

# Územně analytické podklady Karlovarského kraje 2025



část a)

## Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území

6. úplná aktualizace

červen 2025

## Základní údaje

**Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje** byly pořízeny v souladu s § 65 a 66 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále také „nový stavební zákon“), a v souladu s § 38 vyhlášky Ministerstva pro místní rozvoj ČR č. 157/2024 Sb. o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu (dále jen „vyhláška č. 157/2024“) a vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění účinném do 31. 12. 2023 (dále jen „vyhláška č. 500/2006 Sb.“). Přejížděná ustanovení k vyhlášce č. 157/2024 se vztahují na obsah územně analytických podkladů nikoliv na proces pořízení. Vyhláška č. 500/2006 Sb. je prováděcí vyhláškou k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „starý stavební zákon“).

**Pořizovatel:**

**Krajský úřad Karlovarského kraje**, odbor regionálního rozvoje  
Závodní 353/88  
360 06 Karlovy Vary  
Tel.: +420 354 222 111  
[www.kr-karlovarsky.cz](http://www.kr-karlovarsky.cz)

**Zhotovitel aktualizace:**

**Krajský úřad Karlovarského kraje**, odbor regionálního rozvoje, oddělení územního plánování

Ing. arch. Jana Kaválová, vedoucí odboru regionálního rozvoje

Ing. Lukáš Švéda, vedoucí oddělení územního plánování

Ing. Jana Irovská, celková koordinace

Ing. arch. Jaromír Musil

Bc. Petr Křenek

Ing. Jana Doležalová

Mgr. Barbora Merunková

Ing. Kristýna Abrahámová

PhDr. Kamila Voštová

**Zpřístupnění:**

Dokumentace Územně analytických podkladů Karlovarského kraje (dále jen „ÚAPk“) je zveřejněna v rozsahu a způsobem umožňujícím dálkový přístup (§ 334b stavebního zákona) na internetové adrese [www.kr-karlovarsky.cz](http://www.kr-karlovarsky.cz). Dle legislativních požadavků nového stavebního zákona pořizovatel vloží Dokumentaci ÚAPk do Národního geoportálu územního plánování do 31. 12. 2026.

Obsah dálkově zpřístupněné dokumentace:

**1. Podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území**

- textová část

- grafická část

1. Výkres hodnot území

2. Výkres limitů využití území

3. Výkres záměrů na provedení změn v území

**2. Rozbor udržitelného rozvoje území**

- textová část

- grafická část

4. Problémový výkres

**Dokumentace ÚAPk v listinné podobě** je uložena na Krajském úřadě Karlovarského kraje, odboru regionálního rozvoje, oddělení územního plánování, Závodní 353/88, 360 06 Karlovy Vary.

## Obsah textové části:

<b>1.</b>	<b>Úvod .....</b>	<b>6</b>
1.1	Data a datové zdroje .....	6
1.2	Přehled změn provedených touto aktualizací .....	6
1.3	Návaznost ÚAP Karlovarského kraje na ÚAP obcí.....	6
1.4	Metodika zpracování .....	6
<b>2.</b>	<b>Souhrn zjištění pro vyhodnocení udržitelného rozvoje území (URÚ) ve 13 tématech .....</b>	<b>8</b>
2.1	Širší územní vztahy .....	8
2.1.1	Vzájemné vazby a vztahy území .....	8
2.1.2	Základní údaje o kraji .....	10
2.2	Prostorové a funkční uspořádání území .....	17
2.2.1	Prostorové uspořádání .....	17
2.2.2	Funkční uspořádání .....	17
2.2.3	Důležité rozvojové plochy.....	22
2.3	Struktura osídlení.....	24
2.3.1	Historický vývoj osídlení.....	24
2.3.2	Současné osídlení .....	24
2.3.3	Obce .....	27
2.3.4	Spádovost .....	29
2.4	Sociodemografické podmínky a bydlení .....	31
2.4.1	Obyvatelstvo.....	31
2.4.2	Věková struktura .....	34
2.4.3	Vzdělanost .....	35
2.4.4	Domovní fond.....	37
2.4.5	Bytový fond .....	39
2.4.6	Výstavba .....	42
2.5	Příroda a krajina.....	45
2.5.1	Chráněná území.....	45
2.5.2	Ekologie.....	48
2.5.3	Krajina .....	52
2.5.4	Flóra a fauna.....	53
2.6	Vodní režim a horninové prostředí .....	56
2.6.1	Povrchové a podzemní vody.....	57
2.6.2	Zdroje vod .....	63
2.6.3	Záplavy .....	66
2.6.4	Geologie a geomorfologie .....	70
2.6.5	Nerostné suroviny .....	71
2.6.6	Následky těžby surovin .....	75
2.6.7	Seismická .....	77
2.7	Kvalita životního prostředí .....	79
2.7.1	Klimatické podmínky .....	79
2.7.2	Ovzduší.....	81

2.7.3	Odpady .....	85
2.7.4	Hluk a vibrace .....	91
2.7.5	Radonové riziko.....	92
2.8	Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa .....	94
2.8.1	Půdní fond .....	94
2.8.2	Zemědělský půdní fond .....	96
2.8.3	Pozemky určené k plnění funkcí lesa .....	98
2.9	Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství .....	101
2.9.1	Školství.....	101
2.9.2	Zdravotnictví a sociální péče .....	103
2.9.3	Kultura.....	107
2.9.4	Veřejná správa .....	109
2.9.5	Veřejná prostranství.....	111
2.10	Dopravní a technická infrastruktura včetně její dostupnosti.....	112
2.10.1	Silniční doprava.....	113
2.10.2	Železniční doprava .....	116
2.10.3	Letecká doprava.....	118
2.10.4	Ostatní doprava.....	120
2.10.5	Zásobování vodou .....	126
2.10.6	Kanalizace a čištění odpadních vod.....	129
2.10.7	Elektrická energie .....	133
2.10.8	Zásobování plynem .....	137
2.10.9	Zásobování teplem.....	139
2.10.10	Telekomunikace .....	140
2.11	Ekonomické a hospodářské podmínky .....	144
2.11.1	Hospodářská charakteristika .....	145
2.11.2	Podnikatelská struktura .....	149
2.11.3	Zaměstnanost.....	151
2.11.4	Nezaměstnanost.....	154
2.12	Rekreace a cestovní ruch .....	156
2.12.1	Oblasti cestovního ruchu .....	156
2.12.2	Památky .....	157
2.12.3	Lázeňství .....	159
2.12.4	Ubytování a stravování (včetně lázeňství).....	161
2.12.5	Tělovýchova a sport .....	163
2.12.6	Individuální rekreace .....	164
2.13	Bezpečnost a ochrana obyvatel.....	165
2.13.1	Obrana státu.....	165
2.13.2	Ochrana obyvatel.....	167
<b>3.</b>	<b>Zjištění a vyhodnocení hodnot, limitů a záměrů .....</b>	<b>175</b>
3.1	Zjištění a vyhodnocení hodnot území .....	175
3.2	Zjištění a vyhodnocení limitů využití území .....	175
3.3	Zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území .....	176



<b>4.</b>	<b>Přehledy .....</b>	<b>178</b>
4.1	Seznam použitých podkladů .....	178
4.2	Seznam tabulek .....	179
4.3	Seznam grafů .....	181
4.4	Seznam obrázků .....	182
4.5	Seznam nejčastěji používaných zkratk .....	185
<b>5.</b>	<b>Přílohy .....</b>	<b>186</b>
5.1	Tabulka jevů, položek a vrstev shapefile .....	186
5.2	Návod k prohlížení jednotlivých vrstev v elektronických výkresech .....	187
5.3	Knihovna záměrů .....	188

## Obsah grafické části:

1.	Výkres hodnot území	1 : 50 000
2.	Výkres limitů využití území	1 : 50 000
3.	Výkres záměrů na provedení změn v území	1 : 50 000
4.	Výkres problémů k řešení	1 : 50 000

## 1. Úvod

Touto dokumentací se aktualizuje dokumentace Územně analytických podkladů Karlovarského kraje pořízená v roce 2021.

### 1.1 Data a datové zdroje

V této dokumentaci jsou používána nejnovější aktuálně dostupná data na úrovni obcí.

- Geografická data z datového skladu ÚAP jsou aktuální k 31. 1. 2025. Jsou v podobě, která byla naposledy předána poskytovatelem nebo jím byla potvrzena jejich pokračující aktuálnost. Aktuální záměry na provedení změn v území byly získány vlastním průzkumem od obcí a dotčených orgánů a v rámci připravované Změny č. 3 Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje.
- Statistická data z datového skladu ÚAP jsou aktuální k 28. 6. 2024 (většinou za rok 2023). V potřebném členění na obce jsou poskytována Českým statistickým úřadem se zpožděním.
- K dispozici jsou již data ze Sčítání lidu, bytů a domů 2021 v Česku (SLDB 2021).
- Pandemie koronaviru a válka na Ukrajině se staly dvěma zcela mimořádnými událostmi, které zásadně ovlivnily demografický vývoj v letech 2020 až 2023 ve všech krajích České republiky a způsobily v datové bázi silnou diskontinuitu. Celkové trendy vývoje však nebyly narušeny.
- V době zpracování této dokumentace nebyla dokončena povinná úplná aktualizace územně analytických podkladů ORP Ostrov.

### 1.2 Přehled změn provedených touto aktualizací

- Proces pořízení a projednání ÚAPk je upraven v novém stavebním zákoně č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů. Dokumentace ÚAPk bude předložena k projednání Radě Karlovarského kraje v rozsahu rozboru udržitelného rozvoje území. (Dokumentace ÚAPk 2021 byla pořízena dle starého stavebního zákona a předložena k projednání Zastupitelstvu Karlovarského kraje dne 13. 9. 2021).
- Věcný obsah ÚAPk je upraven přechodným ustanovením § 38 vyhlášky č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu, a tedy zároveň vyhláškou č. 500/2006 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2023.
- Těžištěm věcné aktualizace Podkladů pro rozbor udržitelného rozvoje (dále také „Podklady pro RURÚ“) zůstává aktualizace číselných údajů, jejich vyhodnocení a aktualizace závěrů a výstupů (výkresů).

### 1.3 Návaznost ÚAP Karlovarského kraje na ÚAP obcí

Datová báze ÚAPk je zpracována na základě údajů o území a průzkumu území. Data jsou uložena ve společném datovém skladu obcí a kraje. Ten obsahuje jevy části A i části B přílohy č. 1 vyhlášky č. 500/2006 Sb. Pro zpracování ÚAPk byly použity jak jevy části B (shromažďované a zpracovávány krajským úřadem), tak vybrané jevy části A (shromažďované a zpracovávány úřady územního plánování ORP a rovněž krajským úřadem). Krajský úřad může poskytnout součinnost úřadům územního plánování při zpracovávání databáze ÚAP a v rámci metodiky KOPaS (Koordinované pořízení a správa územně analytických podkladů) tuto součinnost a koordinaci poskytuje. Tímto způsobem je zajištěna konzistence datových zdrojů obou úrovní ÚAP.

V rámci metodiky JOKar (Jednotná osnova pro aktualizaci územně analytických podkladů obcí Karlovarského kraje) je zajištěno obdobné členění a zpracování ÚAP Karlovarského kraje a ÚAP obcí s rozšířenou působností (dále jen „ÚAPo“) jak v textové, tak i ve výkresové části.

### 1.4 Metodika zpracování

V rekapitulaci Podkladů pro rozbor udržitelného rozvoje území (datové základny ÚAP) nejde o prostou inventuru informací řazenou do přehledů. Takový přehled je možno efektivněji získat přímou prohlídkou datových vrstev (shapefilů), navíc ve spojení s jejich územním průmětem. Při zpracování Podkladů pro RURÚ byl proto kladen důraz na stručné, přehledné a srozumitelné vyhodnocení těchto informací.

Podklady pro RURÚ jsou členěny do třinácti témat (v souladu s vyhláškou č. 500/2006 Sb.). Hodnocení jsou podrobeny pouze vybrané (významné, reprezentativní) jevy relevantní pro krajskou úroveň ÚAP. V úvodu každého tématu je souhrn hodnocení. Dále následují podrobnější hodnocení podtémat, ve kterých jsou důkladněji rozebírány jednotlivé vybrané jevy. Za textovou charakteristikou následují tabulkové přehledy s porovnáním správních území jednotlivých ORP, s porovnáním krajů navzájem a Karlovarského kraje s průměry ČR. Významnější údaje jsou pro vyšší přehlednost vyjádřeny i v grafech. Územní rozložení jevů nebo územní diferenciací statistických hodnot – většinou v členění na obce – jsou vyjádřeny ve schématech nebo kartogramech kraje.

Území vojenského újezdu Hradiště je v přehledech zařazeno pouze tam, kde jsou dostupná data.

Vyhodnocení záměrů na provedení změn využití území zpracovává jen nové záměry, které ještě nebyly promítnuty do řešení Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje (ZÚR KK).

## 2. Souhrn zjištění pro vyhodnocení udržitelného rozvoje území (URÚ) ve 13 tématech

### 2.1 Širší územní vztahy

V této kapitole nedošlo k žádným výrazným změnám.

Souhrn vyhodnocení podtémat

Karlovarský kraj vznikl na základě zákona č.129/2000 Sb., o krajích rozdělením Západočeského kraje na Plzeňský a Karlovarský. Na severu a západě uzavírá území republiky státní hranici s Německem, na východě sousedí s Ústeckým krajem a na jihu s krajem Plzeňským. Spolu s Ústeckým krajem tvoří oblast soudružnosti NUTS 2 Severozápad.

Z Karlovarského do Ústeckého kraje se rozprostírají hraniční Krušné hory. Na území kraje leží jejich nejvyšší bod Klínovec (1 244 m n. m.). Nejnížší bod se nachází na řece Ohři (320 m n. m.), na hranici s Ústeckým krajem. Největší řekou je řeka Ohře, která odvodňuje převážnou část kraje.

Osídlení koncentrované v pásu pánví podél řeky Ohře je součástí historické sídelní osy Cheb – Karlovy Vary – Most – Ústí n/Labem a představuje tak další významnou vazbu s Ústeckým krajem.

S hlavním městem Prahou ve vzdálenosti 130 km spojuje Karlovarský kraj silnice I/6 (E48), s částečně vybudovanými úseky dálnice D6. Dopravní vazby do Ústeckého kraje zajišťuje silnice I/13 a železniční koridor sítě TEN-T Cheb – Ústí n/Labem, do Plzeňského kraje silnice I/20 (E49) a I/21 a III. tranzitní železniční koridor Cheb – Plzeň – Praha.

Nejsilnější přeshraniční dopravní spojení představuje v ose Cheb – Marktrewitz silnice I/6 (E48) a III. tranzitní železniční koridor.

I přes pokračující útlum těžby hnědého uhlí činí instalovaný výkon elektráren ze Sokolovska významný energetický uzel celostátní i mezinárodní přenosové soustavy 220 kV a 400 kV.

Významná zjištění o stavu a vývoji území - dle podtémat

#### 2.1.1 Vzájemné vazby a vztahy území

Karlovarský kraj vznikl na základě zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, rozdělením kraje Západočeského na Plzeňský a Karlovarský. Na severu a západě uzavírá území republiky státní hranice s Německem, na východě sousedí s Ústeckým krajem a na jihu s krajem Plzeňským. Spolu s Ústeckým krajem tvoří region soudružnosti NUTS 2 Severozápad.

Z Karlovarského do Ústeckého kraje se rozprostírají hraniční Krušné hory. Do Ústeckého kraje pokračuje i řeka Ohře, která odvodňuje větší část kraje do povodí Labe.

Osídlení koncentrované v pásu pánví podél řeky Ohře je součástí historické sídelní osy Cheb – Karlovy Vary – Most – Ústí n/Labem a představuje tak další významnou vazbu s Ústeckým krajem.

S hlavním městem Prahou ve vzdálenosti 130 km spojuje Karlovarský kraj silnice I/6 (E48), s částečně vybudovanými úseky D6 i v rámci kraje, zařazená do sítě TEN-T. Dopravní vazby do Ústeckého kraje zajišťuje silnice I/13 a železniční koridor sítě TEN-T Cheb – Ústí n/Labem, do Plzeňského kraje silnice I/20 (E49) a I/21 a III. tranzitní železniční koridor, taktéž sítě TEN-T, Cheb – Plzeň – Praha.

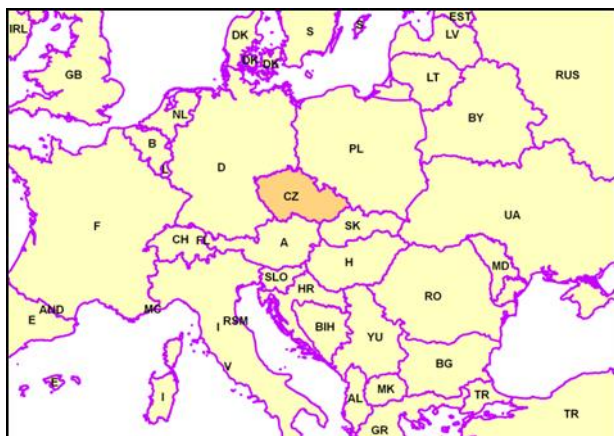
Nejvýznamnější přeshraniční dopravní spojení představuje v ose Cheb – Marktrewitz silnice I/6 (E48) a III. tranzitní železniční koridor vedoucí z Německa přes Cheb do Plzně a dále do Prahy až ke státní hranici se Slovenskem.

Mezinárodní letecké spojení zprostředkovává mezinárodní Letiště Karlovy Vary.

I přes pokračující útlum těžby hnědého uhlí činí instalovaný výkon elektráren ze Sokolovska významný energetický uzel celostátní i mezinárodní přenosové soustavy 220 kV a 400 kV.



**Obrázek 1 - Schéma širších vztahů v rámci Evropy**



*zdroj: ÚAP - 2025*

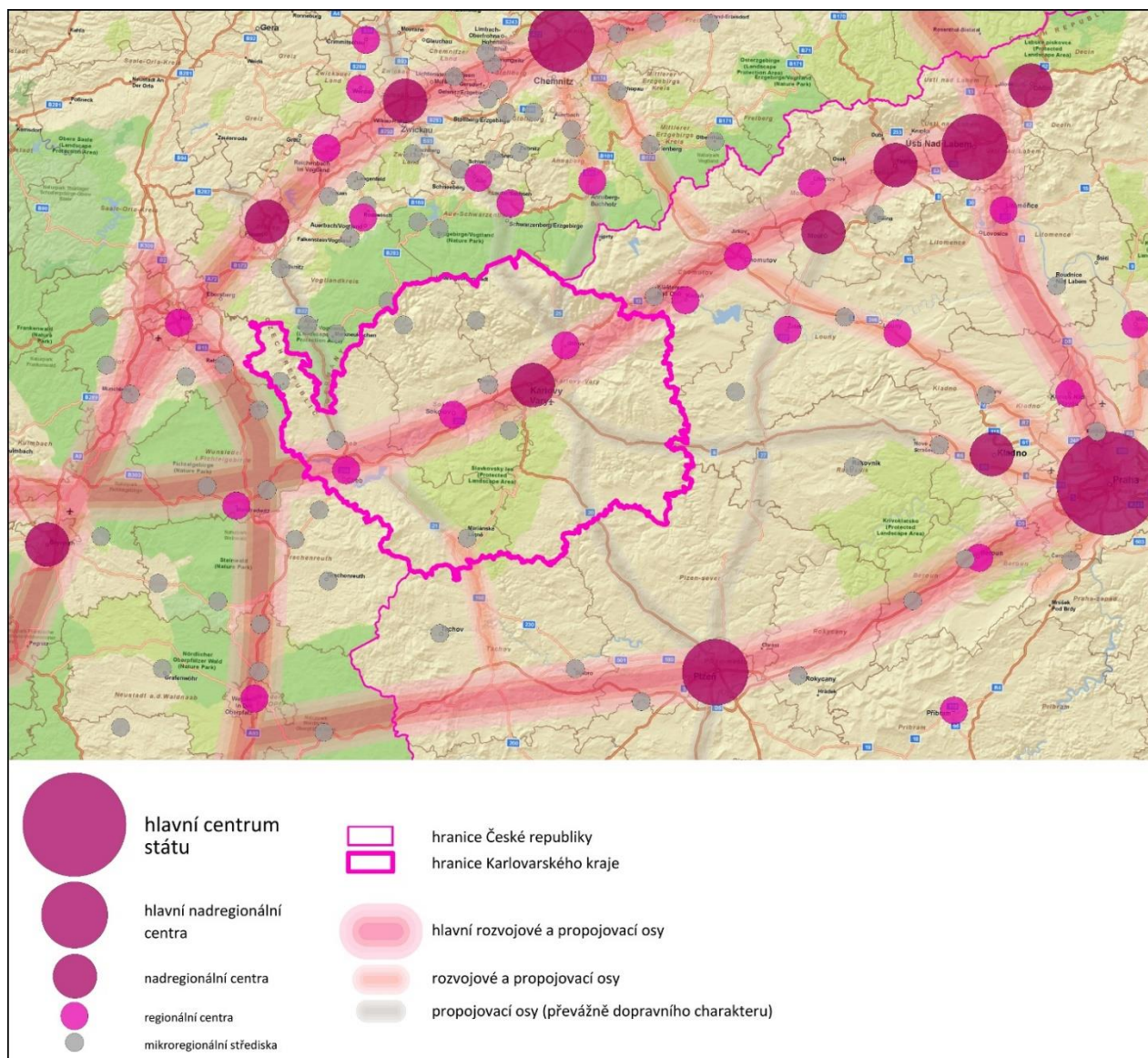
**Obrázek 2 – Schéma širších vztahů v rámci ČR**



*zdroj: ÚAP - 2025*

Nejdůležitější vzájemné vztahy a vazby Karlovarského kraje na sousední kraje a Spolkovou republiku Německo vyjadřuje obrázek č. 3.

**Obrázek 3 – Schéma vzájemných vztahů a vazeb v širších souvislostech**



*zdroj: Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje – 2010*

## 2.1.2 Základní údaje o kraji

Svou rozlohou 3 310 km<sup>2</sup> je Karlovarský kraj, po hlavním městě Praze (496 km<sup>2</sup>) a Libereckém kraji (3 163 km<sup>2</sup>), třetím nejmenším krajem v České republice a zaujímá pouze 4,2 % území státu.

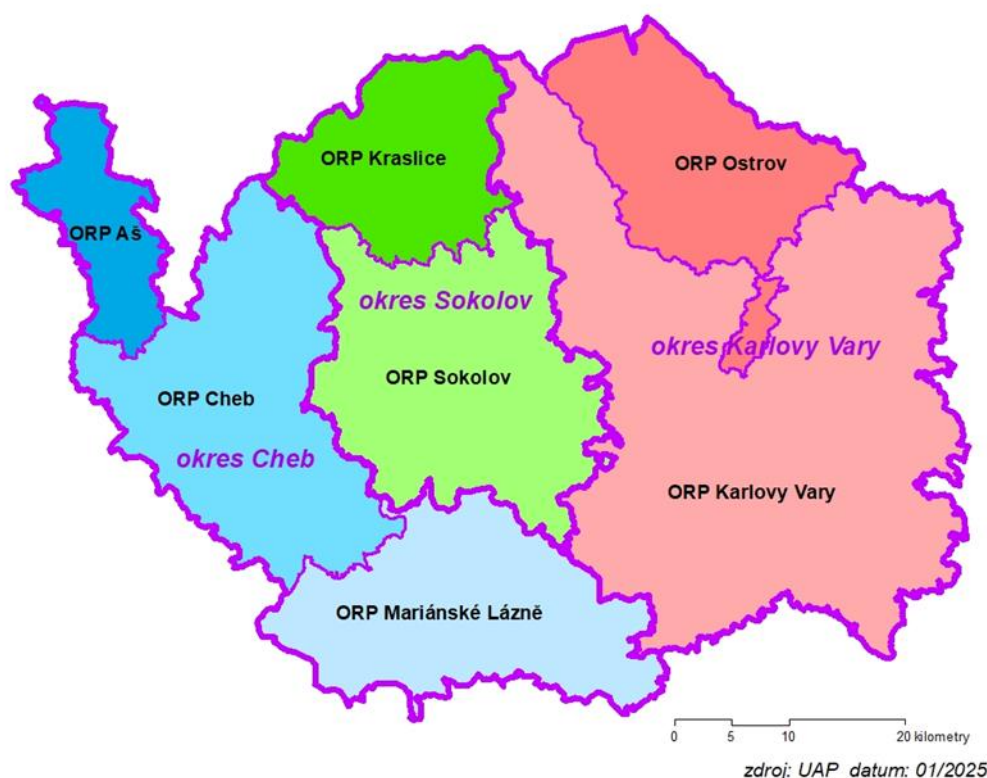
Karlovarský kraj tvoří 3 okresy: Cheb, Karlovy Vary, Sokolov, z nichž nejrozsáhlejší je karlovarský (45,6 % rozlohy kraje) s největším počtem obcí (56) a nejvyšším podílem obyvatel v kraji (39 %) (ČSÚ – Statistická ročenka Karlovarského kraje – 2024).

Území kraje je rozděleno do sedmi správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP): Aš, Cheb, Karlovy Vary, Kraslice, Mariánské Lázně, Ostrov a Sokolov. Celkem se zde nachází 134 obcí, včetně dvou v roce 2016 nově vzniklých obcí na území vojenského újezdu Hradiště (Bražec a Doupovské Hradiště). Status města má v kraji 38 obcí. Obce jsou dále členěny do 527 částí a 566 katastrálních území (včetně 5 katastrálních území vojenského újezdu Hradiště). Správním centrem kraje jsou Karlovy Vary, které jsou největším městem a zároveň zde žije nejvyšší počet obyvatel (49 353) (ČSÚ – ÚAP - 2025).

V kraji žilo k 31. 12. 2023 295 077 obyvatel, což představuje 2,7 % obyvatel České republiky. Ve městech žilo celkem 240 312 osob, tj. 81,4 % (ČSÚ – Malý lexikon obcí České republiky - 2024). Podíl cizinců na obyvatelstvu činil v KK 12,3 % a byl tak po hlavním městě Praze (24,6 %) a Plzeňském kraji (12,7 %) třetí nejvyšší v ČR (průměrná hodnota ČR činila 9,7 %) (ČSÚ – Veřejná databáze).

Karlovarský kraj má, po krajích Jihočeském, Vysočině a Plzeňském, čtvrtou nejnižší hustotu zalidnění s hodnotou 89 obyvatel/km<sup>2</sup>. Oproti průměrné hodnotě za celou Českou republiku 138 obyvatel/km<sup>2</sup> je Karlovarský kraj podprůměrně zalidněný.

**Obrázek 4 - Správní členění Karlovarského kraje**



V kraji není v současné době žádné město s více než 50 000 obyvateli. V kategorii od 10 000 do 50 000 obyvatel je 7 měst (Karlovy Vary, Cheb, Sokolov, Ostrov, Chodov, Mariánské Lázně, Aš), v kategorii od 2 000 do 10 000 obyvatel 19 obcí, v kategorii od 200 do 2 000 obyvatel 94 obcí a 14 obcí v kategorii do 200 obyvatel (ČSÚ – Malý lexikon obcí České republiky – 2024).

Území je po stránce geologické, geomorfologické, hydrologické a biologické velmi pestré.

Krajina má převážně ráz pahorkatiny s výjimkou pánevních oblastí podél řeky Ohře. Nejvyšším pohořím v kraji jsou Krušné hory s nejvyšším bodem kraje Klínovcem (1 244 m n. m.). Významnými jsou i Doupovské hory, Slavkovský les a Smrčiny, malým podílem zasahuje do území Karlovarského kraje Český les. Tokem s nejrozsáhlejší povodím je řeka



Ohře, na níž leží i nejníže položený bod kraje (320 m n. m.). Dalšími významnými toky jsou řeky Teplá, Střela, Rolava, Bystřice a Svatava.

Lesy o rozloze 145 271 ha představují podíl zalesnění 43,9 %, tj. více než 1,3násobek průměru ČR (34 %), což je po Libereckém kraji druhá nejvyšší hodnota mezi kraji. Rozloha zemědělské půdy činí 124 790 ha a je tak menší než rozloha lesních pozemků. Podíl orné půdy (15,5 %) na rozloze kraje tvoří méně než polovinu průměrného podílu v ČR (36,8 %) a je se značným odstupem nejnižší mezi všemi kraji ČR.

Na území kraje je celkem 96 zvláště chráněných území o celkové rozloze 64 182 ha. Největším zvláště chráněným územím přírody je Chráněná krajinná oblast Slavkovský les. Oblast je unikátním krajinným celkem, velmi málo zalidněným, s množstvím přírodně hodnotných lokalit, zároveň je i historickou kulturní krajinou. Další cenná chráněná území – a to i v mezinárodním měřítku – jsou např. rašeliniště a slatiniště s vývěry minerálních vod a plynů SOOS na Chebsku, horská rašeliniště v Krušných horách, naleziště perlorodky říční na Ašsku a geologické lokality po obvodu Doupovských hor.

Ve východní části Karlovarského kraje se nachází vojenský výcvikový prostor Hradiště (tzv. Doupov), který je největším vojenským výcvikovým územím v ČR a také jedním z největších ve střední Evropě. Zaujímá plochu okolo 280 km<sup>2</sup>.

Karlovarský kraj patřil v minulosti, společně s kraji Ústeckým a Moravskoslezským, mezi oblasti s nejvyšším znečištěním ovzduší v republice. V současnosti je kvalita ovzduší v Karlovarském kraji velmi dobrá. Přesto vykazuje životní prostředí Karlovarského kraje značné územní rozdíly. Zhoršené podmínky ukazují, v souvislosti s koncentrací aktivit a dopravy, městské aglomerace. Díky těžbě hnědého uhlí je v některých parametrech horší situace v sokolovském okrese.

Karlovarský kraj patří ke krajům s největším podílem trvale obydlených domů připojených na veřejnou kanalizaci, na předních místech je i v podílu čištěných odpadních vod. Procento obydlených bytů s plynem zavedeným do bytu činí 71,8 %.

Z přírodních zdrojů jsou nejdůležitější zejména zdroje léčivých a minerálních vod, zásoby hnědého uhlí, kaolínů a keramických jílu. Charakter klimatu ani půd nevytváří vhodné podmínky pro rozvoj zemědělství.

Struktura hospodářství regionu je velmi rozmanitá. I přes to je dynamika ekonomického růstu v kraji dlouhodobě podprůměrná. Nejvíce zaměstnaných v roce 2023 je v Karlovarském kraji v sektoru služeb (60,2 %), 37,7 % je zaměstnáno v průmyslu a stavebnictví a 2,1 % v zemědělství, lesnictví a rybářství.

Zemědělství se v pánevních oblastech orientuje na produkci obilovin, ve vyšších polohách na píce a pastvu skotu. V ORP Sokolov je koncentrována těžba a energetické využití hnědého uhlí (elektrárna Tisová). Centry průmyslové výroby a stavebnictví jsou větší města – Aš, Cheb, Kraslice, Nejdek, Ostrov, Chodov, Sokolov, ale i Karlovy Vary a Mariánské Lázně. V kraji mají dosud své místo tradiční odvětví, jako je výroba skla (Moser), lihovin (Becherovka) a minerálních vod (nejznámější Mattoni). Odvětví výroby porcelánu prošlo obdobím útlumu. Výroba hudebních nástrojů a textilu s letitou tradicí téměř zanikla.

Cestovní ruch je v Karlovarském kraji jedním z nejvýznamnějších odvětví. Významnou prioritou kraje je lázeňství. Karlovarský kraj patří k nejnavštěvovanějším krajům ČR. V roce 2023 navštívilo kraj 1 347 879 hostů (turistů, lázeňských pacientů a ostatních návštěvníků). Počtem přenocování na 1 000 obyvatel (17 271,3) se Karlovarský kraj v rámci České republiky umístil na 1. místě. Charakteristický je v návštěvnosti kraje velký podíl cizinců na celkovém počtu hostů (52,2 %). V Karlovarském kraji je největší koncentrace lázeňských míst v ČR, nejznámější je lázeňský trojúhelník tvořený Karlovými Vary, Mariánskými Lázněmi a Františkovými Lázněmi. Tento lázeňský trojúhelník byl v roce 2021 zapsán na seznam světového dědictví UNESCO jako Slavná lázeňská města Evropy. Velmi známé jsou i Lázně Kynžvart a unikátní radonové lázně Jáchymov. Kraj nabízí množství kulturních i národních kulturních památek (relikviář Sv. Maura, klášter Teplá, zámek Bečov), památkových rezervací (Loket, Cheb, Františkovy Lázně) a památkových zón či montánních památek rovněž zapsaných na seznam světového dědictví UNESCO. Karlovarský kraj je proslulý pořádáním Mezinárodního filmového festivalu v Karlových Varech.

Sportovní vybavení krajského významu zahrnuje areály zimních sportů v Krušných horách, 10 golfových hřišť, síť turistických a cyklistických tras (cyklotrasa Euregio Egrensis a cyklostezka Ohře), vodáckou řeku Ohří i řadu koupacích míst jako jsou např. přehrada Jesenice nebo jezero Michal s možnostmi pro vodní sporty.

Poloha kraje ve středu Evropy, jeho vnitřní potenciál, přírodní a kulturní podmínky i historická tradice celé oblasti jsou předpokladem budoucího úspěšného rozvoje celého regionu.

Obrázek 5 – Georeliéf Karlovarského kraje



Tabulka 1 – Porovnání základních geografických údajů krajů České republiky roce 2023

Kraj/ČR	Rozloha (ha)	% z území ČR	Počet obyvatel	% z počtu obyvatel ČR	Hustota osídlení na (km2)
Hl. m. Praha	49 621	0,6	1 384 732	12,7	2 791
Středočeský	1 092 851	13,9	1 455 940	13,4	133
Jihočeský	1 005 805	12,8	654 505	6,0	65
Plzeňský	764 901	9,7	613 374	5,6	80
<b>Karlovarský</b>	<b>331 038</b>	<b>4,2</b>	<b>295 077</b>	<b>2,7</b>	<b>89</b>
Ústecký	533 870	6,8	811 169	7,4	152
Liberecký	316 343	4,0	450 728	4,1	143
Královéhradecký	475 915	6,0	556 949	5,1	117
Pardubický	451 927	5,7	530 560	4,9	117
Vysočina	679 577	8,6	517 960	4,8	76
Jihomoravský	718 786	9,1	1 226 749	11,3	171
Olomoucký	527 155	6,7	632 864	5,8	120
Zlínský	396 290	5,0	580 744	5,3	147
Moravskoslezský	543 065	6,9	1 189 204	10,9	219
<b>ČR</b>	<b>7 887 143</b>	<b>100</b>	<b>10 900 555</b>	<b>100</b>	<b>138</b>

zdroj: ÚAP - 2025, ČSÚ - Veřejná databáze, vlastní výpočty

Tabulka 2 - Porovnání základních geografických údajů krajů České republiky v roce 2023

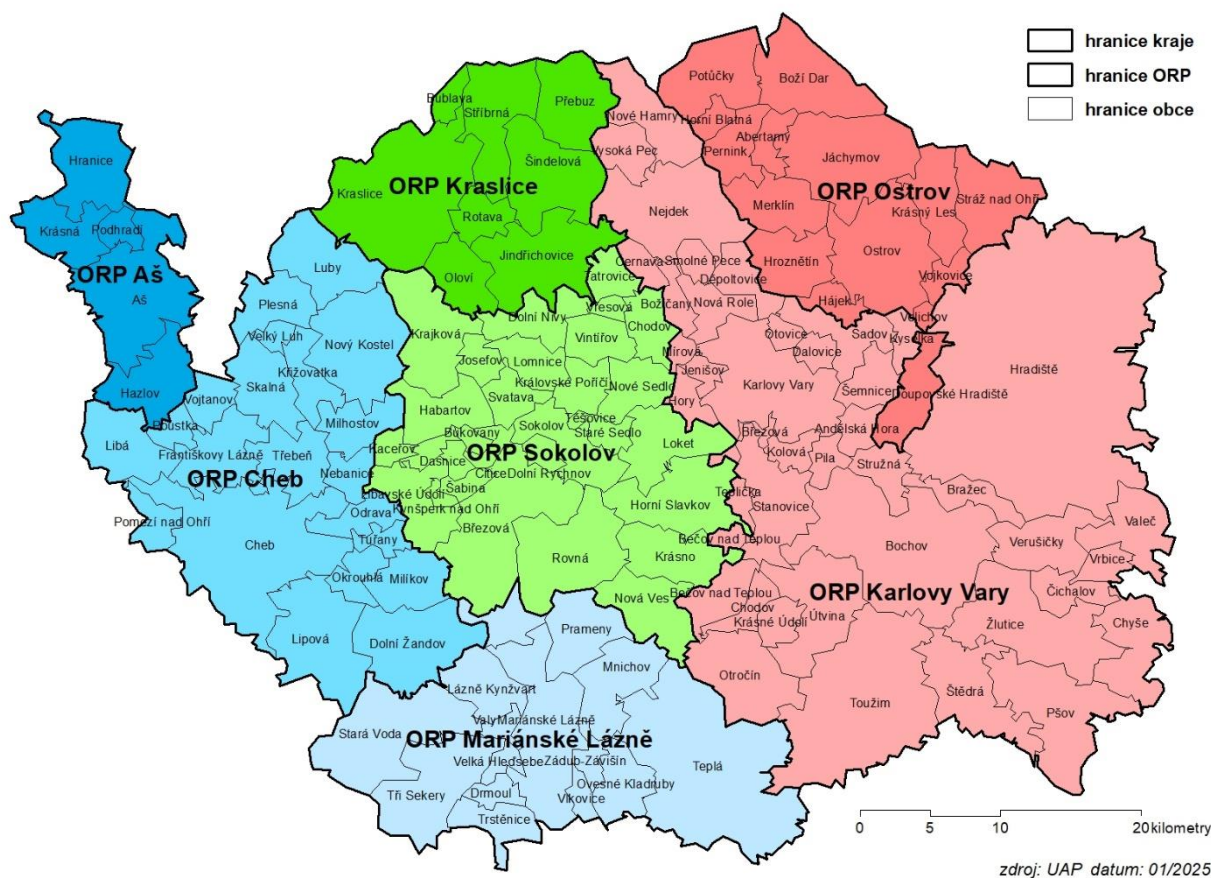
Kraj/ČR	Počet obcí	% z počtu obcí v ČR	Počet obcí se statutem města	% z počtu měst ČR	Počet obcí nad 1 000 obyvatel	% z počtu těchto obcí v ČR
Hl. m. Praha	1	0,02	1	0,2	1	0,1
Středočeský	1 144	18,3	86	14,1	291	19,0
Jihočeský	624	10	56	9,2	108	7,0
Plzeňský	501	8	57	9,4	97	6,3
<b>Karlovarský</b>	<b>134</b>	<b>2,1</b>	<b>38</b>	<b>6,3</b>	<b>44</b>	<b>2,9</b>
Ústecký	354	5,7	59	9,7	98	6,4
Liberecký	215	3,4	39	6,4	66	4,3
Královéhradecký	448	7,2	48	7,9	83	5,4
Pardubický	451	7,2	38	6,3	87	5,7
Vysočina	704	11,2	35	5,8	68	4,4
Jihomoravský	673	10,8	50	8,2	198	12,9
Olomoucký	402	6,4	31	5,1	122	8,0
Zlínský	307	4,9	30	4,9	110	7,2
Moravskoslezský	300	4,8	42	6,9	159	10,4
<b>ČR</b>	<b>6 258</b>	<b>100</b>	<b>610</b>	<b>100</b>	<b>1 532</b>	<b>100</b>

zdroj: ÚAP - 2025, Lexikon obcí – 2024, vlastní výpočty



Území kraje je rozděleno do sedmi správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP): Aš, Cheb, Karlovy Vary, Kraslice, Mariánské Lázně, Ostrov a Sokolov.

**Obrázek 6 – Správní území obcí s rozšířenou působností**



**Tabulka 3 - Porovnání základních geografických údajů ORP Karlovarského kraje (k 31. 12. 2023)**

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj/ČR	Počet obcí	% z počtu obcí v kraji	Počet obcí se statutem města	% z počtu měst v kraji	Počet obcí nad tisíc obyvatel	% z počtu těchto obcí v kraji	Počet katastrálních území	% z počtu k.ú. v kraji
Aš	5	3,7	2	5,3	3	7,1	24	4,2
Cheb	21	15,7	5	13,2	6	14,3	126	22,2
Karlovy Vary	41	30,6	9	23,7	10	21,4	179	31,6
Kraslice	8	6	4	10,5	3	7,1	39	6,9
Mariánské Lázně	14	10,4	3	7,9	6	11,9	61	10,8
Ostrov	15	11,2	6	15,8	3	7,1	47	8,5
Sokolov	30	22,4	9	23,7	13	31	90	15,9
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>134</b>	<b>100</b>	<b>38</b>	<b>100</b>	<b>44</b>	<b>100</b>	<b>566</b>	<b>100</b>
<b>ČR</b>	<b>6 258</b>		<b>610</b>		<b>1 532</b>		<b>13 076</b>	

zdroj: ÚAP - 2025, Lexikon obcí – 2024, vlastní výpočty

Tabulka 4 – Seznam obcí Karlovarského kraje (k 31. 12. 2023)

Název ORP	kód ORP	Název obce	kód obce	Název ORP	kód ORP	Název obce	kód obce
Aš	4101	Aš	554499	Karlovy Vary	4103	Andělská Hora	538001
		Hazlov	554545			Bečov nad Teplou	554995
		Hranice	554553			Bochov	555029
		Krásná	538795			Bražec	500101
		Podhradí	538817			Božičany	555045
Cheb	4102	Dolní Žandov	554502			Březová	537870
		Františkovy Lázně	554529			Černava	538019
		Cheb	554481			Čichalov	506621
		Křižovatka	554596			Dalovice	537918
		Libá	554618			Děpoltovice	538116
		Lipová	554626			Hory	551651
		Luby	554634			Hradiště	555177
		Milhostov	554651			Chodov	578011
		Milíkov	538906			Chyšce	555207
		Nebanice	554693			Jenišov	537926
		Nový Kostel	554707			Karlovy Vary	554961
		Odrava	539554			Kolová	555258
		Okrouhlá	538922			Krásné Údolí	555304
		Plesná	554740			Kyselka	555347
		Pomezí nad Ohří	538868			Mírová	537934
		Poustka	577979			Nejdek	555380
		Skalná	554812			Nová Role	555398
		Třebeň	539023			Nové Hamry	506494
		Tuřany	539619			Otovice	537969
		Velký Luh	578002			Otročín	555444
		Vojtanov	539074			Pila	556947
Kraslice	4104	Bublava	560308			Pšov	555525
		Jindřichovice	560413			Sadov	555533
		Kraslice	560472			Smolné Pece	538027
		Oloví	560588			Stanovice	555550
		Přebuz	560596			Stružná	555592
		Rotava	560600			Šemnice	555614
		Stříbrná	560651			Štědrá	555622
Mariánské Lázně	4105	Šindelová	560677			Teplíčka	537845
		Drmoul	554511			Toužim	555657
		Lázně Kynžvart	554600			Útvina	555681
		Mariánské Lázně	554642			Valeč	555690
		Mnichov	554677			Verušičky	555711
		Ovesné Kladruby	539473			Vrbice	566675
		Prameny	539538			Vysoká Pec	578029
		Stará Voda	539112			Žlutice	555762
		Teplá	555631				
		Trstěnice	554855				
		Tři Sekery	554880				
		Valy	539481				
		Velká Hleďsebe	539279				
		Vlkovice	539376				
		Zádub-Závišín	539431				

Název ORP	kód ORP	Název obce	kód obce
Ostrov	4106	Abertamy	554979
		Boží Dar	506486
		Doupovské Hradiště	500127
		Hájek	538159
		Horní Blatná	555169
		Hroznětín	555185
		Jáchymov	555215
		Krásný Les	578045
		Merklín	555363
		Ostrov	555428
		Pernink	555452
		Potůčky	555479
		Stráž nad Ohří	555584
		Velichov	555703
		Vojkovice	555738

Název ORP	kód ORP	Název obce	kód obce
Sokolov	4107	Březová	560294
		Bukovany	560316
		Citice	560324
		Dasnice	560332
		Dolní Nivy	560341
		Dolní Rychnov	538591
		Habartov	560359
		Horní Slavkov	560367
		Chlum Svaté Maří	560375
		Chodov	560383
		Josefov	511587
		Kaceřov	560421
		Krajková	560456
		Královské Poříčí	560464
		Krásno	538337
		Kynšperk nad Ohří	560499
		Libavské Údolí	560502
		Loket	560537
		Lomnice	560545
		Nová Ves	560561
		Nové Sedlo	560570
		Rovná	560618
		Sokolov	560286
		Staré Sedlo	560642
		Svatava	538434
		Šabina	538396
		Tatrovice	538663
		Těšovice	579360
		Vintířov	560685
		Vřesová	560707

zdroj: ÚAP - 2025



## 2.2 Prostorové a funkční uspořádání území

V oblasti prostorového a funkčního uspořádání jsou navrženy dvě dílčí změny, které uvádí Aktualizace č. 4 Politiky územního rozvoje ČR. Je to vyhlášení specifické oblasti republikového významu SOB8 Sokolovsko, vytvářející podmínky pro nápravu strukturálního poškození oblasti, a vyhlášení SOB9 Specifická oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem.

### A. Souhrn vyhodnocení podtémat

Funkční uspořádání kraje je silně ovlivňováno jeho geografii, tedy jeho prostorovým uspořádáním. Pásmo Krušných hor spolu s masivem, Smrčín, Českého lesa, Doupovských hor, Slavkovského lesa a Tepelské vrchoviny obklopují Chebskou a Sokolovskou pánev, kterými protéká řeka Ohře. Tato skutečnost dává vzniknout silně urbanizovanému pásu, kde se nacházejí nejdůležitější sídla kraje, včetně krajského města Karlovy Vary, které jej ovlivňují svou rozvojovou dynamikou při spolupůsobení vedlejších center Ostrov a Sokolov.

Funkčně je tato skutečnost vyjádřena Rozvojovou osou republikového významu OS7 Ústí nad Labem – Chomutov/Karlovy Vary – Cheb – hranice ČR/Německo a Rozvojovou oblastí OB12 Rozvojová oblast Karlovy Vary.

Tato struktura je doplněna několika rozvojovými osami a specifickými oblastmi nadmístního významu. Nejdůležitější jsou rozvojové osy ROS-N1 a ROS-N2 propojující oblast Mariánskolázeňska s Ašskem. Významná je Specifická oblast SOB6 Krušné hory a Specifická oblast SOB8 Sokolovsko.

Administrativně je Karlovarský kraj tvořen třemi okresy – chebským, karlovarským a sokolovským. Území kraje je dále rozděleno do sedmi správních obvodů obcí s rozšířenou působností: Aš, Cheb, Karlovy Vary, Kraslice, Mariánské Lázně, Ostrov a Sokolov.

Prostorové a funkční uspořádání pak dokresluje Vojenský újezd Hradiště a některé důležité rozvojové plochy, jako je např. Průmyslový park Cheb I a II a průmyslové zóny Sokolov – Staré Sedlo, Dolní Rychnov – Silvestr, průmyslové zóny Ostrov – jih a sever.

Významnými rozvojovými plochami jsou také plochy pro rekreaci a sport reprezentované areály v okolí Klínovce, Plešivce, nebo jezera Medard.

### B. Významná zjištění o stavu a vývoji území - dle podtémat

#### 2.2.1 Prostorové uspořádání

Funkční uspořádání kraje je silně ovlivňováno jeho geografii, tedy jeho prostorovým uspořádáním. Pásmo Krušných hor spolu s masivem, Smrčín, Českého lesa, Doupovských hor, Slavkovského lesa a Tepelské vrchoviny obklopují Chebskou a Sokolovskou pánev, kterými protéká řeka Ohře. Tato skutečnost dává vzniknout silně urbanizovanému pásu, kde se nacházejí nejdůležitější sídla kraje, včetně krajského města Karlovy Vary, které jej ovlivňují svou rozvojovou dynamikou při spolupůsobení vedlejších center Ostrov a Sokolov.

Na obrázku č. 7 je zobrazeno prostorové uspořádání Karlovarského kraje, jeho georeliéf zobrazuje obrázek č. 5.

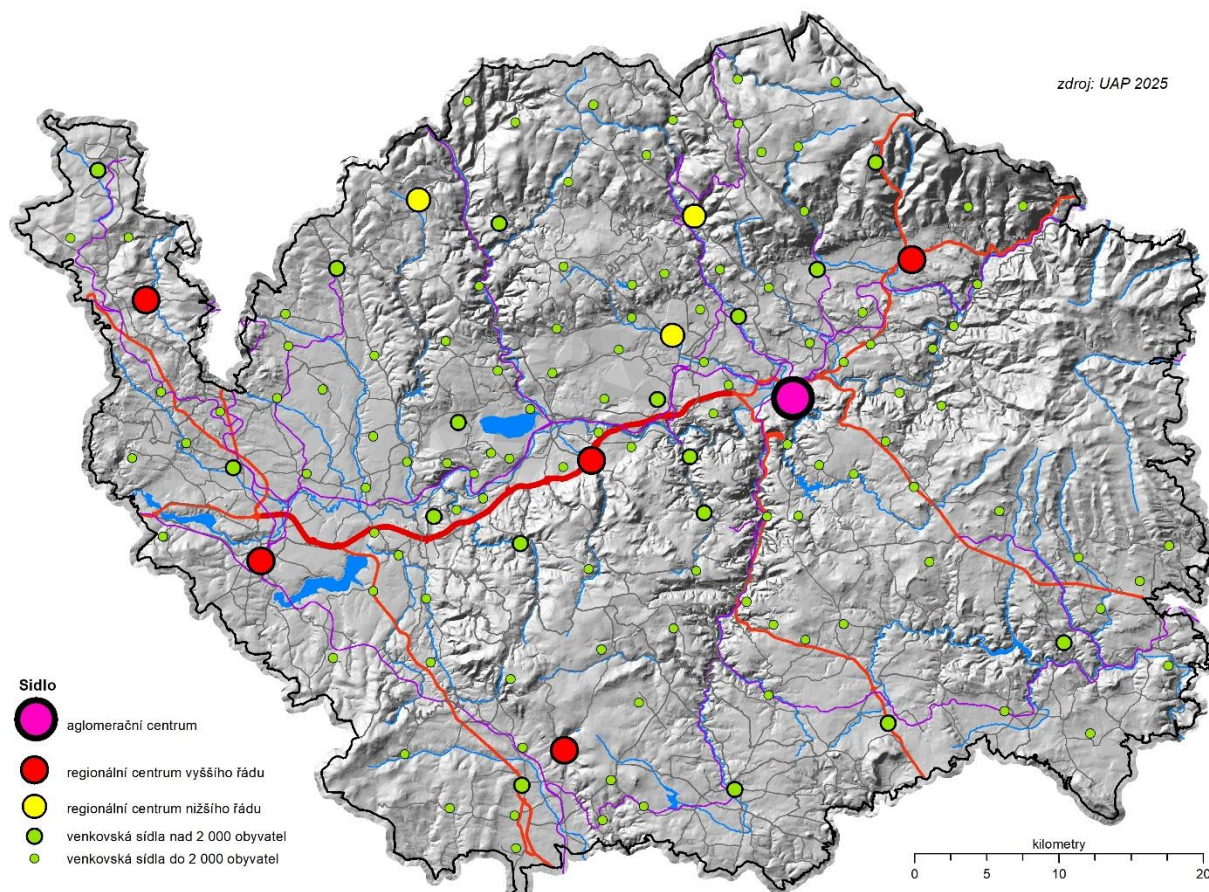
#### 2.2.2 Funkční uspořádání

Funkční uspořádání kraje je charakterizováno rozvojovou osou republikového významu OS7, rozvojovou oblastí Karlovy Vary OB12 a specifickou oblastí SOB6 Krušné hory. Tato rozvojová osa, oblast a specifická oblast jsou definovány platnou Politikou územního rozvoje ČR jako jevy republikového významu.

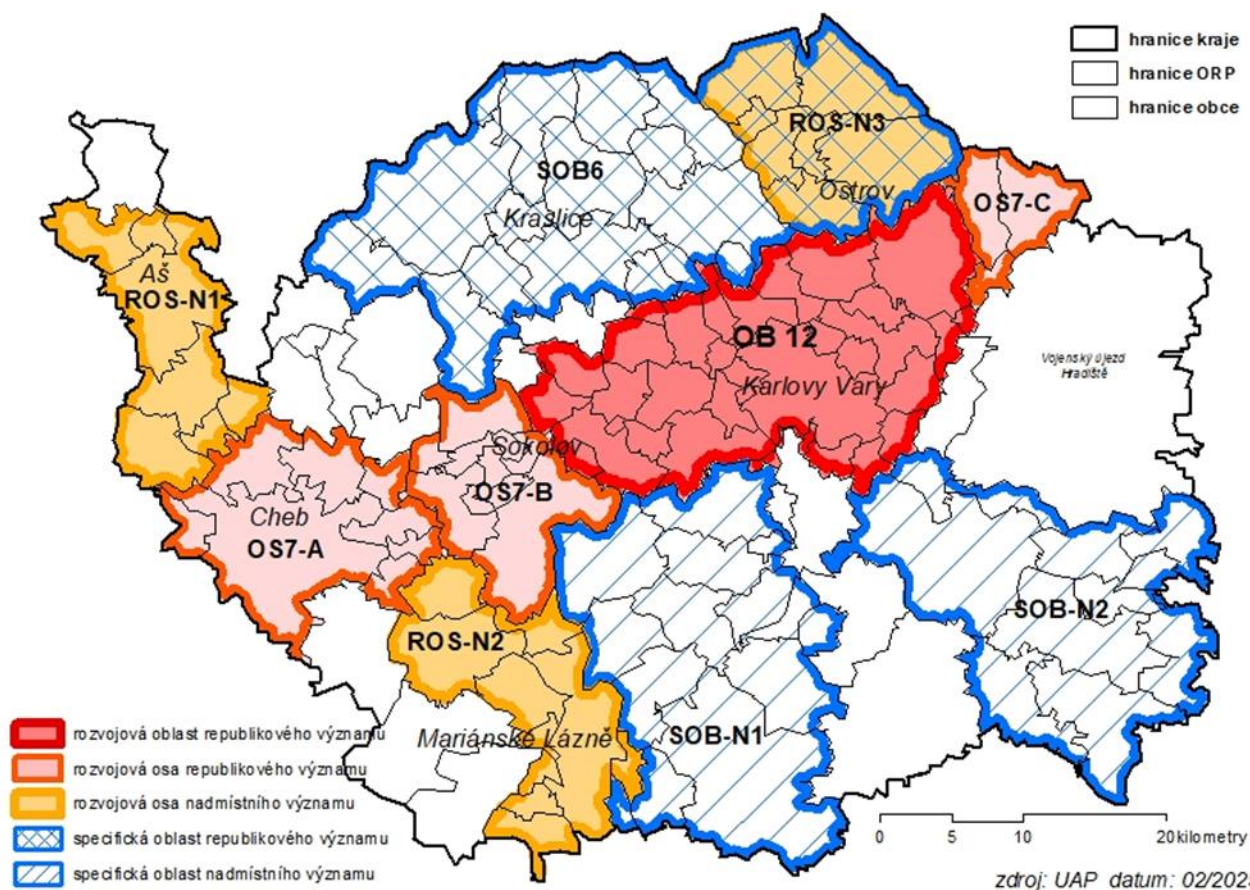
Další rozvojové a specifické oblasti, vesměs nadmístního významu, jsou definovány v úplném znění Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje po vydání Aktualizace č. 1 (A1 ZÚR KK). Jedná se o ROS-N1 (Cheb) – Aš – hranice ČR/SRN, ROS-N2 (Cheb) – Mariánské Lázně – hranice KK/Plzeňský kraj, ROS-N3 (Ostrov) – Jáchymov – hranice ČR/SRN (Oberwiesenthal) a (Ostrov) – Pernink – hranice ČR/SRN (Johanngeorgenstadt), dále SOB-N1 Slavkovský les a SOB-N2 Bochoř – Žlutice.

Na obrázku č. 8 je zobrazeno funkční uspořádání kraje.

Obrázek 7 – Prostorové uspořádání Karlovarského kraje



Obrázek 8 - Uspořádání území kraje dle Politiky územního rozvoje ČR a A1 ZÚR KK



## **Rozvojová oblast republikového významu**

### **Rozvojová oblast republikového významu OB12 Karlovy Vary – upřesněné vymezení:**

Obce v ORP Karlovy Vary – Andělská Hora, Božičany, Březová, Dalovice, Děpoltovice, Hory, Jenišov, Karlovy Vary, Kolová, Kyselka, Mírová, Nová Role, Otovice, Pila, Sadov, Šemnice

Obce v ORP Ostrov – Hájek, Hroznětín, Ostrov, Velichov

Obce v ORP Sokolov – Dolní Rychnov, Chodov, Královské Poříčí, Loket, Lomnice, Nové Sedlo, Sokolov, Staré Sedlo, Svatava, Těšovice, Vintřov, Vřesová

Území je ovlivňováno rozvojovou dynamikou krajského města Karlovy Vary při spolupůsobení vedlejších center Ostrov a Sokolov. Rozvojovou oblast charakterizuje silná koncentrace obyvatelstva a ekonomických činností, z nichž převážná část má republikový význam (lázeňství má mezinárodní význam). Kromě pracovní a obytné funkce má toto území ve svých centrech osídlení i významnou správní funkci. Podporujícím faktorem rozvoje je poloha na připravované dálnici D6 – Praha – Karlovy Vary – Cheb – hranice ČR/Německo a na silnici I/13. V území se nachází také mezinárodní Letiště Karlovy Vary.

## **Rozvojová osa republikového významu**

### **Rozvojová osa republikového významu OS7 (Bayreuth) – hranice SRN / ČR – Cheb – Karlovy Vary – Chomutov – Ústí n. Labem se člení na tyto části:**

- a) OS7–A (Bayreuth – Marktredwitz –) hranice SRN / ČR – Cheb – (Kynšperk nad Ohří)
- b) OS7–B (Cheb) – Kynšperk nad Ohří – (Sokolov)
- c) OS7–C (Ostrov) – Stráž nad Ohří – hranice kraje KK / ÚK (– Klášterec nad Ohří – Chomutov)

### **Rozvojová osa OS7 – dílčí část OS7-A – upřesněné vymezení:**

ORP Cheb – Františkovy Lázně, Cheb, Nebanice, Odrava, Okrouhlá, Pomezí nad Ohří, Třebeň, Tuřany

### **Rozvojová osa OS7 – dílčí část OS7-B – upřesněné vymezení:**

ORP Sokolov – Březová, Bukovany, Citice, Dasnice, Habartov, Chlum Svaté Maří, Kaceřov, Kynšperk nad Ohří, Libavské Údolí, Šabina

### **Rozvojová osa OS7 – dílčí část OS7-C – upřesněné vymezení:**

ORP Ostrov – Krásný Les, Stráž nad Ohří, Vojkovice

Na území Karlovarského kraje se tato osa kryje se silně urbanizovaným pásem v údolí Ohře, kde se nacházejí jeho nejdůležitější sídla počínaje Chebem přes Sokolov a konče Ostrovem.

Území se vyznačuje hustým osídlením, koncentrací průmyslu, logistických center a povrchovou těžbou hnědého uhlí. Území má kromě výrazné pracovní a obytné funkce také významnou správní funkci. Důležitá je rovněž vazba na důležité dopravní cesty, tj. v západní části na dálnici D6 a ve východní části na silnici I/13. Zejména na Chebsku se projevují silné přeshraniční vazby. V tomto území se nachází nejvíce ploch vymezených pro ekonomické aktivity.

## **Rozvojové osy nadmístního významu**

### **ROS-N1 (Cheb) – Aš – hranice ČR/SRN – upřesněné vymezení:**

ORP Aš – Aš, Hazlov, Krásná, Podhradí

ORP Cheb – Libá, Poustka, Vojtanov

### **ROS-N2 (Cheb) – Mariánské Lázně – hranice kraje/Plzeňský kraj – upřesněné vymezení:**

ORP Cheb – Dolní Žandov, Milíkov

ORP Mariánské Lázně – Drmoul, Lázně Kynžvart, Mariánské Lázně, Trstěnice, Valy, Velká Hleďsebe, Zádub-Závišín

### **ROS-N3 – (Ostrov) - Jáchymov – hranice ČR/SRN (- Oberwiesenthal) a (Ostrov) – Pernink – hranice ČR/SRN (Johanngeorgenstadt) – upřesněné vymezení:**

ORP Ostrov – Abertamy, Boží Dar, Horní Blatná, Jáchymov, Merklín, Pernink, Potůčky

Tyto rozvojové osy propojují funkčně a prostorově rozvojovou osu OS7 s důležitými místními centry osídlení Aš, Mariánské Lázně a Jáchymov s přesahem za hranice kraje (Selb, Rehau, Planá, Oberwiesenthal, Johanngeorgenstadt).



Kromě pracovní a obytné funkce mají sídla v těchto osách i funkci správní. Výrazně se uplatňuje lázeňství, popř. rekreační funkce.

### ***Specifické oblasti republikového významu***

#### **Specifická oblast SOB6 Krušné hory – upřesněné vymezení:**

ORP Cheb – Luby

ORP Karlovy Vary – Černava, Nejdek, Nové Hamry, Smolné Pece, Vysoká Pec

ORP Kraslice – Bublava, Jindřichovice, Kraslice, Oloví, Přebuz, Rotava, Stříbrná, Šindelová

ORP Ostrov – Abertamy, Boží Dar, Horní Blatná, Jáchymov, Merklín, Pernink, Potůčky

ORP Sokolov – Krajková, Tatrovce

Tato specifická oblast je ve své východní části překryta rozvojovou osou ROS-N3 a má tedy v tomto prostoru stejné funkční uspořádání, které spočívá zejména v obytné a pracovní funkci Jáchymova, který je v této části Krušných hor přirozeným spádovým centrem osídlení s důležitou funkcí lázeňství. Území má i výraznou sportovně rekreační funkci. Tato funkce jednoznačně dominuje i v západní části této SOB. Vysoký rekreační potenciál celého území má význam nejen pro ČR, ale i pro Sasko. Významnou pracovní funkci má město Nejdek. Kraslice mají kromě správní funkce také funkci pracovní a obytnou. Silné funkční a prostorové vazby se kromě saské části Krušných hor projevují i ve vztahu k urbanizovanému údolí řeky Ohře vyjádřeném rozvojovou osou OS7.

### ***Specifické oblasti nadmístního významu***

#### **SOB-N1 Slavkovský les – upřesněné vymezení:**

ORP Karlovy Vary – Bečov nad Teplou, Chodov, Krásné Údolí, Otročin

ORP Mariánské Lázně – Mnichov, Ovesné Kladruhy, Prameny, Teplá, Vlkovice

ORP Sokolov – Horní Slavkov, Krásno, Nová Ves, Rovná

Tato specifická oblast byla vymezena z potřeby chránit jedinečné přírodní, krajinné a kulturně historické hodnoty CHKO Slavkovský les s cílem jejich využití ve prospěch rekreace a cestovního ruchu. Oblast je významná existencí a využíváním zdrojů přírodních minerálních vod (Mnichov, Prameny, Nová Ves). Spádovými centry osídlení jsou Teplá a Horní Slavkov, který má kromě obytné funkce i funkci pracovní.

#### **SOB-N2 Bochov – Žlutice – upřesněné vymezení:**

ORP Karlovy Vary – Bochov, Bražec, Čichalov, Chyše, Pšov, Stružná, Štědrá, Valeč, Verušičky, Vrbice

Spádovými centry osídlení s pracovní a obytnou funkcí jsou Bochov a Žlutice. Připravovaná výstavba dálnice D6 republikového a mezinárodního významu posílí spojení Karlovarského kraje zejména s Metropolitní rozvojovou oblastí OB1 Praha, posílí také prostorové a funkční vazby s rozvojovou oblastí republikového významu OB12 Karlovy Vary a s navazujícími oblastmi v Ústeckém (Podbořany, Lubenec) a Plzeňském kraji (Manětín, Kralovice). Výstavba dálnice umožní vymezení dalších rozvojových ploch v jejím okolí.

### ***Zvláštní území – Vojenský újezd Hradiště***

Plošně významnou součástí Karlovarského kraje je Vojenský újezd Hradiště situovaný v jeho východní části v Doupovských horách, v okrese Karlovy Vary. Má plochu 280,8 km<sup>2</sup>, je tedy největším vojenským újezdem v České republice. Kromě výcviku různých druhů vojsk armády ČR slouží tento prostor i k výcviku policie ČR a ostatních složek integrovaného záchranného systému. Díky existenci významné ptačí oblasti plní i důležitou funkci v ochraně přírody. Ekonomické aktivity vyvíjejí zejména Vojenské lesy a statky ČR, které spravují ve vojenském újezdu lesní fond.

### ***Nově projednávané specifické oblasti v Aktualizaci č. 2 Zásad územního rozvoje***

Aktualizace č. 4 Politiky územního rozvoje ČR definovala pro Karlovarský kraj nově specifickou oblast republikového významu SOB8 Sokolovsko a SOB9 specifickou oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení suchem. Tyto nově navržené plochy jsou předmětem Aktualizace č. 2 Zásad územního rozvoje (A2 ZUR KK), která se v současné době zpracovává. V projednávaném návrhu A2 ZUR KK je navržena rovněž rozvojová osa nadmístního významu a specifická oblast nadmístního významu:

#### **Specifická oblast SOB8 Sokolovsko – upřesněné vymezení:**

ORP Sokolov – všechny obce

### ORP Karlovy Vary – Božičany, Hory, Jenišov, Mírová

Tato specifická oblast byla vymezena z potřeby napravit strukturální postižení ekonomiky a ekonomické a sociální problémy způsobené zejména postupným útlumem těžby uhlí a z potřeby napravit důsledky dřívějšího nadměrného zatížení průmyslem a těžbou. Funkční uspořádání odpovídá funkčnímu uspořádání příslušné části rozvojové osy OS7 a rozvojové oblasti OB12, které překrývá.

**Specifická oblast SOB9 oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení území suchem – upřesněné vymezení:**

ORP Karlovy Vary – všechny obce

ORP Sokolov – všechny obce

ORP Mariánské Lázně – všechny obce

Tato specifická oblast je vymezena rovněž jako překryvná a na funkční uspořádání nemá vliv.

### Rozvojová osa nadmístního významu ROS-N4

ORP Kraslice – Bublava, Jindřichovice (část), Kraslice (část), Oloví, Rotava, Stříbrná

ORP Sokolov – Dolní Nový, Josefův

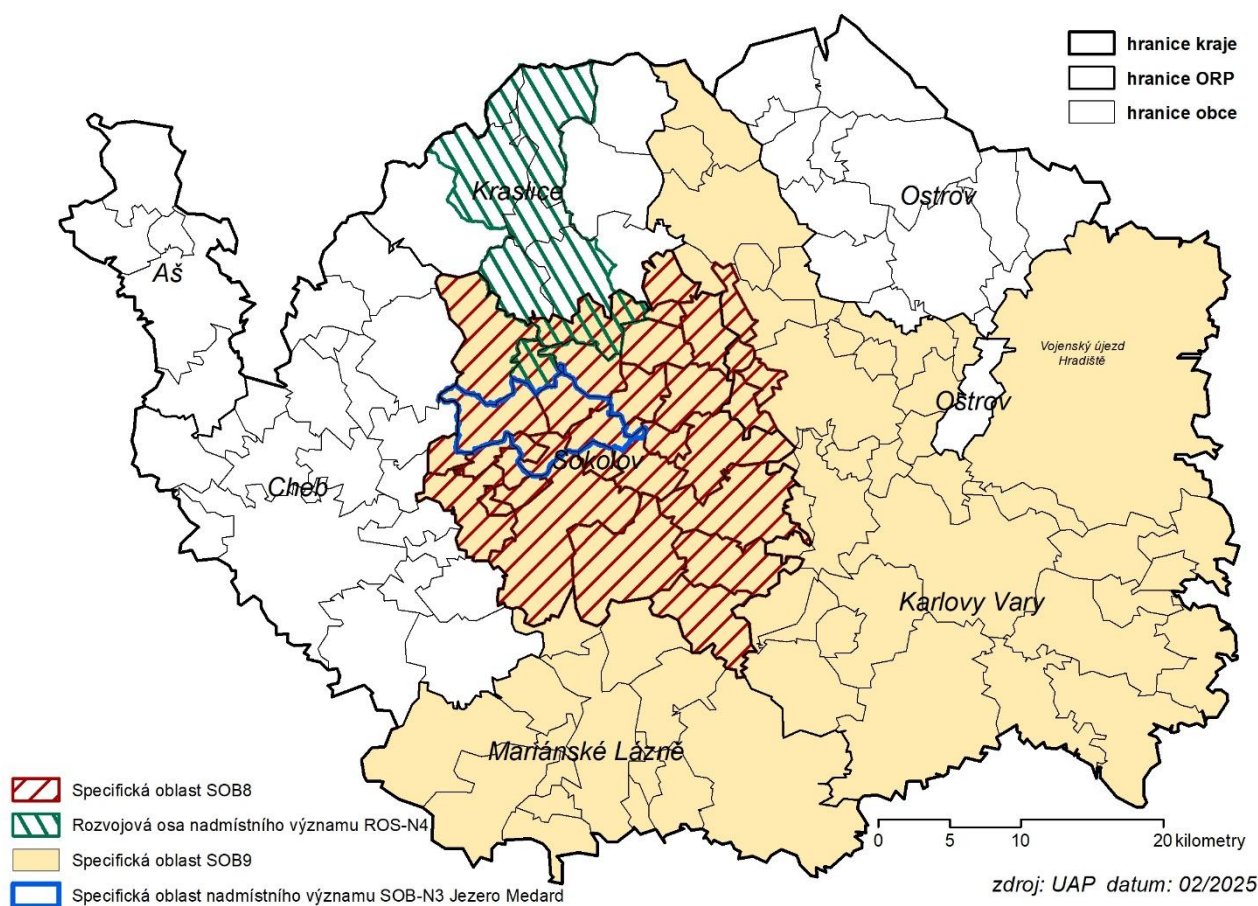
Rozvojová osa propojuje rozvojovou oblast OB12 a částečně překrývá navrženou specifickou oblast SOB8, zároveň navazuje na navrženou specifickou oblast SOB-N3. Propojuje místní centra osídlení Sokolov – Kraslice s přesahem hranice kraje (Klingenthal SRN). Osa je vymezena na základě prostorových vazeb mezi sídly s převážně pracovní, správní a rekreační funkcí (s ohledem na přeshraniční vliv). Na základě vazby na SOB8 Sokolovsko a SOB-N3 Medard je očekáváno zintenzivnění a rozvoj vazeb v této oblasti.

### Specifická oblast nadmístního významu SOB-N3 Jezero Medard

ORP Sokolov – Bukovany, Citice, Habartov, Sokolov (část), Svatava

Specifická oblast je vymezena jako překryvná oblast s SOB8 Sokolovsko, a to v návaznosti na transformaci ekonomiky, pracovních příležitostí, krajiny, bydlení a rekreace v území Sokolovska. Oblast je vymezena z důvodu vytvoření územních podmínek pro polyfunkční rozvoj jezera Medard a potřeby zajištění dopravního propojení a dostatečné kapacity dopravní služby území.

**Obrázek 9 - Návrh vymezení specifické oblasti SOB8, SOB9, SOB-N3 a ROS-N4**



**Informativně:**

V současné době bylo zahájeno pořizování Změny/Aktualizace č. 3 Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje, kde budou prověřeny 2 koridory dopravní infrastruktury (D6 – obchvat Karlových Varů a silnice I/13) dle závěrů pořízeného územně plánovacího podkladu „Územní studie podrobného prověření vybraných variant průtahu D6 a obchvatu D6 – I/13 - D6 v oblasti Karlových Varů“ a technickoekonomické studie Ministerstva dopravy ČR „Přeložka silnice I/13 Ostrov – Klášterec n./O., 3-pruh/4-pruh“.

Od 1. 3. 2025 je závazná Změna č. 9 Politiky územního rozvoje ČR, která pro Karlovarský kraj definuje Specifickou oblast SOB10 a SOB11, oblast nezbytnou pro příspěvek ČR k celkovému cíli EU v oblasti obnovitelných zdrojů energie do roku 2030 z hlediska rozvoje výroby energie z energie slunečního záření a větrné energie. Zároveň ale platí, že vymezení akceleračních oblastí v zásadách územního rozvoje je podmíněno dvěma skutečnostmi, a to zpracovanými podklady pro vymezení oblastí pro zrychlené zavádění obnovitelných zdrojů energie (podklady připravuje MPO s MŽP, resp. VÚKOZ) a schválením příslušné legislativy (zákon o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie).

**2.2.3 Důležité rozvojové plochy**

**Platná A1 ZÚR vymezuje tyto důležité rozvojové plochy:**

***Plochy pro ekonomické aktivity*****Průmyslový park Cheb**

Lokalizace – na severovýchodním okraji města Chebu v těsné blízkosti severního obchvatu města dálnicí D6.

**Průmyslová zóna Sokolov – Staré Sedlo**

Lokalizace – východně od Sokolova a dálnice D6, na území obcí Sokolov a Staré Sedlo.

**Průmyslová zóna Sokolov – Vítkov**

Lokalizace – na jižním okraji města Sokolov, mezi dálnicí D6 Cheb – Karlovy Vary a silnicí II/210.

**Průmyslová zóna Dolní Rychnov – Silvestr**

Lokalizace – mezi Dolním Rychnovem a areálem Elektrárny Tisová, na území obce Březová (severní okraj bývalé výsypky Silvestr).

**Průmyslová zóna Ostrov – jih**

Lokalizace – na jižním okraji města Ostrov, východně od silnice I/13.

**Průmyslová zóna Velká Hleďsebe – Klimentov**

Lokalizace – areál bývalých kasáren AČR na severním okraji zastavěné části obce Velká Hleďsebe a části území obce Valy.

**Průmyslový park Cheb II**

Lokalizace – plochy mezi silnicí II/606 a těžebním prostorem ložiska šterkopísku (DP Dřenice), v návaznosti na jihovýchodní okraj zástavby Chebu, k. ú. Dolní Dvory.

***Územní rezervy*****Průmyslová zóna Nové Sedlo – Chranišov**

Lokalizace – mezi Novým Sedlem a Chranišovem, na severozápadním okraji města Nové Sedlo.

**Průmyslový park Cheb II, východ**

Lokalizace – v přímé návaznosti na východní hranici plochy průmyslového parku Cheb II.

**Průmyslová zóna Sokolov – Staré Sedlo, jihozápad**

Lokalizace – v přímé návaznosti na jihozápadní hranici plochy průmyslové zóny Sokolov – Staré Sedlo.

***Plochy pro rekreaci a sport*****Medard-východ, Medard-západ**

Lokalizace – dvě prostorově vzdálené plochy v návaznosti na jezero Medard, vznikající v rámci rekultivace ploch po povrchové těžbě hnědého uhlí v prostoru bývalého lomu Medard u Sokolova:



Medard-východ – na území městyse Svatava

Medard-západ – na území obcí Habartov a Bukovany

#### Jáchymov – Boží Dar – Klínovec

Lokalizace – severně od Jáchymova, jihovýchodně od Božího Daru, na území obcí Jáchymov a Boží Dar.

#### Stříbrná – Bublava

Lokalizace – východně a severně od obce Stříbrná, na území obcí Bublava, Stříbrná a Kraslice.

#### Nové Hamry

Lokalizace – západně od Nových Hamrů, na území obcí Nové Hamry a Vysoká Pec.

#### Plešivec

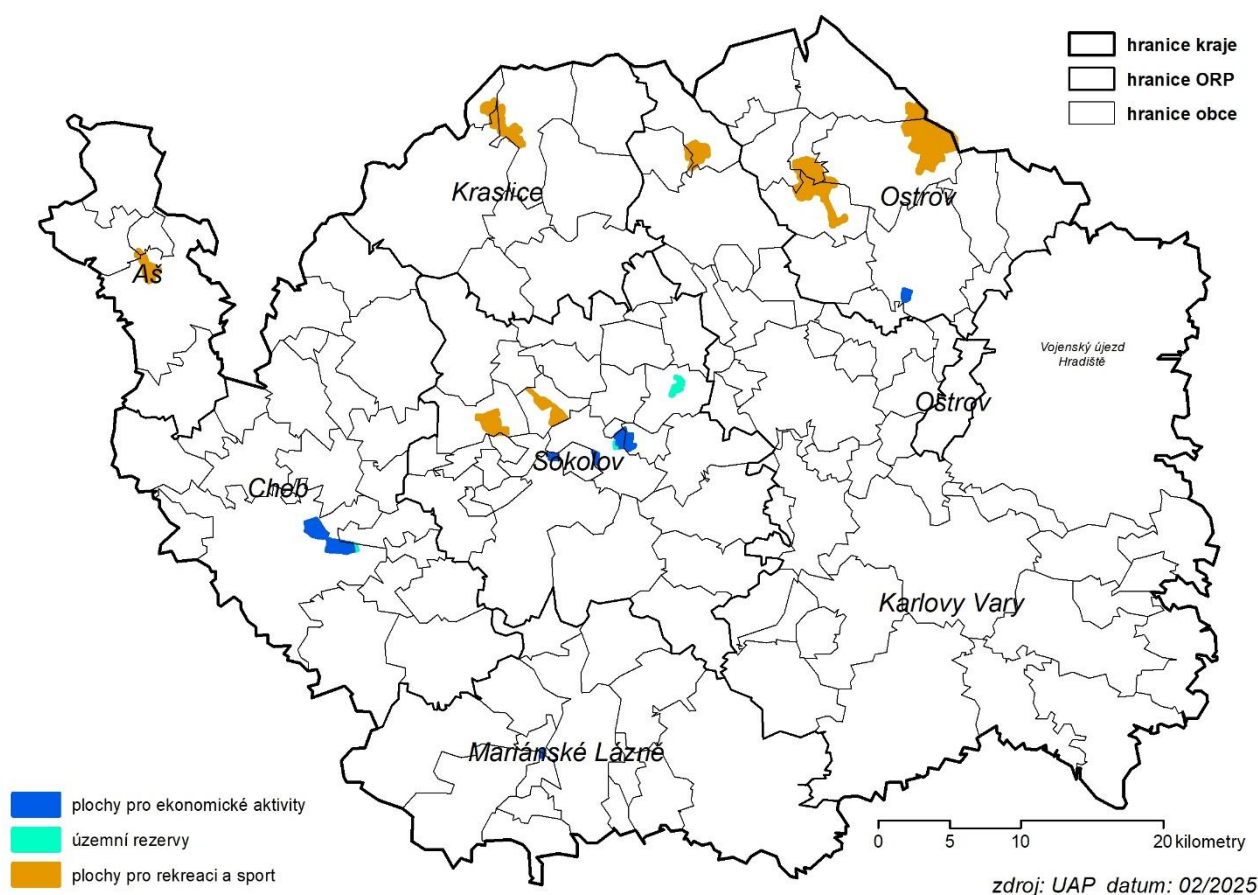
Lokalizace – v prostoru mezi obcemi Abertamy a Merklín, v okolí hory Plešivec, na území obcí Abertamy, Jáchymov, Merklín a Pernink.

#### Aš – Háj

Lokalizace – severovýchodně od Aše na vrchu Háj, na území obcí Aš, Krásná a Podhradí.

Další plochy pro investiční příležitosti je možné najít na dataportálu Karlovarského kraje [DATAZÁPAD](#).

**Obrázek 10 – Vymezení důležitých rozvojových ploch v Karlovarském kraji**



## 2.3 Struktura osídlení

V této kapitole nedošlo k zásadním změnám.

### A. Souhrn vyhodnocení podtémat

Sídelní struktura Karlovarského kraje formovaná do značné míry jeho historickým vývojem je velmi atypická a zároveň poměrně stabilní. 81,4 % obyvatelstva kraje žije ve městech, soustředěných zejména v urbanizovaném pásu údolí Ohře. Necelých 20 % obyvatelstva žije v malých obcích v periferních oblastech kraje. Ve struktuře osídlení tak vzniká určitá polarizace. Význam měst pánevních oblastí v osídlení kraje je v současnosti posílen rozvojem jejich vztahů. V našem kraji platí, že se zvětšující se velikostí obce roste i podíl zde žijících obyvatel. Obcí do 199 obyvatel je v kraji 10,5 % a žije zde pouhých 0,6 % obyvatel. Naopak nejvyšší podíl (35,4 %) osob žije ve třech městech Karlovarského kraje s více než 20 tis. Obyvateli – Chebu, Sokolově a Karlových Varech.

V současné době existuje na území kraje 134 obcí, z toho 38 měst. Průměrná velikost obce je 24,7 km<sup>2</sup>. Nejmenší jsou obce na Sokolovsku (v průměru 16,3 km<sup>2</sup> /obec). Hustota zalidnění kraje je relativně nízká – 89 obyvatel/km<sup>2</sup>, je to ovlivněno rozlehlým územím vojenského újezdu Hradiště. Největší hustota zalidnění je v ORP Sokolov, nejmenší v ORP Kraslice.

Krajské město Karlovy Vary je aglomeračním centrem. Regionálními centry vyššího řádu jsou – Cheb, Sokolov, Aš, Mariánské Lázně, Ostrov. Regionální centra nižšího řádu – Kraslice, Chodov, Nejdek.

Urbanizované rozvojové oblasti a osy Karlovarského kraje jsou z hlediska nabídky pracovních příležitostí a veřejných služeb důležitým centrem celého kraje, do kterého mají venkovské regiony přirozenou spádovost.

### B. Významná zjištění o stavu a vývoji území - dle podtémat

#### 2.3.1 Historický vývoj osídlení

Počátky historie osídlení tohoto kraje jsou již z doby kamenné. V mladší době kamenné – neolitu osídlili Poohří zemědělci a pastevci. Pravděpodobně nejstaršími známými obyvateli byli v období 2.–3. stol. př. n. l. Keltové, kteří byli od poloviny 1. století př. n. l. postupně nahrazováni germánskými kmeny. Slované začali osídlovat zdejší oblast nejdříve v 2. polovině 6. století n. l. a ve století sedmém.

Ve druhé polovině 12. století začíná v horských oblastech kraje německá kolonizace. V tomto období vzniklo nejvíce nových osad právě pro příchozí německé osadníky, kteří se zabývali především těžbou nerostných surovin.

Výrazné změny ve struktuře osídlení (hlavně rozvoj sídelních center Chebu, Sokolova a Karlových Varů) přinesla na přelomu 19. a 20. století industrializace, hlavně pak těžba nerostných surovin a výstavba železnice. Řada dalších sídel svůj význam ztrácí (Loket, Jáchymov a Horní Slavkov). V tomto období se tak utvořil základ pro současnou sídelní hierarchii Karlovarského kraje.

Sídelní strukturu, demografický i socioekonomický vývoj celého kraje nejvýznamněji poznamenalo padesátileté období zcela nepřírodního vývoje ve druhé polovině 20. století způsobeného vysídlením původního německého obyvatelstva a jeho nahrazení dosídlenci z vnitrozemí Čech. Mezi lety 1930–1950 odešlo z území 258 044 obyvatelstva, stav obyvatelstva k roku 1950 byl cca o 50% nižší než v předválečných letech. Území Karlovarského kraje se historicky vyznačovalo výraznou koncentrací obyvatelstva do měst v příhodnějších přírodních podmínkách a rozptýlenou strukturou venkovských sídel v horských oblastech. V průběhu poválečného osídlování se tato disproporce ještě zvýraznila, když přistěhovalci směřovali především do měst a větších obcí. Opuštěná sídla po 2. světové válce se podařilo dosídlit jen zčásti, mnoho sídel bylo ve vojenských výcvikových prostorech (Slavkovský les, Doupov) a hraničním pásmu zcela zlikvidováno. Na Sokolovsku dále zanikala sídla v důsledku rozšiřování povrchové těžby hnědého uhlí. Od roku 1945 zaniklo kolem 130 sídel.

#### 2.3.2 Současné osídlení

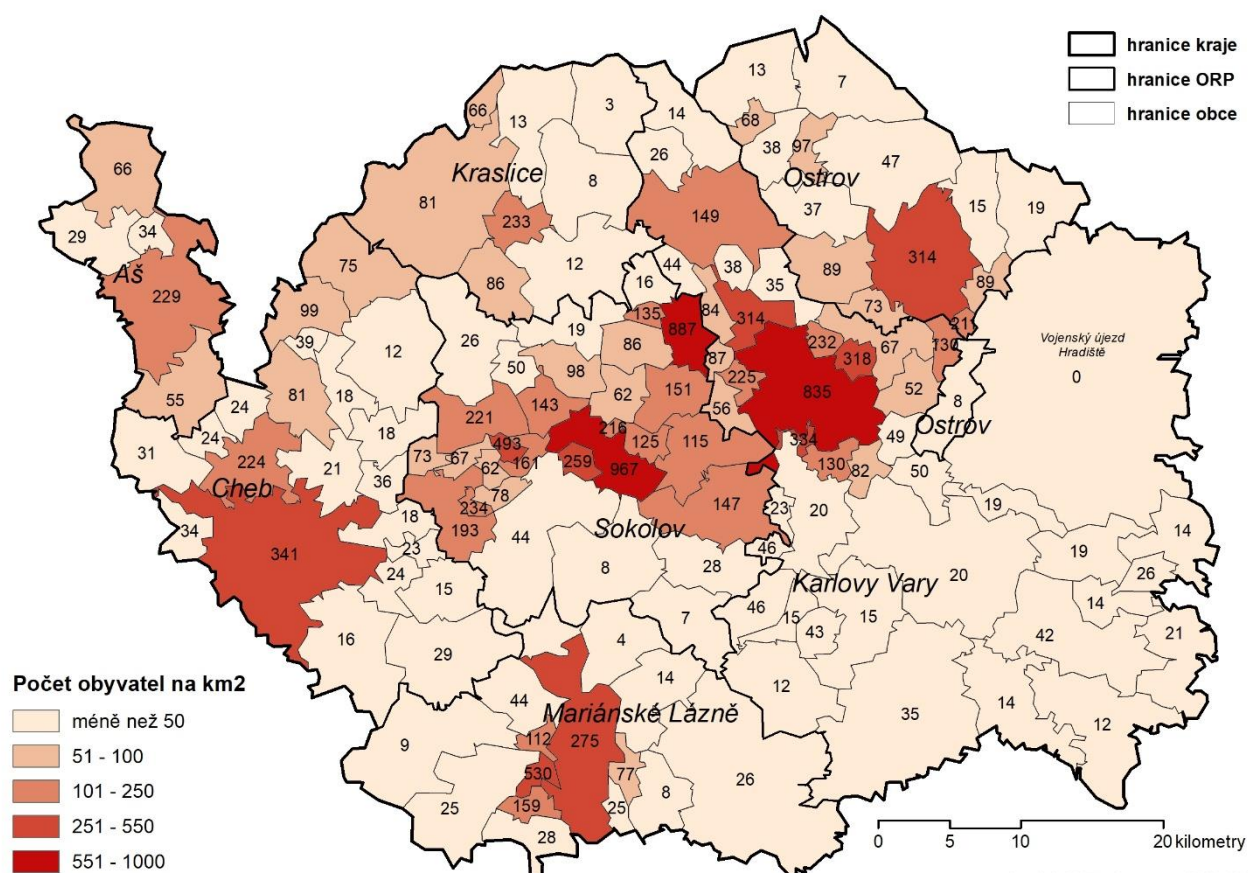
Karlovarský kraj se rozkládá na 3,3 tis. km<sup>2</sup>, což představuje 4,2 % území České republiky a je tak druhým nejmenším krajem po Libereckém kraji. Podíl obyvatelstva kraje na ČR je nejnižší ze všech regionů a tvoří 2,7 % celkové populace ČR. V současné době obyvatelstvo kraje žije ve 134 obcích. Průměrná rozloha obce je 24,7 km<sup>2</sup>. Nejmenší rozlohu mají obce na Sokolovsku (v průměru 16,3 km<sup>2</sup>/obec), kde je na relativně menším území mnoho obcí. Naopak nejvyšší průměrná rozloha obce (33,1 km<sup>2</sup>/obec) je na Kraslicku. Karlovarský kraj se vyznačuje nižší hustotou zalidnění (89 obyvatel/km<sup>2</sup>) oproti hodnotě České republiky (138). Z tabulky 5 a obrázku 11 jsou patrné velké rozdíly hodnot hustoty zalidnění mezi jednotlivými správními obvody.

Tabulka 5 – Základní charakteristiky osídlení (k 31.12.2023)

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP) /kraj/ČR	Území ORP (ha)	Počet obcí v ORP	Průměrná rozloha obce (ha)	Počet části obce	Průměrná rozloha části obce (ha)	Počet obyvatel ORP	Hustota zalidnění (obyv./km <sup>2</sup> )
Aš	14 375	5	2 875	22	653	17 255	120
Cheb	49 681	21	2 366	105	473	51 232	103
Karlovy Vary	117 143	41	2 857	183	640	88 671	76
Kraslice	26 450	8	3 306	29	912	12 757	48
Mariánské Lázně	40 535	14	2 895	56	724	25 737	63
Ostrov	33 931	15	2 262	58	585	26 512	78
Sokolov	48 922	30	1 631	74	661	72 913	149
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>134</b>	<b>2 470</b>	<b>527</b>	<b>628</b>	<b>295 077</b>	<b>89</b>
<b>ČR</b>	<b>7 887</b>	<b>6 258</b>	<b>1 260</b>	<b>15 105</b>	<b>522</b>	<b>10 900 500</b>	<b>138</b>

zdroj: ÚAP - 2025, vlastní výpočty

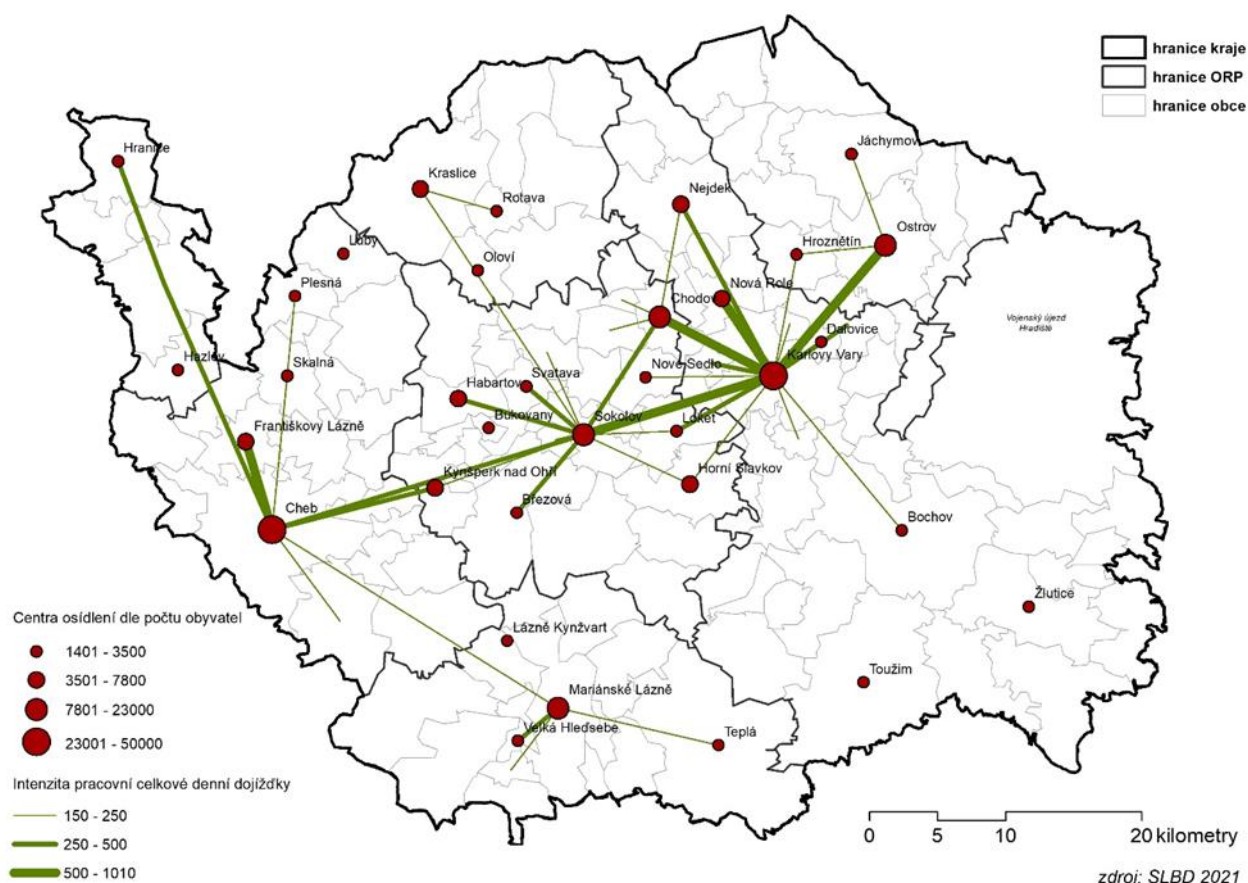
Obrázek 11 – Hustota zalidnění Karlovarského kraje v roce 2023



Hlavní sídla se soustředí do pásu údolí Ohře od Chebu, přes Kynšperk nad Ohří, Sokolov, Karlovy Vary až k Ostrovu. Řetězec uvedených sídel vytváří hlavní sídelní osu Karlovarského kraje, která je vymezena rozvojovou osou republikového významu OS7 dle Politiky územního rozvoje ČR (Ústí nad Labem – Most – Chomutov – Karlovy Vary – Cheb – hranice České republiky). Rozvojovou oblastí republikového významu je kromě výše uvedené OS7 také rozvojová oblast OB12 Karlovy Vary. Ta je vymezena jako území obcí z ORP Karlovy Vary (jen obce ve střední části), Ostrov (bez obcí v severovýchodní a severozápadní části) a Sokolov (jen obce ve střední a v severovýchodní části). Jde o území ovlivněné rozvojovou dynamikou krajského města Karlovy Vary při spolupůsobení vedlejšího centra Ostrov. Rozvojovou oblast charakterizuje silná koncentrace obyvatelstva a ekonomických činností, z nichž převážná část má republikový význam (lázeňství má mezinárodní význam). Podporujícím faktorem rozvoje je poloha na připravované dálnici D6 Praha – Karlovy Vary – Cheb – hranice ČR. Nejsilnější vazby měst a obcí v pánevní oblasti zobrazuje i obrázek č. 12.



Obrázek 12 – Významné vztahy sídel Karlovarského kraje v roce 2021

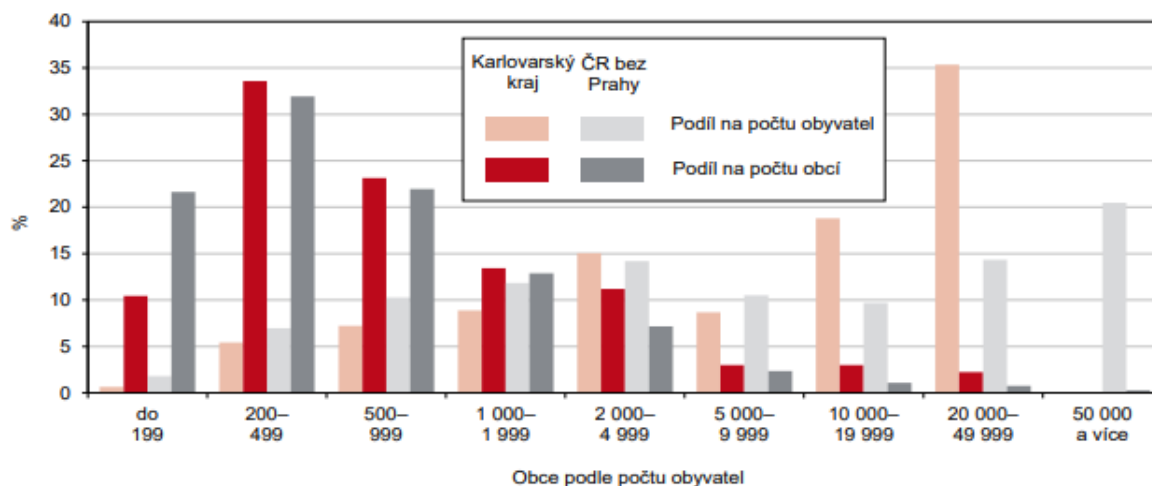


Mimo urbanizovanou oblast se na území kraje setkáme především s rozvolněným venkovským osídlením. Zejména okrajové horské polohy jsou osídleny řídce a jejich potenciál se týká hlavně rozvoje rekreační funkce. Pokud označíme za venkovské obce všechny obce s velikostí do 2 000 obyvatel, pak venkovský prostor v rámci Karlovarského kraje zaujímá přibližně 57,5 % (190 280 ha) rozlohy kraje, patří do něj 107 obcí, tj. 80 % obcí. V těchto obcích žije více než pětina obyvatel Karlovarského kraje (22 %; 65 305 obyvatel). Právě urbanizované oblasti v povodí Ohře a venkovské oblasti v pohraničních oblastech a v jihovýchodní části kraje vytvářejí zásadní polaritu kraje.

V našem kraji platí, že se zvětšující se velikostí obce roste i podíl zde žijících obyvatel. Obcí do 199 obyvatel je v kraji 10,5 % a žije zde pouhých 0,6 % obyvatel. Naopak nejvyšší podíl (35,4 %) osob žije ve třech městech Karlovarského kraje s více než 20 tis. obyvateli (graf č. 1).

Od roku 2012 je na území kraje 38 měst, ve kterých v roce 2023 žilo 81,4 % všech obyvatel kraje. Tento podíl je v mezikrajském srovnání nejvyšší ze všech regionů ČR (s výjimkou Hl. města Prahy). V počtu obyvatel je mezi městy našeho regionu velké rozpětí. V obci Přebuz žilo k 31. 12. 2023 pouze 76 obyvatel, naopak ve městě Karlovy Vary se jich ke stejnému datu nacházelo téměř 50 tisíc (49 353 obyvatel).

V průběhu posledních deseti let došlo k mírnému poklesu městského obyvatelstva v našem kraji. Toto postupné snižování má celorepublikový charakter a odráží skutečnost, že se lidé stěhují z měst do blízkých malých obcí.

**Graf 1 - Sídlní struktura Karlovarského kraje a České republiky bez Prahy (k 31. 12. 2023)**

zdroj: ČSÚ – Základní tendence KK - 2023

### 2.3.3 Obce

V Karlovarském kraji je 134 samostatných obcí s 527 částmi obcí a 566 katastrálními územími (v tom je zahrnut Vojenský újezd Hradiště s 5 k. ú.). V kraji není v současné době žádné město s více než 50 000 obyvatel (Karlovy Vary – 49 353 obyvatel), 7 měst je v kategorii od 10 000 do 50 000 (Karlovy Vary, Cheb, Sokolov, Ostrov, Chodov, Mariánské Lázně, Aš), 19 obcí v kategorii od 2 000 do 10 000 obyvatel, v kategorii od 200 do 2 000 obyvatel je 94 obcí a v kategorii do 200 obyvatel je 14 obcí. Seznam obcí Karlovarského kraje je uveden v tabulce 4.

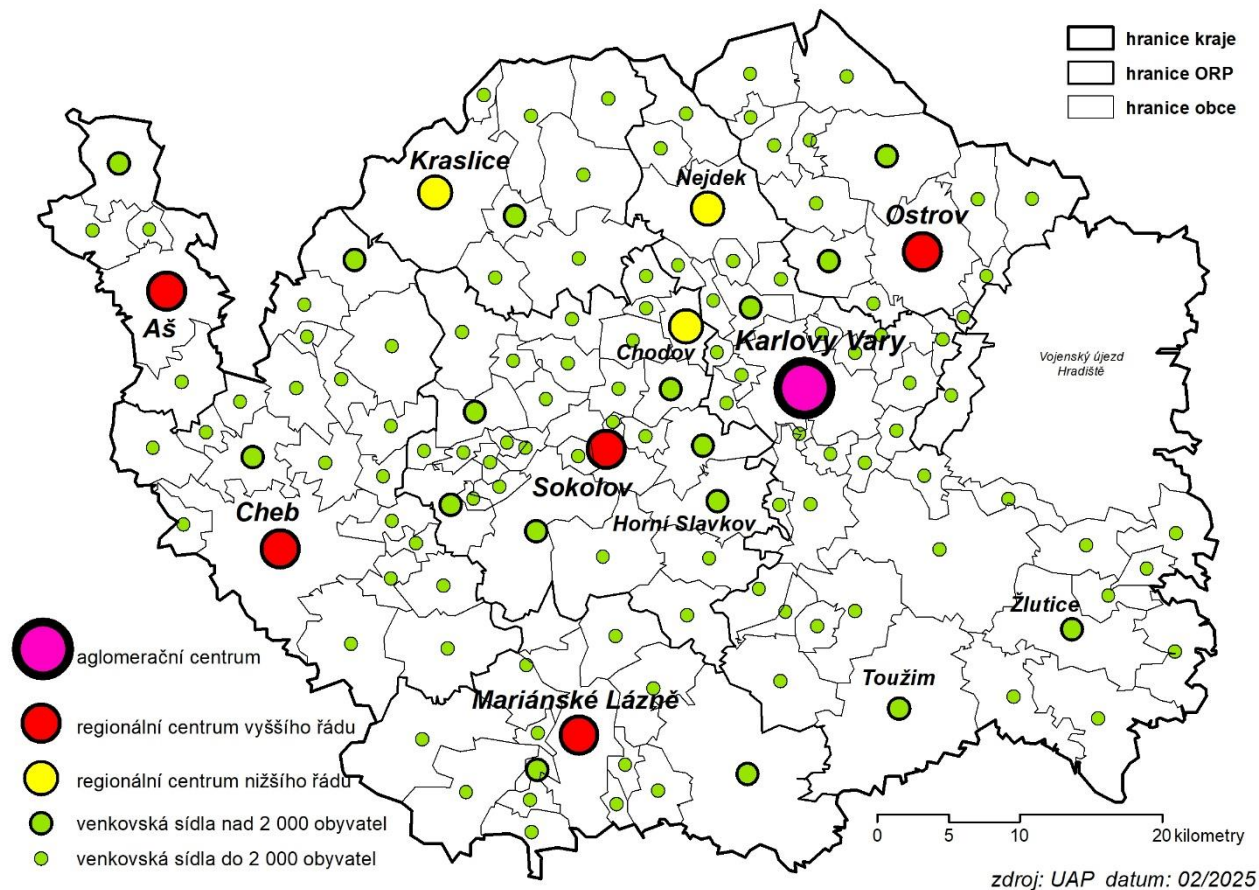
Pokud vezmeme v potaz vzájemné vazby mezi jednotlivými sídly a jejich velikost, můžeme je rozdělit do několika kategorií:

1. **Aglomerační centrum** – město Karlovy Vary
2. **Regionální centra vyššího řádu** – Cheb, Sokolov, Aš, Mariánské Lázně, Ostrov
3. **Regionální centra nižšího řádu** – Kraslice, Chodov, Nejdek
4. **Venkovská sídla nad 2 000 obyvatel**
5. **Venkovská sídla do 2 000 obyvatel**

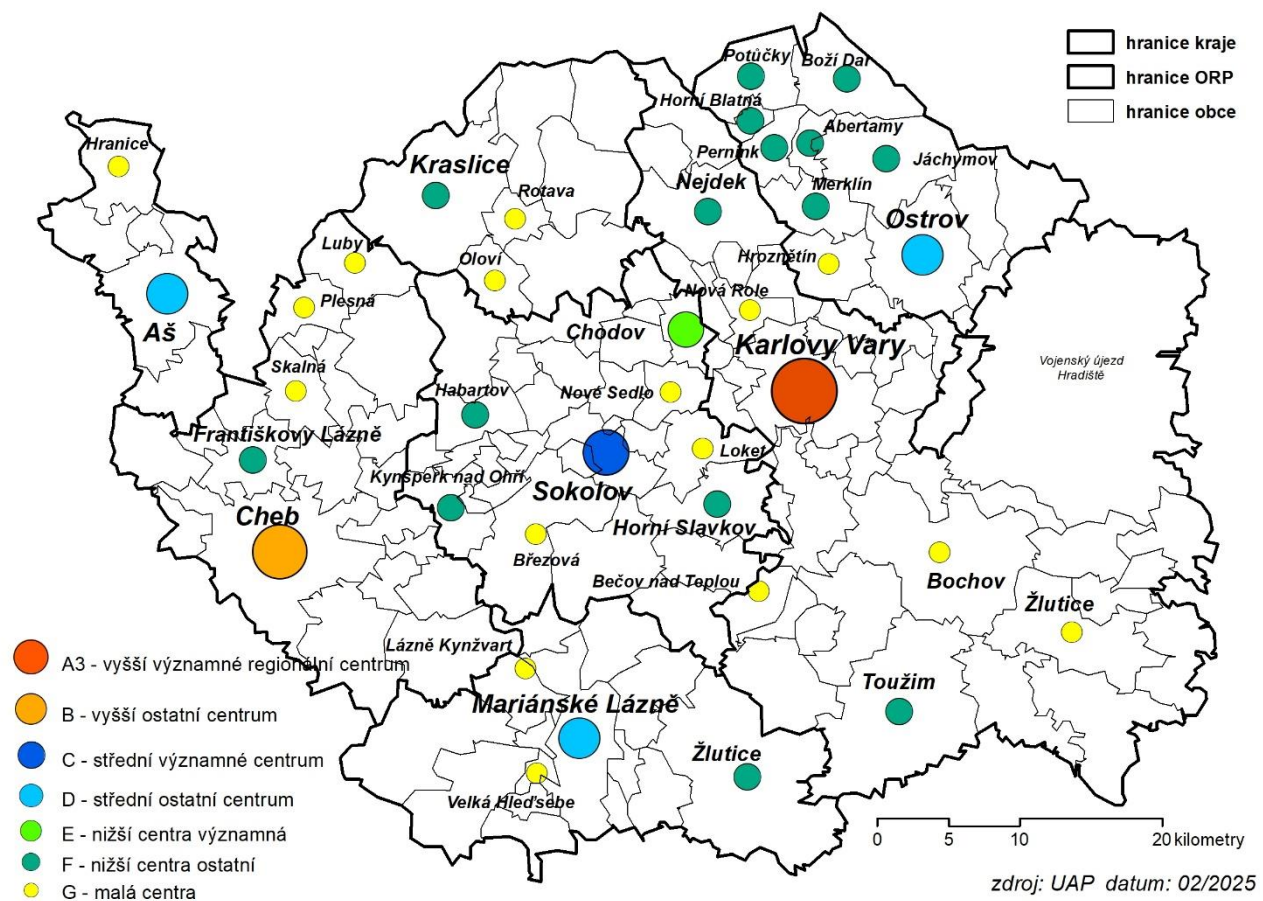
Tyto kategorie zobrazuje obrázek 13.

Pro strategické plánování na úrovni státu a krajů, zejména pro implementaci Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ a další strategie rozvoje územních obvodů krajů, vytvořilo Ministerstvo pro místní rozvoj Metodiku pro vymezení Center osídlení, která stanovuje postup pro vymezení vyšších a středních center osídlení (A-D) a doporučuje postup pro vymezení nižších a malých center (E-G). Centra A-D vymezuje ministerstvo, centra E-G vymezují kraje. Vymezení center osídlení Karlovarského kraje dle této metodiky ukazuje obrázek 14.

Obrázek 13 – Struktura osídlení v roce 2023



Obrázek 14 – Struktura osídlení v roce 2023 dle Metodiky MMR



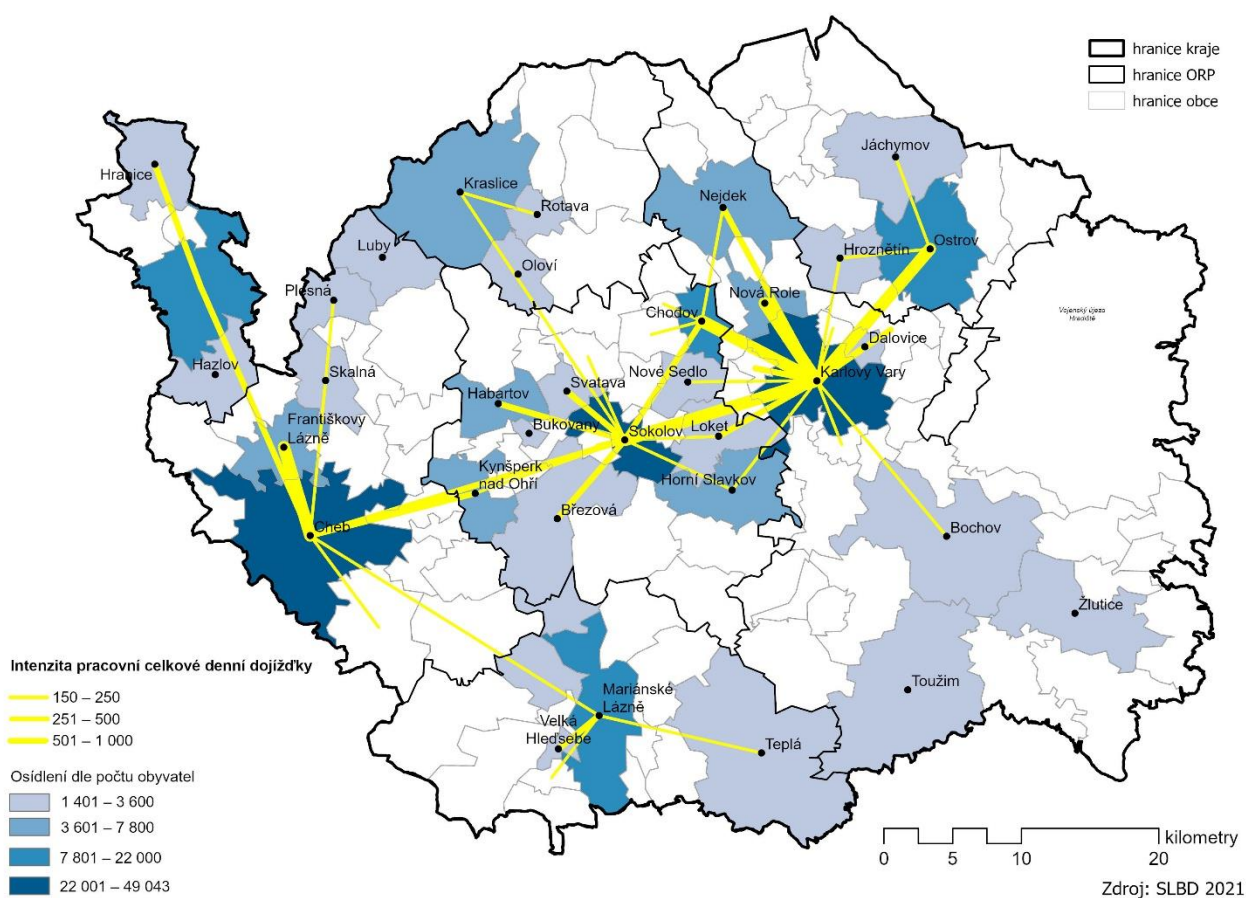


### 2.3.4 Spádovost

Urbanizované rozvojové oblasti a osy Karlovarského kraje jsou z hlediska nabídky pracovních příležitostí a veřejných služeb důležitým centrem celého kraje, do kterého mají venkovské regiony přirozenou spádovost. Vzájemné prostorové vztahy měst Karlovarského kraje, založené na denní dojíždě, znázorňuje obrázek 15. Nejvýznamnější dojížděkové vazby se svým zázemím mají Karlovy Vary, což poukazuje na jejich posilující význam jako centra aglomerace (např. Karlovy Vary – Ostrov: 1 010 dojíždějících – poslední data jsou ze SLBD 2021). Silné vazby se začínají utvářet i mezi Sokolovem a jeho zázemím. Naopak slabší propojení zaznamenáváme v Chebu a Mariánských Lázních. Lze tvrdit, že Mariánské Lázně a také Kraslice nemají významné vazby s krajským městem. Data vykazují podobné vazby jako ze SLBD 2011. Hlavní příčinou posilování prostorových vazeb v pánevních oblastech v okolí větších měst je rozvoj individuální dopravy, změna životního stylu, vznik nových pracovních míst a také trend suburbanizace v menších obcích a městech v zázemí větších center. Vazby mezi sídly je možné rovněž vysledovat z geolokačních dat mobilních operátorů – viz [Portál geolokačních dat](#).

Příhraniční oblasti kraje jsou typické vysokým podílem obyvatelstva, kteří pracují v zahraničí, zejména v Německu. V mezikrajském srovnání je podíl těchto pracovníků našeho regionu z celkového počtu vyjíždějících za prací do zahraničí v ČR bezkonkurenčně nejvyšší, nejvíce osob vyjíždí z obcí chebského okresu.

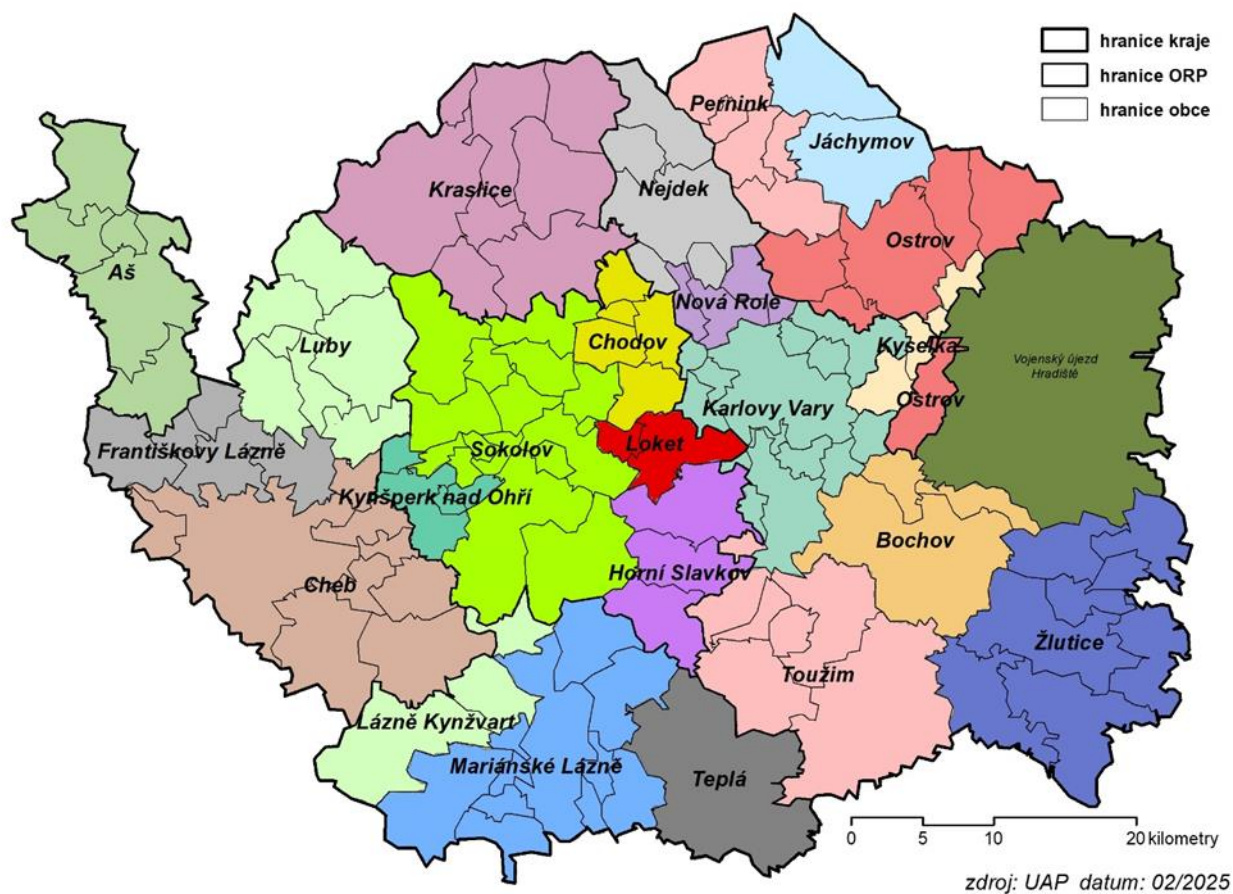
**Obrázek 15 - Významné vztahy sídel Karlovarského kraje v roce 2021**



Určená spádovost, která je dána rozmístěním veřejných služeb, je vyjádřena nejlépe rozdělením kraje do správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP). Na území kraje se nachází celkem sedm těchto správních území, jsou to tyto ORP: Aš, Cheb, Karlovy Vary, Kraslice, Mariánské Lázně, Ostrov a Sokolov (obrázek 6) a 14 obcí s pověřeným obecním úřadem. Jsou to tyto obce: Aš, Horní Slavkov, Cheb, Chodov, Karlovy Vary, Kraslice, Kynšperk nad Ohří, Locket, Mariánské Lázně, Nejdek, Ostrov, Sokolov, Toužim, Žlutice. V současné době existují v Karlovarském kraji 3 finanční úřady (Cheb, Karlovy Vary a Sokolov) a 11 úřadů práce.

Obrázek 16 ilustruje správní území stavebních úřadů v kraji.

Obrázek 16 – Správní území stavebních úřadů



## 2.4 Sociodemografické podmínky a bydlení

Do tématu vzdělanosti, domovního a bytového fondu se významně promítly výsledky Sčítání lidu, domů a bytů (SLBD 2021), které proběhlo k rozhodnému okamžiku, kterým byla půlnoc z 26. na 27. března 2021.

Definitivní výsledky SLBD 2021 jsou zpracovány a publikovány za obvykle bydlící obyvatelstvo, resp. tříděny podle **místa obvyklého pobytu osob** (stejně jako při SLBD 2011). Výsledky těchto dvou posledních sčítání jsou tedy metodicky srovnatelné. Oproti tomu při sčítání v předchozích letech probíhalo veškeré zpracování a publikování podle **místa trvalého pobytu** osob. Při SLBD 2021 došlo ke změně metodiky oproti SLBD 2011 při součtu bytových domů. Do některých ukazatelů této kapitoly se pak promítl příliv ukrajinských uprchlíků související s probíhajícím válečným konfliktem na Ukrajině.

### A. Souhrn vyhodnocení podtémat

Vývoj počtu obyvatel Karlovarského kraje byl z dlouhodobého hlediska nevyrovnaný. V 70. letech došlo k výraznému přírůstku. Vrcholem populační vlny byl rok 1979. Od roku 1980 počet obyvatel postupně klesal, což zapříčinil nižší přirozený přírůstek a také stěhování obyvatel mimo kraj. Mírný nárůst počtu obyvatel byl zaznamenán v roce 2010, nicméně do roku 2021 počet obyvatel opět klesal. Od roku 2021 dochází k mírnému nárůstu. Vývoj celkového přírůstku je v kraji značně kolísavý.

V současné době je v Karlovarském kraji podíl obyvatelstva v produktivním věku (tj. ve věku 15 až 64 let) téměř srovnatelný s průměrným podílem ČR (64 % vůči 63,6 %). Podíl dětí ve věku 0–14 let (14,7 %) se ve sledovaném roce pohyboval mírně pod průměrem ČR (15,9 %). Naopak podíl seniorů starších 65 let (21,3 %) je vyšší než průměr ČR (20,5 %). Průměrný věk obyvatel Karlovarského kraje (43,4) je lehce nad průměrem ČR (42,6). Podíl obyvatelstva v produktivním věku se mezi jednotlivými správními obvody ORP liší.

Vzdělanost obyvatelstva Karlovarského kraje se dlouhodobě zlepšuje, nicméně výsledky SLDB 2021 v mezikrajském srovnání ukazují, že v Karlovarském kraji je nejnižší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a nejvyšší podíl obyvatel bez vzdělání, s neukončeným základním a základním vzděláním. To souvisí především s chybějícími pracovními příležitostmi pro vysokoškolsky vzdělané obyvatele, absencí veřejné vysoké školy a nedostatečnou návazností školství a zaměstnavatelů. Špatná vzdělanostní úroveň je historicky zděděná společensko-ekonomická situace, způsobená několika desetiletími trvající centrálně podporovanou orientací na těžbu, energetiku a těžký průmysl, tedy obory, které využívaly především méně vzdělanou pracovní sílu. Další vzdělávací problémy jsou úzce spjaty s destabilizující chudobou, nekvalitním bydlením a jinými sociálními problémy.

Stav bytového fondu a rozvoj bytové výstavby jsou významnými indikátory celkového rozvoje území. Úroveň bydlení je pak důležitým faktorem životní úrovně, který se dotýká kvality života obyvatel.

Celkový počet obydlených domů se proti sčítání obyvatel z roku 2011 v kraji zvýšil o 6,4 %. Z toho rodinné domy tvoří 76,7 % (při nárůstu počtu o 11,7 %). Bytové domy se na celkovém počtu obydlených domů podílejí 20,6 %, v porovnání s rokem 2011 počet snížil o 690, tj. o 7,3 %. Snížení počtu bytových domů bylo ovlivněno změnou metodiky při SLBD v roce 2021. V kraji se upouští od výstavby panelových a bytových domů, a naopak výrazně narůstá výstavba nových rodinných domů v zázemí měst.

V porovnání situace domovního fondu s ostatními kraji dosahuje Karlovarský kraj podprůměrných hodnot (kraj má nejmeně rozsáhlý domovní fond ze všech krajů). V Karlovarském kraji je po Praze druhý nejnižší podíl obydlených rodinných domů v ČR.

Průměrné stáří obydlených rodinných domů (59,2 let) je druhé nejvyšší v ČR po Ústeckém kraji, stáří bytových domů (65,9) je druhé největší po hlavním městě Praze.

Průměrná obsazenost bytů v kraji dle SLBD 2021 činila 2,1 obyvatel na byt a byla téměř homogenní ve všech ORP (průměr ČR 2,26).

V období do roku 2012 do roku 2023 bylo dokončováno významně více bytů v rodinných domech než v bytových domech. Nejmenší počet bytů absolutně i relativně byl dokončen v ORP Kraslice a ORP Aš. Naopak v ORP Cheb a ORP Karlovy Vary se pohybují nejvyšší hodnoty výstavby bytů. Skokový nárůst lze vidět mezi roky 2021 a 2022 ve všech ORP kromě ORP Aš.

### B. Významná zjištění o stavu a vývoji území - dle podtémat

#### 2.4.1 Obyvatelstvo

Dlouhodobý vývoj počtu obyvatel Karlovarského kraje byl výrazně nevyrovnaný (graf 2). V 70. letech došlo k výraznému přírůstku. Vrcholem populační vlny byl rok 1979. Od roku 1980 počet obyvatel postupně klesal, což zapříčinil nižší přirozený přírůstek a také stěhování obyvatel mimo kraj. V roce 2010 byl zaznamenán mírný nárůst počtu obyvatel. Vývoj celkového přírůstku je v kraji kolísavý. Kromě let 2022 a 2023 docházelo za sledované období k úbytku počtu obyvatel.

Vývoj přírůstku počtu obyvatel Karlovarského kraje mezi lety 2010–2023 je znázorněn v grafu 3. Je patrné, že přirozený vývoj počtu obyvatel má ve sledovaném období trend úbytku. Kladné hodnoty (přírůstek) dosáhl pouze v roce 2010 (216), k výraznějším úbytkům počtu obyvatel dochází od roku 2020, nejvíce v roce 2021 (-1 973), příčinou je patrně pandemie Covid - 19. Další příčinou přirozeného úbytku obyvatel je pravděpodobně malá atraktivita regionu pro mladé rodiny a stárnutí obyvatel. Kladné saldo migrace bylo v roce 2019 a od roku 2021. K výraznému celkovému přírůstku obyvatel došlo v roce 2022, a to díky přírůstku stěhování. Důvodem byla zejména migrace ukrajinských obyvatel díky ruské invazi na Ukrajině.

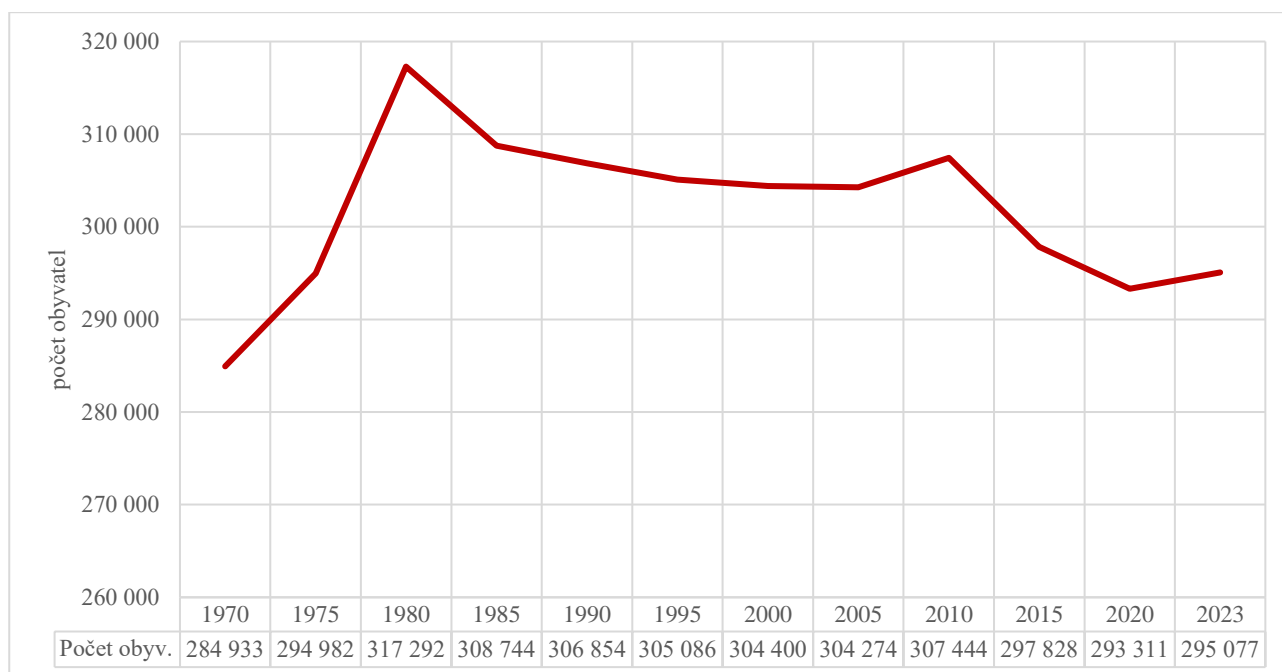
Rozhodující vliv na vývoj celkového přírůstku obyvatel Karlovarského kraje má migrace, která v průběhu sledovaného období kolísá (graf 3). Saldo migrace bylo od roku 2010 do roku 2018 negativní, což patrně zapříčinily dopady ekonomické recese a nedostatek pracovních příležitostí. V roce 2019 a od roku 2021 dosahuje přírůstek stěhování již kladných hodnot. V kraji roste především počet přistěhovačů cizinců. Dle SLDB 2021 má Karlovarský kraj po hlavním městě Praha (81,4 %) a Jihomoravském kraji (83,8 %) třetí nejvyšší podíl obyvatel s českou, moravskou a slezskou národností (87,9 %) a třetí největší podíl cizinců na obyvatelstvu kraje celkem (po hl. městě Praha a Plzeňském kraji). V Karlovarském kraji žilo k 31. 12. 2023 celkem 36 176 cizinců. To představuje 12,3 % z celkového počtu obyvatel kraje, nejpočetnější skupinu tvořili Ukrajinci (51,5 % všech cizinců v kraji). Dalšími významně zastoupenými cizinci jsou Vietnamci, Slováci, Rusové a Němci.

Z tabulky 6 je patrná územní diferenciací přírůstku obyvatel Karlovarského kraje. Nejvíce se lidé stěhovali do ORP Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Cheb, což může být spojeno s dostupnější nabídkou práce a bydlení v těchto regionech. V těchto zmíněných správních obvodech ORP pak byl i nejvyšší celkový přírůstek obyvatel v kraji. Naopak nejvýraznější úbytek počtu obyvatel byl zaznamenán v ORP Ostrov, Sokolov a Kraslice.

Střednědobý vývoj počtu obyvatel v obcích ukazuje zajímavé poznatky o územní diferenciaci přírůstku (obrázek 17). Přírůstek počtu obyvatel ve sledovaném období zaznamenaly především obce v zázemí Chebu a Karlových Varů. Nejvyšší přírůstek obyvatel má obec Hory, a to v souvislosti se suburbanizačním trendem. Přírůstek obyvatel vlivem suburbanizace je patrný nejvíce v zázemí města Karlovy Vary, Cheb a Mariánské Lázně. Nižší přírůstek pak lze sledovat v severní části ORP Sokolov. Pokles počtu obyvatel většiny velkých měst – Karlovy Vary, Sokolov, Ostrov, Cheb je téměř vyrovnaný. To potvrzuje již zmíněná suburbanizační tendence v jejich okolí. Další významnější úbytek počtu obyvatel je zřejmý v západní části Krušných hor, v ORP Ostrov, v sokolovské pánvi s přesahem do Slavkovského lesa a v okolí Žlutic, a to vzhledem k nepříznivým demografickým podmínkám těchto odlehlejších oblastí.

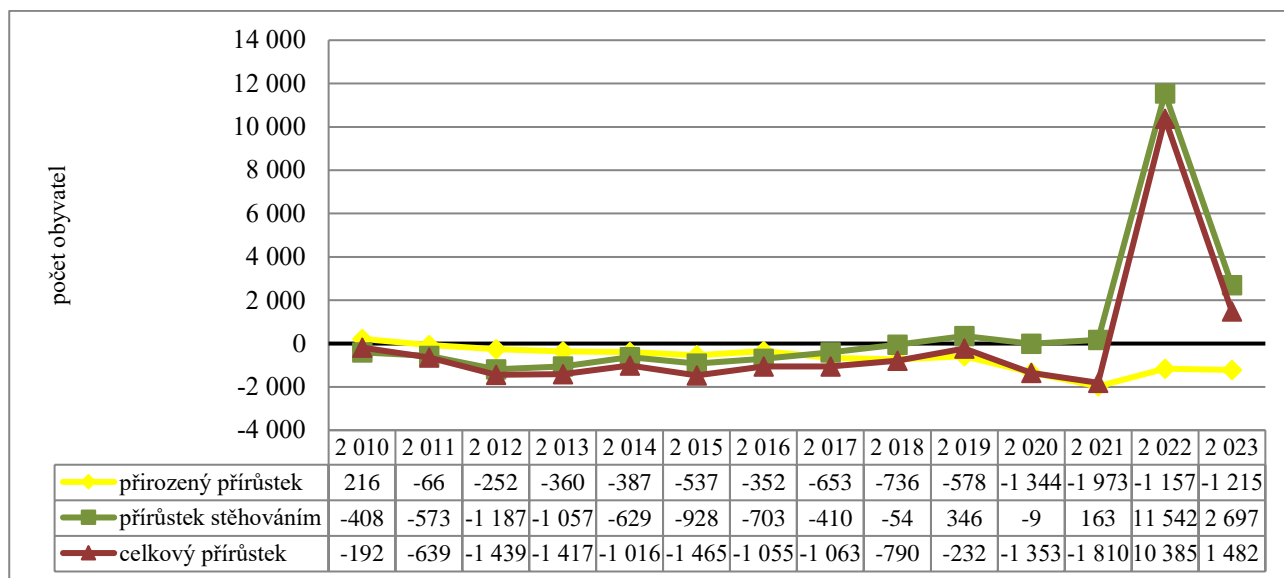
Je nutno vzít v úvahu, že velký nárůst podílu může být získán i celkově malým počtem obyvatel v obci. Pro obec Doubovské Hradiště a Bražec jsou porovnávány hodnoty roku 2016 a 2023, jelikož obě obce v roce 2016 vznikly.

**Graf 2 - Vývoj počtu obyvatel Karlovarského kraje v letech 1970–2023**



zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze



**Graf 3 – Vývoj přírůstku obyvatel Karlovarského kraje v letech 2010 – 2023**

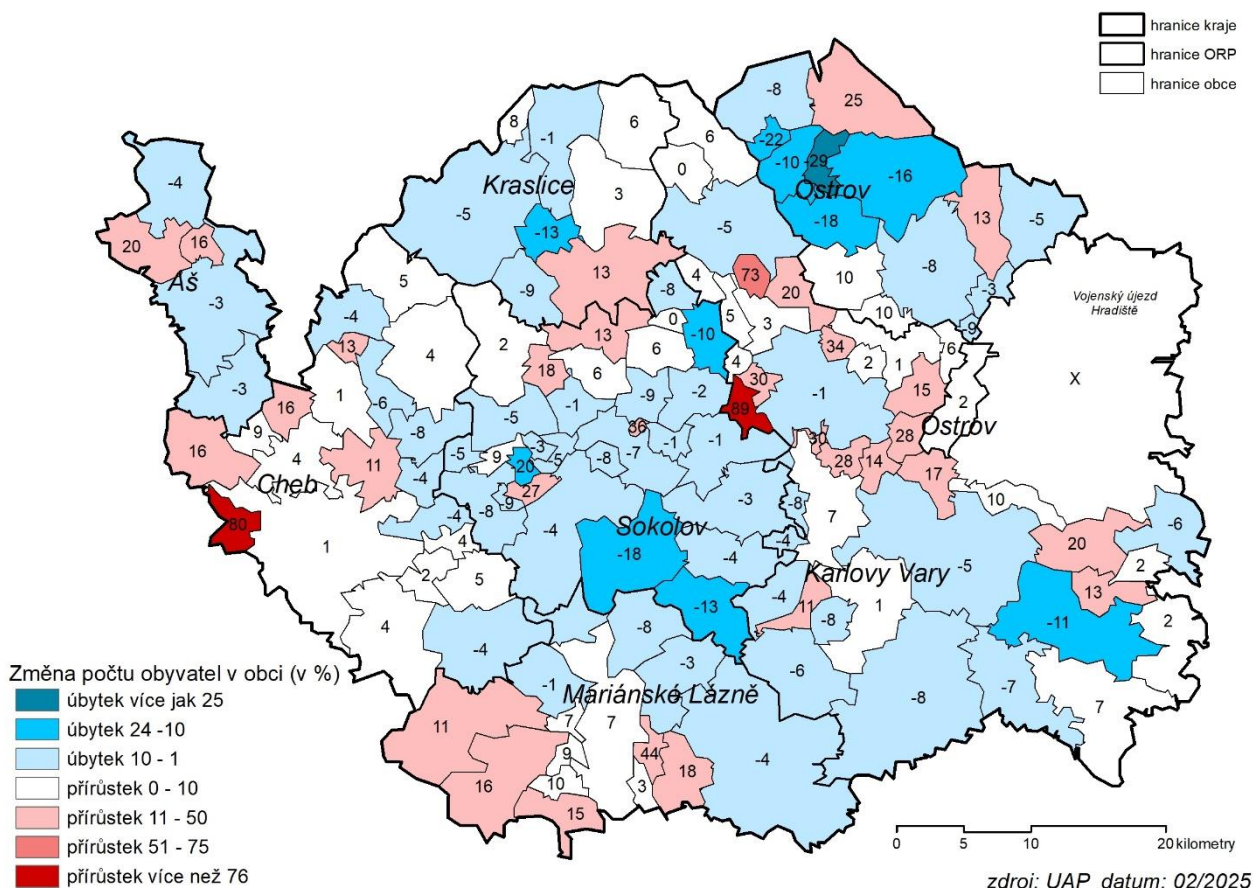
zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze

**Tabulka 6 – Základní charakteristiky přírůstku obyvatel v roce 2023**

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj/ČR	Počet obyvatel	Přirozená měna obyvatel (počet)	Saldo migrace (počet)	Celkem přírůstek (počet)	Celkem přírůstek (%)
Aš	17 255	-101	91	-10	-0,06
Cheb	51 232	-183	1 225	1 042	2,03
Karlovy Vary	88 671	-400	865	465	0,52
Kraslice	12 757	-50	-25	-75	-0,59
Mariánské Lázně	25 737	-137	693	556	2,16
Ostrov	26 512	-115	-162	-277	-1,04
Sokolov	72 913	-229	10	-219	-0,30
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>295 077</b>	<b>-1 215</b>	<b>2 697</b>	<b>1 482</b>	<b>0,50</b>
<b>ČR</b>	<b>10 900 555</b>	<b>-21 646</b>	<b>94 672</b>	<b>73 026</b>	<b>0,67</b>

zdroj: ÚAP - 2025

Obrázek 17 – Vývoj počtu obyvatel obcí v letech 2013–2023



## 2.4.2 Věková struktura

Věkovou strukturu obyvatelstva na území Karlovarského kraje znázorňuje tabulka 7. V současné době je v Karlovarském kraji podíl obyvatelstva v produktivním věku (tj. ve věku 15 až 64 let; 64 %) téměř srovnatelný s průměrným podílem ČR (63,6 %). Podíl dětí ve věku 0–14 let (14,7 %) se ve sledovaném roce pohyboval mírně pod průměrem ČR (15,9 %). Naopak podíl seniorů starších 65 let (21,3 %) je vyšší než průměr ČR (20,5 %).

Podíly jednotlivých věkových kategorií se na úrovni správních obvodů ORP liší. Nejvyšší podíl obyvatel v produktivním věku je v ORP Sokolov (64,7 %), nejnižší v ORP Kralice (62,4 %). Nejnížší podíly dětí a nejvyšší podíly seniorů mají ORP Karlovy Vary a Mariánské Lázně. Nejvyšší podíl dětí na obyvatelstvu je pak v ORP Aš, Kraslice a Sokolov.

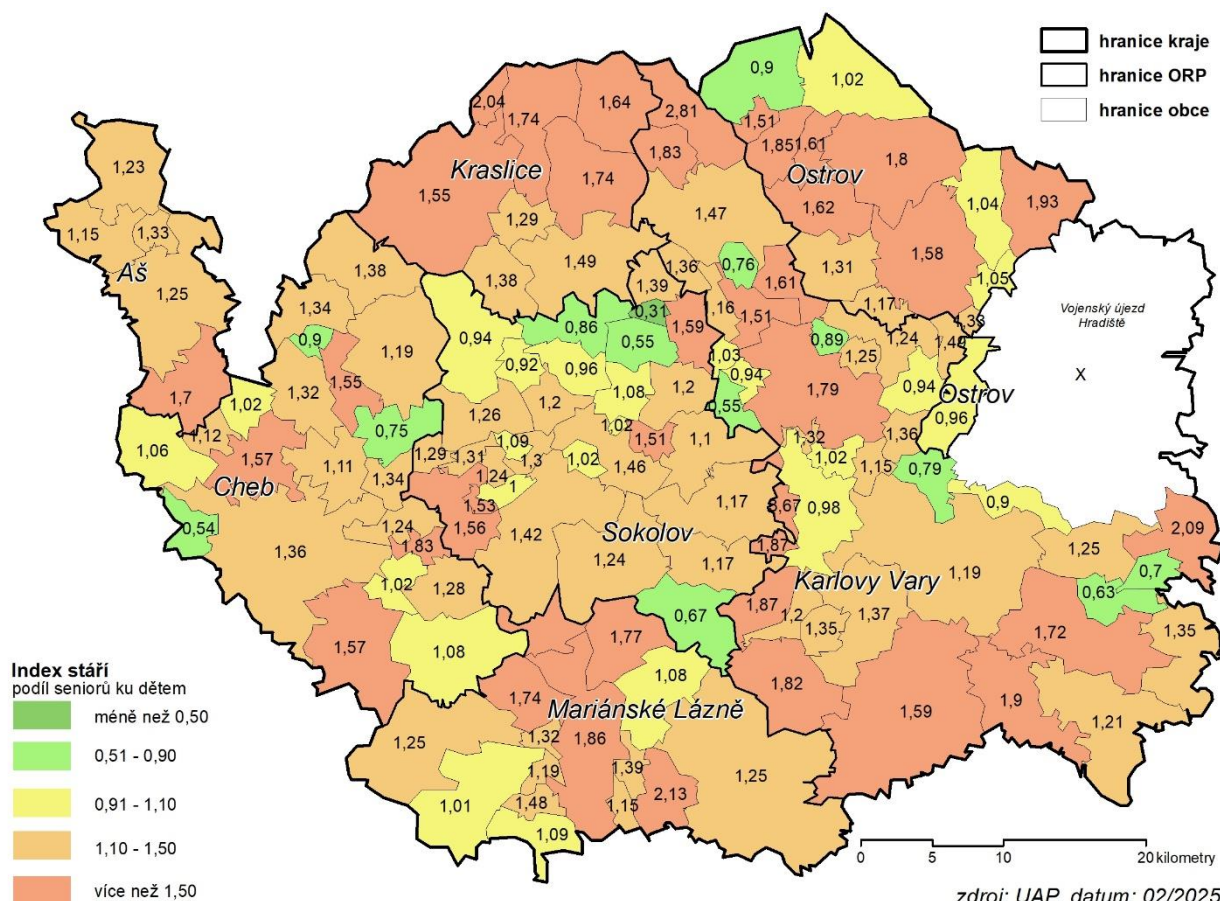
Průměrný věk obyvatel Karlovarského kraje (43,4) je lehce nad průměrem ČR (42,6). Tomu odpovídá i podrobnější územní diferenciací indexu stáří (počet seniorů 65 a více let na počet dětí 0 až 14 let) znázorněného na obrázku 18. Je vidět, že podle obcí jsou zřejmé oblasti s vyšším indexem stáří, a to západně od Sokolova, v Krušných horách a na Mariánskolázeňsku. Dále jsou to větší města, Karlovy Vary, Cheb a Mariánské Lázně. Vyšší podíl starších obyvatel v těchto částech kraje lze vysvětlit především nižší atraktivitou podmínek pro mladé, ekonomicky aktivní rodiny (např. dostupnost pracovních příležitostí, bydlení a služeb).

Tabulka 7 - Věková struktura obyvatel v roce 2023 (k 31.12.2023)

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj/ČR	Počet obyvatel	Podíl obyvatel 14 let (%)	Podíl obyvatel 15-64 let (%)	Podíl obyvatel 65-x let (%)	Průměrný věk
Aš	17 255	15,3	65,3	19,4	42,5
Cheb	51 232	14,6	65,7	19,7	42,8
Karlovy Vary	88 671	14,4	62,8	22,8	44,5
Kraslice	12 757	15,1	62,4	22,5	43,9
Mariánské Lázně	25 737	14,3	63,0	22,6	44,2
Ostrov	26 512	14,3	63,9	21,8	44,0
Sokolov	72 913	15,2	64,7	20,1	43,0
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>295 077</b>	<b>14,7</b>	<b>64,0</b>	<b>21,3</b>	<b>43,4</b>
<b>ČR</b>	<b>10 900 555</b>	<b>15,9</b>	<b>63,6</b>	<b>20,5</b>	<b>42,6</b>

zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze

Obrázek 18 – Index stáří v obcích v roce 2023



## 2.4.3 Vzdělanost

Vzdělanost obyvatelstva Karlovarského kraje se dlouhodobě zlepšuje, nicméně výsledky SLDB 2021 v mezikrajském srovnání ukazují, že v Karlovarském kraji je nejnížší podíl vysokoškolsky vzdělaných obyvatel a nejvyšší podíl obyvatel bez vzdělání, s neukončeným základním a základním vzděláním. Podíl obyvatel dle dosaženého stupně vzdělání v jednotlivých správních obvodech ORP ukazuje tabulka 8. Nejnížší úroveň vzdělanosti najdeme v ORP Aš, Kraslice a Sokolov.

Z vyhodnocení vysokoškolské vzdělanosti v obcích dle obrázku 19 je patrná koncentrace vzdělanějších obyvatel ve větších městech (nejvíce v Karlových Varech), která jsou centrem správy a administrativy a umožňují snadnější přístup vysokoškoláků k zaměstnání. Vyšší podíl vysokoškolsky vzdělaných je i v nejbližším zázemí těchto měst.



S dosaženou úrovní vzdělanosti Karlovarského kraje souvisí především chybějící pracovní příležitosti pro vysokoškolsky vzdělané, absence veřejné vysoké školy a nedostatečná návaznost školství a zaměstnavatelů. Hlavně pak v technických oborech se kraj potýká s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků. V této oblasti dochází pomalu ke zlepšování situace díky cílené podpoře spolupráce firem a škol, a to hlavně ve středním školství.

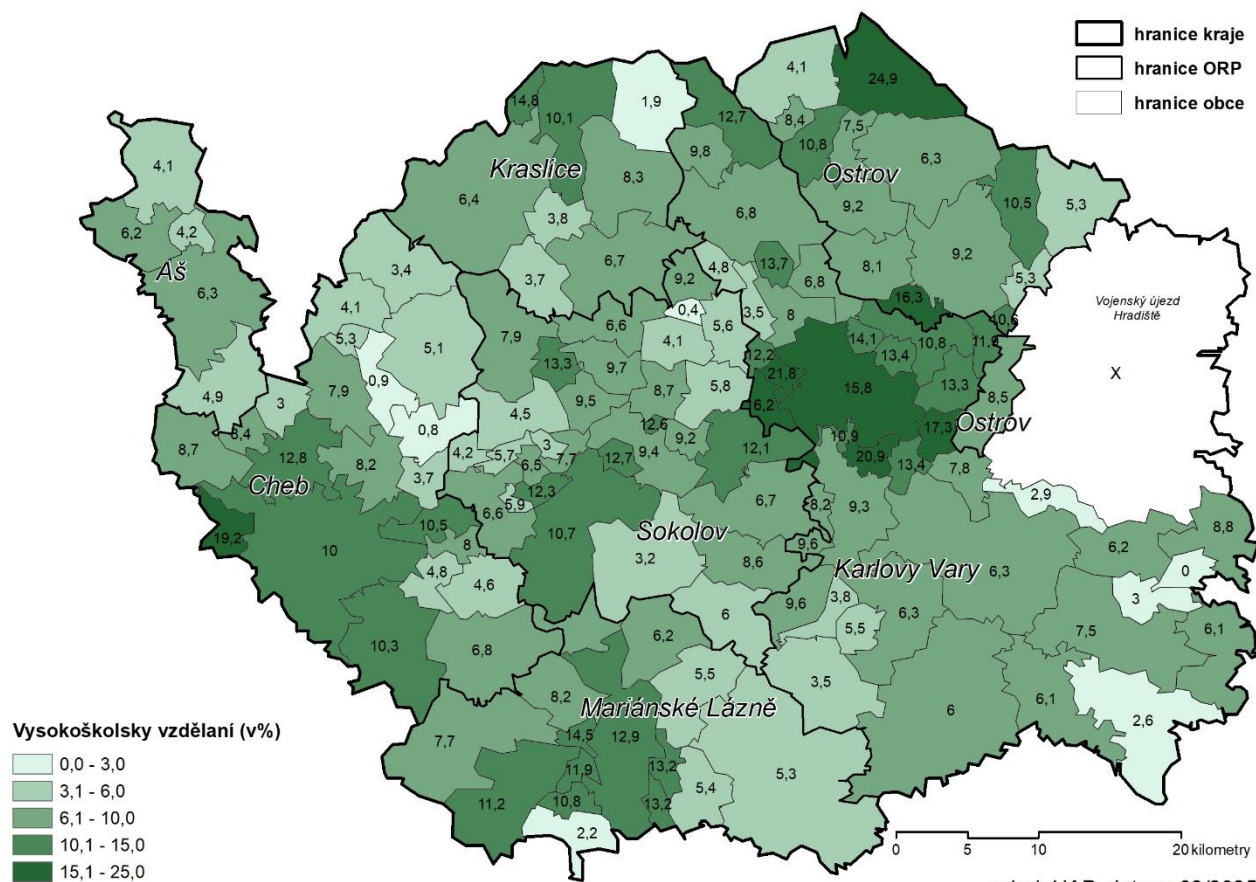
Karlovarský kraj usiluje o vznik samostatné vysoké školy v regionu.

**Tabulka 8 – Struktura obyvatelstva dle stupně ukončeného vzdělání – SLBD 2021**

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj/ČR	Počet obyvatel	Obyvatelé 15-x let	v tom nejvyšší dosažené vzdělání (%)					
			bez vzdělání + neúplné základní vzdělání + ZŠ	nižší střední a střední	úplné střední všeobec. + odborné	nástavbové + pomaturitní studium	VOŠ, konzervatoře a VŠ	Nezjištěno
Aš	16 508	13 820	21,6	35,9	23,1	1,6	6,8	11,0
Cheb	47 187	39 788	18,0	33,5	27,3	2,1	10,5	8,6
Karlovy Vary	81 840	69 738	15,4	32,3	27,7	2,7	14,3	7,7
Kraslice	12 211	10 282	20,1	38,7	22,7	1,8	6,8	10,0
Mariánské Lázně	22 716	19 332	16,2	33,4	27,2	2,8	12,5	7,9
Ostrov	26 865	22 943	19,6	35,3	25,3	2,3	10,3	7,3
Sokolov	71 776	60 614	20,0	36,4	24,1	1,9	8,7	8,9
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>279 103</b>	<b>236 517</b>	<b>18,1</b>	<b>34,4</b>	<b>26,0</b>	<b>2,3</b>	<b>10,9</b>	<b>8,4</b>
<b>ČR</b>	<b>10 524 167</b>	<b>8 832 407</b>	<b>13,2</b>	<b>31,0</b>	<b>28,3</b>	<b>2,6</b>	<b>19,1</b>	<b>5,8</b>

zdroj: SLBD – 2021

**Obrázek 19 – Vysokoškolsky vzdělané obyvatelstvo v obcích – SLDB 2021 (%)**





### 2.4.4 Domovní fond

Při SLBD 2021 došlo ke změně metodiky oproti SLBD 2011 při součtu bytových domů. V roce 2021 musí mít bytové domy (BD) alespoň 4 byty, které slouží převážně k účelu bydlení. Bylo vypuštěno hledisko počtu podlaží, a z tohoto důvodu některé BD z roku 2011 spadly do kategorie rodinný dům (RD) v roce 2021 (*např. dům se dvěma byty a čtyřmi podlažími byl v roce 2011 započten do BD, v roce 2021 ale spadl do kategorie RD, tím pádem BD ubylo*). K úbytku BD došlo i tím, že při územní přípravě byly vyřazeny z bytového fondu domy s vytlučenými okny, ve kterých evidentně nikdo nežije. V počtu domů a bytových domů v tabulce 10 tak došlo k zápornému přírůstku (de facto výraznému úbytku) bytových domů o -7,3 %. Přesto je Karlovarský kraj nadále charakteristický nízkým podílem rodinných domů. To je dáno dřívější preferencí bytové výstavby, především v oblastech těžby uhlí.

Karlovarský kraj dosáhl v desetiletí 2011 až 2021 přírůstku obydlených domů 6,4 % (průměr ČR byl 8,5 %).

K datu Sčítání lidu, domů a bytů 2021 byl domovní fond Karlovarského kraje tvořen 48 308 domy, z toho 87,8 % bylo obydlených. V porovnání s rokem 2011 byl zaznamenán nárůst o 3 329 domů (tj. o 7,4 %). Z celkového počtu 42 406 obydlených domů, tvoří rodinné domy 76,7 %, absolutní nárůst počtu rodinných domů činil 3 478 (tj. 11,7 %). V roce 2011 i 2021 byl podíl obydlených rodinných domů z celkového počtu domů v Karlovarském kraji druhý nejnížší v ČR (po hlavním městě Praze). Bytové domy se na celkovém počtu bydlících domů podílejí 20,6 %. V porovnání s rokem 2011 se jejich počet snížil o 690, tj. o 7,3 %, a to změnou metodiky.

Nejvyšší celkový přírůstek domů byl v ORP Karlovy Vary (663 domů), nejnížší v ORP Kraslice (94 domů).

Nejvyšší přírůstek rodinných domů byl mezi lety 2011 a 2021 v ORP Cheb (771 domů, tj. přírůstek o 16,9 %), nejnížší v ORP Kraslice (90 domů, tj. přírůstek o 4,7 %). V celém kraji přírůstek činil 3 415 rodinných domů.

V počtu bytových domů mezi lety 2011 a 2021 došlo u všech ORP k zápornému přírůstu díky změně metodiky.

Průměrné stáří obydlených rodinných domů v Karlovarském kraji (59,2 roku) je nad průměrem ČR (51,2 roku) a po Ústeckém kraji (63,2 roku) druhé nejvyšší. Průměrné stáří obydlených bytových domů (65,9 roku) je rovněž nad průměrem ČR (58,4 roku) a po Hl. městě Praze (66 let) druhé nejvyšší (tabulka 9).

Také rozdíly v průměrném stáří rodinných a bytových domů mezi jednotlivými správními obvody ORP a jednotlivými kraji jsou výrazné (tabulka 9 a 11). Nejstarší rodinné domy jsou v ORP Kraslice (75,9 roku), nejmladší v ORP Cheb (53,3 roku). Průměr ČR je 51,2 roku. Nejstarší bytové domy najdeme v ORP Karlovy Vary (72,1 roku), nejmladší v ORP Sokolov (56,3 roku), průměrné stáří bytových domů v ČR je 58,4 roku.

**Tabulka 9 – Domovní fond v krajích ČR v roce 2021**

Kraj/ČR	Domy celkem	Obydlené domy	Neobydlené domy s byty	Přírůstek obydlených domů proti roku 2011	Přírůstek obydlených domů proti roku 2011 (%)	Podíl obydlených rodinných domů (%)	Průměrné stáří obydlených rodinných domů	Průměrné stáří obydlených bytových domů
Hl. m. Praha	106 154	98 217	329	5 290	5,7	62,3	51,4	66,0
Středočeský	398 487	331	182	44 561	15,5	92,6	47,8	50,4
Jihočeský	174 815	133	183	10 356	8,4	89,3	50,4	53,3
Plzeňský	142 762	115	158	9 967	9,4	87,5	52,6	56,0
<b>Karlovarský</b>	<b>48 308</b>	<b>42 406</b>	<b>137</b>	<b>2 561</b>	<b>6,4</b>	<b>76,7</b>	<b>59,2</b>	<b>65,9</b>
Ústecký	144 024	123	221	8 097	7,0	81,8	63,2	61,4
Liberecký	98 458	79 493	137	6 113	8,3	85,0	59,8	65,0
Královéhradecký	142 677	116	196	7 127	6,5	88,6	54,5	61,4
Pardubický	137 176	113	51	8 443	8,1	90,4	50,6	53,6
Vysočina	143 143	114	67	6 168	5,7	91,7	48,8	51,1
Jihomoravský	276 562	241	101	16 361	7,3	89,9	49,3	55,2
Olomoucký	145 651	126	106	7 244	6,1	89,1	52,7	57,4
Zlínský	147 205	125	36	5 025	4,2	92,5	47,8	50,1
Moravskoslezský	211 854	190	170	15 280	8,7	85,9	48,3	58,5
<b>ČR</b>	<b>2 317</b>	<b>1 952</b>	<b>2 074</b>	<b>152 593</b>	<b>8,5</b>	<b>87,6</b>	<b>51,2</b>	<b>58,4</b>

zdroj: SLDB 2011, SLDB 2021

Tabulka 10 - Srovnání domovního fondu v ORP KK v roce 2011 a 2021

ORP/Kraj	domy celkem			obydlené domy		z toho					
	2011	2021	rozdíl (%)	2011	2021	rodinné domy			bytové domy		
						2011	2021	rozdíl (%)	2011	2021	rozdíl (%)
Aš	3 299	3 426	3,8	2 916	3 079	2 287	2 529	10,6	522	458	-12,3
Cheb	7 220	7 883	9,2	6 454	7 058	4 562	5 333	16,9	1 662	1 527	-8,1
Karlovy Vary	13 686	14 844	8,5	12 014	12 842	8 662	9 773	12,8	2 958	2 743	-7,3
Kraslice	2 860	2 954	3,3	2 351	2 384	1 930	2 020	4,7	344	301	-12,5
Mariánské Lázně	4 309	4 662	8,2	3 820	4 090	2 836	3 172	11,8	856	800	-6,5
Ostrov	4 409	4 760	8,0	3 800	3 931	2 724	2 929	7,5	937	863	-7,9
Sokolov	9 196	9 779	6,3	8 490	9 022	6 091	6 751	10,8	2 138	2 035	-4,8
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>44 979</b>	<b>48 308</b>	<b>7,4</b>	<b>39 845</b>	<b>42 406</b>	<b>29 092</b>	<b>32 507</b>	<b>11,7</b>	<b>9 417</b>	<b>8 727</b>	<b>-7,3</b>

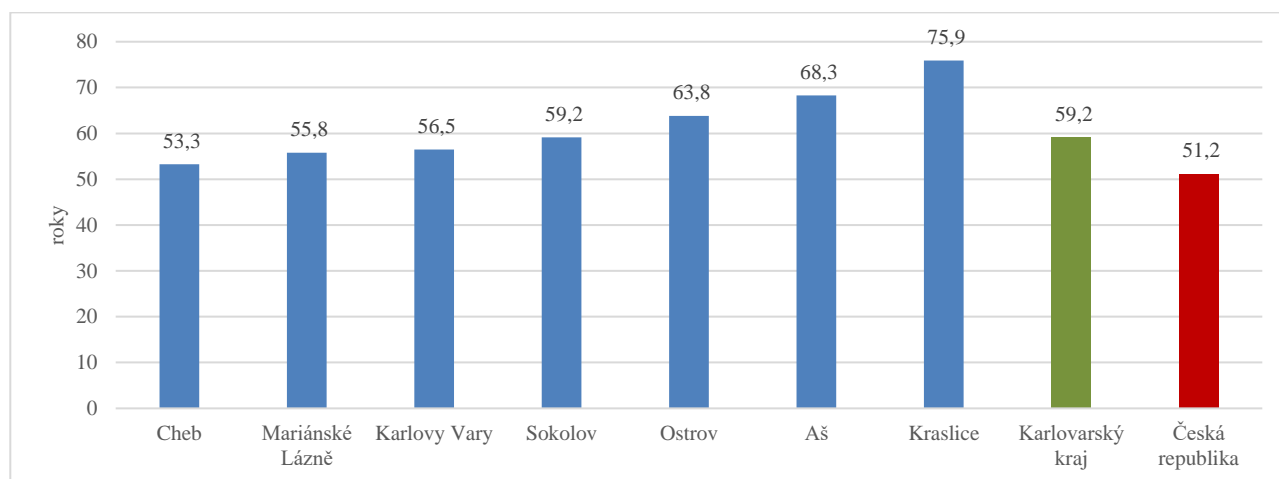
zdroj: SLDB 2011, SLDB 2021

Tabulka 11 - Stáří domovního fondu dle ORP – SLBD 2021

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj/ČR	Obydlené domy 2021 celkem	obydlené domy podle období výstavby nebo rekonstrukce						průměr. stáří rod. domů (počet let)	průměr. stáří byt. domů (počet let)
		do r. 1919	1920-1970	1971-1990	1991-2010	2011-2015	2016 a později		
Aš	3 079	497	1 249	373	611	89	103	68,3	66,8
Cheb	7 058	941	2 241	1 255	1 669	335	355	53,3	69,5
Karlovy Vary	12 842	2 134	4 054	1 962	2 759	682	798	56,5	72,1
Kraslice	2 384	494	931	326	347	57	38	75,9	60,6
Mariánské Lázně	4 090	673	1 104	878	845	202	215	55,8	68,0
Ostrov	3 931	646	1 529	459	807	142	141	63,8	61,4
Sokolov	9 022	1 032	3 685	1 333	1 891	330	426	59,2	56,3
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>42 406</b>	<b>6 417</b>	<b>14 793</b>	<b>6 586</b>	<b>8 929</b>	<b>1 837</b>	<b>2 076</b>	<b>59,2</b>	<b>65,9</b>
<b>ČR</b>	<b>1 952 668</b>	<b>195 896</b>	<b>580 008</b>	<b>462 969</b>	<b>426 728</b>	<b>94 761</b>	<b>108 849</b>	<b>51,2</b>	<b>58,4</b>

zdroj: SLDB 2021

Graf 4 - Průměrné stáří rodinných domů – SLBD 2021



zdroj: SLDB 2021

## 2.4.5 Bytový fond

Při SLBD 2021 došlo ke změně metodiky oproti SLBD 2011. V roce 2021 se již nesledoval důvod neobydlenosti bytu a není tedy již možné identifikovat, v kolika případech se jedná o objekty sloužící k rekreaci, zda jsou byty ve fázi přestavby, zda došlo ke změně jejich uživatele nebo jsou k bydlení nezpůsobilé. Z toho vyplývá nemožnost rozlišit, jakou část neobydlených bytů zaujímá tzv. strukturální neobydlenost, tedy byty dlouhodobě neobydlené.

Jako byty jsou ve SLDB 2021 označovány samostatné byty v bytových domech, byty v rodinných domech, ubytovnách či jiných typech obydlí. Mezi neobydlené byty podle definice spadají různé druhy přechodných bydlišť, jako jsou občasné či pravidelně využívané byty např. během pracovního týdne či objekty individuální rekreace nebo byty využívané pro jiné účely, než je bydlení, např. kanceláře, sklady apod., které jsou ale kolaudovány jako bytové jednotky.

Průměrná obsazenost bytů v kraji dle SLBD 2021 činila 2,1 obyvatel na byt a byla téměř homogenní ve všech ORP a o něco nižší než byl průměr ČR (2,26).

Podíl neobydlených bytů v Karlovarském kraji (15,6 %) byl pod průměrem ČR (16,1 %), nejnížší byl v ORP Sokolov (9 %), nejvyšší v ORP Karlovy Vary (21,5 %). Z diferenciacie podle obcí je zřejmé, že nejvyšší podíly byly ve venkovských oblastech v okrajových částech kraje (Krušnohoří, Valečsko, Český les, Tepelská vrchovina) a nejnižší v řadě obcí v pánevní oblasti na Sokolovsku.

V roce 2021 byl podíl obydlí bytů v rodinných domech v Karlovarském kraji nejnižší (30,5 %) mezi kraji (vyjma hl. města Prahy, kde činil 12,6 %) a pod průměrem ČR (44,1 %). V rámci kraje byl podíl obydlí bytů v rodinných domech nejvyšší v ORP Aš (42,4 %) a nejmenší v ORP Sokolov (24 %).

**Tabulka 12 – Krajské srovnání charakteristik bytového fondu – SLDB 2021**

Kraj/ČR	Byty celkem	Z toho obydlí byty	Průměrný počet bydlících osob na 1 byt	Neobydlené byty (%)	Obydlí byty v RD (%)
Hl. město Praha	721 332	627 705	2,01	13,0	12,6
Středočeský	681 857	561 642	2,40	17,6	61,9
Jihočeský	340 663	265 601	2,29	22,0	51,1
Plzeňský	302 349	247 030	2,24	18,3	47,0
<b>Karlovarský</b>	<b>148 516</b>	<b>125 299</b>	<b>2,10</b>	<b>15,6</b>	<b>30,5</b>
Ústecký	402 467	353 285	2,14	12,2	33,8
Liberecký	227 144	187 627	2,22	17,4	43,5
Královéhradecký	282 400	228 569	2,27	19,1	52,7
Pardubický	255 990	209 133	2,35	18,3	56,0
Vysočina	246 827	195 098	2,45	21,0	60,3
Jihomoravský	572 539	490 005	2,35	14,4	49,9
Olomoucký	309 906	259 885	2,29	16,1	50,1
Zlínský	274 838	226 219	2,41	17,7	58,0
Moravskoslezský	573 205	503 041	2,23	12,2	39,0
<b>ČR</b>	<b>5 340 033</b>	<b>4 480 139</b>	<b>2,26</b>	<b>16,1</b>	<b>44,1</b>

zdroj: SLDB 2021

Tabulka 13 – Charakteristiky bytového fondu – SLDB 2021

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj/ČR	Byty celkem (počet)	Z toho obydlené byty	Průměrný počet bydlících osob na 1 byt	Neobydlené byty (%)	Obydlené byty v RD (%)
Aš	8 559	7 452	2,11	12,9	42,4
Cheb	24 154	21 126	2,12	12,5	30,3
Karlovy Vary	47 528	37 325	2,09	21,5	30,9
Kraslice	6 612	5 506	2,11	16,7	41,1
Mariánské Lázně	12 705	10 149	2,11	20,1	37,0
Ostrov	13 449	11 414	2,12	15,1	29,8
Sokolov	35 509	32 327	2,10	9,0	24,0
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>148 516</b>	<b>125 299</b>	<b>2,10</b>	<b>15,6</b>	<b>30,5</b>
<b>ČR</b>	<b>5 340 033</b>	<b>4 480 139</b>	<b>2,26</b>	<b>16,1</b>	<b>44,1</b>

zdroj: SLDB 2021

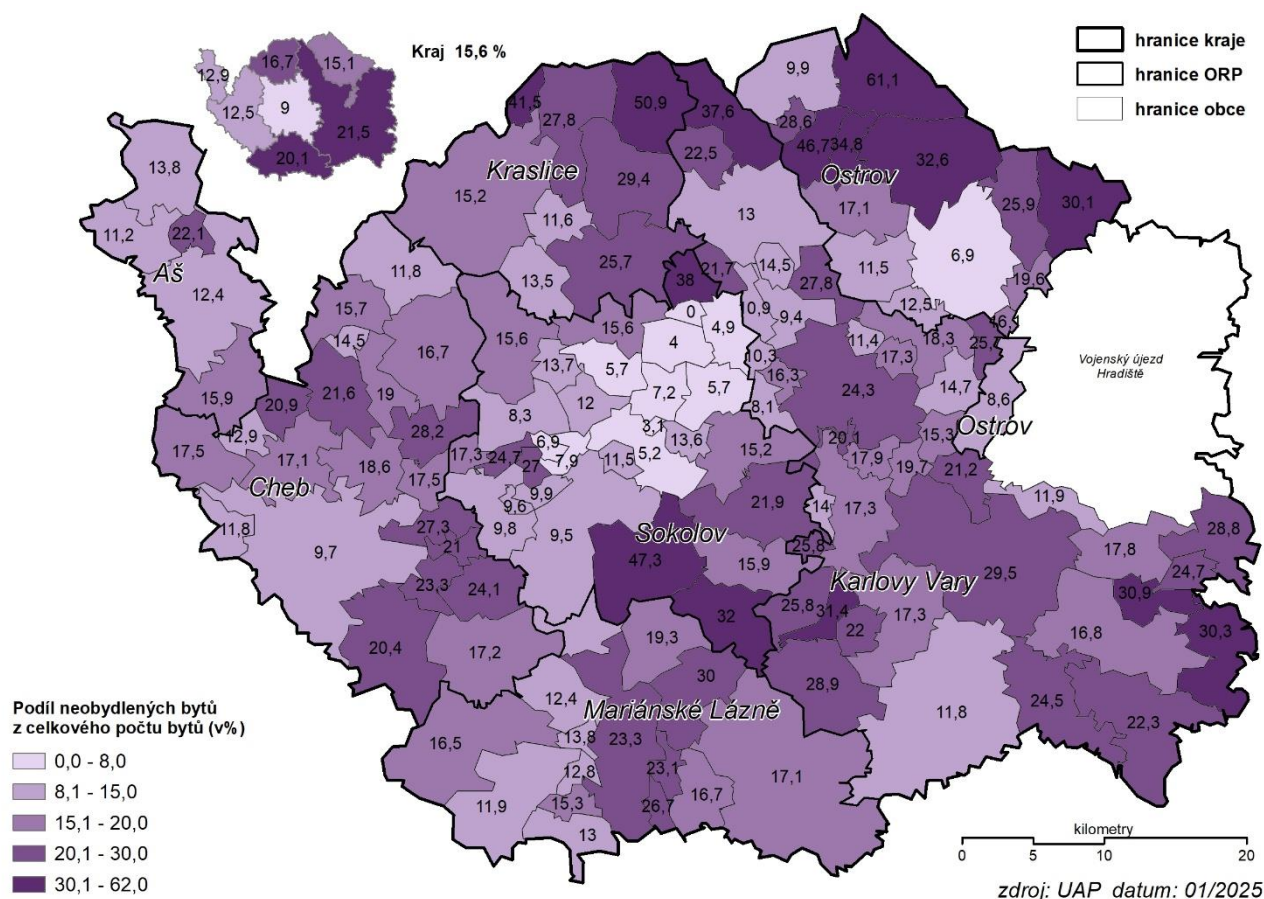
Graf 5 - Podíl obydlených bytů v rodinných domech, bytových domech a v ostatních budovách dle ORP (%)



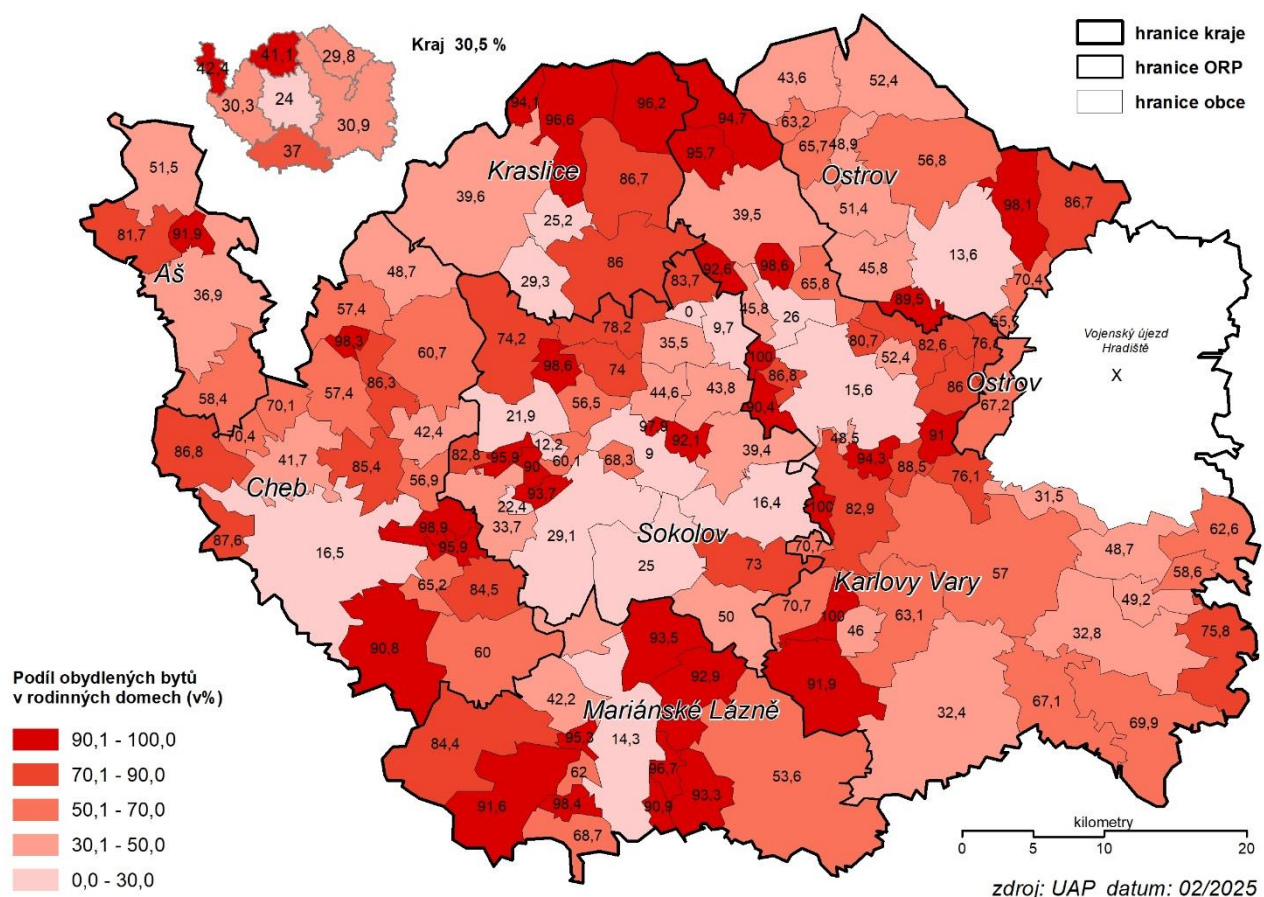
zdroj: SLDB 2021



Obrázek 20 – Podíl neobydlených bytů z celkového počtu bytů – SLDB 2021 (%)



Obrázek 21 – Podíl obydlených bytů v rodinných domech – SLDB 2021 (%)



## 2.4.6 Výstavba

V tabulce 14 je patrný nižší objem bytové výstavby v Karlovarském kraji v porovnání s ostatními kraji ČR, hodnota výstavby je pod průměrem ČR. Počet dokončených bytů na 1000 obyvatel byl v roce 2023 průměrný. V krajském srovnání je obytná plocha dokončovaných bytů (73,2 m<sup>2</sup>) vyšší než republikový průměr.

V posledních letech v Karlovarském kraji vzrůstá výstavba rodinných domů jen mírně (tabulka 15). V rozmezí let 2012 až 2023 bylo však dokončováno významně více bytů v rodinných domech než v bytových domech. Vzhledem ke stagnujícímu počtu obyvatel Karlovarského kraje se předpokládá, že k těmto bytům se váže pouze typ přechodného bydliště.

Výstavba za posledních 5 let je územně výrazně diferencována (tabulka 16). Nejmenší počet bytů absolutně i relativně byl dokončen v ORP Kraslice a ORP Aš. V ORP Cheb a ORP Karlovy Vary se pohybují nejvyšší hodnoty výstavby bytů. Skokový nárůst lze vidět mezi roky 2021 a 2022 ve všech ORP kromě ORP Aš. V roce 2023 byl nevyšší počet dokončených bytů v ORP Ostrov. Výstavba v ORP Cheb může souviset s přítomností pracovních míst v průmyslové zóně, ale i s příhraniční polohou.

**Tabulka 14 - Bytová výstavba podle krajů v roce 2023**

Kraj/ČR	Byty zahájené	Byty dokončené						
		celkem	počet bytů na 1.000 obyvatel	z toho v nových rodinných domech	z toho v nových bytových domech	v nebytových budovách	Průměrná obytná plocha 1 bytu	Dtto v nových rodinných domech
Hl. město Praha	5 720	6 410	5	591	5 456	12	58,5	107,5
Středočeský	6 045	6 634	5	4 531	1 611	78	79,4	93,2
Jihočeský	2 017	2 364	4	1 421	706	48	82,9	102,6
Plzeňský	1 935	2 449	4	1 289	985	33	66,7	86,1
<b>Karlovarský</b>	<b>950</b>	<b>771</b>	<b>3</b>	<b>332</b>	<b>278</b>	<b>9</b>	<b>73,2</b>	<b>99,3</b>
Ústecký	1 518	1 272	2	967	64	16	84,3	94,3
Liberecký	1 217	1 186	3	637	315	12	74,5	96,3
Královéhradecký	1 549	1 659	3	930	480	14	73,3	88,2
Pardubický	1 888	1 940	4	1 084	566	18	72,0	88,4
Vysočina	1 383	1 695	3	1 000	366	47	75,4	91,8
Jihomoravský	5 784	5 294	4	2 312	1 952	323	64,8	90,4
Olomoucký	1 479	2 020	3	1 080	583	23	65,8	87,2
Zlínský	1 312	1 684	3	983	580	38	74,6	92,0
Moravskoslezský	2 907	2 689	2	1 806	266	71	72,6	85,6
<b>ČR</b>	<b>35 704</b>	<b>38 067</b>	<b>3</b>	<b>18 963</b>	<b>14 208</b>	<b>742</b>	<b>70,9</b>	<b>92,1</b>

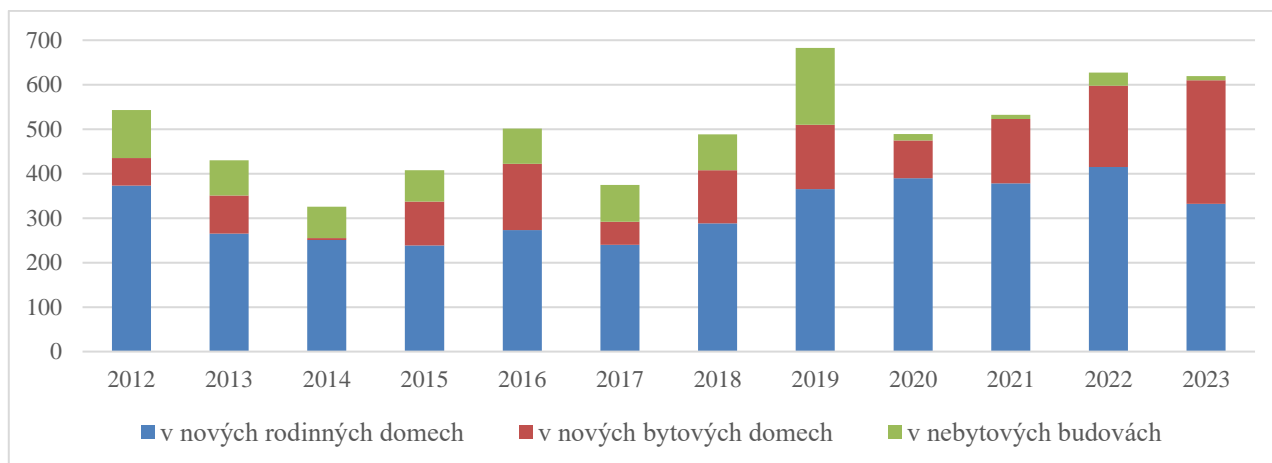
zdroj: ČSÚ – Srovnání krajů v České republice - 2024

**Tabulka 15 - Výstavba bytů v Karlovarském kraji v letech 2012–2023**

Byty	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<b>Dokončené byty celkem</b>	543	430	326	408	501	375	488	683	549	605	922	771
<b>na 1 000 obyvatel</b>	1,8	1,4	1,1	1,4	1,7	1,3	1,7	2,3	1,9	2,1	3,2	2,6
<b>v nových rodinných domech</b>	373	265	251	239	273	240	288	365	390	378	415	332
<b>v nových bytových domech</b>	62	86	4	98	149	52	120	145	85	145	183	278
<b>V ostatních domech/ v nebytových budovách</b>	108	79	71	71	79	83	80	173	14	9	29	9

Pozn.: do roku 2019 byly do kategorie dokončené byty v ostatních domech započítány byty: v nástavbách, přístavbách a vestavbách (k rodinným domům, k bytovým domům), v domovech-penzionech a domovech pro seniory, v nebytových budovách, ve stavebně upravených nebytových prostorách. Od roku 2020 jsou ČSÚ sledovány pouze dokončené byty v nebytových budovách.

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2015, 2018, 2020, 2021, 2024

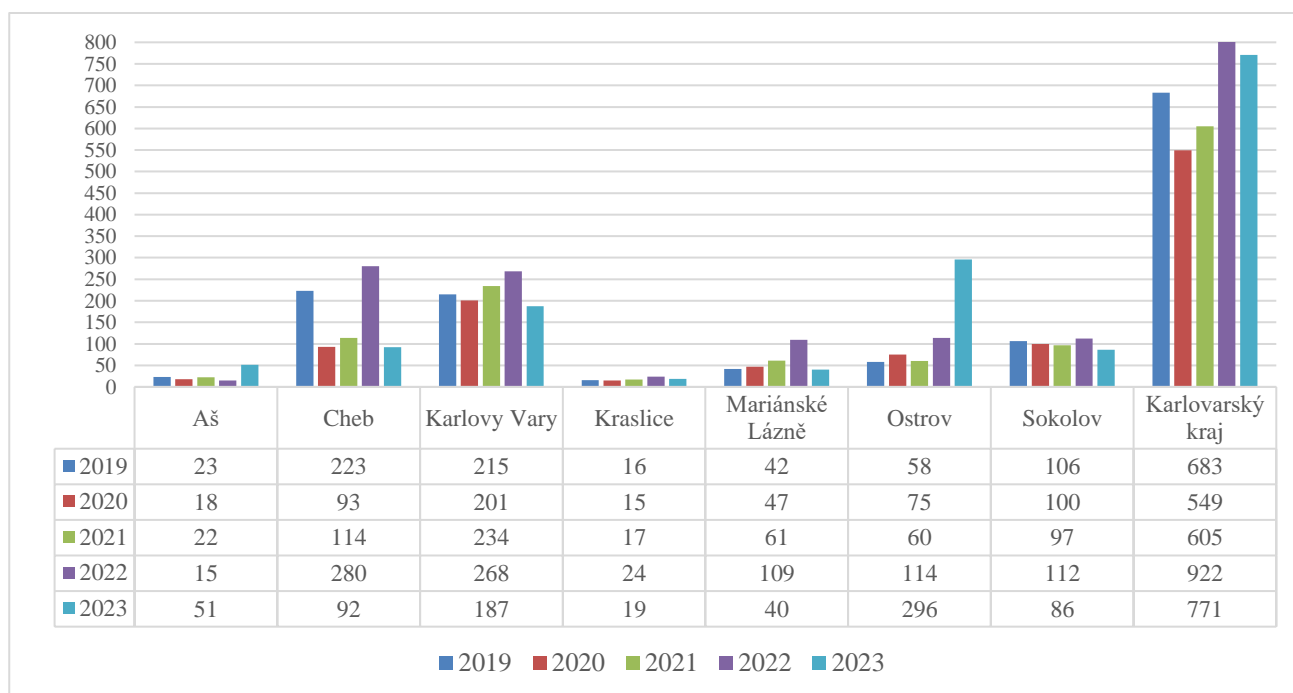
**Graf 6 - Výstavba bytů v Karlovarském kraji v letech 2012–2023 dle druhu domů**

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2015, 2018, 2021, 2024

**Tabulka 16 – Počet dokončených bytů v ORP v letech 2019–2023**

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	2019	2020	2021	2022	2023	Celkem za tři roky	Průměr za 3 roky	průměrný počet bytů za 3 roky na 1.000 obyvatel v roce 2023
Aš	23	18	22	15	51	88	29,3	1,7
Cheb	223	93	114	280	92	486	162,0	3,2
Karlovy Vary	215	201	234	268	187	689	229,7	2,6
Kraslice	16	15	17	24	19	60	20,0	1,6
Mariánské Lázně	42	47	61	109	40	210	70,0	2,7
Ostrov	58	75	60	114	296	470	156,7	5,9
Sokolov	106	100	97	112	86	295	98,3	1,3
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>683</b>	<b>549</b>	<b>605</b>	<b>922</b>	<b>771</b>	<b>2298</b>	<b>766,0</b>	<b>2,6</b>

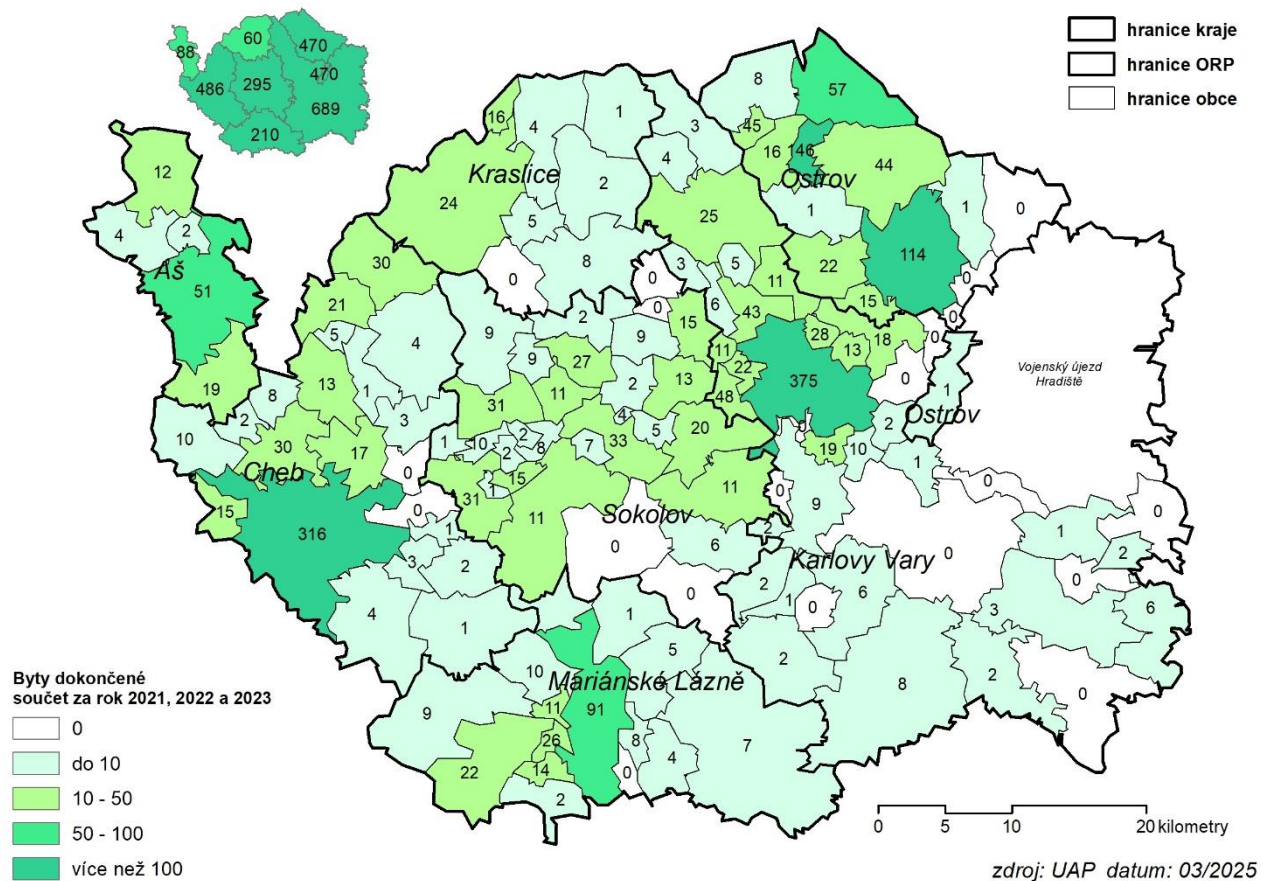
zdroj: ÚAP – 2025, vlastní výpočty

**Graf 7 - Počet dokončených bytů v ORP v letech 2019 - 2023**

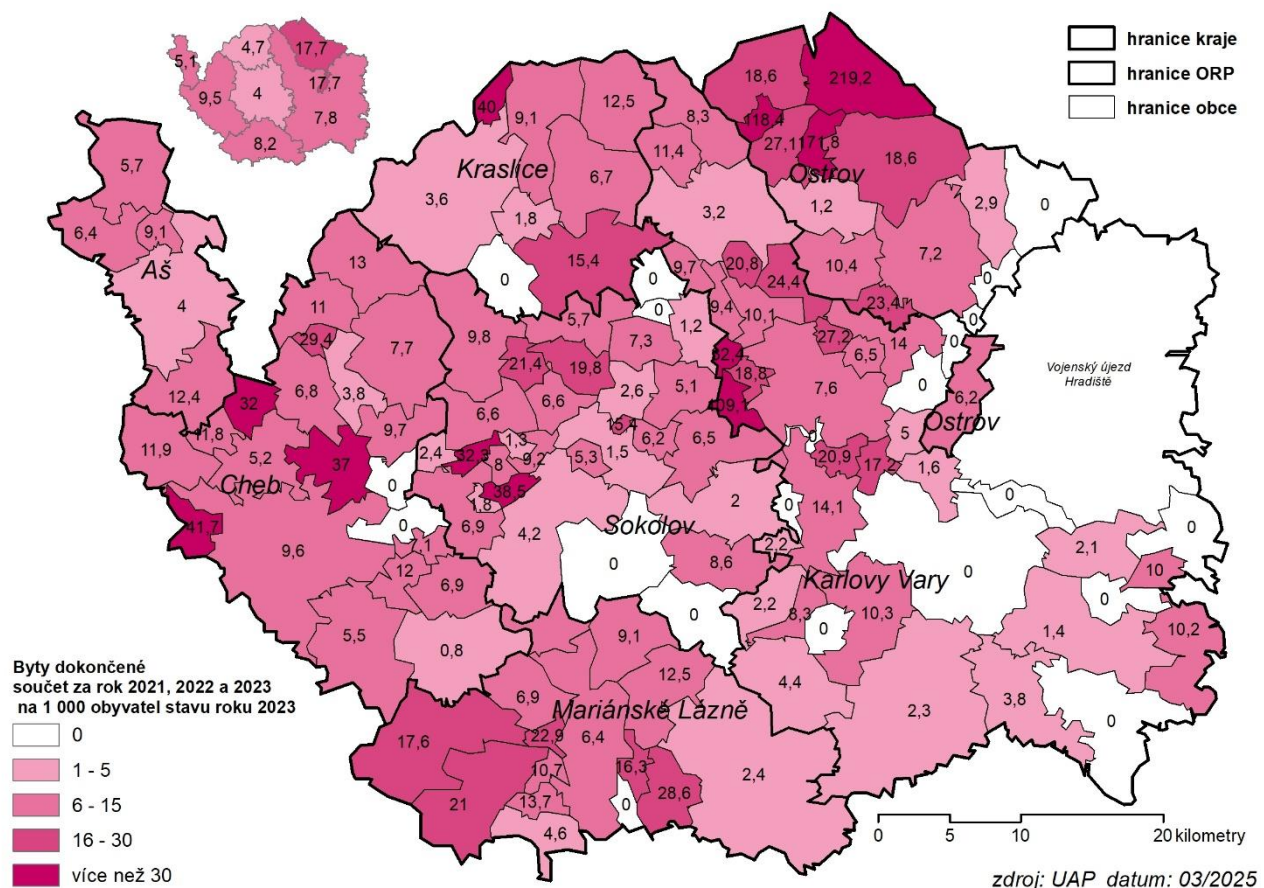
zdroj: ÚAP – 2025



Obrázek 22 - Dokončené byty v obcích za rok 2021, 2022 a 2023



Obrázek 23 - Dokončené byty na 1000 obyvatel v obcích za rok 2021, 2022 a 2023





## 2.5 Příroda a krajina

Je projednáván záměr na vyhlášení nové chráněné krajinné oblasti Krušné hory (CHKO Krušné hory). Od 1. 1. 2025 je vyhlášena nová Ptačí oblast Západní Krušné hory. V ORP Aš, Cheb, Ostrov a na území CHKO Slavkovský les jsou zpracovány Plány ÚSES.

### A. Souhrn vyhodnocení podtémat

Karlovarský kraj je charakteristický vysokou kvalitou přírodního prostředí na rozhodující většině svého území. Lokálně opačná charakteristika daná intenzivní urbanizací pánevních oblastí, a především důsledky povrchové těžby hnědého uhlí a kaolínu se s postupným ukončováním těžeb a rekultivacemi pozitivně proměňuje.

Rozloha zvláště chráněných území přírody je v Karlovarském kraji mírně nad průměrem ČR. Převážná část plochy ZCHÚ je tvořena územím CHKO Slavkovský les. Největší podíl plochy tvoří ZCHÚ v ORP Mariánské Lázně a ORP Kraslice. V současné době probíhá projednávání záměru na vyhlášení CHKO Krušné hory.

Lokality soustavy NATURA zaujímají v Karlovarském kraji téměř 18 % území (republikový průměr 10 %), což řadí kraj na druhé místo mezi kraji ČR. Na území kraje je celkem 55 evropsky významných lokalit o rozloze 58 978 ha a 3 ptačí oblasti o rozloze 61 871 ha. Od 1. 1. 2025 byla vyhlášena nová Ptačí oblast Západní Krušné hory.

Územní systém ekologické stability je ve svých vyšších úrovních stabilizován. Síť biokoridorů pokrývá celé území kraje s hustotou, která odpovídá diferencovaným přírodním podmínkám pánevních a horských oblastí. Řidší síť regionálního systému je patrná v oblastech Nejdku, Karlových Varů, Chebu, Plesné a Otročina. Pro ORP Aš, ORP Cheb, ORP Ostrov a oblast CHKO Slavkovský les jsou zpracovány Plány ÚSES. Základní principy tvorby koncepce strategie ochrany přírody a krajiny jsou stanoveny v Koncepci ochrany přírody a krajiny Karlovarského kraje na období 2016–2025.

Koeficient ekologické stability krajiny v Karlovarském kraji (2,16) se pohybuje nad republikovým průměrem (1,11). To je dáno zejména vysokým zalesněním a nižší mírou zornění zemědělské půdy. Nejnižší koeficient ekologické stability (KES) mají ORP v pánevních oblastech Cheb, Sokolov a Karlovy Vary, nejvyšší ORP Kraslice. Z hlediska dlouhodobého vývoje vykazuje Karlovarský kraj pozitivní, trvale vzrůstající trend.

Hlavními předěly fragmentace území jsou silnice I. třídy. Migračně významná území velkých savců jsou soustředěna v pásu Krušných hor a Smrčiny a v pásu Český les, Slavkovský les a Doupovské hory.

Mimo hlavní rezervoáry flóry a fauny – území CHKO Slavkovský les a VVP Hradiště – se v kraji vyskytuje řada lokalit ohrožených druhů rostlin a zvířat.

### B. Významná zjištění o stavu a vývoji území – dle podtémat

#### 2.5.1 Chráněná území

##### *Zvláště chráněná území*

Zvláště chráněná území v kraji zaujímala v roce 2023 celkem 64 182 ha, což je zhruba 19,4 % rozlohy Karlovarského kraje. Vzhledem k celorepublikovému průměru (16,8 %) lze situaci na území Karlovarského kraje označit jako nadprůměrnou. V tomto parametru je Karlovarský kraj na 6. místě mezi všemi kraji ČR. Převážná část plochy ZCHÚ je tvořena územím CHKO Slavkovský les (61 060 ha).

V jednotlivých ORP Karlovarského kraje se podíl zvláště chráněných území značně liší. Nejmenší podíl mají ZCHÚ (včetně NATURA 2000) v ORP Aš (8 %) a Cheb (8,5 %), naopak největší podíl plochy je v ORP Mariánské Lázně (51,4 %), ORP Ostrov (51,1 %) a ORP Karlovy Vary (49,6 %). Z hlediska počtu ZCHÚ lze sledovat dlouhodobý postupný nárůst zvláště chráněných území. Vedle jediného velkoplošného ZCHÚ (CHKO Slavkovský les) bylo k roku 2023 na území Karlovarského kraje evidováno 96 maloplošných zvláště chráněných území – z toho 9 národních přírodních památek, 6 národních přírodních rezervací, 49 přírodních památek, 31 přírodních rezervací.

Zároveň je v současné době projednáván záměr na vyhlášení další chráněné krajinné oblasti tzv. CHKO Krušné hory.

##### *NATURA 2000*

Lokality soustavy NATURA 2000 – Evropsky významné lokality zaujímají v Karlovarském kraji téměř 18 % území (republikový průměr 10 %), což řadí kraj na druhé místo mezi kraji ČR (za Zlínský kraj). V Karlovarském kraji je vymezeno celkem 55 evropsky významných lokalit o celkové rozloze 58 978 ha – převážná většina je vymezena uvnitř již existujících ZCHÚ. Na území kraje zasahují tři ptačí oblasti – oblast Doupovské hory (oblast zasahuje také na území Ústeckého kraje) a oblast Novodomská rašeliniště – Kovářská, jejíž hlavní část je vymezena v Ústeckém kraji. Třetí ptačí oblast byla vyhlášena 1. 1. 2025 s názvem Ptačí oblast Západní Krušné hory a jejím cílem je ochrana dvou ptáků, tetřívka obecného a sýce rousného. Celková rozloha ptačích oblastí na území Karlovarského kraje je 61 871 ha.

Tabulka 17 – Počet zvláště chráněných území podle krajů (k 31. 12. 2023)

Kraj/ČR	Zvláště chráněná území celkem	v tom					
		Národní parky	Chráněné krajinné oblasti	Národní přírodní rezervace	Národní přírodní památky	Přírodní rezervace	Přírodní památky
Hl. m. Praha	93	-	1	-	7	16	69
Středočeský	319	-	6	13	22	80	198
Jihočeský	343	1	3	10	17	113	199
Plzeňský	202	1	5	6	5	91	94
<b>Karlovarský</b>	<b>96</b>	<b>-</b>	<b>1</b>	<b>6</b>	<b>9</b>	<b>31</b>	<b>49</b>
Ústecký	187	1	4	13	14	55	100
Liberecký	132	1	5	8	9	36	73
Královéhradecký	139	1	3	5	2	37	91
Pardubický	113	-	3	4	2	43	61
Vysočina	206	-	2	7	3	77	117
Jihomoravský	355	1	3	16	17	87	231
Olomoucký	167	-	2	11	11	47	96
Zlínský	217	-	2	6	2	44	163
Moravskoslezský	170	-	3	11	7	76	73
<b>ČR</b>	<b>2 695</b>	<b>4</b>	<b>26</b>	<b>110</b>	<b>125</b>	<b>818</b>	<b>1 612</b>

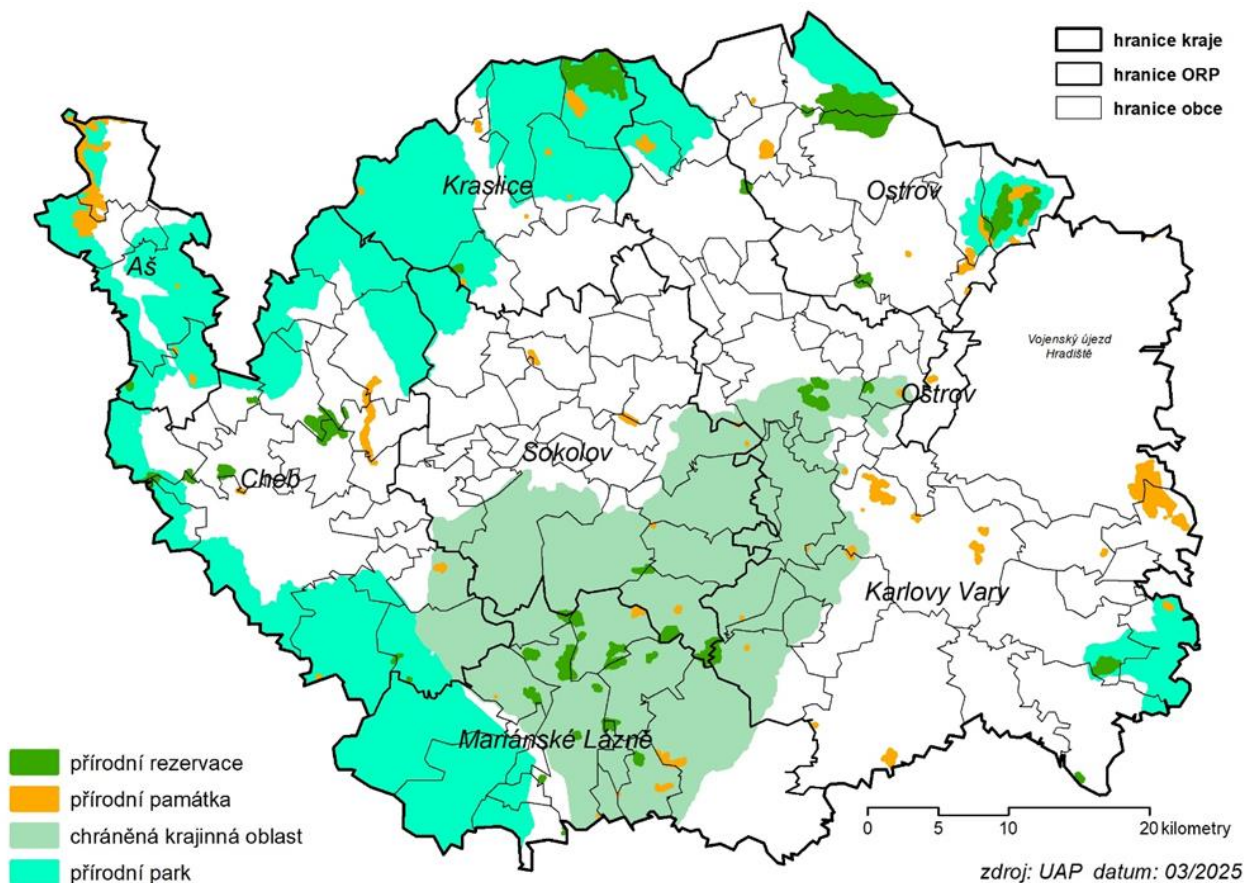
zdroj: ČSÚ – Srovnání krajů v České republice - 2024

Tabulka 18 - Plocha zvláště chráněných území podle krajů (k 31. 12. 2023)

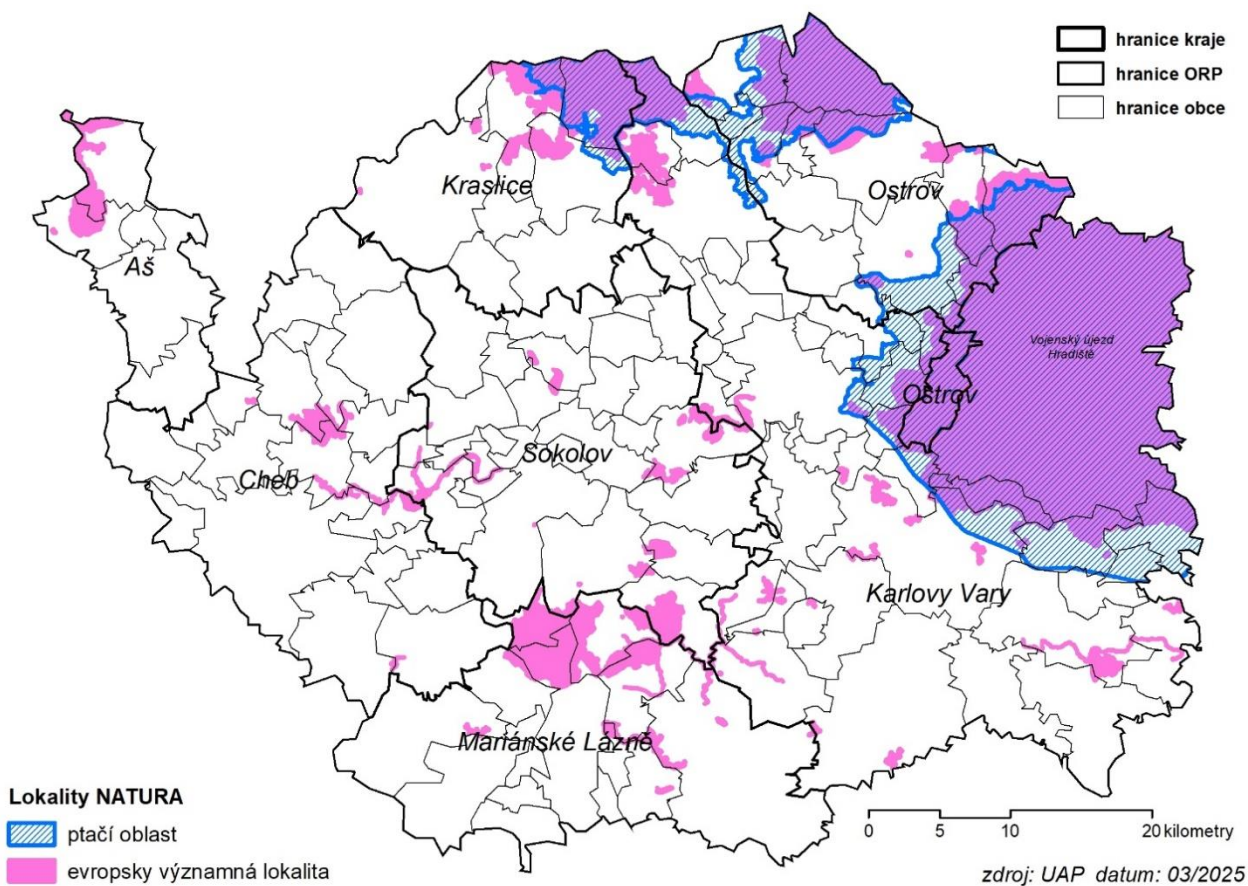
Kraj/ČR	Zvláště chráněná území celkem	v tom					
		Národní parky	Chráněné krajinné oblasti	Národní přírodní rezervace	Národní přírodní památky	Přírodní rezervace	Přírodní památky
Hl. m. Praha	2 722	-	518	-	94	1 178	1 111
Středočeský	119 903	-	109 785	4 275	1 860	6 916	4 096
Jihočeský	207 297	33 977	164 100	3 366	1 451	5 351	6 979
Plzeňský	133 522	34 483	96 905	781	231	3 211	2 585
<b>Karlovarský</b>	<b>64 182</b>	<b>-</b>	<b>59 273</b>	<b>2 993</b>	<b>677</b>	<b>1 055</b>	<b>1 307</b>
Ústecký	148 755	7 928	132 653	2 025	214	3 907	3 806
Liberecký	111 435	11 655	98 735	2 767	463	1 945	754
Královéhradecký	100 637	24 697	70 999	2 392	1 017	1 500	3 921
Pardubický	44 207	-	39 118	1 816	225	2 976	1 207
Vysočina	65 459	-	60 824	1 357	82	3 364	1 133
Jihomoravský	50 163	6 279	35 991	2 912	1 285	4 110	3 258
Olomoucký	59 019	-	55 781	3 289	148	2 616	1 583
Zlínský	120 835	-	119 414	408	29	1 193	951
Moravskoslezský	97 388	-	94 080	2 059	449	4 382	1 837
<b>ČR</b>	<b>1 325 524</b>	<b>119 019</b>	<b>1 138 174</b>	<b>30 441</b>	<b>8 223</b>	<b>43 705</b>	<b>34 527</b>

zdroj: ČSÚ - Srovnání krajů v České republice – 2024

Obrázek 24 - Velkoplošná a maloplošná zvláště chráněná území přírody



Obrázek 25 - NATURA 2000



Tabulka 19 - Významné krajinné prvky ze zákona

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Území ORP (ha)	VKP vodní toky (km)	VKP lesy (ha)	VKP jezera a rybníky (ha)	Celkem zábor ploch (ha)	% z území ORP
Aš	14 375	217	7 329	55	7 384	51,4
Cheb	49 681	759	13 701	1 386	15 087	30,4
Karlovy Vary	117 143	1 553	44 443	935	45 378	38,7
Kraslice	26 450	415	18 473	19	18 492	69,9
Mariánské Lázně	40 535	706	20 382	378	20 760	51,2
Ostrov	33 931	562	20 615	197	20 812	61,3
Sokolov	48 922	747	21 037	892	21 929	44,8
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>4 959</b>	<b>145 980</b>	<b>3 861</b>	<b>149 842</b>	<b>45,3</b>

zdroj: ÚAP - 2025

Tabulka 20 - Významné krajinné prvky registrované

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Správní území (ha)	Území o (ha)	Registrované VKP (počet)	Plocha registr. VKP (ha)	% ze správního území
Aš	14 375	14 375	2	6	0,0
Cheb	49 681	49 681	12	57	0,1
Karlovy Vary	117 143	117 143	76	391	0,3
Kraslice	26 450	26 450	1	21	0,1
Mariánské Lázně	40 535	40 535	44	269	0,7
Ostrov	33 931	33 931	45	239	0,7
Sokolov	48 922	48 922	66	101	0,2
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>331 038</b>	<b>246</b>	<b>1 084</b>	<b>0,3</b>

zdroj: ÚAP - 2025

Tabulka 21 - Chráněná území přírody, NATURA 2000

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Správní území (ha)	Plocha CHUP (ha)	Plocha EVL (ha)	Plocha PO (ha)	Plocha CHKO (ha)	Celkem zábor ploch (ha)	% ze správního území
Aš	14 375	486	1 126	0	0	1 150	8,0
Cheb	49 681	597	630	0	3 311	4 246	8,5
Karlovy Vary	117 143	1 260	35 318	42 486	15 281	58 045	49,6
Kraslice	26 450	886	4 202	3565	0	4 829	18,3
Mariánské Lázně	40 535	642	3 479	0	20 799	20 842	51,4
Ostrov	33 931	1 881	12 814	15 821	0	17 326	51,1
Sokolov	48 922	279	1 381	0	19 882	20 216	41,3
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>6 031</b>	<b>58 950</b>	<b>61 872</b>	<b>59 273</b>	<b>126 654</b>	<b>38,3</b>

zdroj: ÚAP – 2025

## 2.5.2 Ekologie

### Územní systém ekologické stability (ÚSES)

Nadřazená síť ÚSES vyšších úrovní ve vydané Aktualizaci č. 1 Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje z roku 2018 zahrnuje nadregionální a regionální biocentra a biokoridory. Celkem je vymezeno 25 nadregionálních biokoridorů a 11 nadregionálních biocenter, z toho reprezentativní jsou Amerika, Mnišský les, Studenec, Božidarské rašeliniště, Kladská,



Svatošské skály, unikátní Soos a Mnichovské hadce. Dále je vymezeno 105 regionálních biocenter a 120 regionálních biokoridorů.

Síť ÚSES pokrývá celé území kraje s hustotou, která odpovídá diferencovaným přírodním podmínkám pánevních a horských oblastí. Řidší síť regionálního systému je patrná v oblastech Nejdku, Karlových Varů, Chebu, Plesné a Otročina. Lokální ÚSES je vymezen (nebo bude vymezen) v územních plánech obcí.

Pro ORP Aš, ORP Cheb, ORP Ostrov a oblast CHKO Slavkovský les jsou zpracovány Plány ÚSES, které jsou podkladem pro pořízení územně plánovací dokumentace, především jejich změn, ale také např. pro provádění pozemkových úprav a zpracování lesnických a vodohospodářských dokumentů. Navržené prvky nadregionálního a regionálního charakteru z existujících Plánů ÚSES jsou zapracovány v projednávané Aktualizaci č. 2 ZÚR KK.

Základní principy tvorby koncepce strategie ochrany přírody a krajiny jsou stanoveny v Koncepci ochrany přírody a krajiny Karlovarského kraje na období 2016–2025. Koncepce rozpracovává systém střednědobých a dlouhodobých cílů, pravidel a opatření, která mají přispět ke zlepšení stavu přírody a krajiny v regionálním měřítku a s přihlédnutím k jeho specifikům.

### **Koeficient ekologické stability**

Ekologickou stabilitou se rozumí schopnost krajiny samovolnými vnitřními mechanismy vyrovnávat rušivé vlivy vnějších faktorů bez trvalého narušení přírodních mechanismů. Koeficient ekologické stability (KES) je vyjádřen podílem ekologicky stabilních a nestabilních ploch. Mezi stabilní prvky patří lesy, trvalé travní porosty, sady, zahrady, vinice, chmelnice a vodní plochy, mezi nestabilní prvky patří orná půda, zastavěné plochy a ostatní plochy.

Čím vyšší je hodnota KES, tím vyšší ekostabilizační potenciál území vykazuje. Ani vysoká hodnota KES však vysokou stabilitu území nezaručuje – indikuje pouze vhodné podmínky pro její vytvoření. Hodnoty KES bývají klasifikovány takto:

KES < 0,10	- území s maximálním narušením přírodních struktur
0,1 < KES < 0,30	- území nadprůměrně využívaná se zřetelným narušením přírodních struktur
0,31 < KES < 1,00	- území intenzivně využívaná, zejména zemědělskou velkovýrobou
1,01 < KES < 2,99	- celkem vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami
KES > 3,00	- přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem

Koeficient ekologické stability krajiny v Karlovarském kraji (2,16) se pohybuje vysoko nad republikovým průměrem (1,11). Karlovarský kraj zaujímá 2. místo mezi kraji v ukazateli průměrné hodnoty koeficientu ekologické stability kraje za Libereckým krajem (2,45). Z hlediska dlouhodobého vývoje vykazuje území Karlovarského kraje trvale vzrůstající pozitivní trend. Hlavní příčinou tohoto zlepšení je růst rozlohy trvalých travních porostů.

ORP Kraslice vykazuje výrazně vyšší hodnotu KES (9,98) v porovnání s ostatními ORP kraje. Dle stanovených hodnot klasifikace dosahují 4 ORP (Kraslice, Ostrov, Aš a Mariánské Lázně) hodnocení přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem a 3 ORP (Cheb, Sokolov, Karlovy Vary) jsou hodnoceny jako celkem vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami. Žádný ORP nespadá do území s maximálním narušením přírodních struktur či do území nadprůměrně či intenzivně využívaných.

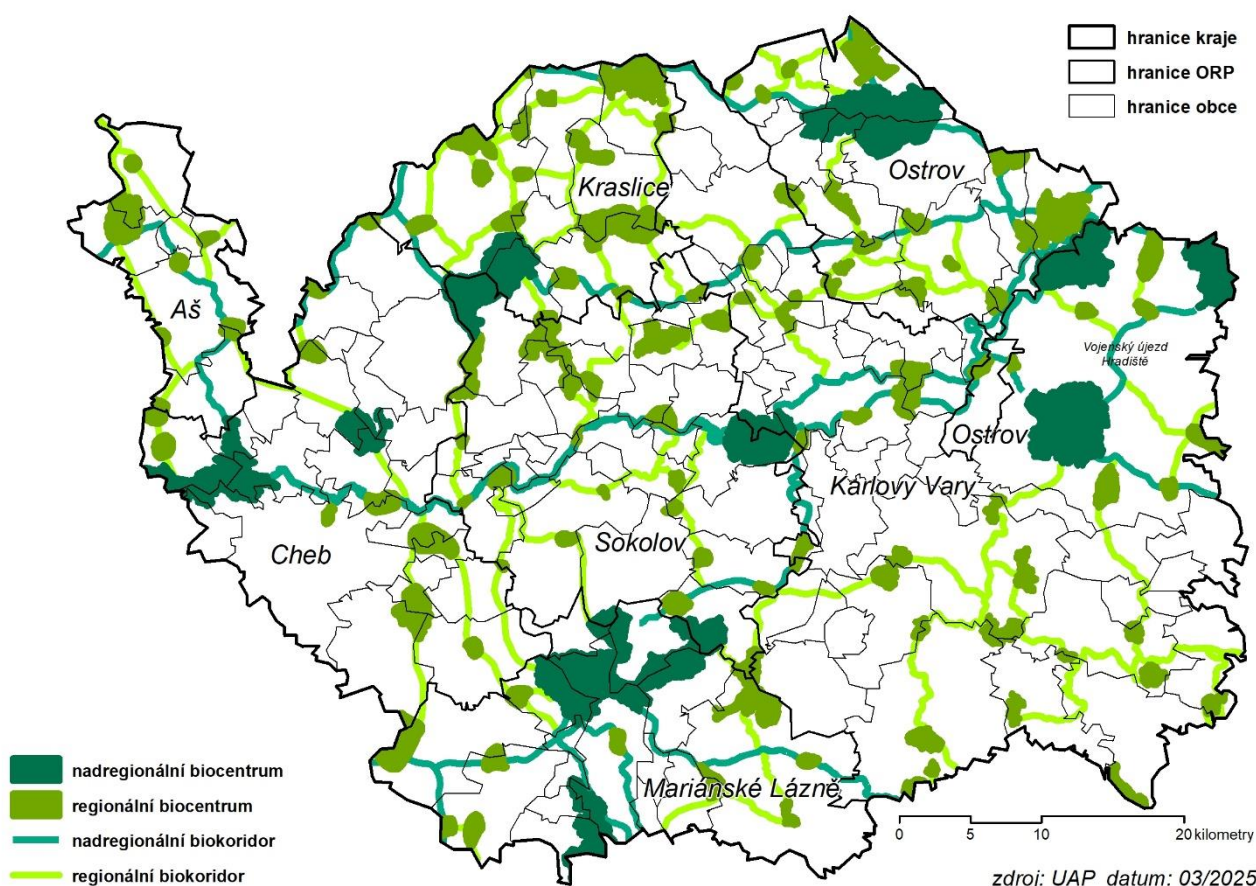
Spolehlivost, resp. přesnost indikátoru je závislá na zdroji dat. V případě KES zpracovaném ČSÚ je přesnost střední – data jsou odvozoována z druhu pozemků uvedených v katastru nemovitostí a nemusí být ve všech případech přesná a aktuální.

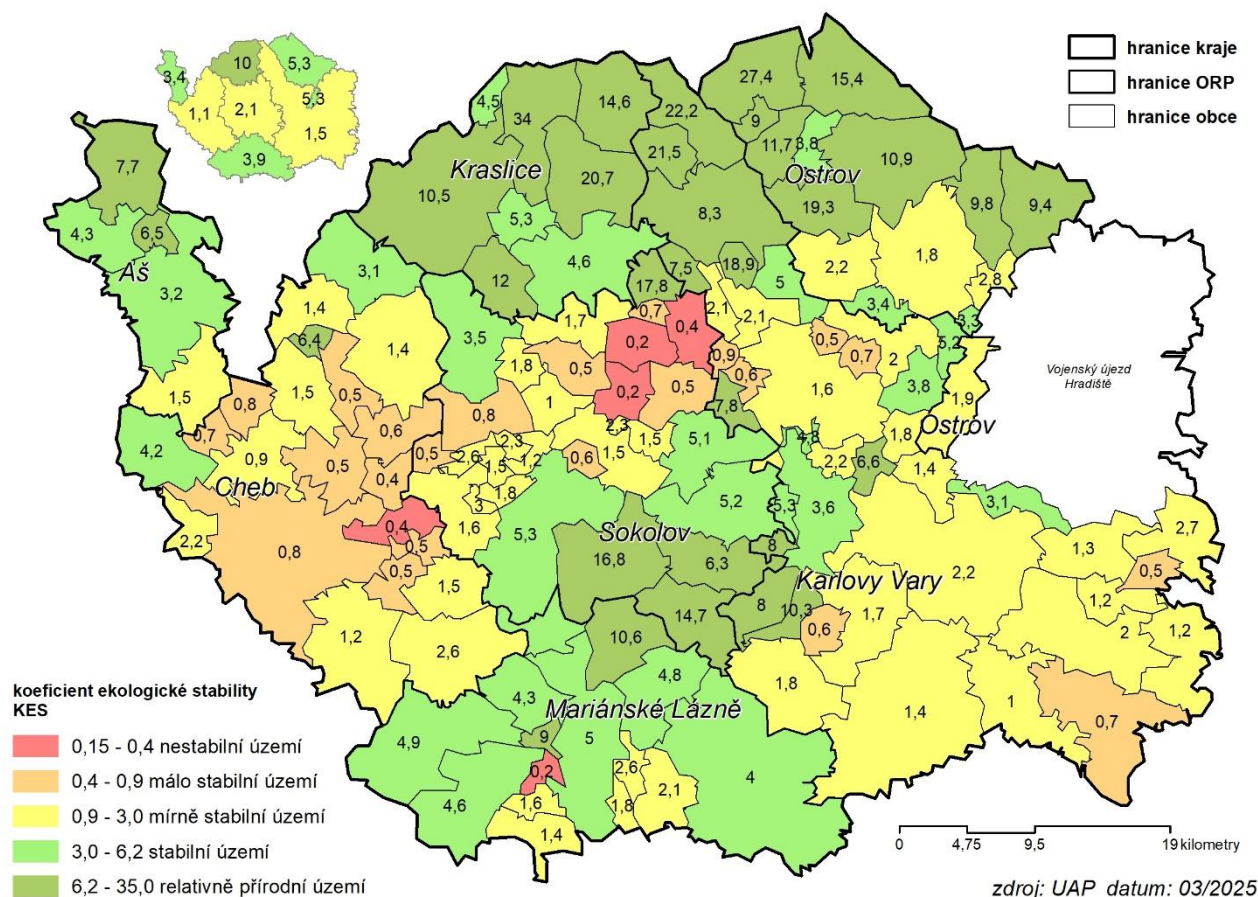
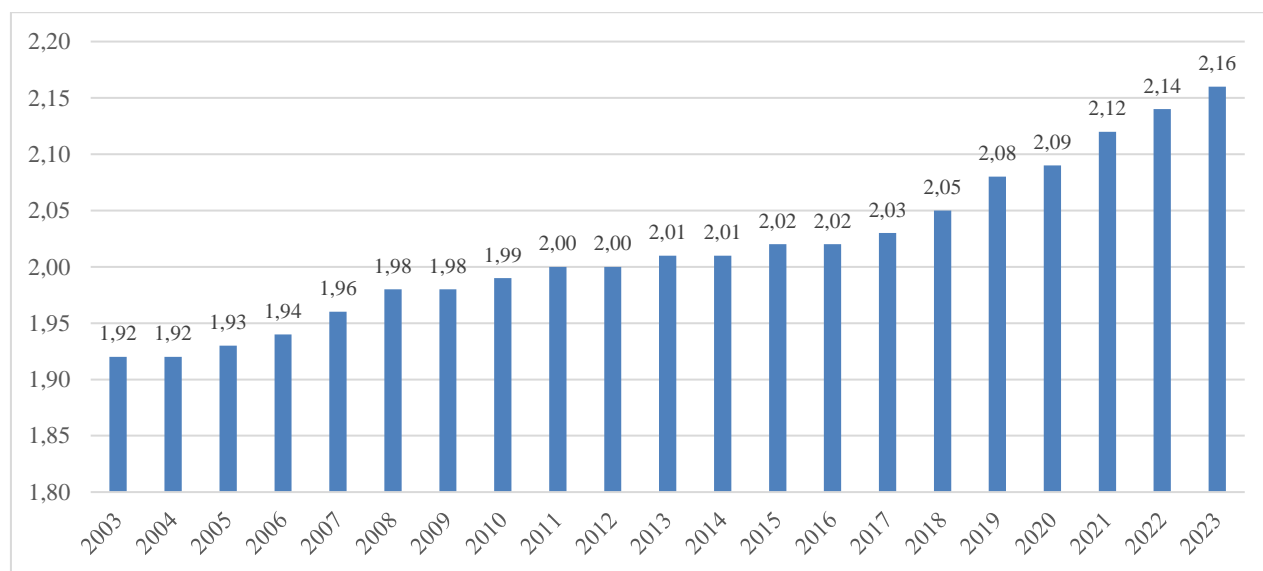
Tabulka 22 - Údaje o ÚSES v ZÚR

ORP/kraj	Území ORP (ha)	Plocha nadreg. biocenter (ha)	Plocha region. biocenter (ha)	Celkový zábor ploch biocenter (ha)	% z území ORP	Celková délka biokoridorů (km)	Hustota biokoridorů (km/km <sup>2</sup> )	Stupeň ekologické stability území dle KES
Aš	14 375	9	1 059	1 068	7,4	59	0,41	3,35
Cheb	49 681	1 983	2 052	4 035	8,1	96	0,19	1,15
Karlovy Vary	117 143	4 967	3 990	8 958	7,6	258	0,22	1,52
Kraslice	26 450	961	3 297	4 257	16,1	101	0,38	9,98
Mariánské Lázně	40 535	4 078	1 953	6 031	14,9	101	0,25	3,86
Ostrov	33 931	2 774	2 793	5 566	16,4	124	0,37	5,26
Sokolov	48 922	2 287	2 763	5 050	10,3	152	0,31	2,15
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>17 058</b>	<b>17 907</b>	<b>34 966</b>	<b>10,6</b>	<b>892</b>	<b>0,27</b>	<b>2,16</b>

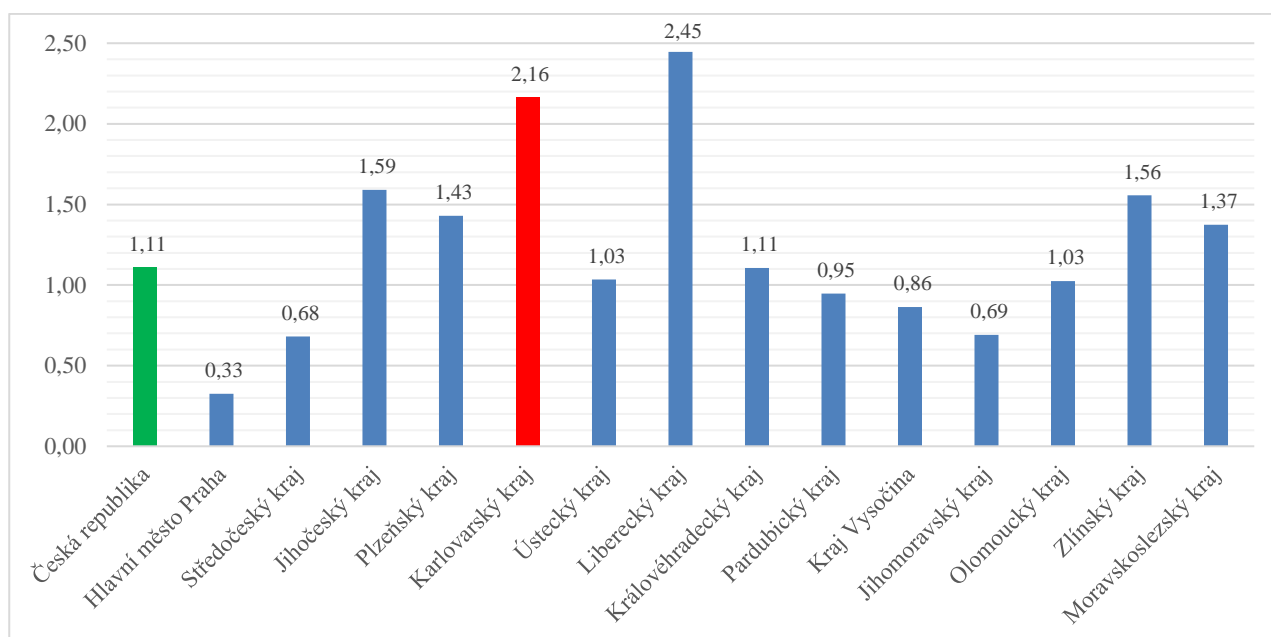
zdroj: ÚAP - 2025

Obrázek 26 - Nadregionální a regionální prvky ÚSES



**Obrázek 27 - Koefficient ekologické stability KES****Graf 8 – Vývoj koeficientu ekologické stability v kraji v letech 2003 - 2023**

zdroj: ÚAP - 2025

**Graf 9 - Porovnání koeficientu ekologické stability v krajích v roce 2023**

zdroj: ÚAP - 2025

### 2.5.3 Krajina

Krajina Karlovarského kraje je velmi pestrá, s výraznými kontrasty, na významných částech území kraje je jen málo dotčená podstatnějšími negativními zásahy člověka (s výjimkou druhové, věkové a prostorové skladby lesů). Velkoplošné negativní devastující zásahy probíhají ještě pouze v místech povrchové těžby hnědého uhlí a některých dalších nerostných surovin (kaolinu).

Současným největším problémem krajiny je ještě stále rozvoj zástavby na zelené louce (greenfields) pro účely komerčních center, logistických či průmyslových areálů, v některých případech i zón bydlení (suburbanizace). Výstavba je realizována ve volné krajině či na okraji sídel, dochází k nežádoucímu stírání rozdílů mezi městem a volnou krajinou, snižuje se prostupnost krajiny, ničí se krajinný ráz území.

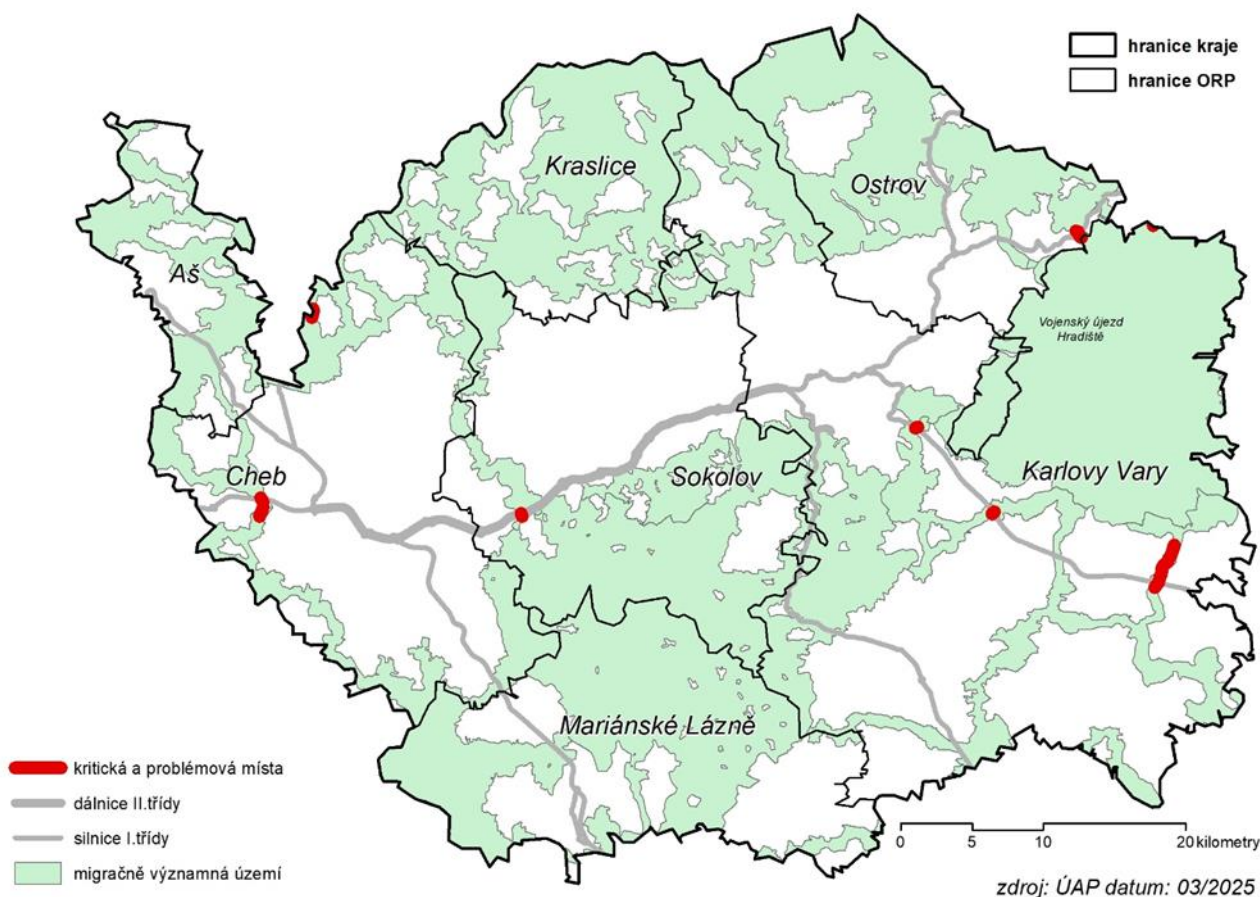
Významným problémem je narůstání „estetického znečišťování“ krajiny v důsledku realizace vysokých staveb technického charakteru ve volné krajině (vedení VVN, věže operátorů GSM, vysoké větrné elektrárny apod.).

#### *Fragmentace krajiny – migrace*

S realizací velkých staveb dopravní infrastruktury dochází k narůstání nežádoucí fragmentace krajiny. Rozsáhlé terénní úpravy, šířka komunikací a vysoká intenzita provozu omezují migraci živočichů a vedou k nežádoucí fragmentaci populací volně žijících druhů.

Hlavními předělami jsou silnice I. třídy. Migračně významná území velkých savců jsou soustředěna v pásu Krušných hor a Smrčín a v pásu Český les, Slavkovský les a Doupovské hory. Obrázek 28 zobrazuje kritická a problémová místa na dálkových migračních koridorech, vyskytují se na silnici I/6 a I/13 a dále v sídelním území města Chebu a v oblasti obce Verušičky.



**Obrázek 28 – Fragmentace krajiny dopravou – migrace velkých savců**

### 2.5.4 Flóra a fauna

Mimo intenzivně urbanizované území pánevních oblastí na území Karlovarského kraje existuje vysoký podíl lesů (43,9 %) a trvalých travních porostů (20,9 %), to poskytuje výhodné podmínky pro život mnoha druhů planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů.

Na území Karlovarského kraje jsou evidovány stanoviště zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin. Mezi nimi je řada kriticky ohrožených, silně ohrožených a ohrožených druhů.

Z kriticky ohrožených druhů živočichů jsou nejvýznamnější užovka stromová (*Elaphe longissima*), která se v ČR vyskytuje v jediné lokalitě na svazích údolí Ohře u Stráže nad Ohří, dále čolek hranatý, jehož výskyt na Kraslicku je jedinou populací v ČR.

Na druhé straně se na území Karlovarského kraje vyskytují i druhy invazních rostlin, mezi nimiž se vyskytují také rizikové a silně rizikové druhy, které se neúměrně šíří do původních přírodních biotopů. Jedná se např. o bolševník velkolepý, křídlatku japonskou a křídlatku sachalinskou, či netýkavku žláznatou.

V rámci krajského projektu na omezení výskytu invazních druhů rostlin (pro bolševník velkolepý, křídlatku a netýkavku žláznatou) došlo k výraznému omezení výskytu a izolování zdrojových populací (v případě bolševníku a křídlatek) a prvnímu ucelenému zmapování výskytu všech zmíněných druhů, a to na úroveň výskytu jednotek rostlin v zasažené ploše a parcel dle KN. Mapování bylo po úsecích, dělených dle povodí významných toků, průběžně přemapovávalo tak, aby byly jednotlivá data výskytu nejvýše 3 roky stará. Poslední aktualizace dat před závěrečným vyhodnocením účinnosti probíhá ještě v rámci sezóny 2025. V rámci České republiky jde o nejefektivnější zmapování i realizaci opatření v obecném měřítku na takto velké ploše.

Tabulka 23 - Podíl lesů a trvalých travních porostů v ORP v roce 2023 (%)

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Správní území (ha)	TTP	TTP %	Les	Lesy %	Celkem %
Aš	14 375	3 449	24,0	7 025	50,1	74,1
Cheb	49 681	10 125	20,4	13 580	27,3	47,7
Karlovy Vary	117 143	22 407	19,1	44 835	38,3	57,4
Kraslice	26 450	5 101	19,3	18 389	69,5	88,8
Mariánské Lázně	40 535	10 795	26,6	20 218	49,9	76,5
Ostrov	33 931	6 964	20,5	20 343	60,0	80,5
Sokolov	48 922	10 500	21,5	20 702	42,3	63,8
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>69 341</b>	<b>20,9</b>	<b>145 271</b>	<b>43,9</b>	<b>64,8</b>

zdroj: ÚAP - 2025

Tabulka 24 - Nadregionálně významné druhy chráněných rostlin

Druh
bahnička chudokvětá ( <i>Eleocharis quinqueflora</i> )
bublinatka bleďožlutá ( <i>Utricularia ochroleuca</i> )
bříza zakrslá ( <i>Betula nana</i> )
hořec hořepník ( <i>Gentiana pneumonanthe</i> )
hořeček drsný Sturmův ( <i>Gentianella obtusifolia</i> subsp. <i>sturmiana</i> )
chrastavec hadcový ( <i>Knautia serpentinicola</i> )
jeřáb manětínský ( <i>Sorbus rhodantha</i> )
kociánek dvoudomý ( <i>Antennaria dioica</i> )
koniklec otevřený ( <i>Pulsatilla patens</i> )
kosatec sibiřský ( <i>Iris sibirica</i> )
kropenáč vytrvalý ( <i>Swertia perennis</i> )
plavuník ( <i>Diphysastrum</i> sp.)
prstnatec bezový ( <i>Dactylorhiza sambucina</i> )
rdest rdesnolistý ( <i>Potamogeton polygonifolius</i> )
rožec kuřičkolistý ( <i>Cerastium alsinifolium</i> )
sleziník hadcový ( <i>Asplenium cuneifolium</i> )
sleziník nepravý ( <i>Asplenium adulterinum</i> )
tučnice obecná ( <i>Pinguicula vulgaris</i> )
vítod douškolistý ( <i>Polygala serpyllifolia</i> )
vřesovec pletový ( <i>Erica carnea</i> )
vstavač kukačka ( <i>Orchis morio</i> )
vstavač osmahlý ( <i>Neottinea ustulata</i> )
zběhovec jehlancovitý ( <i>Ajuga pyramidalis</i> )

zdroj: OŽP KÚKK - 2025

Tabulka 25 - Nadregionálně významné druhy chráněných živočichů

Skupina	Druh
korýši	listonoh letní ( <i>Triops cancriformis</i> )
	rak říční ( <i>Astacus astacus</i> )
	žábronožka letní ( <i>Branchipus schaefferi</i> )
hmyz	střevlík ( <i>Carabus menetriesi pacholei</i> )
	hnědásek chrastavcový ( <i>Euphydryas aurinia</i> )
	hnědásek rozrazilový ( <i>Melitaea diamina</i> )
	modrásek stříbroskvrnný ( <i>Vacciniina optilete</i> )
	perleťovec severní ( <i>Boloria aquilonaris</i> )
	šídlatka kroužkovaná ( <i>Sympecma paedisca</i> )
	šídlo rašelinné ( <i>Aeshna subarctica</i> )
	vážka běloústa ( <i>Leucorrhinia albifrons</i> )
	vážka jasnoskvrnná ( <i>Leucorrhinia pectoralis</i> )
	žlutásek borůvkový ( <i>Colias palaeno</i> )
měkkýši	perlírodka říční ( <i>Margaritifera margaritifera</i> )
	velevrub tupý ( <i>Unio crassus</i> )
kruhoústí a ryby	jelec jesen ( <i>Leuciscus idus</i> )
	mník jednovousý ( <i>Lota lota</i> )
	mihule potoční ( <i>Lampetra planeri</i> )
	vranka obecná ( <i>Cottus gobio</i> )
obojživelníci	čolek velký ( <i>Triturus cristatus</i> )
	čolek hranatý ( <i>Triturus helveticus</i> )
	ropucha krátkonohá ( <i>Bufo calamita</i> )
	kuňka ohnivá ( <i>Bombina bombina</i> )
	skokan krátkonohý ( <i>Rana lessonae</i> )
	skokan ostronosý ( <i>Rana arvalis</i> )
plazi	užovka stromová ( <i>Elaphe longissima</i> )
	zmije obecná ( <i>Vipera berus</i> )
ptáci	orel křiklavý ( <i>Aquila pomarina</i> )
	bekasina otavní ( <i>Gallinago gallinago</i> )
	chřástal polní ( <i>Crex crex</i> )
	jeřáb popelavý ( <i>Grus grus</i> )
	lejsek malý ( <i>Ficedula parva</i> )
	luňák červený ( <i>Milvus milvus</i> )
	pěnice vlašská ( <i>Silvia nisoria</i> )
	tetřev obecná ( <i>Tetrao tetrix</i> )
	netopýr černý ( <i>Barbastella barbastellus</i> )
savci	netopýr velký ( <i>Myotis myotis</i> )
	netopýr vousatý ( <i>Myotis mystacinus</i> )
	netopýr Brandtův ( <i>Myotis brandtii</i> )
	plch zahradní ( <i>Eliomys quercinus</i> )
	sysel obecný ( <i>Spermophilus citellus</i> )

zdroj: OŽP KÚKK - 2025

## 2.6 Vodní režim a horninové prostředí

V oblasti vodního režimu byl Zastupitelstvem Karlovarského schválen Plán dílčího povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe a Plán dílčího povodí Berounky (období 2022–2027) pro územní působnost Karlovarského kraje, dále byl schválen Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Labe pro období 2021–2027. Tyto plány jsou zakončením III. plánovacího cyklu v oblasti vod. IV. plánovací cyklus pro období 2027–2033 je v přípravě.

Oblast horninového prostředí významně ovlivňuje závěr Uhelné komise, kdy v roce 2038 má skončit těžba uhlí v ČR. Na Sokolovsku je předpokládán ukončení těžby hnědého uhlí nejpozději v roce 2030.

Regionální surovinová politika Karlovarského kraje byla schválena se všemi zákonnými náležitostmi Zastupitelstvem Karlovarského kraje dne 26. 2. 2024.

### A. Souhrn vyhodnocení podtémat

#### *Vodní režim*

Na území Karlovarského kraje je mírně nadprůměrná hustota říční sítě. V souvislosti s povrchovou těžbou je v území přeloženo velké množství přítoků Ohře. V kraji se nachází dostatek vodních ploch, významné jsou především vodárenské nádrže na vodních tocích a vodní plochy vzniklé provedenou hydrickou rekultivací území po těžbě. Významný je výskyt mokřadů.

Podíl čistěných odpadních vod vypouštěných do kanalizace je v Karlovarském kraji velmi vysoký (99,7 % - 2. místo mezi kraji, průměr ČR je 97,7 %), ale i kvalita čištění se zvyšuje. V minulých letech byly realizovány intenzifikace velkých ČOV (Mariánské Lázně, Cheb, Aš) a dokončuje se intenzifikace ČOV Sokolov. Nejvýznamnějším zdrojem znečištění vody je v kraji těžební průmysl a plošné znečištění ze zemědělství, v menší míře komunální znečištění.

Z hlediska přirozené akumulace vody je území Karlovarského kraje vodohospodářsky významné, na 54 % plochy kraje je vyhlášena chráněná oblast přirozené akumulace vod. Na území kraje jsou vyhlášeny 2 vodohospodářsky zranitelné oblasti, nicméně svou rozlohou dosahují pouze 2,9 % plochy kraje. Významné zdroje podzemních vod se nacházejí v CHOPAV Chebská pánev – Slavkovský les, na ostatních částech území se nevyskytují vydatné využitelné zdroje podzemních vod.

Dle Generelu území chráněných pro akumulaci povrchových vod (LAPV) schváleném 09/2020 je v Karlovarském kraji vytvořena územní rezerva pro následující vodní nádrže: Dvorečky, Chaloupky, Poutnov, Skřiván, Tuřany, Hlubocká Pila a Mětikalov.

Unikátní je počet minerálních pramenů. Jsou základem lázeňství, které je charakteristickým oborem a velkou komparativní výhodou Karlovarského kraje, využívají se i pro produkci balených minerálních vod.

Ve vyhodnocení Plánu dílčího povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe nedosahuje žádný vodní útvar povrchových vod dobrého celkového stavu, ve vyhodnocení Plánu dílčího povodí Berounky dosahuje jeden útvar povrchových vod dobrého celkového stavu. Všechny útvary podzemních vod dosáhly dobrého kvantitativního stavu.

Z hlediska vodohospodářské bilance podzemních vod je množství zásob vody dostatečné.

Pro Karlovarský kraj je typický zimní režim povodní, nejsou stanovena prioritní území z hlediska povodní, kterým by měla být věnována zvláštní pozornost. Dle Povodňového plánu Karlovarského kraje se v 63 obcích kraje nachází 1 622 ohrožených objektů a 1 822 ohrožených osob záplavou Q100. Dle Plánu pro zvládání povodňových rizik v povodí Labe pro období 2021–2027 bylo vymezeno 8 oblastí s významným povodňovým rizikem na 7 tocích v kraji.

#### *Horninové prostředí*

Na území kraje se nacházejí rozsáhlá ložiska nerostných surovin, zejména v pánevích oblastech Chebska, Sokolovska a Karlovarska. Nejvýznamnějšími jsou ložiska hnědého uhlí, kaolinu, živce, jílu, bentonitu a stavebního kamene. Na území kraje jsou stanoveny rozsáhlé dobývací prostory, nicméně těžba uhlí je postupně utlumována (předpokládán ukončení těžby na Sokolovsku je plánováno na období 2027–2030). Velká část území kraje je ovlivněna těžební činností, která přináší problémy zejména v kvalitě životního prostředí. V území se nachází velký podíl poddolovaných území, což výrazně ovlivňuje územní rozvoj.

Při dalším rozvoji povrchové těžby nerostných surovin mohou vzniknout potenciální konflikty s jednotlivými složkami životního prostředí a s dalšími atraktivitami kraje, což se týká především přírodních léčivých zdrojů minerálních vod a peloidů, které jsou nezbytné pro rozvoj lázeňství. Těžba nepříznivě působí i na ostatní funkční struktury – bydlení, zemědělství, lesnictví, dopravu, technické vybavení, krajinu atd. Rekultivace území po těžbě probíhají, ale rozsah těžbou poškozeného území je stále značný.

Těžba nerostných surovin je zároveň důležitou součástí hospodářství kraje. Přes všechny negativní souvislosti a dopady a jejich dlouhodobost je nutno těžbu považovat za důležitý prvek, byť jen dočasného využití území. Proto je nezbytné důsledně trvat na zpětné rekultivaci vytěžených ploch a výsypek, počítat s jejich postupnou stabilizací a využitím pro nové funkce. Surovinový průmysl má v národním hospodářství nezanedbatelný multiplikační efekt, jeho reálný význam je tedy řádově vyšší ve srovnání s čistým přínosem samotného sektoru. Zároveň je zapotřebí řešit postupnou



konverzi těžebních kapacit a převod lidských zdrojů do nových aktivit a hledat územní rezervy pro jejich realizaci. Úspěšná ekonomická transformace uhelných regionů bude pro jejich budoucí rozvoj klíčová.

Dne 26. 2. 2024 byla Zastupitelstvem Karlovarského kraje schválena Regionální surovinová politika Karlovarského kraje.

## B. Významná zjištění o stavu a vývoji území - dle podtémat

### 2.6.1 Povrchové a podzemní vody

#### *Vodní toky a plochy*

Téměř celé území Karlovarského kraje spadá do povodí Ohře (74,4 %). Největším vodním tokem a odvodňovací páteří kraje je řeka Ohře s velkým množstvím přítoků (Teplá, Rolava, Svatava). Jihovýchodní oblasti kraje spadají do povodí Berounky (20,3 %) - páteřní řeka Střela a Mže. Část Ašského výběžku a Krušných hor od spojnice Klínovec – Horní Blatná jsou odvodňovány na území Spolkové republiky Německo do povodí řeky Muldy (5,3 %).

Hustota říční sítě na území Karlovarského kraje je 1,4 km/km<sup>2</sup>, což je mírně nad průměrem ČR (1,25 km/km<sup>2</sup>). Nejvyšší hustota říční sítě je v oblastech s vyšší nadmořskou výškou (např. Smrčiny, Slavkovský les, Krušné hory, Tepelská vrchovina a Doupovské hory). Součástí říční sítě jsou i historická vodní díla Blatenský příkop a Dlouhá stoka.

Významnou součástí vodstva na území Karlovarského kraje jsou vodní nádrže a rybníky. Vodní nádrže (umělé i přirozené) jsou vesměs víceúčelové, slouží především jako zdroje povrchové vody pro zásobování pitnou a průmyslovou vodou, ke snížení povodňových průtoků, k zajištění minimálních průtoků nebo k udržení odběrů vody na tocích. Využívány jsou také pro rekreaci a rybářství, případně pro výrobu elektrické energie. Největší koncentrace rozsáhlejších vodních ploch je v ORP Cheb, kde se nacházejí největší vodní nádrže kraje Jesenice (760 ha) a Skalka (378 ha), naopak nejmenší koncentrace vodních ploch je v ORP Aš. Jako vodárenské nádrže slouží nádrže Mariánské Lázně, Žlutice, Horka, Podhora, Stanovice a Myslivny.

V souvislosti s rekultivacemi území po těžbě vznikají na Sokolovsku rozsáhlé nové vodní plochy (např. vodní nádrž Michal – 30 ha, v současné době napuštěná vodní nádrž Medard – 495,76 ha). Vodní rekultivace popsaného rozsahu jsou výrazným zásahem do vodního režimu v území a výrazně mění vodohospodářské a klimatické poměry v území.

Kromě vodních nádrží jsou významným fenoménem, a to i krajinným, rybníční soustavy, které jsou vybudovány především na Bochovsku, Ostrovsku, Tepelsku, v okolí Františkových Lázní a jižně od Mariánských Lázní.

Zastoupení vodních ploch na území kraje (2 % rozlohy kraje) patří v ČR k průměrným, v souvislosti s realizací vodních rekultivací se tento podíl zvyšuje.

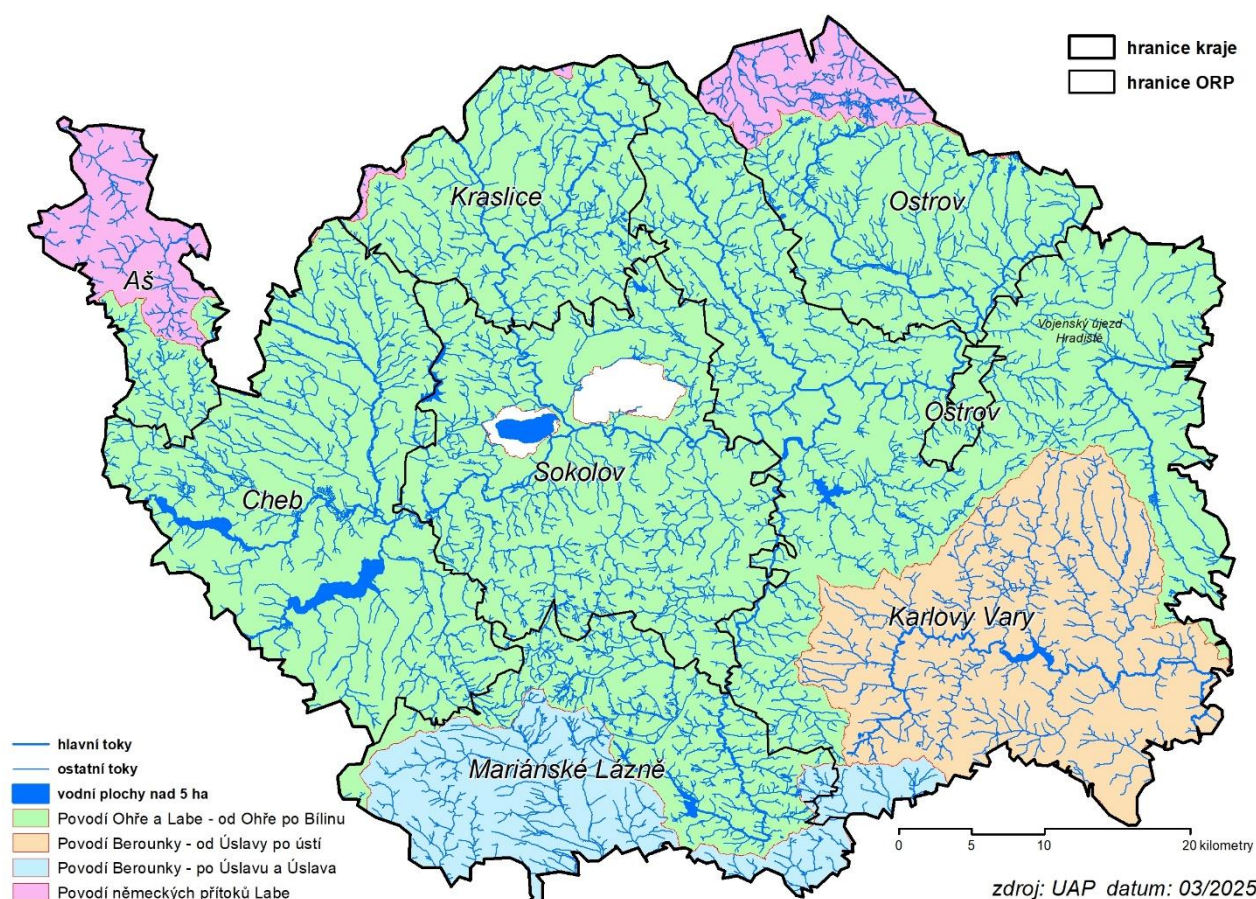
Dle Generelu území chráněných pro akumulaci povrchových vod (LAPV) schváleném 09/2020 je v Karlovarském kraji vytvořena územní rezerva pro následující vodní nádrže: Dvorečky, Chaloupky, Poutnov, Skřiván, Tuřany, Hlubocká Pila a Mětikalov. Z toho poslední dvě jmenované jsou ve vojenském výcvikovém prostoru Hradiště. Mimo vodních nádrží Skřiván a Tuřany jsou plochy pro tyto nádrže vymezeny v Aktualizaci č. 1 Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje“ jako územní rezervy. Plochy územních rezerv pro vodní nádrž Skřiván a Tuřany jsou navrženy v projednávané Aktualizaci č. 2 ZÚR KK.

Tabulka 26 - Vodní toky a plochy

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Správní území (ha)	% území v povodí Ohře	% území v ostatních povodích	Vodní toky celkem (km)	Vodní plochy dle KN (ha)	% z území ORP
Aš	14 375	33,7	66,3	217	155	1,1
Cheb	49 681	99,9	0,1	759	2267	4,6
Karlovy Vary	117 143	60,6	39,4	1 553	2071	1,8
Kraslice	26 450	98,2	1,8	415	338	1,3
Mariánské Lázně	40 535	47,9	52,1	707	875	2,2
Ostrov	33 931	77,3	22,7	562	665	2,0
Sokolov	48 922	100	0	747	1403	2,9
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>74,4</b>	<b>25,6</b>	<b>4 960</b>	<b>7 774</b>	<b>2,3</b>

zdroj: ÚAP – 2025

Obrázek 29 - Vodní toky a plochy



### Čistota povrchových vod

Podíl čistěných odpadních vod se pohybuje okolo 99,7 %. Všechny obce nad 2 000 ekvivalentních obyvatel jsou vybaveny čistírnami odpadních vod, jejich účinnost se trvale zvyšuje (v minulých letech se realizovala intenzifikace na velkých ČOV – Mariánské lázně, Cheb a Aš) a dokončuje se intenzifikace ČOV Sokolov. Znečištění vod v kraji je také důsledkem těžby a činnosti průmyslových podniků. Na území kraje je celkem 8 významných vypouštění důlních vod (více než 500 tis. m<sup>3</sup>/rok). Celkový objem vypouštěného množství z významných důlních vod se každoročně pohybuje kolem 20 000 tis. m<sup>3</sup>.

Plošné znečištění povrchových vod je kromě znečištění z bodových zdrojů jedním z nejvýznamnějších vlivů, který určuje výslednou jakost vod a tím i stav vodních útvarů. Nejvýznamnějším zdrojem plošného znečištění je rostlinná výroba v zemědělství (dusík, fosfor a pesticidy), významné jsou také vstupy atmosférickou depozicí (dusík).



Opakovaně nevyhovující stav z důvodu velkého výskytu vodního květu a sinic byl identifikován u vodních nádrží Skalka, Jesenice a dlouhodobě nevyhovující stav je ve vodní nádrži Velký Rybník. U vodárenských nádrží Stanovice, Mariánské Lázně a Žlutice byl zaznamenán překročený limit ukazatele P (fosfor), avšak na upravitelnost vody pro pitné účely toto překročení nemělo vliv.

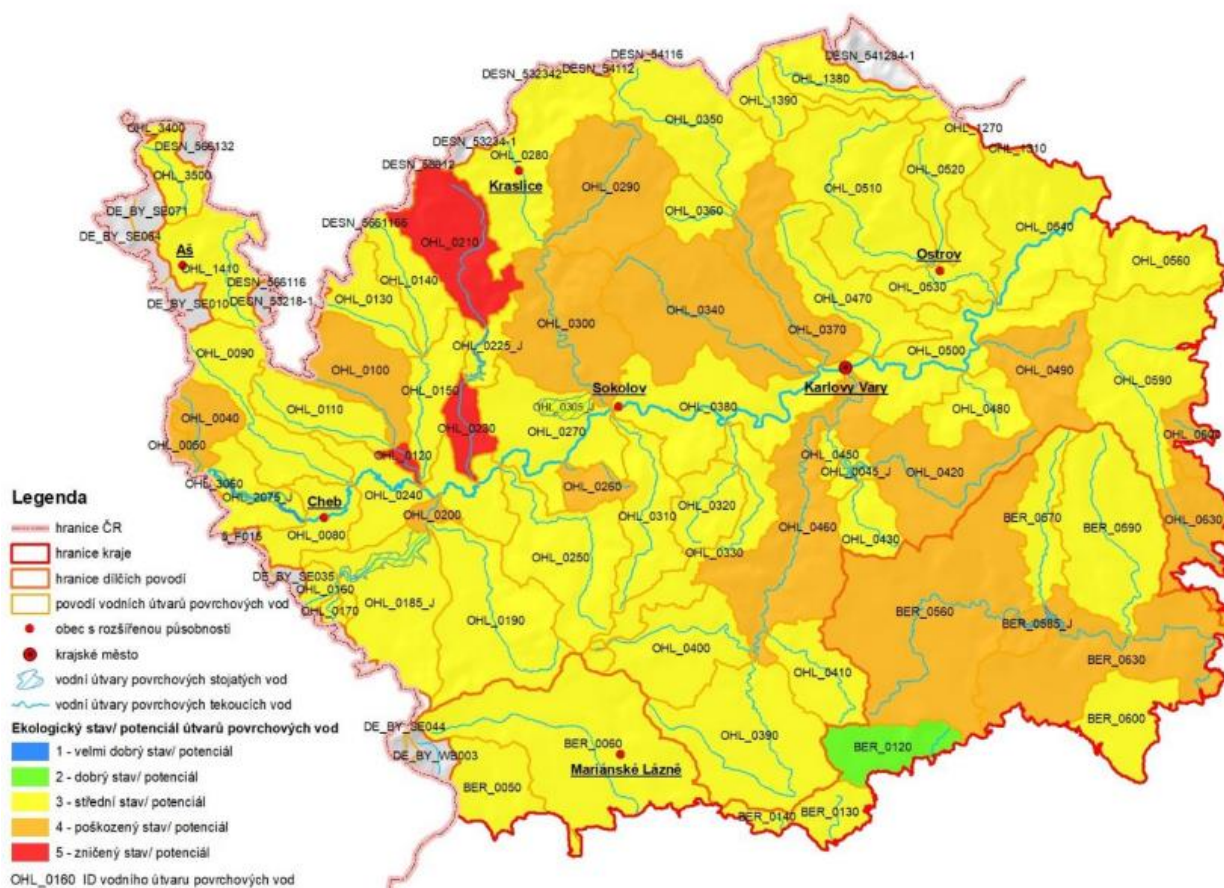
Vzhledem ke znečištění přinášené z povodí z německé strany se u vodní nádrže Skalka dlouhodobě řeší také vnos rtuti, především z vodního toku Reslava (z bývalé chemické továrny Markttredwitz). V roce 2022 vznikla mezinárodní pracovní skupina ČR – SRN pro řešení vnosu rtuti do vodní nádrže Skalka z německé strany.

Jakost vody v Karlovarském kraji byla v období 2019–2020, stejně jako v období 2019–2020, hodnocena převážně II. a III. třídou jakosti. Do III. třídy jakosti spadá také převážná část toku Ohře na území Karlovarského kraje. Tok Blšanka, část toku Liboc a tok Bystřice spadají do IV. třídy. Velmi silně znečištěná voda byla zjištěna pouze na části Chodovského potoka. Nejvýznamnějším zdrojem znečištění vody je v kraji těžební průmysl a plošné znečištění ze zemědělství, v menší míře komunální znečištění.

Celkové vyhodnocení ekologického stavu a potenciál útvarů povrchových vod zobrazuje obrázek 30. Data byla čerpána z Plánu dílčího povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe a Plánu dílčího povodí Berounky (období 2022–2027) pro územní působnost Karlovarského kraje. Obrázek 31 zobrazuje chemický stav útvarů povrchových vod. V dílčím povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe nedosahuje žádný vodní útvar dobrého celkového stavu, v dílčím povodí Berounky dosahuje jeden útvar dobrého celkového stavu. Dle výsledků dlouhodobého sledování jakosti povrchových vod ČHMÚ se však situace v Karlovarském kraji postupně zlepšuje.

V září 2024 byla zpracována Vodohospodářská bilance v oblasti povodí Ohře a dolního Labe (hodnocení období 2018–2023 a výhled k roku 2033).

### Obrázek 30 - Vyhodnocení ekologického stavu/potenciál útvarů povrchových vod



**Obrázek 31 – Vyhodnocení chemického stavu útvarů povrchových vod**



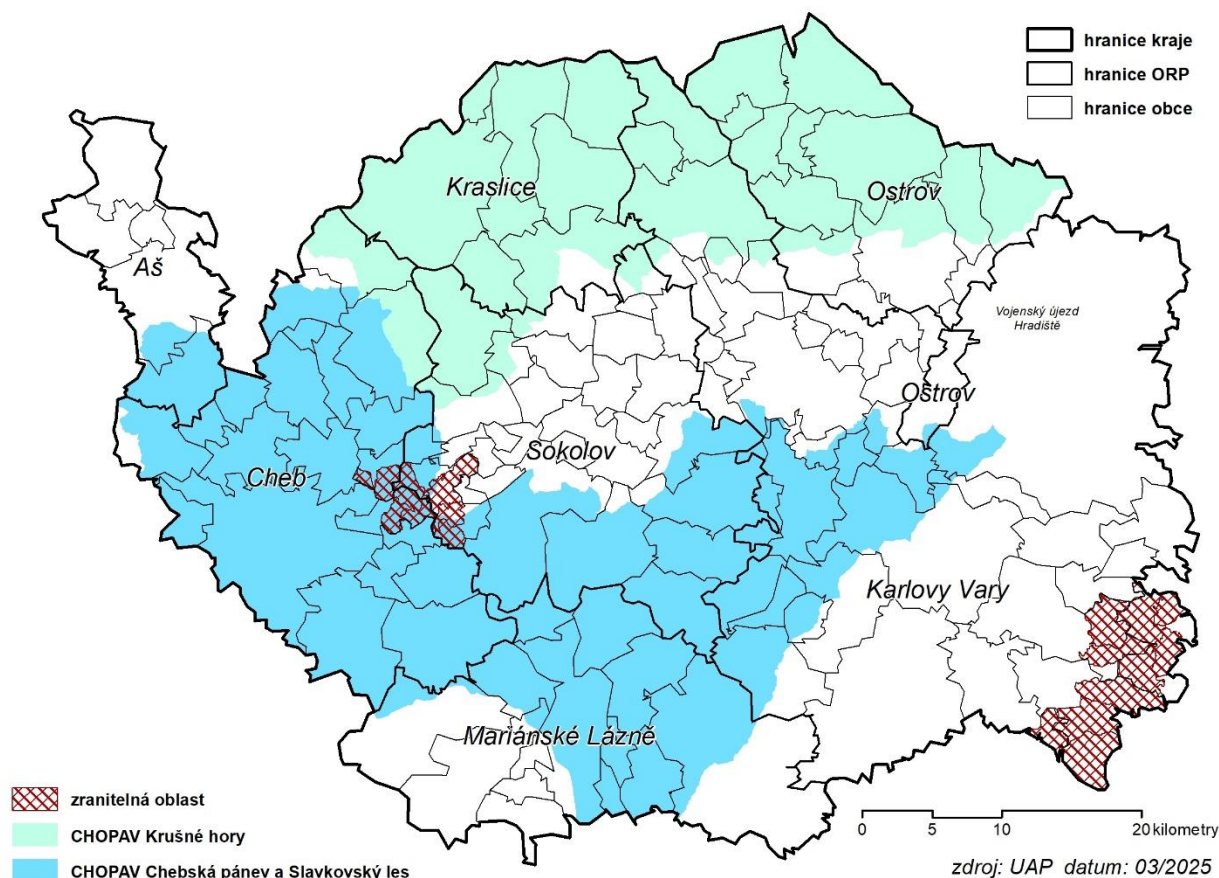
*zdroj: Plán dílčího povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe a Plán dílčího povodí Berounky*

## Akumulace vod

Z hlediska přirozené akumulace vody lze považovat Karlovarský kraj za vodohospodářsky významné území. Na území kraje zasahují 2 chráněné oblasti přirozené akumulace vod – CHOPAV Krušné hory a CHOPAV Chebská pánev a Slavkovský les, s celkovým podílem 56,2 % výměry kraje. CHOPAV jsou rozloženy na území všech ORP, největší podíl plochy zaujímají v ORP Cheb (96,8 %), Kraslice (95,8 %) a Ostrov (77 %).

CHOPAV Krušné hory je stanovena pro ochranu dosavadních vyšších specifických odtoků z oblasti Krušných hor k nadlepšování průtoků vodohospodářsky důležitých vodních toků, CHOPAV Chebská pánev a Slavkovský les pro ochranu území infiltrace a akumulace významných zdrojů podzemní vody.



**Obrázek 32 - Akumulace vod a zranitelné oblasti**

### Zranitelné oblasti

Nařízení vlády č. 103/2003 Sb. stanovilo zranitelné oblasti a upravilo používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech. Tyto zranitelné oblasti jsou územně vymezeny katastrálními územími a jsou pravidelně přezkoumávány a revidovány. Toto nařízení bylo nahrazeno v roce 2024 Nařízením vlády č. 193/2024 Sb. Na území Karlovarského kraje jsou vyhlášeny 2 vodohospodářsky zranitelné oblasti na celkové ploše téměř 99 km<sup>2</sup>, což představuje 2,9 % plochy kraje. Vodohospodářsky zranitelné oblasti zasahují na území ORP Karlovy Vary (obce Štědrá, Pšov, Chyše, Žlutice), ORP Cheb (obce Nebanice a Odrava) a ORP Sokolov (obec Kynšperk nad Ohří).

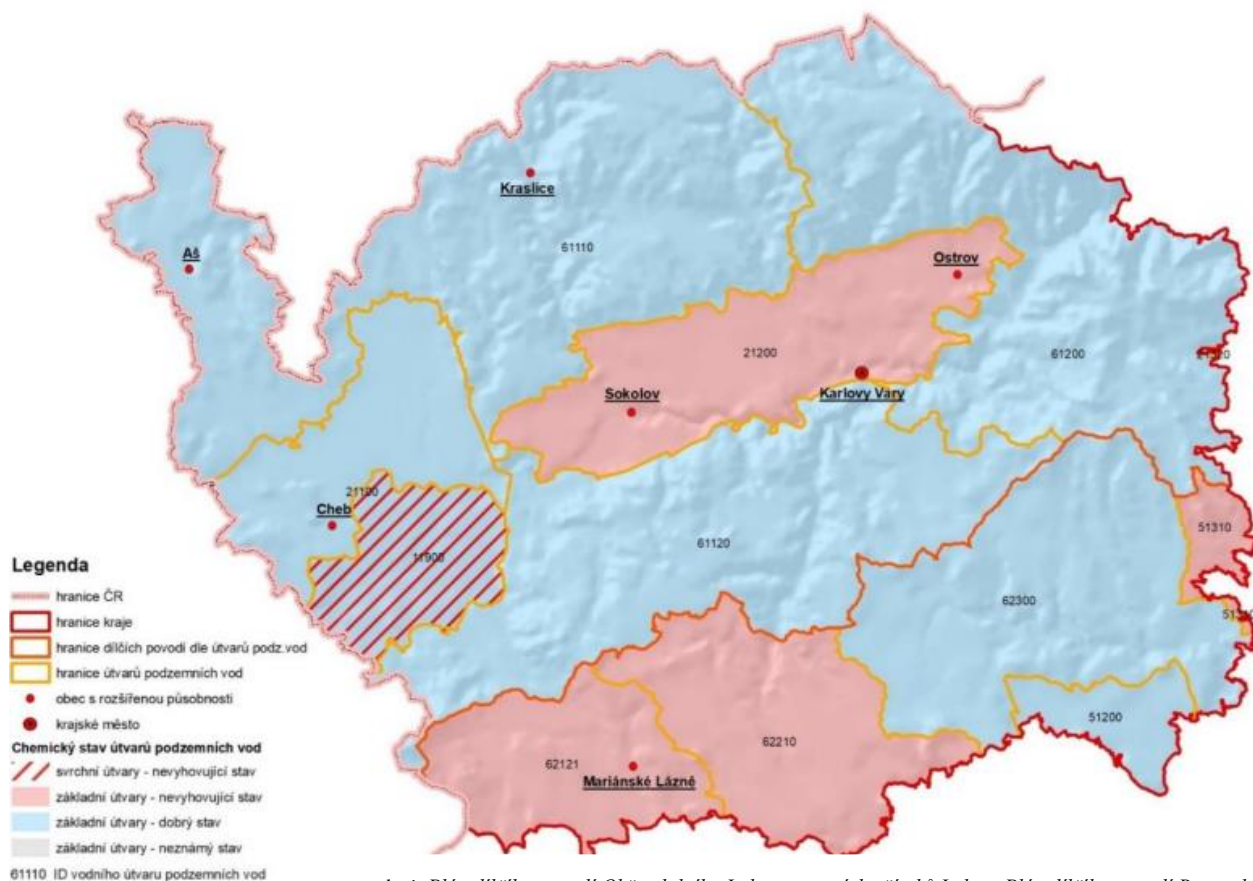
### Čistota podzemních vod

Znečištění podzemních vod, obdobně jako u vod povrchových, pochází z bodových a plošných zdrojů znečištění. Z bodových zdrojů jsou to především staré ekologické zátěže. Významné plošné zdroje představují zejména zemědělsky obhospodařované pozemky.

Dobrého chemického stavu dosáhly čtyři útvary podzemních vod dle vyhodnocení v dílčím povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe a dva útvary v dílčím povodí Berounky. Všechny útvary podzemních vod dosáhly dobrého kvantitativního stavu (obr. 33 a 34). Data byla čerpána z Plánu dílčího povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe a Plánu dílčího povodí Berounky (období 2022–2027) pro územní působnost Karlovarského kraje.

V Karlovarském kraji probíhají realizace sanací ekologických zátěží v těchto lokalitách: ČEZ Tuhnice Karlovy Vary, Areál plynáren Karlovy Vary, Nové Chalupy, Hájek, Chemické závody Sokolov, Stará Chodovská, Františkovy Lázně, Krásná u Aše.

Dle výsledků dlouhodobého sledování jakosti povrchových vod ČHMÚ se situace v Karlovarském kraji postupně zlepšuje.

**Obrázek 33 - Vyhodnocení kvalitativního stavu útvarů podzemních útvarů**

zdroj: Plán dílčího povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe a Plán dílčího povodí Berounky

**Obrázek 34 - Vyhodnocení kvantitativního stavu útvarů podzemních útvarů**

zdroj: Plán dílčího povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe a Plán dílčího povodí Berounky

## 2.6.2 Zdroje vod

### *Minerální prameny, přírodní léčivé zdroje*

Území Karlovarského kraje je i v evropském měřítku ojedinělé počtem vývěřů minerálních vod a plynů a pestrostí jejich chemického složení. Počet vývěřů dosahuje několika set. Převládají vývěry studených uhličitých železnatých kyselek (7 až 10 °C), vzácnější jsou zřídla termální vody (39 - 73,4 °C) nebo radonové vody čerpané z bývalých uranových dolů.

Z hlediska územního rozložení je největší počet studených pramenů v oblastech kolem Františkových Lázní a Mariánských Lázní, termálních zřídla pak v oblasti Karlových Varů. Vybrané minerální prameny – přírodní léčivé zdroje – jsou využívány k léčebným kúrám v pěti lázeňských prameny – přírodní Lázně (17 pramenů), Františkovy Lázně (12 pramenů), Lázně Kynžvart (4 prameny), Karlovy Vary (16 pramenů) a Jáchymov (4 prameny, důlní voda s obsahem radonu).

K ochraně přírodních léčivých zdrojů jsou stanovena ochranná pásma v lázeňských místech Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Mýtina-Kyselecký Hamr, Korunní a Lázně Kynžvart. Pásma I. stupně s přísnějšími podmínkami ochrany jsou vymezena na 1 % území kraje, pásma 2. stupně na 41,3 % území kraje.

Minerální prameny jsou také využívány pro plnění do lahví, což představuje specifické výrobní odvětví Karlovarského kraje. Hlavním subjektem provozujícím tuto činnost jsou Karlovarské minerální vody, a.s. Nejvýznamnějšími místy plnění jsou Kyselka, Korunní a Mnichov.

### *Zdroje pitné vody*

#### **Podzemní vody**

Nejvýznamnější zdroje podzemních vod se nalézají v CHOPAV Chebská pánev – Slavkovský les. Kvalita vody podzemních zdrojů je poměrně dobrá. Z podzemních zdrojů je významný zdroj Nebanice a prameniště Dyleň. Severně od Jáchymova se nachází prameniště využívané jako zdroj pitné vody, vydatnějším zdrojem je např. i Fojtov – Lužec v Krušných horách a území Manětínské pánve od Štědré k Manětínu.

Vodohospodářská bilance podzemních vod vodních útvarů povodí Ohře a povodí Berounky zasahujících na území kraje ukazuje na napjatou vodní bilanci povrchových a podzemních vod způsobenou např. nepříznivým poměrem mezi odběry a základním odtokem.

Některé podzemní zdroje zejména v okolí Jáchymova jsou znehodnoceny radioaktivitou nebo berylliem. Území kraje dotčená těžbou vykazují značně narušený vodní režim, některé zdroje musí být chemicky upravovány nebo jsou pro pitnou vodu zcela nepoužitelné, např. Krušné hory (Abertamy), Sokolovská pánev atd.

#### **Nepříznivé účinky sucha**

Plán dílčího povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe a Plán dílčího povodí Berounky (období 2022–2027) klade velký důraz na opatření ke snížení nepříznivých účinků sucha – zvětšování retenční a akumulační schopnosti krajiny, snižování nadměrné eroze z plošného odtoku vody, ochrana a obnova přirozeného vodního režimu v lesích, zvýšení efektivity pozemkových úprav, snižování množství srážkových vod odváděných kanalizací, zlepšování podmínek pro jejich přímé vsakování do půdního prostředí, územně chránit vybrané hydrologicky a morfologicky vhodné lokality pro umělou akumulaci povrchových vod. Generel LAPV obsahuje seznam lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod.

Aktualizace č. 4 Politiky územního rozvoje ČR nově definovala specifickou oblast republikového významu SOB9 Specifickou oblast, ve které se projevuje aktuální problém ohrožení suchem. Tato oblast zahrnuje všechny obce ve správních obvodech ORP Karlovy Vary, Sokolov a Mariánské Lázně.

Sucho patří k nahodilým a těžce předpověditelným jevům v prostoru i čase a je rozdělováno na sucho klimatické, půdní a hydrologické.

Tabulka 27 - Lázeňská místa, léčivé zdroje

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Místo	Správní území (ha)	Zastavěné území (ha)	Plocha lázeňského území - vnitřní (ha)	% ze zastavěného území	Léčivé zdroje (počet)
Aš	-	14 375	1 374	0	0	1
Cheb	Františkovy Lázně	49 681	3 079	227	7,4	71
Karlovy Vary	Karlovy Vary	117 143	5 836	539	9,2	109
Kraslice	-	26 450	1 088	0	0	0
Mariánské Lázně	Lázně Kynžvart, ML	40 535	1 873	305	16,3	54
Ostrov	Jáchymov	33 931	1 504	27	1,8	23
Sokolov	-	48 922	13 713	0	0	13
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>-</b>	<b>331 038</b>	<b>28 467</b>	<b>1 098</b>	<b>6,1</b>	<b>271</b>

zdroj: ÚAP - 2025

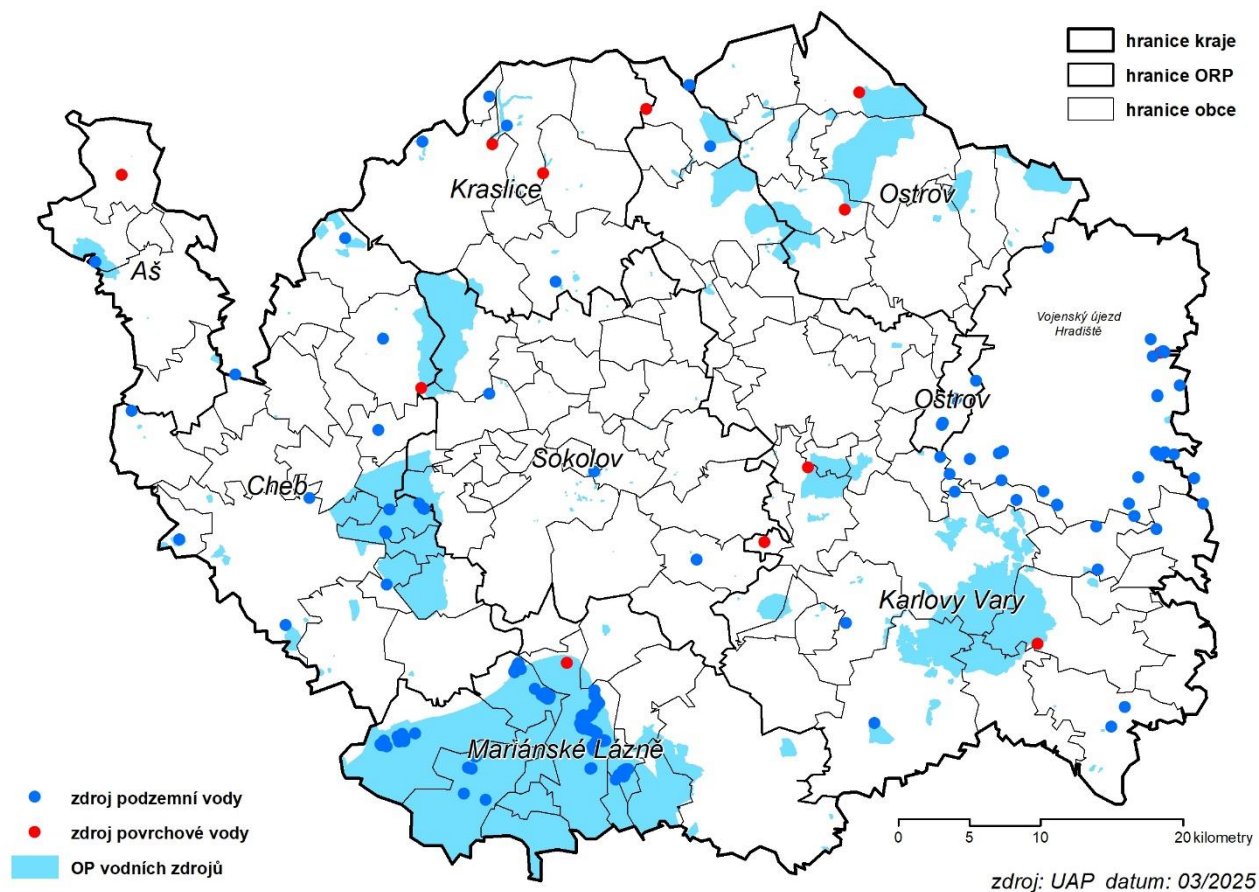
Tabulka 28 - Ochranná pásma vodních zdrojů

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Správní území (ha)	OP pitné vody (počet)	Celkem zábor ploch OP p.v. (ha)	% OP p.v. z území obce	OP léčivých zdrojů (počet)	Celkem zábor ploch OP l.z. (ha)	% OP l.z. z území ORP
Aš	14 375	13	390	2,7	1	6 926	48,2
Cheb	49 681	64	11 179	22,5	10	39 057	78,6
Karlovy Vary	117 143	198	9 331	8	27	28 117	24
Kraslice	26 450	53	261	1	0	0	0
Mariánské Lázně	40 535	78	20 680	51	31	26 590	65,6
Ostrov	33 931	109	4 844	14,3	10	14 641	43,2
Sokolov	48 922	74	2 047	4,2	19	11 849	24,2
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>589</b>	<b>48 732</b>	<b>14,7</b>	<b>98</b>	<b>127 180</b>	<b>38,4</b>

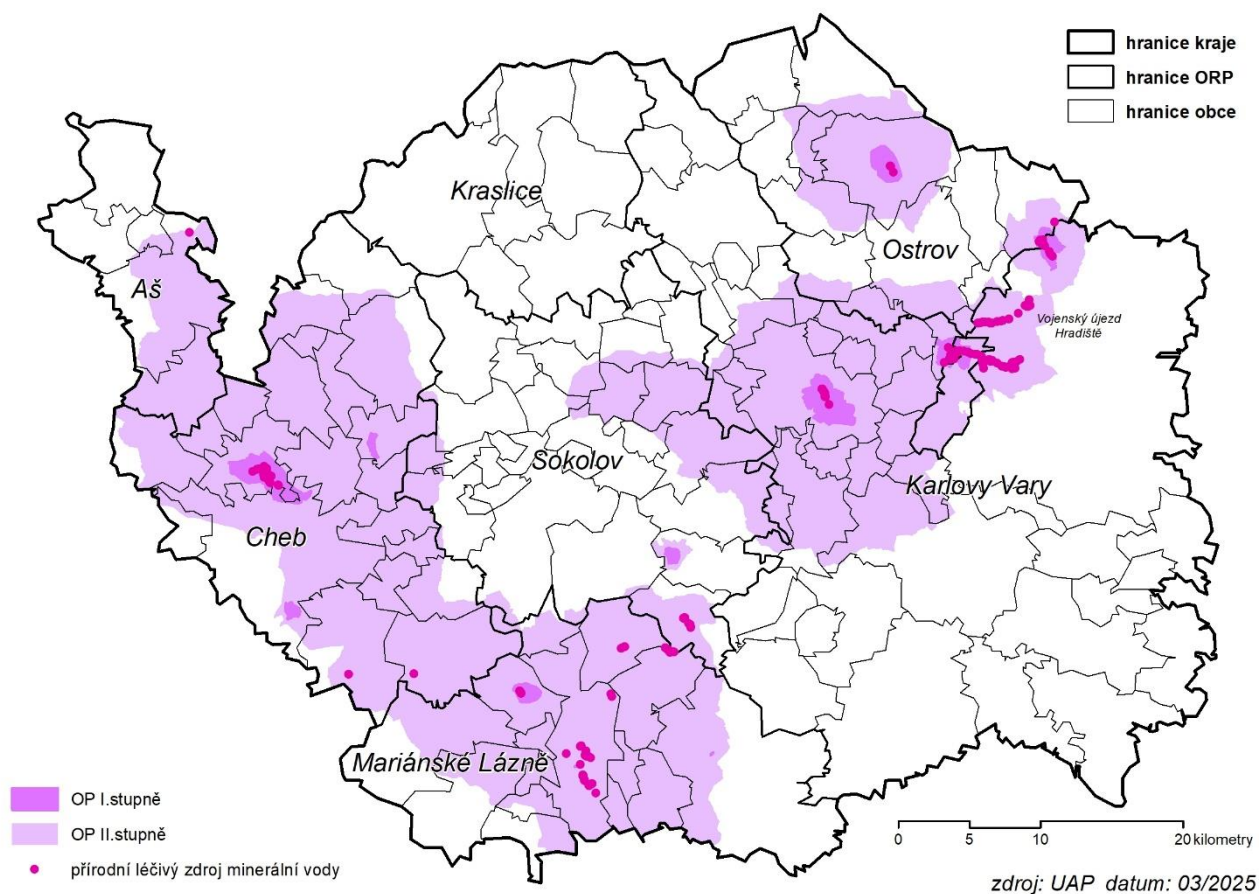
zdroj: ÚAP - 2025



Obrázek 35 - Zdroje pitné vody, ochranná pásma



Obrázek 36 - Zdroje minerální vody, ochranná pásma



## 2.6.3 Záplavy

### Retenční schopnosti krajiny

Riziko záplav je významně ovlivněno retenčními schopnostmi krajiny. Nízká retenční schopnost zvyšuje riziko vzniku povodní a ovlivňuje jejich průběh. Schopnost zadržovat vodu v území se snižuje napřimováním vodních toků, odvodňováním zemědělských půd, vysušováním mokřadů, snižováním rozlohy lesů a rozptýlené zeleně, zvyšováním rozlohy zpevněných ploch, výstavbou komunikací, sídel apod.

### Povodně a záplavová území

Na území Karlovarského kraje jsou stanovena záplavová území Q5, Q20, Q100 a aktivní zóny záplavových území. Záplavové území Q100 je stanoveno na 2,2 % území kraje.

Pro Ohři a její přítoky je typický zimní režim povodní, spojený s táním sněhu v horských oblastech. Významné letní povodně jsou poměrně řídké, což souvisí s relativně dobrou retenční schopností území kraje. K transformacím povodňových vln na Ohři přispívají nádrže situované na jejím horním toku a na jejích přítocích.

Na území Karlovarského kraje nejsou ke snížení nepříznivých účinků povodní navržena žádná konkrétní opatření, jsou navrhována pouze opatření organizační.

Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Labe pro období 2021–2027 vymezuje 8 oblastí s významným povodňovým rizikem na 7 tocích kraje (Ohře, Rolava, Chodovský potok, Lobežský potok, Bystřice, Jáchymovský potok, Nejdecký potok).

Dle Povodňového plánu Karlovarského kraje se v 63 obcích kraje nachází 1 622 ohrožených objektů a 1 822 ohrožených osob záplavou Q100.

**Tabulka 29 - Meliorace, retence území**

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Správní území (ha)	Meliorace (ha)	% melior. z území obce	Lesní půda (ha)	Celkem % ze správního území
Aš	14 375	1 166	8,1	7 205	50,1
Cheb	49 681	9 670	19,5	13 580	27,3
Karlovy Vary	117 143	12 641	10,8	44 835	38,3
Kraslice	26 450	573	2,2	18 388	69,5
Mariánské Lázně	40 535	4 849	12	20 217	49,9
Ostrov	33 931	2 531	7,5	20 343	60
Sokolov	48 922	2 666	5,4	20 701	42,3
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>34 096</b>	<b>10,3</b>	<b>145 269</b>	<b>43,9</b>

zdroj: ÚAP – 2025

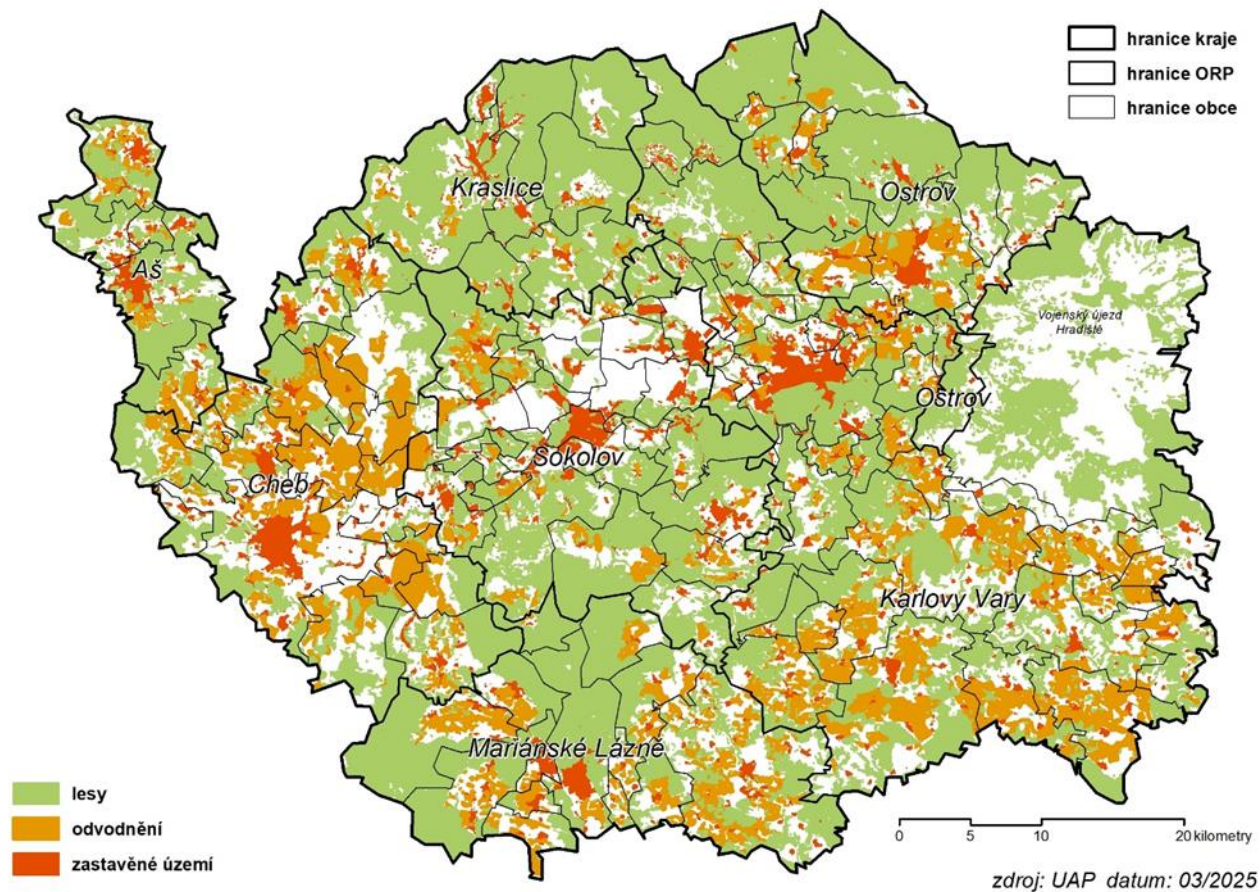
**Tabulka 30 - Záplavová území Q100, záplavou ohrožené objekty a osoby**

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Správní území (ha)	Plocha záplavy Q100	% ze správního území	Počet ohrožených osob v Q100	Počet ohrožených objektů v Q100
Aš	14 375	70	0,5	0	2
Cheb	49 681	2 446	4,9	51	109
Karlovy Vary	117 143	2 342	2	171	357
Kraslice	26 450	141	0,5	0	108
Mariánské Lázně	40 535	535	1,3	0	75
Ostrov	33 931	426	1,3	0	256
Sokolov	48 922	1 378	2,8	1 600	715
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>7 338</b>	<b>2,2</b>	<b>1 822</b>	<b>1 622</b>

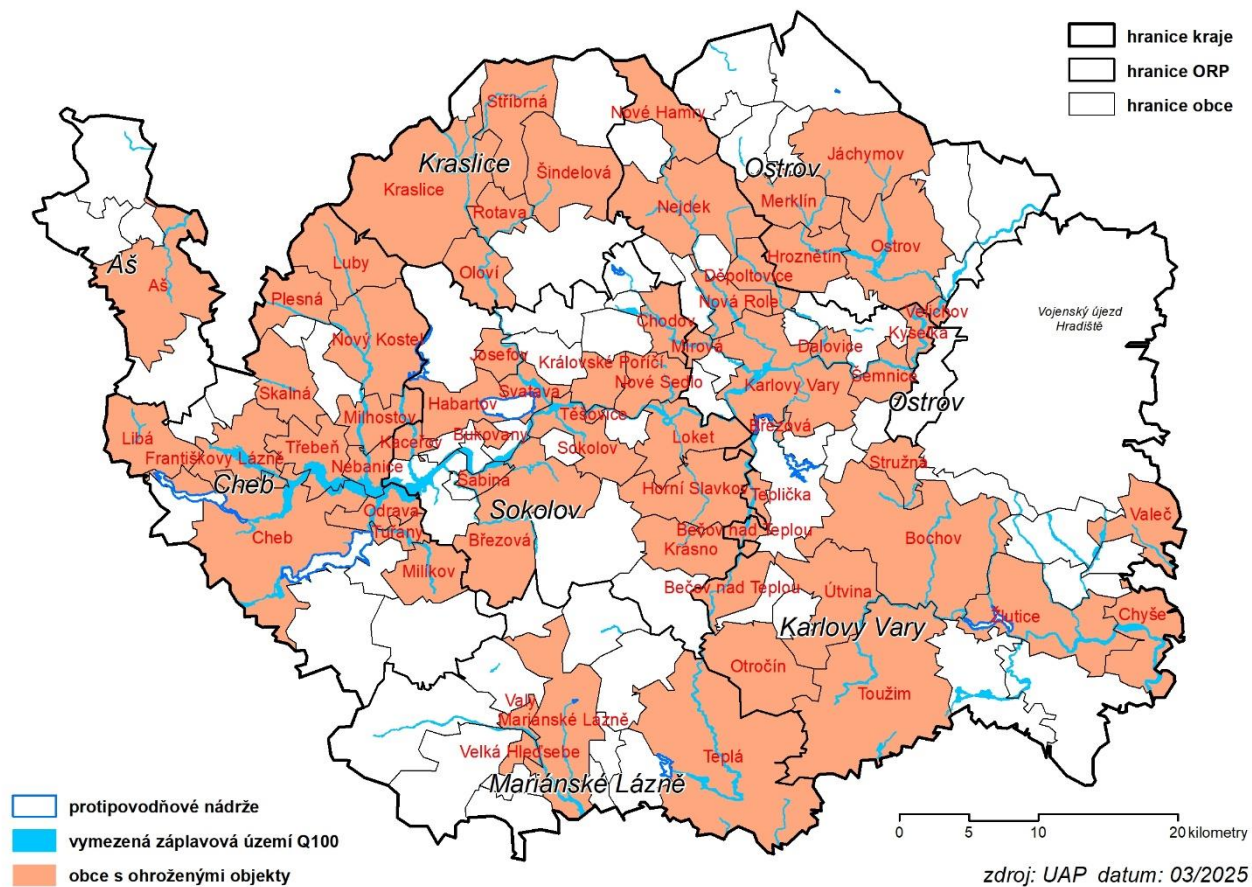
zdroj: ÚAP - 2025, Povodňový plán Karlovarského kraje



Obrázek 37 - Retenční schopnost krajiny



Obrázek 38 – Záplavová území



Tabulka 31 - Záplavou ohrožené obce

Tok	Obec	Počet ohrožených osob v Q100	Počet ohrožených objektů v Q100
Bílý Halštrov	Aš		2
Slatinný p.	Františkovy Lázně		19
Odrava	Cheb		5
Břehnický p.	Cheb		11
Ohře	Cheb	41	20
Libský p.	Libá		4
Lubinka	Luby		13
Plesná	Milhostov		1
Libocký p.	Milhostov		3
Lipoltovský p.	Milíkov		10
Ohře	Nebanice	5	1
Libocký p.	Nový Kostel		1
Plesná	Nový Kostel		2
Odrava	Odrava	2	1
Ohře	Odrava	3	1
Plesná	Plesná		4
Sázek	Skalná		8
Ohře	Třebeň		1
Lipoltovský p.	Tuřany		4
Teplá	Bečov nad Teplou		9
Lomnický p.	Bochov		4
Lomnický p.	Březová (KV)		7
Vitický p.	Dalovice		8
Ohře	Dalovice	6	2
Vitický p.	Děpoltovice		21
Střela	Chyšě		2
Ohře	Karlovy Vary	20	107
Chodovský p.	Karlovy Vary	115	16
Rolava	Karlovy Vary		27
Ohře	Kyselka	15	9
Chodovský p.	Mírová		4
Nejdecký p.	Nejdek		25
Limnice	Nejdek		1
Rolava	Nejdek		6
Vitický p.	Nejdek		1
Vlčí p.	Nová Role		33
Rolava	Nová Role		29
Rolava	Nové Hamry		1
Teplá	Otročin		1
Lomnický p.	Stružná		12
Ohře	Šemnice	15	13
nepojmenovaný tok	Teplička		4
Teplá	Teplička		2
Střela	Toužim		3
nepojmenovaný tok	Útvina		1
Střela	Útvina		1
Blšanka	Valeč		3
Střela	Žlutice		5
Svatava	Kraslice		8
Stříbrný p.	Kraslice		39



Kamenný p.	Kraslice		1
Bublavský p.	Kraslice		8
Svatava	Oloví		27
Rotava	Rotava		5
Stříbrný p.	Stříbrná		8
Rotava	Šindelová		12
Kosový p.	Mariánské Lázně		2
Úšovický p.	Mariánské Lázně		17
Teplá	Teplá		30
nepojmenovaný tok	Teplá		7
Bahnitý p.	Valy		6
Kosový p.	Valy		11
Kosový p.	Velká Hleďsebe		2
Bystřice	Hroznětín		5
Jáchymovský p.	Jáchymov		128
Eliášův p.	Merklín		7
Jáchymovský p.	Ostrov		84
Bystřice	Ostrov		30
Ohře	Velichov		2
Tisová	Březová		13
Habartovský p.	Bukovany		1
nepojmenovaný tok	Habartov		1
Stoka	Horní Slavkov		8
Chodovský p.	Chodov		53
Vintířovský p.	Chodov		1
Svatava	Josefov		1
Libocký p.	Kaceřov		3
Ohře	Královské Poříčí	220	63
Stoka	Krásno		4
Ohře	Loket	745	73
Stoka	Loket	6	3
Loučský p.	Loket		8
Loučský p.	Nové Sedlo		28
Ohře	Sokolov	627	79
Lobezský p.	Sokolov		7
Svatava	Sokolov		1
Lobezský p.	Sokolov		1
Svatava	Svatava		361
Ohře	Šabina	2	2
Ohře	Těšovice		4
<b>Celkem</b>		<b>1822</b>	<b>1622</b>

zdroj: Povodňový plán Karlovarského kraje

## 2.6.4 Geologie a geomorfologie

Téměř celý Karlovarský kraj se geomorfologicky nachází v Krušnohorské subprovincii (soustavě), na JZ malá část vstupuje do území Šumavské subprovincie (soustavy), na JV pak do Poberounské subprovincie (soustavy).

Území je dále členěno na základní geomorfologické celky, které sdružují zpravidla nižší jednotky stejné struktury, geneze a vývoje reliéfu, a výrazně se odlišují od sousedních celků. Na území Karlovarského kraje se vymezuje 10 základních celků.

### Smrčiny

Představují západní část Krušnohorské hornatiny. Je to členitá pahorkatina tvořená různě metamorfovanými krystalickými břidlicemi, které jsou místy prostoupeny žulovým masívem. Nachází se zde plochý zvlněný povrch, který je na okraji rozřezaný údolními vodních toků.

### Chebská pánev

Nachází se v JZ části Podkrušnohorských pánví. Je to tektonická sníženina českoselského směru. Jedná se o nesouměrnou propadlinu starého paleogenního zarovnaného povrchu. Výplň tvoří terciární jíly a písky z velké části zakryté uloženinami vildštejnského souvrství a kvartérními sedimenty. Charakteristický je homogenní reliéf denudačních plošin a říčních teras s rozevřenými, místy asymetrickými údolními v povodí Ohře a Odry. Na západě se vyskytují ojedinělé neovulkanické tvary (Komorní hůrka u Chebu).

### Krušné hory

Vytváří plochou hornatinu s výškovou členitostí 200–500 m. Převažují horniny krušnohorského krystalinika. Izolovaně se zachovaly denudační zbytky třetihorních lávových příkrovů. Krušné hory jsou jednostranně ukloněné kerné pohoří s rozsáhlými zbytky zarovnaných povrchů ve vrcholové části. Nejvyšší bod je Klínovec 1244 m n. m. v Jáchymovské hornatině.

### Sokolovská pánev

Vytváří střední část Podkrušnohorských pánví. Je to průměrně 8 km široká sníženina. Převládají zde horniny především oligocenních souvrství, z jejichž podloží vystupují horniny krušnohorského krystalinika a pozdně variské magmatity. Jedná se o příkopovou propadlinu, která je omezená příkrými svahy. Převažuje mírně zvlněný erozní denudační reliéf, který je rozčleněn tektonickými pohyby jednotlivých ker podél příčných i podélných poruch.

### Slavkovský les

Vytváří severní část Karlovarské vrchoviny. Je to členitá vrchovina složená z metamorfovaných a vyvřelých hornin, hlavně žul, rul, svorů, amfibolitů a hadců. Četné jsou zbytky sopečných tvarů a ostrůvky třetihorních usazenin. Na SZ a JZ je vrchovina ohraničená vysokými zlomovými svahy, které jsou rozřezány hlubokými údolními. Ve střední části jsou zbytky zarovnaného povrchu. Četné jsou minerální prameny, které vznikly na zlomech.

### Doupovské hory

Jsou plochou sopečnou hornatinou přibližně kruhového tvaru. Oddělují od sebe Sokolovskou a Mosteckou pánev. Nejvyšší vrcholy obklopují oválnou sníženinu. Některé prameny uvádí, že se jedná o stratovulkán. Novější poznatky ukazují, že jde o komplex, který byl vytvořen několika menšími sopkami.

### Tepelská vrchovina

Nachází se v jižní části Karlovarské vrchoviny. Vytváří plochou vrchovinu. Převládají krystalické břidlice s granitoidy a neovulkanity.

Následující 3 oblasti zasahují do Karlovarského kraje pouze malou částí.

### Rakovnická pahorkatina

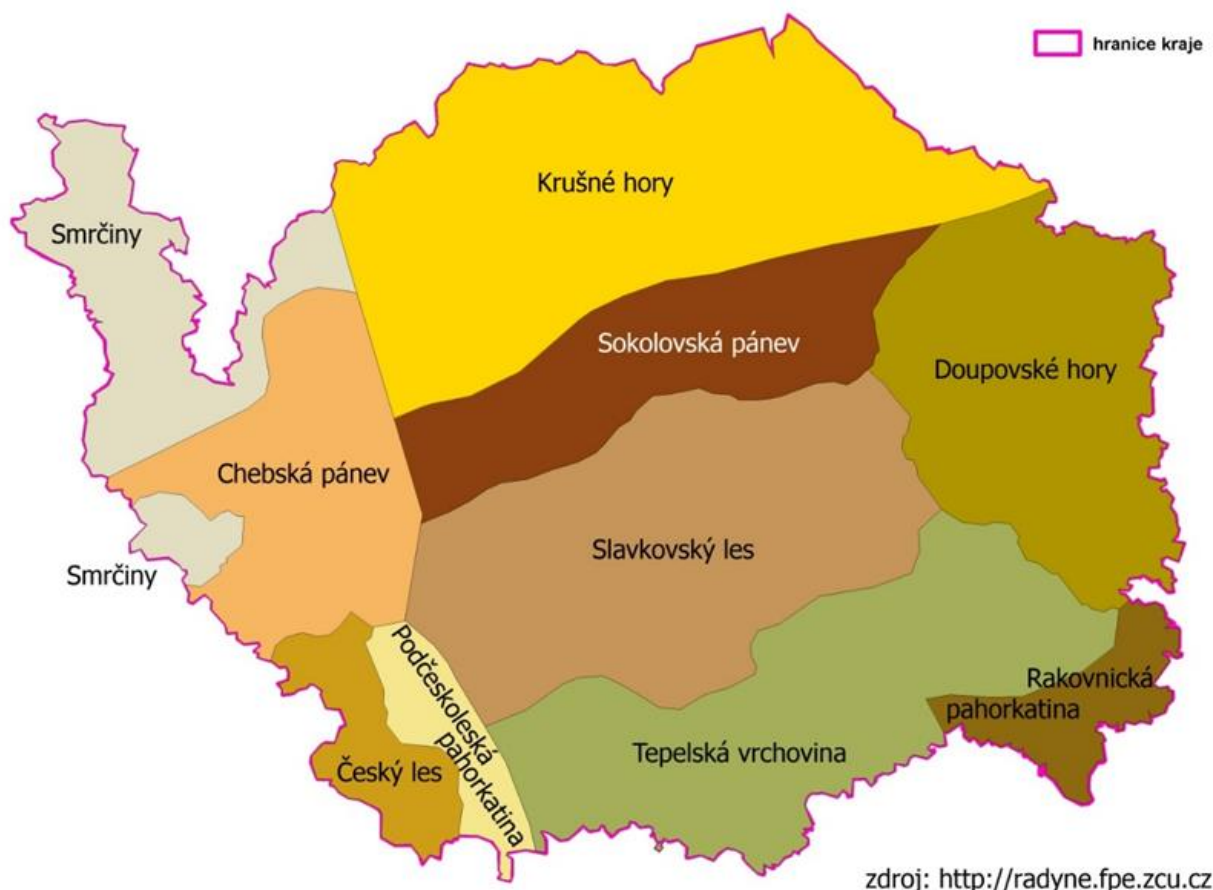
Vytváří severní část Plzeňské pahorkatiny. Je to členitá pahorkatina. Rozšířeny jsou zarovnané povrchy, suky a četné tvary zvětřování a odnosu žul. Místy se vyskytují výrazné svahy na zlomových liniích, na západě nápadné vrchy na třetihorních vulkanitech.

### Podčeskoselská pahorkatina

Je to členitá kerná pahorkatina, která se nachází při úpatí Českého lesa. Charakteristické jsou rozsáhlé zbytky třetihorních zarovnaných povrchů, nízké suky a strukturní hřbítky, mělké tektonické kotliny.

### Český les

Je to členitá vrchovina, zčásti plochá hornatina kerného až klenbového typu. Povrch se sklání příkřeji k východu (místy se svahy na zlomových liniích). Výrazný je přechod mezi Tachovskou brázdou, Chodskou pahorkatinou a Českým lesem.

**Obrázek 39 - Geomorfologické členění**

### 2.6.5 Nerostné suroviny

Geologická stavba území Karlovarského kraje je velmi pestrá s významným množstvím nerostných surovin.

Na území kraje se nacházejí početná ložiska nerostných surovin:

1. Hnědé uhlí – rozhodující množství se nachází v Sokolovské pánvi, která představuje druhé největší nahromadění zásob hnědého uhlí v ČR. Ložiska uhlí se nacházejí dále i v Chebské pánvi.
2. Kaolin – území kraje je nejvýznamnější oblastí s ložisky kaolinů v ČR. Vlastní ložisková oblast se rozkládá v chodovsko-starorolské, karlovarsko-otovické a hroznětínské oblasti Sokolovské pánve.
3. Rudy – Krušné hory a Slavkovský les jsou historickou hornickou oblastí (rudy mědi, železa, uranu, cínu, wolframu, polymetalické rudy). Výskyty rud jsou v Krušných horách v okolí Kraslic, Oloví, Perninku a Jáchymova a ve Slavkovském lese v okolí Krásna.
4. Jíly, písky, cihlářské suroviny – jíly a písky se hojně vyskytují jako tzv. doprovodné suroviny v nadloží i podloží uhelných slojí v Sokolovské pánvi. Cihlářské suroviny se kromě podkrušno-horských pánví nacházejí i na Žluticku.
5. Kámen – bohaté zdroje kamene (čediče, žuly) se nacházejí nepravidelně v Sokolovské pánvi, Krušných horách, Doupovských horách, na Tepelsku.

V současné době se na území Karlovarského kraje nachází rozsáhlá výhradní ložiska nerostných surovin na celkové ploše 200,7 km<sup>2</sup>, což je 6 % rozlohy kraje. Tato ložiska zaujímají významnou část plochy území ORP Cheb (26 %) a ORP Sokolov (11,2 %). V Karlovarském kraji je evidováno 193 výhradních ložisek (na jednom ložisku může být evidováno několik surovin nebo surovinových typů).

Na území Karlovarského kraje byly evidovány celkem zásoby 26 surovinových typů (cínovo-wolframová ruda + cín kov + wolfram kov, lithiová ruda + lithium kov, germanium, uhlí hnědé, kaolin pro výrobu porcelánu, kaolin pro keramický průmysl, kaolin pro papírenský průmysl, kaolin titaničitý, jíly pórovinné, jíly žáruvzdorné ostatní, jíly keramické nežáruvzdorné, bentonit, živcové suroviny, křemenné suroviny, písky sklářské, písky slévárenské, wollastonit, čedič tavný, kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu, stavební kámen, šterkopísky, cihlářská surovina a technické

zeminy). Zásoby jednotlivých uvedených surovin mají pro Karlovarský kraj, případně pro celou ČR velmi různý význam a zdaleka ne všechny jsou těženy.

Je dobýváno 18 surovinových typů: uhlí hnědé, kaolin pro výrobu porcelánu, kaolin pro keramický průmysl, kaolin pro papírenský průmysl, kaolin titaničitý, jíly pórovinové, jíly žáruvzdorné ostatní, jíly keramické nežáruvzdorné, bentonit, živcové suroviny, písky sklářské, písky slévárenské, čedič tavný, kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu, stavební kámen, šterkopísky, cihlářská surovina a technické zeminy. S výjimkou hnědého uhlí, které patří do skupiny palivoenergetických surovin, se bezesbýtku jedná o nerudní a stavební suroviny.

Dále se v kraji eviduje 34 nevýhradních ložisek – zejména stavebních surovin, z toho 8 je aktivně těženo. Vedle toho se na území kraje nachází 36 nebilancovaných ložisek (výhradních i nevýhradních nerostů), 11 prognózních zdrojů výhradních ložisek a 1 prognózní zdroj nevyhrazeného nerostu.

Všechna významná výhradní ložiska v Karlovarském kraji jsou pokryta chráněným ložiskovým územím (CHLÚ). Chráněná ložisková území jsou stanovena na celkové ploše 141,8 km<sup>2</sup> (tj. celkem 4,3 % území kraje). Dominantní plochy zaujímají chráněná ložisková území pro ochranu zásob hnědého uhlí (CHLÚ Bukovany u Sokolova, Svatava, Habartov I, apod.). Dále CHLÚ Krásno (cín–wolframová ruda, cín – kov, lithium – kov, lithiová ruda, wolfram – kov, živcové suroviny), CHLÚ Nová ves u Křižovatky (jíly žáruvzdorné ostatní, jíly pórovinové) a CHLÚ Třebouň (stavební kámen) a další.

V Karlovarském kraji se eviduje 67 dobývacích prostorů o celkové ploše cca 58,7 km<sup>2</sup>, přičemž největší plochy zaujímají dobývací prostory pro dobývání hnědého uhlí – Alberov (cca 14,62 km<sup>2</sup>), Svatava (12,8 km<sup>2</sup>), Nové Sedlo (5,05 km<sup>2</sup>), Královské Poříčí (3,2 km<sup>2</sup>), popř. žáruvzdorných jílu – DP Nová Ves u Křižovatky (2,6 km<sup>2</sup>), 17 dobývacích prostorů pro kaolin. Z celkově evidovaných 67 dobývacích prostorů je aktivně těženo 37.

I přes řízený útlum těžby zůstává hnědé uhlí hlavní nerostnou surovinou regionu. Více než polovina vytěženého množství je zušlechťována a zhodnocována těžební společnostmi. Další část produkce je prodávána externím odběratelům ve formě prachového uhlí nebo multiprachu. Těžba hnědého uhlí klesla za posledních pět let na třetinu, ač roky 2022 a 2023, které byly zasaženy energetickou krizí přispěly k mírnému navýšení těžby uhlí.

Nadregionální význam mají suroviny používané v porcelánovém, keramickém a sklářském průmyslu. Jedná se především o kaolin, keramické a vazné jíly, v menší míře pak sklářské písky, které se však využívají jako technické písky. V rámci kraje je zpracovávána pouze jejich malá část a většina nachází uplatnění v celé ČR i v zahraničí. Podobně mimo kraj míří i produkce upravených papírenských kaolinů, slévárenských písků a cihlářských jílu. Vysoký je podíl Karlovarského kraje na celkové české těžbě bentonitů. Bentonit je v největší části zpracováván na území kraje a výrobky na jeho bázi směřují do obchodních řetězců. Karlovarský kraj se významně podílí na celorepublikové těžbě živcových surovin, a to i přesto, že se v kraji nachází jediné, avšak celostátně významné ložisko Krásno-Vysoký kámen.

Regionálního a nadregionálního významu zaujímají ložiska stavebního kamene. Výhradní ložiska stavebního kamene (Mokrá u Chýší, Děpoltovice – Fojtov 2, Libá a Horní Tašovice) lze označit za ložiska celokrajského významu. Paradoxně jediné ložisko stavebního kamene nadregionálního významu je nevýhradní ložisko Horní Rozmyšl – Kamenný vrch. Ostatní výhradní ložiska (Vítkov u Sokolova, Číhaná, Lipná, Stráž nad Ohří) mají lokální charakter, stejně jako těžba drceného kameniva na ložisku Slapany, které je však významným zdrojem tavného čediče. Na řadě významných ložisek stavebního kamene a zejména šterkopísku výrazně doznívají disponibilní zásoby a z tohoto důvodu je nezbytné postupně vytvářet územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za postupně dotěžované lokality. V oblasti Horního Slavkova se uvažuje o těžbě lithia.

Tradiční těžba rud cín-wolframových, uranových rud a mědi byla již v předchozích obdobích ukončena a v současnosti jsou ložiska těchto nerostů pouze evidována. V kraji také probíhá těžba rašeliny.

Těžba, zpracování a využívání nerostných surovin mají v Karlovarském kraji velmi dlouhou tradici v řádu mnoha staletí. Klíčové pro národní hospodářství z území Karlovarského kraje jsou tedy jak nerudní (především kaolin, živce, jíly a bentonit), tak stále ještě i palivoenergetické suroviny (hnědé uhlí).

Graf č. 10 ukazuje přehled vybraných nejdůležitějších surovin těžených v Karlovarském kraji za poslední desetiletí.

Velký vliv na dosud nejvýznamnější surovinu kraje – hnědé uhlí má aktualizace Státní energetické koncepce ČR a Surovinové politiky ČR a především závěr Uhelné komise, kdy v roce 2038 má skončit těžba uhlí v ČR. Na Sokolovsku je předpokládáno ukončení těžby v letech 2027–2030. V současné době je posledním provozovaným uhelným lomem lom Jiří. Úspěšná transformace uhelných regionů bude zcela klíčová pro budoucí rozvoj oblastí, které v relativně krátké době přijdou o hlavní zdroj své prosperity. Operační program Spravedlivá transformace 2021–2027 by měl v kraji negativní dopady odklonu od uhlí zmírnit.

Dne 26. 2. 2024 byla schválena Regionální surovinová politika Karlovarského kraje, která byla zpracována konsorciem České geologické služby (ČGS) a firmy GET s.r.o. v rámci projektu TAČR. Koncepce komplexně hodnotí hospodářský význam surovinového potenciálu v kraji a měla by se stát odborným podkladem při územně plánovací činnosti a tvorbě koncepčních dokumentů kraje. Doplněním koncepce je studie Hodnocení problematických lokalit s výskytem ložiskových akumulací nerostných surovin a vlivu jejich ochrany na územní rozvoj karlovarské aglomerace. Studie se vzhledem na zvažované varianty dálničního obchvatu/průtahu Karlových Varů soustřeďuje na území karlovarské aglomerace mezi Chodovem a Dalovicemi.

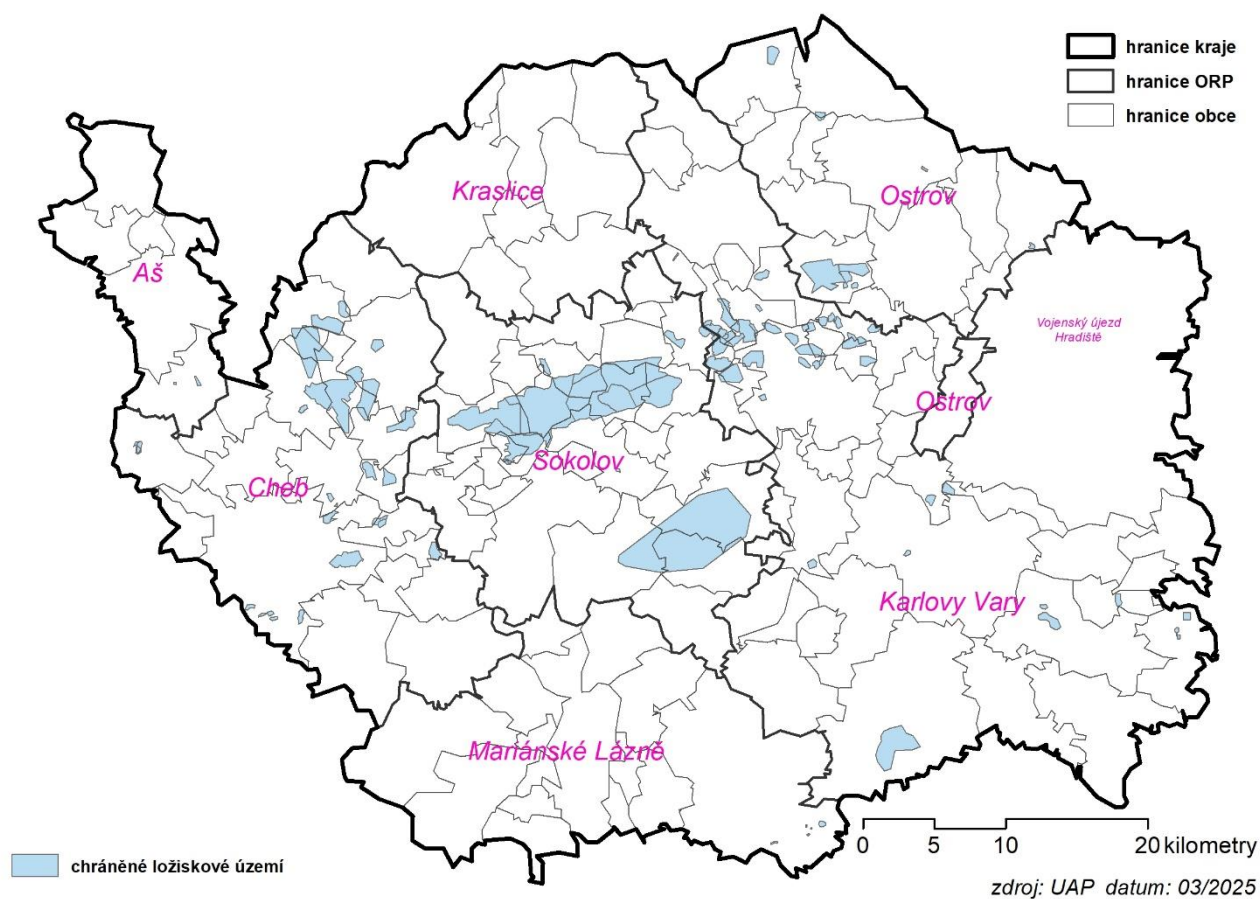


Tabulka 32 - Nerostné suroviny

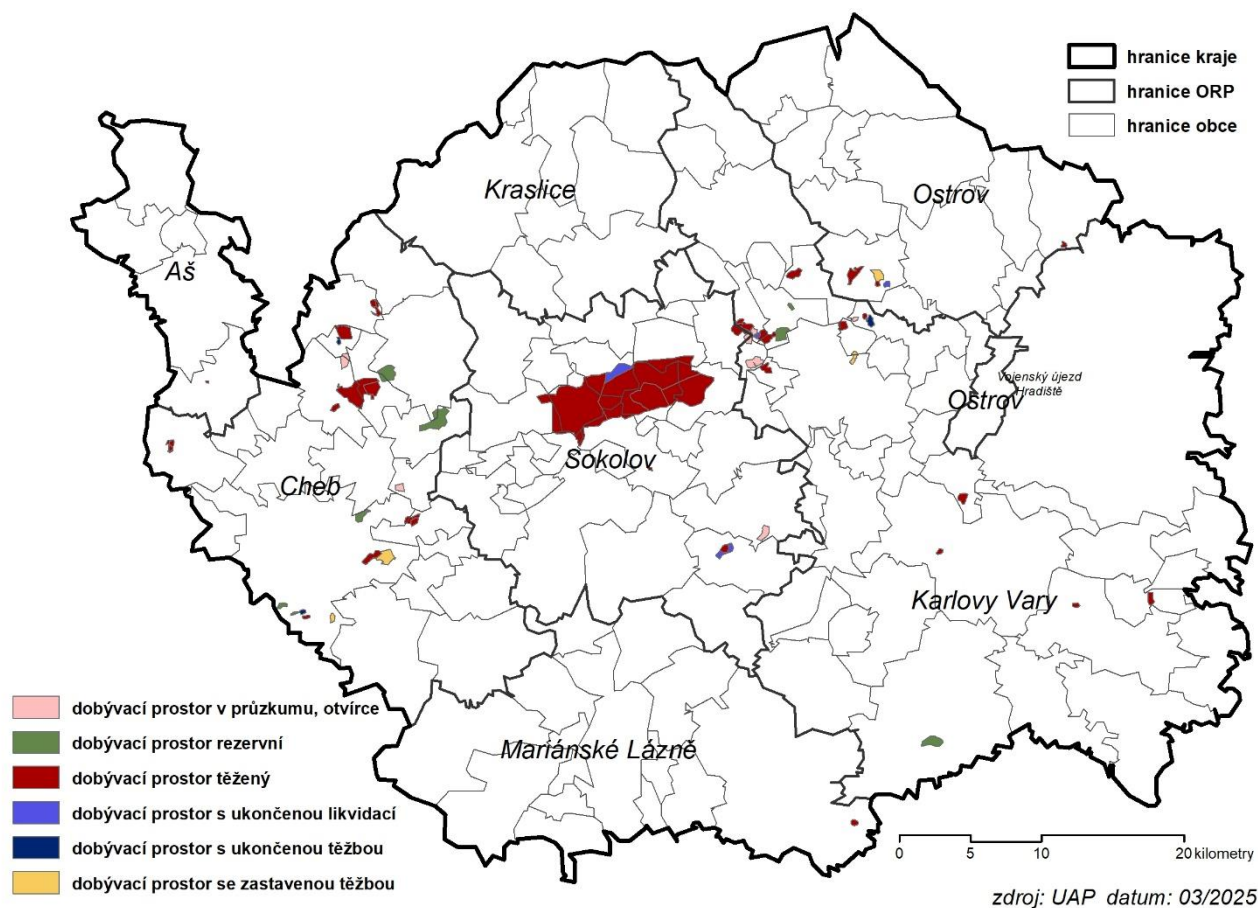
Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Ložiska surovin (počet)	Chráněné ložiskové území (počet)	Dobývací prostory (počet)	Celkem zábor ploch (ha)	Správní území (ha)	% záboru z území ORP
Aš	10	2	1	220	14 375	1,5
Cheb	84	27	25	26 289	49 681	52,9
Karlovy Vary	107	40	23	4 125	117 143	3,5
Kraslice	5	0	0	971	26 450	3,7
Mariánské Lázně	11	5	1	87	40 535	0,2
Ostrov	53	10	5	2 382	33 931	7
Sokolov	86	17	12	10 327	48 922	21,1
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>356</b>	<b>101</b>	<b>67</b>	<b>44 401</b>	<b>331 038</b>	<b>13,4</b>

zdroj: ÚAP - 2025

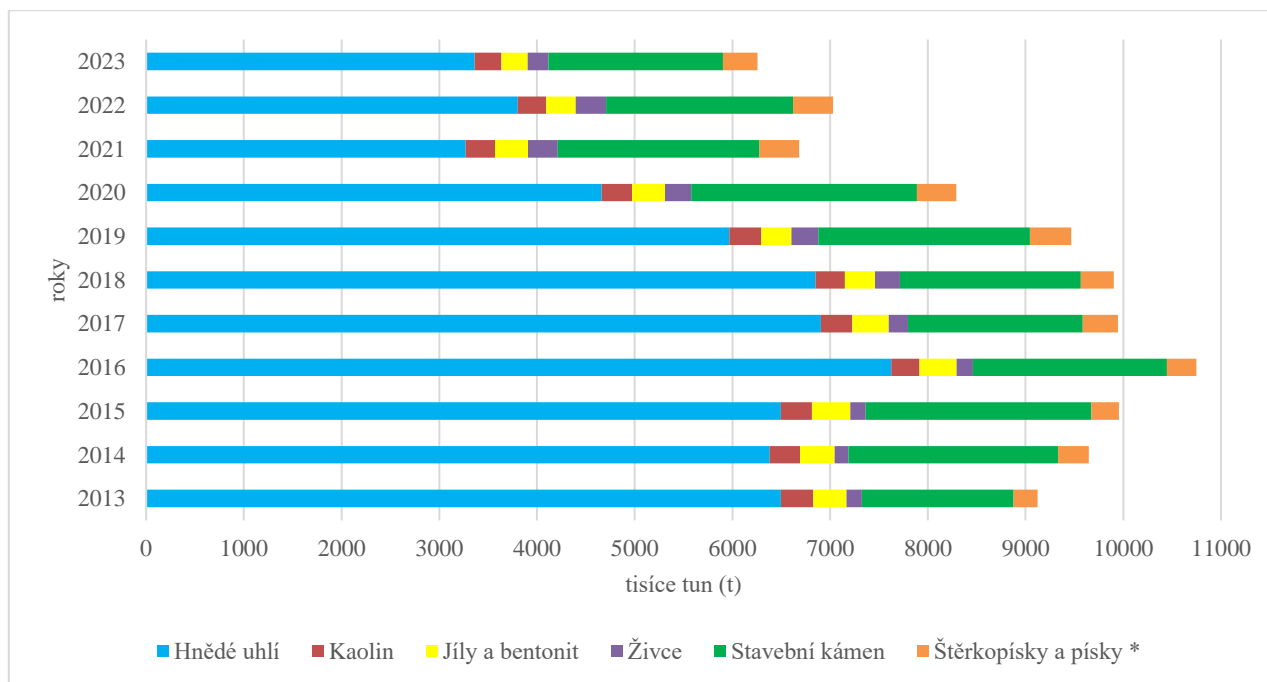
Obrázek 40 - Chráněná ložisková území



Obrázek 41 - Dobývací prostory



Graf 10 - Vývoj těžby vybraných surovin v Karlovarském kraji v letech 2013–2023 (tis. t)



Pozn.: \*Výhradní i nevýhradní ložiska

zdroj: Geofond – 2024

## 2.6.6 Následky těžby surovin

Území Karlovarského kraje je značně postiženo územními důsledky těžby nerostných surovin. Těžbou nerostných surovin je v těžebních dobývacích prostorech dotčeno 45 km<sup>2</sup>, což je 1,4 % z výměry kraje. Největší podíl těchto ploch je v ORP Sokolov (36 km<sup>2</sup>). Rozloha území dotčená těžbou již ukončenou je mnohonásobně větší (více než 100 km<sup>2</sup>).

Významným důsledkem těžby v řešeném území jsou poddolovaná území, která ovlivňují negativně možnost dalšího rozvoje rozsáhlých oblastí. Množství poddolovaných území v kraji je ve srovnání s ostatními kraji ČR poměrně velké. Poddolovaná území se nacházejí na celém území kraje.

Hlubinná těžba (historická) se projevuje poklesy terénu, haldami a odvaly<sup>1</sup> rozptýlenými po celém území Krušných hor, Sokolovské pánve a Slavkovského lesa. Největší koncentrace hald a odvalů se vyskytuje na území ORP Ostrov a Sokolov.

Výsypky<sup>2</sup> tvoří významné krajinné dominanty o mocnosti až kolem 100 m a výrazně mění ráz okolí. Na území kraje je 8 velkých a řada menších výsypků. Největší počet a zároveň nejrozsáhlejší výsypky se nacházejí na území ORP Sokolov.

Na území Karlovarského kraje se nachází také velké množství starých důlních děl. Největší výskyt starých důlních děl je ve správních obvodech ORP Sokolov, Ostrov a Kraslice.

Na území kraje jsou registrovány recentní sesuvy, které jsou označeny ve stupni aktivity potenciální, případně i jako aktivní svahové pohyby, a to především v oblasti Doupovských hor a podél toku Ohře.

Na území kraje jsou evidovány i další sesuvy. Báňská činnost v sokolovském revíru je provázena řadou závažných problémů se stabilitou svahů a propadů v území, v lokalitách vnější Podkrušnohorské a Smolnické výsypky, a prostorů vnitřních výsypků lomů Družba a Jiří. Sesuvy se vyskytují i v Chebské pánvi. Nejvíce sesuvů je registrováno ve správních obvodech ORP Sokolov, Cheb, Ostrov a Karlovy Vary.

Zásadním úkolem jsou rekultivace území po těžbě, a to zejména na plochách devastovaných těžbou hnědého uhlí na více než 10 000 ha. Jedná se o dlouhodobý proces, jehož výsledky postupně promění narušené území v kulturní krajinu, která se plnohodnotně zapojuje do okolního prostředí. Zároveň je důležité najít pro takto vzniklé plochy efektivní využití. Vzhledem k celkovému snižování objemu těžby hnědého uhlí v řešeném území se bude výrazně snižovat rozsah nově devastovaných ploch, naopak poroste rozsah rekultivací, a to jak lesnických, tak doplňujících zemědělských, vodních a ostatních.

Kromě menších izolovaných lokalit poškozených těžbou kamene jsou devastované plochy soustředěny v Sokolovské a částečně i Chebské pánvi. Rozhodující podíl na poškození území má těžba hnědého uhlí, dále také těžba kaolinu a jílu. Devastace spojená s těžbou kaolinu je plošně méně rozsáhlá, ale v území, ve kterém je soustředěna (Chodov - Karlovy Vary), je výrazným negativem, které postihuje přírodní zázemí měst.

Rekultivací území po těžbě uhlí se zabývá společnost Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. V roce 1993 byl vytvořen dlouhodobý Generel rekultivací po těžbě uhlí v okrese Sokolov, který je detailně rozpracován materiálem Souhrnný plán sanací a rekultivací území dotčeného těžbou společností Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.

Z významných rekultivací byla realizována rekultivace výsypky Michal (1 km<sup>2</sup>), kde byla provedena vodní rekultivace a lesnická rekultivace s předpokládaným rekreačním využitím území, dále Golf Sokolov nebo lesopark v Dolním Rychnově a realizace rekultivace lokality Medard – Libík – jedná se o lokalitu o celkové rozloze 44 km<sup>2</sup>. Revitalizace krajiny bude provedena v okolí uměle vytvořeného jezera Medard o rozloze cca 5 km<sup>2</sup>. Jezero má délku 4 km, šířku 1,5 km a nejvyšší hloubka činí 50 metrů. Délka břehové linie, kolem které má pak v budoucnosti vyrůst rozsáhlý rekreační areál, bude přes 12 km. Jezero je v současné době napuštěno. Poprvé hladina jezera Medard dosáhla kóty 400 m n. m. dne 22. 3. 2017 při napouštění vodou z řeky Ohře. Pro budoucí využití území v okolí jezera Medard nechala Společnost Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s. zpracovat Územní studii jezera Medard.

V rámci lesnických rekultivací se pokračovalo na rozpracovaných plochách Lítov – severní část (2. a 3. etapa), Medard – Libík – severní část I. etapa, Michal – západní část 2. etapa, protihlukovém valu Královské Poříčí. Rozpracovány byly lesnické rekultivace v lokalitě Podkrušnohorská výsypka – Rekultivace Klondajk II. etapa a v lokalitě Smolnice – Rekultivace výsypky Smolnice – IV. Etapa v lokalitě Jiří – vnitřní výsypka II. etapa, severní svahy 1/A a 1/B.

V technické a zemědělské rekultivaci bylo pokračováno v lokalitě Smolnice a na lokalitě Jiří.

V areálu závodu Práteleství v Citicích proběhly demoliční práce pro připravovanou průmyslovou zónu, další investice se předpokládají v budoucí průmyslové zóně Silvestr u Sokolova.

Od počátku rekultivačních prací na Sokolovsku v 50. letech minulého století až do ukončení těžeb uhlí a kamene je k 31. 12. 2024 ukončených 6 302 ha, rozpracovaných 760 ha a plánovaných 2 218 ha rekultivací.

<sup>1</sup> Halda (odval) je povrchová skládka vytěžené rubaniny umístěná v blízkosti štoly, dolu.

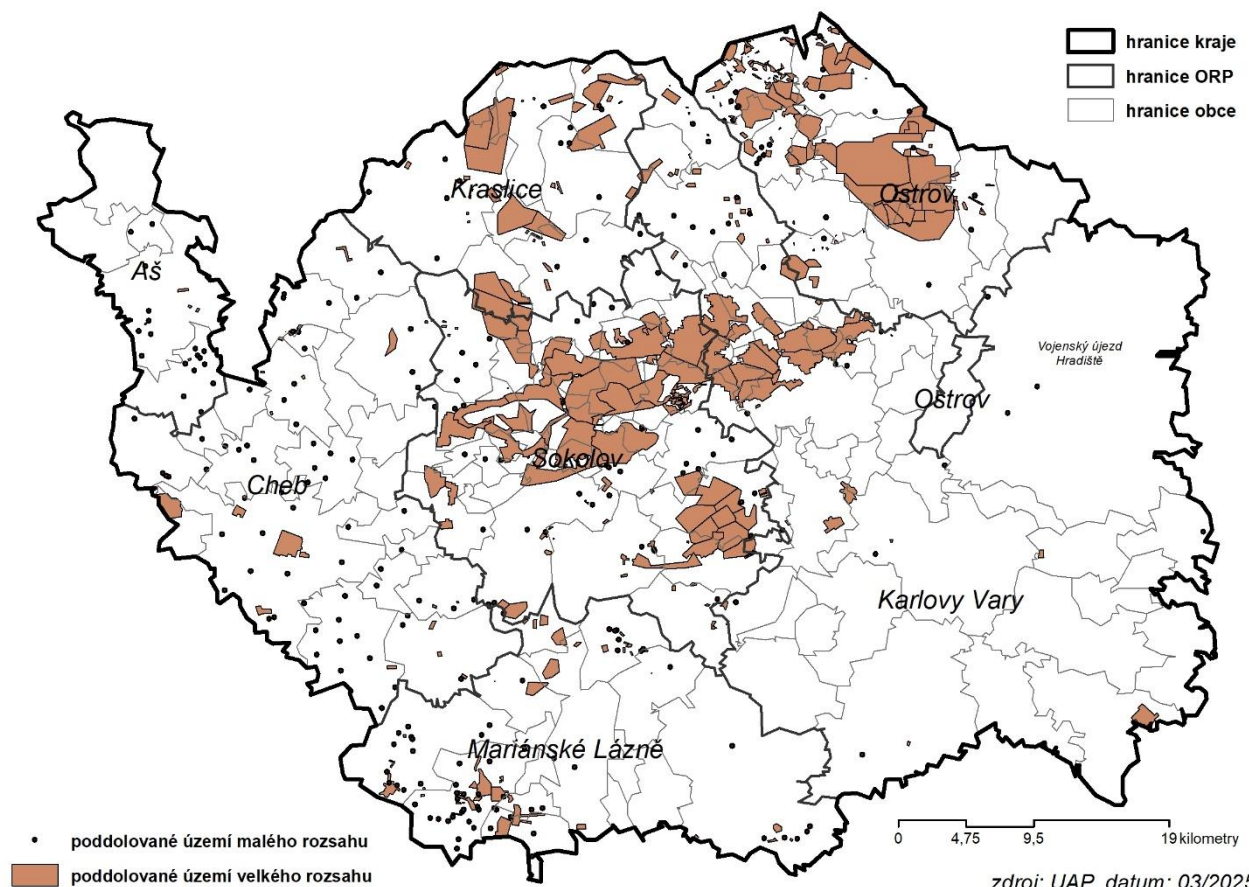
<sup>2</sup> Výsypka je velká hromada více méně sypkého a nežádaného materiálu (hlušiny), který vzniká skryvkou při těžbě různých nerostných surovin, případně skladováním popílku uhelných elektráren a podobně.

Tabulka 33 - Poddolované území, sesuvné území, staré důlní dílo

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Správní území (ha)	Počet poddolov. území (body)	Počet poddolov. území (plochy)	Zábor poddolov. ploch (ha)	Počet sesuvů (body)	Počet sesuvů (plochy)	Zábor ploch sesuvů (ha)	% sesuvů z území obce	Stará důlní díla (počet)
Aš	14 375	18	23	27	0	0	0	0	3
Cheb	49 681	66	90	742	2	21	55	0,1	2
Karlovy Vary	117 143	24	80	4 884	36	137	544	0,5	51
Kraslice	26 450	17	55	4 033	1	14	30	0,1	31
Mariánské Lázně	40 535	61	105	1 087	0	0	0	0	16
Ostrov	33 931	24	121	7 703	7	76	801	2,4	215
Sokolov	48 922	41	128	13 053	17	20	304	0,6	66
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>251</b>	<b>602</b>	<b>31 529</b>	<b>63</b>	<b>268</b>	<b>1 734</b>	<b>0,5</b>	<b>384</b>

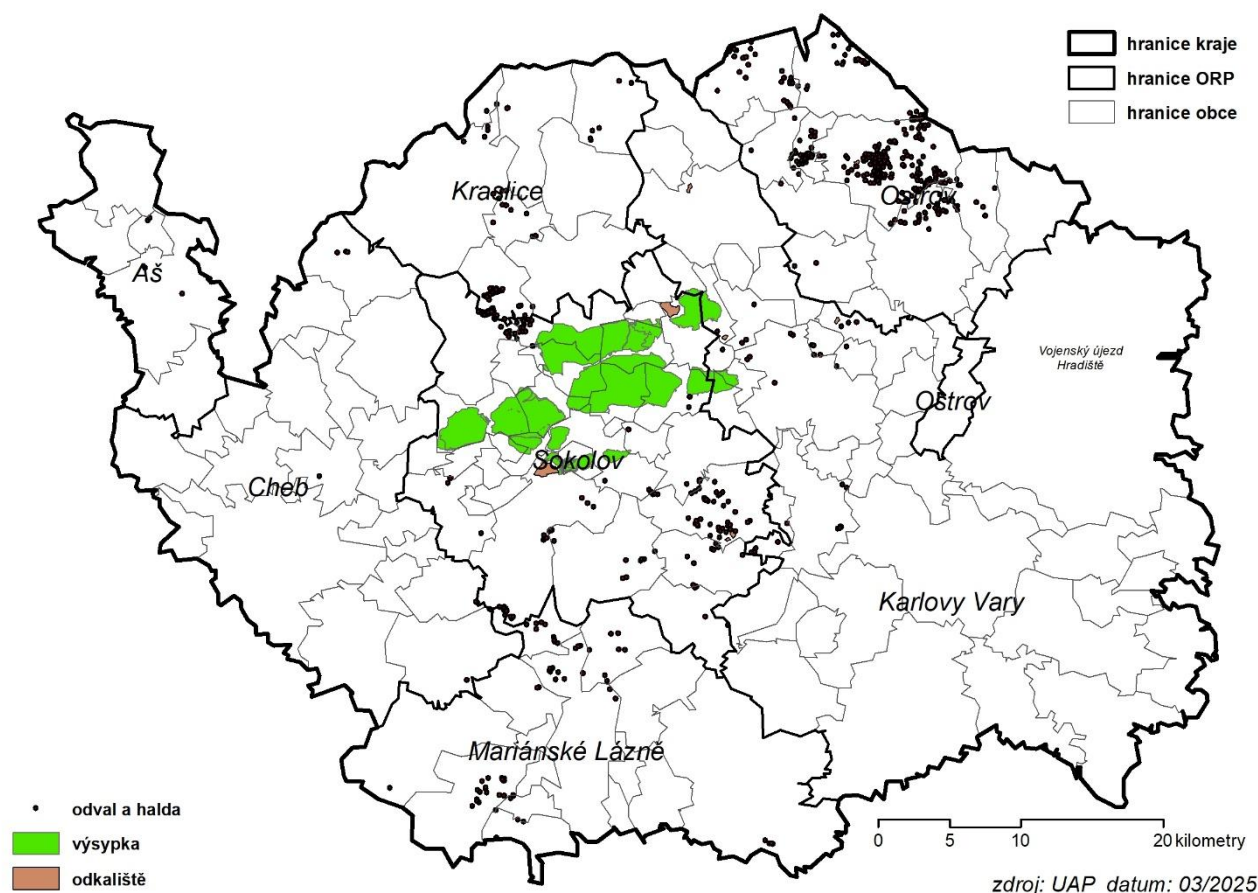
zdroj: ÚAP - 2025

Obrázek 42 - Poddolované území





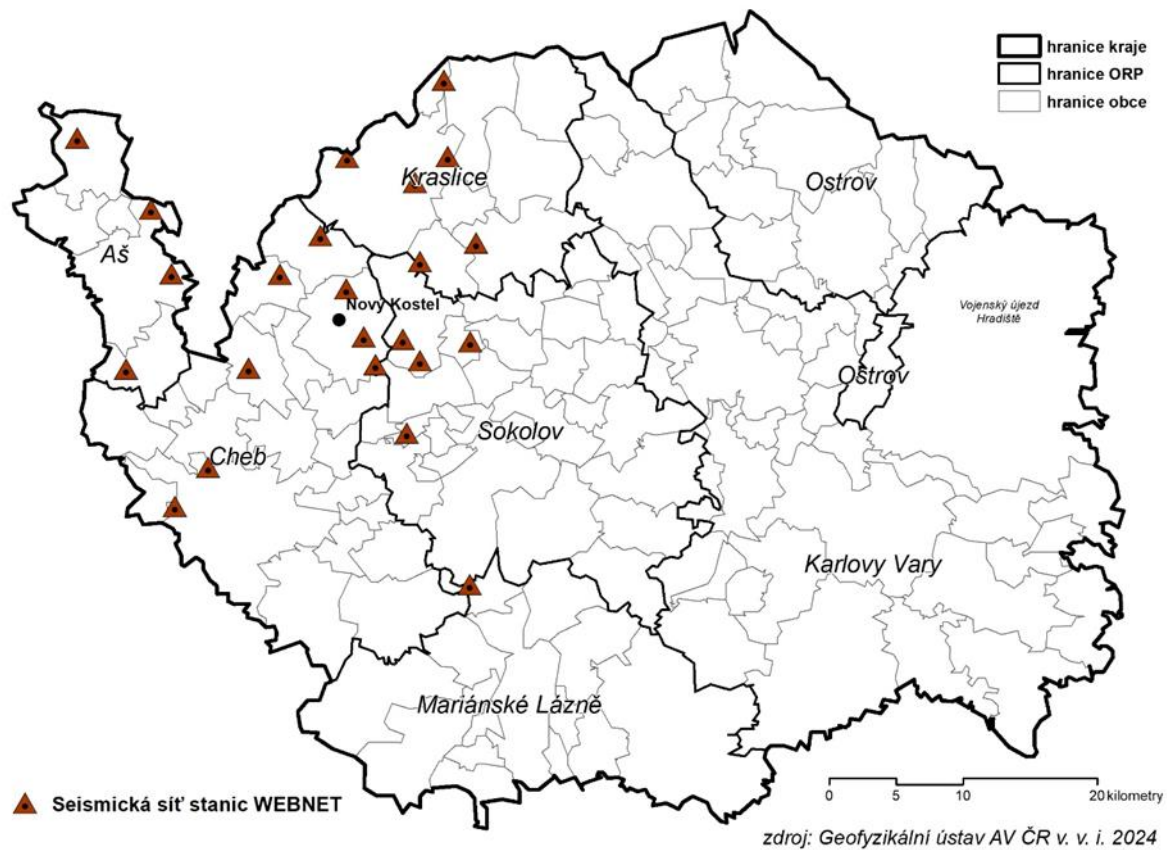
Obrázek 43 - Výsypky



### 2.6.7 Seismicita

Nejzápadnější část území Karlovarského kraje je zařazena mezi oblasti se zvýšenými projevy seismicity, která se projevuje téměř každoročně. Území s nejvýraznější vlastní seismickou aktivitou je Kraslicko. Pro tuto oblast je typický výskyt seismických otřesů v sériích trvajících několik dní nebo až měsíců. Jedná se o tzv. zemětřesené roje, což jsou série zemětřesení bez hlavního silnějšího otřesu, které se objevují v případě západních Čech uvnitř tektonických desek. Většina otřesů se odehrává ve zlomové oblasti poblíž Nového Kostela. Makroseismické pole kraslických zemětřesení je omezeno na nejzápadnější část území České republiky mezi jižním výběžkem Krušných hor a Smrčínami. Jen výjimečně bývá pozorován maximální otřes zemětřeseného roje i dále na východ.

Pro monitorování rojové zemětřesené aktivity v západních Čechách byla vybudována lokální seismická síť WEBNET, kterou provozuje Geofyzikální ústav AV ČR v. v. i. ve spolupráci s Ústavem struktury a mechaniky hornin AV ČR v. v. i. Stanice sítě WEBNET jsou rozmístěny tak, aby vhodně obklopovaly hlavní ohniskovou oblast Nového Kostela. Většina stanic je připojená k internetu a naměřená data se okamžitě automaticky zpracovávají. Zbylé stanice zaznamenávají naměřená data na paměťové karty, které se ručně vyměňují.

**Obrázek 44 - Lokální seismická síť WEBNET v Karlovarském kraji v roce 2024**

Nejsilnější zemětřesení se na Chebsku vyskytla v letech 1985 a 2014, kdy měla magnitudo 4,6. Záchvěvy tehdy lidé cítili v západních i středních Čechách, a dokonce i v Praze. Poslední zemětřesný roj v březnu 2025 byl mírný, dosahoval druhého stupně Richterovy škály.

## 2.7 Kvalita životního prostředí

Pro vyhodnocení úrovně znečištění ovzduší v ČR došlo v posledních letech k řadě metodických změn.

Od roku 2019 se změnila kategorie sledovaných odpadů, kategorie podnikových odpadů již nebude sledována.

### A. Souhrn vyhodnocení podtémat

Klimatické podmínky Karlovarského kraje nepatří k příznivým, převažují klimatické oblasti zařazené jako mírně teplé až chladné.

Z vyhodnocení Kumulativních indexů vyplývá, že nejhorší situace ovzduší je v městských částech měst: Sokolova, Karlových Varů, Chodova, Vřesové a Ostrova. Oblast Krušných hor a Slavkovského lesa dosahuje nejlepších hodnot. Celkově však lze hodnotit imisní situaci v kraji jako velmi dobrou a se zlepšující se tendencí.

K dalšímu omezení produkce emisí je potřebné se zaměřit zejména na zvláště velké zdroje znečištění, které se nacházejí převážně na Sokolovsku, kde měrná produkce emisí výrazně překračuje průměrné hodnoty v ČR a v případě nepříznivých rozptylových podmínek (dlouhodobě inverzní charakter počasí) může zapříčinit překročení imisních limitů. Měrné emise oxidu siřičitého dosahovaly třetí nejhorší hodnoty v ČR, naopak u emisí oxidu uhelnatého vykazoval Karlovarský kraj nejnižší hodnotu v ČR. Dlouhodobě však emisní trendy v ČR i poslední meziroční změny zaznamenaly u téměř všech znečišťujících látek klesající tendenci.

Celková produkce odpadů v Karlovarském kraji v posledních letech kolísá, z pohledu delšího časového horizontu produkce odpadů výrazně poklesla. Je to dáno zejména útlumem těžby surovin, ale i poklesem průmyslové výroby. Největší podíl odpadů v Karlovarském kraji pochází z těžební činnosti, zpracovatelského průmyslu, dalšími významnými druhy odpadů jsou odpad komunální, odpad z oblasti zásobování vodou a odpad stavební a demoliční. V roce 2023 bylo v Karlovarském kraji vyprodukováno nejméně odpadu mezi kraji, což představuje 3 265 kg odpadu na 1 obyvatele, a tato hodnota je nižší než celorepublikový průměr.

Z hlediska prostorové diferenciaci se soustředí vyšší produkce odpadů do území s nejvyšší urbanizací a koncentrací těžby a výroby, to je v ORP Ostrov, Sokolov, Karlovy Vary a Cheb. Podíl komunálního odpadu na 1 obyvatele je nejvyšší v ORP Cheb, podíl nebezpečných odpadů na 1 obyvatele je nejvyšší v ORP Sokolov.

V ukazateli měrné produkce komunálních odpadů na 1 obyvatele se Karlovarský kraj dlouhodobě pohybuje pod průměrem ČR, v roce 2023 byla jeho produkce nejnižší v ČR. Významný vliv na množství odpadu má i funkční systém třídění a recyklace obalových odpadů, neméně důležitý je i rostoucí vliv na vzdělávání a informování veřejnosti o třídění a recyklaci. V kraji se nachází 4 lokality skládek odpadu a jejich naplněnost se zvyšuje.

Problematika starých ekologických zátěží je na území Karlovarského kraje významná, postupně probíhá sanace jednotlivých zátěží, nicméně některé významné zátěže v území je nutno ještě monitorovat. Na území kraje je k roku 2024 evidováno 276 lokalit starých ekologických zátěží. Je zde evidován výskyt 13 míst s extrémním rizikem – nápravné opatření nutné, 2 místa s kvalifikací riziko vysoké – nápravné opatření žádoucí, 180 míst – riziko střední – nezbytný další průzkum, u 36 míst je riziko nízké a 45 lokalit je vyhodnoceno bez rizika.

Nejvýznamnějším zdrojem hluku a vibrací v území je veřejná dopravní infrastruktura, zvláště silniční tranzitní doprava. Na území Karlovarského kraje jsou nejzatíženější především dálnice D/6, silnice I/6, I/13, I/20, I/21, I/25 a železniční tratě Chomutov – Karlovy Vary – Cheb a Cheb – Plzeň. Hluková zátěž letiště Karlovy Vary se i pro předpokládaný rozvoj provozu v roce 2025 projeví přímo jen v bezprostředním okolí letiště.

Území kraje se vyznačuje poměrně velkým podílem oblastí se středním a vysokým radonovým indexem.

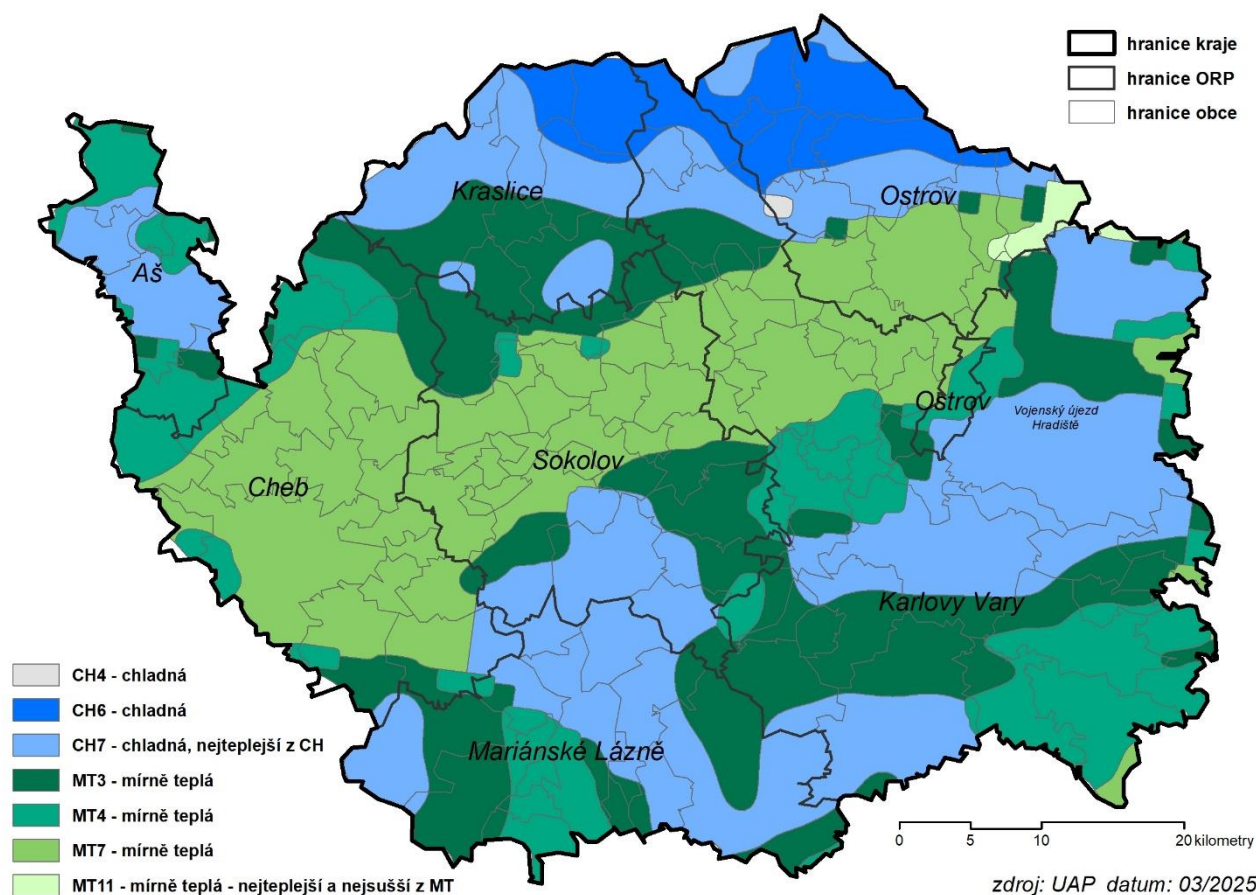
### B. Významná zjištění o stavu a vývoji území – dle podtémat

#### 2.7.1 Klimatické podmínky

Území Karlovarského kraje nepatří z hlediska klimatu k příznivým regionům. Žádná část území se nenachází v nejpříznivější kategorii oblasti „teplá“, převažují klimatické oblasti zařazené jako „mírně teplá“ (MT) až „chladná“ (CH). Největší část území se řadí k mírně teplé oblasti MT7 (oblast údolí Ohře) a chladné oblasti CH7 (zejména Krušné hory a Slavkovský les).

Nepříznivé klimatické podmínky Karlovarského kraje mají zásadní dopad na sektor zemědělské výroby.

Obrázek 45 - Klimatické regiony



Tabulka 34 - Klimatické regiony a jejich klimatické charakteristiky

Klimatický region	MT11	MT7	MT4	MT3	CH7	CH6	CH4
podíl na území KK [%]	0,6	25,2	14,7	23,2	30,6	5,6	0,1
počet letních dnů	40-50	30-40	20-30		X.30		0-20
počet mrazových dnů	110-130			130-160	140-160		160-180
počet ledových dnů	30-40	40-50			50-60	60-70	
délka hl. vegetačního období [dny]	140-160			120-140	120-140		80-120
prům. tepl. – leden [°C]	-2 až -3			-3 až -4		-4 až -5	-6 až -7
prům. tepl. – duben [°C]	7 - 8	6 - 7			4 - 6	2 - 4	
prům. tepl. – červenec [°C]	17 - 18	16 - 17			15 - 16	14 - 15	12 – 14
prům. tepl. – říjen [°C]	7 - 8		6 - 7			5 - 6	4 - 5
počet dnů se srážkami 1 mm	90 - 100	100 - 120	110 - 120		120 - 130	140 - 160	120 - 140
srážky ve veget. období (IV - IX) v mm	350 - 400	400 - 450	350 - 450		500 - 600	600 - 700	
srážky v zimním období (X - III) v mm	200 - 250	250 - 300		250 - 350	350 - 400	400 - 500	
sněhová pokrývka (dny)	50 - 60	60 - 80		60 - 100	100 - 120	120 - 140	140 - 160
počet dnů s oblačností > 0,8	120 - 150		150 - 160	120 - 150	150 - 160		130 - 150
počet dnů s oblačností < 0,2	40 – 50						30 - 40

zdroj: ÚAP - 2025



## 2.7.2 Ovzduší

Znečištění ovzduší bylo dlouhodobě významným problémem životního prostředí v České republice. Emise většiny hlavních znečišťujících látek patřily v 80. letech k nejvyšším na světě a imisní zátěž vyvolávala v některých oblastech, především severozápadních Čechách a na severní Moravě, závažné zdravotní problémy obyvatelstva i plošné poškození lesních porostů. Na základě přijaté legislativy na počátku 90. let se uskutečnil rozsáhlý program snížení emisí. Na základě zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, a rovněž s ohledem na mezinárodní závazky České republiky vyplývající z právního rámce Evropské unie, zpracovalo MŽP Národní program snižování emisí České republiky. V současné době je zpracována jeho aktualizace na základě národní emisní projekce vybraných znečišťujících látek zpracované k roku 2023. Dokument je připraven na období do roku 2030 a obsahuje výsledky aktuálních analýz stavu a trendů vývoje znečišťování ovzduší a kvality ovzduší na území České republiky a další relevantní informace. Výsledky analýz a závěry národní emisní projekce neindikují, že by nemělo být dosaženo národních závazků ke snížení emisí, které stanovuje evropská legislativa.

MŽP prostřednictvím webu Českého hydrometeorologického ústavu každoročně zveřejňuje mapy pětiletých průměrů koncentrace pro všechny znečišťující látky, které mají stanoven imisní limit. Z těchto map pětiletých průměrů je vytvořen kumulativní index znečištění ovzduší za 2 pětiletá období 2018–2022 a za období 2019–2023 (součet všech hodnot sledovaných koncentrací látek). Z vyhodnocení těchto dvou kumulativních indexů vyplývá, že nejhorší situace ovzduší je v městských částech měst: Sokolova, Karlových Varů, Chodova, Vřesové a Ostrova. Oblast Krušných hor a Slavkovského lesa dosahuje nejlepších hodnot. Celkově však lze hodnotit imisní situaci v kraji jako velmi dobrou, v letech 2019–2023 je zřetelné celkové zlepšení ve všech sledovaných ukazatelích.

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, definuje pouze stacionární a mobilní zdroje, opouští se kategorie rozlišení na zvláště velké, velké, střední a malé zdroje (REZZO 1,2,3). Stacionární zdroje v energetice – spalování paliv jsou členěny dle jmenovitého tepelného příkonu v MW. Stacionární zdroje s velkým jmenovitým příkonem jsou významnými zdroji emisí oxidu siřičitého (SO<sub>2</sub>) a oxidů dusíku (NO<sub>x</sub>). Velkým zdrojem emisí oxidu uhelnatého (CO) je doprava. Pro vyhodnocení úrovně znečištění ovzduší v ČR došlo v posledních letech k řadě metodických změn.

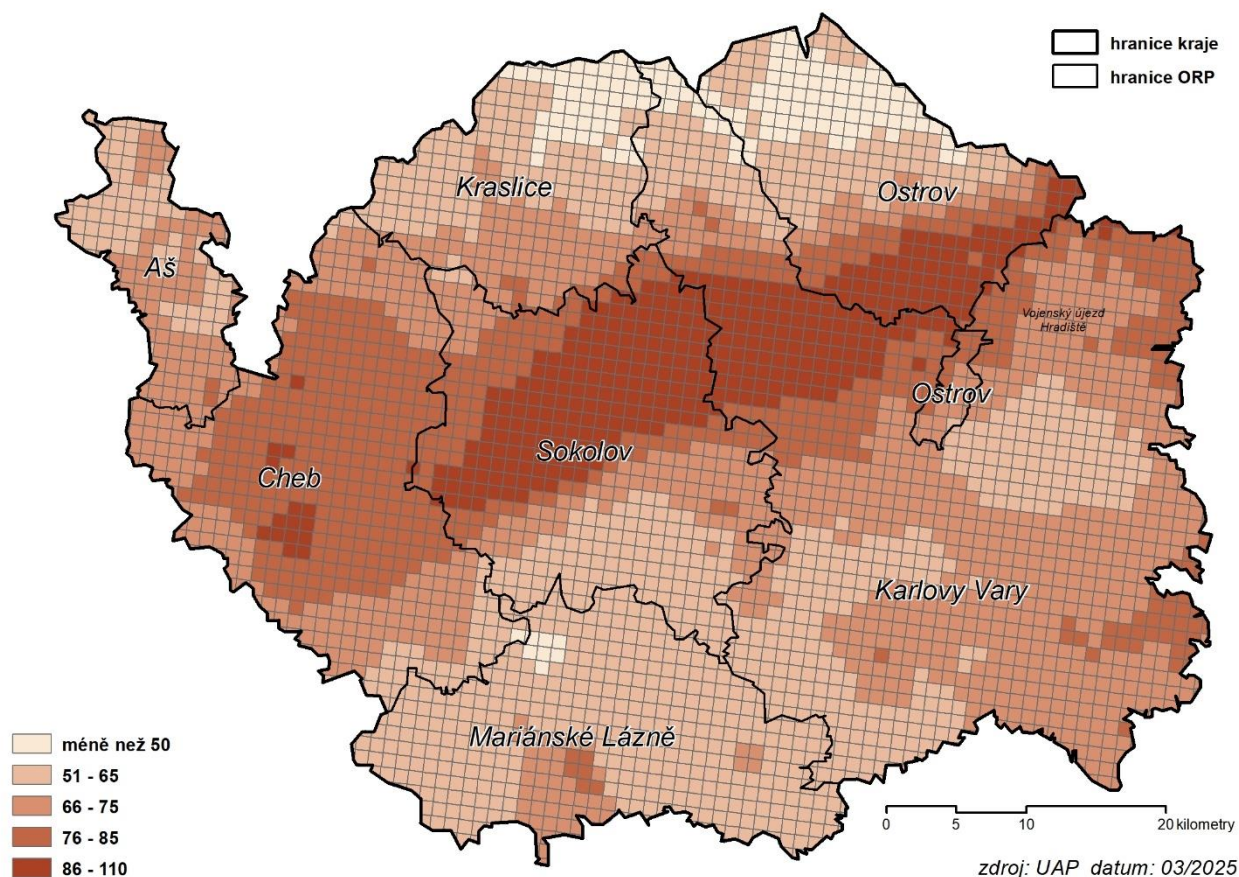
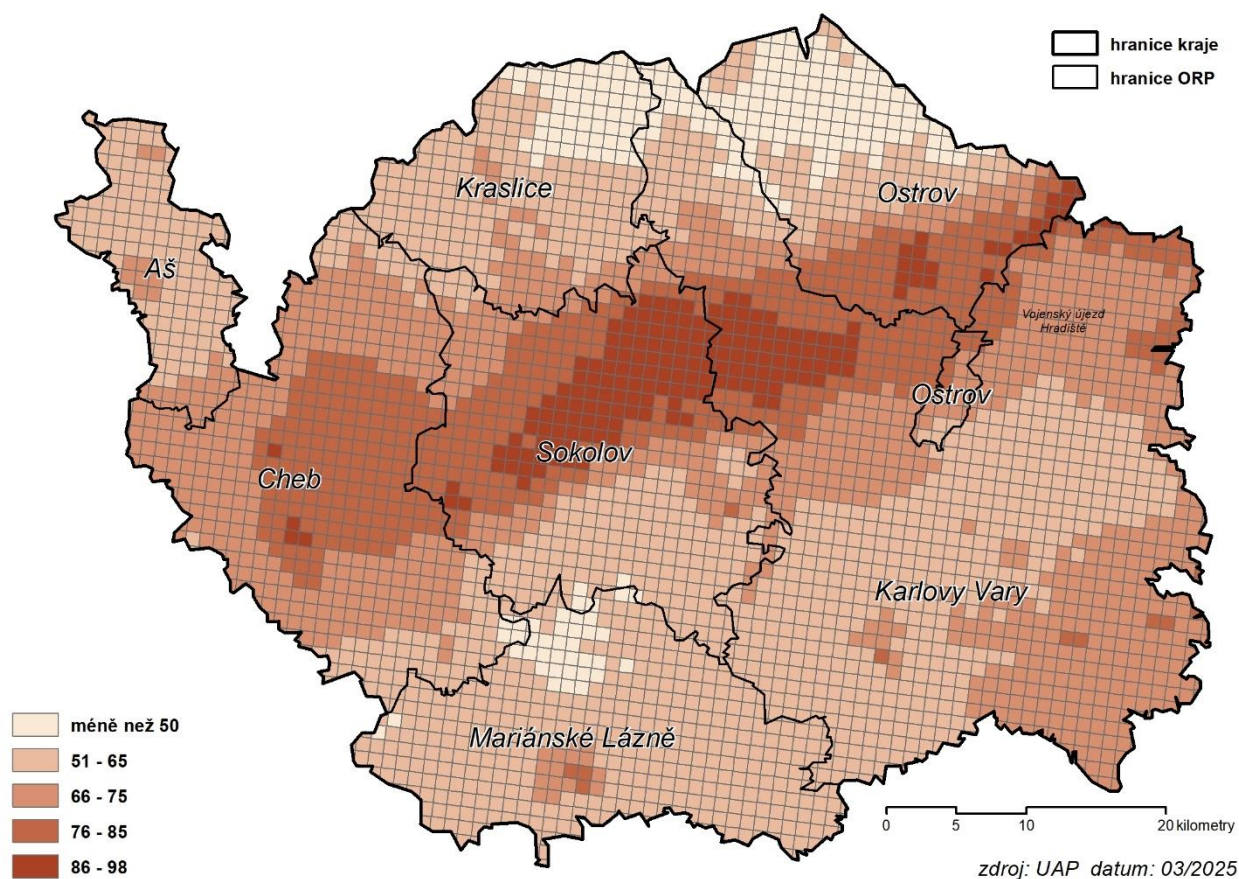
V roce 2023 bylo evidováno 518 stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Mezi nejvýznamnější bodové zdroje znečišťování ovzduší v Karlovarském kraji patří: Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., Elektrárna Tisová, a.s., Ostrovská teplárenská, a.s., Synthomer, a.s. a Lias Vintřov, lehký stavební materiál k.s.

Měrné emise tuhých znečišťujících látek dlouhodobě kolísají kolem 2 000 tun ročně. Emise oxidu siřičitého dlouhodobě vykazují klesající trend. Měrné emise oxidu dusíku a oxidu uhelnatého také vykazují pokles, nicméně mezi lety 2020 a 2021 vzrostly. Tabulka č. 36 a graf č. 11 zobrazuje vývoj hlavních znečišťujících látek do ovzduší v Karlovarském kraji v letech 2013–2023.

V celorepublikovém srovnání vykazoval v roce 2023 Karlovarský kraj společně s Jihočeským a Plzeňským krajem nejnižší hodnotu tuhých emisí (0,5 t/km<sup>2</sup>). Naopak měrné emise oxidu siřičitého dosahovaly čtvrté nejhorší hodnoty (0,8 t/km<sup>2</sup>) po Moravskoslezském, Ústeckém a Pardubickém kraji, a to i přesto, že meziročně došlo ke snížení jejich produkce o třetinu. Nadprůměrná produkce oxidu siřičitého souvisí zejména s umístěním zvláště velkých zdrojů znečištění, zejména v okrese Sokolov (např. elektrárna Tisová). V porovnání s ostatními regiony má Karlovarský kraj nejnižší hodnotu emisí oxidu uhelnatého (4,2 t/km<sup>2</sup>) a pátou nejvyšší hodnotu emisí oxidu dusíku (1,3 t/km<sup>2</sup>). Toto celorepublikové srovnání ukazuje tabulka č. 37.

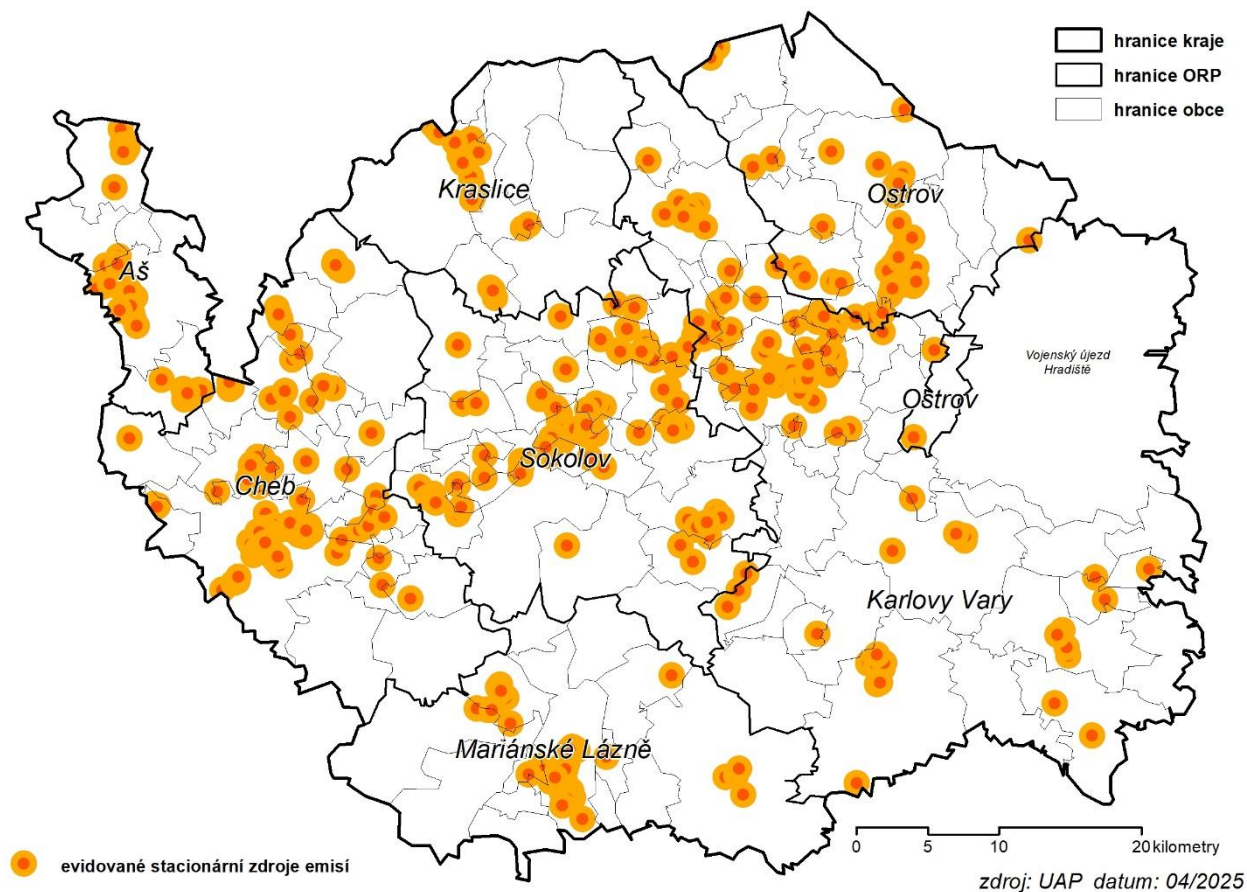
Nejvýznamnějšími liniovými zdroji znečišťování ovzduší je dálnice D/6 mezi Chebem a Karlovými Vary (včetně průtahu Karlovými Vary) a silnice I. třídy I/13 do Ostrova, silnice I/21 v úseku Cheb – Mariánské Lázně a Cheb – Františkovy Lázně, silnice I/6 Karlovy Vary směr Praha, silnice I/20 Doubí směr Plzeň a jejich dopravou nejzatíženější úseky.

Měrné emise tuhých znečišťujících látek, oxidů dusíku, oxidu uhelnatého i siřičitého vykazují dlouhodobě klesající trend. Tento trend je celorepublikový a o snižování emisí tak usilují všechny kraje bez výjimky.

**Obrázek 46 - Kumulativní index znečištění ovzduší za období 2018–2022****Obrázek 47 - Kumulativní index znečištění ovzduší za období 2019 – 2023**



Obrázek 48 - Evidované stacionární zdroje emisí



Obrázek 49 - Koncentrace zdrojů emisí z dopravy



Tabulka 35 - Územní rozložení největších stacionárních zdrojů emisí

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Největší stacionární zdroje emisí
Aš	43
Cheb	135
Karlovy Vary	123
Kraslice	26
Mariánské Lázně	41
Ostrov	58
Sokolov	92
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>518</b>

zdroj: ÚAP - 2025

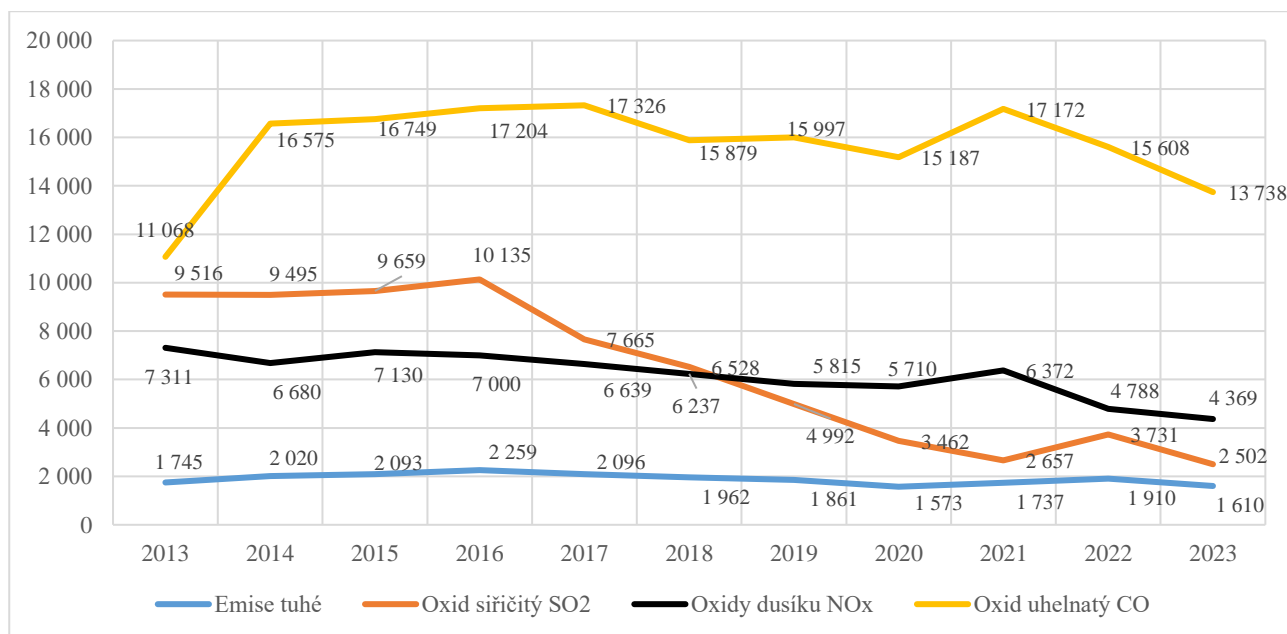
Tabulka 36 - Vývoj hlavních znečišťujících látek do ovzduší v Karlovarském kraji v letech 2013–2023

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
<b>Emise tuhé</b>	1 745	2 020	2 093	2 259	2 096	1 962	1 861	1 573	1 737	1 910	1 610
<b>Oxid siřičitý SO<sub>2</sub></b>	9 516	9 495	9 659	10 135	7 665	6 528	4 992	3 462	2 657	3 731	2 502
<b>Oxidy dusíku NO<sub>x</sub></b>	7 311	6 680	7 130	7 000	6 639	6 237	5 815	5 710	6 372	4 788	4 369
<b>Oxid uhelnatý CO</b>	11 068	16 575	16 749	17 204	17 326	15 879	15 997	15 187	17 172	15 608	13 738

Pozn.: Znečištění ovzduší je monitorováno sítí měřicích stanic a plošné hodnocení emisí probíhá dle jednotlivých skupin producentů znečištění (REZZO 1-4). Pro vyhodnocení úrovně znečištění ovzduší v ČR došlo v posledních letech k řadě metodických změn. V souvislosti s emisní inventurou v roce 2020 byly zpřesněny výpočty a odhady emisí z dopravy a ze spalování v domácnostech. Emisní bilance zdrojů REZZO 1 zahrnuje od roku 2019 také emise vykázané tzv. přemístitelnými zdroji, jejichž provoz může být v průběhu roku na několika místech. Jedná se především o recyklační linky stavebních hmot.

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2024

Graf 11 - Vývoj hlavních znečišťujících látek do ovzduší v Karlovarském kraji za období 2013–2023



zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2024



Tabulka 37 - Emise základních znečišťujících látek do ovzduší podle krajů v roce 2023

Kraj/ČR	Emise tuhé		Oxid siřičitý (SO <sub>2</sub> )		Oxidy dusíku (NO <sub>x</sub> )		Oxid uhelnatý (CO)	
	celkem (t)	t/km <sup>2</sup>	celkem (t)	t/km <sup>2</sup>	celkem (t)	t/km <sup>2</sup>	celkem (t)	t/km <sup>2</sup>
	REZZO 1-4							
Hl. m. Praha	1 179	2,4	139	0,3	7 630	15,4	12 132	24,4
Středočeský	8 609	0,8	6 759	0,6	19 002	1,7	85 093	7,8
Jihočeský	4 562	0,5	1 865	0,2	9 241	0,9	47 878	4,8
Plzeňský	3 738	0,5	2 189	0,3	7 422	1,0	35 323	4,6
<b>Karlovarský</b>	<b>1 610</b>	<b>0,5</b>	<b>2 502</b>	<b>0,8</b>	<b>4 369</b>	<b>1,3</b>	<b>13 738</b>	<b>4,2</b>
Ústecký	5 543	1,0	11 718	2,2	22 463	4,2	40 044	7,5
Liberecký	2 448	0,8	1 029	0,3	3 758	1,2	26 032	8,2
Královéhradecký	3 608	0,8	2 182	0,5	6 847	1,4	34 365	7,2
Pardubický	3 703	0,8	4 235	0,9	10 582	2,3	32 964	7,3
Vysočina	4 060	0,6	1 181	0,2	8 781	1,3	42 653	6,3
Jihomoravský	3 971	0,6	851	0,1	11 109	1,5	40 817	5,7
Olomoucký	2 956	0,6	1 826	0,3	6 944	1,3	33 781	6,4
Zlínský	2 475	0,6	2 263	0,6	5 951	1,5	29 960	7,6
Moravskoslezský	5 805	1,1	9 221	1,7	14 147	2,6	177 402	32,7
<b>Česká republika</b>	<b>72 584</b>	<b>0,9</b>	<b>54 120</b>	<b>0,7</b>	<b>143 022</b>	<b>1,8</b>	<b>898 662</b>	<b>11,4</b>

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka – 2024

## 2.7.3 Odpady

### Produkce odpadů

Největší podíl odpadů v Karlovarském kraji pochází z těžební činnosti a zpracovatelského průmyslu, dalšími významnými druhy odpadů jsou odpad komunální, odpad z oblasti zásobování vodou a odpad stavební a demoliční.

Ekonomické subjekty, jež jsou nejvýznamnějšími původci podnikových odpadů vyprodukovaly v roce 2018 téměř 209 tis. tun odpadu, nicméně produkce jejich odpadů klesá a je pokračováním dlouhodobějšího trendu od roku 2003. Na poklesu se nejvíce podílela těžba a dobývání, což je spojeno s ukončováním těžby hnědého uhlí a stagnací těžeb kaolinů. Pokles produkce odpadu ve zpracovatelském průmyslu je dán převážně celkovým útlumem této oblasti. V celorepublikovém srovnání bylo v Karlovarském kraji v roce 2018 vyprodukováno nejnižší množství podnikového odpadu v přepočtu na 1 obyvatele (709 kg) ze všech regionů a republikový průměr tohoto ukazatele (2 276 kg) ho převyšoval více než trojnásobně.

Od roku 2019 se změnila kategorie sledovaných odpadů, kategorie podnikových odpadů již není ze strany Českého statistického úřadu sledována. Taktéž se změnila metodika členění druhů odpadů. Aktuální hodnoty k výše uvedenému textu již nejsou k dispozici, a proto není možné dále pokračovat v časových řadách a dle předchozího členění minulých aktualizací.

Od 1. 1. 2021 nabyl účinnosti nový zákon o odpadech č. 541/2020 Sb., který obsahuje oproti předchozí právní úpravě několik významných změn, které se dotknou nejen běžných občanů, ale především podnikatelů a obcí. Přináší řadu nových povinností pro původce odpadu, reguluje problematiku tzv. černých skládek a také nově ukládá povinnost obcím určit místa pro oddělené soustředění recyklovatelných složek komunálního odpadu.

Dle nového metodického přepočtu v Karlovarském kraji produkce odpadu v letech 2017–2023 kolísala, a to jak v absolutních hodnotách, tak i v přepočtu na 1 obyvatele. V roce 2023 bylo v Karlovarském kraji vyprodukováno nejméně odpadu mezi kraji, a to celkem 963 069 tun odpadu, což představuje 3 265 kg odpadu na 1 obyvatele, a tato hodnota je nižší než celorepublikový průměr. Náš kraj zaznamenal dobrý výsledek také v objemu nebezpečného odpadu. V roce 2023 nejvíce odpadu vyprodukoval Jihomoravský a Středočeský kraj. Nejvyšší objem odpadu na 1 obyvatele v roce 2023 vykazoval rovněž Jihomoravský kraj (4 724 kg), ale jako druhou nejvyšší hodnotu na 1 obyvatele evidoval Pardubický kraj (4 254 Kg).

Komunálního odpadu bylo v Karlovarském kraji v roce 2023 vyprodukováno 132 491 kg, jeho produkce na 1 obyvatele je nejnižší mezi kraji (449 kg). Významný vliv na množství odpadu má i funkční systém třídění a recyklace obalových odpadů. Společnost EKO-KOM, a.s. zajišťuje sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů prostřednictvím tříděného sběru v obcích a prostřednictvím činnosti osob oprávněných nakládat s odpadem, důležitý je i vliv na vzdělávání a informování veřejnosti o třídění a recyklaci.

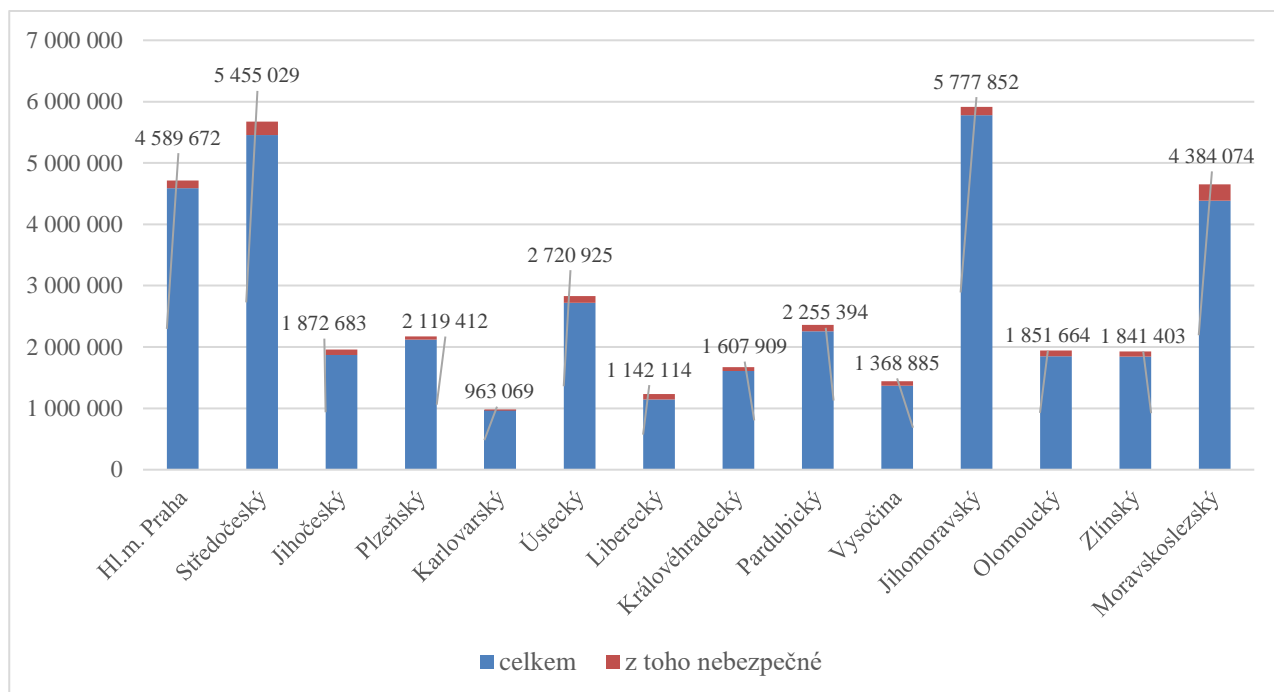
Z hlediska prostorové diferenciaci se soustředí vyšší produkce odpadů do území s nejvyšší urbanizací a koncentrací výroby a těžby, to je v ORP Ostrov, Sokolov, Karlovy Vary a Cheb. Odlehlejší oblasti ORP Kraslice, Aš a Mariánské Lázně se spíše opačnými charakteristikami mají produkci odpadů na výrazně nižších úrovních. Podíl komunálního odpadu na 1 obyvatele je nejvyšší v ORP Cheb, podíl nebezpečných odpadů na 1 obyvatele je nejvyšší v ORP Sokolov a ORP Ostrov, díky zvýšené produkci nebezpečných odpadů v souvislosti s průmyslovou výrobou a těžbou.

**Tabulka 38 - Produkce odpadů podle krajů v letech 2017–2023 (t)**

Kraj/ČR	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hl. m. Praha	4 553 496	5 177 170	5 036 780	4 729 324	5 220 538	5 010 710	4 589 672
Středočeský	4 568 951	4 991 996	5 116 447	5 038 368	5 036 257	5 325 521	5 455 029
Jihočeský	1 869 177	2 143 516	1 957 265	2 434 736	2 004 143	2 044 319	1 872 683
Plzeňský	2 504 385	1 926 121	2 038 137	2 197 509	2 597 329	2 255 881	2 119 412
<b>Karlovarský</b>	<b>801 174</b>	<b>948 099</b>	<b>693 881</b>	<b>849 768</b>	<b>671 622</b>	<b>674 925</b>	<b>963 069</b>
Ústecký	2 884 185	2 920 596	2 937 903	3 163 315	3 227 529	3 201 408	2 720 925
Liberecký	974 400	1 053 259	1 165 815	1 095 776	1 130 150	1 078 056	1 142 114
Královéhradecký	1 570 632	1 727 794	1 673 041	1 778 632	1 536 165	1 673 281	1 607 909
Pardubický	1 458 061	1 503 929	1 699 696	1 721 482	1 931 821	2 050 833	2 255 394
Vysočina	1 532 473	1 692 346	1 532 550	1 732 285	1 875 841	1 578 626	1 368 885
Jihomoravský	4 244 733	5 246 799	4 996 299	4 755 763	4 991 224	5 303 620	5 777 852
Olomoucký	2 289 052	2 642 341	2 203 344	2 956 249	2 599 567	2 327 744	1 851 664
Zlínský	1 350 715	1 458 076	1 562 528	1 653 830	1 548 703	1 568 675	1 841 403
Moravskoslezský	4 077 458	4 613 172	4 837 769	4 492 852	4 931 807	5 098 340	4 384 074
<b>Česká republika</b>	<b>34 678 892</b>	<b>38 045 213</b>	<b>37 451 454</b>	<b>38 599 888</b>	<b>39 302 696</b>	<b>39 191 940</b>	<b>37 950 086</b>

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka - 2024

**Graf 12 - Produkce odpadů v krajích v roce 2023 (t)**

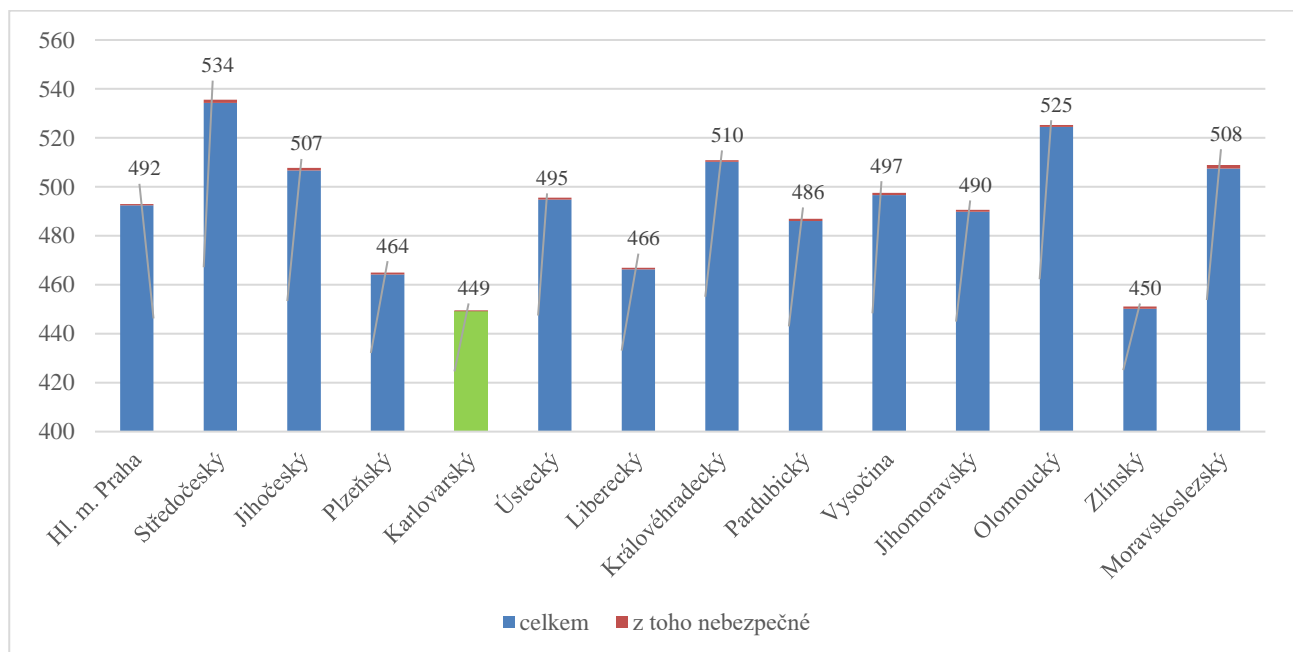


zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka – 2024

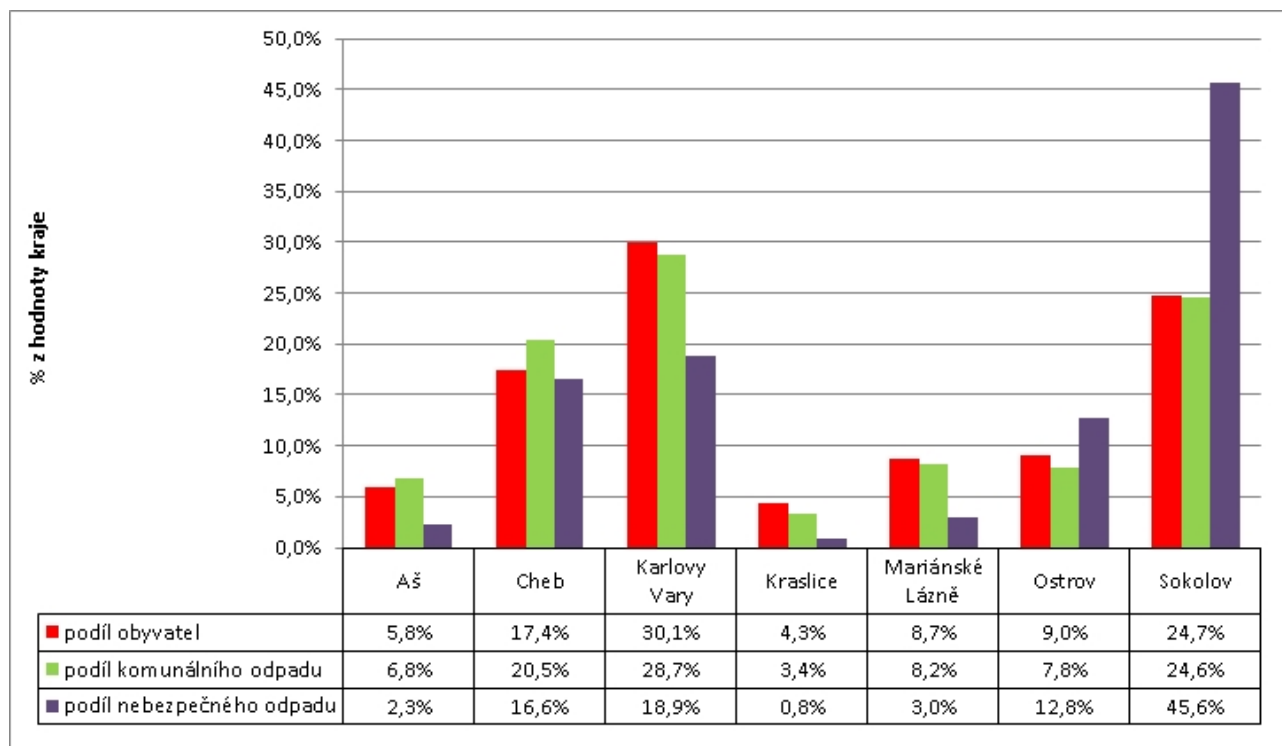
**Tabulka 39 - Produkce odpadů podle krajů v letech 2017–2023 (kg na obyvatele)**

Kraj/ČR	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hl. m. Praha	3 539	3 979	3 829	3 563	4 120	3 743	3 340
Středočeský	3 395	3 668	3 714	3 618	3 649	3 731	3 761
Jihočeský	2 924	3 344	3 043	3 782	3 150	3 148	2 863
Plzeňský	4 324	3 306	3 469	3 719	4 500	3 771	3 474
<b>Karlovarský</b>	<b>2 706</b>	<b>3 211</b>	<b>2 354</b>	<b>2 889</b>	<b>2 368</b>	<b>2 316</b>	<b>3 265</b>
Ústecký	3 513	3 559	3 580	3 860	4 037	3 952	3 348
Liberecký	2 210	2 385	2 632	2 473	2 585	2 413	2 535
Královéhradecký	2 851	3 138	3 035	3 224	2 830	3 027	2 889
Pardubický	2 819	2 897	3 261	3 289	3 759	3 900	4 254
Vysočina	3 013	3 325	3 009	3 398	3 724	3 079	2 648
Jihomoravský	3 596	4 429	4 200	3 983	4 221	4 385	4 724
Olomoucký	3 615	4 177	3 486	4 679	4 168	3 696	2 926
Zlínský	2 317	2 502	2 681	2 845	2 703	2 708	3 170
Moravskoslezský	3 377	3 830	4 027	3 753	4 179	4 292	3 684
<b>Česká republika</b>	<b>3 275</b>	<b>3 580</b>	<b>3 510</b>	<b>3 607</b>	<b>3 743</b>	<b>3 643</b>	<b>3 489</b>

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka - 2024

**Graf 13 - Produkce komunálních odpadů podle krajů v roce 2023 (kg na obyvatele)**

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka - 2024

**Graf 14 – Podíl ORP na produkci komunálního a nebezpečného odpadu Karlovarského kraje v roce 2023 (%)**

zdroj: OŽP KÚKK - 2024

### Nakládání s odpady

Současný stav nakládání s odpady v Karlovarském kraji lze charakterizovat fungujícím systémem svozu, skládkováním odpadu a postupně se rozvíjejícími způsoby využití odpadu.

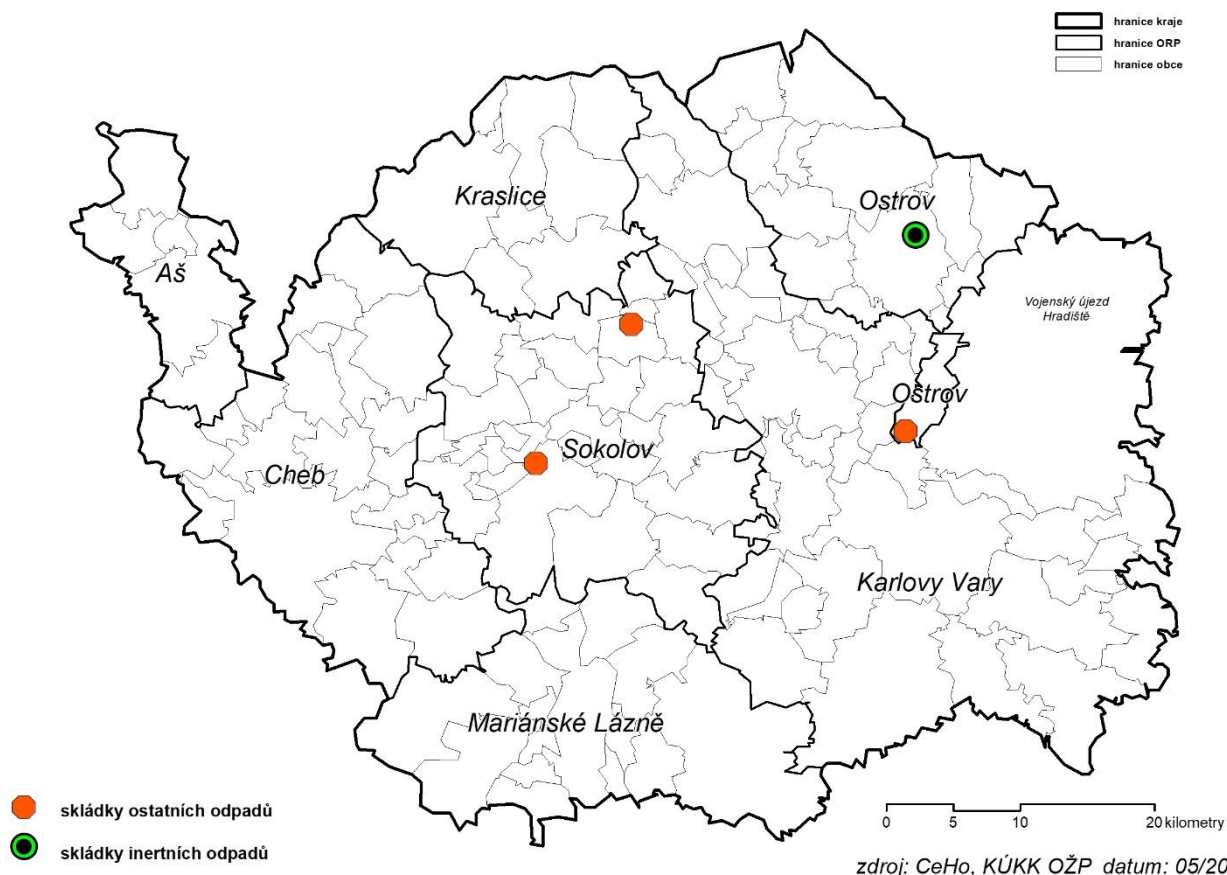
Počet skládek odpadů na území Karlovarského kraje je poměrně nízký – nachází se zde celkem 4 lokality skládek odpadu, a to v kategoriích skládka inertního odpadu (1x) a skládka ostatních odpadů (3x). V kraji se nenachází žádná spalovna odpadů, ani zde není žádné velké zařízení na odstraňování nebezpečných odpadů. V roce 2013 byla navýšena kapacita skládky TKO Činov v Hradišti o 450 000 m<sup>3</sup> na současnou kapacitu 1 222 594 m<sup>3</sup>.

Uzavřena byla skládka v Božičanech. Zbývající volná kapacita skládek v kraji je vidět na obrázku 50.

Vedle toho v kraji provozuje 159 subjektů různá větší či menší zařízení na zpracování nebo likvidaci odpadu všech druhů (i nebezpečných).

Obecné zásady, cíle a opatření pro nakládání s odpady v kraji stanovuje Plán odpadového hospodářství Karlovarského kraje na období 2016 – 2025 s výhledem do roku 2035 (aktualizace proběhla v roce 2023).



**Obrázek 50 - Skládky v Karlovarském kraji****Tabulka 40 - Údaje o aktuálně provozovaných skládkách v Karlovarském kraji**

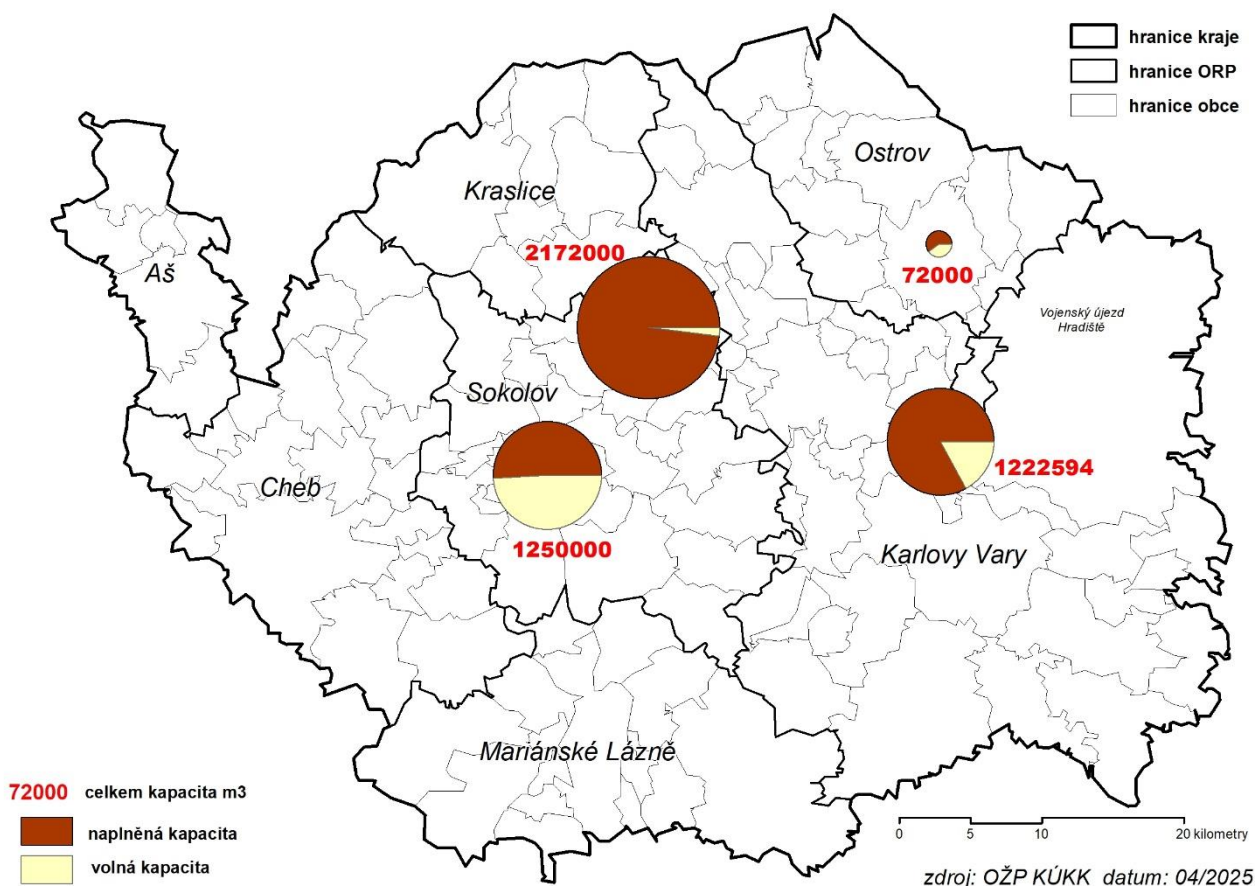
Oprávněná osoba	IČ	Název skládky	Obec	Kapacita	Typ skládky
SUAS – recyklační,	6698735	Skládka TKO a PO Chodov	Vintířov	2 172 000	S-OO
AVE CZ odpadové	49356089	Skládka TKO Činov	Hradiště	1 222 594	S-OO
FCC Česká	45809712	Regionální centrum pro	Březová	1 250 000	S-OO
Skládka Ostrov s.r.o.	8525188	Zařízení k odstraňování odpadů – skládka skupiny S – inertní	Ostrov	72 000	S-IO

zdroj: OŽP KÚKK – 2025

**Tabulka 41 - Počet oprávněných subjektů k nakládání s odpady v Karlovarském kraji**

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)	Počet zařízení
Aš	4
Cheb	30
Karlovy Vary	32
Kraslice	3
Mariánské Lázně	9
Ostrov	13
Sokolov	68
<b>Celkem</b>	<b>159</b>

zdroj: OŽP KÚKK - 2025

**Obrázek 51 - Naplněnost velkých skládek odpadu**

### Staré ekologické zátěže a kontaminované plochy

Staré ekologické zátěže jsou lokality, ve kterých lze předpokládat nebo je zjištěn výskyt takové úrovně znečištění, jež může znamenat riziko pro životní prostředí. Sanací starých ekologických zátěží se snižuje riziko úniku nebezpečných látek do půdy a spodních vod.

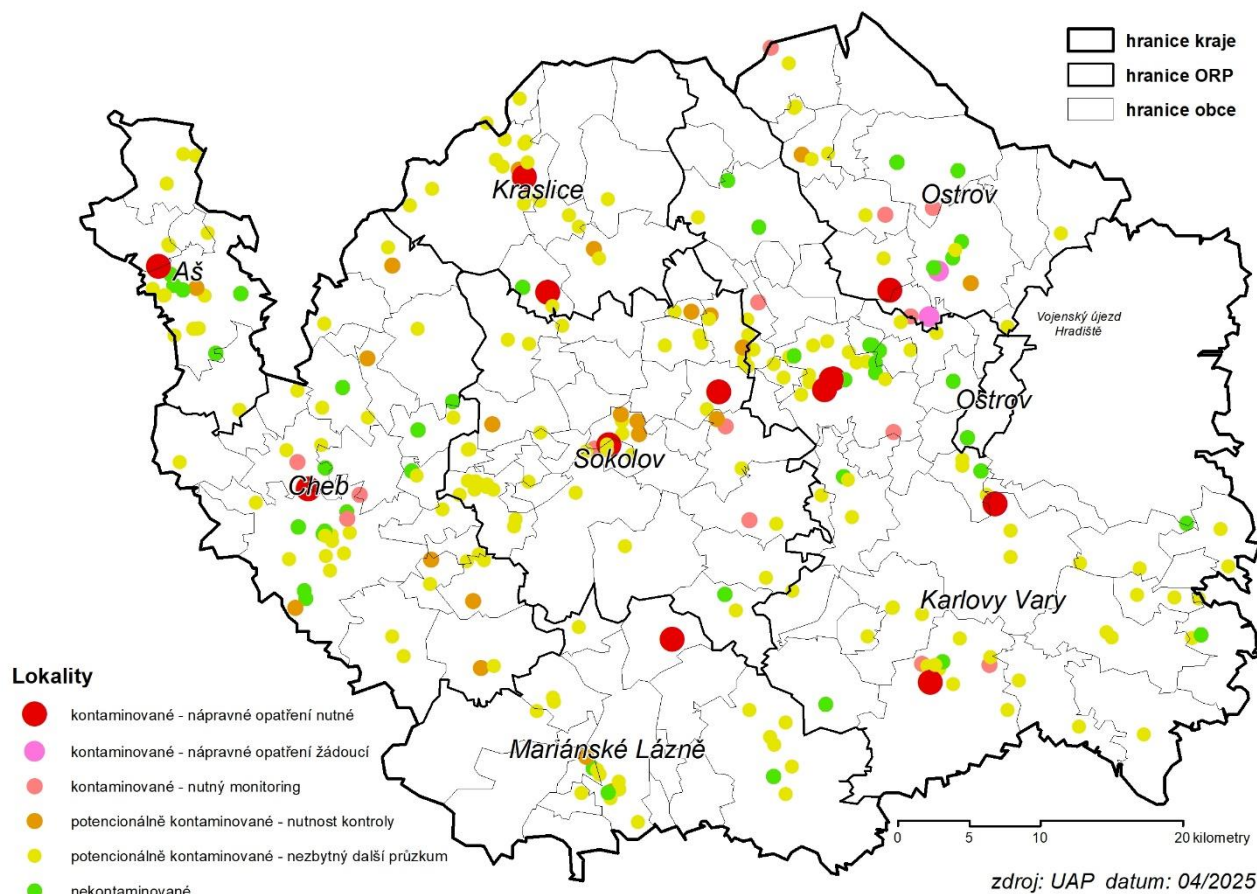
Problematika starých ekologických zátěží je na území Karlovarského kraje významná, postupně probíhá sanace jednotlivých zátěží, nicméně některé významné zátěže v území nejsou doposud vyřešeny. Celkový počet lokalit starých ekologických zátěží evidovaných v roce 2024 v Karlovarském kraji je 276. Dle nové metodiky MŽP jsou dodávány přesnější a zásadní informace k jednotlivým místům ekologických zátěží, tyto informace jsou zpracovávány postupně.

Zátěž s kvalifikací rizika kategorie Extrémní (A2, A3) – kontaminace potvrzena (neakceptovatelné riziko pro lidské zdraví) – nápravné opatření nutné vykazuje 13 míst, 2 místa se zátěží s kvalifikací Vysoká (A1) – kontaminace potvrzena – nápravné opatření je žádoucí, kategorie Střední (P3, P4) – je zjištěna u 180 míst – u těchto míst jsou nedostatečné informace pro hodnocení a pro definitivní závěry, je nezbytný další průzkum. 36 míst je označeno kategorií riziko Nízké (P1, P2) – nutný je monitoring dalšího vývoje kontaminace v čase a je nutná institucionální kontrola funkčního využívání lokality. 45 lokalit je vyhodnoceno s rizikem Žádné (N2, N1, N0) – lokalita nevyžaduje žádný zásah.

Ekologická zátěž je většinou spojena s minulou těžební a průmyslovou činností.

Kromě evidovaných starých ekologických zátěží se v území mohou nacházet i další areály a budovy potenciálně kontaminované, byť v menším rozsahu, nebo dokonce doposud nezjištěné. Může jít zejména o nevyužívané zemědělské areály, opuštěné lokality průmyslové výroby apod.

Obrázek 52 - Staré ekologické zátěže dle míry rizika



Tabulka 42 - Množství starých ekologických zátěží v jednotlivých ORP dle míry rizika

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)	Zátěže celkem	Není nutný žádný zásah	Nutný monitoring a kontrola	Nutný průzkum	Nápravné opatření je žádoucí	Nápravné opatření je nutné
Aš	23	5	1	16	0	1
Cheb	49	11	9	28	0	1
Karlovy Vary	78	16	6	51	0	5
Kraslice	24	1	2	19	0	2
Mariánské Lázně	23	3	2	17	0	1
Ostrov	24	6	5	10	2	1
Sokolov	55	3	11	39	0	2
<b>Celkem</b>	<b>276</b>	<b>45</b>	<b>36</b>	<b>180</b>	<b>2</b>	<b>13</b>

zdroj: ÚAP - 2025

## 2.7.4 Hluk a vibrace

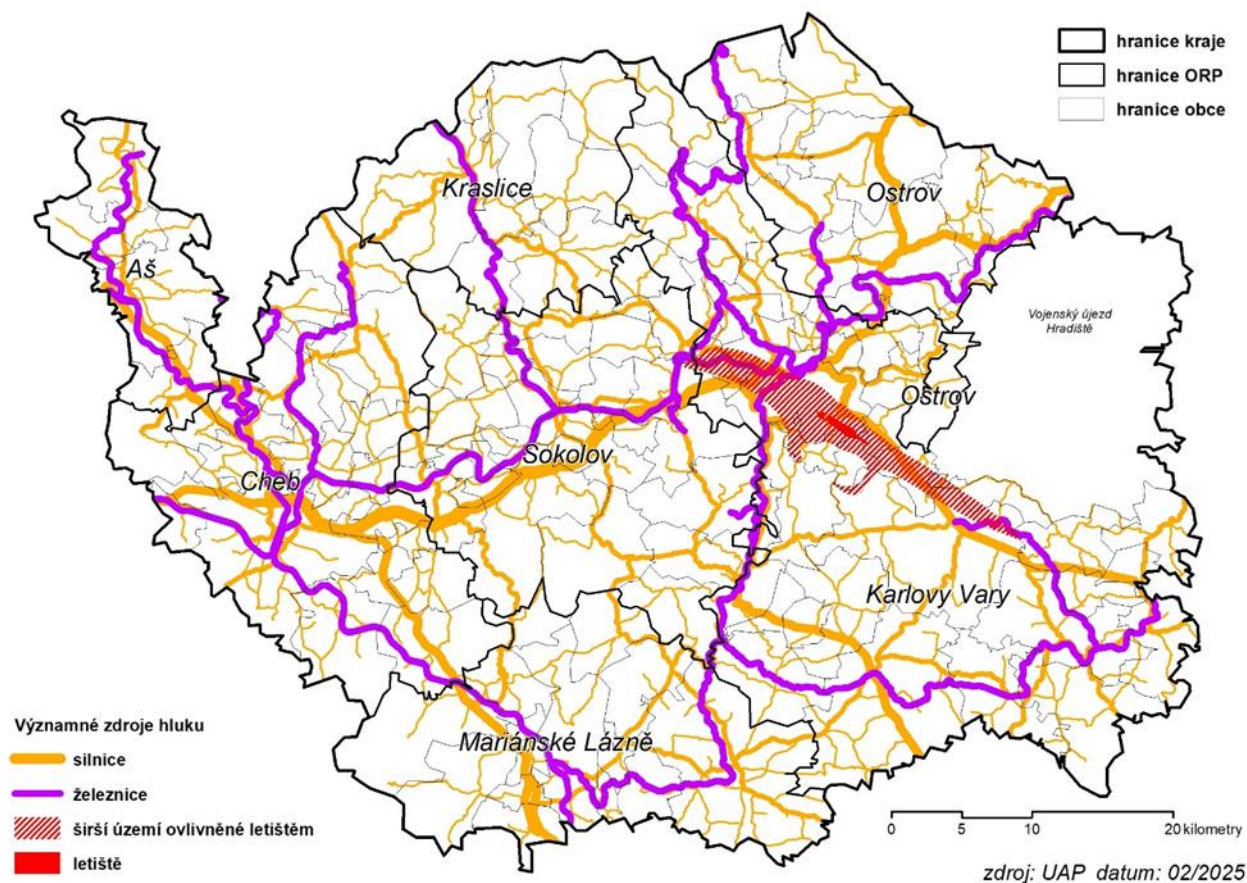
Nejvýznamnějším zdrojem hluku a vibrací v území je veřejná dopravní infrastruktura, zvláště silniční tranzitní doprava. Na území Karlovarského kraje jsou to především nejzatíženější dálnice D/6, silnice I/6, I/13, I/20, I/21, I/25 a železniční tratě Chomutov-Karlovy Vary-Cheb a Cheb-Plzeň. Zvláště průchody zatížených silničních tahů tranzitní dopravy sídlí jsou i z důvodů hlukové zátěže klasifikovány jako dopravní závady, které je nutno řešit jako součást celého dopravního systému.

Kromě okolí frekventovaných komunikací a železnic je exponovanou oblastí také okolí letiště Karlovy Vary. Hluková zátěž letiště Karlovy Vary se i pro předpokládaný rozvoj provozu v roce 2025 projeví přímo jen v bezprostředním okolí letiště. Hodnoty hlukového zatížení letiště jsou převzaty z Aktualizace hlukové studie Letiště Karlovy Vary, zpracované v roce 2019. Vliv na všeobecné hlukové pozadí v širším území letiště nebude významněji narůstat. Problémy s hlukem byly v minulosti z letecké akrobacie, která byla přemístěna na letiště k tomu určená – letiště Přílezy (Toužim) a letiště



Cheb. I s ohledem na skutečnost, že se v posledních třech letech zvýšil letecký provoz v osobní dopravě (charterové lety do dovolenkových destinací), nedochází k překračování normové hlukové zátěže v území, a to i přes zátěž generovanou leteckou školou F-AIR. Hluk ze silniční dopravy (netranzitní) je především vázán na velká centra, kde intenzita dopravy stoupá se spádovostí měst a obcí, tedy dojížděnou obyvatel za prací a vybaveností těchto center. Hlukové dopady této dopravy jsou řešitelné až v úrovni územního plánu.

**Obrázek 53 - Významné zdroje hluku**



### 2.7.5 Radonové riziko

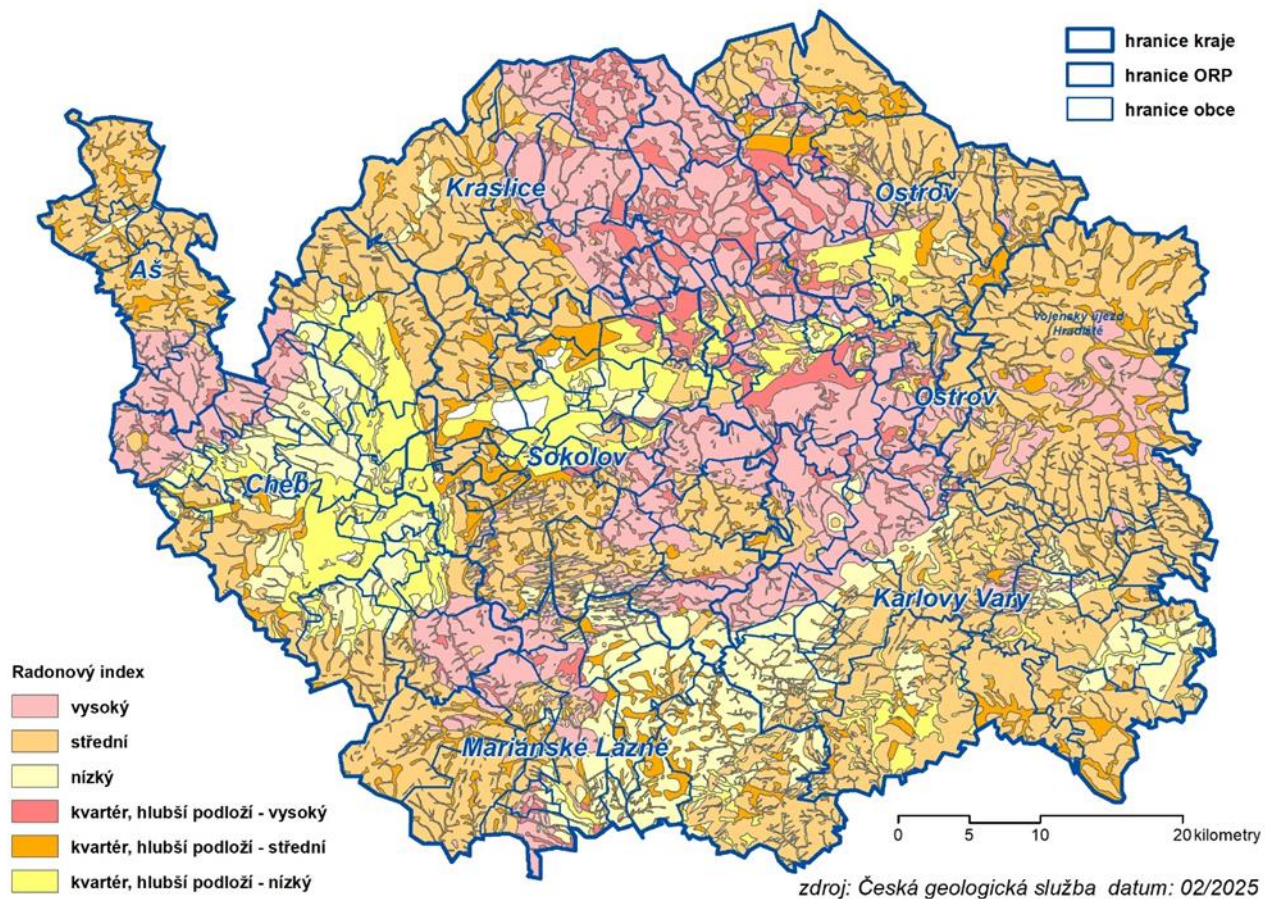
Na základě mapování radonového indexu lze území hodnotit ve třech kategoriích – nízká, střední, vysoká. Původní mapy obsahovaly i čtvrtou kategorii přechodného indexu pro nehomogenní kvarterní sedimenty. Výzkumnými pracemi bylo zjištěno, že na výslednou koncentraci radonu má vliv hlubší geologické podloží těchto sedimentů, a proto byl přechodný index zpřesněn do tří kategorií – nízká, střední a vysoká podle radonových charakteristik hlubšího geologického podloží.

Mapy radonového indexu geologického podloží jsou primárně určeny pro vytipování oblastí, v nichž je možno očekávat zvýšený výskyt objektů s vnitřní koncentrací radonu překračujícími směrné hodnoty.

Území kraje se vyznačuje vysokým podílem oblastí se středním radonovým indexem (51 %), 27 % zaujímá oblast s vysokým radonovým indexem a 22 % oblast s nízkým radonovým indexem.

Mezi oblasti s nejvyšším podílem vysokého radonového indexu vzhledem ke správním obvodům se řadí ORP Kraslice (45,7 %) a ORP Karlovy Vary (32,6 %).



**Obrázek 54 - Převažující kategorie radonového indexu geologického podloží**

## 2.8 Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa

Proti minulé aktualizaci nejsou v této kapitole zaznamenány výraznější odchylky.

### A. Souhrn vyhodnocení podtémat

V Karlovarském kraji je nejnižší podíl zemědělské půdy mezi všemi kraji v České republice. Naopak podíl lesních pozemků je v tomto kraji vyšší než v ostatních regionech. Podíl zastavěných ploch je v Karlovarském kraji výrazně pod celorepublikovým průměrem, což naznačuje nižší míru urbanizace. Na druhé straně podíl ostatních ploch (např. nevyužívaných nebo přírodních ploch) je nad průměrem ČR, což je způsobeno především oblastmi postiženými těžbou.

Podíl orné půdy na celkové rozloze kraje je 15,5 %, přičemž z celkové zemědělské půdy tvoří 37,7 %. Průměr v ČR je přitom 53,2 %. Karlovarský kraj má tedy podíl orné půdy pod celorepublikovým průměrem a v tomto ohledu se nachází na poslední příčce mezi všemi kraji. Kvalitu zemědělské půdy v regionu ukazuje podíl pozemků zařazených do 1. a 2. třídy ochrany zemědělského půdního fondu, které tvoří něco přes 6,8 % území kraje. Nižší kvalita zemědělské půdy je dána i tím, že více než 12,3 % zemědělské půdy spadá do 4. a 5. třídy ochrany, což znamená nižší úrodnost.

Naopak rozloha lesních pozemků je v Karlovarském kraji výrazně nad průměrem ČR. S výjimkou ORP Cheb jsou všechny ostatní ORP v kraji nadprůměrné z hlediska lesnatosti. Vysoký podíl lesů zvláštního určení (například v ORP Mariánské Lázně, kde tvoří více než 65 % z celkové výměry správního obvodu ORP) má význam především pro mimoprodukční funkce lesa. Největší koncentrace těchto lesů se nachází v okolí lázeňských měst Mariánské Lázně, Karlovy Vary a Jáchymov, a také v oblasti Vojenského újezdu Hradiště.

### B. Významná zjištění o stavu a vývoji území – dle podtémat

#### 2.8.1 Půdní fond

Půdní fond členíme na zemědělskou půdu, lesní pozemky, vodní plochy, zastavěné plochy a ostatní plochy. Analýza využití území se věnuje celkovému zhodnocení a porovnání situace v kraji a převážně plochám nezemědělské půdy bez lesních pozemků. Zemědělská půda a lesní pozemky jsou blíže popsány v části Zemědělský půdní fond a Pozemky určené k plnění funkcí lesa.

V Karlovarském kraji je nejnižší podíl zemědělské půdy ze všech krajů a naopak po Libereckém kraji druhý nejvyšší podíl lesních pozemků. Podíl zemědělské půdy se v rozmezí let 2020 až 2023 téměř nezměnil, zvýšil se o 0,5 %, stejně tak podíl lesů (nárůst o 0,3 %). Podílem zastavěných ploch je Karlovarský kraj významně pod průměrem ČR, což svědčí o menší míře urbanizace kraje. Naopak má oproti průměru ČR výrazně vyšší podíl ostatních ploch. Příčinou jsou především území zasažená těžbou.

Nejvyšší podíl vodních ploch je v rámci kraje na území ORP Cheb, což je zapříčiněno existencí větších vodních děl Skalka a Jesenice, ale i rozsáhlými rybníčními soustavami na jeho území. Podíl vodních ploch je též vysoký v ORP Sokolov díky hydrickým rekultivacím bývalých těžebních ploch.

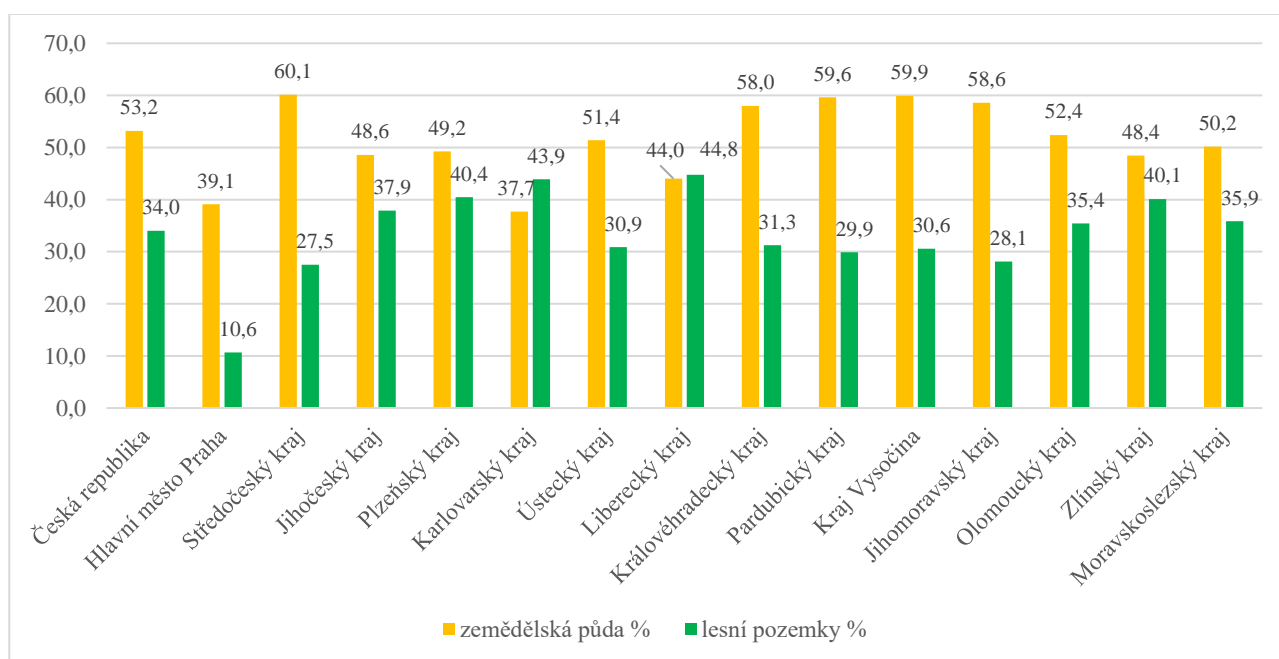
Nejvyšší podíl ostatních ploch vykazuje ORP Sokolov a ORP Karlovy Vary (ovlivněno Vojenským újezdem Hradiště).

Tabulka 43 - Půdní fond v ORP Karlovarského kraje v roce 2023

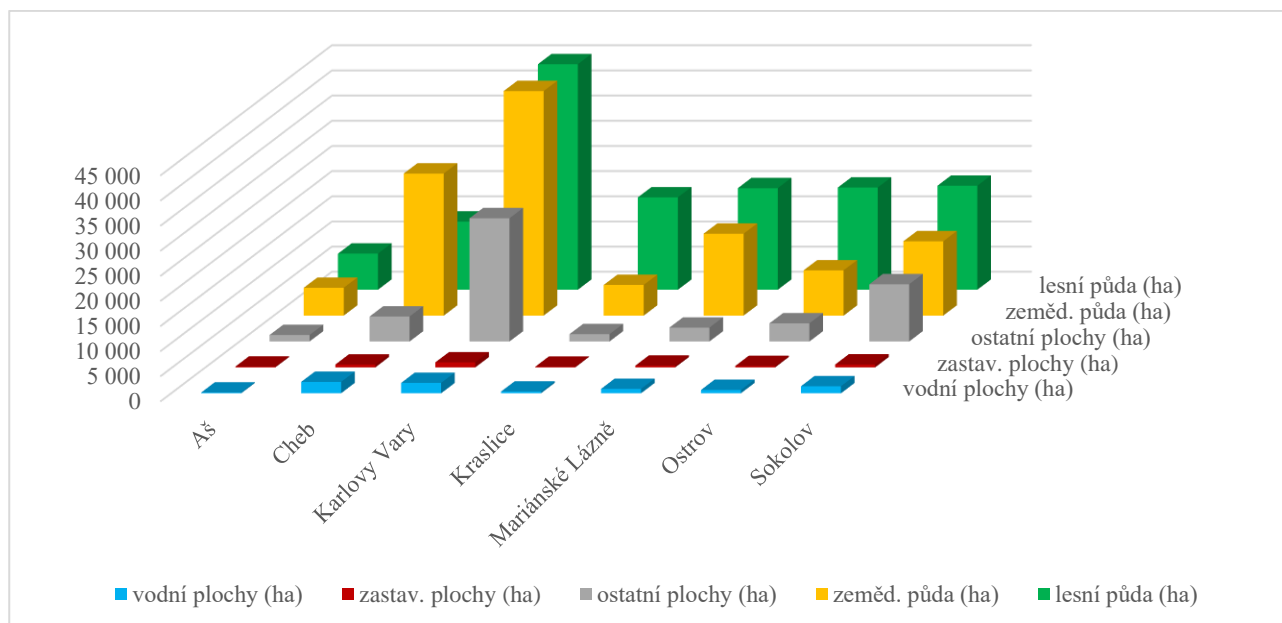
Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj/ČR	Území ORP (ha)	Zeměd. půda (ha)	Zeměd. půda (%)	Lesní půda (ha)	Lesní půda (%)	Vodní plochy (ha)	Vodní plochy (%)	Zas-tav. plochy (ha)	Zas-tav. plochy (%)	Ost. plochy (ha)	Ost. plochy (%)
Aš	14 375	5 552	38,6	7 205	50,1	155	1,1	167	1,2	1 296	9,0
Cheb	49 681	28 281	56,9	13 580	27,3	2 267	4,6	573	1,2	4 979	10,0
Karlovy Vary	117 143	44 667	38,1	44 835	38,3	2 071	1,8	1 004	0,9	24 566	21,0
Kraslice	26 450	6 114	23,1	18 389	69,5	338	1,3	139	0,5	1 470	5,6
Mariánské Lázně	40 535	16 329	40,	20 218	49,9	875	2,2	346	0,9	2 767	6,8
Ostrov	33 931	9 027	26,6	20 343	60,0	665	2,0	282	0,8	3 615	10,7
Sokolov	48 922	14 820	30,3	20 702	42,3	1 403	2,9	585	1,2	11 412	23,3
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>124 790</b>	<b>37,7</b>	<b>145 271</b>	<b>43,9</b>	<b>7 775</b>	<b>2,3</b>	<b>3 095</b>	<b>0,9</b>	<b>50 105</b>	<b>15,1</b>
<b>ČR</b>	<b>7 887</b>	<b>4 194</b>	<b>53,2</b>	<b>2 681</b>	<b>34,0</b>	<b>170</b>	<b>2,2</b>	<b>135</b>	<b>1,7</b>	<b>705</b>	<b>8,9</b>

zdroj: ÚAP – 2023

Graf 15 - Srovnání podílu zemědělské půdy a lesních pozemků mezi kraji ČR v roce 2023



zdroj: ÚAP – 2025

**Graf 16 - Druhy ploch podle ORP Karlovarského kraje v roce 2023 (ha)**

zdroj: ÚAP – 2025

## 2.8.2 Zemědělský půdní fond

Výměra zemědělské půdy v Karlovarském kraji činila v roce 2023 plných 124 790 ha, což je 37,7 % rozlohy kraje. Karlovarský kraj je v zastoupení zemědělské půdy v ČR výrazně podprůměrný, rozdíl mezi průměrným zastoupením zemědělské půdy v ČR (53,2 %) a v Karlovarském kraji (37,7 %) činí 15,5 p.b. V Karlovarském kraji je menší podíl zemědělské půdy na výměře kraje než podíl lesních pozemků (37,7: 43,9 % rozlohy kraje).

Výrazně nejvyšší podíl zemědělské půdy vykazuje ORP Cheb, kde zemědělská půda zaujímá více než polovinu území správního obvodu (56,9 %) – zároveň je zde podstatně nižší podíl trvalých travních porostů (20,4 %). Vysoký podíl orné půdy ze zemědělské (63,5 %) zde poukazuje na vysoký podíl zornění a intenzivní zemědělské výroby. Nejnížší podíl zemědělské půdy je vyhodnocen v ORP Kraslice (23,1 %) a ORP Ostrov (26,6 %), kde jsou podmínky pro zemědělství nejslabší.

Podíl zemědělské půdy v kraji je od roku 2018 stabilní, osciluje kolem 37,5 %. Drobné výkyvy jsou zaznamenány ve všech správních obvodech ORP.

Podíl orné půdy na celkové rozloze kraje činí 15,5 %, ze zemědělské půdy kraje pak 41,2 %. Podíl orné půdy na zemědělské půdě tvoří v ČR v průměru 69,2 %. Karlovarský kraj se tady pohybuje pod celorepublikovým průměrem a s velkým rozdílem má nejmenší podíl orné půdy mezi všemi kraji ČR. Nejvyšší podíl orné půdy vzhledem k výměře správního obvodu s velkou převahou vykazuje v roce 2023 ORP Cheb (35,4 %), další ORP vykazují méně než 13% podíl orné půdy, nejmenší podíly orné půdy pak mají ORP Ostrov (4,5 %) a ORP Kraslice (3 %).

Trvalé travní porosty zaujímají 20,9 % území Karlovarského kraje. Nejvyšší podíl trvalých travních porostů vykazuje ORP Mariánské Lázně (26,6 %) a ORP Aš (24 %), v ostatních ORP se podíl pohybuje kolem 20 %, nejnížší je v ORP Karlovy Vary (19,1 %).

Nejkvalitnější zemědělské půdy vyjadřuje zastoupení 1. a 2. třídy ochrany zemědělského půdního fondu. V Karlovarském kraji je do 1. třídy ochrany zemědělského půdního fondu zařazeno téměř 225,1 km<sup>2</sup> (6,8 %) území kraje, do 2. třídy ochrany necelých 175,45 km<sup>2</sup> (5,3 %) území kraje. Obecně nižší kvalita zemědělské půdy vyplývá z faktu, že úhrnný podíl 4. a 5. třídy ochrany činí téměř 12,3 % z výměry zemědělské půdy.

Vysoký podíl zastoupení 1. třídy ochrany je v ORP Aš (16,1 %) a ORP Mariánské Lázně (14 %), v ostatních správních obvodech ORP je zastoupení výrazně nižší (do 5 %). Podíly zastoupení 2. třídy ochrany jsou v rozmezí 3–7 %.

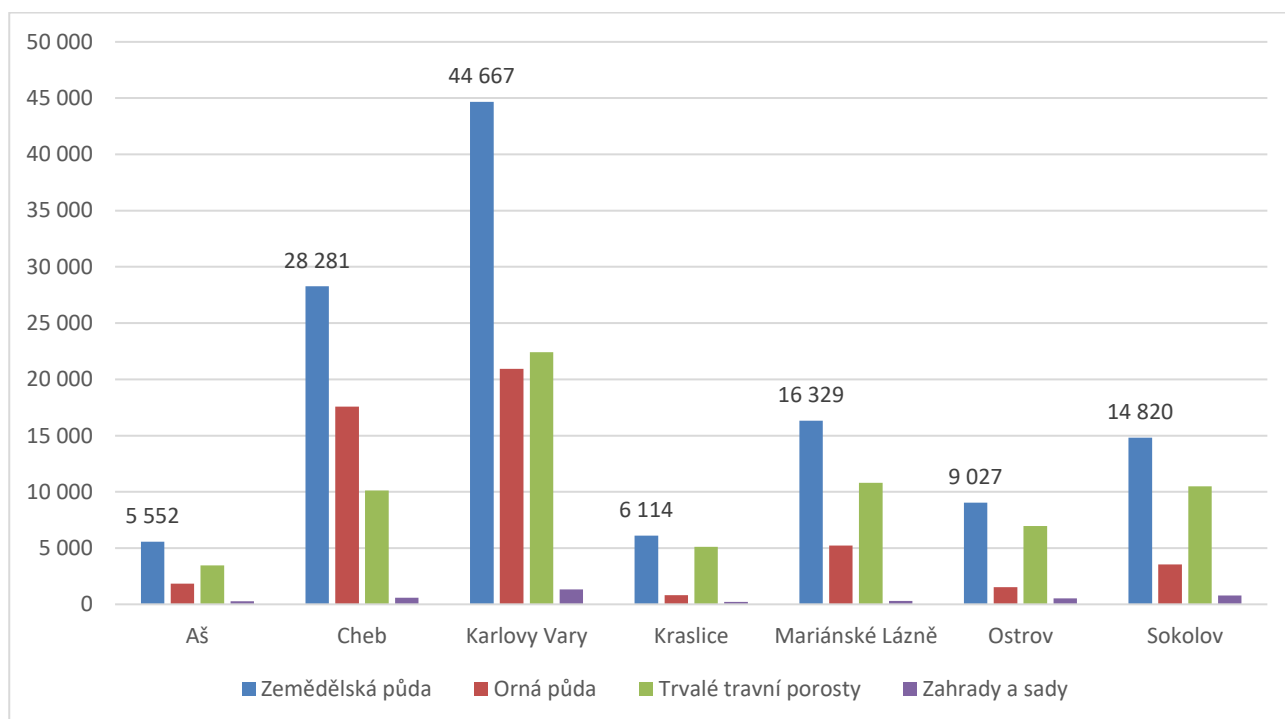


Tabulka 44 - Kategorie zemědělské půdy v roce 2023

ORP/kraj	Území ORP (ha)	Zeměd. půda (ha)	Zeměd. půda (%)	Orná půda (ha)	Orná půda (%)	Trvalé travní porosty (ha)	Trvalé travní porosty (%)	Zahrady a sady (ha)	Zahrady a sady (%)
Aš	14 375	5 552	38,6	1 839	12,8	3 449	24,0	263	1,8
Cheb	49 681	28 281	56,9	17 578	35,4	10 125	20,4	578	1,2
Karlovy Vary	117 143	44 667	38,1	20 938	17,9	22 407	19,1	1 322	1,1
Kraslice	26 450	6 114	23,1	800	3,0	5 101	19,3	213	0,8
Mariánské Lázně	40 535	16 329	40,3	5 230	12,9	10 795	26,6	304	0,7
Ostrov	33 931	9 027	26,6	1 526	4,5	6 964	20,5	538	1,6
Sokolov	48 922	14 820	30,3	3 536	7,2	10 500	21,5	784	1,6
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>124 790</b>	<b>37,7</b>	<b>51 447</b>	<b>15,5</b>	<b>69 341</b>	<b>20,9</b>	<b>4 002</b>	<b>1,2</b>

zdroj: ÚAP – 2025

Graf 17 - Kategorie zemědělské půdy dle ORP v roce 2023 (ha)

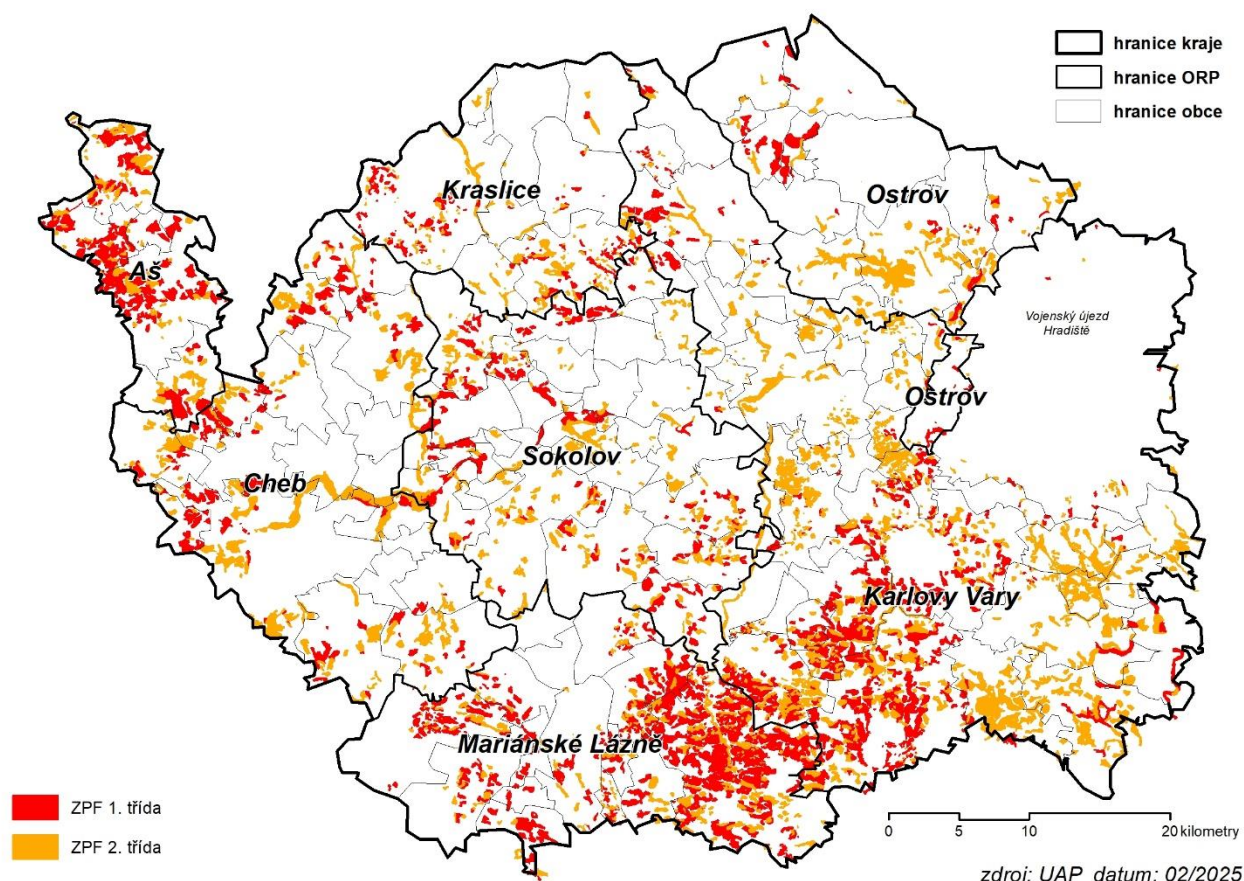


zdroj: ÚAP – 2025

Tabulka 45 - Kvalita zemědělské půdy

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Správní území obce s rozšířenou působností ORP (ha)	ZPF celkem (%)	Orná půda ze ZPF (%)	TTP ze ZPF (%)	1. třída ochrany (%)	2. třída ochrany (%)	3. třída ochrany (%)	4 - 5. třída ochrany (%)
Aš	14 375	38,6	36	24	16,1	6,4	8,5	7,6
Cheb	49 681	56,9	63,5	20,4	4	6,9	25,4	20,9
Karlovy Vary	117 143	38,1	48,4	19,1	4,9	7	12	14,1
Kraslice	26 450	23,1	7,3	19,3	2,4	3,2	5,8	11,4
Mariánské Lázně	40 535	40,3	32,3	26,6	14	4,3	12,8	9,1
Ostrov	33 931	26,6	20,2	20,5	2,1	4,5	7	11,9
Sokolov	48 922	30,3	24,8	21,5	4	4,8	9,9	11,1
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>36,3</b>	<b>33,2</b>	<b>21,6</b>	<b>6,8</b>	<b>5,3</b>	<b>11,6</b>	<b>12,3</b>

zdroj: ÚAP – 2025

**Obrázek 55 - Nejvyšší zemědělská půda**

### 2.8.3 Pozemky určené k plnění funkcí lesa

Lesní ekosystémy jsou důležitou složkou životního prostředí nejen ve vztahu k ochraně přírody a biodiverzity, ale i z hlediska retenční schopnosti krajiny, kvality půdy atd. Zároveň je lesnická produkce významnou složkou hospodářství ČR a důležitým krajinným prvkem pro rekreaci a cestovní ruch.

Zákon č. 289/1995 Sb., lesní zákon, ve znění pozdějších předpisů, definuje tři kategorie lesa podle převažujících funkcí, tj. lesy ochranné, lesy zvláštního určení a lesy hospodářské.

Lesní půda zaujímá v Karlovarském kraji 145 271 ha, což je 43,8 % území celého kraje. Tento podíl je v rámci ČR vysoce nadprůměrný. Průměrná lesnatost v ČR je kolem 34 %. V rámci ČR mají plochu lesních pozemků větší než plochu zemědělské půdy pouze Karlovarský kraj (43,9 %) s Libereckým krajem (44,8 %). Karlovarský kraj je spolu s Libereckým krajem územím s nejvyšším podílem lesní půdy. Vysoká lesnatost odráží přírodní podmínky a koresponduje s relativně nízkým podílem zemědělské půdy.

V rámci Karlovarského kraje se nejvyšší lesnatost vyskytuje v ORP Kraslice (67,7 %) a ORP Ostrov (57,7 %). Nejmenší lesnatost je v ORP Cheb (26,7 %). S výjimkou ORP Cheb jsou všechny ORP kraje z hlediska lesnatosti v porovnání s průměrem ČR (34 %) nadprůměrné.

Poměrně vysoké je zastoupení lesů zvláštního určení, zejména v ORP Mariánské Lázně (64,9 % z celkové výměry lesů) a ORP Cheb (63,8 %). Významné jsou z hlediska mimoprodukčních funkcí lesa. Jejich nejvýznamnější soustředění lze nalézt v zázemí lázeňských měst Mariánské Lázně, Karlovy Vary a Jáchymov a specificky i ve vojenském újezdu Hradiště. Významná soustředění hospodářských lesů jsou v Krušných horách (ORP Karlovy Vary, Kraslice a Ostrov), Slavkovském lese (ORP Sokolov), Českém lese (ORP Mariánské Lázně), ale i na Tepelsku, Toužimsku, Bochovsku a Žluticku. Podíl hospodářských lesů je v ORP Kraslice (74,9 %) a ORP Sokolov (62,3 %).

V Karlovarském kraji v roce 2023 výrazně převládají jehličnany (80,6 % lesních porostů), republikový průměr je cca 69 %, listnaté lesy tvoří v kraji 19,4 % lesních porostů, republikový průměr 31 % (ČSÚ – Statistická ročenka Karlovarského kraje - 2024).

Zdravotní stav lesa je charakterizován především stupněm defoliace. Celkově v ČR dochází v posledních letech ke zpomalení nárůstu defoliace až k její stagnaci, což lze považovat za reakci lesních porostů na zlepšení imisních podmínek v uplynulých desetiletích. V Karlovarském kraji nebyly imisní holiny tak rozlehlé, jako ve východní části Krušných hor.

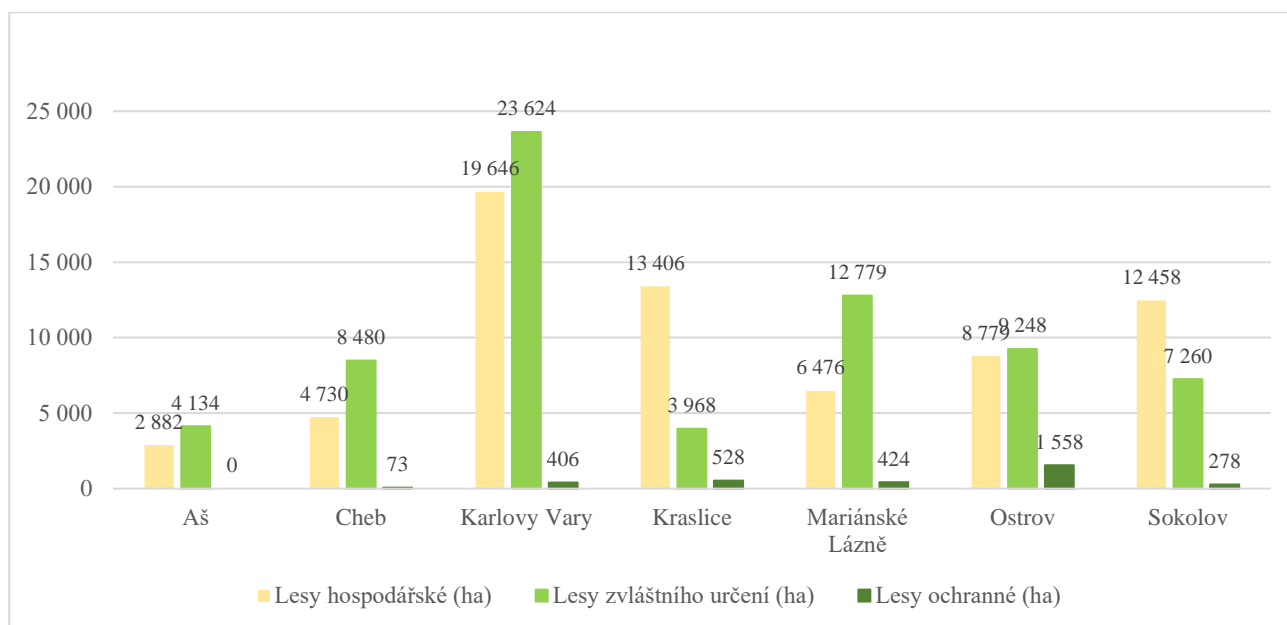
Všechny holiny jsou v současné době zalesněny s více či méně zapojenými porosty převážně náhradních dřevin a jsou v dobré kondici.

**Tabulka 46 - Druhy lesa (k 31. 12. 2023)**

Správní území obce s rozšířenou působností ORP /kraj	Rozloha ORP (ha)	Lesy úhrnem (ha)	Lesy (%)	Lesy hospodářské (%)	Lesy ochranné (%)	Lesy zvláštního určení (%)
Aš	14 375	7 205	48,8	41,1	0,0	58,9
Cheb	49 681	13 580	26,7	35,6	0,6	63,8
Karlovy Vary	117 143	44 835	37,3	45,0	0,9	54,1
Kraslice	26 450	18 389	67,7	74,9	2,9	22,2
Mariánské Lázně	40 535	20 218	48,5	32,9	2,2	64,9
Ostrov	33 931	20 343	57,7	44,8	8,0	47,2
Sokolov	48 922	20 702	40,9	62,3	1,4	36,3
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 038</b>	<b>145 271</b>	<b>42,6</b>	<b>48,4</b>	<b>2,3</b>	<b>49,2</b>

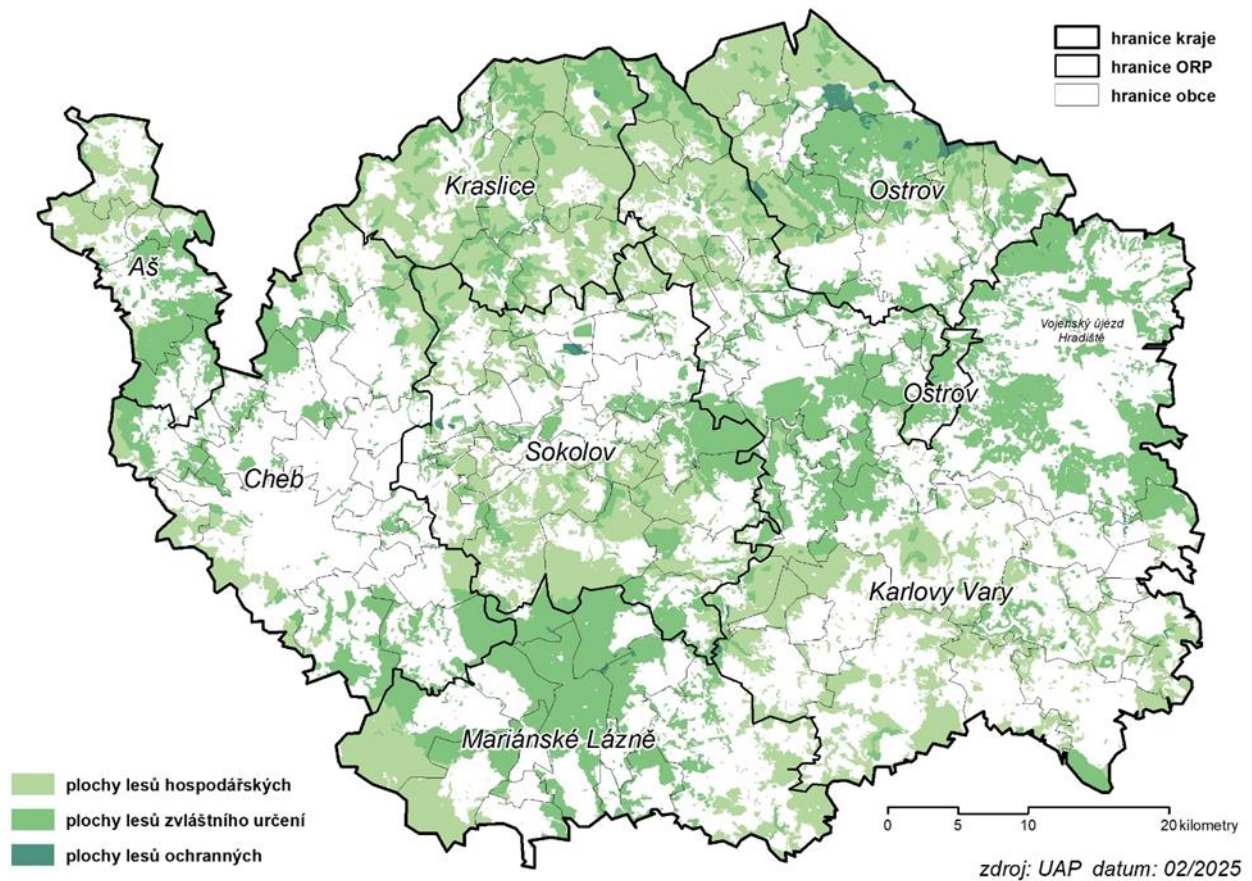
zdroj: ÚAP - 2025, Ústav pro hospodářskou obnovu lesů, vlastní výpočty

**Graf 18 - Druhy lesa (ha) (k 31.12.2023)**



zdroj: Ústav pro hospodářskou obnovu lesů

Obrázek 56 - Druhy lesa





## 2.9 Občanská vybavenost včetně její dostupnosti a veřejná prostranství

Proti minulé aktualizaci nejsou v této kapitole zaznamenány výraznější odchylky.

### A. Souhrn vyhodnocení podtémat

Mezi roky 2006 a 2020 docházelo k postupnému poklesu počtu studentů středních a vysokých škol. Od roku 2021 do roku 2023 můžeme zaznamenat mírný nárůst. Počet studentů se promítá do počtu středních škol a palety nabízených oborů vzdělávání v kraji. Za uplynulých 10 let došlo k poklesu středních škol z 38 na 31.

Z vysokých škol zůstala v Chebu zachována ekonomická fakulta Západočeské univerzity v Plzni, v Karlových Varech dále působí Vysoká škola finanční a správní a fakulta životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze, v Sokolově při nemocnici Vysoká škola zdravotnická, o. p. s. V roce 2024 bylo v kraji nabízeno od těchto 4 vysokých škol celkem 8 studijních oborů.

Karlovarský kraj usiluje o vznik samostatné vysoké školy v regionu.

Zdravotnictví v Karlovarském kraji zůstává stabilní. Stále sice přetrvávají některé negativní trendy, zejména problémy se stárnutím zdravotnického personálu a úbytkem praktických lékařů a stomatologů, na druhou stranu došlo k výraznému posunu v oblasti investic do nemocnic, které jsou ve správě Karlovarského kraje. Investováno bylo do nemocnice v Karlových Varech, Chebu a Sokolově. Došlo také ke zlepšení přístrojového vybavení. Zajištění zdravotnického personálu je podporováno ze strany kraje dotačními tituly, náborovými a stabilizačními příspěvky.

V kraji fungují 4 nemocnice akutní péče a 5 lůžeben pro dlouhodobě nemocné. V přepočtu na populaci působil v kraji v roce 2023 zhruba 1 lékař na 237 obyvatel.

Počet sociálních služeb poskytovaných v Karlovarském kraji nebo pro občany Karlovarského kraje v roce 2024 je 217, jde o pobytové, ambulantní i terénní sociální služby – služby sociální péče, prevence i poradenství. V kraji působí kolem 55 poskytovatelů vybraných pobytových sociálních služeb a pečovatelské služby.

Oblast veřejné správy zůstává i nadále stabilní. Avšak z důvodu pokračující digitalizace a elektronické komunikace dochází k rušení poboček některých státních úřadů.

Občanská vybavenost v oblasti kultury je na dobré úrovni. Díky existenci lázeňských měst v našem kraji jsou dobře zastoupena divadla, divadelní sály a symfonické orchestry. Bohužel, většina divadel nemá vlastní soubory a jednotlivá představení se „nakupují“ ve větších kulturních centrech. Dobře jsou zastoupeny rovněž galerie, kulturní domy a kina. Kromě 22 velmi malých obcí disponují ostatní města a obce místní, městskou, popř. krajskou knihovnou. Karlovarský symfonický orchestr má nově k dispozici koncertní sál a dlouho postrádané zázemí v Císařských lázních.

Kapitola týkající se veřejných prostranství obsahuje zejména konstatování neexistence strategických, nebo koncepčních dokumentů, které by hlavně ve větších městech řešily tuto problematiku. V Karlových Varech řeší veřejný prostor Kancelář architektury města Karlovy Vary.

### B. Významná zjištění o stavu a vývoji území – dle podtémat

#### 2.9.1 Školství

V kraji je celkem 130 MŠ, 112 ZŠ, 23 ZŠS, 32 SŠ, 6 VOŠ a působí zde 4 pobočky VŠ. Rozmístění a počet škol v Karlovarském kraji znázorňuje obrázek 57. Základní školou je vybavena alespoň třetina ze 134 obcí Karlovarského kraje. Nejvíce obcí je pak vybaveno mateřskou školou. Souvislejší území obcí bez jakékoliv školy jsou v horské oblasti ORP Kraslice, mezi Kynšperkem nad Ohří a Chebem v ORP Cheb, severovýchodně od Mariánských Lázní a v okolí Vojenského újezdu Hradiště. Vysoké provozní náklady a nedostatek kvalifikovaných pedagogů mohou vést k další postupné redukci škol v menších obcích, což snižuje jejich sídelní atraktivitu především pro mladé rodiny s dětmi. K redukci počtu škol přispívá rovněž klesající počet narozených dětí.

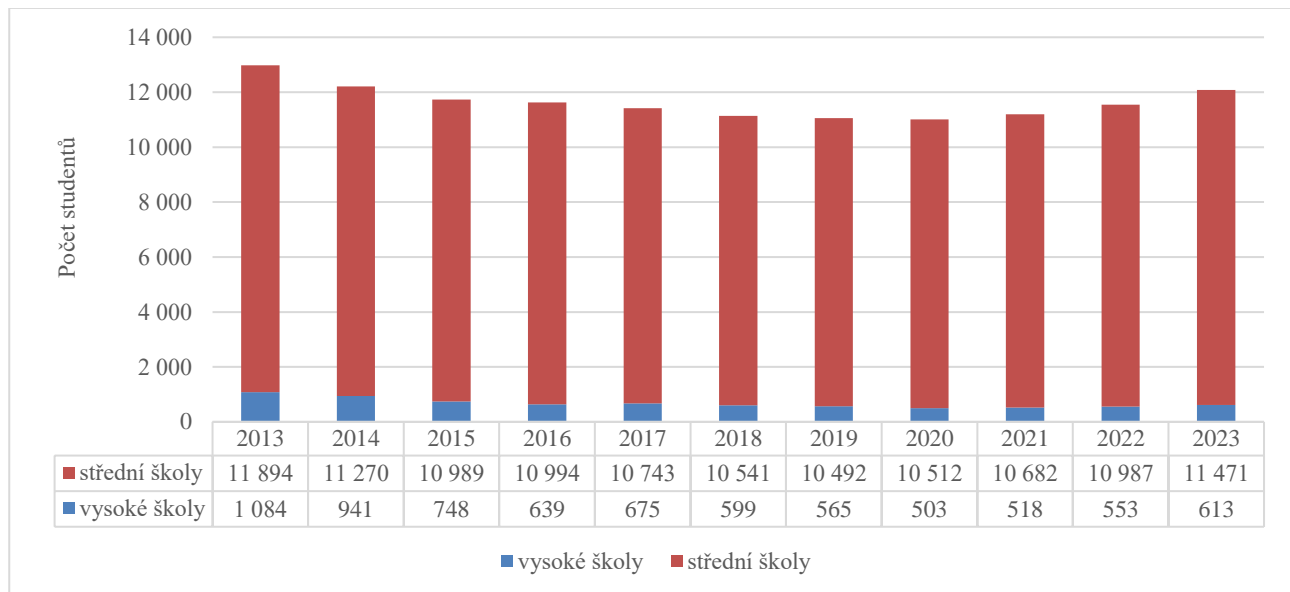
Klesající počet studentů v Karlovarském kraji (graf 19) by mohl v budoucnu ovlivnit počet středních škol a poboček vysokých škol a jimi nabízených vzdělávacích programů. Nižší počet studentů je patrně způsoben nižším počtem obyvatel v ročníku (věku) vstupujícím do dalšího vzdělávání, ale také odlivem studentů na střední a vysoké školy do jiných krajů. Nicméně rok 2022 a 2023 zaznamenal mírný nárůst studentů středních škol.

V kraji jsou 4 vyšší odborné školy (Cheb 1x, Karlovy Vary 3x), které jsou institucionálně i personálně propojené se středními školami. U všech těchto škol jde o tříleté nástavbové studium v 9 studijních oborech. Avšak ne každý školní rok jsou všechny tyto obory otevřeny či naplněny. Ve školním roce 2022/2023 bylo např. otevřeno pouze 5 z nich. V kraji je celkem 32 středních škol a odborných učilišť, která poskytují střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem, střední vzdělání s maturitní zkouškou. Z toho je 9 gymnázií (8 gymnázií nabízí čtyřletý program, 1 gymnázium šestiletý a 6 gymnázií osmiletý studijní program). Z hlediska zřizovatele je 20 škol kraje, 10 soukromých, 2 obcí. Většina těchto škol je rozmístěna ve velkých městech (Karlovy Vary, Cheb, Sokolov, Mariánské Lázně), historických průmyslových centrech (Ostrov, Aš) nebo v tradičních lokalitách (Žlutice).

Na území Karlovarského kraje vzdělávají vysokoškolské studenty pobočky 4 universit v 8 studijních oborech (tabulka 47).

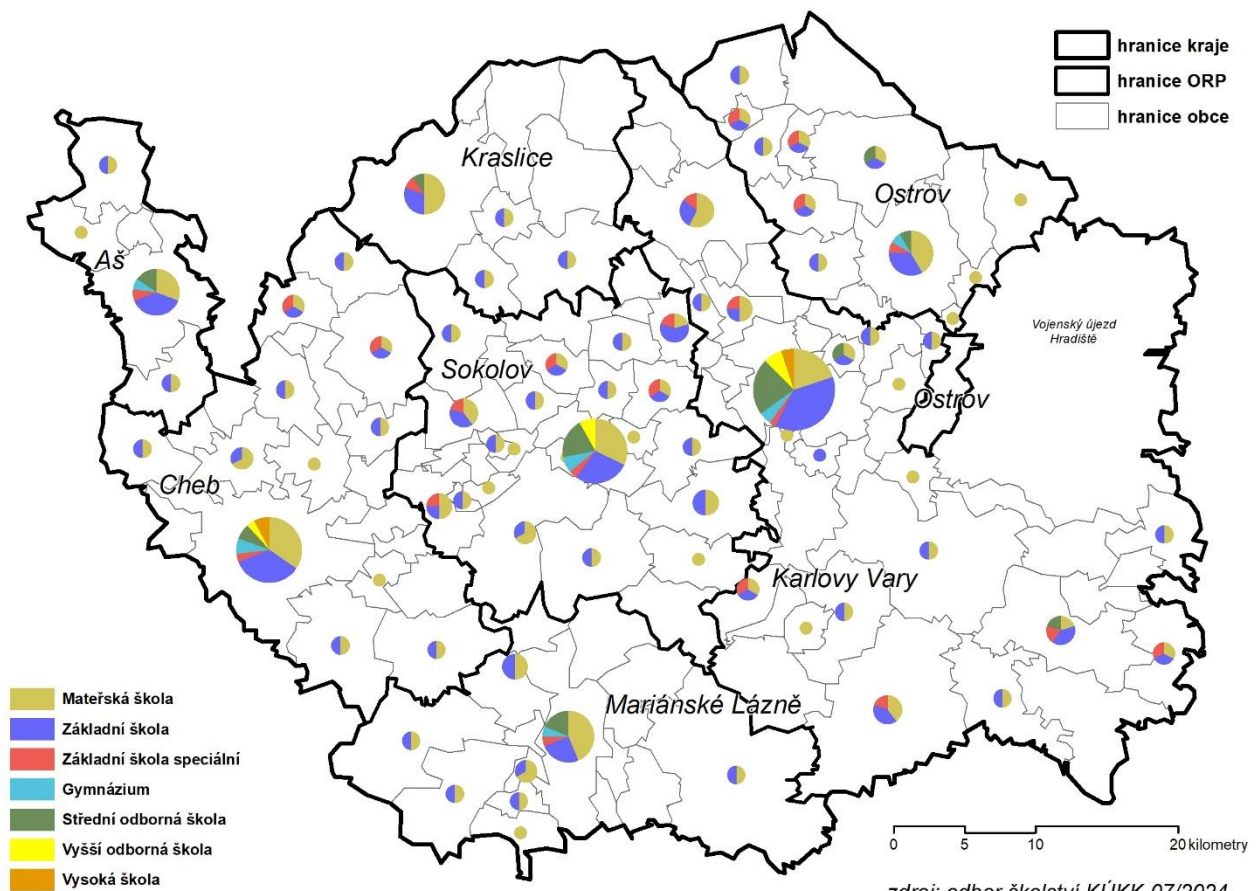
Karlovarský kraj usiluje o vznik samostatné vysoké školy v regionu.

**Graf 19 - Vývoj počtu studentů v Karlovarském kraji v letech 2013–2023**



zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze

**Obrázek 57 - Školy v Karlovarském kraji v roce 2024**



zdroj: odbor školství KÚKK 07/2024

**Tabulka 47 - Vysoké školy v Karlovarském kraji v roce 2024**

Vysoká škola	fakulta	studijní programy	sídlo	pobočka
Západočeská universita v Plzni	ekonomická pedagogická	3	Plzeň	Cheb
Česká zemědělská universita v Praze	životního prostředí	1	Praha	Karlovy Vary
Vysoká škola finanční a správní		3	Praha	Karlovy Vary
Vysoká škola zdravotnická, o. p. s.		1	Praha	Sokolov (pracoviště při nemocnici)
<b>Celkem kraj</b>		<b>8</b>		

zdroj: OŠMT KÚKK – 2024

## 2.9.2 Zdravotnictví a sociální péče

V Karlovarském kraji jsou nemocnice v Ostrově, Karlových Varech, Sokolově, Chebu a v Mariánských Lázních. Počet lůžek v nemocnicích od roku 2013 do 2021 klesal, od roku 2021 lze zaznamenat mírný nárůst. Počet lékáren se mezi roky 2013 a 2023 snížil z 96 na 70. V kraji funguje stabilně 5 léčeben pro dlouhodobě nemocné.

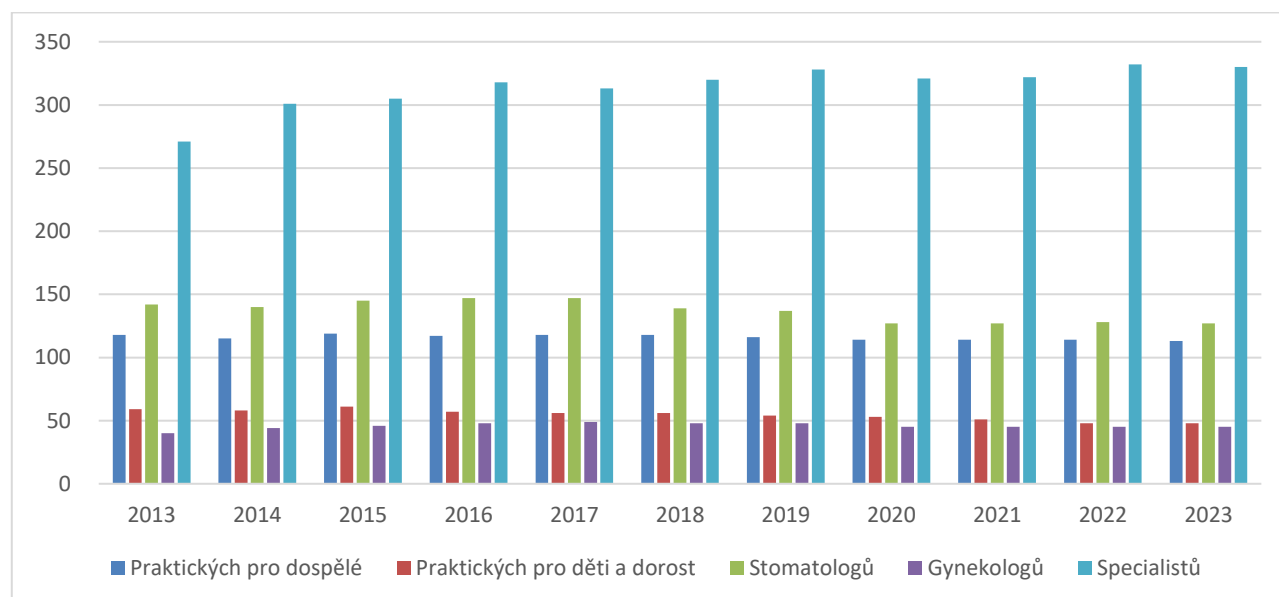
Tabulka 48 a graf 20 ukazuje na kolísavý počet lékařů. Klesající je počet praktických lékařů, dětských lékařů a stomatologů, což může způsobovat problémy v dostupnosti základní lékařské péče nejen v odlehlých obcích, ale i ve větších městech. Problém s klesajícím počtem praktických lékařů a stomatologů je obdobný v celé České republice, a je to především problém stárnutí a nedostatku kvalifikovaných lékařů a odchodu lékařů do zahraničí. Na druhou stranu došlo k výraznému posunu v oblasti investic do nemocnic, které jsou ve správě Karlovarského kraje. Investováno bylo do nemocnic v Karlových Varech, Chebu a Sokolově. Došlo také ke zlepšení přístrojového vybavení.

**Tabulka 48 - Vývoj charakteristik zdravotnictví Karlovarského kraje v letech 2013–2023**

Rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Lékaři celkem*	1 263	1 333	1 278	1 287	1 379	1 342	1 332	1 298	1 302	1 283	1 245
Obyvatelé na 1 lékaře	238	225	233	231	215	220	221	227	218	227	237
Počet lůžek v nemocnicích	1 827	1 397	1 348	1 412	1 269	1 187	1 241	1 196	1 196	1 171	1 176
Lékárny	96	91	95	92	89	84	85	86	83	79	70

Pozn.: \* přepočtený počet FTE (1.0 FTE je roven práci zaměstnance, který se při plném úvazku na 100 % věnuje dané činnosti po dobu 1 roku)

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2016, 2019, 2022, 2024

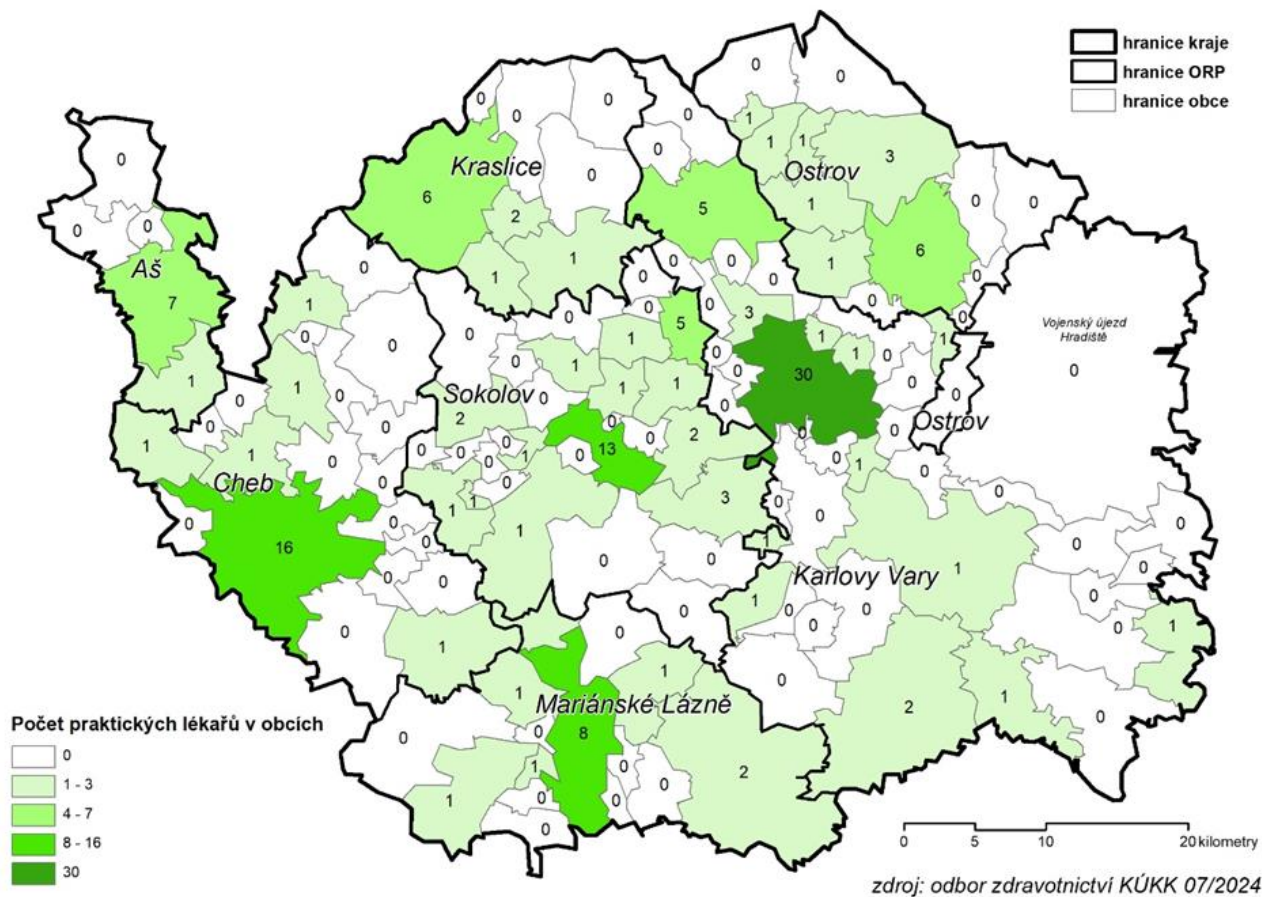
**Graf 20 - Vývoj počtu lékařů v Karlovarském kraji v letech 2013–2023**

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2016, 2019, 2022, 2024

Obdobně jako nemocnice jsou rozmístěny i stálé ordinace praktických lékařů. Ty se nachází i v dalších větších městech kraje. Počet praktických lékařů v obcích ukazuje obrázek 58. Dostupnost lékařské péče v obcích, kde není praktický lékař je nutno zajišťovat funkčními dopravními službami (veřejná doprava, záchranná služba, senior express). V přepočtu na populaci působil v kraji v roce 2023 zhruba 1 lékař na 237 obyvatel.

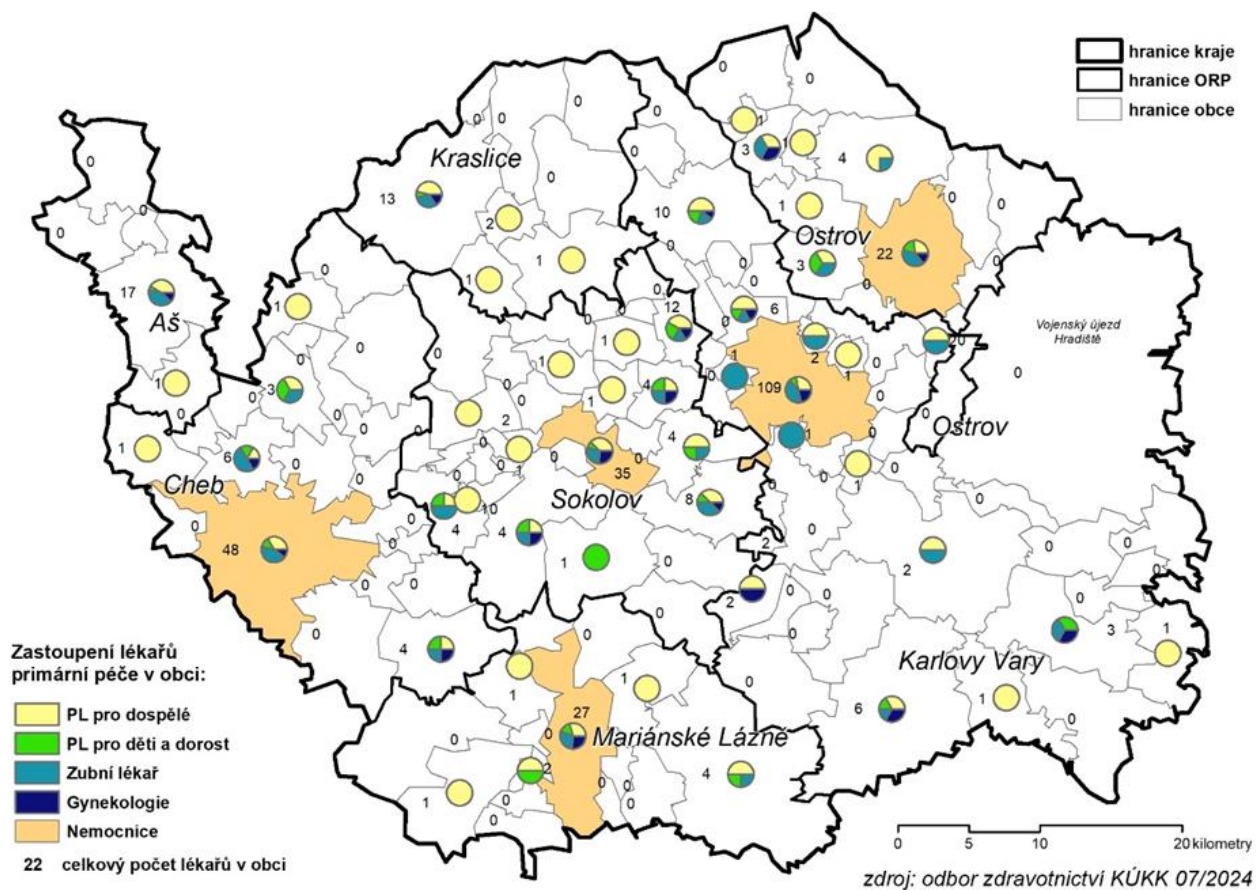
Karlovarský kraj se snaží aktivně řešit akutní nedostatek lékařů v kraji stipendijním programem pro studenty medicíny, motivačními příspěvky pro lékaře a pomocí dotačních programů podporuje vznik, rozšíření i vybavení ordinací lékařů.

**Obrázek 58 – Územní dostupnost praktických lékařů Karlovarského kraje v roce 2024**





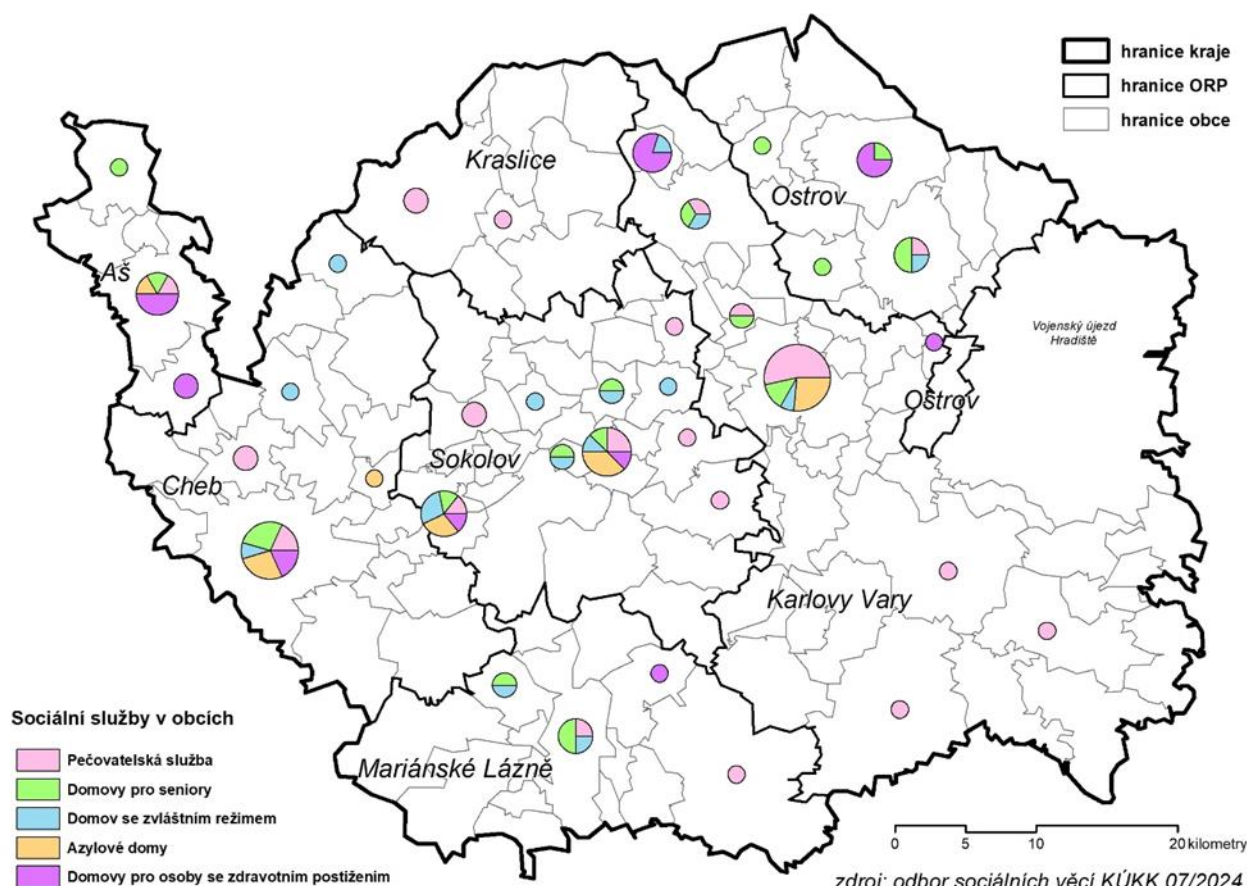
Obrázek 59 - Dostupnost zdravotní péče v kraji v roce 2024

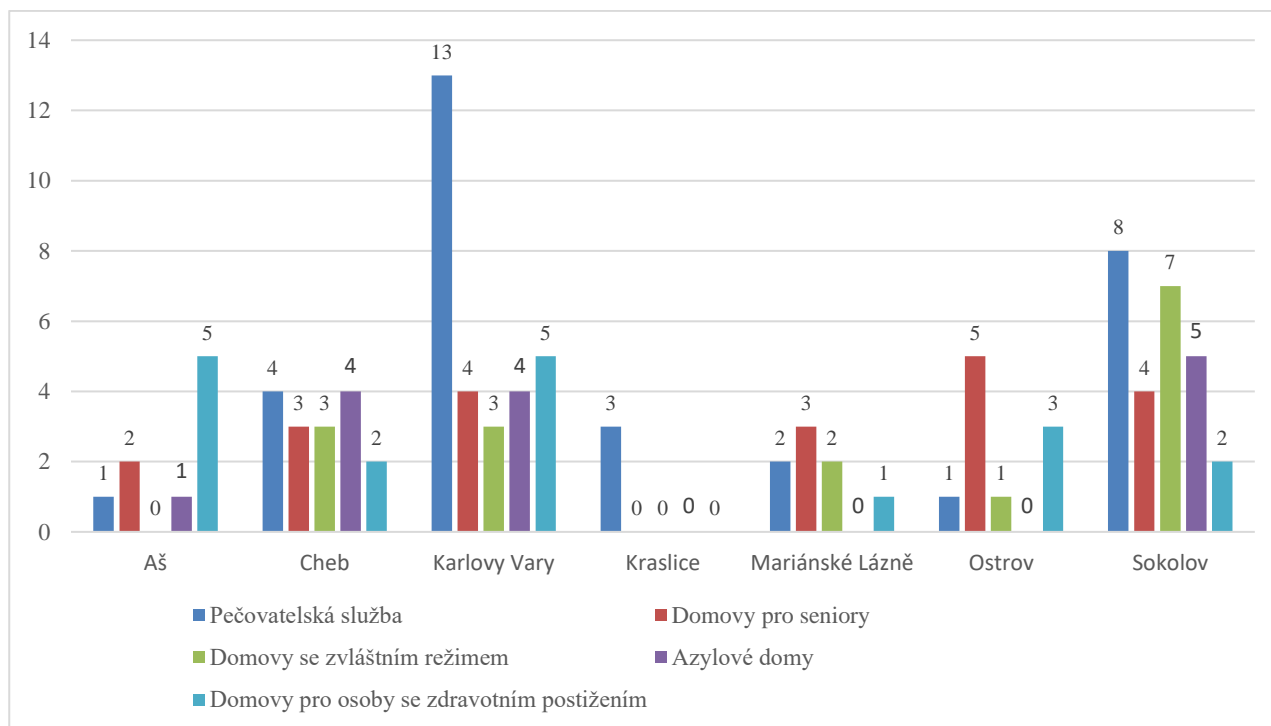


Počet sociálních služeb poskytovaných v Karlovarském kraji nebo pro občany Karlovarského kraje v roce 2024 je 217, z toho 166 zařazených v základní síti A služeb v kraji (tj. financováno z dotací MPSV a KK). Jde o pobytové, ambulantní i terénní sociální služby – služby sociální péče, prevence i poradenství. Řada poskytovatelů poskytuje více než jednu sociální službu, většinou v různých zařízeních, místech či obcích. Pobytové sociální služby a pečovatelské služby jsou poskytovány občanům nejen v obcích, kde mají sídlo, ale i z okolních obcí či z celého kraje. Dostupnost a rozložení sociálních služeb v území je velmi proměnlivé, protože jsou poskytovány dle aktuální potřeby a místa klienta, některá zařízení jsou na jedné adrese, některé služby jsou poskytovány v jednotlivých bytech, tj. na různých adresách (např. chráněné bydlení nebo azylové domy).

V roce 2024 působí na území Karlovarského kraje kolem 55 poskytovatelů vybraných pobytových sociálních služeb a pečovatelské služby. Regionální rozložení pobytových sociálních služeb a terénní nebo ambulantní pečovatelské služby zachycuje obrázek 60 a graf 21. Rozložení sociálních služeb v rámci kraje není rovnoměrné, většina jich je soustředěna do větších měst, která svou vybaveností zabezpečují obsluhu příslušných spádových území.

**Obrázek 60 - Územní rozložení pobytových sociálních služeb a pečovatelské služby v roce 2024**

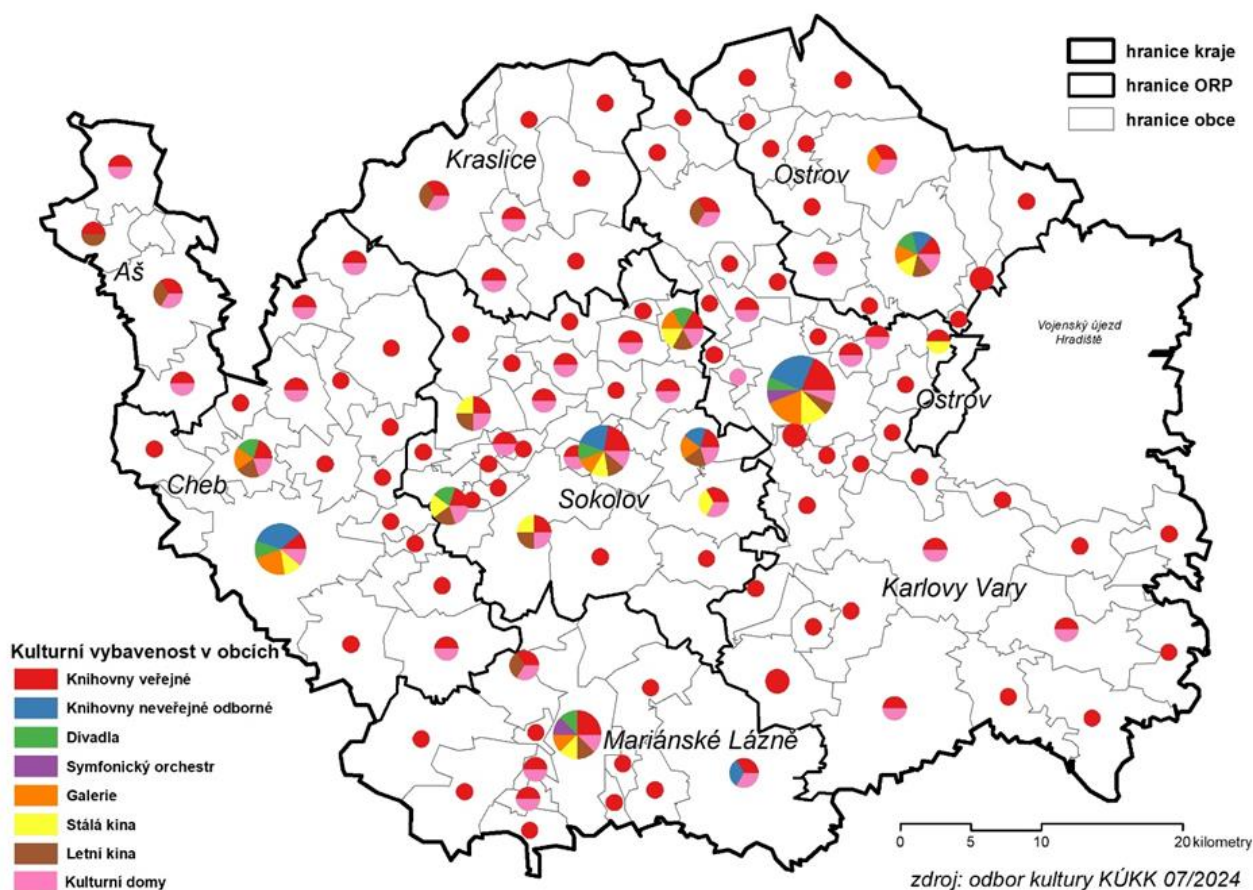


**Graf 21 - Počet zařízení sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v roce 2024**

zdroj: OSV KÚKK - 2024

### 2.9.3 Kultura

V Karlovarském kraji se nachází celá škála kulturních zařízení. Jedná se o divadla, symfonické orchestry, muzea, galerie, knihovny, kulturní domy a kina. Jejich rozmístění na území kraje je zřejmé z obrázku 61.

**Obrázek 61 - Kulturní vybavenost v obcích Karlovarského kraje v roce 2024**

**Divadla, divadelní sály, symfonické orchestry**

Samostatné divadelní budovy se nacházejí kromě Chebu, zejména v lázeňských městech, tedy v Karlových Varech, Mariánských Lázních a Františkových Lázních. Vesměs se jedná o historické, po architektonické stránce kvalitní budovy. Ostatní divadelní sály jsou součástí integrovaných kulturních zařízení, jako jsou kulturní domy, kulturní centra, kulturní střediska a podobně. Typickými zařízeními tohoto druhu jsou Městský dům kultury Sokolov, Dům kultury Ostrov, Kulturní a společenské středisko Chodov, nebo Městské kulturní středisko Kynšperk nad Ohří. Vadou na kráse v této oblasti je skutečnost, že vlastní divadelní soubor má pouze divadlo Cheb a jednotlivá divadelní představení je tak potřeba „nakupovat“ v sousedních, větších kulturních centrech.

Lázeňská města Karlovy Vary a Mariánské Lázně disponují také symfonickými orchestry, v obou případech s dlouhou kulturní historií. Karlovarský symfonický orchestr má nově k dispozici koncertní sál a dlouho postrádané zázemí v Císařských lázních.

**Kulturní domy, kulturní centra, víceúčelová kulturní zařízení**

Městské kulturní domy, nebo obdobná kulturní zařízení, se nacházejí ve všech městech a obcích, které mají více než tisíc obyvatel. Menší obce v bezprostředním zázemí větších měst zpravidla využívají pro kulturní a společenské akce zařízení těchto sídel.

**Galerie, muzea**

Na území Karlovarského kraje bylo v roce 2023 v provozu celkem 14 muzeí, galerií či památníků. V roce 2023 přibyla do sledování budova muzea Mattoni v Kyselce a muzeum v Horní Blatné. Galerie jsou záležitostí zejména větších měst, lázeňských měst, popřípadě sídel, která jsou centrem cestovního ruchu. Největší počet galerií se nachází v Karlových Varech (3). Následuje Cheb (2), Mariánské Lázně, Ostrov, Františkovy Lázně, Jáchymov, Chodov, Locket, Sokolov.

**Kina**

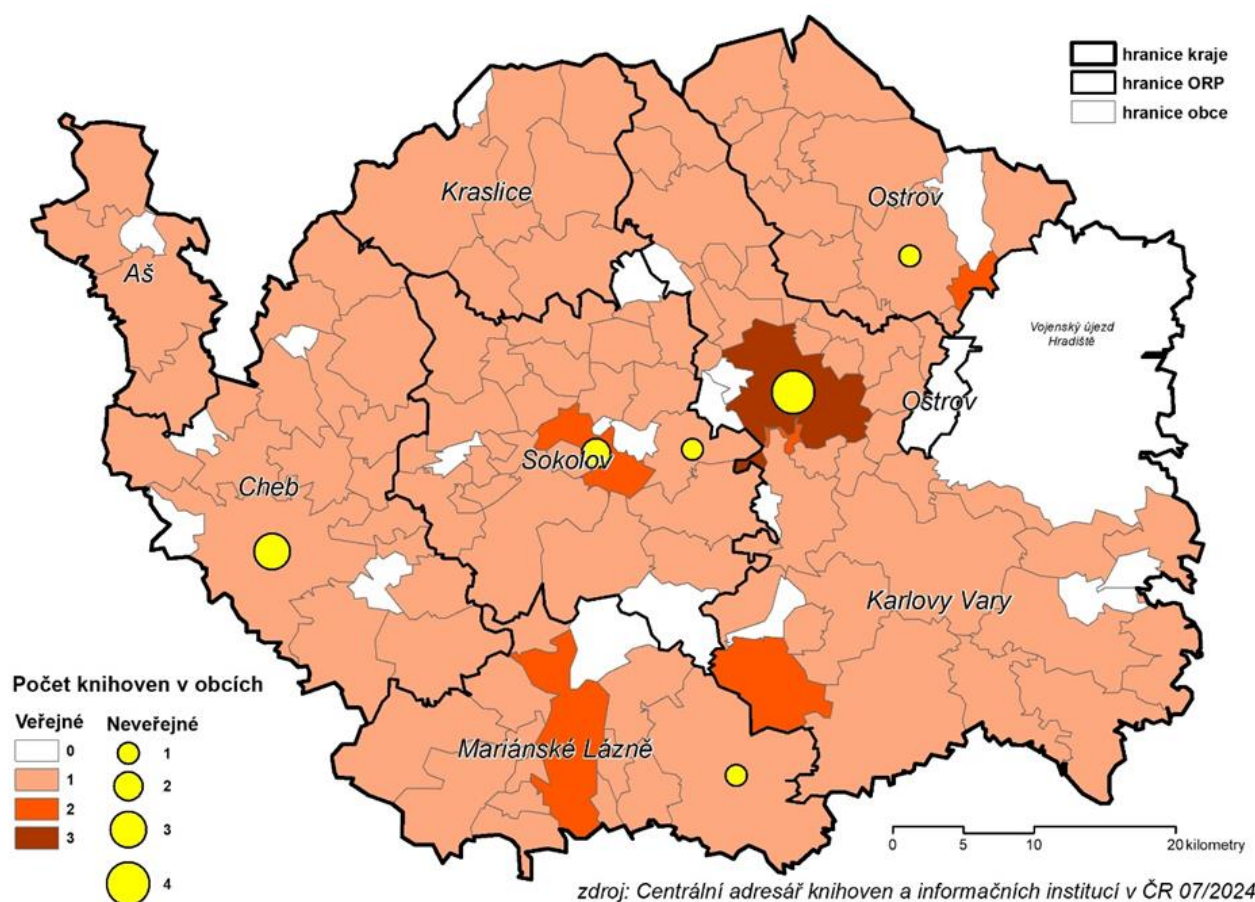
Podobně, jako v případě galerií, jsou kina zastoupena ve větších, zejména lázeňských městech. Z měst, která jsou obcemi s rozšířenou působností, se stálé kino nachází v Karlových Varech, Ostrově, Sokolově, Mariánských Lázních, Chebu. V Aši a Kraslicích stálé kino neexistuje, jsou zde pouze kina letní. Stálá kina se dále nacházejí v Březové u Sokolova, v Habartově, Kynšperku nad Ohří, Chodově, Kyselce a Horním Slavkově. Letní kina jsou kromě Kraslic a Aše provozována i na Březové u Sokolova, ve Františkových Lázních, Habartově, Chodově, Karlových Varech, Krásné, Kynšperku nad Ohří, v Lázních Kynžvart, Lokti, Mariánských Lázních, Nejdku, Ostrově a Sokolově. Některá kina vyžadují investice do jejich stavebního stavu a technického vybavení. V roce 2024 byla dokončena rekonstrukce interiéru 3D kina v Kulturním a společenském středisku v Chodově.

**Knihovny**

Z kulturních zařízení jsou v Karlovarském kraji nejvíce zastoupeny knihovny. Jen málo obcí nemá vlastní knihovnu (v roce 2024 22 obcí). V uplynulém období došlo k dostavbě potřebného depozitáře a dalšího zázemí Krajské knihovny v Karlových Varech. Kromě 130 veřejných knihoven (včetně všech poboček) se v roce 2024 na území Karlovarského kraje nachází i 12 odborných neveřejných knihoven v 6 městech (Karlovy Vary, Cheb, Sokolov, Locket, Ostrov a Teplá). Územní rozložení veřejných a neveřejných odborných knihoven zachycuje obrázek 62.



Obrázek 62 - Knihovny v obcích Karlovarského kraje v roce 2024



## 2.9.4 Veřejná správa

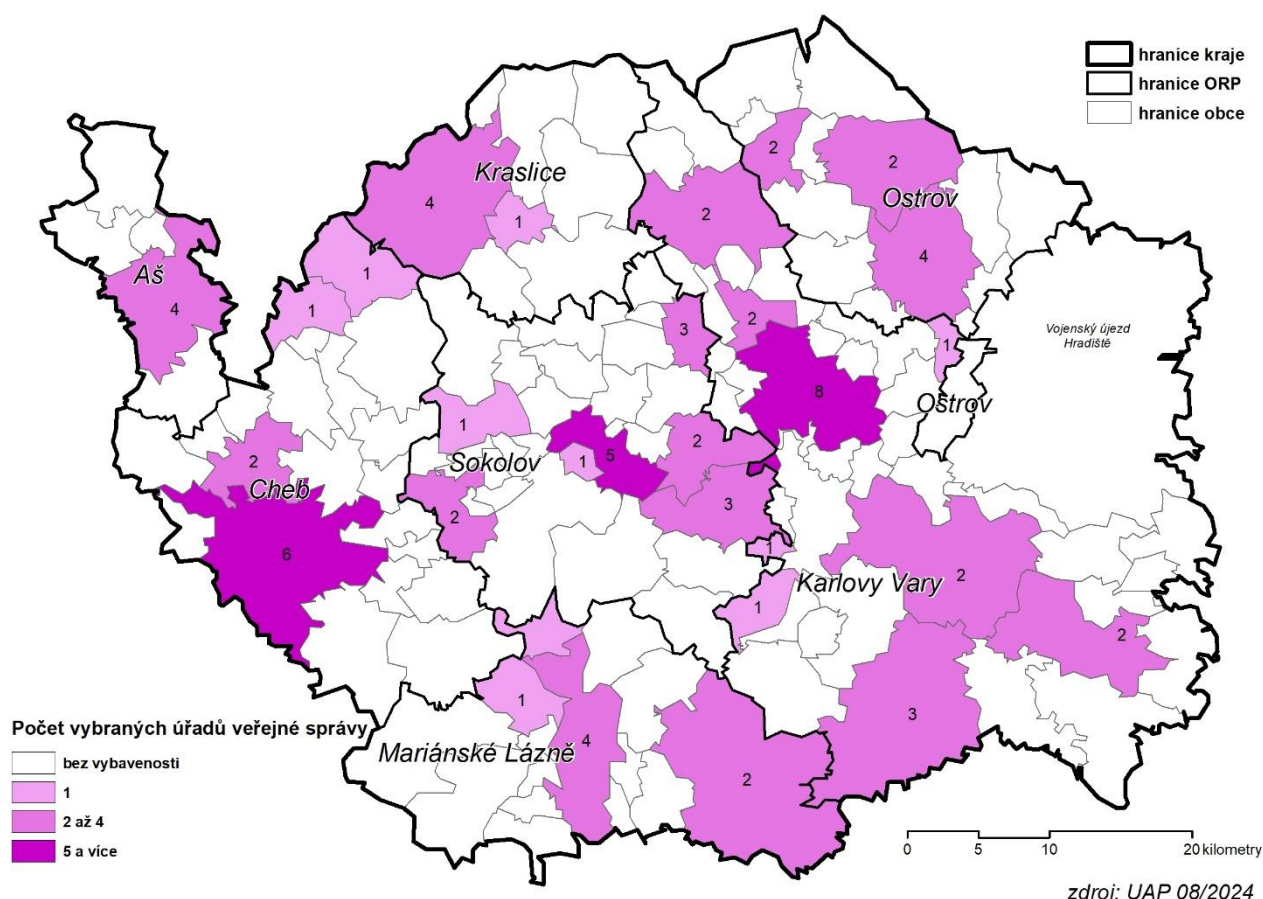
Veřejná správa je lokalizována v každé obci prostřednictvím obecních úřadů. Další správní úřady jsou pak umístěny ve větších městech s tím, že poloha a vymezení jejich správních obvodů je historicky předmětem řady reorganizací státní správy, a ne vždy odpovídá požadavkům snadné dostupnosti pro obyvatele. Z územního rozložení vybraných úřadů je zřejmé vcelku rovnoměrné pokrytí většiny území Karlovarského kraje s výjimkou jeho jihovýchodní části, kde schází větší správní centrum. Lokalizace jednotlivých úřadů je uvedena v tabulce 49 a na obrázku 63. Z důvodu reorganizace regionální struktury finanční správy a díky dalšímu rozvoji elektronické komunikace došlo ke zrušení finančního úřadu v Aši, Kraslicích, Mariánských Lázních a Ostrově. Byla zrušena pobočka Úřadu práce v Nejdku.

**Tabulka 49 - Lokalizace vybraných úřadů veřejné správy**

Obec	Finanční úřad	Úřad práce	Živnostenský úřad	Stavební úřad	Policie	Celkem
Aš		1	1	1	1	4
Bečov nad Teplou					1	1
Bochov				1	1	2
Františkovy Lázně				1	1	2
Habartov					1	1
Horní Slavkov		1		1	1	3
Cheb	1	1	1	1	2	6
Chodov		1		1	1	3
Jáchymov				1	1	2
Karlovy Vary	1	1	1	2	3	8
Kraslice		1	1	1	1	4
Kynšperk nad Ohří				1	1	2
Kyselka				1		1
Lázně Kynžvart				1		1
Loket				1	1	2
Luby				1		1
Mariánské Lázně		1	1	1	1	4
Nejdek				1	1	2
Nová Role				1	1	2
Ostrov		1	1	1	1	4
Pernink				1	1	2
Plesná					1	1
Rotava					1	1
Sokolov	1	1	1	1	2	6
Teplá				1	1	2
Toužim		1		1	1	3
Žlutice				1	1	2
<b>Celkem kraj</b>	<b>3</b>	<b>10</b>	<b>7</b>	<b>24</b>	<b>28</b>	<b>72</b>

zdroj: internetové portály 2024

Obrázek 63 - Počet vybraných úřadů veřejné správy v roce 2024



### 2.9.5 Veřejná prostranství

Plochy veřejných prostranství zahrnují několik druhů. Jedná se zpravidla o náměstí, ulice, tržiště, parky, chodníky, veřejnou zeleň, rozptylové plochy občanského vybavení a další prostory přístupné každému bez omezení, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Kromě vymezení potřebného pozemku umožňuje územní plánování stanovit potřebnou regulaci, a také umožňuje blokovat dotčené území před nežádoucí stavební činností.

Veřejná prostranství by měla být přívětivým, funkčním, živým a pobytovým prostorem každého sídla, který v něm zvyšuje každodenní kvalitu života. Veřejná prostranství by neměla vznikat pouze jako vedlejší produkt jiných záměrů, ale měla by být navrhována prioritně s vysokou obytnou kvalitou. Veřejná prostranství významně ovlivňují to, jak se lidé v daném sídle cítí a chovají. Jsou místem, kde obyvatelé tráví nejvíce času. Jsou první rovinou, přes kterou sídlo vnímáme a poznáváme a svou fyzickou podobou a funkcemi formují společenský život. Veřejná prostranství by ideálně měla tvořit v každém sídle kontinuální systém bez fyzických, nebo psychologických bariér. Síť ulic, cyklostezek, chodníků, pěšin a dalších propojení by měla umožňovat snadný pohyb sídlem. Prostřednictvím veřejných prostranství by do sídla měla proniknout příroda, a to skrze vizuální a fyzické propojení lesů, vodních toků, případně vodních ploch s parky, sady a dalšími plochami. Veřejná prostranství umožňují pořádat kulturní akce, ale i menší lokální aktivity. Umožňují rovněž umísťování kvalitních výtvarných děl vhodně doplňujících okolní architekturu. Veřejný prostor by měl mít šanci vstoupit do místních institucí, které na něj navazují a mělo by tak dojít k vzájemnému oživení.

V souvislosti s lázeňstvím se v kraji nachází velké množství významných veřejných prostranství s historickou hodnotou. Kvalitní veřejný prostor zvyšuje hodnotu sídla, která zpětně ovlivňuje jeho ekonomický potenciál. Zvýšená kvalita života jeho obyvatel přivádí do sídla mladé, vzdělané a pracovně kvalifikované lidi, a to se pak stává zajímavým pro investory a jejich investice.

Všechna větší sídla, zvláště města by v ideálním případě měla disponovat koncepčním dokumentem upravujícím přístup k problematice veřejných prostranství.

V Karlových Varech byla v roce 2018 zřízena Kancelář architektury města Karlovy Vary (KAMKV), organizace zabývající se architekturou a urbanismem, budoucí vizí města, územním plánováním a veřejným prostorem. Tým této organizace napomáhá vytvářet městské veřejné prostory, iniciuje zadání pro architektonické soutěže, podílí se na veřejném dialogu o identitě městského prostoru s obyvateli a podnikatelé a tím podněcuje zájem veřejnosti o městský veřejný prostor.

## 2.10 Dopravní a technická infrastruktura včetně její dostupnosti

Zásadní změny oproti minulé aktualizaci se týkají pojetí energetiky, kdy na základě závěrů uhelné komise je předpokládáno ukončení těžby hnědého uhlí na Sokolovsku do roku 2030. V této souvislosti připravuje společnost SUAS GROUP a.s. (sesterská skupina Sokolovské uhelné, právní nástupce a.s.) projekty, které zajistí přechod na kombinaci různých energetických zdrojů pro výrobu a distribuci elektrické a tepelné energie. Zvažované možnosti zahrnují spalování plynu, bioplynu, komunálního odpadu a biopaliv, dále větrnou energetiku a fotovoltaiku. Rovněž je pilotně ověřováno využití bateriového úložiště a dále spalování vodíku v kombinaci se zemním plynem. Na národní úrovni se zvažuje využití inovativních technologií, jako jsou malé modulární reaktory. Cílem je udržet provoz energetiky v Karlovarském kraji jako ostrovní a zároveň zajistit ochranu před plošnými výpadky dodávek elektrické energie.

### A. Souhrn vyhodnocení podtémat

#### *Dopravní infrastruktura*

Silniční osu kraje tvoří dálnice D6 Cheb – Karlovy Vary a silnice I/13 v úseku Karlovy Vary – Ostrov. Silnice I/13 je čtyřpruhová komunikace. Spojení Karlovarského kraje s hlavním městem ČR zajišťuje pokračování I/6 Karlovy Vary – Praha, s částečně vybudovanými úseky D6. Z pohledu délky silniční sítě patří Karlovarský kraj k méně vybaveným krajům ČR, také hustota silniční sítě v přepočtu k rozloze území patří k podprůměrným ve srovnání s ostatními kraji ČR. Nejvyšší hustotu silniční sítě dosahuje správní území ORP Cheb a ORP Sokolov. Intenzita dopravy na síti silnic nižších tříd není vysoká. Časová dostupnost většiny center ORP individuální automobilovou dopravou je přijatelná a nepřesahuje 30 minut, s výjimkou ORP Karlovy Vary. Také časová dostupnost centra kraje – Karlových Varů je příznivá, neboť pro téměř 50 % území je dostupné do 30 minut.

Kostru železniční sítě Karlovarského kraje tvoří tratě č. 178 a č. 179 v trase (Praha-Plzeň) - Mariánské Lázně-Cheb-Pomezí - (Marktrewitz, SRN), která je součástí III. tranzitního železničního koridoru a celostátní dvojkolejná trať č. 140 (Chomutov) - Karlovy Vary – Cheb. Hustota železničních tratí je v Karlovarském kraji i přes členitý terén mírně vyšší než je průměr ČR.

Na území kraje se nachází mezinárodní Letiště Karlovy Vary. Výhledově se uvažuje s rozšířením a prodloužením vzletové a přistávací dráhy se systémem odstavných a pojízdných drah, včetně vybudování Letecké záchranné služby (LZS Karlovarského kraje) a dalších parkovišť pro veřejnost. Na území kraje se nachází další tři veřejná letiště vnitrostátní – Cheb, Toužim, která jsou využívána především pro sportovní účely, a Mariánské Lázně, které je nevyužívané.

Hustota cyklotras na území Karlovarského kraje je v porovnání s ostatními kraji spíše nižší, což je dáno horšími terénními a klimatickými podmínkami. Na území kraje se nalézá poměrně hustá síť turistických cest. Z řek je vodácky sjízdná Ohře. V horských oblastech a areálech s vhodnými sněhovými podmínkami je v současnosti vyznačeno a udržováno přes 385 km běžeckých stop.

Na území Karlovarského kraje funguje Integrovaný dopravní systém Karlovarského kraje (IDOK). V roce 2022 se pro veřejnou dopravu v Karlovarském kraji vysoutěžilo 170 nízkoemisních autobusů. Od 1. ledna 2024 provozuje meziměstskou autobusovou dopravu v Karlovarském kraji Dopravní podnik Karlovy Vary, a. s. V pracovních dnech je do většiny obcí vedeno 8 i více párových spojů za 24 hodin. V průběhu nepracovních dnů je situace výrazně horší – do některých obcí není dostupnost zajištěna vůbec.

#### *Technická infrastruktura*

Na území Karlovarského kraje je nadprůměrný stav z hlediska zásobování vodou z veřejných vodovodů. Podíl obyvatel zásobených vodou z vodovodů pro veřejnou spotřebu téměř 100 % (ČSÚ: Vodovody, kanalizace a vodní toky – 2023). Nejlepší situace je v ORP Sokolov, naopak nejhorší v ORP Kraslice.

Hlavními zdroji pitné vody v kraji jsou zdroje podzemní i povrchové. Nejvydatnějším zdrojem podzemních vod je prameniště Nebanice, významné jsou povrchové zdroje, zejména u větších sídelních celků. Kapacita vodních zdrojů na území Karlovarského kraje je dostatečná a s rezervou pokrývá potřeby kraje. Spotřeba vody v kraji za rok 2023 byla mírně podprůměrná (86,7 l/os/den, průměr činí 90,6 l/os/den). Celkový objem vyrobené vody se v Karlovarském kraji i v ČR se dlouhodobě snižuje. S ohledem na hygienickou (normovou) hodnotu 115 l/os/den, je další snižování spotřeby vody nežádoucí. Ztrátovost vody ve vodovodní síti Karlovarského kraje je na úrovni průměru ČR, tj. 15 %. Většinu území kraje pokrývají systémy skupinových vodovodů, z nichž mnohé z nich jsou navzájem propojené. Tímto vzniká jádro celokrajského stabilního systému zásobování pitnou vodou.

Podíl obyvatel v Karlovarském kraji, kteří bydlí v domech napojených na veřejnou kanalizaci, je velmi vysoký a blíží se devadesáti procentům. (87,4 %). Dle SLBD 2021 byl nejvyšší podíl byl v ORP Sokolov, zatímco v ORP Kraslice byla situace horší. V posledních letech přibývá kanalizačních systémů, které obsluhují více obcí současně.

Karlovarskému kraji připadá podíl 4,7 % na instalovaném výkonu elektrizační soustavy ČR. Dominantním typem zdroje v Karlovarském kraji z hlediska podílu na instalovaném výkonu daného typu v ČR je paroplynová elektrárna (400 MW, tj. 36,8 %), z hlediska absolutní hodnoty instalovaného výkonu je to v kraji parní elektrárna (540 MW, tj. 49,7 %). Větrné elektrárny tvoří 6,3 %, plynové spalovací 2,2 %, fotovoltaické 4,3 % a vodní 0,73 % instalovaného výkonu. Za posledních 5 let došlo k navýšení instalovaného výkonu fotovoltaických elektráren o 27,4 %.

Nejvýznamnějším výrobcem elektrické a tepelné energie v kraji je SO ORP Sokolov, kde se nacházejí všechny velké



zdroje tohoto typu. Měrná spotřeba elektrické energie na obyvatele v kraji je 5,1 MWh, což je méně než republikový průměr 5,5 MWh.

Co se týče zásobování plynem, je v Karlovarském kraji situace dobrá, protože všechna významná sídla jsou již plynofikována. V oblasti výroby tepelné energie dominuje ORP Sokolov, což souvisí s výrobou elektrické energie v této oblasti. Sokolovsko vyrábí přibližně 85 % veškeré tepelné energie v kraji.

V Karlovarském kraji je také vysoký podíl domácností vybavených osobním počítačem (77,1 %). Podíl domácností s internetovým připojením je téměř na celostátním průměru (82 %). Dobrá situace je ve vybavení veřejné správy informačními technologiemi. Sektor informačních technologií zaznamenává v posledních 15 letech výraznou dynamiku růstu.

## B. Významná zjištění o stavu a vývoji území - dle podtémat

### 2.10.1 Silniční doprava

#### *Silniční síť*

Silniční osu kraje tvoří dálnice II. třídy D6 (Cheb – Karlovy Vary) a I/13 (v úseku Karlovy Vary – Ostrov je vybudovaná o čtyřpruhová komunikace zařazená jako silnice I. tř.). D6 a čtyř pruhový úsek silnice I/13 Karlovy Vary – Ostrov jsou součástí republikové rozvojové osy OS7 Ústí nad Labem – Chomutov – Karlovy Vary – Cheb a doplňují síť TEN-T ČR. Silnice I. třídy zajišťuje spojení Karlovarského kraje s hlavním městem Prahou, propojení dalších významných center osídlení kraje a spojení se sousedními kraji a SRN – jsou to silnice I/6 (Praha) – Karlovy Vary, D6 – Karlovy Vary – Sokolov – Cheb, I/6 Vojtanov – (SRN Marktredwitz – A93), I/13 Karlovy Vary – Ostrov – (Chomutov), I/20 Karlovy Vary – Toužim – (Plzeň – D5), I/21 (D5) – Mariánské Lázně – Cheb – Vojtanov – (SRN Plauen – A72), I/25 Ostrov – Boží Dar – (SRN Chemnitz – A4) a I/64 Františkovy Lázně – Aš – (SRN Selb – A93).

Silnice II. třídy tvoří doplňkovou síť pro napojení dalších významnějších sídel nebo oblastí na nadřazenou síť dálnice II. třídy a silnic I. třídy. Silnice III. třídy zajišťují základní silniční připojení všech ostatních sídel kraje.

Délka silniční sítě Karlovarského kraje činila v roce 2023 celkem 2 056 km, z toho úsek dálnice II. třídy tvoří pouze 37 km, což je 1,8 % z celkové délky silniční sítě na území kraje. Délka silnic I. třídy je 188 km, což je téměř 9,1 %, délka silnic II. třídy je 473 km, což je 23 % a délka silnic III. třídy činí 1 357 km, což je převažujících 66 % z celkové silniční sítě na území kraje.

Hustota silniční sítě v přepočtu k rozloze území patří k podprůměrným, ve srovnání s průměrem ČR (70,6 km/100km<sup>2</sup>) je jen 62,1 km/100 km<sup>2</sup>.

Nepříliš dobré (i když došlo ke zlepšení) postavení má Karlovarský kraj v hodnocení hustoty sítě komunikací dálničního typu (dálnice II. třídy), kde se hustotou 1,17 m/100 km<sup>2</sup>, dosahuje necelých 62 % průměru ČR (19,0 m/100 km<sup>2</sup>). Nižší hustotu pokrytí silnicemi vykazují pouze kraj Zlínský, Jihočeský a Jihomoravský. Naopak nejhustší dálniční síť mají ve Středočeském, Pardubickém a Ústeckém kraji.

Kvalita silniční sítě I. třídy (někde i II. třídy) je negativně ovlivněna existujícími průchody zatížených úseků silnic zastavěným územím částí sídel (Karlovy Vary, Jáchymov, Nejde, Stráž nad Ohří, Bečov nad Teplou, apod.), případně nedostatečnými šířkovými parametry vozovky.

#### *Dostupnost center*

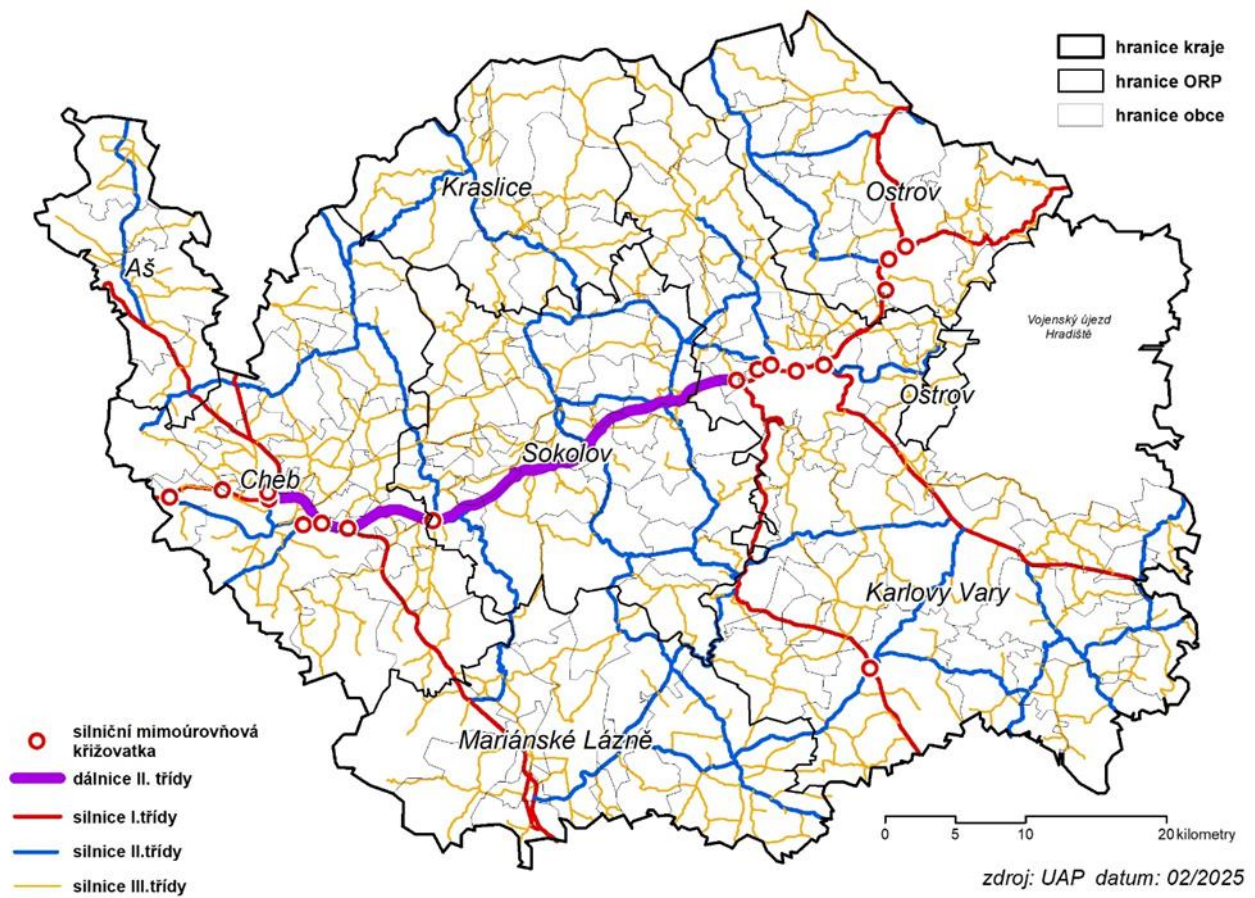
Časová dostupnost většiny center ORP individuální automobilovou dopravou je dobrá. Ve správních obvodech ORP Aš, Cheb, Mariánské Lázně, Kraslice, Sokolov a Ostrov výrazně nepřesahuje 30 minut. Nejhorší situace je v jihovýchodní části ORP Karlovy Vary s dostupností značné části území do 30 minut, deseti obcí do 40 minut a čtyř obcí do 50 minut. Také časová dostupnost krajského města Karlových Varů, je příznivá, neboť 3 % území jsou dostupná do 10 minut, pětina do 20 minut, téměř polovina území je dostupné do 30 minut, 76 % do 40 minut, 93 % území do 50 minut, a pouze úzké pásy hraničních oblastí, tj. 8 % rozlohy území kraje, nad 50 minut.

#### *Místa přechodu státní hranice*

V Karlovarském kraji je čtveřice původních hraničních přechodů na silnicích I. třídy: Pomezí (na silnici I/6), Aš (I/64), Vojtanov (I/21) a Boží Dar (I/25). Další hraniční přechody se nacházejí na silnicích II. a III. třídy. Vedle toho je v kraji dalších 16 míst, původně jen turistických hraničních přechodů. Provozované železniční přechody do SRN jsou v současnosti Pomezí nad Ohří – Schirding, Vojtanov – Schöenberg, Kraslice – Klingenthal a Potůčky – Johangeorgenstadt, Aš – Selb.

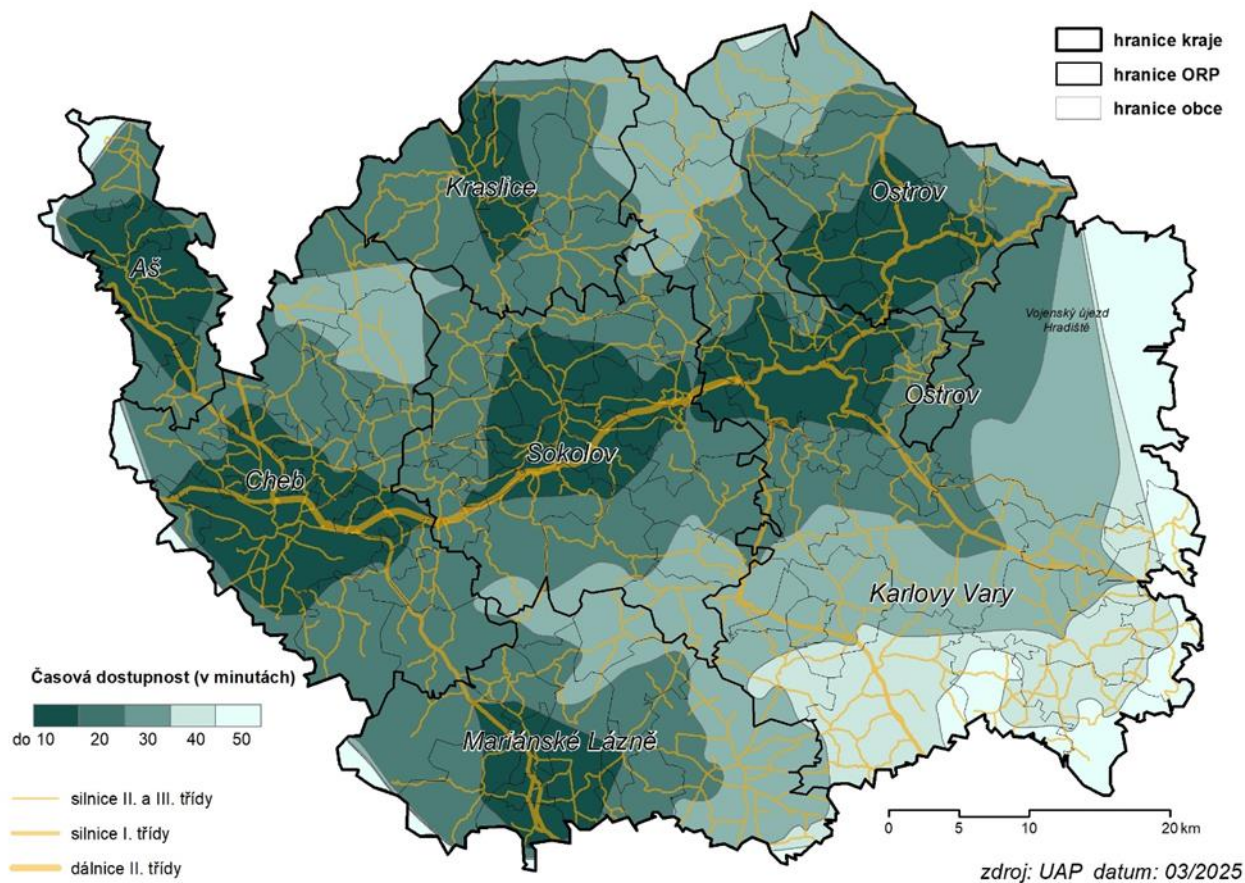
V souvislosti s přistoupením České republiky k Schengenské dohodě (prosinec 2007) je možno překračovat vnitřní hranice EU na kterémkoliv místě bez hraničních kontrol. Jediným místem v Karlovarském kraji, kde i nadále probíhá hraniční kontrola je mezinárodní Letiště Karlovy Vary (lety v rámci EU, mimo EU – Rusko nebo charterové lety do dovolenkových destinací).

**Obrázek 64 - Silniční síť Karlovarského kraje**

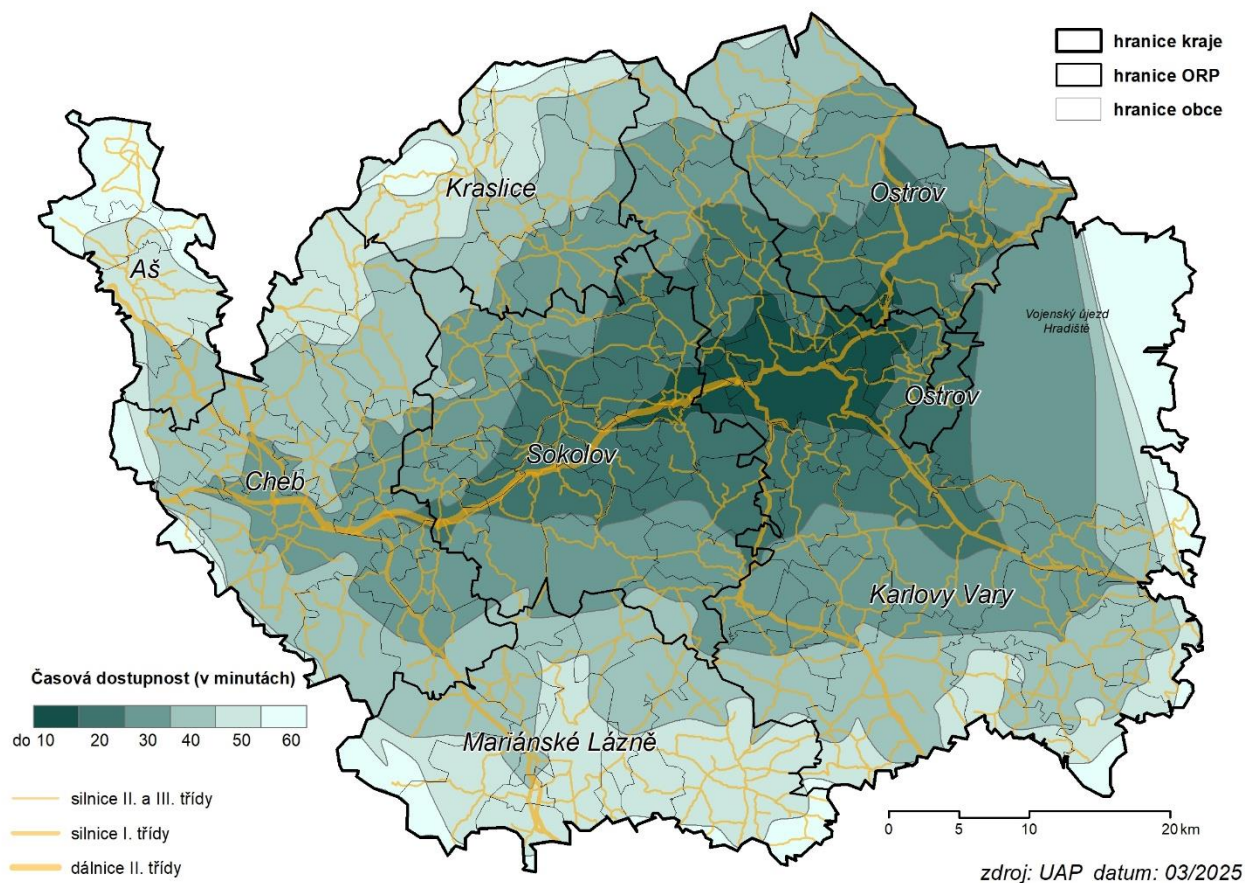


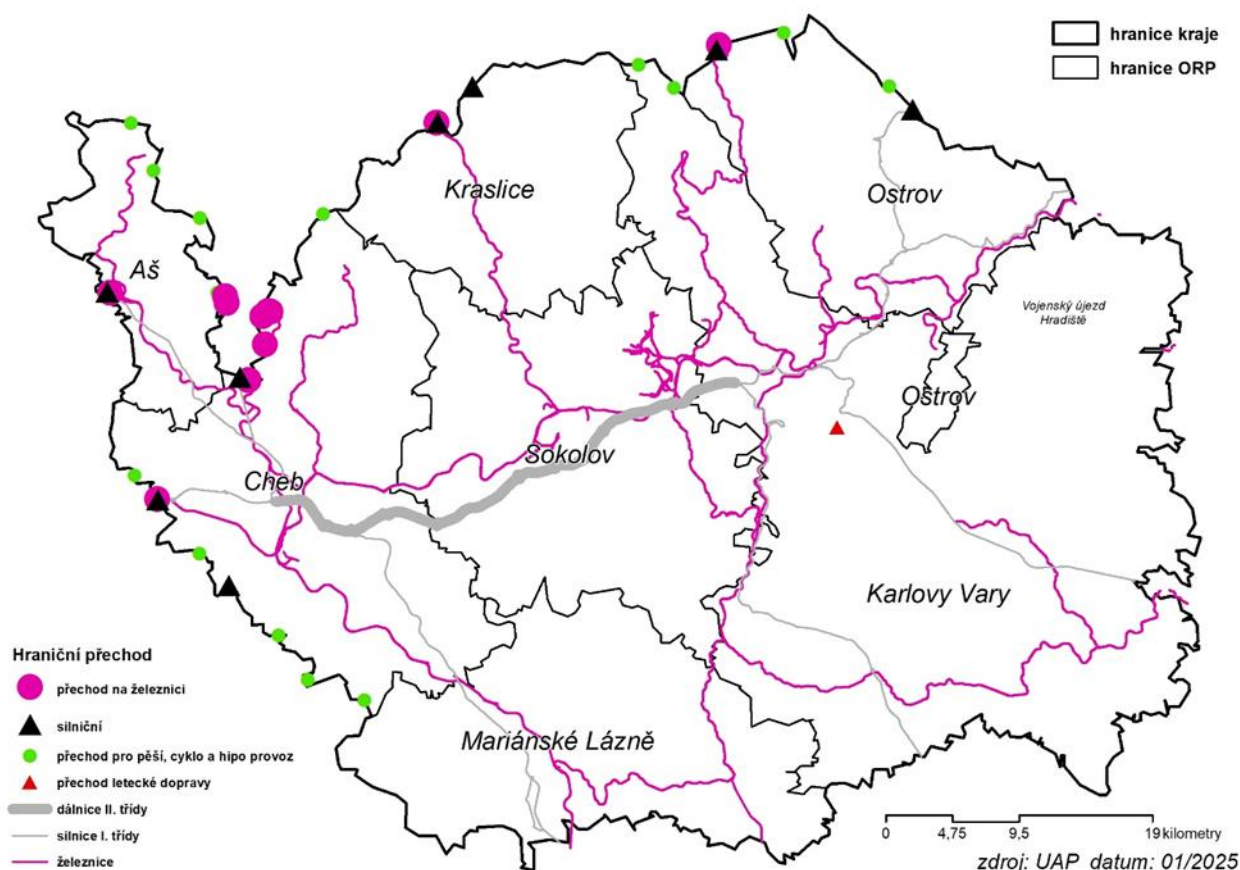


Obrázek 65 - Dostupnost center ORP individuální dopravou



Obrázek 66 - Dostupnost krajského města Karlových Varů individuální dopravou



**Obrázek 67 - Místa přechodu státní hranice**

## 2.10.2 Železniční doprava

### Železniční síť

Železniční kostru Karlovarského kraje tvoří tratě č. 178 a č. 179 v trase (Praha – Plzeň) – Mariánské Lázně – Cheb – Pomezí – Schirnding (SRN) – Marktredwitz (SRN), která je součástí III. tranzitního železničního koridoru (na území kraje v úseku Mariánské Lázně – Lipová u Chebu jednokolejná a v úseku Lipová u Chebu – Cheb, dvoukolejná) a celostátní dvojkolejná trať č. 140 (Chomutov) Klášterec nad Ohří – Karlovy Vary – Cheb. Styčným bodem obou tras je železniční uzel Cheb. Tyto tratě jsou zahrnuty do tzv. Transevropské železniční sítě. Další spojení Chebu s evropským železničním systémem umožňuje ještě celostátní trať č. 147 Cheb – Františkovy Lázně – Vojtanov – Bad Brambach (SRN) – Plauen (SRN), zde saská strana plánuje elektrifikaci a zdvoukolejnění této trati (v roce 2017 k tomu bylo podepsáno Memorandum mezi Karlovarským krajem a okresem Vogtland) a regionální trať č. 148 Cheb – Aš – Selb – Plößberg (SRN) – Hof (SRN).

Další regionální tratě doplňují přepravní potenciál železniční dopravy v kraji. Jde o jednokolejné tratě:

141 Dalovice – Merklín,

142 Karlovy Vary dolní nádraží – Potůčky – Johanngeorgenstadt (SRN),

144 Nová Role – Krásný Jez, úsek Horní Slavkov – Kounice – Loket předměstí (provoz dočasně zastaven). V současné době je provozován pro sezónní osobní dopravu úsek Krásný Jez – Horní Slavkov – Kounice a pro pravidelnou osobní dopravu úsek Loket předměstí – Nové Sedlo – Chodov – Nová Role (tratě 143 a 144 byly sloučeny pod jeden společný úsek 144). Nákladní doprava v úseku Krásný Jez – vlečka Legios není provozována (firma Legios je v úpadku). Pro pravidelnou osobní dopravu je v roce 2025 uvažováno pouze do zastávky Loket (v úseku Loket – Loket předměstí, nebyla doprava objednána).

145 Sokolov – Kraslice – Zwotenthal (SRN),

146 Tršnice – Luby,

147 Cheb – Vojtanov – Bad Brambach (SRN),



148 Cheb – Aš – Hranice v Čechách, Aš - Selb – Plöbberg (SRN) – Hof (SRN),

149 Karlovy Vary dolní nádraží – Mariánské Lázně,

161 Rakovník – Bečov nad Teplou,

163 Protivec – Bochoř (pouze pro nákladní dopravu).

Optimalizace III. tranzitního koridoru č. 178 na území Karlovarského kraje byla dokončena v roce 2010. Na trati č. 140 probíhá optimalizace s cílem dosažení zvýšení rychlosti a tím v Chebu navázání taktového jízdního řádu rychlíků ze směru od Ústí nad Labem, na spěšné vlaky do Norimberka. Na této trati byly dokončeny stavební úpravy kolejí stanic Karlovy Vary, Chodov, Sokolov a stanice Cheb.

## Železniční doprava

Cílem posílení železniční dopravy, zejména z důvodu přímého železničního spojení mezi krajskými městy Plzeň a Karlovy Vary přes Cheb, je přímé spojení spěšnými vlaky, na které jsou nasazeny moderní elektrické jednotky RegioPanter řady 650, pořízené z dotačního titulu.

V roce 2012 byl znovu obnoven provoz na vlečce z Vojkovic nad Ohří do závodu Mattoni v Kyselce, z důvodu odlehčení nákladní silniční dopravy na silnici III. třídy v úseku Kyselka – Karlovy Vary a v roce 2017 byl na této trati zahájen sezónní víkendový provoz osobními vlaky (v současné době zde tato doprava není provozována). Od roku 2021 proběhly významné investice do rekonstrukcí nádražních budov v žst. Karlovy Vary (2017), Sokolov (2018), Loket (2018), Stráž nad Ohří (2020), Tršnice (2020), Ostrov nad Ohří (2021) a Nejedek (2021), Aš, Chodov a Vojtanov. V současnosti probíhá celková rekonstrukce železniční stanice Františkovy Lázně, připravuje se oprava budov železničních stanic Bečov nad Teplou a Cheb (předpoklad zahájení v r. 2025). Na celé železniční síti byly prováděny rekonstrukce traťových úseků. Na celostátní trati evropské – Cheb – Plzeň proběhla instalace technologie pro Evropský vlakový zabezpečovací systém (ETCS), v současnosti je zde systém ETCS v provozu v tzv. podvojném systému (vlaky vybavené příslušným vlakovým zabezpečovačem jej používají, vlaky nevybavené nikoliv). Vybaveny jsou v podstatě všechny vlaky dopravce ČD objednané Karlovarským krajem a Expresy objednané Ministerstvem dopravy.

Délka sítě železničních tratí v Karlovarském kraji v roce 2023 činila 491 km. Z toho délka celostátních tratí 151 km, což je 31 % celkové délky železničních tratí, délka regionálních tratí 340 km (69 %). Provoz je zastaven na 8,3 km (1,7 %). Hustota železničních tratí v Karlovarském kraji (14,83 km/100 km<sup>2</sup>) je i přes nepříznivé terénní podmínky kraje mírně vyšší, zatímco průměrná hustota sítě železničních tratí v ČR je 12,1 km/100 km<sup>2</sup>. Podle Programu rozvoje rychlých železničních spojení v ČR (2017) se na území Karlovarského kraje neuvažuje s rozvojem vysokorychlostních tratí.

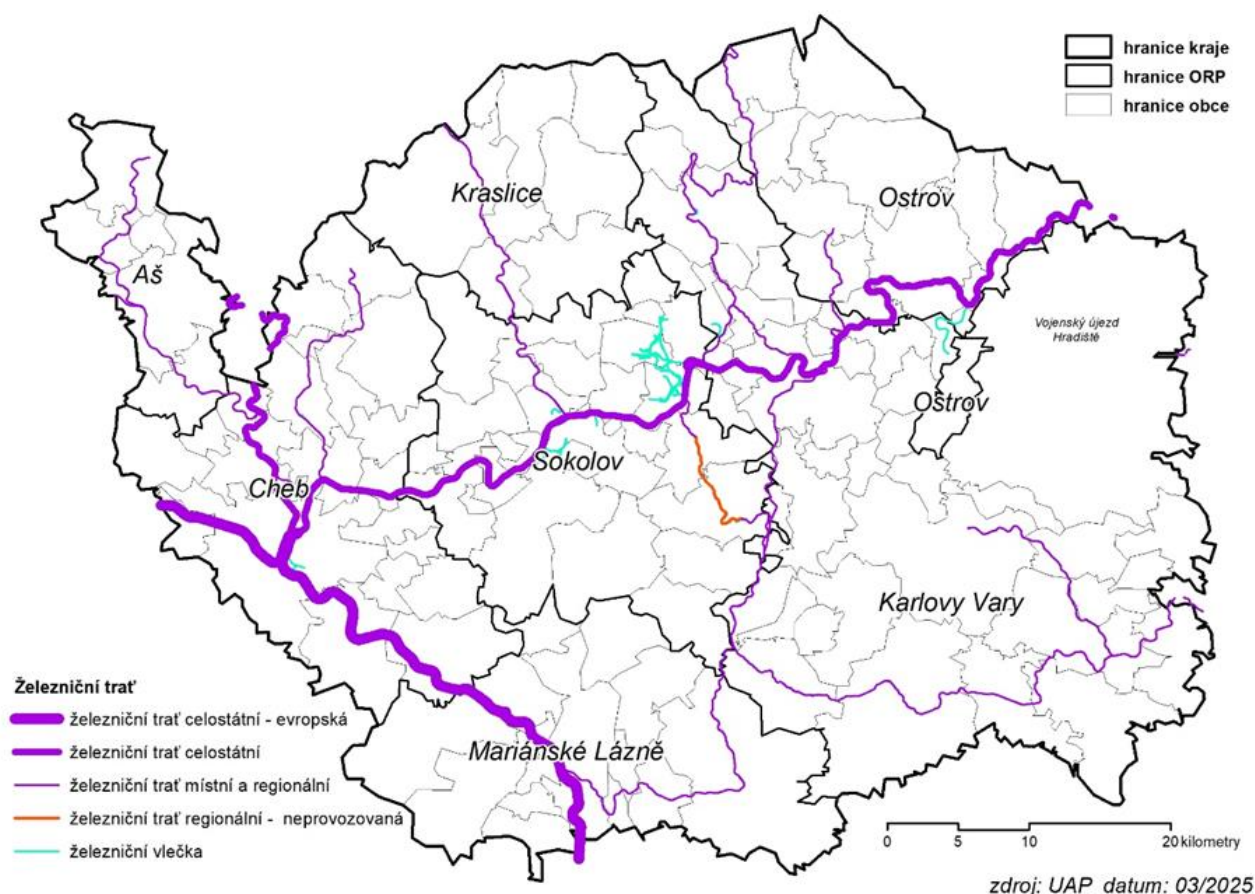
**Tabulka 50 - Intenzita osobní železniční dopravy**

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Vlaková nádraží (počet)	Vlakové zastávky (počet)	os. vlaky po-pá (počet)	os. vlaky so/ne (počet)	rychlíky (počet)
Aš	4	4	48	41	0
Cheb	8	16	114	88	34
Karlovy Vary	17	23	86	73	18
Kraslice	3	2	44	38	0
Mariánské Lázně	6	5	45	35	18
Ostrov	8	5	22	16	14
Sokolov	11*	12**	66	53	18
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>57</b>	<b>67</b>	<b>425</b>	<b>344</b>	<b>102</b>

Pozn.: \* žst. - neprovozované, \*\* zast. - neprovozované, trať Loket – Horní Slavkov

zdroj: ÚAP 2025

Obrázek 68 - Železniční doprava



### 2.10.3 Letecká doprava

Regionální mezinárodní letiště v Karlovarském kraji, Letiště Karlovy Vary, je jedním z pěti veřejných mezinárodních letišť v ČR s vnější Schengenskou hranicí, které tvoří strategickou páteřní síť civilních letišť ČR. Od roku 2004, kdy je vlastníkem letiště v Karlových Varech Karlovarský kraj, byla realizována celá řada investičních akcí s cílem modernizovat infrastrukturu, zejména v oblasti technických parametrů vzletové a přistávací dráhy, světelného a zabezpečovacího zařízení a prostor pro odbavení cestujících. V roce 2009 byl zprovozněn nový odbavovací terminál. V září 2011 bylo zprovozněno menší parkoviště pro cestující a návštěvníky a v roce 2017 byla dokončena nová hasičská stanice. V roce 2014 byla Karlovarským krajem pořízena Aktualizace územní studie rozvoje a využitelnosti letiště Karlovy Vary. V roce 2019 byla pořízena Aktualizace hlukové studie Letiště Karlovy Vary s predikcí provozu a hlukové zátěže území pro rok 2025, včetně provozu letecké školy F-AIR. V současné době letiště Karlovy Vary s ohledem na blízkost Vojenského újezdu Hradiště, plní i úkoly Armády ČR.

V roce 2019 byla zpracována studie proveditelnosti projektu rozšíření a prodloužení RWY 11/29 s cílem eliminovat některé provozní limity, týkající se šířky (ve vztahu k bezpečnému provedení přistání při vyšší složce bočního větru) a délky (ve vztahu k využití maximálního obchodního zatížení letadel typu B 737/A 320 a jejich maximálního doletu). V roce 2023 byla zahájena projektová příprava rozšíření a prodloužení vzletové a přistávací dráhy na základní šířku 45 m a doplněnými postranními pásy, na celkovou šířku zpevněné plochy 60 m a finální délku 2 510 m, včetně nové pojezdové dráhy TWY A a obslužných komunikací. Na tuto variantu bylo v roce 2021 provedeno na MŽP posuzování vlivu na životní prostředí (EIA) podle § 6 odst. 5) s obsahem a rozsahem podle přílohy č. 4 zákona č. 100/2001 Sb., v platném znění. Rozvoj letiště závisí na budoucí investici ve výši téměř 1,24 miliardy korun do rozšíření a prodloužení vzletové/ přistávací dráhy a související infrastruktury. V roce 2024 byla firmou KPMG Česká republika s. r. o. zpracována Dopadová studie rozvoje Letiště Karlovy Vary, která návratnost investice rozšíření a prodloužení prokázala. Dalším významným záměrem letiště (v rámci zlepšování služeb zákazníkům), je vybudování parkoviště pro 130 parkovacích míst, včetně objednávkového systému.

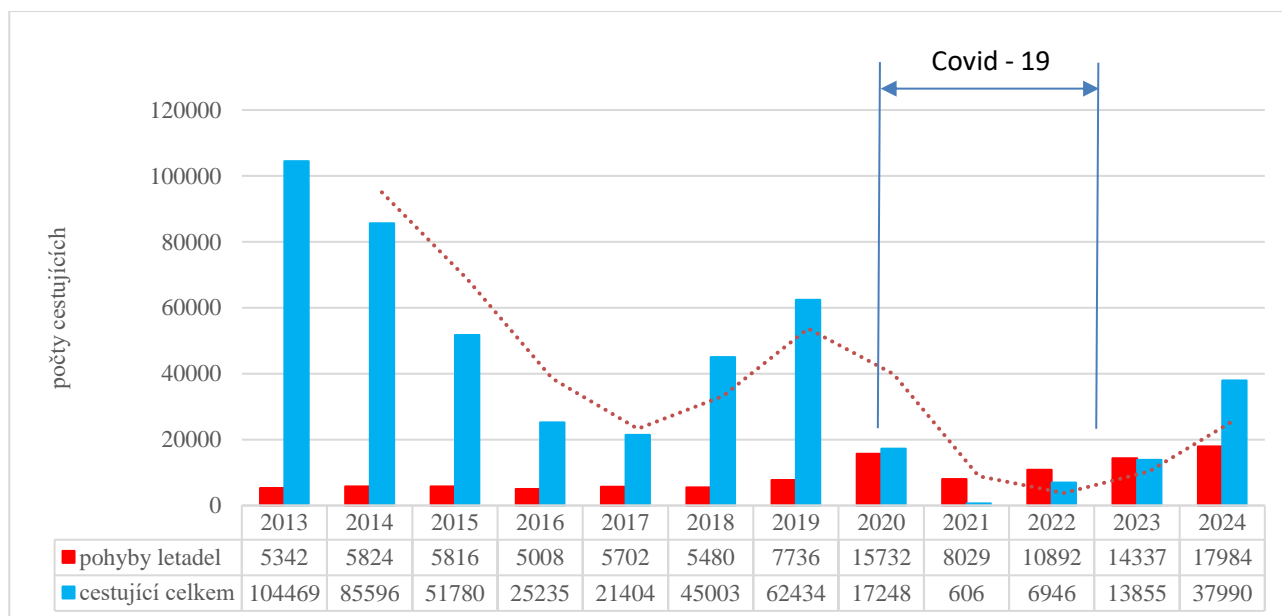
V případě úspěšné realizace projektu by se v následujících letech výrazně zlepšily výchozí předpoklady pro další rozvoj pravidelných linek a charterových letů, zejména do nových destinací mimo Rusko. V rámci projektových prací na rozšíření a prodloužení vzletové a přistávací dráhy byla pořízena studie proveditelnosti, která vytipovala místo pro zřízení základny Letecké záchranné služby pro Karlovarský kraj (v současnosti je v ČR deset základen LZS, tato bude jedenáctá) a to na jihozápadním okraji areálu letiště, v blízkosti příjezdové komunikace III/20811. Tento záměr

odsouhlasila vláda v prosinci 2024. V současné době byly na základnu LZS zahájeny projektové práce, s předběžným termínem dokončení v polovině roku 2025. Předpokládaný termín zprovoznění základny je uváděn do roku 2027.

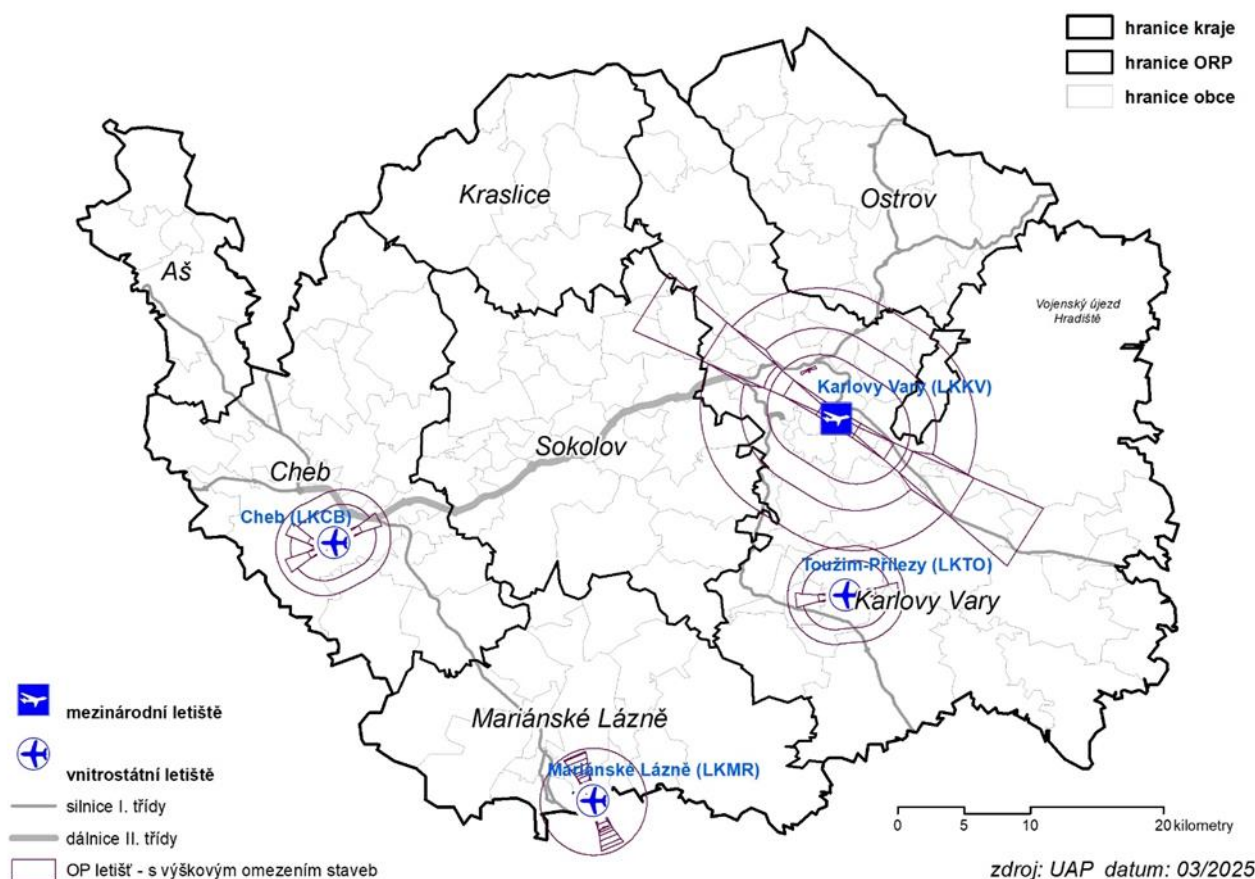
Pandemie Covid – 19 v letech 2020–2021 měla nepříznivý vliv na výkony letišť. Vzestup nastal v následujících letech, kdy se postupně navyšovala nabídka charterových letů a zejména v roce 2024 byla velmi pestrá. V rámci dovolenkových destinací směřoval největší počet cestujících do Antalye (11 209 osob), následovaly Monastir (5 558 osob), Burgas (5 185 osob), Heraklion (2 886 osob) Rhodos (2 350 osob) a Varna (1 674 osob). V rámci pravidelných linek bylo provozováno sezónní spojení do Uzbekistánu na letiště v Taškentu a Izraele na letiště v Tel Avivu. Nárůst počtu pohybů letadel díky provozu leteckých škol pokračoval i v roce 2024 a dosáhl tak téměř 18 000 pohybů, tj. 9 000 vzletů a 9 000 přistání. Letecký výcvik tak z pohledu počtu pohybů setrvale potvrzuje, že je dominantním segmentem na letišti Karlovy Vary. Z tohoto důvodu bylo přijato několik regulačních opatření. Provozovatelé leteckých škol a školy akrobacie jsou smluvně zavázáni k dodržování stanovených podmínek. Letiště k tomuto účelu zřídilo Letištní výbor pro životní prostředí, kde se za účasti všech zainteresovaných stran kontroluje dodržování stanovených opatření, případně se navrhuje jejich modifikace. Činnost tohoto výboru je prezentována na webových stránkách letiště, kde je publikována i aktualizovaná hluková studie, která potvrdila předpoklady, že vliv provozu letecké školy zásadně nezhoršuje životní prostředí ani v širším okolí letiště.

Další tři veřejná vnitrostátní letiště, Cheb (nově od roku 2010), Toužim a Mariánské Lázně, slouží především pro sportovní letectví a klubovou činnost. První dvě letiště (Cheb a Toužim) mají od roku 2014 nově vymezená ochranná pásma. Aktualizovaná ochranná pásma letiště Karlovy Vary jsou platná od května roku 2013.

**Graf 22 - Provozní výkony letiště Karlovy Vary v letech 2013–2024**



zdroj: ÚAP - 2025

**Obrázek 69 - Letiště v Karlovarském kraji dle kategorií**

## 2.10.4 Ostatní doprava

### Veřejná doprava

Dobrá dostupnost obcí veřejnou dopravou je velmi významným aspektem pro jejich další rozvoj. V oblastech, kde není dopravní obslužnost zajištěna po všechny dny v týdnu a v dostatečném rozsahu, dochází k nucenému využívání osobních automobilů a postupnému odlivu obyvatel.

Systém veřejné hromadné dopravy v Karlovarském kraji zahrnuje:

- veřejnou hromadnou dopravu komerční (zahrnuje většinu tzv. dálkových autobusových linek a vybrané spoje na železnici),
- veřejnou hromadnou dopravu ve veřejném zájmu, která je podporována z veřejných zdrojů úhradou prokazatelné ztráty,
- systémy městských hromadných doprav ve městech Karlovy Vary, Cheb, Sokolov, Aš, Mariánské Lázně, Ostrov a Jáchymov.

Dopravní obslužnost územního obvodu Karlovarského kraje, s důrazem na přepravu zejména do zaměstnání, škol, úřadů a na dostupnost zdravotnických zařízení, zajišťuje zejména veřejná doprava v závazku veřejné služby. V systému veřejné dopravy participují dva (plus jeden specifický) dopravci železniční (České dráhy, a.s., GW Train Regio a.s. plus MĚSTSKÁ DOPRAVA Mariánské Lázně s.r.o. – doprava trolejbusy) a šest dopravců provozujících příměstskou autobusovou dopravu (ARRIVA STŘEDNÍ ČECHY s.r.o., Cvinger bus, s.r.o., Dopravní podnik Karlovy Vary, a.s., Transdev Střední Čechy s.r.o., VV autobusy s.r.o., PECHOČIAKOVÁ – ZEPRA, s.r.o.,).

V průběhu pracovních dnů jsou do každé obce vedeny nejméně 4 spoje (s výjimkou obcí Poustka a Tuřany) a do většiny obcí 8 i více spojů za 24 hodin. O sobotách a nedělích je situace významně horší. Do některých obcí není dostupnost zajištěna vůbec (28 obcí, 0–1 spoj/den), do některých jen v omezené míře (17 obcí, 2–3 spoje/den). Čtyři a více spojů veřejné dopravy obsluhuje o víkendech 87 obcí, což představuje jen 65 % z celkového počtu obcí v Karlovarském kraji.



Kvalitní dopravní obslužnost je tak zajištěna především u obcí ležících v okolí větších měst (Karlovy Vary, Sokolov, Cheb) a na železničních tratích. Nejhorše obsloužené obce leží logicky na periferiích kraje, ale i v oblastech Slavkovského lesa a části Tepelské vrchoviny.

**Tabulka 51 - Hromadná autobusová doprava**

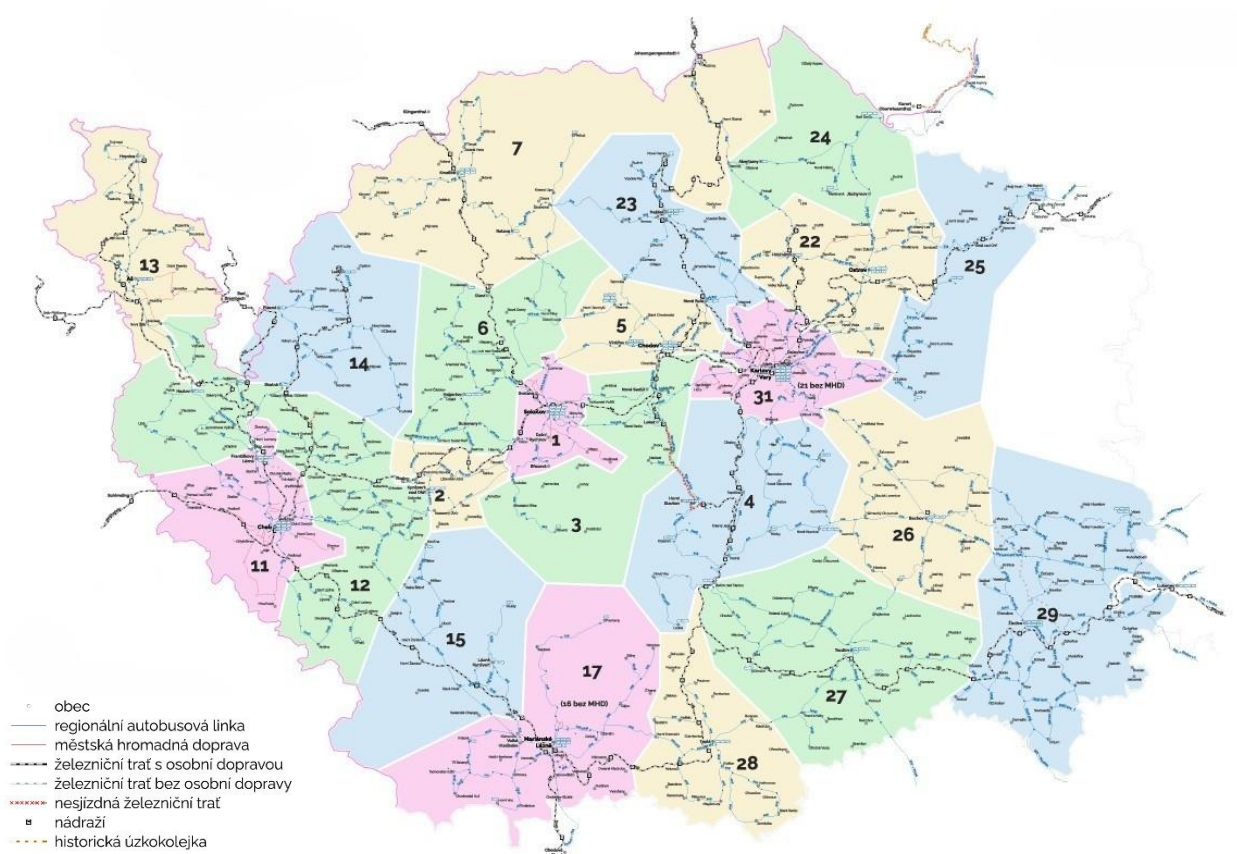
Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Zastávky autobusu (počet)	Autobusové nádraží (počet)	Autobusové linky (počet)	Autobusové spoje prac.dny (počet)	Autobusové spoje SO,NE,sv. (počet)
Aš	60	-	3	88	31
Cheb	148	1	8	269	77
Karlovy Vary	309	1	25	690	173
Kraslice	56	1	6	89	26
Mariánské Lázně	89	1	8	176	53
Ostrov	89	-	7	246	66
Sokolov	159	1	21	645	151
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>910</b>	<b>5</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

zdroj: IDOK - 2025

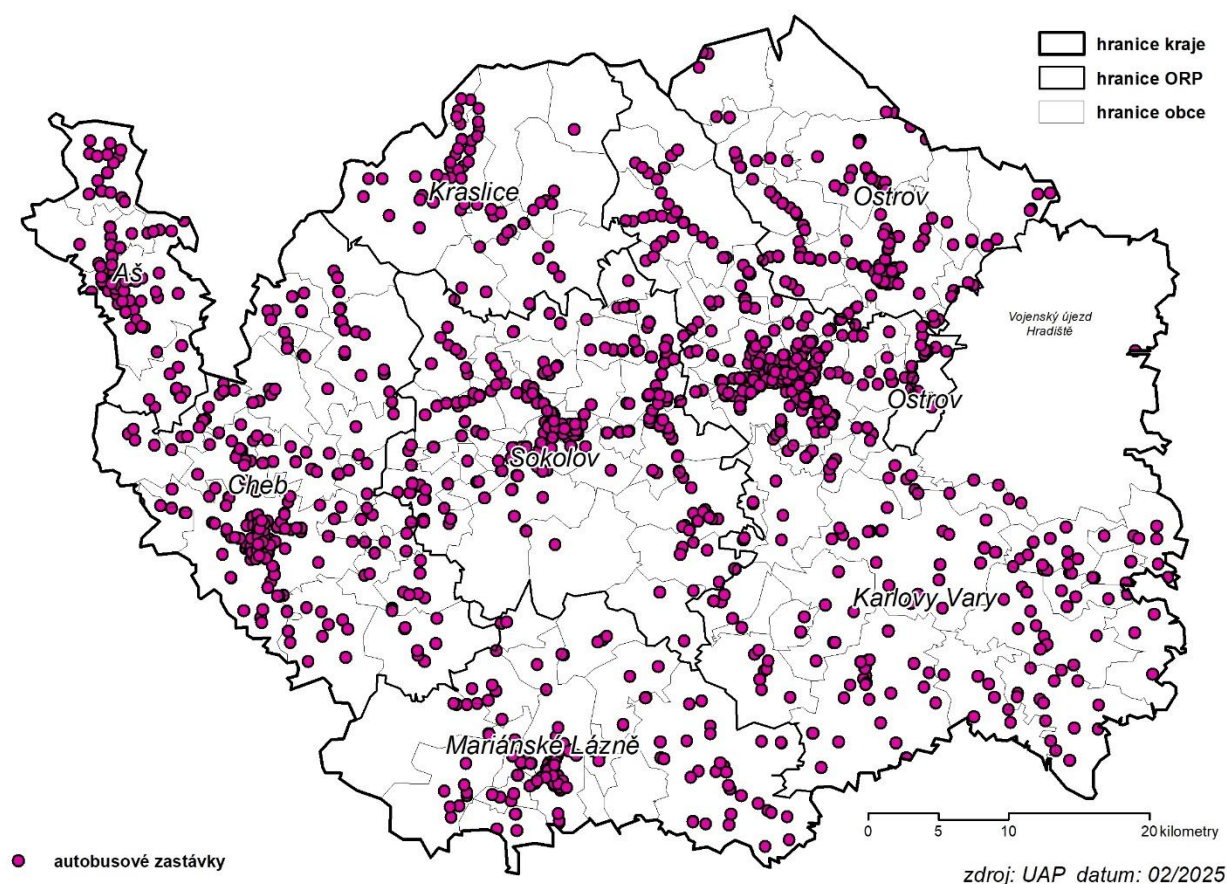
**Tabulka 52 - Dopravní výkony regionální veřejné dopravy v roce 2021 (odhad)**

Doprava	km/rok
Příměstské autobusy	7 949 250
MHD	4 120 000
Železnice	3 071 030
<b>Celkem systém IDOK</b>	<b>15 140 280</b>
mimo IDOK	270 432
<b>Reg. veřejná doprava celkem</b>	<b>15 410 712</b>

zdroj: IDOK - 2025

**Obrázek 70 - Zónování dopravního systému IDOK**

zdroj: IDOK - 2025

**Obrázek 71 - Autobusové zastávky v kraji**

### Cykloturistické trasy

Cyklistika je jednou z dynamicky se rozvíjejících oblastí sportu a rekreace s vazbou na cestovní ruch. V roce 2023 Zastupitelstvo Karlovarského kraje schválilo koncepční dokument Cyklostrategie Karlovarského kraje pro období 2023–2030. Prioritním cílem v tomto období bylo stanovení dokončení Cyklostezky Ohře v úsecích, ve kterých je ještě možné odvést cyklistickou dopravu z komunikací pro motorová vozidla. V roce 2024 se stal Karlovarský kraj členem Partnerství pro městskou mobilitu, z.s. Spolek je platformou pro vyjednávání podmínek pro budování cyklistické sítě a pro výměnu zkušeností a informací mezi cyklokoordinátory ČR. V koordinaci s tímto spolkem byla definována páteří sítí cyklistických komunikací v Karlovarském kraji a definovány předávací body mezi sousedními kraji nebo státy.

Klíčovou cyklistickou komunikací je páteří trasa podél řeky Ohře. Cyklostezka Ohře je mezi Chebem a Karlovými Vary již dokončena. V roce 2025 probíhá výstavba dalších úseků, Dalovice – Všebořovice (plánované dokončení 2025) a úseku Pomezí nad Ohří – Cheb (plánované dokončení 2027). Dále probíhá předrealizační příprava dalších pěti úseků ve směru pod Karlovými Vary v údolí řeky Ohře směrem do Ústeckého kraje. V roce 2020 byla vybudována nová víceúčelová lávka ve Svatošských skalách, nahrazující trasu po stávající lanové lávce, která je kapacitně nevyhovující a v roce 2021 byl vybudován levobřežní 5 km dlouhý úsek Cyklostezky Ohře ze Všebořovic do Šemnice. Dálková trasa podél Ohře je značena jako č. 6 a je v Karlovarském kraji dlouhá 102 km. Na tuto páteří cyklistickou komunikaci napojují okolní sídla své místní projekty. Mezinárodně významný je vnitrostátní úsek cyklistického okruhu Českou republikou, Bavorskem, Durynskem a Saskem – trasa Euregio Egrensis (EE), o celkové délce 602 km, v ČR je trasa dlouhá 180 km. K 1. 1. 2025 byla celková délka značených cyklotras v Karlovarském kraji 2273 km. V roce 2023 byl vystavěn nový most nahrazující nevyhovující starý, na důležité cyklistické trase č. 2000 v Přebuzi.

Na začátku roku 2025 bylo zahájeno pořizování územní studie pro nalezení optimální cyklistické trasy spojující Mariánské Lázně, Cheb, Aš. Cílem územní studie je nalezení optimálního vedení pro část sítě páteřních cyklistických komunikací Karlovarského kraje na území Mariánskolázeňska, Chebské pánve a Ašského výběžku a dále ukotvit vedení plánované páteřní cyklotrasy v invariantním řešení do územně plánovacích podkladů.

#### Nadregionálně a regionálně významné jsou trasy:

č. 6 Cyklostezka Ohře – Smrčiny (SRN) – Pomezí nad Ohří – Cheb – Karlovy Vary – Klášterec nad Ohří (ÚK) – Kadaň – Žatec – Louny – Litoměřice (soutok s Labem),

- č. 23 Krušnohorská cyklistická magistrála Cheb – Františkovy Lázně – Skalná – Luby – Kraslice – Horní Blatná – Boží Dar (rozcestí pod Klínovcem) – (ÚK),
- č. 35 Kadaň (ÚK) – Podbořanský Rohozec (ÚK) – Valeč – Chyš – Žlutice – Manětín (PK),
- č. 36 Magistrála Český Les – Cheb – Dolní Žandov – Tři Sekery – Broumov (PK) dále směr Tachov – Všeruby,
- č. 39 Karlovy Vary – Bochoř – Žlutice – Rabštejn nad Střelou (součást trasy EV 4),
- č. 352 Klášter Teplá – Úterý (PK),
- č. 361 Klášter Teplá – Mariánské Lázně – Stará Voda – Mýtina – Slapany (CZ/D),
- č. 362 Klášter Teplá – Teplá – Bečov nad Teplou – Horní Slavkov – Locket (CS Ohře),
- č. 604 Kynšperk nad Ohří – Dolní Žandov – Velká Hleďsebe – Chodová Planá (PK),
- č. 2009 Karlova stezka (Aue – Karlovy Vary) Potůčky (CZ/D) – Nové Hamry – Nejdek – Nová Role – Karlovy Vary (CS Ohře),
- č. 2057 Hranice (CZ/D) – Aš (část trasy 2057 součástí Mostní stezky: Aš – Selb – Wunsiedel – Tröstau – Fichtelberg) – Polná – Ostroh – Skalka u Chebu,
- č. 2132 Luby (CZ/D) – Nový Kostel – Milhostov – Nebanice (CS Ohře),
- č. 2135 Mähring (SRN-Bavorsko) – Slatina (CZ/D) – Stará Voda – Lázně Kynžvart – Prameny – Krásno (část trasy součástí EV 13),
- EuroVelo 4 Roscoff (Francie) – Kiev (Ukrajna) 4 000 km přes 7 států; v ČR – Cheb – Karlovy Vary – Žlutice – Greenway Berounka, Střela – Křivoklátsko – Kolín – Kutná Hora – Českomoravská vrchovina – Brno (Jihomoravský kraj) – Ostrava (Moravskoslezský kraj),
- EuroVelo 13 Stezka železné opony – Kirkenes (Norsko) – Rezovo (Bulharsko) 10 400 km 20 států; Trojmezí – Hranice – Aš – Libá – Františkovy Lázně – Cheb – Tři Sekery – Mähring (Bavorsko, SRN) – Plzeňský – Jihočeský – Jihomoravský kraj,
- Valdštejnova stezka – Cheb – Waldsassen – Mitterteich – Marktredwitz – Arzberg – Schirnding – Pomezí nad Ohří – Cheb.

### **Pěší turistické trasy**

Karlovarský kraj je vybaven poměrně hustou sítí pěších turistických cest. Největší hustotu mají v turistických oblastech, jako jsou Krušné hory, Smrčiny, Slavkovský Les, ale i v okolí lázeňských měst zařazených na seznam světového dědictví UNESCO ale i ostatních středisech cestovního ruchu. V oblastech, kde je žádoucí cestovní ruch více rozvinout, je třeba hustotu turistických cest doplňovat a stezky vybavovat potřebným zázemím pro turisty. Jedná se zejména o oblast rekultivací po těžbě hnědého uhlí na Sokolovsku a dále oblasti Tepelska, Toužimska, Žluticka a Valečska.

Karlovarským krajem prochází významné pěší turistické stezky jako je Stezka Českem, Via Czechia, Hřebenovka, Krušné hory – východ, Naučná stezka Blatenský příkop, Naučná stezka v Chráněné oblasti Slavkovský les a Údolí řeky Ohře.

Příprava, vlastní značení, včetně údržby cykloturistických a pěších turistických tras, je v Karlovarském kraji zajišťována Klubem českých turistů na základě poskytnuté individuální dotace.

### **Lyžařské běžecké trasy**

Běžecké lyžování je doménou horských oblastí Karlovarského kraje. Svým rozsahem navazuje na letní aktivity kraje. Trasou nadregionálního významu je Krušnohorská lyžařská magistrála, která propojuje všechna krušnohorská lyžařská střediska Karlovarského kraje v délce 57 km a pokračuje dále do kraje Ústeckého. Síť doplňujících běžeckých tras v okolí lyžařských středisek tvoří areály běžeckých okruhů a závodních tratí nebo připojují i vzdálenější sídla. Funkční je i propojení na paralelní systémy běžeckých tras na německé straně Krušných hor.

Izolované areály jsou i v dalších oblastech, kde jsou vhodné sněhové podmínky – Smrčiny (Aš), Slavkovský les (Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Březová u Sokolova).

Důležitým koncepčním materiálem byla dokumentace Koncepce běžeckého lyžování v Karlovarském kraji (realizovaná v několika etapách). V současné době jsou vymezeny trasy převážně v Krušných horách, Smrčinách a Slavkovském lese, a to v délce cca 385 km. Trasy jsou členěny do několika kategorií: trasy běžeckého lyžování hlavní, vedlejší a doplňkové běžecké spojky a dále dle údržby strojně udržované a pěší spojky. Karlovarský kraj finančně podpořil realizaci značení běžeckých tras (rozcestníků), finančně podporuje údržbu tras i nákup strojové techniky, zároveň aktivně spolupracuje se společností První Krušnohorská o.p.s., která v Krušných horách koordinuje strojovou údržbu běžeckých tras. V provozu je portál [Lyžařské běžecké trasy Karlovarského kraje](#), který zobrazuje stav strojové údržby jednotlivých

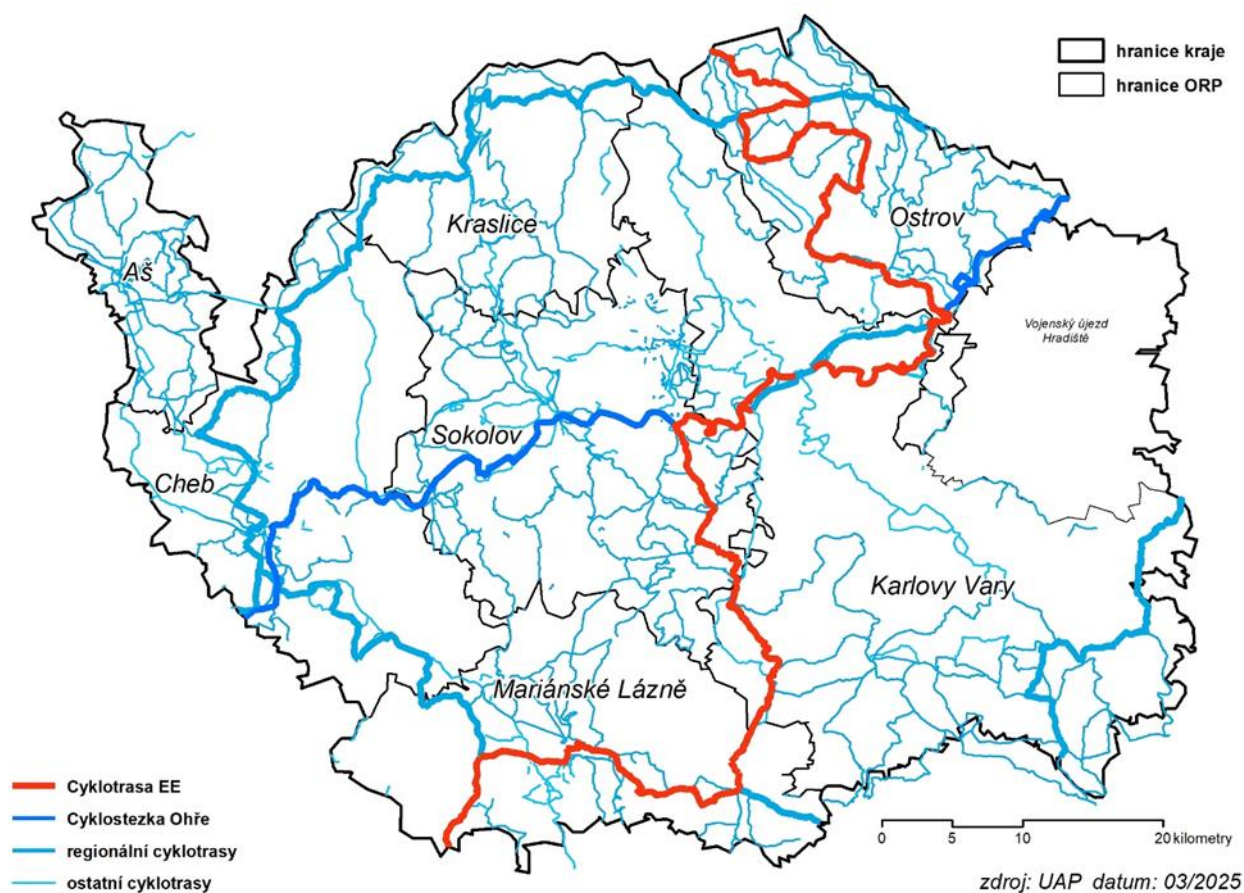


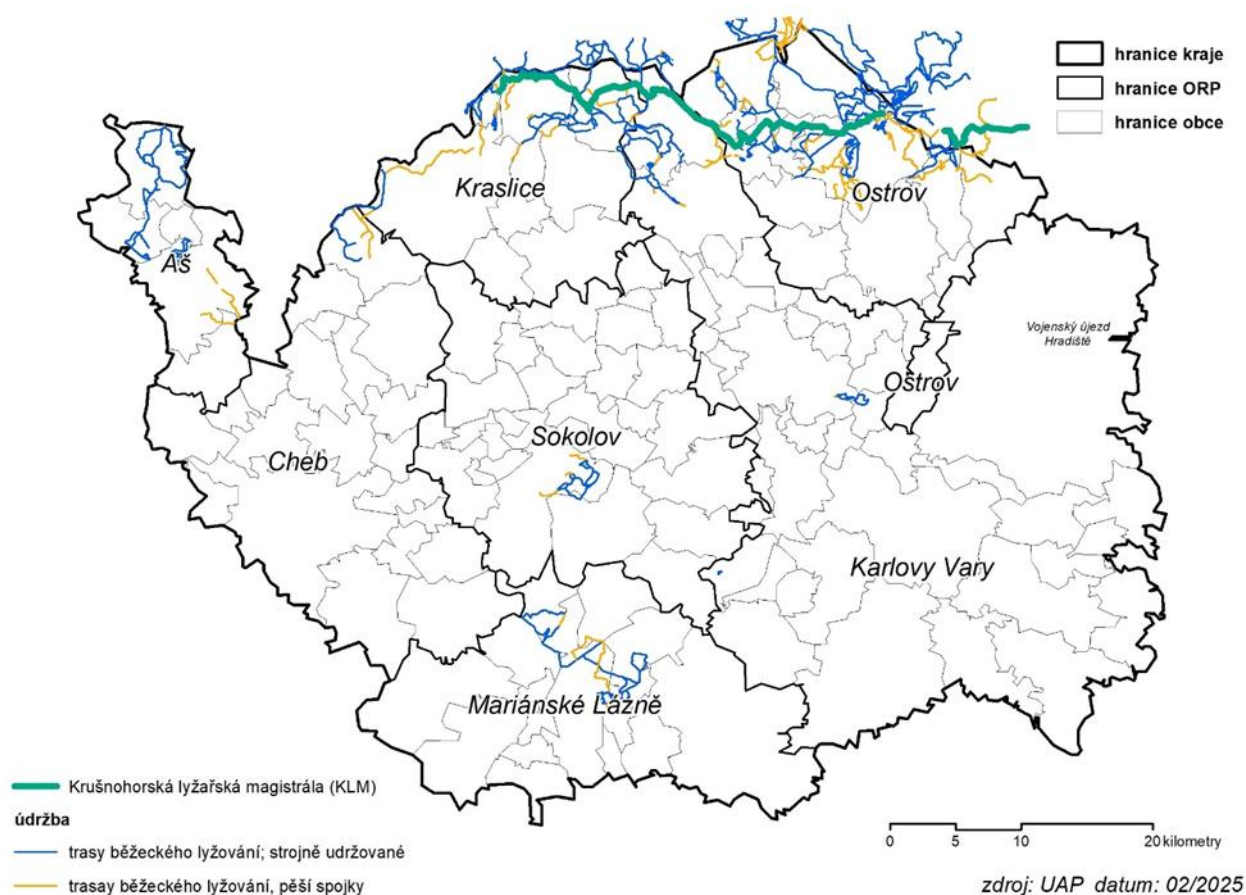
běžeckých tras. V současné době Karlovarský kraj připravuje aktualizaci výchozí koncepční dokumentace, minimálně v rozsahu aktualizace sítě běžeckých tras.

### Vodácké trasy

Atraktivní vodáckou trasou Karlovarského kraje je v úseku Cheb – Kynšperk nad Ohří – Sokolov – Locket – Karlovy Vary – Stráž nad Ohří – (Kadaň) řeka Ohře. Většímu využití brání několik nebezpečných říčních úseků (např. nesjízdné jezy v Lokti, Radošově) a dosud nedostatečné zázemí pro vodáky (počet tábořišť, jejich kapacita a vybavení). Jednou z významných investic do celé vodácké trasy byla revitalizace jezu v Karlových Varech – Tuhnicích, kde byl vytvořen i bezpečný průjezd pro vodáky a rybí přechod, v roce 2019 byl zrekonstruován jez v Lokti. V roce 2006 vznikla kolem vodácké části řeky Ohře Vodácká stezka s trojjazyčnými informačními tabulemi.

**Obrázek 72 - Cykloturistické trasy**



**Obrázek 73 - Trasy běžeckého lyžování**

### 2.10.5 Zásobování vodou

#### Zdroje

Hlavní zdroje pitné vody v kraji jsou podzemní i povrchové. Nejvydatnějším zdrojem podzemních vod je prameniště Nebanice (maximální vydatnost  $Q_{\max} = 200$  l/s). U povrchových vod jsou z hlediska kvality vody výhodné především velké vodárenské nádrže, zejména Stanovice, Horka a Žlutice. Na ně jsou navázány největší úpravní vody, a to ÚV Březová (KV) ( $Q_{\max} = 650$  l/s), ÚV Horka ( $Q_{\max} = 480$  l/s) a ÚV Žlutice ( $Q_{\max} = 190$  l/s).

Kapacita vodních zdrojů na území Karlovarského kraje je dostatečná a pokrývá potřeby kraje. Současná spotřeba vody dosahuje jen asi 1/9 možností kapacity vodních zdrojů. Rezerva je tedy více než dostatečná i při případném výrazném nárůstu poptávky po dodávkách vody.

#### Spotřeba a přeprava

Celkový objem vyrobené vody se v Karlovarském kraji stejně jako v ČR dlouhodobě snižuje, klesá i měrná potřeba vody (na obyvatele a den). Spotřeba vody v kraji za rok 2023 byla mírně podprůměrná (86,7 l/os/den, průměr činí 90,6 l/os/den). Celkový objem vyrobené vody se v Karlovarském kraji i v ČR se dlouhodobě snižuje. S ohledem na hygienickou (normovou) hodnotu 115 l/os/den, je další snižování spotřeby vody nežádoucí. Klesající spotřeba vody souvisí i se zvyšováním cen vodného a stočného a s růstem počtu obyvatel, kteří sice jsou napojeni na vodovod, ale používají pitnou a užitkovou vodu i z vlastních studní.

Rozvodná síť kraje zahrnuje systém 11 vzájemně propojených skupinových vodovodů. Podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů v roce 2023 činil v Karlovarském kraji téměř 100 % a společně s Prahou a Moravskoslezským krajem dosahuje nejvyšší hodnoty mezi kraji, průměr ČR činí 94,5 %. Přitom na 1 000 zásobovaných obyvatel připadá 2 378 km vodovodů, což je druhá nejmenší hodnota mezi kraji (mimo Prahu). O kvalitě rozvodné sítě v kraji vypovídá podíl ztrát vody v síti, která činí (15,0 %).

Tabulka 53 - Vybavenost vodovodem

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	SLBD 2021			2024			
	Počet obydlených bytů celkem	Počet osob v obydlených bytech s vodovodem v bytě	Podíl obyvatel s vodovodem v bytě (%)	Vodojem (počet)	Automatické tlakové stanice (počet)	Čerpací stanice (počet)	Úpravna vody (počet)
Aš	7452	14 126	86,8	13	2	4	1
Cheb	21 126	41 246	87,2	59	11	24	5
Karlovy Vary	37 325	72 668	88,5	119	19	58	13
Kraslice	5 506	10 474	89,3	25	2	2	5
Mariánské Lázně	10 149	19 899	88,5	37	2	9	6
Ostrov	11 414	22 558	89,0	52	4	17	8
Sokolov	32 327	62 637	91,7	59	14	8	3
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>125 299</b>	<b>243 608</b>	<b>89,1</b>	<b>364</b>	<b>54</b>	<b>122</b>	<b>41</b>

zdroj: SLBD - 2021, PRVKKV, ÚAP - 2025

Tabulka 54 - Vývoj parametrů zásobování vodou v letech 2014–2023

Rok	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Podíl obyvatel zásobovaných (%)	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Voda vyrobená pitná (tis. m3)	18	18	18	19	19	19	18	18	18	18
Voda fakturovaná pitná (tis. m3)	14	14	14	14	14	14	13	13	13	13
<b>Podíl ztrát (%)</b>	<b>14</b>	<b>14,2</b>	<b>13,9</b>	<b>14,4</b>	<b>14,2</b>	<b>12,6</b>	<b>13,4</b>	<b>16,5</b>	<b>14,9</b>	<b>15</b>

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2024

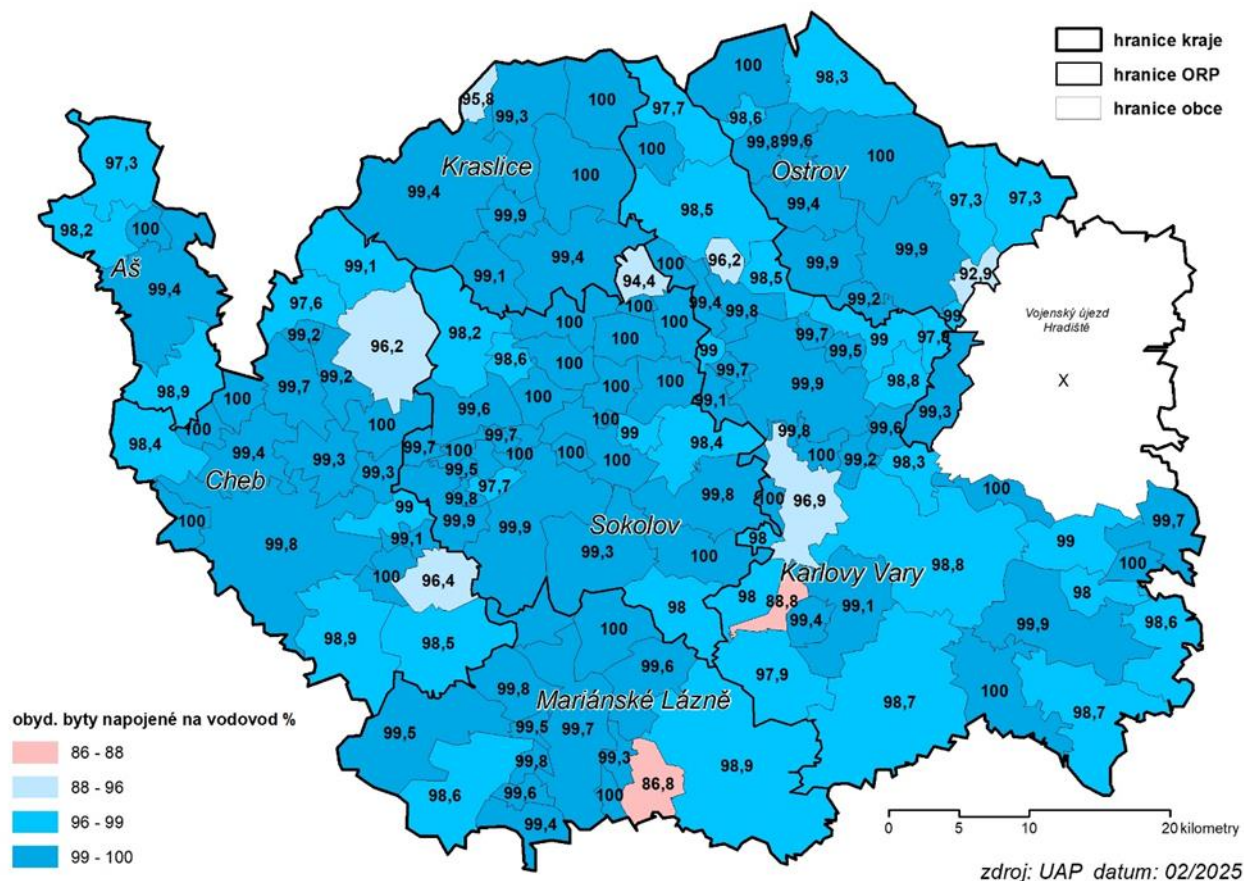
Tabulka 55 - Vodovody pro veřejnou potřebu – územní srovnání v roce 2023

Kraj/ČR	Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů (%)	Voda vyrobená celkem (tis. m3)	Voda fakturovaná tis. m3	
			celkem	z toho domácnostem
Hl. m. Praha	100,0	103 400	77 711	52 065
Středočeský	86,1	55 914	55 689	39 238
Jihočeský	90,2	33 765	26 292	16 813
Plzeňský	85,6	29 886	24 935	16 038
<b>Karlovarský</b>	<b>100,0</b>	<b>18 768</b>	<b>13 895</b>	<b>9 061</b>
Ústecký	97,7	46 432	36 411	26 060
Liberecký	92	25 330	18 702	12 713
Královéhradecký	95	30 733	23 466	15 567
Pardubický	97,2	26 757	22 356	14 757
Vysočina	94,3	24 102	21 073	13 971
Jihomoravský	95,3	63 022	54 872	38 091
Olomoucký	94,1	28 415	25 538	17 891
Zlínský	96,4	27 564	22 713	15 761
Moravskoslezský	99,8	68 934	53 251	37 286
<b>ČR</b>	<b>94,5</b>	<b>583 022</b>	<b>476 904</b>	<b>325 312</b>

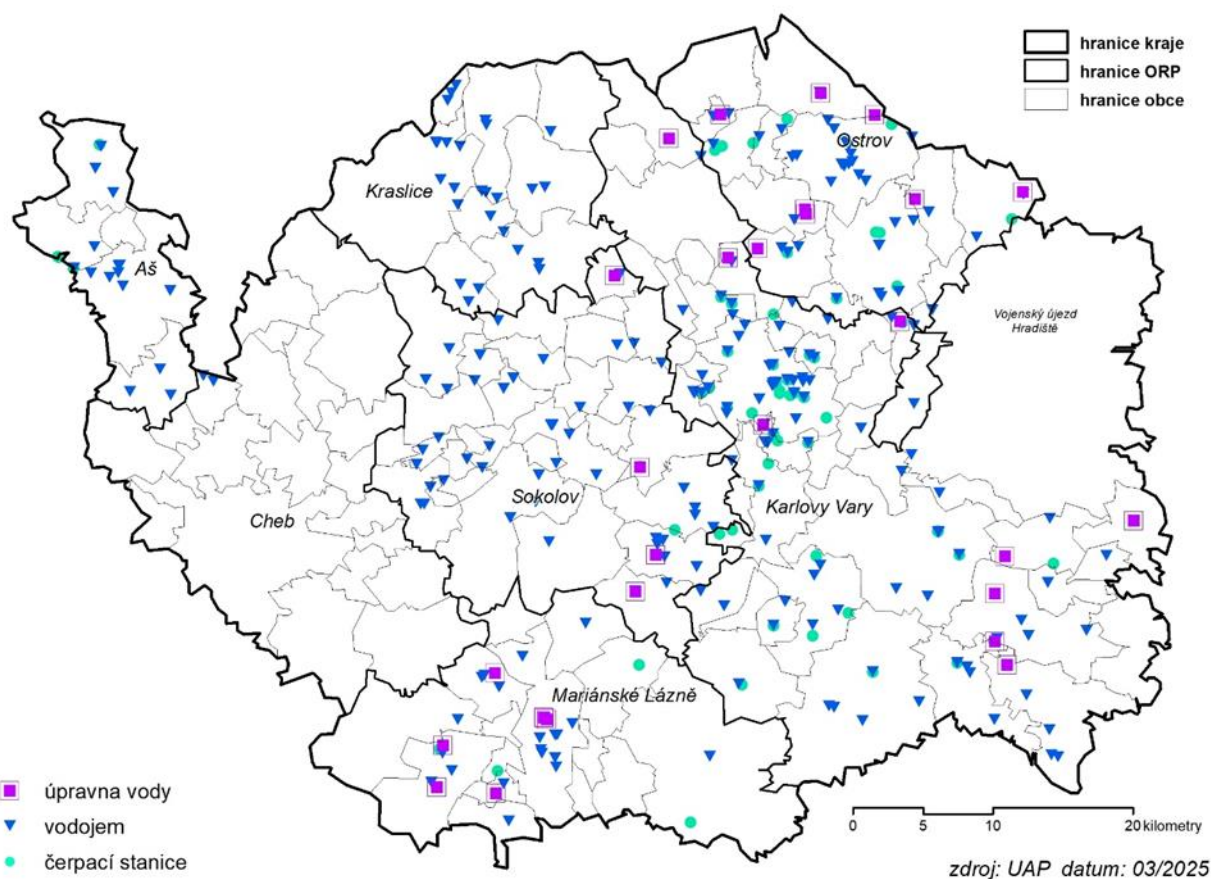
zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2024



Obrázek 74 - Podíl obydlých bytů napojených na vodovod – SLBD 2021 (%)

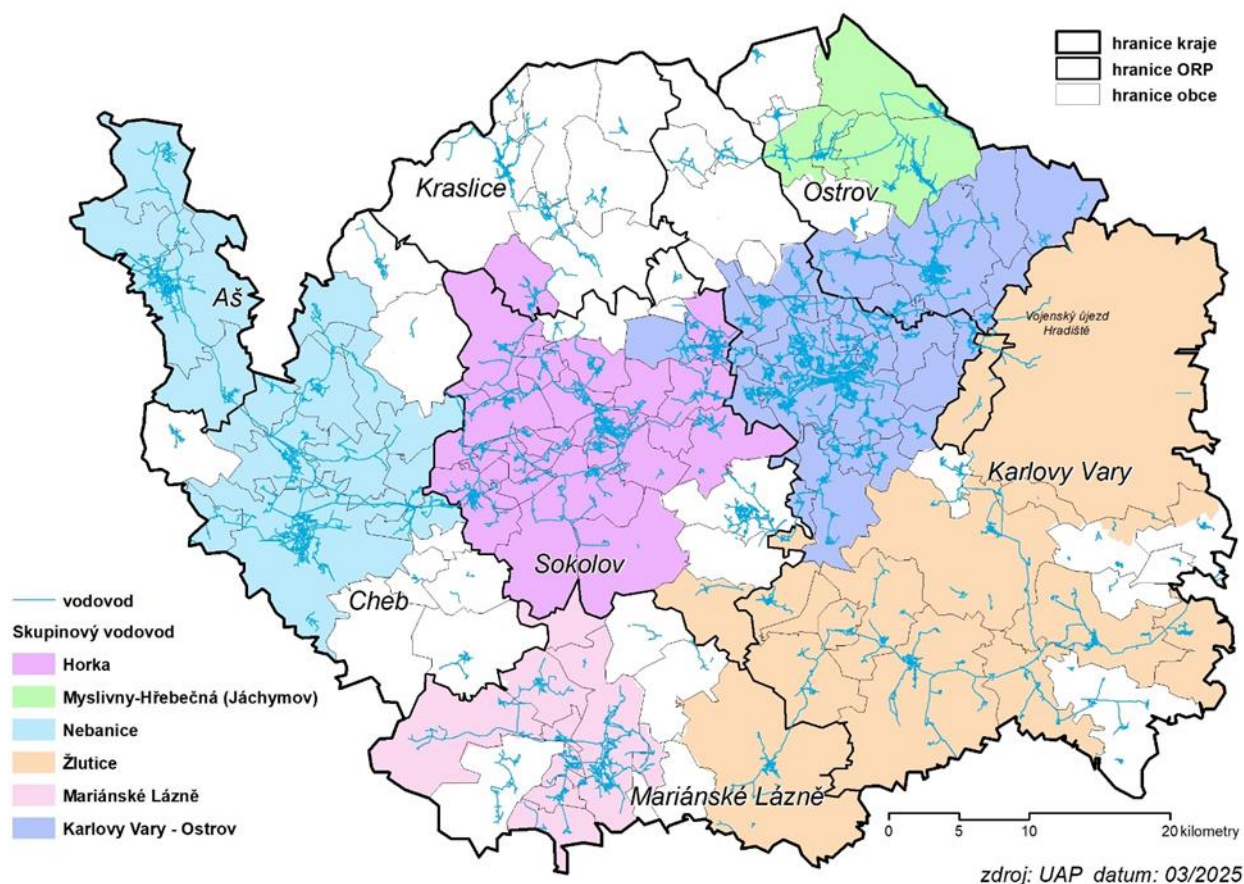


Obrázek 75 - Vodovodní zařízení





Obrázek 76 - Vodovodní síť kraje



## 2.10.6 Kanalizace a čištění odpadních vod

Objem vypouštěných splaškových vod se v Karlovarském kraji dlouhodobě snižuje. Ve všech obcích jsou vybudované částečné či kompletní kanalizační systémy. Nejčastěji se jedná o kanalizační síť jednotné kanalizace, která zajišťuje odvádění nejen splaškových vod, ale i dešťových vod. V řadě případů, především v menších částech obcí, jsou však tyto systémy příp. jejich části v nevyhovujícím technickém stavu, proto probíhají jejich modernizace nebo nezbytné rekonstrukce.

Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci je v Karlovarském kraji nadprůměrný - od roku 2018 se postupně dále zvyšuje. V roce 2023 dosahoval podíl obyvatel trvale bydlících v domech napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu v České republice 86,7 %. Dle SLDB v roce 2021 bylo připojeno na kanalizační síť pro veřejnou potřebu 87,4 % obyvatel v obydlených bytech. Nejvyšší podíl obyvatel s připojením na veřejnou kanalizaci je v ORP Sokolov (91,9 %), zatímco nejhorší situace je v ORP Kraslice (80,1 %).

Tabulka 56 - Vybavenost kanalizací Karlovarského kraje

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)	SLBD 2021			2024	
	Počet obydlených bytů celkem	Počet osob v obydlených bytech s připojením na kanalizační síť	Podíl obyvatel s připojením na kanalizační síť (%)	Čerpací stanice (počet)	ČOV (počet)
Aš	7452	15 756	87,7	17	6
Cheb	21 126	44 837	86,1	45	36
Karlovy Vary	37 325	77 960	85,5	85	52
Kraslice	5 506	11 630	80,1	14	7
Mariánské Lázně	10 149	21 404	87,7	17	22
Ostrov	11 414	24 146	86,5	44	18
Sokolov	32 327	67 856	91,9	52	57
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>125 299</b>	<b>263 589</b>	<b>87,4</b>	<b>274</b>	<b>198</b>

zdroj: SLBD - 2021, PRVKKK, ÚAP - 2025

Tabulka 57 - Vývoj parametrů odkanalizování Karlovarského kraje v letech 2013–2023

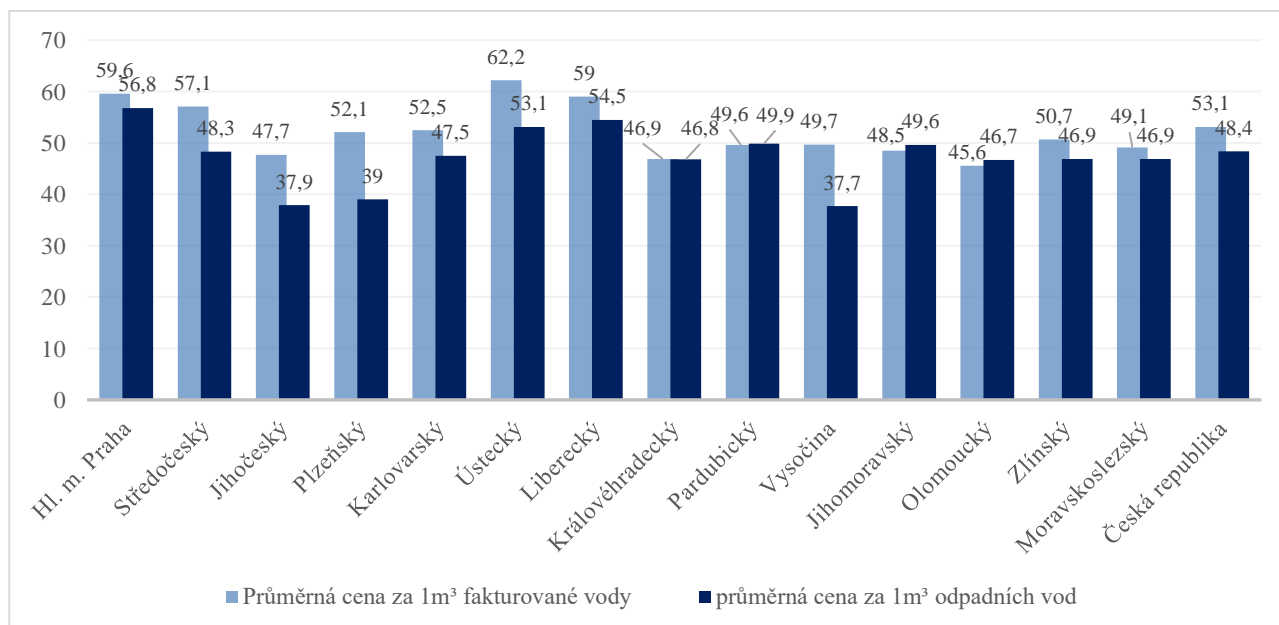
Kategorie/rok	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu (%)	95,0	95,7	96,2	97,0	99,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Vypouštění odpadní vody do kanalizace pro veřejnou potřebu (tis. m3)	15 074	15 131	15 590	15 141	15 621	15 367	15 434	14 514	14 099	14 698	14 805
Čištěné odpadní vody (tis. m3)	14 424	13 828	13 936	13 077	13 407	13 338	13 429	12 479	12 100	13 394	13 455

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK – 2015, 2018, 2021, 2024

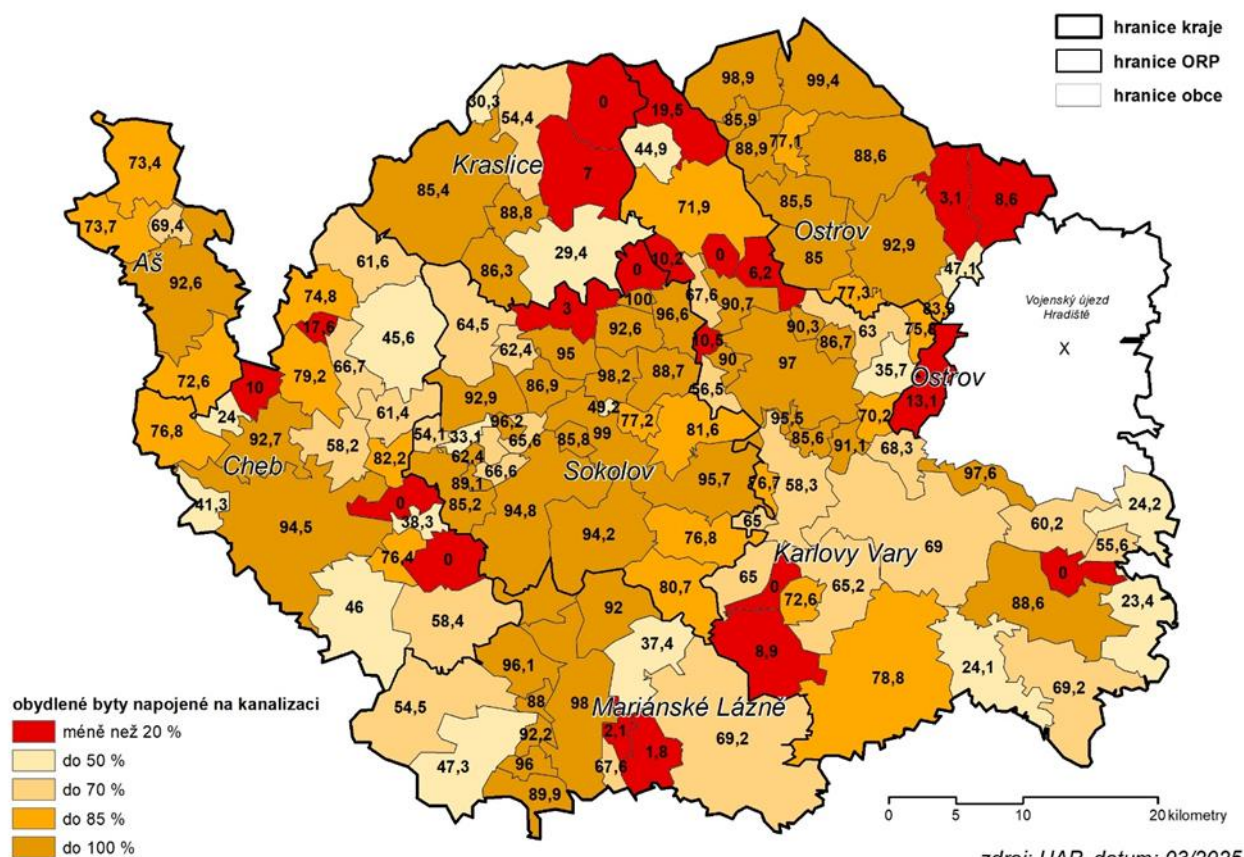
Tabulka 58 - Parametry kanalizace – srovnání krajů a ČR v roce 2023

Kraj/ČR	Podíl obyvatel trvale bydlících v domech napojených na kanalizaci pro veřejnou potřebu (%)	Vypouštění odpadní vody do kanalizace pro veřejnou potřebu (tis. m3)	Podíl čištěných odpadních vod (%)
Hl. m. Praha	99,9	77 758	100,0
Středočeský	77,5	53 917	99,9
Jihočeský	85,6	27 279	96,3
Plzeňský	84,7	26 221	96,1
<b>Karlovarský</b>	<b>100,0</b>	<b>13 455</b>	<b>99,7</b>
Ústecký	86,6	31 178	98,9
Liberecký	72,7	14 315	98,4
Královéhradecký	80,1	20 938	96,3
Pardubický	77,2	18 046	99,1
Vysočina	86,3	19 872	91,8
Jihomoravský	91,2	52 733	99,0
Olomoucký	87,1	27 924	98,6
Zlínský	96,4	26 143	92,3
Moravskoslezský	84,0	44 763	95,3
<b>ČR</b>	<b>86,7</b>	<b>454 542</b>	<b>97,7</b>

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka ČR – 2024

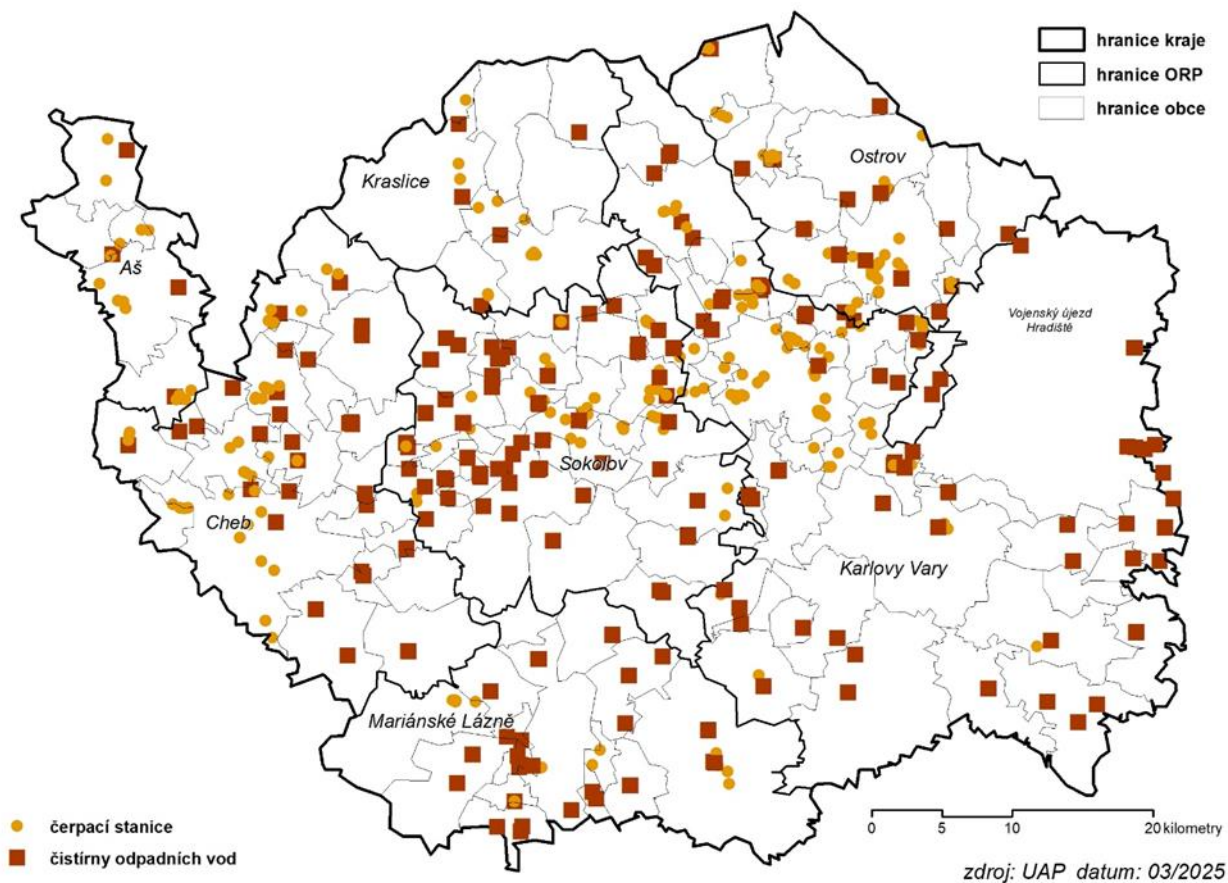
**Graf 23 - Průměrná cena za 1 m<sup>3</sup> fakturované vody a průměrná cena za 1 m<sup>3</sup> odpadních vod v ČR 2023 (Kč/m<sup>3</sup>)**

zdroj: ČSÚ – Vodovody, kanalizace a vodní toky - 2023

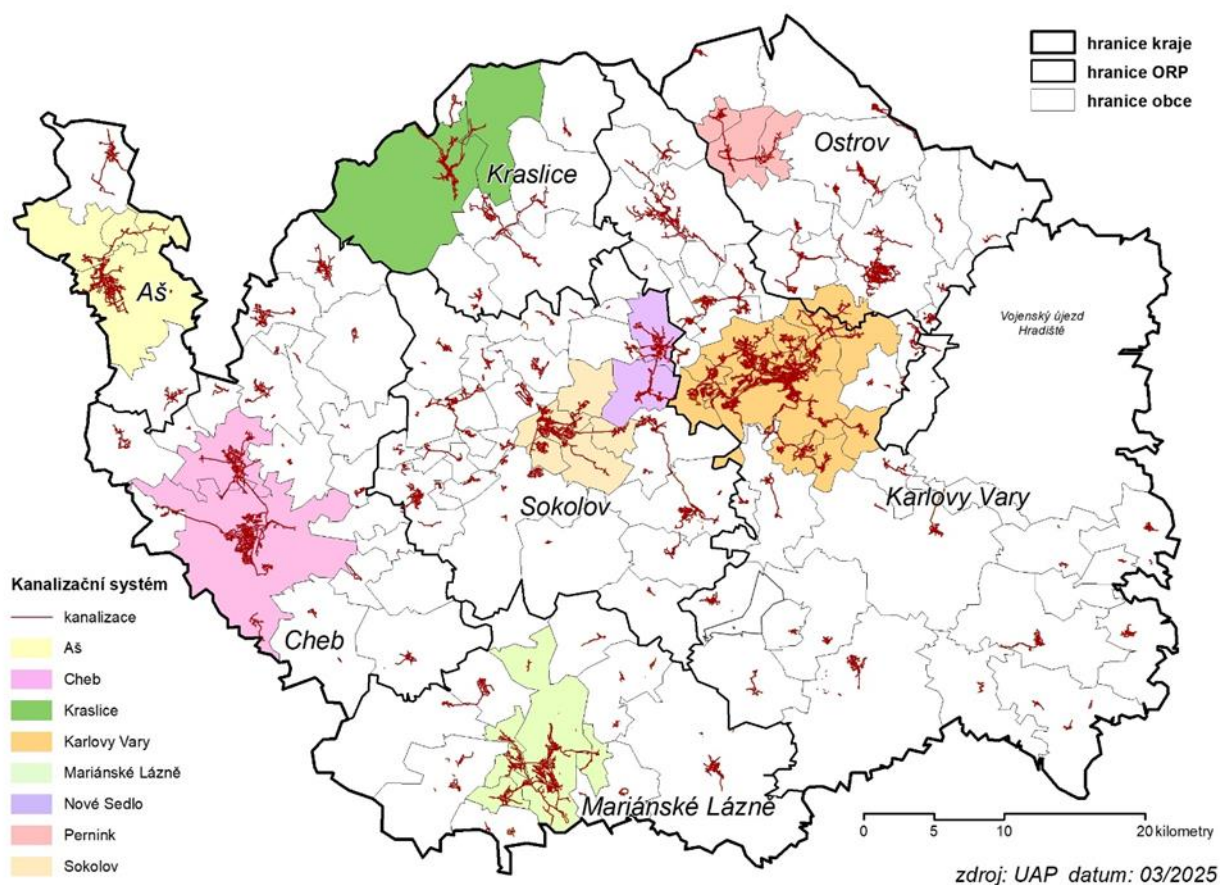
**Obrázek 77 - Podíl obydlených bytů napojených na kanalizaci – SLBD 2021 (%)**



Obrázek 78 - Kanalizační zařízení



Obrázek 79 - Kanalizační síť





## 2.10.7 Elektrická energie

### Produkce

Karlovarský kraj nemá výrazně výhodné přírodní podmínky pro výrobu elektřiny. Výjimkou bylo na Sokolovsku těžené hnědé uhlí, které zajišťovalo provoz tepelných elektráren (885,8 MW). V současnosti dochází k řízenému útlumu těžby hnědého uhlí v rozmezí let 2030–2035. V rámci trendu končící těžby fosilních paliv na Sokolovsku je v budoucnu zvažována možnost v areálu elektrárny ETI Tisová nebo Vřesová osadit malý jaderný reaktor, jako nový inovativní zdroj elektřiny a tepla. V současnosti se pořizuje na národní úrovni Studie proveditelnosti pro dané lokality.

Větší část území s podmínkami pro ekonomicky únosný provoz větrných elektráren není využitelné z důvodu ochrany přírody a krajiny, osídlení a nepříznivých klimatických podmínek a jiných limitů v území. Poloha kraje v horních částech říčních toků snižuje možný potenciál využití vody. Dosud mizivé je využití geotermálního potenciálu území, který patří k nejvyšším v ČR. Zejména jde o oblasti Oherského riftu a Doupovských vrchů, Karlovarského žulového masívu (oblast Jáchymov – Boží Dar – Potůčky) a Chebské pánve s masívem Smrčiny. Základní teze zásobování elektřinou jsou stanoveny v [Územní energetické koncepci Karlovarského kraje](#), aktualizace 2017–2042.

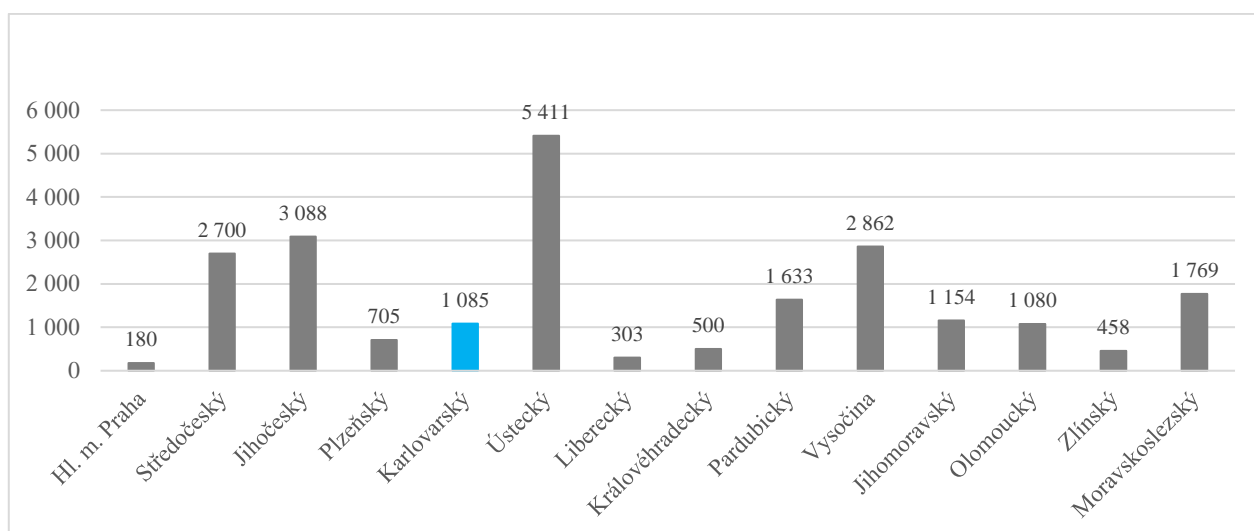
Karlovarskému kraji připadá podíl 4,7 % na instalovaném výkonu elektrizační soustavy ČR. Dominantním typem zdroje v Karlovarském kraji z hlediska podílu na instalovaném výkonu daného typu v ČR je paroplynová elektrárna (400 MW, tj. 36,8 %), z hlediska absolutní hodnoty instalovaného výkonu v kraji parní elektrárna (540 MW, tj. 49,7 %). Větrné elektrárny tvoří 6,3 %, plynové spalovací 2,2 %, fotovoltaické 4,3 % a vodní 0,73 % instalovaného výkonu. V sektoru výroby elektrické energie dominuje ORP Sokolov, na jejímž správním území se nacházejí všechny velké zdroje a na celkové výrobě elektrické energie v kraji se podílí více než 97 %. Nárůst zaznamenáváme v instalovaném výkonu fotovoltaických elektráren, kde za posledních pět let došlo k navýšení o 27,4 %. V rámci republiky se Karlovarský kraj řadí po Praze na sedmé místo výrobců elektrické energie.

**Tabulka 59 - Měsíční instalovaný výkon krajů v energetické soustavě ČR v MW (4. čtvrtletí 2024)**

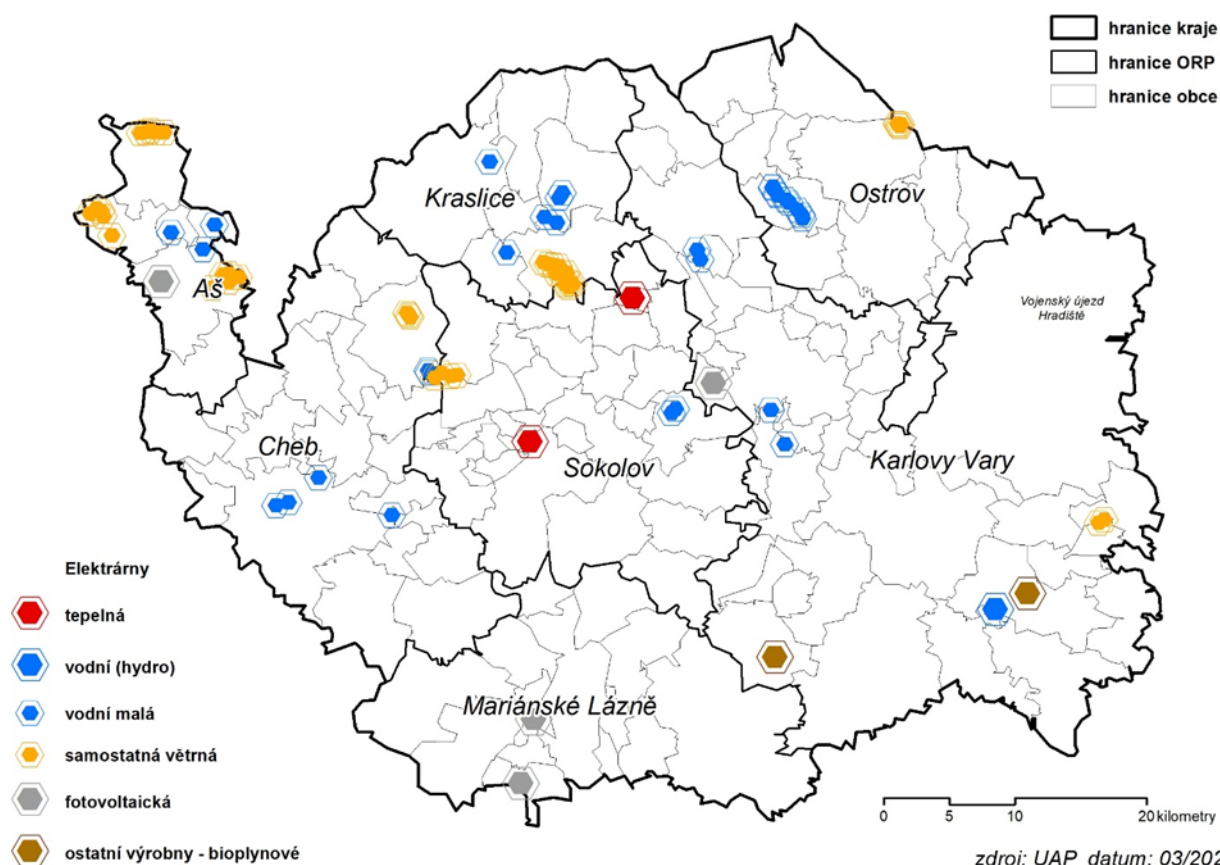
Kraj/ČR	Elektrárny celkem	v tom elektrárny podle technologie výroby elektřiny								podíl na ČR (%)
		JE	PE	PPE	PSE	VE	PŘE	VTE	FVE	
Hl. m. Praha	180	0	17	0	69	11	0	0	83	0,8
Středočeský	2 700	0	1 152	0	269	645	45	6	583	11,8
Jihočeský	3 088	2 250	215	0	62	175	0	0	385	13,5
Plzeňský	705	0	262	0	72	19	2	5	345	3,1
<b>Karlovarský</b>	<b>1 085</b>	<b>0</b>	<b>539</b>	<b>400</b>	<b>24</b>	<b>8</b>	<b>0</b>	<b>68</b>	<b>47</b>	<b>4,7</b>
Ústecký	5 411	0	4 044	845	57	77	0	87	300	23,6
Liberecký	303	0	5	0	48	24	0	49	178	1,3
Královéhradecký	500	0	183	0	66	30	0	10	211	2,2
Pardubický	1 633	0	1 294	0	81	30	0	23	206	7,1
Vysočina	2 862	2 040	15	0	98	17	475	12	205	12,5
Jihomoravský	1 154	0	226	119	95	35	0	8	671	5,0
Olomoucký	1 080	0	19	0	130	13	650	46	222	4,7
Zlínský	458	0	132	0	41	8	0	0	278	2,0
Moravskoslezský	1 769	0	1 346	0	128	18	0	37	240	7,7
<b>ČR</b>	<b>22 929</b>	<b>4 290</b>	<b>9 448</b>	<b>1 363</b>	<b>1 239</b>	<b>1 112</b>	<b>1 172</b>	<b>352</b>	<b>3 953</b>	<b>100</b>

Vysvětlivky: JE – jaderná elektrárna, PE – parní elektrárna, PPE – paroplynová elektrárna, PSE – plynová a spalovací elektrárna, VE – vodní elektrárna, PŘE – přečerpávací elektrárna, VE – vodní elektrárna

zdroj: Energetický regulační úřad – Čtvrtletní zpráva o provozu ES ČR za 4. čtvrtletí 2024

**Graf 24 - Měsíční instalovaný výkon krajů v energetické soustavě ČR v MW (4. čtvrtletí 2024)**

zdroj: Čtvrtletní zpráva o provozu ES ČR za 4. čtvrtletí 2024

**Obrázek 80 - Zdroje elektrické energie**

### Spotřeba a přenos

Naprostou většinu energie (77,7 %) v Karlovarském kraji vyrobily v roce 2023 parní elektrárny (1 582,1 GWh), a to i přesto, že objem elektrické energie vyrobené v těchto elektrárnách zaznamenal oproti předcházejícímu roku významný, téměř třetinový, pokles. Z dat Energetického regulačního úřadu vyplývá, že v roce 2023 vyrobily elektrárny v Karlovarském kraji celkem 2 036,4 GWh elektřiny (brutto), ve srovnání s předcházejícím rokem tak výroba elektřiny zaznamenala významný, zhruba čtvrtinový pokles. Téměř desetinu elektrické energie v našem kraji vyprodukovaly paroplynové elektrárny (183 GWh) a významnější byl také objem elektrické energie vyrobené větrnými elektrárnami (148 GWh, tj. 7,3 % vyrobené elektrické energie v kraji). Podíl elektrické energie vyrobené větrnými elektrárnami byl

v roce 2023 ve většině krajů ČR pouze marginální, průměrně v celé ČR činil jen 0,9 %. Naprosto výjimečná byla situace v Libereckém kraji, kde byl podíl takto vyrobené elektřiny čtvrtinový. Karlovarský kraj zaujímal druhou příčku pomyslného žebříčku a následoval Olomoucký kraj se sedmiprocentním podílem.

V roce 2023 se elektrárny v našem kraji podílely na výrobě elektřiny v celé ČR pouhými 2,7 % a tento podíl se dokonce ve srovnání s přechodným rokem ještě o 0,6 procentního bodu snížil. V rámci celé ČR patří náš kraj k regionům s největším podílem elektrické energie vyrobené v paroplynových elektrárnách a celorepublikový průměr v roce 2021 převyšuje o 33,9 procentního bodu.

Rozvody nízkého napětí (NN) zajišťují úplnou elektrizaci všech sídel kraje. Stávající elektrizační soustava zabezpečuje potřeby přenosu elektrické energie v kraji prostřednictvím distribuční sítě 110 kV, která je napojena na nadřazený energetický systém 400 kV přes rozvodnu Hradec s transformací 400/220/110 kV a na systém 220 kV přes rozvodnu Vítkov s transformací 220/110 kV. Zajištění spolehlivosti systému zásobování elektrickou energií a další rozvoj osídlení a hospodářství kraje si vyžádal další rozvoj v soustavách 400 kV a 110 kV.

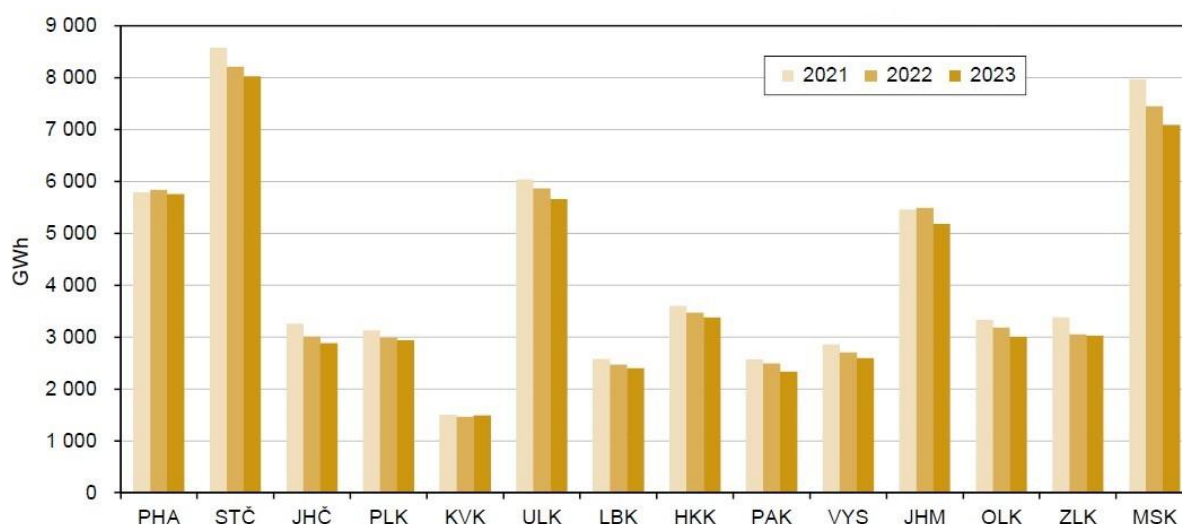
Pro zajištění stability přenosové soustavy a poskytování podpůrných služeb provozovateli přenosové sítě ČEPS, uvedla společnost SUAS Group a.s. v roce 2023 do provozu největší bateriové úložiště v České republice. Zařízení s kapacitou 7,45 MWh se nachází v blízkosti Královského Poříčí u Sokolova.

**Tabulka 60 - Vedení elektrické energie v Karlovarském kraji**

Obec s rozšířenou působností (ORP)	Území ORP (ha)	Počet obyvatel (2021)	Vedení ZVN a VVN (km)	Vedení VN (km)	Vedení NN (km)	Hustota km/100 km <sup>3</sup>
Aš	14 375	16 508	17	119	246	265,74
Cheb	49 681	47 187	54	424	641	225,24
Karlovy Vary	117 143	81 840	181	686	1318	186,52
Kraslice	26 450	12 211	7	158	258	159,92
Mariánské Lázně	40 535	22 716	91	239	369	172,44
Ostrov	33 931	26 865	34	236	427	205,42
Sokolov	48 922	71 776	199	381	732	268,18
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 037</b>	<b>279 103</b>	<b>583</b>	<b>2243</b>	<b>3991</b>	<b>211,92</b>

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka ČR- 2024, ÚAP - 2025

**Graf 25 - Spotřeba elektřiny netto podle krajů**



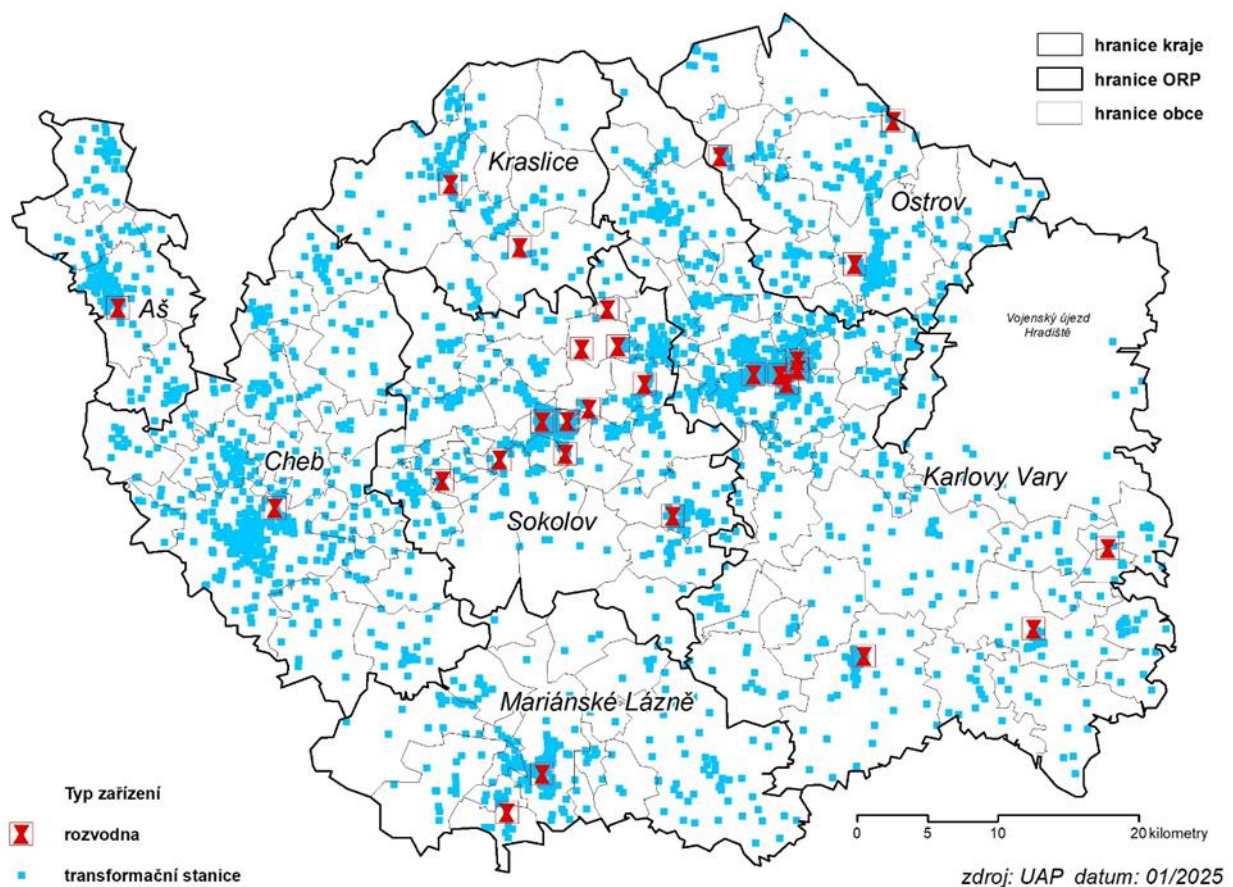
zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka ČR – 2024

Tabulka 61 - Zařízení elektrické energie (transformační stanice, rozvodna)

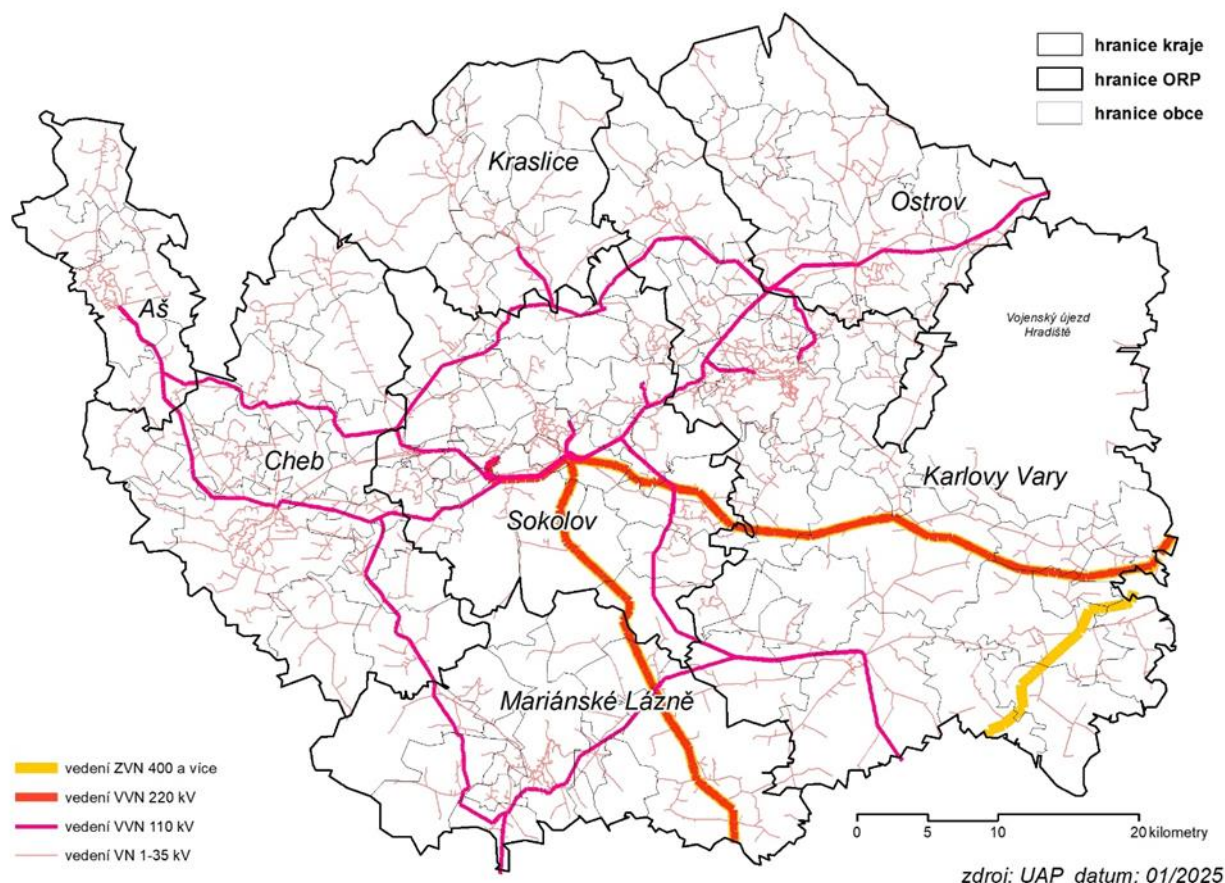
Obec s rozšířenou působností (ORP)	Trafo stanice (známý počet)	Elektrárny zdroje (známý počet)
Aš	178	19
Cheb	574	8
Karlovy Vary	866	10
Kraslice	153	17
Mariánské Lázně	265	2
Ostrov	287	14
Sokolov	478	9
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>2801</b>	<b>79</b>

zdroj: ÚAP - 2025

Obrázek 81 - Zařízení elektrické energie (transformační stanice, rozvodna)





**Obrázek 82 - Přenosová soustava elektrické energie**

### 2.10.8 Zásobování plynem

Z hlediska počtu napojených obydlených bytů je možné situaci v Karlovarském kraji hodnotit jako dobrou, neboť všechna významná sídla již byla plynofikována. Z pohledu celkového počtu napojených obcí se kraj nachází přibližně v úrovni průměru ČR. S ohledem na změnu metodiky ve sčítání SLBD 2021, je možné pouze konstatovat, že nejlepší podmínky v zásobování plynem jsou v ORP Sokolov, následují správní obvody ORP Karlovy Vary, Cheb, Ostrov, Mariánské Lázně, Aš a Kraslice.

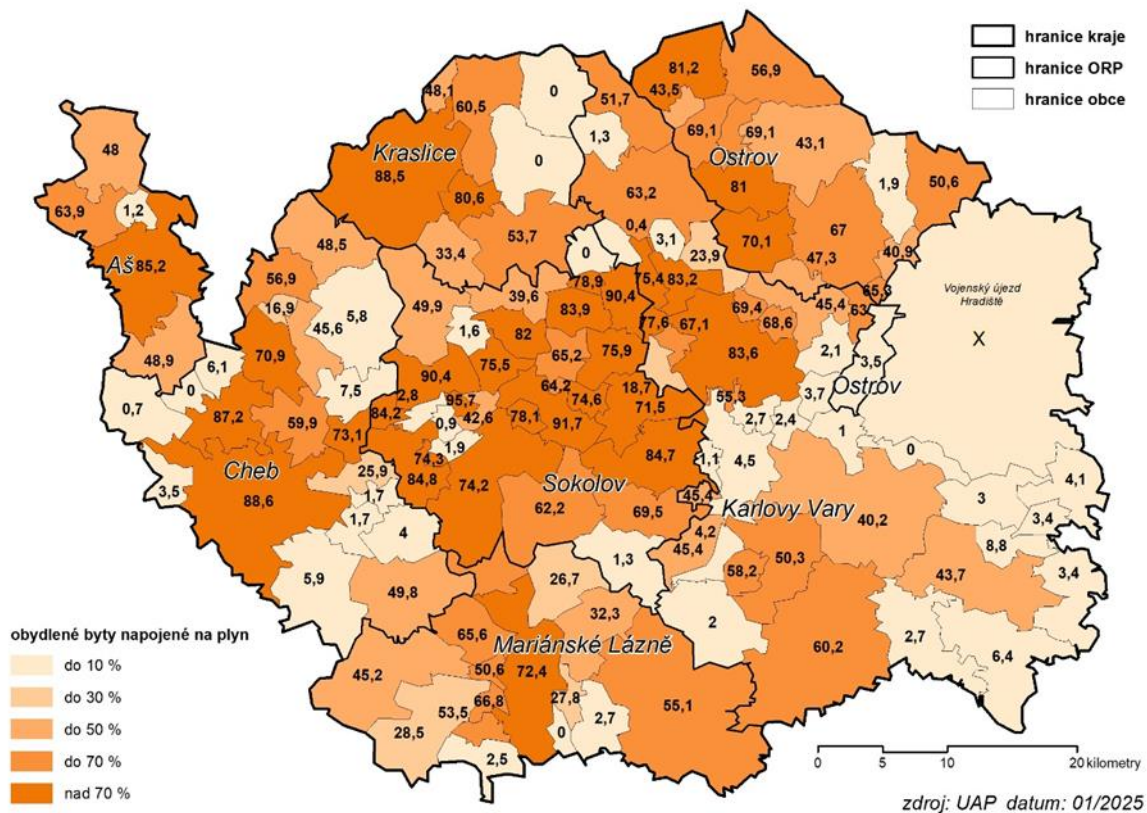
Obecně je patrné, že nejlépe jsou plynofikovány pánevní oblasti a velká města (Sokolov, Chodov, Cheb, Kraslice, Karlovy Vary, Kynšperk, Horní Slavkov) s výjimkou Mariánských Lázní, Ostrova a Nejdku. Území s výrazně nižší plynofikací jsou v horských polohách a na severu a v celé rozsáhlé jižní a východní části kraje s menšími sídly. Plynofikace těchto těchto obcí, významná z důvodu omezování emisí z lokálních topenišť, naráží na jejich rozptýlení v území, kdy další rozšiřování plynovodů je finančně značně nákladné.

**Tabulka 62 - Kategorie plynovodní sítě v Karlovarském kraji**

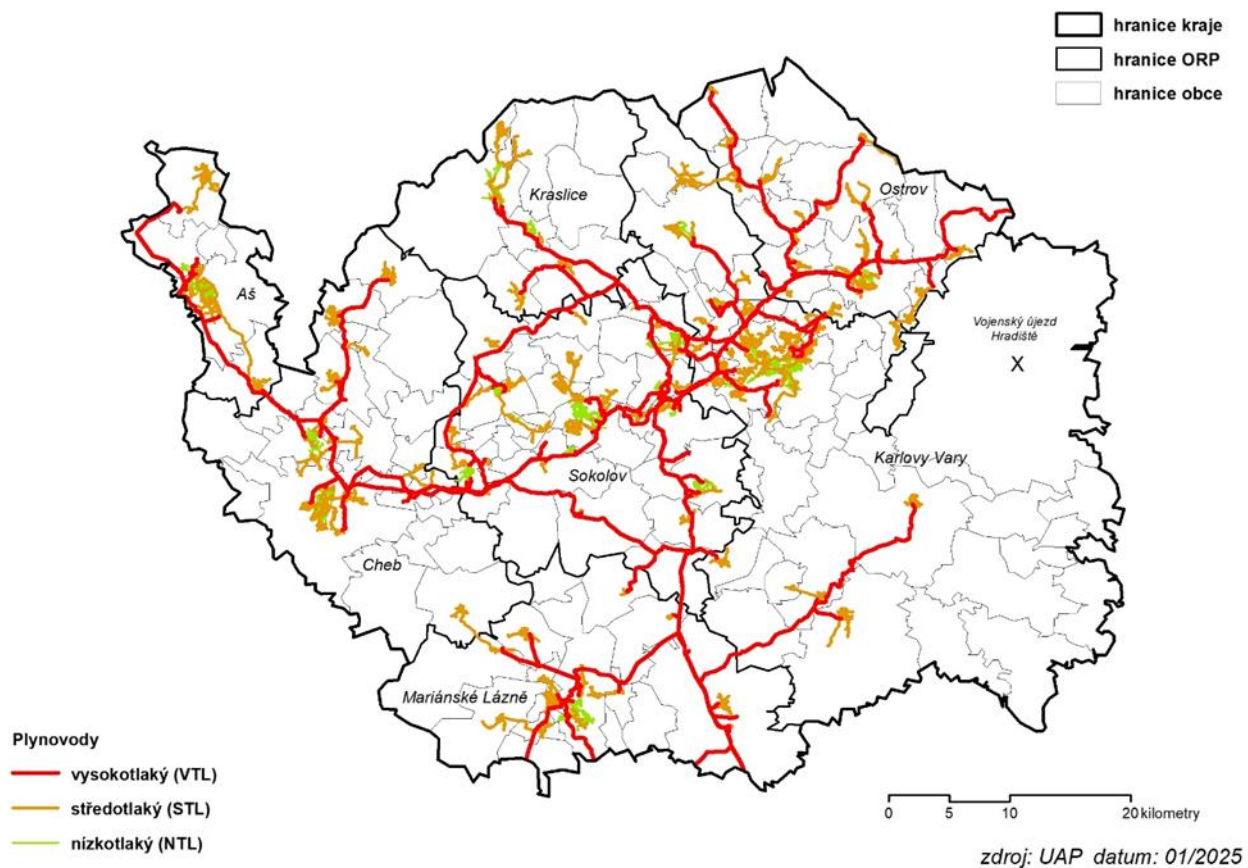
Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	SLBD 2021						
	VTL (km)	STL (km)	NTL (km)	Celkem (km)	km/ 1 000 obyvatel	Počet obyvatel v obydlených bytech s plynem	Podíl napoj. obyvatel
Aš	31	62	38	131	11,1	11 763	75,9
Cheb	75	131	62	268	7,9	33 827	76,4
Karlovy Vary	102	217	90	409	7,8	52 581	68,1
Kraslice	31	44	36	111	13,2	8 414	74,1
Mariánské Lázně	88	77	33	198	15,0	13 189	62,4
Ostrov	90	117	13	220	14,7	14 992	63,2
Sokolov	190	145	115	450	8,1	55 478	83,2
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>607</b>	<b>793</b>	<b>387</b>	<b>1787</b>	<b>9,4</b>	<b>190 244</b>	<b>71,8</b>

Zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka Karlovarského kraje - 2023, ÚAP 2025

Obrázek 83 - Podíl obydlých bytů napojených na plyn – SLBD 2021 (%)



Obrázek 84 - Plynovodní síť kraje



## 2.10.9 Zásobování teplem

V oblasti výroby tepelné energie dominuje v kraji ORP Sokolov, což je dáno úzkou vazbou na výrobu elektrické energie. Sokolovsko vyrábí téměř 85 % veškeré tepelné energie vyprodukované v kraji. Prozatím velmi malý podíl, jen 0,2 %, vykazuje environmentálně příznivá technologie KVVET (kogenerace). Silná pozice Sokolovska, jako převažujícího výrobce tepelné energie, znamenala nutnost výstavby parovodů a horkovodů do významných sídel – kromě Sokolova se zejména jedná o Karlovy Vary, Nejdek a Chodov. To se také odráží ve vysokém podílu ORP Sokolov a ORP Karlovy Vary na celkové délce sítě rozvodů zásobování tepelnou energií, která na území celého kraje dosahuje hodnoty 205 km. Centrální zásobování teplem (CZT) velkých sídel a pro některé výrobní technologie, má výrazně příznivý dopad na životní prostředí, zejména v oblastech lázní. Toto odvětví je nezanedbatelným odběratelem tepelné energie pro své lázeňské provozy. Tepelná energie pro CZT především vzniká jako vedlejší produkt při výrobě elektrické energie a s ohledem na končící těžbu fosilních paliv na Sokolovsku, bude v budoucnu nutné nahradit její zdroj. Z tohoto důvodu lze s ohledem na technický vývoj malých a středních reaktorů v ČR, v budoucnu počítat s možností náhrady výroben elektrické a tepelné energie (v lokalitách elektrárny ETI Tisová nebo paroplynové elektrárny Vřesová) za nové inovativní zdroje. V budoucnu lze také očekávat propojování stávajících soustav do větších celků a postupnou modernizaci existujících systémů CZT s cílem snížení nákladů na výrobu a distribuci tepla.

**Tabulka 63 - Instalovaný výkon pro výrobu tepelné energie (MW)**

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Parní	Horkovodní	Teplovodní	Kogenerace	Celkem	MW/1000 obyvatel	Podíl (%)
Aš	-	21	6,8	-	27,8	1,9	1,1
Cheb	37,9	-	79	6,3	123,2	2,5	4,9
Karlovy Vary	43,3	-	23,4	-	66,7	0,6	2,6
Kraslice	-	-	19,4	-	19,4	0,7	0,8
Mariánské Lázně	69,7	-	4	-	73,7	1,8	2,9
Ostrov	79,8	-	10,5	-	90,3	2,8	3,6
Sokolov	1 963,0	48,4	121,1	-	2 132,50	43,6	84,2
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>2 193,70</b>	<b>69,4</b>	<b>264,2</b>	<b>6,3</b>	<b>2 533,60</b>	<b>7,6</b>	<b>100</b>
<b>Podíl (%)</b>	<b>86,6</b>	<b>2,7</b>	<b>10,4</b>	<b>0,2</b>	<b>100</b>		

Zdroj: ERU – Licence udělené ERU

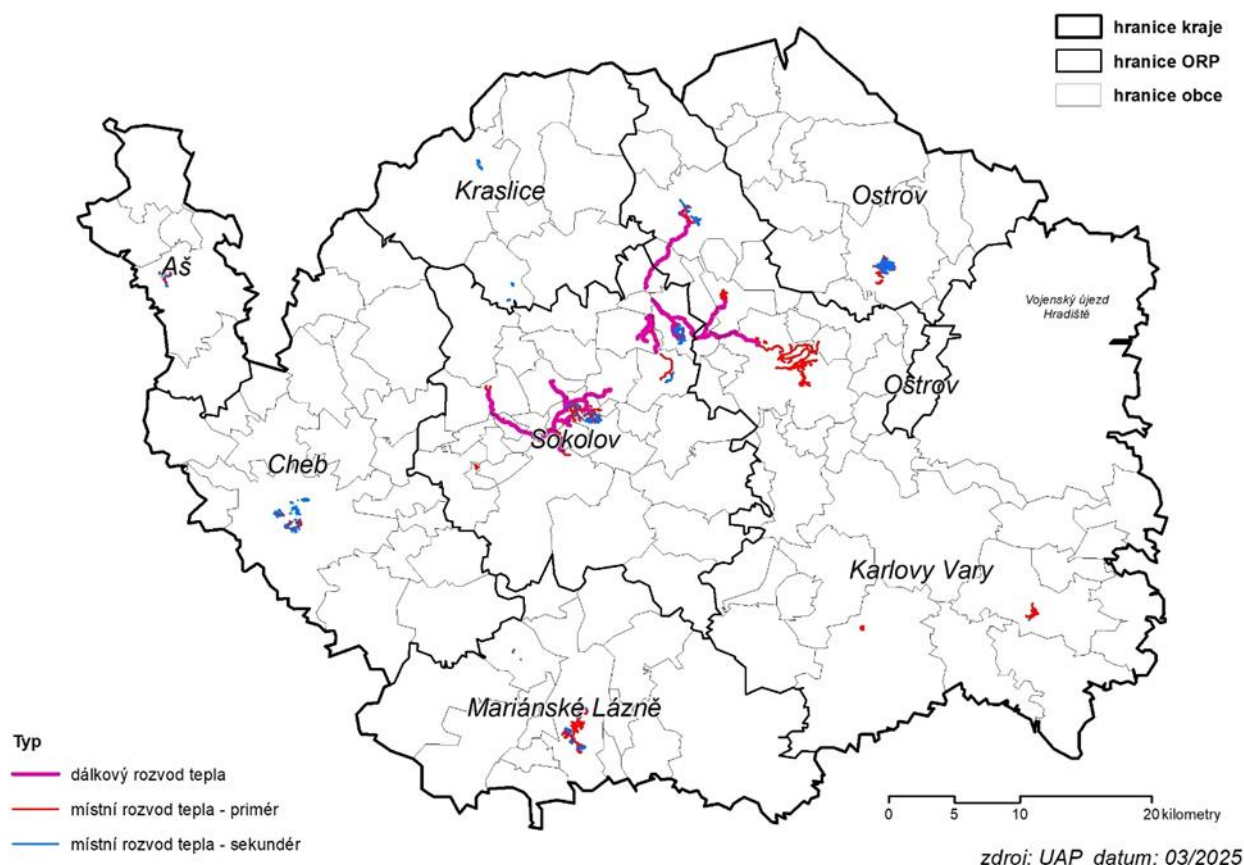
**Tabulka 64 - Délka rozvodů tepelné energie (km)**

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Dálkový napájecí rozvod tepla nadzemní (km)	Primární rozvod tepla nadzemní (km)	Dálkový napájecí rozvod tepla podzemní (km)	Primární rozvod tepla podzemní (km)	Sekundární rozvod tepla podzemní (km)	Rozvod tepla, bez rozlišení (km)	Celkem (km)	Podíl (%)
Aš	0,00	0,00	0,00	6,30	6,30	3,60	16,20	4,45
Cheb	0,00	0,00	0,00	0,00	11,07	5,00	16,07	4,42
Karlovy Vary	10,43	0,00	5,50	58,77	7,82	0,10	82,62	22,71
Kraslice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,00	3,00	0,82
Mariánské Lázně	0,00	1,60	0,00	37,60	28,10	0,00	67,30	18,50
Ostrov	0,00	0,00	0,00	12,33	43,60	0,00	55,93	15,37
Sokolov	49,70	0,00	0,00	35,00	38,01	0,00	122,71	33,73
<b>Celkem ORP</b>	<b>60,13</b>	<b>1,60</b>	<b>5,50</b>	<b>150,00</b>	<b>134,90</b>	<b>11,70</b>	<b>363,83</b>	<b>100</b>
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>363,83</b>							

zdroj: ÚAP - 2025



Obrázek 85 - Zásobování teplem



### 2.10.10 Telekomunikace

Oblast telekomunikací je v posledních dvaceti letech jedním z nejvíce se rozvíjejícím segmentem technické infrastruktury státu. Přístup k elektronickým komunikacím se dnes stává natolik standardem, že oblasti, kde není kvalitní a finančně dostupná možnost připojení na internet nebo dostatečný signál mobilních operátorů, lze považovat za znevýhodněné. Dostupnost těchto technologií představuje jednu z nutných podmínek úspěšného rozvoje regionů. Informační technologie významným způsobem zasahují do života společnosti a jedinců. Využívání informačních technologií se posouvá směrem ke starší populaci (komunikace, doprava, bankovní sektor, úřady státní správy nebo sektor zdravotnictví). Tyto trendy jsou významným způsobem podporovány státem.

V průběhu 90. let proběhla masivní výstavba metalických pevných telefonních sítí, která pokryla většinu obcí Karlovarského kraje. V posledních letech dochází k výraznému rozvoji optických sítí v sídlech a zavedení optických přípojek přímo do domácností, institucí nebo k ostatním uživatelům. V souběhu probíhá intenzifikace mobilních sítí - přechod na rychlejší technologii 5G (pátou generaci bezdrátových systémů), s předpokladem dokončení na území kraje v letech 2028–2029. Vysoký zájem je i o bezdrátové sítě různého typu, které ve velkém měřítku přenášejí data. Využití radiokomunikací se v Karlovarském kraji rozšiřuje, počet pokrytí kvalitním signálem významně roste.

V roce 2023 bylo vybaveno počítačem 77,1 % všech domácností Karlovarského kraje. Internet využívalo 88,0 % všech 16letých a starších osob v kraji, což je o 16letých bodu více než před deseti lety. Podíl domácností s internetovým připojením je téměř na celostátním průměru (82 %). Stále více lidí využívá internet ve svém mobilním telefonu, nakupuje na internetu či používá internetové bankovníctví. Výrazně se zvyšuje podíl uživatelů sociálních sítí. Veřejná správa je v Karlovarském kraji poměrně dobře vybavena informačními technologiemi, ve srovnání s kraji ČR nadprůměrně. S ohledem na rozsah a dynamický rozvoj oboru, je možné navštívit internetové stránky Českého statistického úřadu - [Informační a komunikační technologie v mezikrajském srovnání - 2023](#), kde je téma detailně zpracováno podle využívání informačních a komunikačních technologií v domácnostech, mezi skupinami nebo jednotlivci.



Tabulka 65 - Zařízení telekomunikací

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Televizní vysílač (počet)	Základová stanice (počet)	Stanice na rádiové síti (počet)	Telefonní ústředna (počet)
Aš	11	15	8	69
Cheb	15	49	18	305
Karlovy Vary	28	115	50	750
Kraslice	19	13	7	63
Mariánské Lázně	13	26	12	183
Ostrov	19	24	15	321
Sokolov	13	56	20	427
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>118</b>	<b>298</b>	<b>130</b>	<b>2118</b>

zdroj: ÚAP - 2025

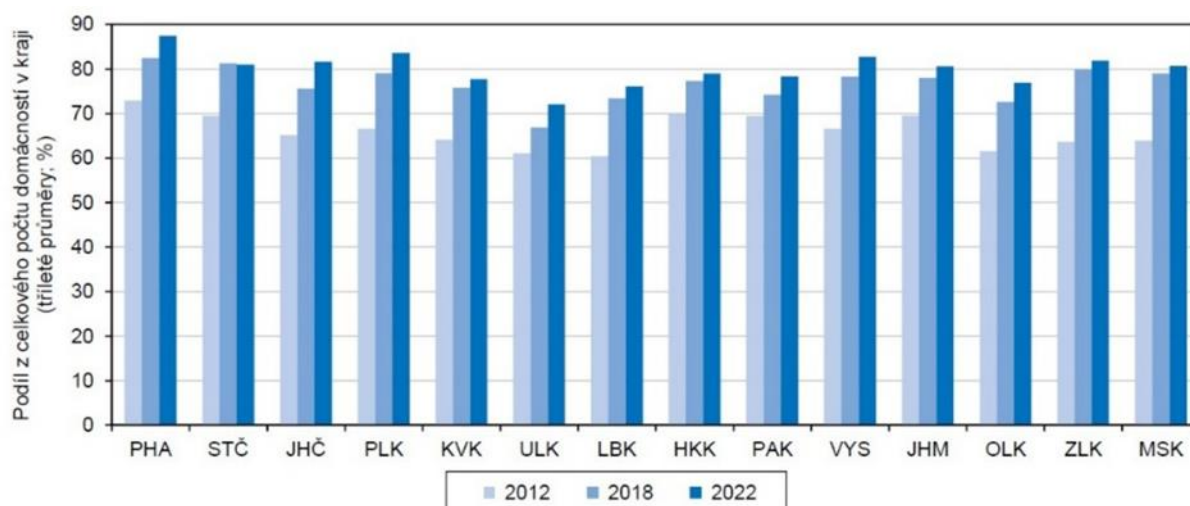
Tabulka 66 - Podíl domácností vybavených počítačem podle krajů (%)

Kraj/ČR	Rok / podíl vybavení PC (%)				
	2019	2020	2021	2022	2023
Praha	83,9	83,7	86,0	87,5	89,2
Středočeský	81,1	80,5	80,5	81,0	83,2
Jihočeský	75,7	76,7	79,2	81,7	81,6
Plzeňský	79,7	81,2	82,8	83,7	82,6
<b>Karlovarský</b>	<b>75,8</b>	<b>76,4</b>	<b>78,3</b>	<b>77,8</b>	<b>77,1</b>
Ústecký	67,0	65,4	68,7	72,0	75,2
Liberecký	76,9	77,6	76,3	76,1	76,0
Královéhradecký	77,3	78,8	77,9	79,0	79,7
Pardubický	76,0	77,4	78,3	78,4	80,1
Vysočina	81,2	82,4	83,3	82,8	82,9
Jihomoravský	79,4	79,6	80,6	80,6	82,4
Olomoucký	73,1	75,8	75,4	76,9	78,4
Zlínský	80,6	80,1	79,5	81,8	84,7
Moravskoslezský	79,3	78,4	78,9	80,7	82,7
<b>Podíl ČR</b>	<b>77,6</b>	<b>78,1</b>	<b>79,0</b>	<b>80,0</b>	<b>81,1</b>

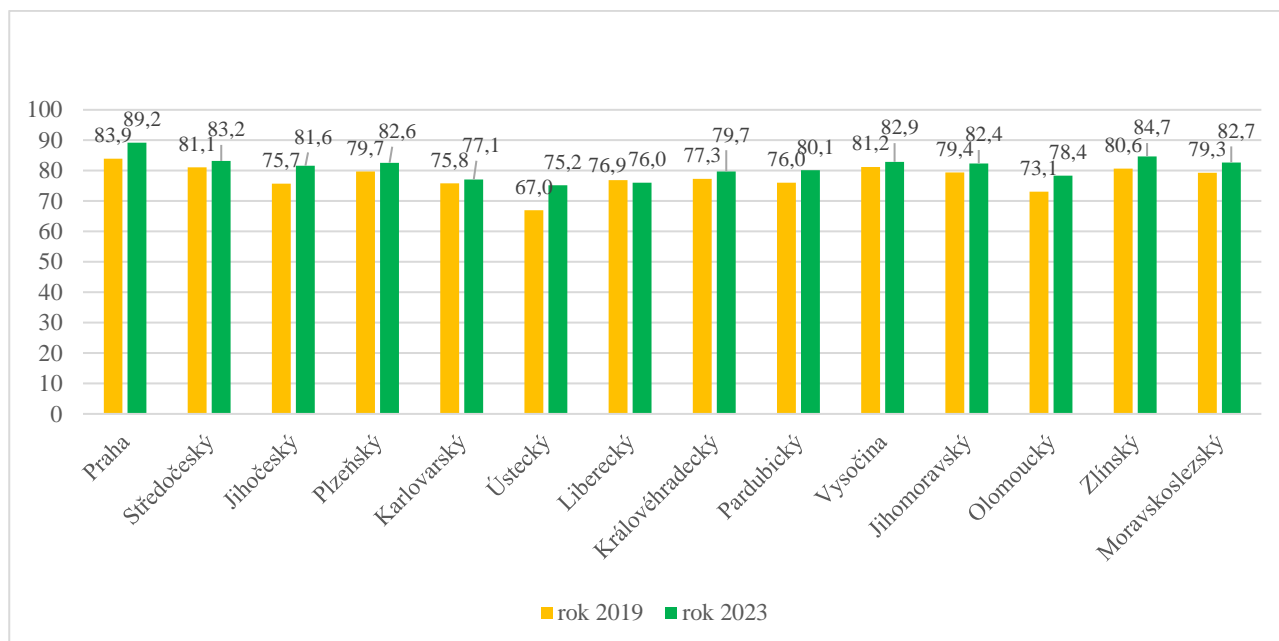
Pozn.: \* Pro vyšší reprezentativnost jsou údaje v krajském členění počítány jako tříleté klouzavé průměry

zdroj: ČSÚ – Informační a komunikační technologie v mezikrajském srovnání - 2023

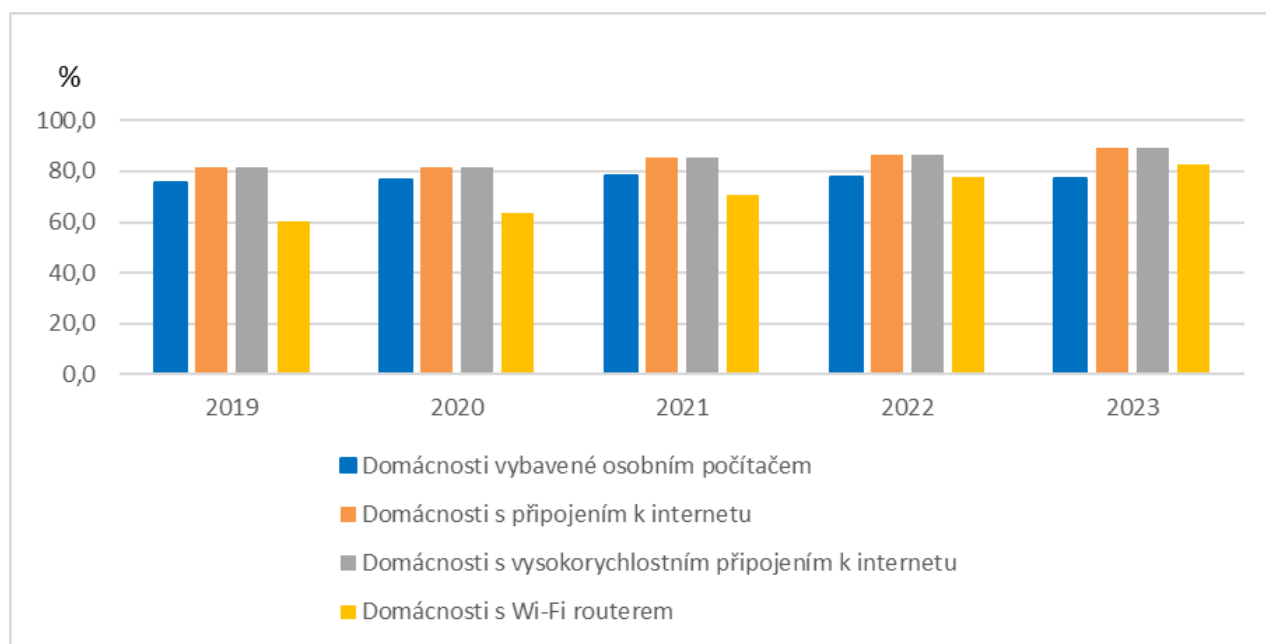
Graf 26 - Podíl domácností s počítačem v krajích (%)



zdroj: ČSÚ – Informační a komunikační technologie v mezikrajském srovnání - 2023

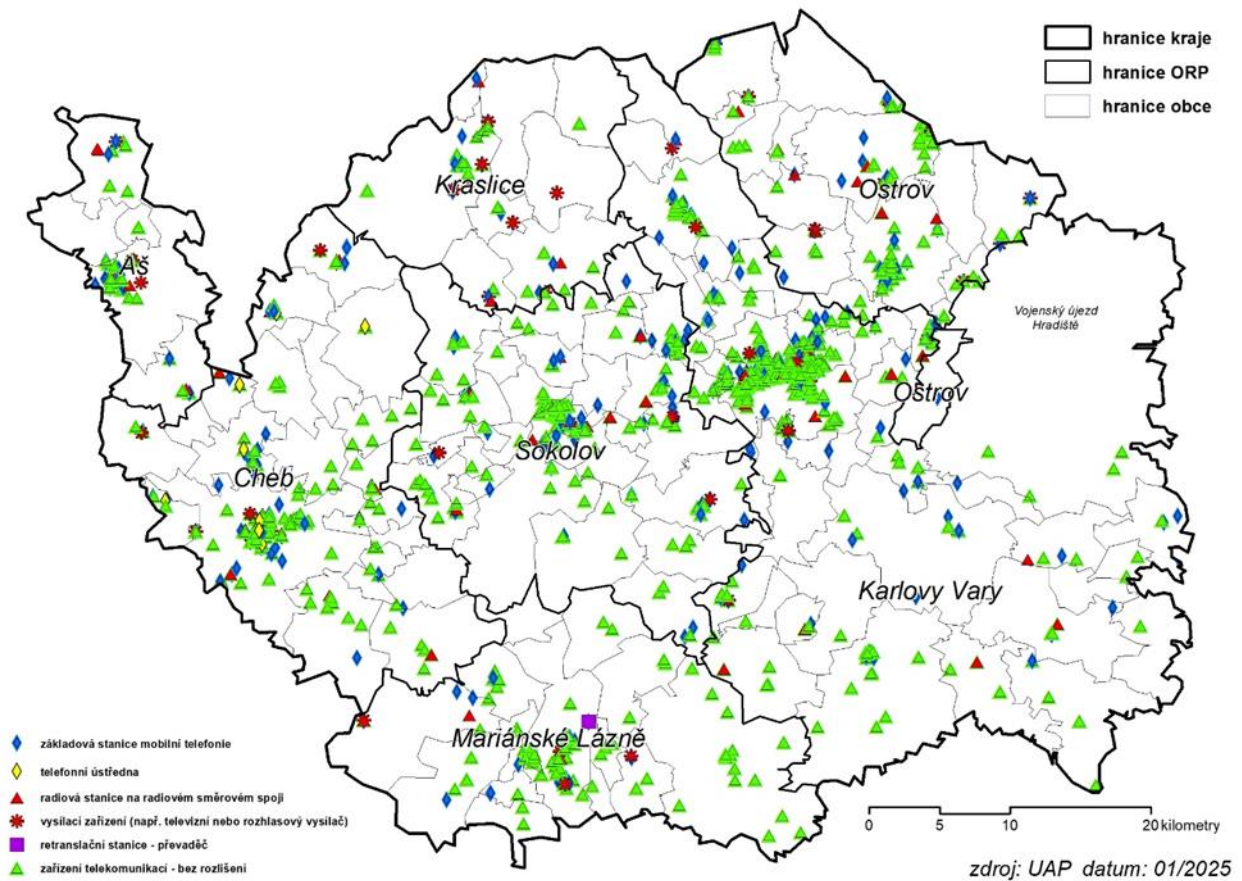
**Graf 27 - Podíl domácností s internetem v krajích, srovnání roků 2019 a 2023 (%)**

zdroj: ČSÚ – Informační a komunikační technologie v mezikrajském srovnání - 2023

**Graf 28 - Vybavenost domácností v Karlovarském kraji informačními technologiemi (%)**

zdroj: ČSÚ - 2023

Obrázek 86 - Zařízení elektronické komunikace



## 2.11 Ekonomické a hospodářské podmínky

V celorepublikovém srovnání Karlovarský kraj stále zaostává, což je dáno setrvačností strukturálních problémů spojených s probíhajícím útlumem těžby hnědého uhlí na Sokolovsku, nestabilitou zpracovatelského průmyslu a cestovního ruchu a absencí inovativních odvětví hospodářství.

Karlovarský kraj nemá dosud kvalitní napojení na republikovou dálniční síť, dokončeno není ani napojení na německou síť dálnic, což se stále ještě projevuje menším zájmem investorů o region.

### A. Souhrn vyhodnocení podtémat

Regionální hrubý domácí produkt v Karlovarském kraji obnovil po roce 2014 svůj růst a tento růst pokračoval až do roku 2019. V období pandemie koronaviru došlo k jeho poklesu, v dalších dvou letech zaznamenal opět meziroční nárůst. Podíl našeho kraje na tvorbě HDP v rámci České republiky v roce 2022 činil 1,6 %, což je tradičně nejnižší podíl ze všech regionů ČR. Tento podíl se navíc postupně snižuje a rozdíl mezi ČR a Karlovarským krajem se tedy neustále prohlubuje. Velmi podobný je i vývoj hrubého domácího produktu v běžných cenách na 1 obyvatele.

Nejvyšší podíl (65 %) na hrubé přidané hodnoty vykazuje dlouhodobě terciární sektor (tj. služby).

Dynamika ekonomického růstu v kraji je dlouhodobě podprůměrná, a to i přes relativně příznivé ekonomické podmínky ve střední Evropě v uplynulých letech. Jedním z možných důvodů je předpoklad, že Karlovarský kraj stále ještě nedostatečně těží ze své výhodné geografické polohy (blízkost sousedního Německa). Ekonomické problémy regionu strukturálního charakteru nejsou dostatečně vyváženy příjmy z lázeňství, resp. cestovního ruchu obecně. Navíc se s nastupující pandemií Covid - 19 projevila velká zranitelnost tohoto odvětví.

Stále ještě nedokončená restrukturalizace krajské ekonomiky a vysoká koncentrace tradičních ekonomických oborů omezuje možnosti ekonomického rozvoje kraje. Tyto obory jsou mnohem zranitelnější ve srovnání s moderními progresivními průmyslovými obory, založenými na výzkumu a vývoji s vysokou mírou inovace. Konkurování vyspělým ekonomikám pomocí levné pracovní síly, a nikoliv pomocí inovací a kvality je z dlouhodobého hlediska neudržitelné. Tuto skutečnost dokládá i nejnižší podíl zaměstnanců v odvětví výzkumu a vývoje v Karlovarském kraji. Výše výdajů na vědu a výzkum dlouhodobě roste, Karlovarský kraj měl v roce 2022 nárůst těchto výdajů nejvyšší, nicméně podíl těchto výdajů je v Karlovarském kraji nejnižší ze všech regionů ČR.

Přetrvává nejmenší podíl přímých zahraničních investic ve srovnání s ostatními kraji.

Příjmy a výdaje místních rozpočtů rostou, nicméně celkové příjmy kraje jsou na nejnižší úrovni v celé ČR.

Z dlouhodobého pohledu podnikatelská aktivita v Karlovarském kraji mírně klesá. Ke konci roku 2023 mělo v kraji sídlo 67 824 ekonomických subjektů, což představuje oproti roku 2013 pokles o 11,7 %. Z celkového počtu ekonomických subjektů v kraji jich bylo 34 191 (tj. cca polovina) se zjištěnou aktivitou.

Přibližně dvě třetiny registrovaných ekonomických subjektů (65,6 %) v našem kraji podnikaly dle živnostenského zákona. Většina ekonomických subjektů (91,3 %) neměla zaměstnance nebo o nich nebyl tento údaj znám. Těch nejmenších podniků s maximálně pěti zaměstnanci bylo v roce 2023 celkem 4 045, což představuje 6,0 % všech ekonomických subjektů. V kraji fungovalo v roce 2023 pouze 36 velkých podniků s 250 a více zaměstnanci. Podle převažující činnosti CZ-NACE zauímají nejvyšší podíl v kraji ekonomické subjekty podnikající v oblasti velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel (16,4 %). Ekonomické subjekty působící v oblasti ubytování, stravování a pohostinství činí v Karlovarském kraji 8,5 % všech ekonomických subjektů, což představuje nejvyšší podíl ze všech krajů ČR.

Míra ekonomické aktivity obyvatelstva Karlovarského kraje v roce 2023 činila 62,8 %, míra zaměstnanosti 60,1 % a je v celorepublikovém srovnání druhá nejvyšší po hl. městě Praze. Ekonomicky aktivní jsou více muži než ženy.

Počet zaměstnaných v Karlovarském kraji mezi lety 2013–2018 mírně rostl. Nejvíce zaměstnaných pak v kraji bylo v roce 2018 a od té doby počet zaměstnaných mírně klesá. Podíl zaměstnaných v primárním sektoru činí pouhé 3 tisíce osob. Počet zaměstnanců v sekundéru mírně rostl do roku 2017, poté došlo k poklesu a nyní se pohybuje kolem 55 tisíc osob. Podíl zaměstnaných v sektoru služeb se v posledních 4 letech pohybuje kolem 80 tisíc osob.

V mezikrajovém srovnání vykazuje Karlovarský kraj dlouhodobě nejnižší průměrnou měsíční mzdu ze všech regionů ČR.

Dle SLDB 2021 vyjíždělo z Karlovarského kraje do jiných krajů ČR 5 477 zaměstnaných, do Karlovarského kraje naopak 2 476 zaměstnaných, tj. saldo činilo – 3 001 zaměstnaných. Do zahraničí vyjíždí za prací téměř každý pátý z celkového počtu vyjíždějících z obce Karlovarského kraje (19 %), což představuje 8,8 % všech zaměstnaných.

Nezaměstnanost v Karlovarském kraji v podstatě kopíruje trend ČR a sousedních krajů. Od roku 2013 do roku 2018 se podíl nezaměstnaných vytrvale snižoval a přibližoval se k průměru ČR. V roce 2019 došlo ke změně tohoto trendu a počet nezaměstnaných do roku 2021 opět rostl. Míra nezaměstnanosti v roce 2023 činila 4,3 %, dlouhodobě se obecná míra nezaměstnanosti v kraji pohybuje vysoko nad celorepublikovým průměrem. Z dlouhodobého hlediska vykazují nejvyšší míru nezaměstnanosti především ORP Aš, Cheb a Mariánské Lázně. V rámci kraje je situace nejhorší v ORP Sokolov, což je dáno strukturou hospodářství s převažujícím průmyslem, kdy dochází k jeho úpadku, a nízkou úrovní kvalifikace pracovních sil.



Karlovarský kraj patří společně s Ústeckým a Moravskoslezským ke krajům s nejvyšším podílem osob v exekuci.

## B. Významná zjištění o stavu a vývoji území - dle podtémat

### 2.11.1 Hospodářská charakteristika

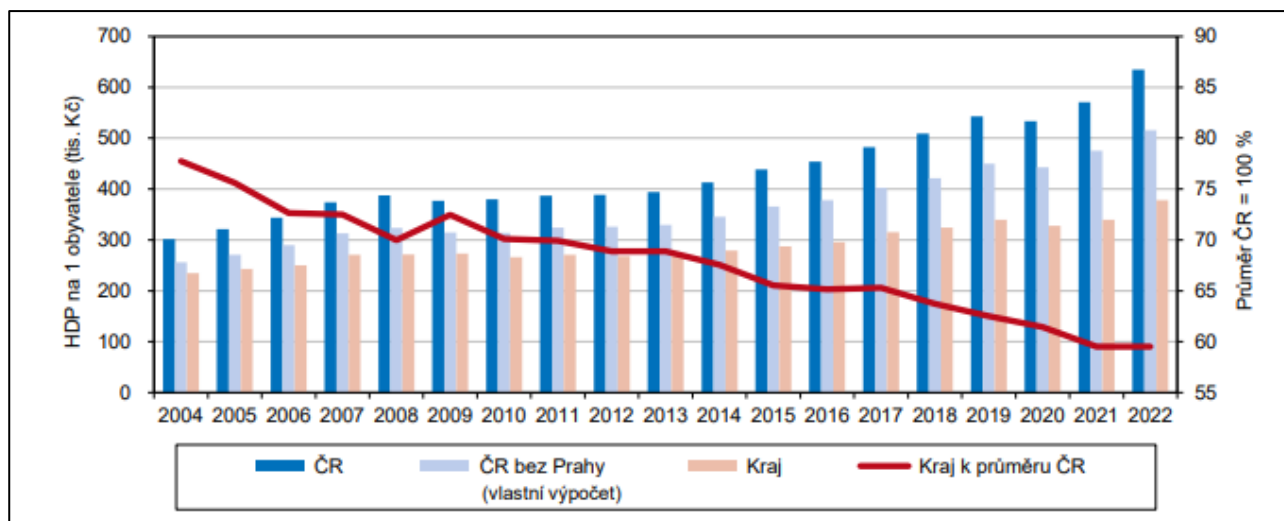
Regionální hrubý domácí produkt v běžných cenách (HDP) v Karlovarském kraji obnovil po roce 2014 svůj růst. Tento růstový trend pokračoval až do roku 2019. V následujícím roce začala pandemie koronaviru a spolu s touto pandemií došlo k poklesu HDP v kraji. V dalších dvou letech ale zaznamenal HDP opět meziroční nárůst, v roce 2022 činil tento nárůst 11,1 %. Podíl našeho kraje na tvorbě HDP v rámci České republiky v roce 2022 činil 1,6 %, což je tradičně nejnižší podíl ze všech regionů ČR. Tento podíl se navíc postupně snižuje a za posledních deset let tak došlo k jeho poklesu o 0,3procentního bodu. Rozdíly mezi ČR a Karlovarským krajem se tedy neustále zvyšují.

Velmi podobný byl i vývoj hrubého domácího produktu v běžných cenách na 1 obyvatele. Jeho hodnota činila celkem 377 886 Kč, což představuje meziroční nárůst o 11,2 %. Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele zaznamenal nárůst ve všech regionech ČR bez výjimky. V našem regionu bylo toto navýšení sedmé nejnižší mezi všemi kraji a pohybovalo se na úrovni celorepublikového průměru. Dlouhodobě platí, že hodnota HDP na 1 obyvatele v Karlovarském kraji patří v mezikrajském srovnání mezi nejnižší v ČR.

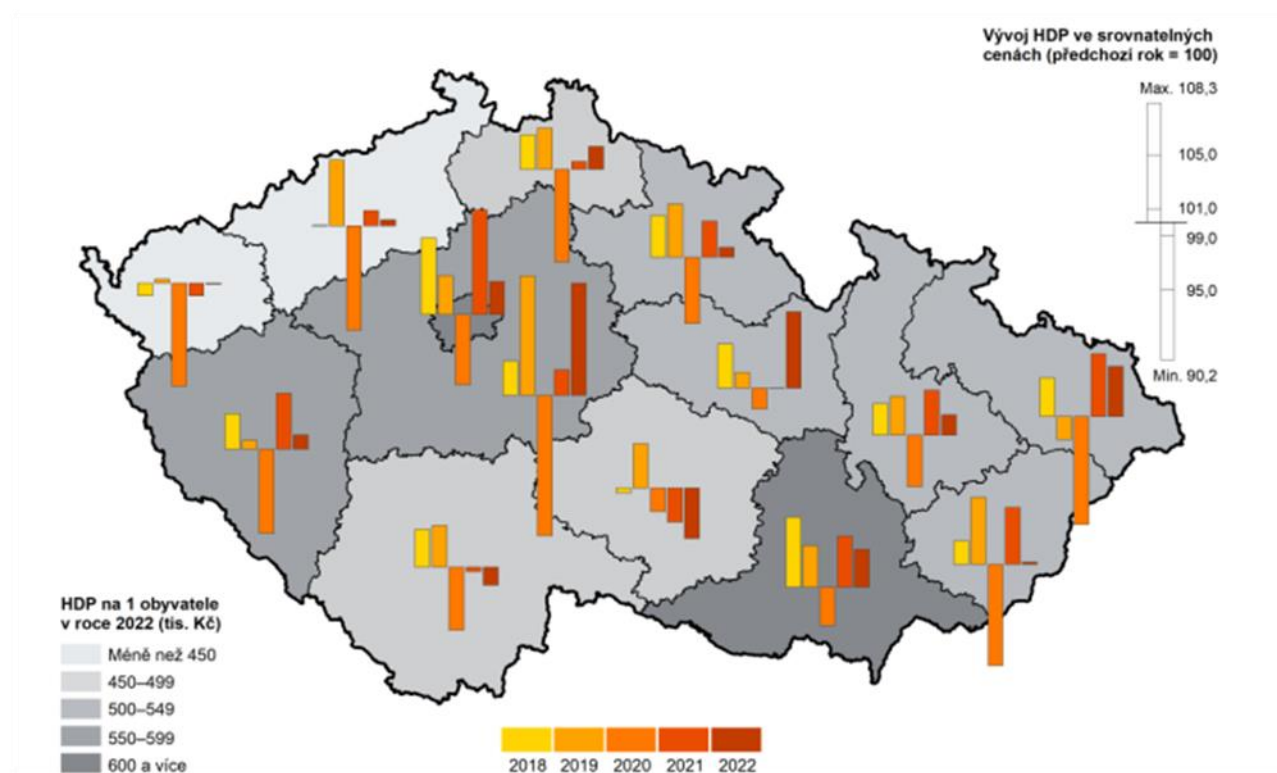
Dalším hodnotícím ukazatelem místní ekonomiky je vývoj podílů ekonomických sektorů. Podíl primárního sektoru (zemědělství, lesnictví a rybolov) na tvorbě hrubé přidané hodnoty (HPH) měl v kraji dlouhodobě klesající tendenci až do roku 2008, kdy dosáhl svého minima. V následujících letech vykazoval pravidelně nárůst až do roku 2014, následujících 5 let se vyznačovalo poklesem, který trval až do roku 2019. V posledních letech se naopak podíl primárního sektoru na tvorbě HPH v našem kraji mírně zvyšoval. Podíl sekundárního sektoru (těžba a dobývání, průmysl, stavebnictví) se na tvorbě HPH v kraji v roce 2022 oproti minulému roku snížil o 0,3procentního bodu, činil tak 32,3 % a byl menší než republikový průměr. Nejvyšší podíl na HPH vykazuje dlouhodobě terciární sektor (obchod, služby, doprava a skladování, ubytování, stravování, veřejná správa, informační a komunikační činnosti, vzdělávání). V roce 2022 činil tento podíl 65 % a zaznamenal mírný nárůst.

Dynamika ekonomického růstu v kraji je dlouhodobě podprůměrná, a to i přes relativně příznivé ekonomické podmínky ve střední Evropě v uplynulých letech. Jedním z možných důvodů je předpoklad, že Karlovarský kraj stále ještě nedostatečně těží ze své výhodné geografické polohy (blízkost sousedního Německa). Ekonomické problémy regionu strukturálního charakteru nejsou dostatečně vyváženy příjmy z lázeňství, resp. cestovního ruchu obecně. Navíc se s pandemií koronaviru projevila velká zranitelnost tohoto odvětví.

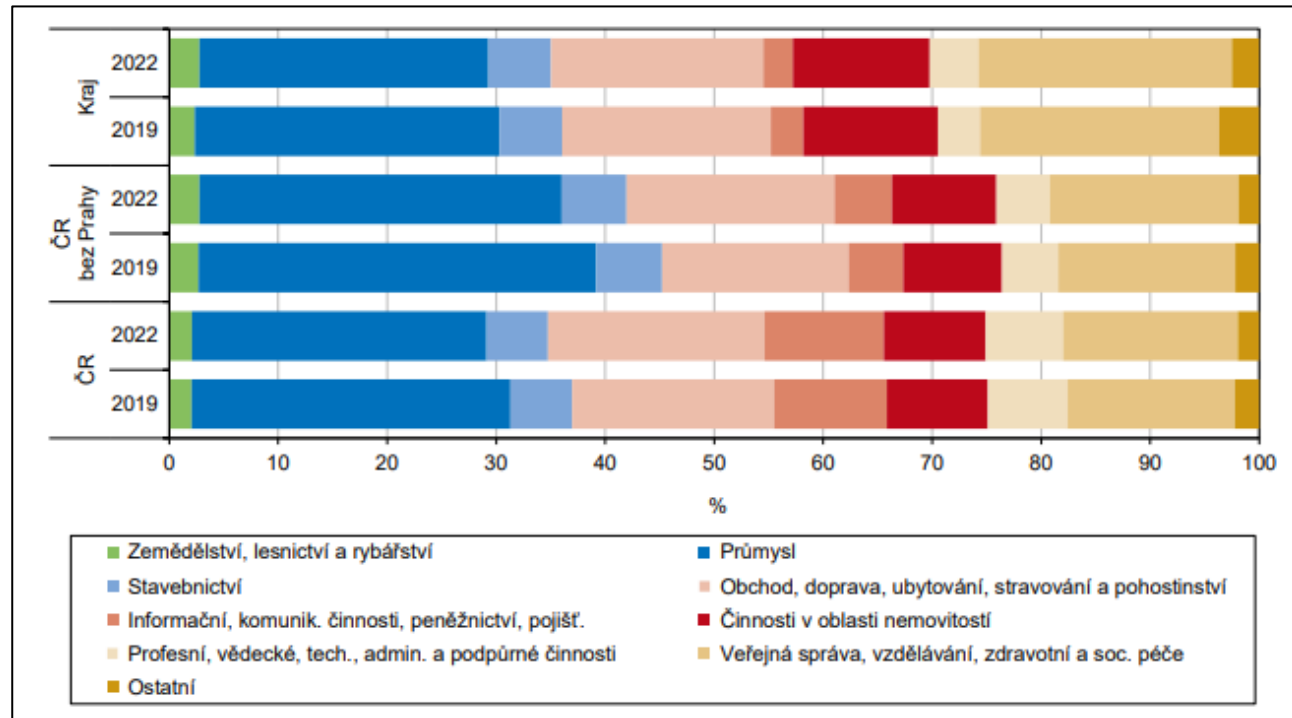
**Graf 29 - Porovnání vývoje hrubého domácího produktu na 1 obyvatele Karlovarského kraje vůči ČR (tis. Kč)**



ČSÚ - Základní tendence KK - 2023

**Graf 30 - Porovnání vývoje regionálního hrubého domácího produktu v krajích v letech 2018–2022 (tis. Kč)**

ČSÚ - Základní tendence KK - 2023

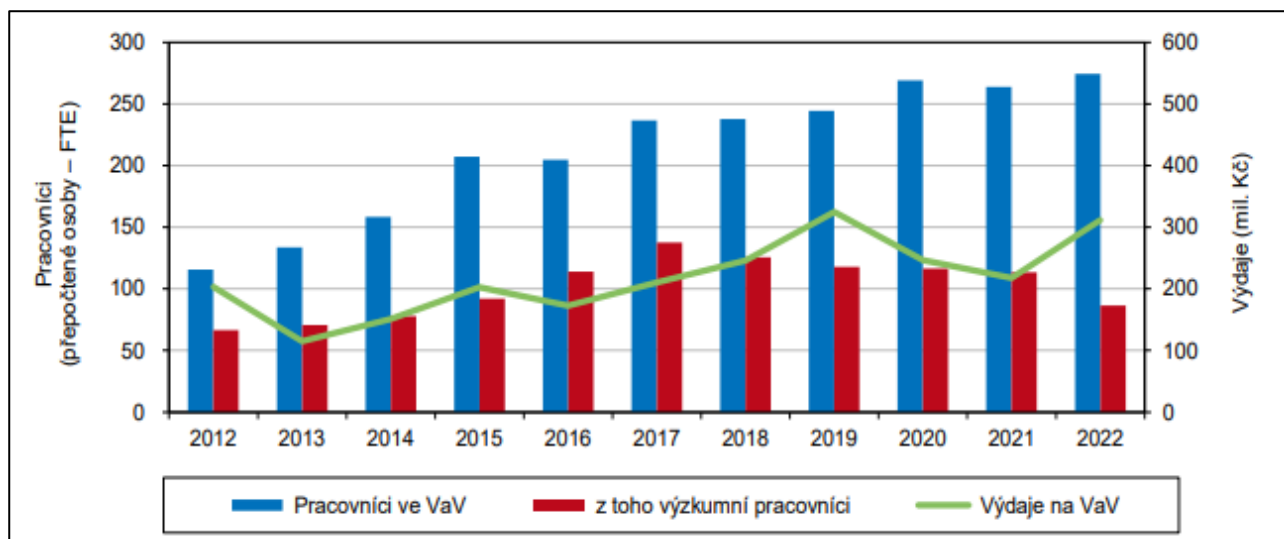
**Graf 31 - Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Karlovarském kraji a ČR**

ČSÚ – Základní tendence KK - 2023

Vysoká koncentrace tradičních ekonomických oborů omezuje možnosti ekonomického rozvoje kraje. Tyto obory jsou mnohem zranitelnější ve srovnání s moderními progresivními průmyslovými obory, založenými na výzkumu a vývoji s vysokou mírou inovace. Konkurování vyspělým ekonomikám pomocí levné pracovní síly, a nikoliv pomocí inovací a kvality je z dlouhodobého hlediska neudržitelné. Počet zaměstnanců výzkumu a vývoje v průběhu let 2001–2010 v kraji kolísá. Od roku 2011 však již vykazoval počet těchto zaměstnanců rostoucí tendenci a přes mírný pokles v roce 2021 vykazuje v roce 2022 počet 275 pracovníků (graf č. 32). Nicméně v mezikrajském srovnání je tento podíl stále nízký.

Současné podnikatelské aktivity ve výzkumu a vývoji v Karlovarském kraji jsou podporovány inovačními vouchery a dalšími nástroji především v oblasti regionálního rozvoje a školství.

**Graf 32 - Pracovníci ve výzkumu a vývoji a výdaje na výzkum a vývoj v Karlovarském kraji**

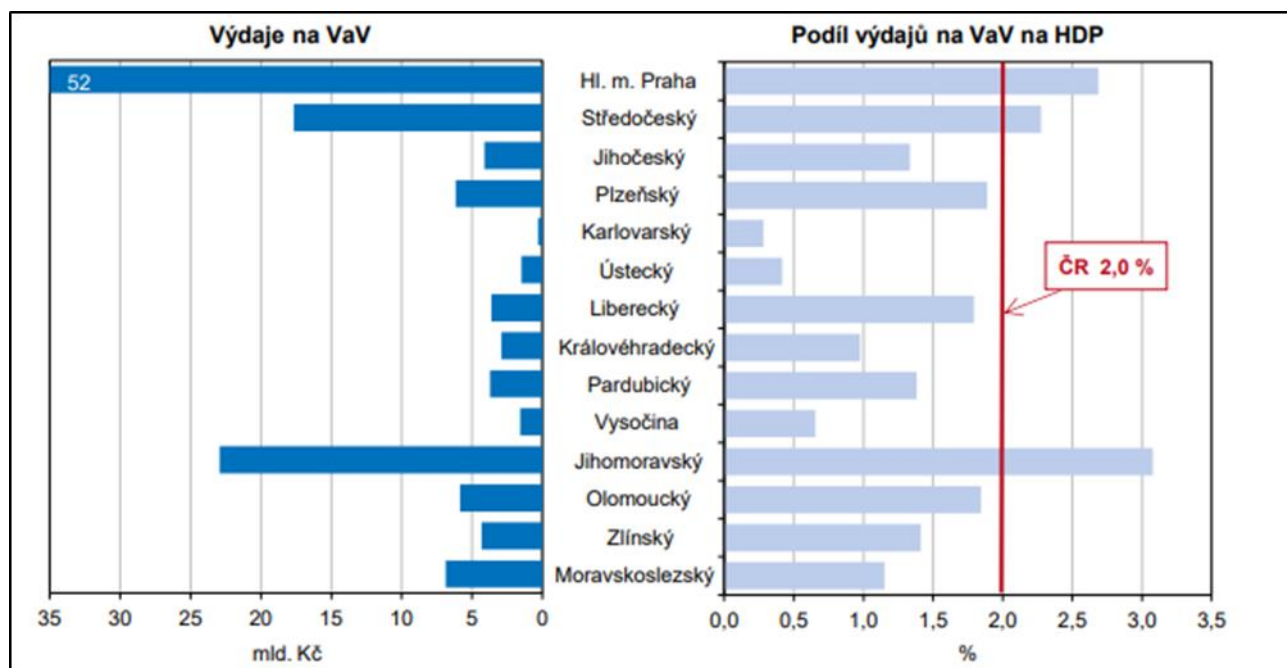


ČSÚ – Základní tendence KK - 2023

Jedním z dalších důležitých faktorů ovlivňujících rozvoj regionu je výše výdajů na vědu a výzkum. V Karlovarském kraji můžeme sledovat, podobně jako v ostatních regionech, z dlouhodobého pohledu nárůst těchto výdajů. V mezikrajském srovnání vykázaly výdaje na výzkum a vývoj v roce 2022 oproti předcházejícímu roku nárůst ve všech regionech ČR bez výjimky. V Karlovarském kraji byl tento nárůst dokonce nejvyšší. Současné ale stále platí, že podíl výdajů na vědu a výzkum v Karlovarském kraji je nejnižší ze všech regionů ČR (pouze 0,2 % z celkového objemu investic do vědy a výzkumu). Na financování vědy a výzkumu Karlovarského kraje se dlouhodobě podílí především podnikatelský sektor.

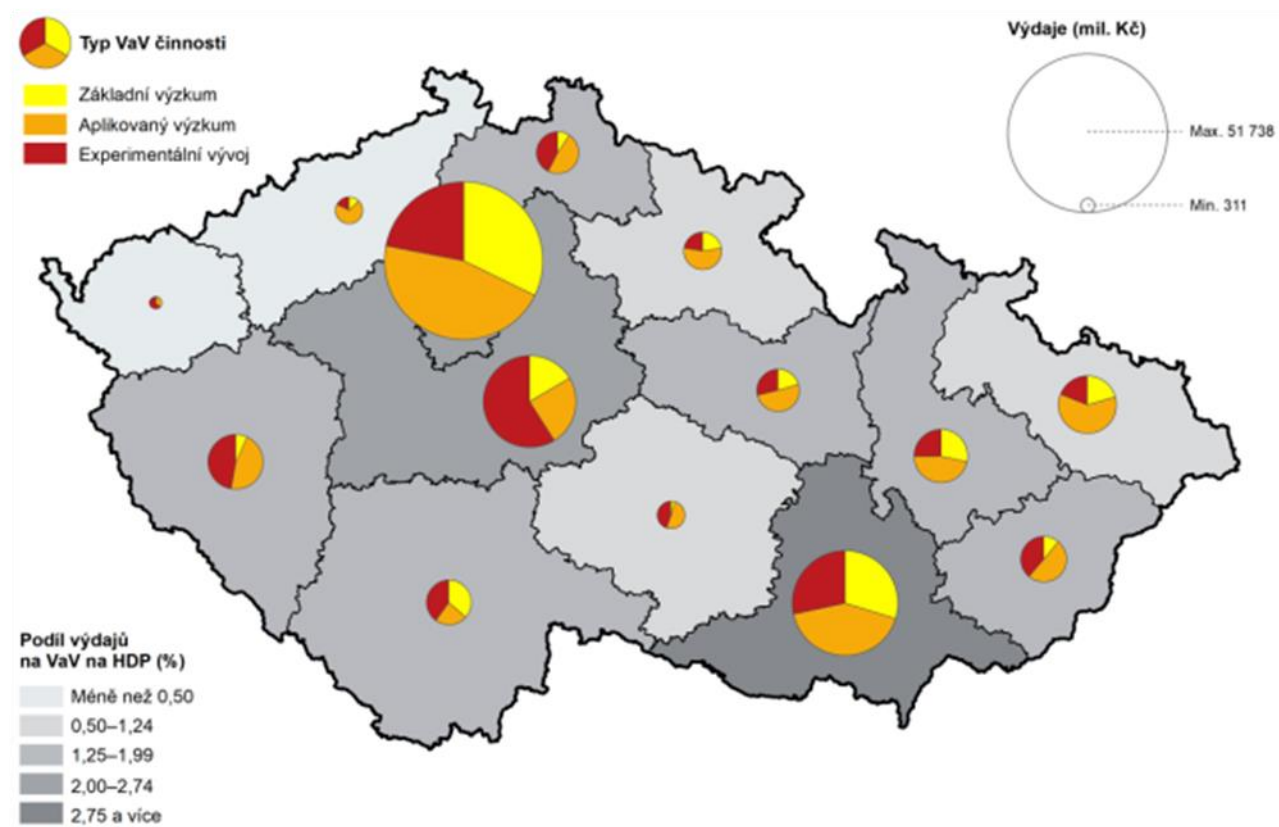
Dále platí, že Karlovarský kraj se dlouhodobě vyznačuje nejnižším podílem výdajů na vědu a výzkum a současně nejnižším podílem těchto výdajů na celkovém hrubém domácím produktu. V roce 2022 se náš region podílel těmito výdaji na HDP kraje pouze 0,3 %, tedy nejméně ze všech krajů ČR. Podobně je na tom kraj Ústecký, kterému patří druhé nejnižší místo.

**Graf 33 - Výdaje na výzkum a vývoj podle krajů v roce 2022**



ČSÚ – Základní tendence KK - 2023

Graf 34 - Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2022



ČSÚ – Základní tendence KK - 2023

Úroveň hospodářské vyspělosti udává také podíl přímých zahraničních investic v území (PZI). Karlovarský kraj měl mezi lety 2019 a 2023 nejnižší podíl PZI (0,7 % v roce 2023) ve srovnání s ostatními kraji. Jejich objem ve sledovaném období mírně rostl, ale jejich podíl stagnuje.

Tabulka 67 - Přímé zahraniční investice v krajích ČR v letech 2019–2023

Kraj/ČR	2019		2020		2021		2022		2023	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%	mil. Kč	%
Praha	2 445 072	63,1	2 650	63,5	2 815	64,0	2 921	62,6	3 123	62,8
Středočeský	327 822	8,5	349 362	8,4	362 880	8,2	427 306	9,2	438 554	8,8
Jihočeský	117 193	3,0	125 112	3,0	72 978	1,7	93 118	2,0	90 658	1,8
Plzeňský	98 121	2,5	103 443	2,5	108 635	2,5	107 389	2,3	120 305	2,4
<b>Karlovarský</b>	<b>28 629</b>	<b>0,7</b>	<b>30 109</b>	<b>0,7</b>	<b>30 350</b>	<b>0,7</b>	<b>32 706</b>	<b>0,7</b>	<b>35 377</b>	<b>0,7</b>
Ústecký	104 590	2,7	103 259	2,5	104 579	2,4	117 362	2,5	132 006	2,7
Liberecký	66 314	1,7	73 903	1,8	64 461	1,5	63 798	1,4	65 121	1,3
Královéhradecký	72 507	1,9	80 690	1,9	86 205	2,0	94 556	2,0	97 464	2,0
Pardubický	49 510	1,3	59 782	1,4	65 700	1,5	78 381	1,7	66 292	1,3
Vysočina	63 819	1,6	87 315	2,1	87 165	2,0	87 389	1,9	129 010	2,6
Jihomoravský	161 134	4,2	177 474	4,3	232 347	5,3	246 408	5,3	249 275	5,0
Olomoucký	55 665	1,4	58 307	1,4	66 126	1,5	73 433	1,6	80 025	1,6
Zlínský	64 088	1,7	66 033	1,6	73 266	1,7	77 348	1,7	83 381	1,7
Moravskoslezský	221 277	5,7	210 800	5,0	229 962	5,2	245 495	5,3	260 593	5,2
<b>ČR</b>	<b>3 875 741</b>	<b>100</b>	<b>4 175</b>	<b>100</b>	<b>4 400</b>	<b>100</b>	<b>4 666</b>	<b>100</b>	<b>4 971</b>	<b>100</b>

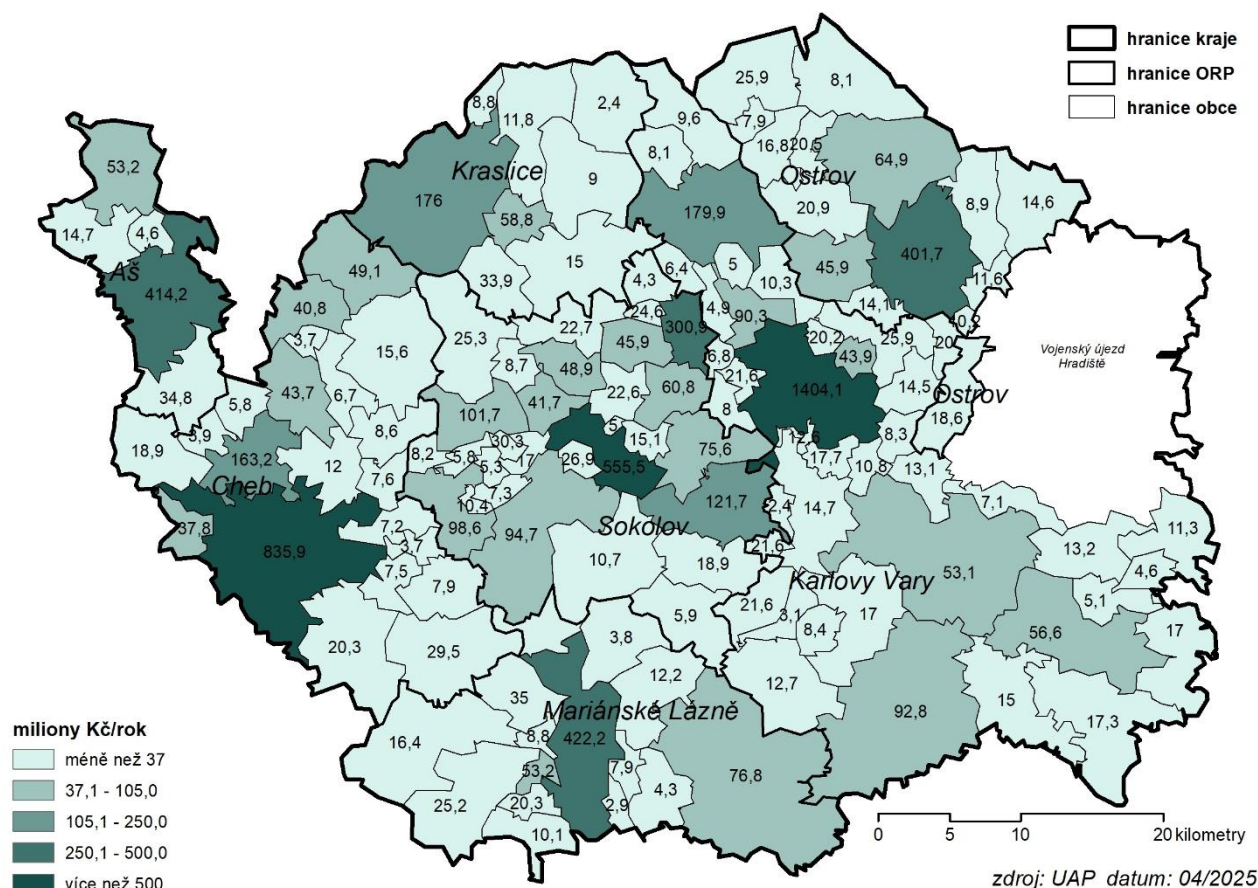
zdroj: Česká národní banka



## Místní rozpočty

Celkové příjmy Karlovarského kraje, obcí a dobrovolných svazků obcí po konsolidaci činily v roce 2023 celkem 23 483 mil. Kč, ve srovnání s předcházejícím rokem opět vzrostly (rovněž i vlivem inflace). V posledních letech bylo možno pozorovat stále se zvyšující příjmy kraje, obcí a jejich dobrovolných svazků., za posledních deset let se zvýšily dvojnásobně. Zhruba polovinu celkových příjmů tvoří příjmy daňové. Nicméně celkové příjmy kraje jsou na nejnižší úrovni v celé ČR.

**Obrázek 87 - Daňové příjmy rozpočtů obcí v roce 2023 (v mil. Kč)**



### 2.11.2 Podnikatelská struktura

Z dlouhodobého pohledu podnikatelská aktivita v Karlovarském kraji mírně klesá. Ke konci roku 2023 mělo v kraji sídlo 67 824 ekonomických subjektů, což představuje oproti roku 2013 pokles o 11,7 %. Meziročně pak zaznamenal jejich počet poměrně výrazný pokles o 6 572 subjektů, tj. o 8,8 %. Tento pokles byl způsoben zavedením povinnosti pro fyzické osoby podnikající používat datové schránky. Z celkového počtu ekonomických subjektů v kraji jich bylo 34 191 (tj. ca polovina) se zjištěnou aktivitou. Přibližně dvě třetiny registrovaných ekonomických subjektů (65,6 %) v našem kraji podnikaly dle živnostenského zákona.

Většina ekonomických subjektů (91,3 %) neměla zaměstnance nebo o nich nebyl tento údaj znám. Těch nejmenších podniků s maximálně pěti zaměstnanci bylo v roce 2023 celkem 4 045, což představuje 6,0 % všech ekonomických subjektů. V kraji fungovalo v roce 2023 pouze 36 velkých podniků s 250 a více zaměstnanci. Podle převažující činnosti CZ-NACE zaujímají nejvyšší podíl v kraji ekonomické subjekty podnikající v oblasti velkoobchodu, maloobchodu, oprav a údržby motorových vozidel (16,4 %). Ekonomické subjekty působící v oblasti ubytování, stravování a pohostinství činí v Karlovarském kraji 8,5 % všech ekonomických subjektů, což představuje nejvyšší podíl ze všech krajů ČR a ve srovnání s republikovým průměrem je tento podíl vyšší o 3,5procentního bodu. Nejvyšší podíl těchto subjektů v rámci Karlovarského kraje působí v okrese Cheb (10,5 %) (ČSÚ – Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Karlovarského kraje - 2023).

Pro úspěšný rozvoj podnikání je důležitá i nabídka rozvojových ploch, na kterých lze ekonomické aktivity realizovat. Karlovarský kraj disponuje plochami vymezenými v platných Zásadách územního rozvoje Karlovarského kraje po vydání Aktualizace č. 1 (rok 2018):

Průmyslový park Cheb – 129 ha

Průmyslová zóna Sokolov – Staré Sedlo – 112 ha

Průmyslová zóna Sokolov – Vítkov – 15 ha

Průmyslová zóna Dolní Rychnov – Silvestr – 21 ha

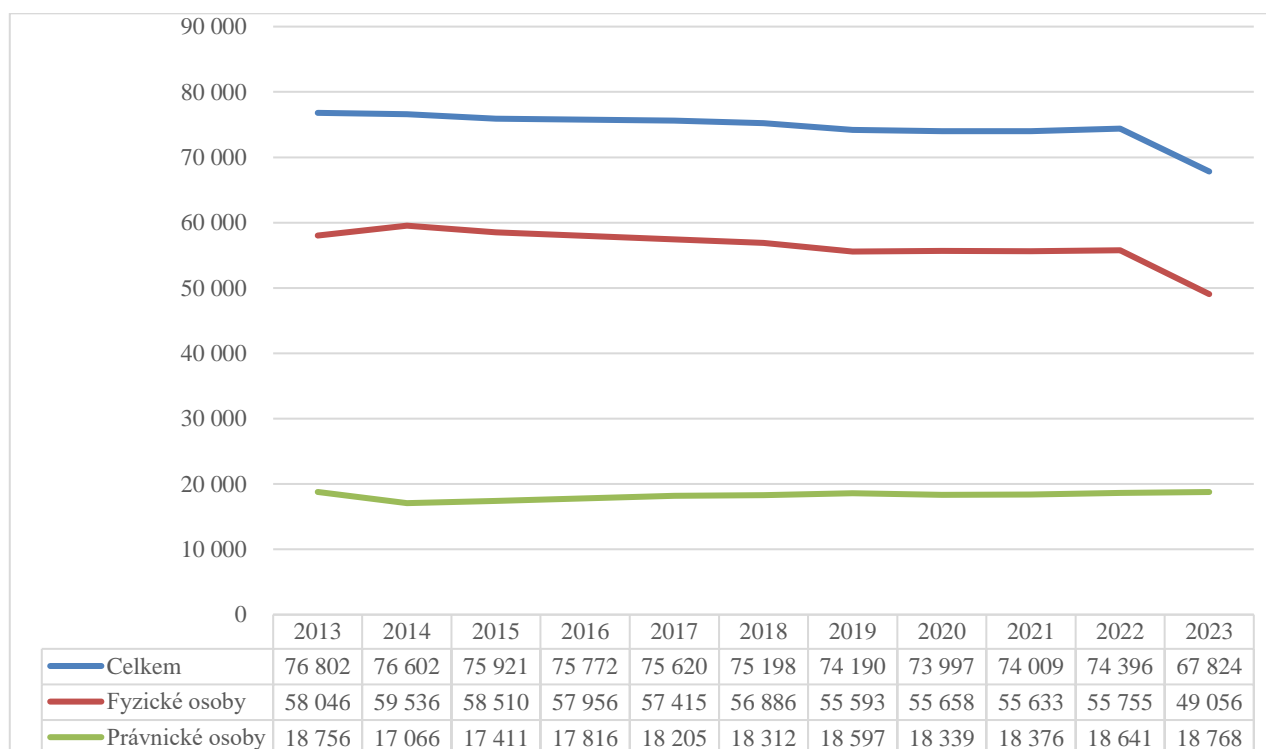
Průmyslová zóna Ostrov – jih – 31 ha

Průmyslová zóna Velká Hleďsebe – Klimentov – 7 ha

Průmyslový park Cheb II – 129 ha

Karlovarský kraj se snaží ve spolupráci s obcemi koordinovat podmínky pro využití navržených průmyslových ploch tak, aby připravenost pro potenciální investory byla maximální.

**Graf 35 - Vývoj počtu registrovaných ekonomických subjektů v Karlovarském kraji v letech 2013–2023**

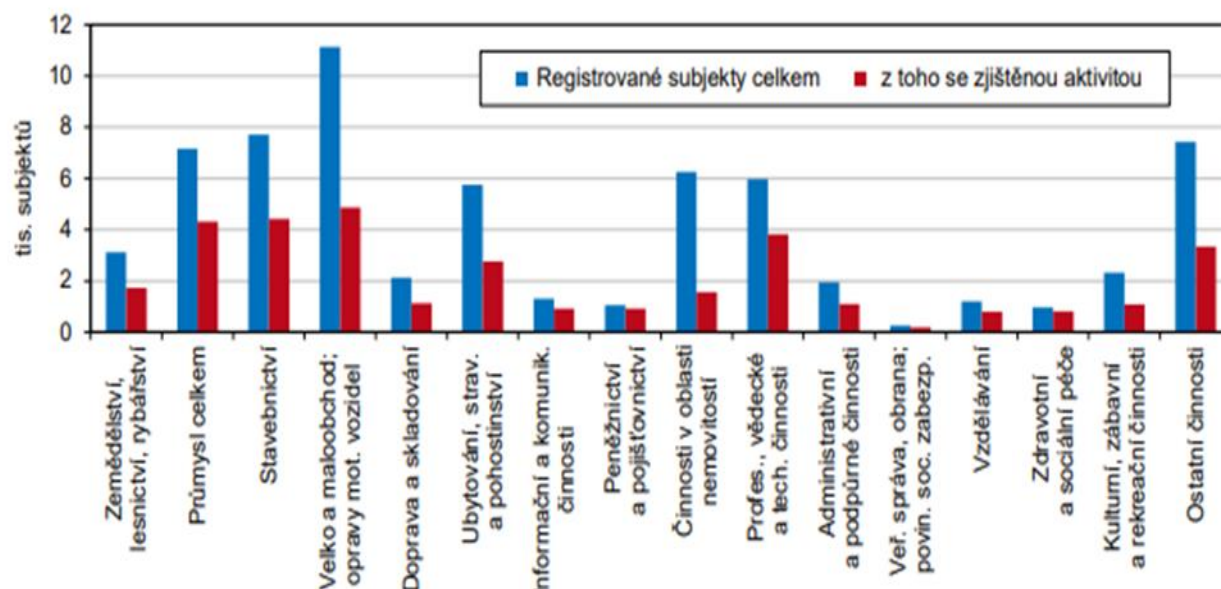


zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2016, 2019, 2022, 2024

**Tabulka 68 - Aktivní ekonomické subjekty v Karlovarském kraji v letech 2017–2023**

Aktivní ekonomické subjekty		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Vybrané agregace právní formy	Fyzické osoby	25 192	24 739	24 546	24 633	24 712	24 875	25 299
	Právnícké osoby	8 320	8 493	8 599	8 657	8 668	8 697	8 892
	soukromí podnikatelé podnikající dle živnostenského zákona	22 356	22 021	21 945	22 108	22 226	22 369	21 833
	zemědělství podnikatelé	558	572	578	577	587	591	1 223
	soukromí podnikatelé podnikající dle jiných zákonů	1 652	1 589	1 516	1 469	1 406	1 386	2 161
	obchodní společnosti	6 782	6 933	7 089	7 132	7 138	7 200	7 349
	družstva	68	70	65	65	63	64	61
<b>Celkem</b>		<b>33 512</b>	<b>33 232</b>	<b>33 145</b>	<b>33 290</b>	<b>33 380</b>	<b>33 572</b>	<b>34 191</b>

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK – 2022, 2023

**Graf 36 - Ekonomické subjekty podle převažující ekonomické činnosti v Karlovarském kraji (k 31. 12. 2023)**

Pozn.: Do grafu byly zahrnuty subjekty s uvedenou činností

ČSÚ – Základní tendence KK - 2023

### 2.11.3 Zaměstnanost

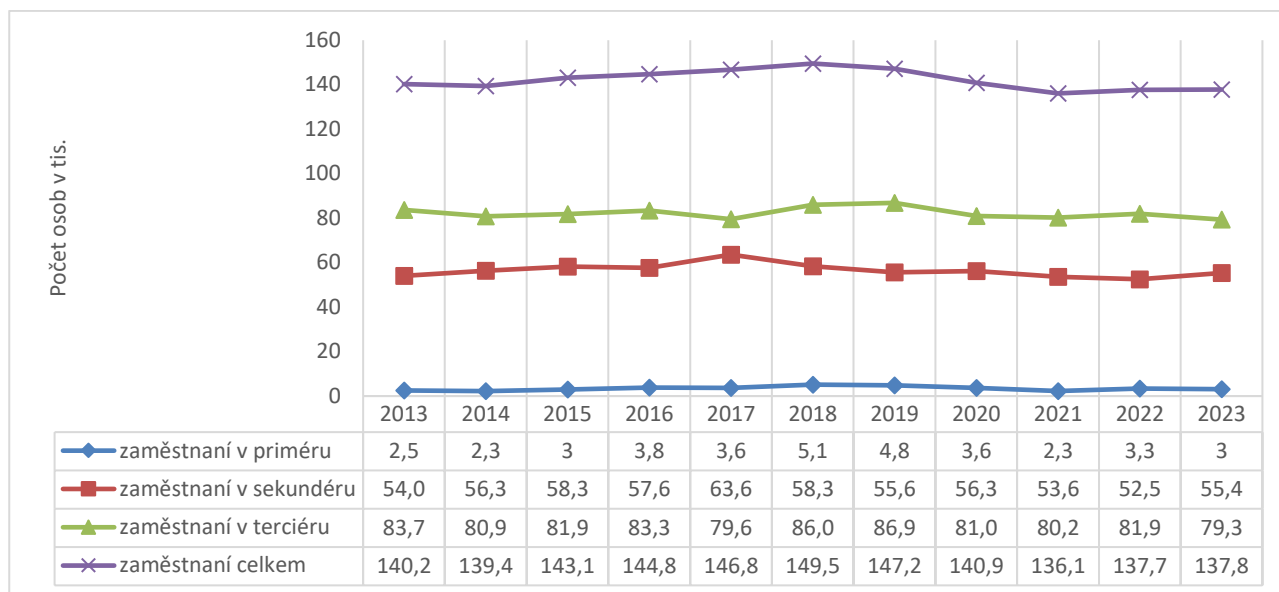
Míra ekonomické aktivity obyvatelstva Karlovarského kraje v roce 2019 2023 činila 62,8 %, míra zaměstnanosti 60,1 % a je v celorepublikovém srovnání druhá nejvyšší po Hl. městě Praze. Ekonomicky aktivní jsou více muži než ženy.

**Tabulka 69 - Míra ekonomické aktivity a míra zaměstnanosti podle krajů v roce 2023 (%)**

Kraj/ČR	Míra ekonomické aktivity			Míra zaměstnanosti		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Hl. m. Praha	65,8	73,1	58,6	64,5	71,6	57,4
Středočeský	60,7	70,2	51,6	59,6	69,4	50,3
Jihočeský	57,8	67,2	49,0	56,8	66,6	47,7
Plzeňský	59,7	69,4	50,6	58,5	68,3	49,2
<b>Karlovarský</b>	<b>62,8</b>	<b>68,8</b>	<b>56,9</b>	<b>60,1</b>	<b>66,2</b>	<b>54,2</b>
Ústecký	60,0	67,1	52,9	57,6	64,7	50,5
Liberecký	57,3	66,3	48,7	55,3	64,4	46,8
Královéhradecký	58,4	67,2	50,0	56,5	65,5	47,9
Pardubický	58,8	66,9	51,1	57,7	65,7	50,1
Vysočina	59,5	68,7	50,5	58,6	68,0	49,6
Jihomoravský	59,6	68,1	51,6	58,1	66,7	50,0
Olomoucký	58,7	67,4	50,5	57,1	65,4	49,3
Zlínský	58,6	68,3	49,5	57,2	67,0	48,2
Moravskoslezský	57,5	66,0	49,6	55,2	63,8	47,4
<b>ČR</b>	<b>59,9</b>	<b>68,5</b>	<b>51,7</b>	<b>58,4</b>	<b>67,0</b>	<b>50,2</b>

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK – 2024

Počet zaměstnaných v Karlovarském kraji mezi lety 2013–2018 mírně rostl. Nejvíce zaměstnaných pak v kraji bylo v roce 2018 a od té doby počet zaměstnaných mírně klesá. Podíl zaměstnaných v primárním sektoru činí pouhých 3 tisíce osob a v dlouhodobém pohledu osciluje kolem této hodnoty. Počet zaměstnanců v sekundě mírně rostl do roku 2017, poté došlo k poklesu a nyní se pohybuje kolem 55 tisíc osob. Podíl zaměstnaných v sektoru služeb se v posledních 4 letech pohybuje kolem 80 tisíc osob.

**Graf 37 - Vývoj zaměstnanosti v sektorech hospodářství v Karlovarském kraji v letech 2013–2023 (tis. osob)**

Pozn.: Do sekundéru byly zahrnuty sekce B, C, D, E, F klasifikace CZ-NACE

zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze

Dle SLDB 2021 se poměr mezi podíly zaměstnaných v sekundéru a terciéru mezi jednotlivými správními obvody ORP Karlovarského kraje lišil. Největší podíl zaměstnanců v terciéru vykazují ORP Cheb, Mariánské Lázně, Karlovy Vary a Ostrov, což souvisí s přítomností nebo blízkostí lázeňství a koncentrací obchodních a kulturních center. Naopak v sekundéru je nejvíce obyvatel zaměstnáno v ORP Sokolov, Kraslice a Aš, kde převládají tradiční průmyslová odvětví, především zpracovatelského typu. Zcela zanedbatelný podíl na zaměstnanosti ve všech ORP má primární sektor, tj. zemědělství. Nejvyšší podíl má v ORP Mariánské Lázně, kde dosahuje 5,8 %.

**Tabulka 70 - Zaměstnanost v sektorech hospodářství v ORP Karlovarského kraje v roce 2021**

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Počet zaměstnaných dle obvyklého pobytu (počet)	Primér (%)	Sekundér (%)	Terciér(%)
Aš	7 731	2,0	45,8	32,9
Cheb	22 468	3,0	25,2	45,2
Karlovy Vary	38 902	3,6	24,2	42,0
Kraslice	5 248	3,3	44,5	30,4
Mariánské Lázně	10 635	5,8	20,4	48,1
Ostrov	12 766	2,9	27,5	41,4
Sokolov	33 206	1,9	36,8	34,6
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>130 956</b>	<b>3,0</b>	<b>29,5</b>	<b>40,1</b>

Pozn.: Do sekundéru byly zahrnuty sekce B, C, D, E, F klasifikace CZ-NACE; součet zaměstnaných v jednotlivých sektorech neodpovídá počtu zaměstnaných dle obvyklého pobytu, tj. součet podílů 100 %

zdroj: SLDB 2021

V mezikrajovém srovnání vykazuje Karlovarský kraj dlouhodobě nejnížší průměrnou měsíční mzdu ze všech regionů ČR. V roce 2023 byla o 13,5 % nižší, než byl celorepublikový průměr (činila 39 746 Kč oproti 45 927 Kč) (ČSÚ – Statistická ročenka Karlovarského kraje - 2024, ČSÚ – Statistická ročenka České republiky - 2024).

### Vyjížd'ka za prací

Dle SLDB 2021 vyjíždělo z Karlovarského kraje do jiných krajů ČR 5 477 zaměstnaných, do Karlovarského kraje naopak 2 476 zaměstnaných, tj. saldo činilo – 3 001 zaměstnaných. Nejvíce zaměstnaných dojíždělo do zaměstnání do Plzeňského kraje (46,8 % z nich), do Prahy a Ústeckého kraje. Mimo obec svého bydliště vyjíždělo do zaměstnání 17 % procent všech zaměstnaných v kraji. (ČSÚ – SLDB 2021)



Z hlediska vyjížděky zaměstnaných z jednotlivých ORP Karlovarského kraje do jiných ORP měly nejvyšší podíl ORP Ostrov (27,3 % zaměstnaných) a ORP Karlovy Vary (22,8 % zaměstnaných). Nejnižší podíl zaměstnaných vyjíždějících do jiných ORP měla ORP Cheb (8,5 % zaměstnaných). Kladné saldo, tj. více vyjíždějících do ORP než z ORP, měly pouze ORP Karlovy Vary a Cheb. Podíl zaměstnaných, kteří do zaměstnání vyjíždí denně se pohybuje u většiny ORP okolo 70 %, kromě ORP Aš a Cheb, kde činí kolem 60 %.

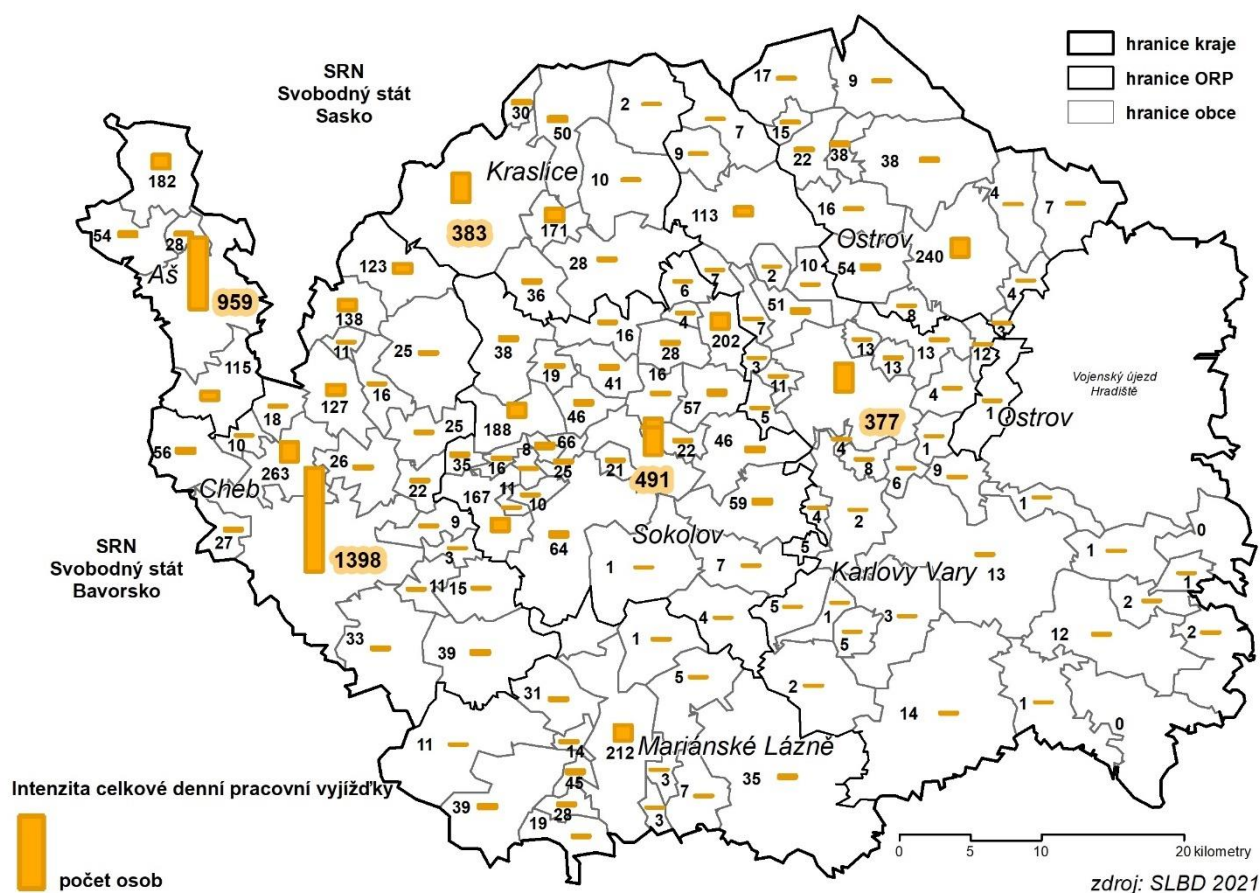
Tabulka 71 - Vyjížděka za práci v roce 2021

Správní území obce s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Počet zaměstnaných	Zaměstnaní vyjíždějící do zaměstnání mimo obec		z toho denně	
		počet	podíl (%)	počet	podíl (%)
Aš	7 731	844	10,9	507	60,1
Cheb	22 468	1 908	8,5	1 138	59,6
Karlovy Vary	38 902	5 526	14,2	3 710	67,1
Kraslice	5 248	1 198	22,8	831	69,4
Mariánské Lázně	10 635	2 181	20,5	1 512	69,3
Ostrov	12 766	3 489	27,3	2 442	70,0
Sokolov	33 206	7 064	21,3	4 986	70,6
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>130 956</b>	<b>22 210</b>	<b>17,0</b>	<b>15 126</b>	<b>68,1</b>

Zdroj: ČSÚ – Mobilita (SLDB 2021)

Do zahraničí vyjíždí za práci téměř každý pátý z celkového počtu vyjíždějících z obce Karlovarského kraje (19 %), což představuje 8,8 % všech zaměstnaných. To představuje nejvyšší podíl mezi všemi regiony ČR a převyšuje celorepublikový průměr o 5,8 procentního bodu. (ČSÚ – SLDB 2021) Vzhledem k blízkosti hranic vyjíždí denně za práci do zahraničí, nejčastěji do Německa, nejvíce zaměstnaných z ORP Cheb a Aš (viz obrázek 88).

Obrázek 88 - Vyjížděka za práci do zahraničí v roce 2021



## 2.11.4 Nezaměstnanost

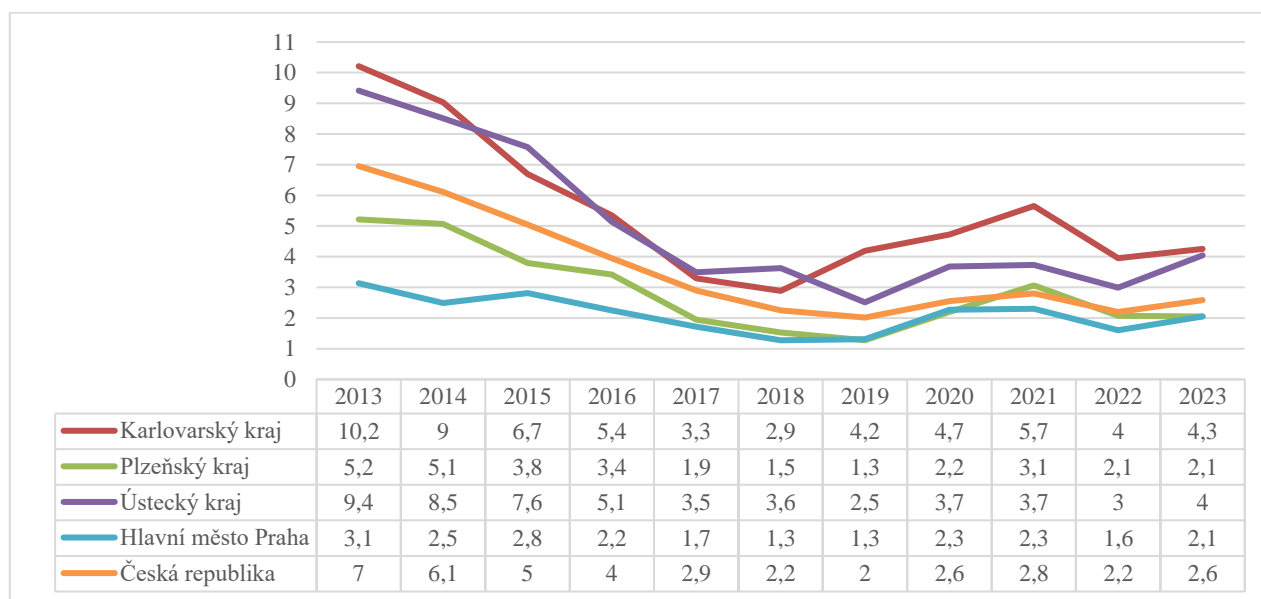
Nezaměstnanost v Karlovarském kraji v podstatě kopíruje trend ČR a sousedních krajů. Od roku 2013 do roku 2018 se podíl nezaměstnaných vytrvale snižoval a přibližoval se k průměru ČR. V roce 2019 došlo ke změně tohoto trendu a počet nezaměstnaných do roku 2021 opět rostl. Míra nezaměstnanosti v roce 2023 činila 4,3 %, což představuje oproti roku 2022 nárůst o 0,4 procentního bodu. Dlouhodobě se obecná míra nezaměstnanosti v kraji pohybuje vysoko nad celorepublikovým průměrem, v roce 2023 byla vyšší o 1,7 procentního bodu. (ČSÚ – Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Karlovarského kraje - 2023).

V roce 2023 bylo v Karlovarském kraji celkem 6,2 tis. nezaměstnaných, což je o 13,3 % více než před rokem. Mezi nezaměstnanými mírně převažovaly ženy (51,4 %) nad muži (48,6 %). K nárůstu počtu nezaměstnaných došlo ve většině regionů ČR. Dlouhodobě platí, že s rostoucí vzdělaností klesá podíl nezaměstnaných. (ČSÚ – Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Karlovarského kraje - 2023).

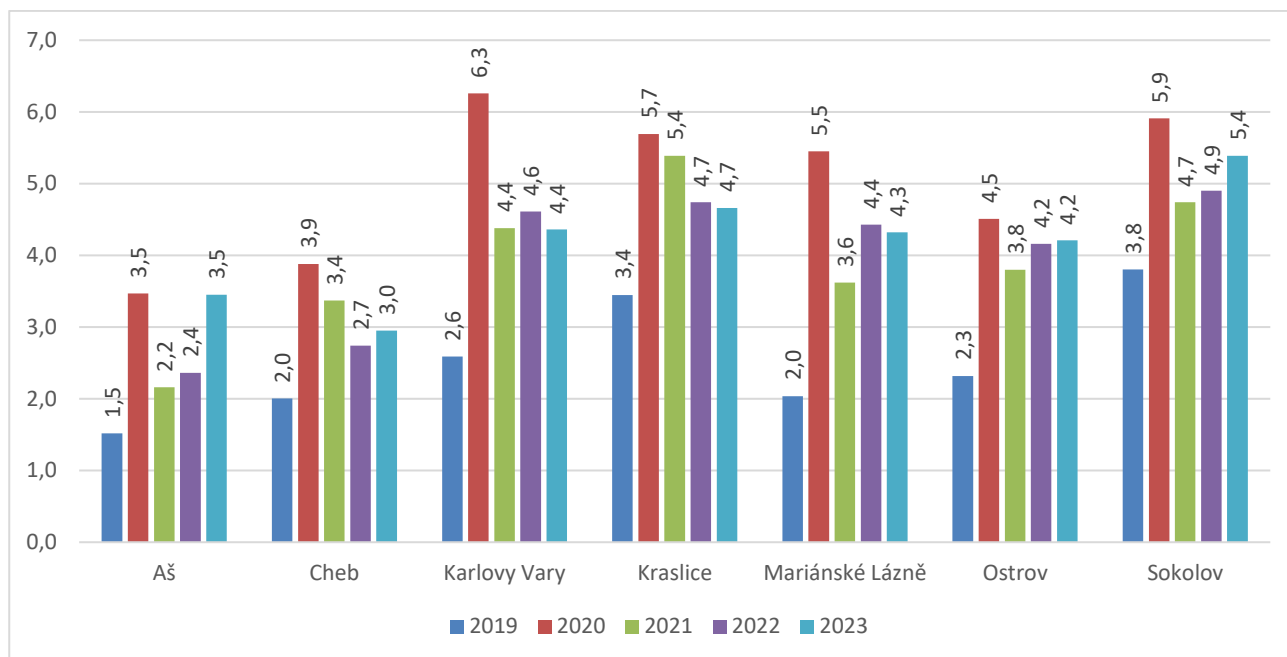
Podobný trend jako míra nezaměstnanosti vykazují i hodnoty podílu dosažitelných nezaměstnaných uchazečů o zaměstnání v jednotlivých správních obvodech ORP. Nejvyšší počet nezaměstnaných byl zaznamenán v roce 2013, nejlepší situace v nezaměstnanosti nastala v jednotlivých ORP buď v roce 2018 nebo 2019. Z dlouhodobého hlediska vykazují nejnižší míru nezaměstnanosti především ORP Aš, Cheb a Mariánské Lázně. V rámci kraje je situace nejhorší v ORP Sokolov, což je dáno strukturou hospodářství s převažujícím průmyslem, kdy dochází k jeho úpadku, a nízkou úrovní kvalifikace pracovních sil. Nezaměstnanost v ORP Kraslice ovlivňuje celkový periferní ráz oblasti a charakter území (málo osídlená oblast, hornatý ráz a vysoký stupeň zalesnění, slabší zastoupení průmyslu a služeb a tím i méně pracovních příležitostí). V roce 2023 činil podíl dosažitelných uchazečů v kraji 92,1 % všech uchazečů o zaměstnání (ČSÚ – Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Karlovarského kraje - 2023). Dosažitelní uchazeči jsou ti uchazeči o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání.

Podíl nezaměstnaných, kteří byli na konci roku 2023 evidováni na úřadech práce Karlovarského kraje déle než 1 rok, činil v Karlovarském kraji 29,9 %. Jednalo se o čtvrtý nejvyšší podíl ze všech regionů ČR po kraji Moravskoslezském, Ústeckém a Jihomoravském. Na celorepublikový průměr přitom nedosahoval o 0,5 procentního bodu. (ČSÚ – Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Karlovarského kraje - 2023).

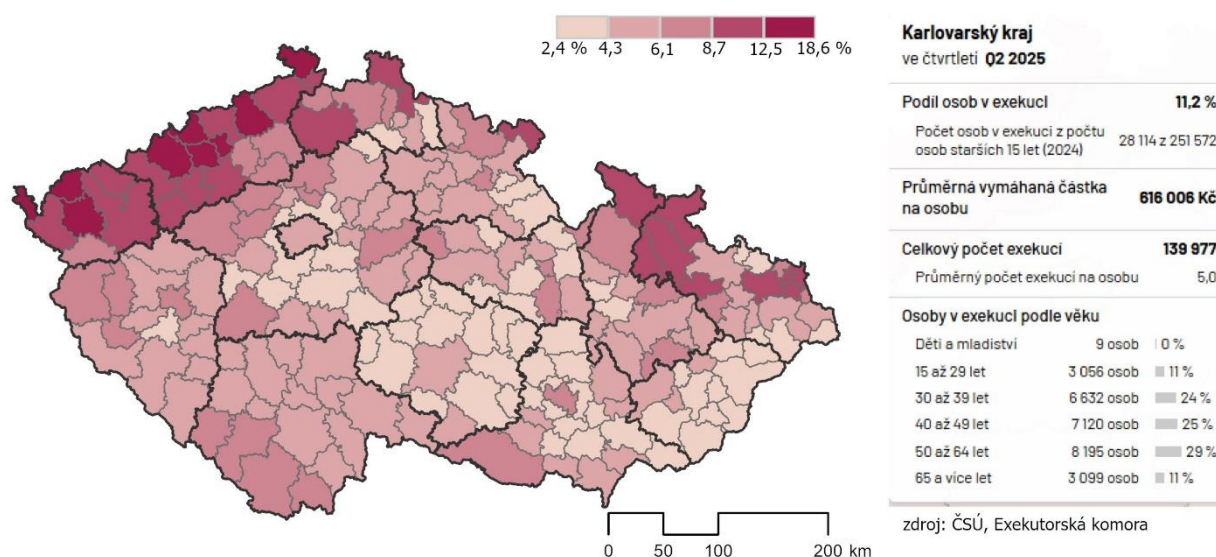
**Graf 38 - Míra nezaměstnanosti v letech 2013–2023 ve vybraných krajích ČR (%)**



zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze

**Graf 39 - Vývoj míry nezaměstnanosti v letech 2019–2023 podle ORP (%)**

zdroj: ÚAP - 2020, 2025

**Obrázek 89 - Podíl osob v exekuci v ORP ČR (stav v 2.Q 2025)**

Jak je z obrázku 89 patrné, patří Karlovarský kraj společně s Ústeckým a Moravskoslezským ke krajům nejvyšším podílem osob v exekuci. V 1. čtvrtletí roku 2025 činil republikový průměr 6,6 %, oproti tomu v Karlovarském kraji bylo 11,3 % osob starších 15 let v exekuci (28 421 z 251 684). Celkový počet exekucí dosáhl 142 586, průměrný počet exekucí na osobu je 5 a vymáhaná částka 621 406 Kč. Největší podíl osob v exekuci dle věku byl v kategorii 50 až 64 let (29 %).

Podíl osob v exekuci má v Karlovarském kraji, stejně jako v celé České republice, klesající trend. V roce 2021 činil v kraji 13 %, zatímco ve druhém čtvrtletí roku 2025 klesl na 11,2 %, což představuje pokles o 1,8procentního bodu. V rámci Karlovarského kraje vykazují nejvyšší podíl osob v exekuci tyto obce: Vřesová (50,3 %), Rovná (31,8 %), Nová Ves (28 %), Bukovany (25,1 %) a Rotava (22,7 %). Tyto hodnoty výrazně převyšují průměr kraje a ukazují na vysokou míru zadlužení v uvedených lokalitách. Naopak nejnižší podíl osob v exekuci v Karlovarském kraji vykazují obce Přebuz (1,8 %), Šabina (2,1 %) a Mírová (3,1 %).

## 2.12 Rekreační a cestovní ruch

V posledních letech došlo k úbytku zahraničních návštěvníků Karlovarského kraje (převážně ruský hovořící klientely), vlivem nestability politické situace a jako důsledek hospodářských sankcí Evropské unie namířené proti Rusku, které je ve válečném stavu s Ukrajinou. Významnou turbulenci v oblasti cestovního ruchu zaznamenává celý region v rámci pandemické situace v letech 2020–2021. V červenci roku 2019 byl zapsán „Hornický region Krušnohoří“ na seznam Světového dědictví UNESCO. „Slavné lázně Evropy“ (anglicky *Great Spas of Europe*) byly zařazeny na seznam světového dědictví UNESCO v roce 2021. Tento zápis zahrnuje 11 evropských lázeňských měst a lokalit, které mají významnou historickou hodnotu a představují důležitou součást kulturního dědictví.

### A. Souhrn vyhodnocení podtémat

Karlovarský kraj patří k nejnavštěvovanějším krajům ČR. Charakteristický je velký podíl cizinců v návštěvnosti kraje. Využití ubytovacích kapacit patří k nejvyšším v ČR. V Karlovarském kraji jsou regionálně významné tři typy rekreačních středisek – střediska lázeňského cestovního ruchu, střediska kulturně orientovaného cestovního ruchu a střediska zimní rekreace.

Na území Karlovarského kraje se nachází mnoho kulturních a historických památek, a památek UNESCO – Kynžvartská daguerrotypie, Hornická kulturní krajina Erzgebirge/Krušnohoří (Hornická kulturní krajina Jáchymov, Abertamy – Boží Dar – Horní Blatná, Krupka<sup>3</sup>, vrch Mědník a objekt Rudá věž smrti) a lázně Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně, poslední tři byly zapsány na seznam světového dědictví UNESCO v rámci sériové nadnárodní nominace „Slavné lázně Evropy“ v roce 2021. Dále je zde 5 památkových rezervací a 18 památkových zón, 14 národních a téměř 2091 ostatních nemovitých památek. Jejich využití v cestovním ruchu je předmětem dílčích strategií kraje.

Karlovarský kraj má vysoký počet hromadných ubytovacích zařízení (20 na 10 000 obyvatel). Využití lůžek výrazně převyšuje celorepublikový průměr. Průměrná cena za ubytování je druhá nejvyšší v ČR a odvíjí se od charakteru poskytovaných služeb v regionu. Celkový počet ubytovacích zařízení se v období 2015–2023 zvyšuje (o 23 %) a narůstá počet pokojů (9,6 %) a stoupající tendenci zaznamenáváme v počtu lůžek (o 14 %). Zároveň roste počet ubytovacích zařízení vyšších kategorií. V roce 2023 je v počtu přenocování na 1 000 obyvatel Karlovarský kraj (17 264) v rámci České republiky na prvním místě. Tato situace vyplývá z hlavního motivu návštěvníků regionu, kterým je lázeňská péče, která vyžaduje všeobecně déletrvající pobyty než ostatní formy cestovního ruchu.

Střediska lázeňského cestovního ruchu Karlovarského kraje jsou města Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Jáchymov a Lázně Kynžvart. Lázeňství představuje významný podíl na celkovém cestovním ruchu kraje. Především lázeňství udělalo z našeho kraje cílovou destinaci pro hosty z Čech i z ciziny. Počtem přenocování na 1 000 obyvatel (10 680) se Karlovarský kraj v rámci České republiky umístil na 1. místě. V souvislosti s lázeňským cestovním ruchem je na území Karlovarského kraje i dostatečná nabídka kulturních zařízení a památkových zón. V počtu návštěvníků rostl podíl mezi roky 2015–2023 o 34 %, v roce 2019–2020 meziročně zaznamenal působením pandemie výrazný pokles o 45 %. Meziroční nárůst o 3 % byl zaznamenán pouze u tuzemských hostů, způsobený nákupem státem dotovaných lázeňských voucherů.

Sportovní vybavení krajského významu zahrnuje areály zimních sportů v Krušných horách, 10 golfových areálů, síť turistických a cyklistických tras (cyklotrasa Euroregio Egrensis a cyklostezka Ohře), vodáckou řeku Ohři, řadu míst pro vodní sporty (přehrada Skalka a Jesenice, jezero Medard a Michal), agroturistická zařízení zaměřená na jezdeckví a ve větších městech i kryté bazény a zimní stadiony. Největší potenciál rozvoje mají zvláště zimní sporty, golf a jezdeckví.

Individuální rekreace v rekreačních chatách a domcích je soustředěna v Krušných horách, zvláště na Kraslicku a na jihovýchodě kraje mezi Bečovem nad Teplou a Valčí. Individuální rekreace významně přispívá ke stabilizaci sídelní struktury.

### B. Významná zjištění o stavu a vývoji území - dle podtémat

#### 2.12.1 Oblasti cestovního ruchu

V Karlovarském kraji jsou regionálně významné tři typy rekreačních středisek – střediska lázeňského cestovního ruchu, střediska kulturně orientovaného cestovního ruchu s převahou poznání historie, památek nebo významná střediska zimní rekreace v různých druzích lyžování. Významné letní rekreační atraktivita (včetně adrenalinových), představují golf, cykloturistika, vodáctví, hipoturistika a postupně se rozvíjející kongresová turistika.

Často navštěvovaná jsou všechna střediska lázeňského cestovního ruchu – Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Jáchymov a Lázně Kynžvart a jejich okolí. Podrobněji v části Lázeňství.

Významná lázeňská města, zejména Karlovy Vary a Mariánské Lázně a Františkovy Lázně, jsou atraktivními lokalitami s velkým potenciálem pro obchodní a kongresovou turistiku. Disponují lokalitami s kapacitou od 50 do 1 200 účastníků

<sup>3</sup> Hornická kulturní krajina Krupka a vrch Mědník se nacházejí v Ústeckém kraji.



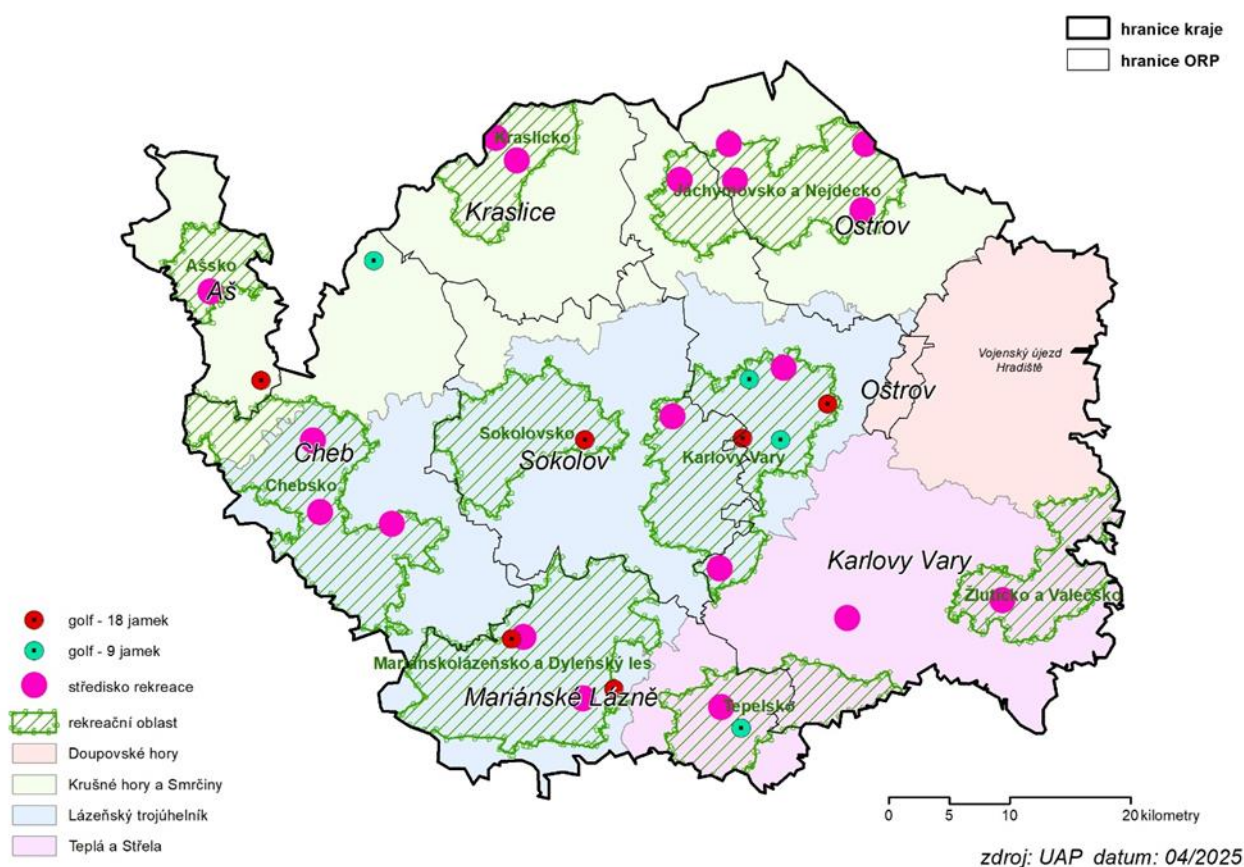
a celkovou kapacitou až 8 000 účastníků. Jsou pro tento typ cestovního ruchu vybaveny z hlediska dopravy, ubytování, zázemí, doplňkových aktivit (lázeňství a wellness), sportovního, kulturního a dalšího společenského využití.

Středisky kulturně orientovaného cestovního ruchu jsou města s bohatstvím památek (Karlovy Vary, Loket, Bečov nad Teplou, Cheb, Františkovy Lázně, Mariánské Lázně, Teplá, Valeč, Chyše a Žlutice).

Zimní rekreace má svá střediska především v Krušných horách (Klínovec – Boží Dar, Pernink, Abertamy – Plešivec, Horní Blatná, Nové Hamry, Bublava – Stříbrná), ale i ve Smrčinách (Aš) a v okolí Mariánských Lázní. K dispozici jsou sjezdovky, běžecké tratě (Krušnohorská magistrála) a další zařízení.

Letní rekreace s vazbou na koupání a vodní sporty (surfování, plachtění, rybaření, potápění) má své nejvýznamnější středisko na přehradě Jesenice. K dispozici je doprovodná infrastruktura i ubytovací zařízení (kempy, penziony, bungalovy). Velký potenciál pro budoucí rekreační aktivity je stabilizovaná rekreační vodní plocha Medard, západně od Sokolova, která je svým vlastníkem (společností Sokolovská uhelná, právní nástupce a.s.) postupně připravována k využití. Pro tento účel byla v roce 2023 pořízena [Územní studie jezera Medard](#).

**Obrázek 90 - Rekreační oblasti**



## 2.12.2 Památky

V Karlovarském kraji jsou všechny druhy památek – hrady (nebo jejich zříceniny), zámky, historická městská architektura (městské domy, kolonády, lázeňské objekty), stavby lidové architektury, technické památky, drobná městská i venkovská architektura (kamenné plastiky, boží muka, kapličky atd.). K výrazným a v rámci ČR ojedinělým architektonickým celkům patří lázeňská architektura postavená v Karlových Varech, Mariánských Lázních a Františkových Lázních. Na seznam světového dědictví UNESCO byla zapsána Kynžvartská daguerrotypie, Hornická kulturní krajina Erzgebirge/Krušnohoří (Hornická kulturní krajina Jáchymov, Abertamy – Boží Dar – Horní Blatná, Krupka<sup>4</sup>, vrch Mědník a objekt Rudá věž smrti). Lázně Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně, byly zapsány na seznam světového dědictví UNESCO v rámci sériové nadnárodní nominace „Slavné lázně Evropy“ v roce 2021.

Na území Karlovarského kraje jsou dvě městské památkové rezervace (Cheb a Loket) a jedna archeologická památková rezervace (Tašovice), chránící mezolitické sídliště a slovanské hradiště, dále se zde nachází pět krajinných památkových zón (Bečovsko, Kladská, Valečsko, Hornická kulturní krajina Abertamy – Horní Blatná – Boží Dar, Hornická kulturní

<sup>4</sup> Hornická kulturní krajina Krupka a vrch Mědník se nacházejí v Ústeckém kraji.

krajina Jáchymov). Mezi nejvýznamnější střediska městského a kulturně orientovaného cestovního ruchu s převahou poznání historie a památek patří Cheb, Locket, Teplá, Kraslice, Nejdek, Chodov, Ostrov, Andělská Hora, Bečov nad Teplou a Horní Slavkov. Ke střediskům tohoto typu náleží i dále zmiňovaná lázeňská města (zejména Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně a Jáchymov).

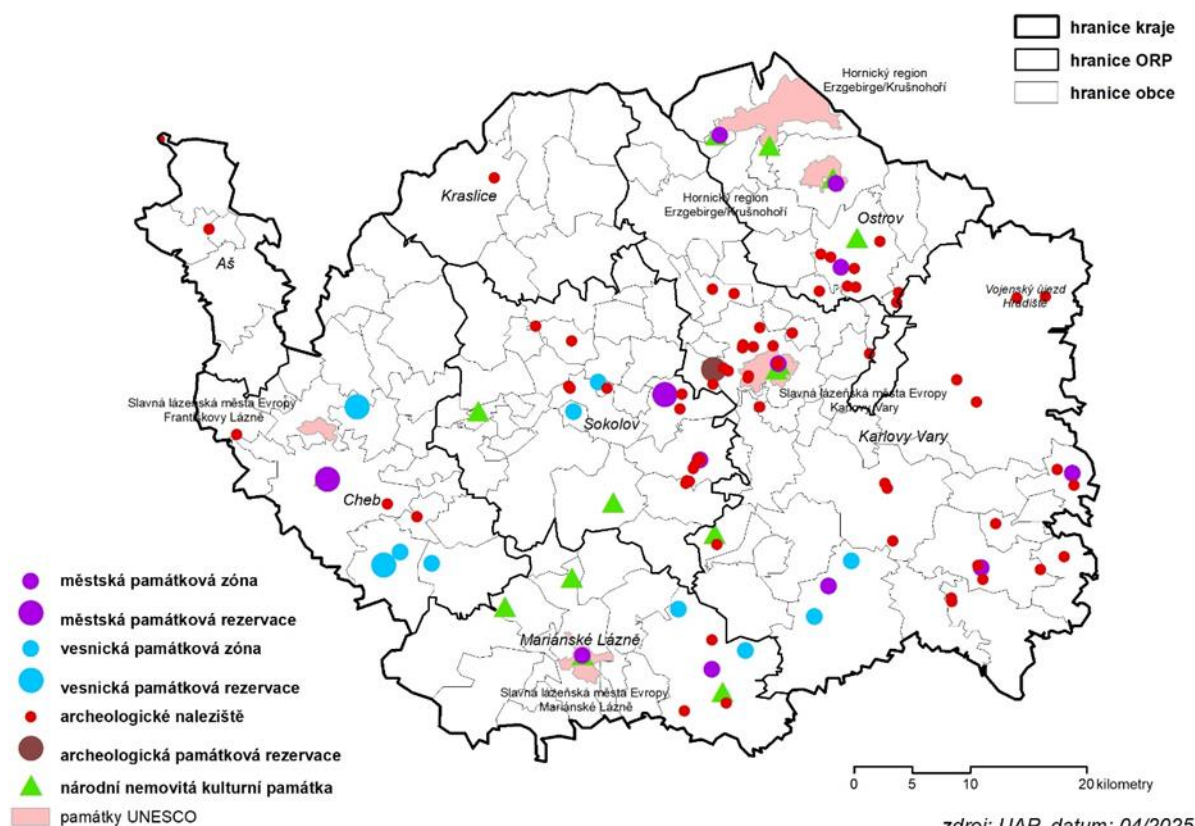
Z mezikrajského srovnání vyplývá, že potenciál kulturních památek kraje není v oblasti cestovního ruchu dostatečně využíván. Příležitosti spočívají především ve zpřístupnění dalších objektů a násobně vyšším využití doprovodných kulturních akcí. Největším a nejpálčivějším problémem je havarijní stav domů v historickém jádru města Jáchymov a komplexu lázeňských budov v Kyselce. Neutěšený stav je zapříčiněn dlouhodobou nedostatečnou údržbou ze strany vlastníků a v současné době probíhá postupná renovace těchto problematických lokalit.

**Tabulka 72 - Evidované nemovité památky**

Obec s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Památky národní (počet)	Památky ostatní (počet)	Archeol. naleziště (počet)	Archeol. naleziště (ha)
Aš	0	73	2	274
Cheb	1	599	3	2 174
Karlovy Vary	3	567	34	7 702
Kraslice	0	66	1	515
Mariánské Lázně	4	239	3	1 091
Ostrov	4	242	9	3 993
Sokolov	2	305	15	8 197
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>14</b>	<b>2091</b>	<b>67</b>	<b>23 946</b>

zdroj: ÚAP - 2025

**Obrázek 91 - Nejvýznamnější regionální památkové hodnoty**



### 2.12.3 Lázeňství

Těžiště lázeňství v Karlovarském kraji spočívá v léčebném využívání přírodních léčivých zdrojů – minerálních pramenů. Lázeňství a lázeňský (zdravotní) cestovní ruch je jednou z významných konkurenčních výhod Karlovarského kraje a tvoří rozhodující podíl na cestovním ruchu v kraji.

Lázeňství se uplatňuje jak v tradičních (pooperačních) léčebných programech, tak i v preventivních zdravotnických programech, nově zaměřených i na rehabilitaci civilizačních onemocnění.

Středisky lázeňského cestovního ruchu Karlovarského kraje jsou historicky města Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Jáchymov a Lázně Kynžvart. Z toho nejnavštěvovanější je tzv. Západočeský lázeňský trojúhelník – lázně Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Františkovy Lázně, zapsaný na Seznam světového dědictví UNESCO jako „Slavné lázně Evropy“ spolu s belgickými Spa, francouzskými Vichy, italskými Montecatini Terme, německými městy Baden Baden, Bad Ems, Bad Kissingen, rakouským Baden u Vídně a anglickým Bath.

Minerální prameny v České republice mají významné léčebné vlastnosti, přičemž jejich chemické složení se liší v závislosti na lokalitě. V průběhu času se jednotlivá lázeňská zařízení specializovala na specifické indikace. Karlovy Vary se zaměřují na léčbu onemocnění zažívacího ústrojí a metabolických poruch, Jáchymov se proslavil jako místo prvních radioaktivních lázní na světě, orientovaných na léčbu poruch pohybového aparátu. Mariánské Lázně se specializují na onemocnění močových cest a obezitu, Františkovy Lázně na kardiovaskulární a gynekologická onemocnění. Lázně Kynžvart jsou nejvýznamnějším zařízením v ČR pro děti s respiračními onemocněními. V poslední době však lázeňská místa rozšířila spektrum indikací, zejména v oblasti civilizačních chorob, včetně post-pandemických následků.

Cestovní ruch je klíčovým sektorem Karlovarského kraje, přičemž lázeňství představuje hlavní faktor atraktivity regionu pro domácí i zahraniční návštěvníky. V roce 2024 se Karlovarský kraj umístil na prvním místě v ČR v počtu přenocování na 1 000 obyvatel (10 680). Kraj rovněž nabízí širokou nabídku kulturních zařízení a památek, což dále podporuje rozvoj lázeňského cestovního ruchu. V letech 2015–2023 zaznamenal kraj nárůst návštěvnosti o 34 %, avšak v roce 2019–2020 došlo k poklesu o 45 %, způsobenému pandemií Covid - 19. Meziroční nárůst o 3 % byl evidován pouze u tuzemských hostů, což bylo důsledkem nákupu státem dotovaných lázeňských voucherů.

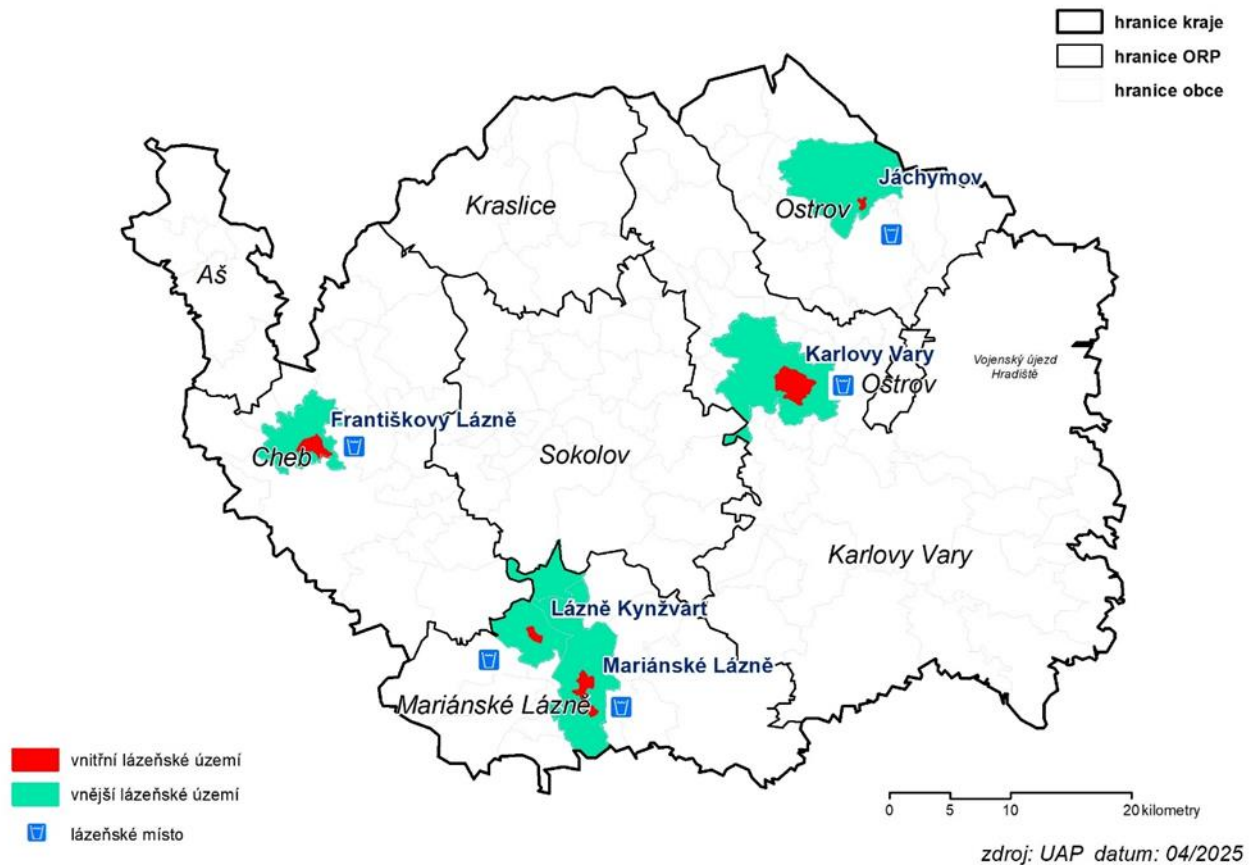
Trendy návštěvnosti dosáhly vrcholu v roce 2019, následně v roce 2020 došlo k poklesu vlivem opatření spojených s pandemií. V současnosti se situace vrací do normálu.

**Tabulka 73 - Lázeňská místa, lázeňská území, léčivé zdroje**

Obec s rozšířenou působností (ORP)/kraj	Území ORP (ha)	Lázeňské místo	Vnější lázeňské území (ha)	Vnitřní lázeňské území (ha)	Léčivé zdroje (počet)
Aš	14 375	-	0	0	1
Cheb	49 681	Františkovy	2 349	227	71
Karlovy Vary	117 143	Karlovy Vary	5 369	539	109
Kraslice	26 450	-	0	0	0
Mariánské Lázně	40 535	Lázně Kynžvart	8 133	305	54
		Mariánské Lázně			
Ostrov	33 931	Jáchymov	5 051	27	23
Sokolov	48 922	-	0	0	13
<b>Karlovarský kraj</b>	<b>331 037</b>	<b>-</b>	<b>20 902</b>	<b>1 098</b>	<b>271</b>
<b>% z území kraje</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>6,3</b>	<b>0,3</b>	<b>-</b>

zdroj: ÚAP - 2025

Obrázek 92 - Lázeňská místa

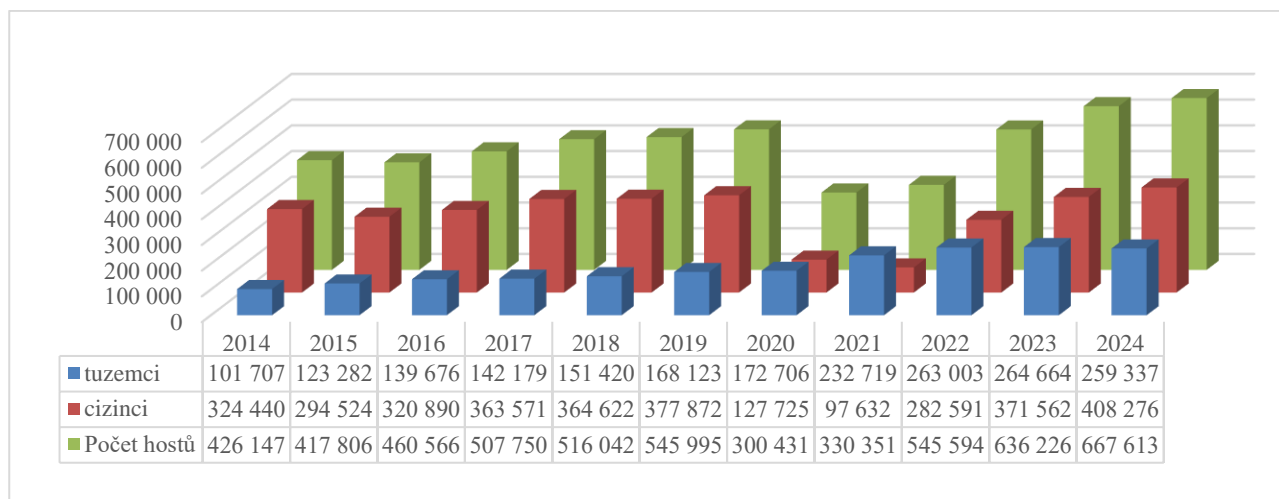


Tabulka 74 - Návštěvnost v lázeňských ubytovacích zařízeních v Karlovarském kraji

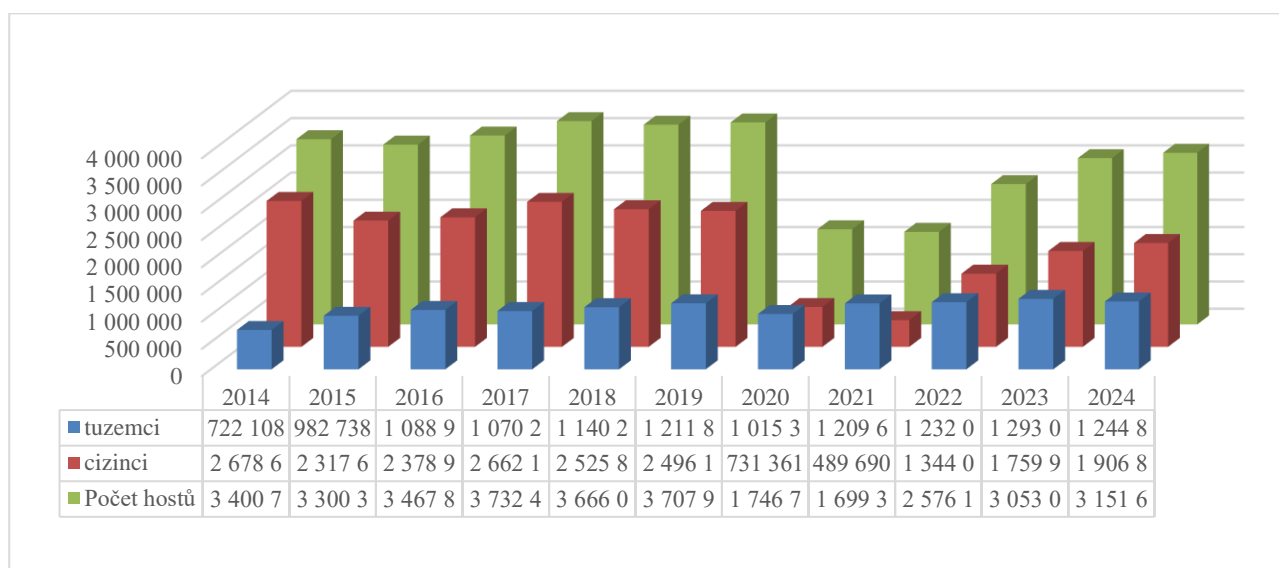
Rok	Počet hostů	Z toho		Počet přenocování	Z toho	
		cizinci	tuzemci		cizinci	tuzemci
2014	426 147	324 440	101 707	3 400 716	2 678 608	722 108
2015	417 806	294 524	123 282	3 300 359	2 317 621	982 738
2016	460 566	320 890	139 676	3 467 843	2 378 937	1 088 906
2017	507 750	363 571	142 179	3 732 445	2 662 177	1 070 268
2018	516 042	364 622	151 420	3 666 065	2 525 862	1 140 203
2019	545 995	377 872	168 123	3 707 948	2 496 146	1 211 802
2020	300 431	127 725	172 706	1 746 756	731 361	1 015 395
2021	330 351	97 632	232 719	1 699 300	489 690	1 209 610
2022	545 594	282 591	263 003	2 576 100	1 344 056	1 232 044
2023	636 226	371 562	264 664	3 053 030	1 759 959	1 293 071
2024	667 613	408 276	259 337	3 151 625	1 906 825	1 244 800

zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze



**Graf 40 - Vývoj počtu hostů v lázeňských ubytovacích zařízeních v Karlovarském kraji**

zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze

**Graf 41 - Vývoj počtu přenocování v lázeňských ubytovacích zařízeních v Karlovarském kraji**

zdroj: ČSÚ – Veřejná databáze

## 2.12.4 Ubytování a stravování (včetně lázeňství)

Cestovní ruch je pro Karlovarský kraj klíčovým odvětvím, které ale výrazně zasáhla jak pandemie Covid - 19, tak válka na Ukrajině. Tyto události měly negativní dopad na domácí i zahraniční návštěvnost. Od roku 2022 ale čísla ukazují, že se turisté začínají vracet a obsazenost ubytovacích kapacit se postupně přibližuje úrovni před pandemií.

Karlovarský kraj má vysoký počet hromadných ubytovacích zařízení (20 na 10 000 obyvatel). Využití lůžek je druhé nejvyšší v republice po hlavním městě Praha a výrazně převyšuje celorepublikový průměr. Průměrná cena za ubytování je druhá nejvyšší v ČR a odvíjí se od charakteru poskytovaných služeb se zaměřením na lázeňství a wellness turismus.

Kapacity již nerostou takovým tempem jako v 90. letech, ale dochází spíše ke kvalitativním změnám v jejich struktuře. Celkový počet ubytovacích zařízení se v období 2015–2024 zvyšuje (o 23 %), narůstá počet pokojů (o 9,6 %) a stoupající tendenci zaznamenáváme v počtu lůžek (o 14 %). Zároveň roste počet ubytovacích zařízení vyšších kategorií. Karlovarský kraj je dlouhodobě nadstandardně vybaven kvalitními hotely vyšších kategorií ve srovnání s průměrem ČR, které koresponduje se zaměřením cestovního ruchu v kraji.

V krajském srovnání je Karlovarský kraj v podílu zahraničních turistů na 2. místě těsně za hlavním městem Praha a výrazně tak převyšuje celorepublikový průměr. Podíl cizinců, kteří navštívili v roce 2024 Karlovarský kraj, byl 54 % z celkového počtu návštěvníků. Hlavním motivem návštěvnosti je lázeňská péče, která vyžaduje všeobecně déletrvající

pobyty než ostatní formy cestovního ruchu. V hodnocení krajů podle počtu hostů byl Karlovarský kraj pátým nejnavštěvovanějším regionem v ČR. Více hostů zavítalo do hlavního města Prahy, Jihomoravského, Jihočeského a Královéhradeckého kraje. Nejčastějšími zahraničními hosty v roce 2024 byli turisté z Německa (65 % podíl na celkovém počtu zahraničních hostů), druzí v pořadí se umístili hosté ze Slovenska (3,4 %) a Thaj-wanu (3 %) Ruska (0,5 %). Tento výrazný pokles ruské klientely oproti minulým letům je důsledkem geopolitických událostí, zejména války na Ukrajině, a s tím souvisejících omezení cestování. Dříve byla ruská klientela v lázeňských městech Karlovarského kraje velmi významná, ale v posledních letech ji nahradili především čeští turisté a návštěvníci z jiných evropských zemí. Domácí turisté z hlediska návštěvnosti v Karlovarském kraji hrají menší roli (do 46 %), i když také pro ně disponuje kraj dostatečnou nabídkou atraktivit cestovního ruchu. Příčinou je zejména většinové zaměření na lázeňství vysoké kvality s vyšší kvalitou ubytování za vyšší ceny a tím zejména zaměření na zahraniční klientelu.

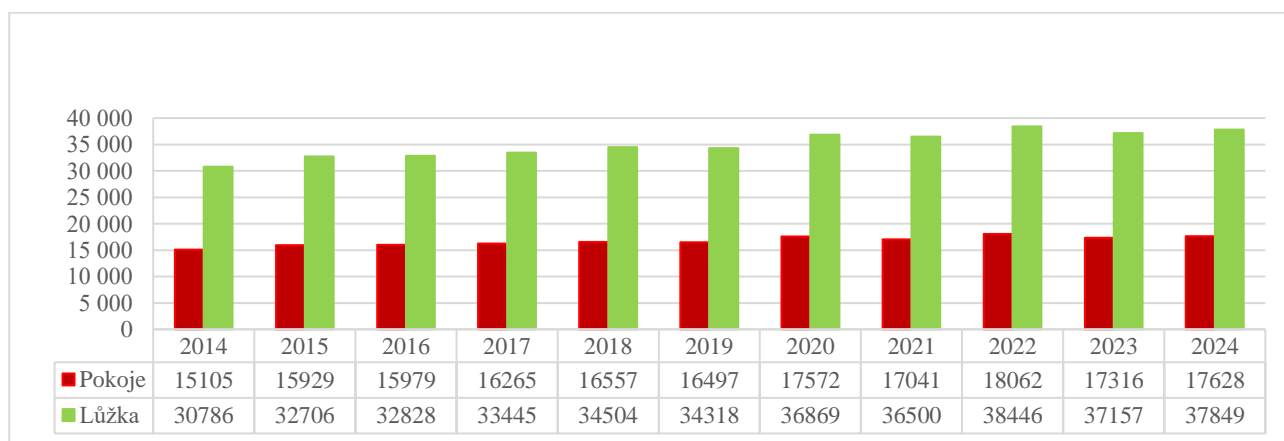
Ve sledovaném období let 2015–2024 se v hromadných ubytovacích zařízeních Karlovarského kraje ubytovalo posledním roce 1 390 673 hostů. Zahraničních hostů přijelo více o 7 % a u domácích hostů došlo k nárůstu o 49 % než v roce 2015. Ve využití lůžkové kapacity je Karlovarský kraj hned druhý po Praze.

**Tabulka 75 - Souhrnné údaje o cestovním ruchu Karlovarského kraje**

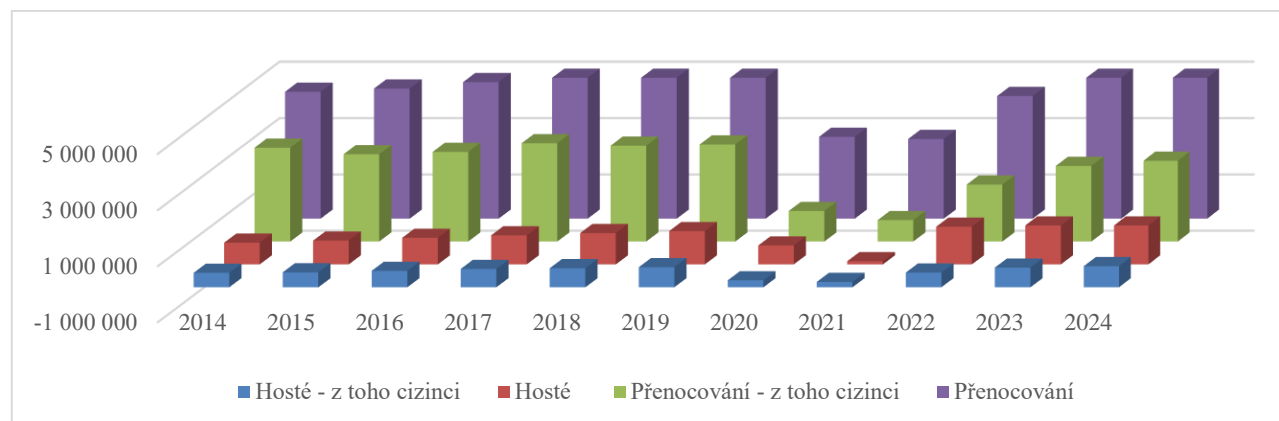
Kategorie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<b>Hromadná ubytovací zařízení celkem</b>	439	471	473	481	526	523	617	625	633	617	609
<b>Pokoje</b>	15 105	15 929	15 979	16 265	16 557	16 497	17 572	17 041	18 062	17 316	17 628
<b>Lůžka</b>	30 786	32 706	32 828	33 445	34 504	34 318	36 869	36 500	38 446	37 157	37 849
<b>Hosté</b>	776 671	850 891	948 871	1 038 270	1 118 003	1 190 296	677 441	1 157 945	1 347 879	1 390 673	1 390 673
z toho cizinci	517 323	534 115	586 469	655 293	682 841	717 077	248 541	190 614	525 297	703 312	755 297
<b>Přenocování</b>	4 502 589	4 617 361	4 846 451	5 160 766	5 248 482	5 400 134	2 908 531	2 832 146	4 354 260	5 094 415	5 202 098
z toho cizinci	3 338 609	3 106 372	3 189 061	3 495 241	3 410 646	3 452 001	1 091 624	764 880	2 031 129	2 693 082	2 874 503
<b>Průměrný počet přenocování (dny)</b>	5,8	5,4	5,1	5	4,7	4,5	4,3	4	3,8	3,8	3,7
z toho cizinci	6,4	5,8	5,4	5,3	5	4,8	4,4	4	3,9	3,8	3,8
<b>Průměrná doba pobytu (dny)</b>	6,8	6,4	6,1	6	5,7	5,5	5,3	5	4,8	4,8	4,7
z toho cizinci	7,4	6,8	6,4	6,3	6	5,8	5,4	5	4,9	4,8	4,8

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2024

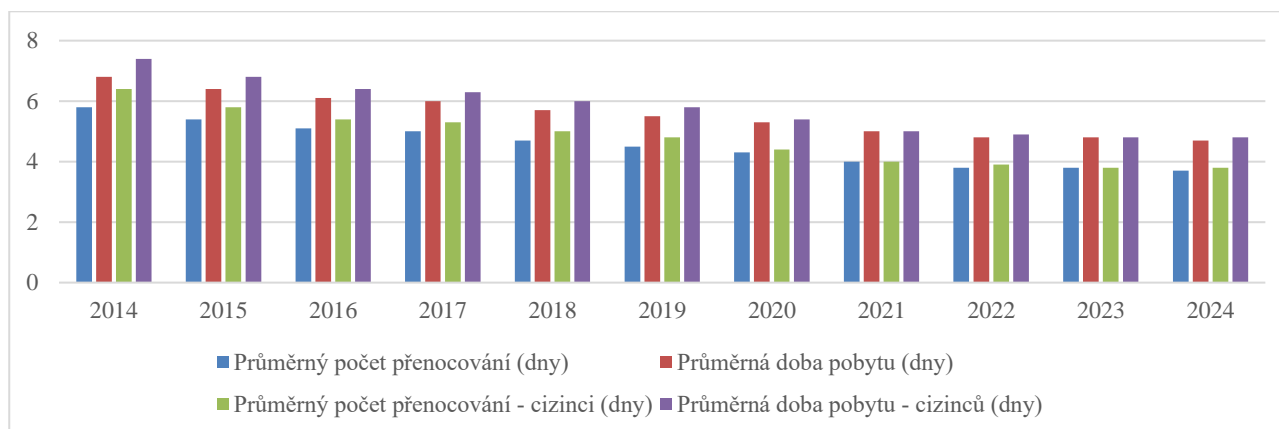
**Graf 42 - Vývoj počtu pokojů a lůžek v Karlovarském kraji**



zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2024

**Graf 43 - Vývoj počtu přenocování v Karlovarském kraji**

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2024

**Graf 44 - Vývoj průměrné doby pobytu návštěvníka v Karlovarském kraji**

Pozn.: \* Pro vyšší reprezentativnost jsou údaje v krajském členění počítány jako tříleté klouzavé průměry

zdroj: ČSÚ – Statistická ročenka KK - 2024

## 2.12.5 Tělovýchova a sport

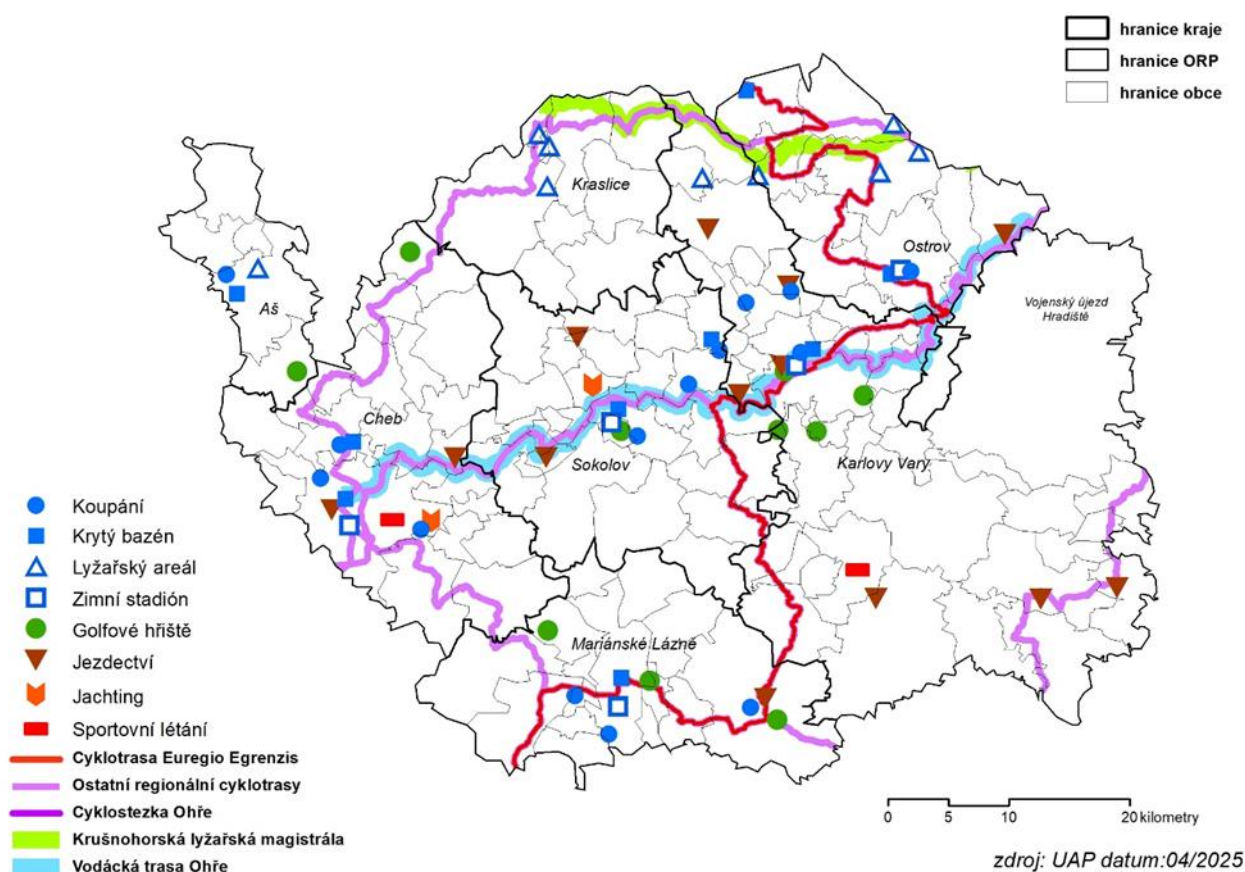
Tradičním sportovním odvětvím Karlovarského kraje jsou zimní sporty, zejména v oblasti Krušných hor. Region disponuje sedmi velkými sjezdovými areály, Klínovec, Plešivec, Nové Hamry, Bublava, Stříbrná, ale sportovní infrastruktura se buduje i v nižších polohách, například na Ašsku či v Českém a Slavkovském lese. Významným trendem posledních let je rostoucí obliba běžeckého lyžování, jehož hlavní osu tvoří Krušnohorská lyžařská magistrála, zasahující do sousedního Ústeckého kraje i německého Saska. V rámci velkých zimních středisek se zároveň rozvíjejí centra netradičních a adrenalinových sportů, využívaná během letní sezóny. Obliba letních sportovních aktivit v přírodě roste, což vede k rychlému rozvoji cyklistické infrastruktury, včetně regionálních tras, cyklotrasy Euroregio Egrensis a cyklostezky Ohře. Významným fenoménem posledních let je budování sjezdových trailů a trail parků pro horská kola různé obtížnosti – mezi největší střediska patří Klínovec, Plešivec, Bublava a Háj u Aše.

V Karlovarském kraji je hustá síť značených turistických tras a přírodní rozmanitostí území, která umožňuje budování velkého počtu tematických naučných stezek. Specifickou sportovní-rekreační aktivitou s dlouhou tradicí v regionu je golf. První hřiště zde vzniklo již v roce 1904 a v současnosti kraj nabízí 10 špičkově upravených golfových areálů. Roste také potenciál dalšího rozvoje golfové infrastruktury. Vodácká turistika má významné zastoupení zejména díky řece Ohři, která je oblíbenou vodáckou trasou pokračující do Ústeckého kraje. Navzdory zvyšujícímu se počtu vodáků se zázemí pro vodní turistiku průběžně zlepšuje, a to i přes komplikace spojené s výstavbou v záplavových zónách. Pro koupání je v kraji celá řada menších koupacích míst, přičemž nejvýznamnější jsou přehrada Jesenice na Ohři a jezero Michal. Využití těchto lokalit, stejně jako menších koupališť je však stále více omezeno s ohledem na klimatické změny, zejména výskytem sinic. Novou možností pro vodní sporty je vodní nádrž Medard, která je již hladinově stabilizovaná a má významný potenciál pro další rozvoj rekreačních aktivit.

Agroturistika představuje další rostoucí segment letní rekreace. Vhodné podmínky pro její rozvoj jsou především v podhůří Krušných hor, dále pak v oblastech Tepelska, Toužimska a Žluticka. V regionu již funguje celá řada zařízení zaměřených zejména na jezdectví, která přispívají k vyrovnání sezónní návštěvnosti. Větší města v kraji disponují krytými bazény, aquaparky a zimními stadiony, které umožňují celoroční sportovní využití. Obce jsou vybaveny základními sportovními hřišti a v rámci revitalizací území vznikají moderní sportovní areály s in-line dráhami, hřišti pro míčové hry, lezeckými stěnami včetně nezbytného sociálního zařízení (půjčovna sportovního vybavení, infocentra a občerstvení).

V letech 2019–2023 proběhl podrobný průzkum v rámci [Územní studie Krušné hory – západ \(dostupnost rekreace\)](#), která definuje potřeby území a stanovuje zásady udržitelného rozvoje cestovního ruchu. Studie kladě důraz na zachování přírodních a kulturních hodnot v území, při současně možnosti rozvíjet jak zimní, tak letní rekreaci v přiměřeném rozsahu.

**Obrázek 93 - Sportovní vybavenost**



## 2.12.6 Individuální rekreace

Přesný počet rekreačních bytů v Karlovarském kraji není v poskytnutých zdrojích SLBD 2021 již uveden. Obecně je však známo, že region je oblíbeným cílem pro rekreaci a turismus, což naznačuje významný podíl rekreačních objektů. Podle údajů Regionálního informačního servisu (RIS) se ve městě Karlovy Vary nachází 47 528 bytů, z nichž 37 325 jsou obydlené. Tyto statistiky zahrnují všechny typy bytů a neodlišují mezi trvale obydlenými a rekreačními.

Individuální rekreace je soustředěna především v Krušných horách, zejména v okolí Perninku, Horní Blatné, Božího Daru, dále na Kraslicku a na jihovýchodě kraje mezi Bečovem nad Teplou a Valčí. Relativně málo rekreačních bytů se nachází ve Slavkovském lese, což je důsledkem destrukce osídlení po II. světové válce a následného režimu ochrany v CHKO.

Individuální rekreace hraje v západní části Krušných hor významnou roli při stabilizaci sídelní struktury regionu. Jejím prostřednictvím dochází k využívání a údržbě stávající zástavby, čímž se předchází chátrání objektů a úbytku obytné funkce venkovských sídel. Přítomnost rekreantů podporuje místní ekonomiku prostřednictvím poptávky po službách a zboží, což zvyšuje ekonomickou odolnost obcí. Stabilní rekreační zázemí dále motivuje samosprávy k péči o veřejný prostor a krajinu, čímž se zvyšuje atraktivita i pro stále obyvatele. U části rekreantů může navíc docházet k přechodu na trvalé bydlení, čímž se přirozeně doplňuje demografická struktura obcí. Individuální rekreace tak představuje jeden z klíčových nástrojů pro udržitelný rozvoj regionu, který propojuje ochranu kulturního a přírodního dědictví s podporou života v horských a podhorských sídlech. V posledních letech roste poptávka po částečné regulaci kumulované individuální turistiky (zejména ve vyšších partiích Krušných hor) ve prospěch rovnoměrného pokrytí celého území kraje.



## 2.13 Bezpečnost a ochrana obyvatel

Vzhledem k vzrůstající celosvětové nestabilitě vystupuje oblast bezpečnosti a ochrany obyvatel v poslední době výrazně do popředí.

### A. Souhrn vyhodnocení podtémat

Bezpečnostní systém je tvořen příslušnými prvky výkonné moci, územní samosprávy, ale i právníky a fyzickými osobami, které mají odpovědnost za zajištění bezpečnosti v Karlovarském kraji. Struktura bezpečnostního systému zahrnuje orgány samosprávy a jejich výkonné orgány a dále ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory, záchranné sbory, záchranné služby a havarijní služby. Jednotlivé prvky bezpečnostního systému vytvářejí hierarchickou strukturu, v níž jsou obecnými pravidly, zásadami a specifickými postupy vymezeny vzájemné funkční vztahy a působnosti při zajišťování bezpečnosti Karlovarského kraje na všech úrovních. Tyto prvky jsou centrálně řízeny a koordinovány, případně na jednotlivých úrovních působí i samostatně v rozsahu své působnosti dané zákonem. Musí být připraveny adekvátně a operativně reagovat na vzniklou situaci a zároveň schopny koncepčně a dlouhodobě odpovídat měnícímu se bezpečnostnímu prostředí. Připravenost jednotlivých prvků bezpečnostního systému se ověřuje především cvičeními.

Jednotlivé prvky tvořící bezpečnostní systém v Karlovarském kraji jsou v poměrně dobrém stavu a jsou schopny garantovat bezpečnost obyvatel kraje na požadované úrovni. Týká se to prvků výkonné moci reprezentované územními samosprávami, ale i ozbrojených a záchranných složek všeho druhu.

Armáda ČR je na území kraje reprezentována pouze Krajským vojenským velitelstvím a Újezdním úřadem Hradiště. Nevýhodou je, že na území kraje není dislokován žádný vojenský útvar. Aktuálně se na území vojenského újezdu připravuje výstavba nového výcvikového centra.

Jednotky Hasičského záchranného sboru jsou rozmístěny na území kraje v souladu se systémem plošného pokrytí, který garantuje poskytnutí pomoci jednotkami požární ochrany maximálně do 20 minut od oznámení případu příslušné jednotce. Jednotky jsou postupně vybavovány moderní technikou.

Krajské ředitelství Policie ČR řídí tři územní odbory, které sídlí v jednotlivých okresních městech. Ty pak řídí celkem 27 obvodních oddělení policie (OOP) umístěných ve větších sídlech jednotlivých okresů. Policie ČR se v Karlovarském kraji potýká aktuálně s nedostatkem policistů.

Zdravotnická záchranná služba se sídlem v Karlových Varech disponuje celkem 13 výjezdovými stanovišti, která jsou aktuálně dobře technicky vybavena.

Na území kraje se nachází také 6 stanic horské služby, vodní záchranná služba na vodní nádrži Jesenice a 2 oblastní spolky Českého červeného kříže.

### B. Významná zjištění o stavu a vývoji území - dle podtémat

#### 2.13.1 Obrana státu

Obrana státu zahrnuje výstavbu účinného systému obrany státu, přípravu a použití odpovídajících sil a prostředků a účast v kolektivním obranném systému. AČR jako základ ozbrojených sil České republiky (OS ČR) je jedním z hlavních prvků zajištění bezpečnosti České republiky a jejím základním úkolem je připravovat se k obraně České republiky a plnit úkoly, které vyplývají z mezinárodních smluvních závazků České republiky o společné obraně proti napadení.

V současné době se na území Karlovarského kraje nacházejí tyto složky Armády České republiky:

##### Krajské vojenské velitelství Karlovy Vary (KVV KV)

Krajská vojenská velitelství jsou vojenským správním úřadem vykonávajícím ve svém územním obvodu státní správu a současně plní úkoly obrany státu podle zvláštních právních předpisů, zejména zákona č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon). Plánují a zabezpečují mobilizační přípravy a provádění mobilizace, a tuto problematiku projednávají s územními orgány státní správy a samosprávy. Administrativně zabezpečují procesy přijetí uchazečů do služebního poměru vojáka z povolání vydáním rozhodnutí ředitele krajského vojenského velitelství o schopnosti státního občana České republiky vykonávat vojenskou činnou službu.

V bezpečnostní radě kraje nebo krizovém štábu kraje zabezpečují úkoly plánování a nasazování sil a prostředků Armády České republiky v součinnosti se složkami Integrovaného záchranného systému nebo k plnění úkolů Policie České republiky.

Krajská vojenská velitelství jsou podřízena veliteli Velitelství teritoria.

**Další Organizační složky AČR na území Karlovarského kraje:**

- Újezdni úřad Hradiště,
- Středisko obsluhy výcvikového zařízení Hradiště,
- Vojenská policie Tábor, pracoviště Radošov,
- Agentura hospodaření s nemovitým majetkem Praha – Provozní středisko 0344 VÚ Hradiště,
- Odloučené léčebně diagnostické oddělení Radošov,
- Vojenské veterinární pracoviště Radošov.

**Újezdni úřad vojenského újezdu Hradiště**

je správní úřad § 31, který podle § 33 odst. 1, zákona č. 222/1999 Sb., plní úkoly zajišťování obrany státu, k výcviku ozbrojených sil a při vojenském i hospodářském využití území vojenského újezdu.

Plní zejména následující úkoly:

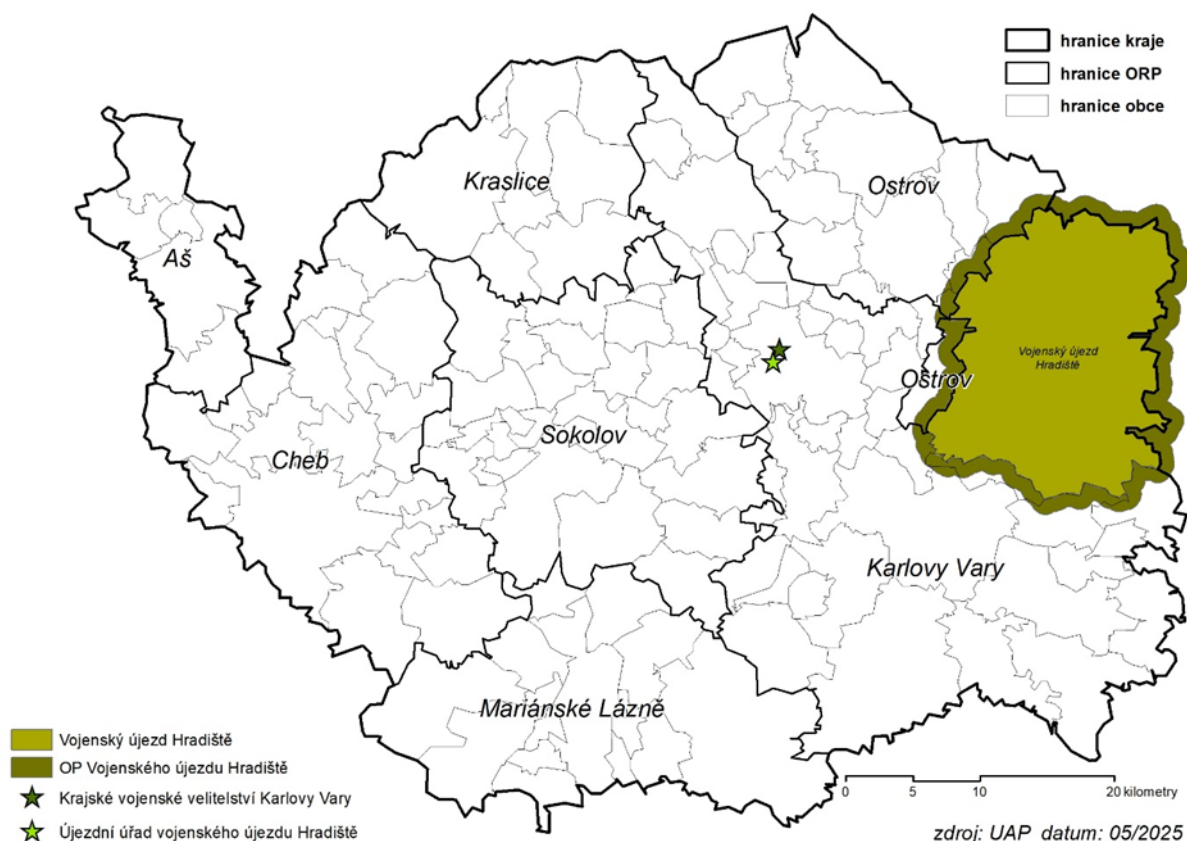
- koordinuje využívání území újezdu k vojenské a hospodářské činnosti mezi cvičícími jednotkami ozbrojených sil a osobami provozujícími hospodářskou činnost,
- zabezpečuje podmínky pro výcvik ozbrojených sil v polních podmínkách,
- povoluje vstup na území újezdu,
- stanovuje režimová a bezpečnostní opatření na území újezdu, kontroluje a vyžaduje jejich dodržování,
- projednává přestupek na úseku obrany spočívající v úmyslném narušení režimu ochrany a vstupu do vojenského objektu, který je vymezený zvláštním předpisem,
- pečuje o trvalé označení územních hranic újezdu, odpovídá za vyznačení hranic újezdu v terénu a za vyznačení ochranných pásem na území újezdu,
- zabezpečuje správu účelových komunikací,
- stanovuje místní a přechodnou úpravu provozu na účelových komunikacích z moci úřední,
- stanovuje opatření k zabezpečení čistoty a veřejného pořádku, k požární ochraně, k ochraně přírody a krajiny, k zásobování vodou, k čištění odpadních vod a k jejímu odvádění a
- zabezpečuje součinnost a koordinaci s ostatními orgány státní správy, s orgány krajů a obcí, s výjimkou pravomocí podle stavebního zákona.

**Vojenský újezd Hradiště**

Slouží pro výcvik ozbrojených sil. Za tím účelem je na jeho území zřízen vojenský výcvikový prostor a výcviková zařízení. Ty tvoří soubory střelnic, cvičišť, cest pro pásová a kolová vozidla, ubytovacích objektů cvičících vojsk, sítí pozemních komunikací a ostatní vojenská účelová zařízení včetně vodních ploch a pozemků určených k výcviku. Rozloha vojenského újezdu Hradiště umožňuje provádět výcvik se všemi druhy zbraní kromě střeleb letectva na vzdušné cíle a střeleb protiletadlových raketových kompletů s účinným dostřelem větším než 5,5 km. Současná rozloha vojenského újezdu je 280,8 km<sup>2</sup>. Aktuálně se na území vojenského újezdu připravuje výstavba nového výcvikového centra.

**Letiště Karlovy Vary**

Mezinárodní letiště v Karlových Varech – Olšových Vratech je v současné době jedním ze záložních armádních letišť a je zde uvažováno se zřízením malého detašovaného pracoviště vzdušných sil. Jeho lokace je ideální a může zde přistát prakticky všechna současná letecká technika využívaná AČR. Aby přistávací dráha splňovala podmínky i pro přistávání i největších letounů, které jsou v současné době v alianci, musela by být rozšířena o 15 m.

**Obrázek 94 - Nejvýznamnější místa Armády České republiky v Karlovarském kraji v roce 2024**

### 2.13.2 Ochrana obyvatel

Ochrana obyvatelstva představuje plnění úkolů v oblasti plánování, organizování a výkonu činností za účelem předcházení vzniku, zajištění připravenosti na mimořádné události a krizové stavy a jejich řešení; ochranou obyvatelstva je dále plnění úkolů civilní obrany (viz Ženevské úmluvy z 12. srpna 1949).

Uvedená problematika je řešena především zákonem č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému (IZS), který vymezuje integrovaný záchranný systém, stanoví složky integrovaného záchranného systému a jejich působnost, pokud tak nestanoví zvláštní právní předpis, působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení stavu nebezpečí, nouzového stavu, stavu ohrožení státu a válečného stavu (krizové stavy).

**Základními složkami IZS jsou:**

- Hasičský záchranný sbor České republiky, který tvoří generální ředitelství, hasičské záchranné sbory krajů, záchranný útvar a škola,
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany,
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby,
- Policie České republiky.

Základní složky IZS zajišťují nepřetržitou pohotovost pro příjem ohlášení vzniku mimořádných situací, její vyhodnocení a neodkladný zásah v místě mimořádných situací. Za tímto účelem rozmísťují své síly a prostředky po celém území ČR.

**Ostatními složkami IZS jsou:**

- vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil,
- ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory (např. obecní policie),
- ostatní záchranné sbory,
- orgány ochrany veřejného zdraví,
- havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby,

- zařízení civilní ochrany,
- neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím (např. horská služba, vodní záchranná služba, svaz záchranných brigád kynologů, Český červený kříž).

Ostatní složky integrovaného záchranného systému poskytují při záchranných a likvidačních pracích plánovanou pomoc na vyžádání.

## **Základní složky IZS**

### **Hasičský záchranný sbor ČR**

Hasičský záchranný sbor ČR je hlavním koordinátorem a páteří integrovaného záchranného systému. V praxi to mj. znamená, že pokud zasahuje více složek IZS, na místě většinou velí příslušník Hasičského záchranného sboru ČR, který řídí součinnost složek a koordinuje záchranné a likvidační práce. Operační a informační středisko IZS (je jím operační a informační středisko HZS ČR) povolává a nasazuje potřebné síly a prostředky jednotlivých složek IZS v konkrétních lokalitách. Na strategické úrovni je pak integrovaný záchranný systém koordinován krizovými orgány krajů a Ministerstva vnitra.

### **Hasičský záchranný sbor Karlovarského kraje (HZS KK)**

HZS KK tvoří:

- Krajské ředitelství se sídlem v Karlových Varech
- Územní odbor Karlovy Vary
  - o Stanice C2 – Karlovy Vary
  - o Stanice P1 – Toužim
  - o Stanice P2 – Ostrov
- Územní odbor Sokolov
  - o Stanice C2 – Sokolov
  - o Stanice P2 – Kraslice
- Územní odbor Cheb
  - o Stanice C2 – Cheb
  - o Stanice P2 – Aš
  - o Stanice P2 – Mariánské Lázně

### **Jednotky požární ochrany (JPO) zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany**

Jednotkami požární ochrany jsou:

- jednotka hasičského záchranného sboru zřízená jako jednotka hasičského záchranného sboru kraje, jednotka generálního ředitelství nebo jednotka záchranného útvaru hasičského záchranného sboru,
- jednotka hasičského záchranného sboru podniku,
- jednotka sboru dobrovolných hasičů obce,
- jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku.

Plošným pokrytím území kraje jednotkami požární ochrany se rozumí rozmístění jednotek požární ochrany na území kraje na základě nařízení orgánu kraje. Hasičský záchranný sbor kraje stanovuje stupeň nebezpečí území obcí v kraji, který určuje počet JPO a dobu jejich dojezdu na místo zásahu.

Pro účely plošného pokrytí se JPO dělí na jednotky:

a) s územní působností zasahující i mimo území svého zřizovatele

1. JPO I – jednotka hasičského záchranného sboru s územní působností zpravidla do 20 minut jízdy z místa dislokace,
2. JPO II – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace,
3. JPO III – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně, s územní působností zpravidla do 10 minut jízdy z místa dislokace.



b) s místní působností zasahující na území svého zřizovatele

1. JPO IV – jednotka hasičského záchranného sboru podniku,
2. JPO V – jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně,
3. JPO VI – jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku.

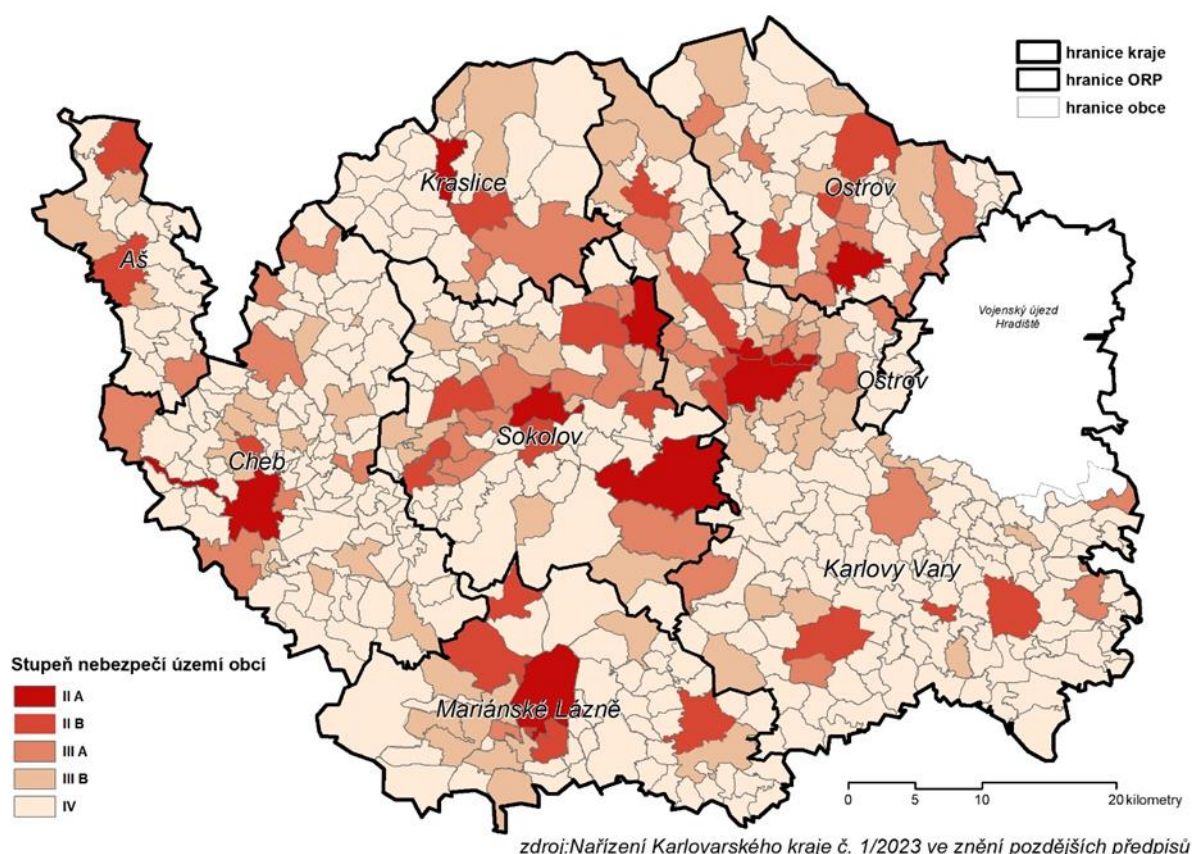
V dohodě se zřizovatelem mohou být tyto jednotky využívány k zásahům i mimo svůj územní obvod.

Hasičský záchranný sbor kraje stanovuje stupeň nebezpečí území obcí v kraji, na jehož základě se určuje počet JPO a doba dojezdu na místo zásahu.

**Tabulka 76: Základní tabulka plošného pokrytí HZS**

Stupeň nebezpečí území obce		Počet jednotek PO a doba jejich dojezdu na místo zásahu
I	A	2 JPO do 7 min. a další 1 JPO do 10 min.
	B	1 JPO do 7 min. a další 2 JPO do 10 min.
II	A	2 JPO do 10 min. a další 1 JPO do 15 min.
	B	1 JPO do 10 min. a další 2 JPO do 15 min.
III	A	2 JPO do 15 min. a další 1 JPO do 20 min.
	B	1 JPO do 15 min. a další 2 JPO do 20 min.
IV	A	1 JPO do 20 min. a další 1 JPO do 25 min.

**Obrázek 95 - Stupeň nebezpečí území obcí v Karlovarském kraji**



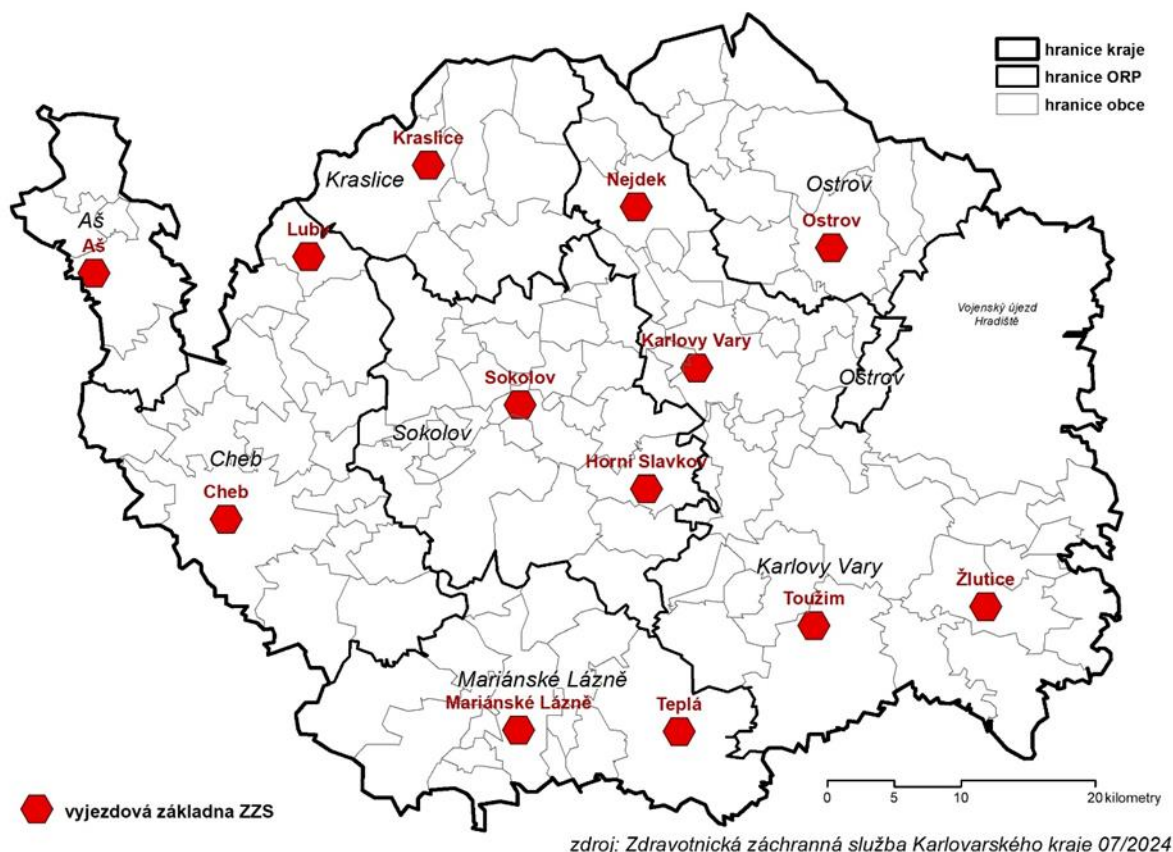
### Zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje

Zdravotnická záchranná služba Karlovarského kraje je krajskou příspěvkovou organizací, která je součástí systému zdravotních služeb ČR. Jejím základním úkolem je poskytování tzv. přednemocniční neodkladné péče (PNP), tj. poskytování péče v následujících situacích:

- náhle vzniklé onemocnění, úraz nebo jiné zhoršení zdravotního stavu, které mohou vést bez poskytnutí PNP ke vzniku dlouhodobých nebo trvalých následků, případně k selhání životních funkcí a náhlé smrti,
- náhle vzniklá intenzivní bolest,
- náhle vzniklé změny chování a jednání postiženého ohrožující zdraví nebo život jeho samého nebo jiných osob.

Dostupnost zdravotnické záchranné služby je dána zejména plánem pokrytí území kraje výjezdovými základnami zdravotnické záchranné služby. V Karlovarském kraji je 13 výjezdových základen, jejichž organizace je taková, aby byla přednemocniční neodkladná péče zajištěna do 20 minut od přijetí tísňové výzvy. Činnosti výjezdových skupin rychlé zdravotnické pomoci a Rendez-Vous koordinují vyškolené operátorky a operátoři na Zdravotnickém operačním středisku v Karlových Varech

**Obrázek 96 - Výjezdové základny Zdravotnické záchranné služby Karlovarského kraje**



## Policie České republiky

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky.

Policie České republiky je podřízena Ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Zákon zřizuje 14 krajských ředitelství policie. Jejich územní obvody se shodují s územními obvody 14 krajů.

Karlovarský kraj se aktuálně potýká s nedostatkem policistů. K doplnění stavů policistů by mohla pomoci nově otevřená Policejní škola v Sokolově, která připravuje budoucí zaměstnance PČR k výkonu práce.

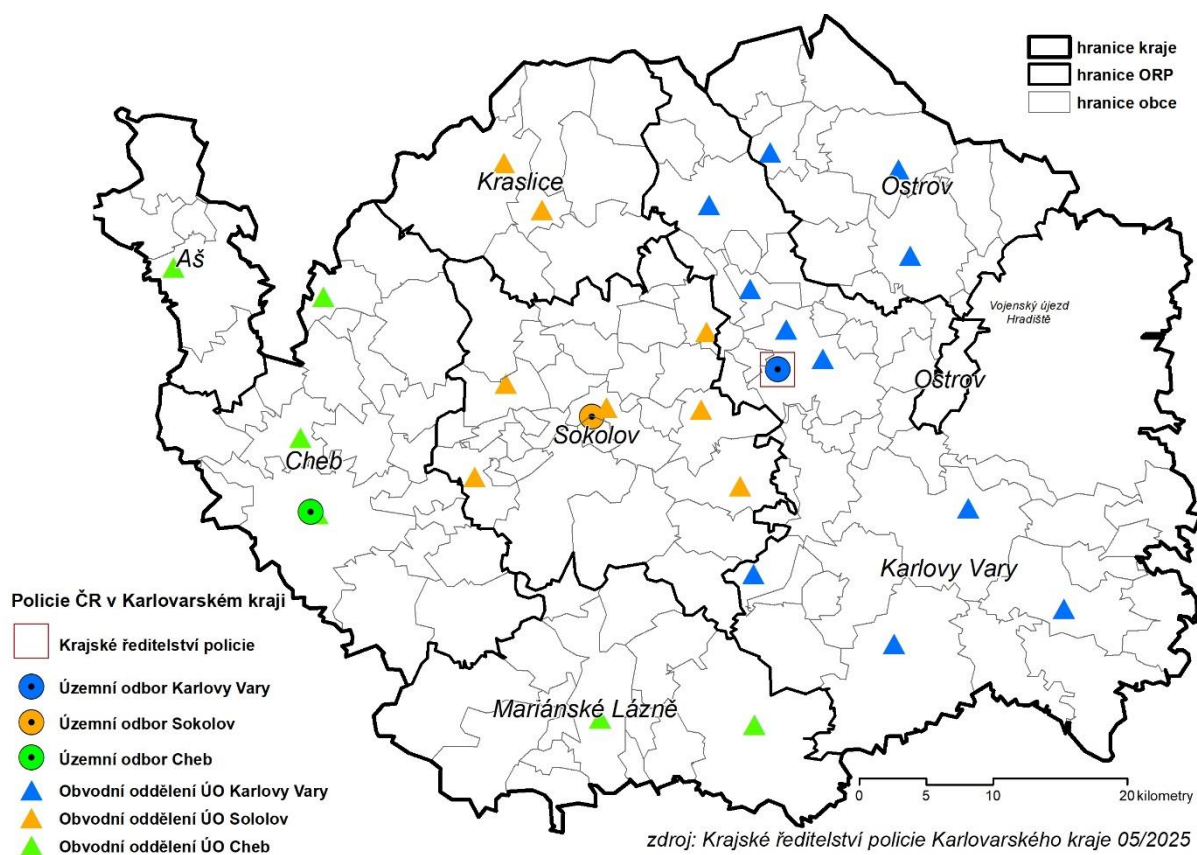
## Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje (KŘP KK)

KŘP KK je rozděleno do třech územních odborů – Cheb, Sokolov a Karlovy Vary. Pod každý odbor spadají jednotlivá obvodní oddělení.

Tabulka 77 - Organizační struktura Policie ČR v Karlovarském kraji

Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje		
ÚO Karlovy Vary	ÚO Sokolov	ÚO Cheb
OOP Bečov nad Teplou	OOP Habartov	OOP Cheb– město
OOP Bočov	OOP Horní Slavkov	OOP Cheb – venkov
OOP Jáchymov	OOP Chodov	OOP Mariánské Lázně
OOP Karlovy Vary – město	OOP Kraslice	OOP Plesná
OOP Karlovy Vary – Rybáře	OOP Kynšperk nad Ohří	OOP Františkovy Lázně
OOP Nejdek	OOP Loket	OOP Aš
OOP Nová Role	OOP Rotava	OOP Teplá
OOP Ostrov	OOP Sokolov – město	
OOP Pernink	OOP Sokolov – venkov	
OOP Toužim		
OOP Žlutice		

Obrázek 97 - Policie ČR v Karlovarském kraji v roce 2024



### Ostatní složky IZS

Ostatní složky integrovaného záchranného systému jsou povinny poskytnout plánovanou pomoc na vyžádání. Poskytnutí pomoci je zahrnuto do poplachového plánu IZS. Plánovanou pomocí na vyžádání se rozumí předem písemně dohodnutý způsob poskytnutí pomoci ostatními složkami integrovaného záchranného systému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, krajskému úřadu, Ministerstvu vnitra nebo základním složkám integrovaného záchranného systému při provádění záchranných a likvidačních prací.

V Karlovarském kraji působí mnoho organizací spadajících do ostatních složek IZS. Zde jsou uvedeny nejvýznamnější z nich:

### **Obecní (městská) policie**

V souladu s právním řádem České republiky obce v samostatné působnosti ve svém územním obvodu a s ohledem na místní předpoklady a zvyklosti vytvářejí podmínky pro uspokojování potřeb občanů, včetně ochrany veřejného pořádku, respektive místních záležitostí veřejného pořádku, k jehož zabezpečení si mohou zřizovat obecní (městskou) policii.

Obecní policii řídí starosta, pokud obecní zastupitelstvo nepověří řízením obecní policie jiného člena zastupitelstva. Na návrh zmíněných osob zastupitelstvo obce může pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka, který splňuje podmínky stanovené zákonem o obecní policii.

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle zákona o obecní policii nebo zvláštního zákona:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích,
- se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,
- se podílí na prevenci kriminality v obci,
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,
- odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,
- poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra České republiky na požádání údaje o obecní policii.

V Karlovarském kraji je k 3. 3. 2025 15 obcí a měst, které disponují obecní (městskou) policií.

### **Český červený kříž**

Český červený kříž (ČČK) se sídlem v Praze je humanitární společností působící na celém území České republiky; existuje ze zákona. Je státem uznanou národní společností Červeného kříže ve smyslu mezinárodního práva; z hlediska vnitrostátního práva je spolkem. Je součástí Mezinárodního Červeného kříže.

ČČK podle uvedeného zákona plní zejména tyto úkoly:

- působí v oblasti civilní obrany a ochrany obyvatelstva a poskytuje pomoc v případech katastrof a jiných mimořádných událostí,
- poskytuje zdravotnické, záchranné, sociální a další humanitární služby,
- působí jako výlučně uznaná pomocná organizace vojenské zdravotnické služby,
- šíří znalost Ženevských úmluv,
- působí v oblasti zdravotně-výchovné a spolupracuje s poskytovateli zdravotní péče.

V Karlovarském kraji působí 2 oblastní spolky – Oblastní spolek Českého červeného kříže Cheb a Oblastní spolek Českého červeného kříže Karlovy Vary (ten je zároveň pověřeným oblastním spolkem). Kromě těchto oblastních spolků zde funguje také 5 místních skupin ČČK.

### **Horská služba ČR**

Na základě rozhodnutí vlády ČR založilo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR dne 21. 12. 2004 obecně prospěšnou společnost – Horská služba ČR, o.p.s. Tato organizace společně s Horskou službou České republiky z.s. zajišťuje veškerou činnost horské služby v ČR.

Horská služba ČR je kolektivním členem Českého červeného kříže a dodržuje jeho principy a poslání.

Horská služba ČR zejména:

- organizuje a provádí záchranné a pátrací akce v horském terénu,
- poskytuje první pomoc, zajišťuje transport nemocných a raněných,
- vytváří podmínky pro bezpečnost návštěvníků hor,
- zajišťuje provoz záchranných a ohlašovacích stanic Horské služby,



- provádí instalaci a údržbu výstražných a informačních zařízení,
- vydává a rozšiřuje preventivně-bezpečnostní materiály,
- informuje veřejnost o povětrnostních a sněhových podmínkách na horách a svých opatřeních k zajištění bezpečnosti na horách,
- sleduje úrazovost, zpracovává úrazovou statistiku, na základě, které provádí rozbor příčin úrazů na horách, navrhuje a doporučuje opatření k jejímu snížení,
- provádí hlídkovou činnost na hřebenech hor a na sjezdových tratích, pohotovostní službu na stanicích a domech Horské služby a lavinová pozorování,
- ve vztahu k občanskému sdružení Horská služba České republiky:
  - o provádí a zajišťuje školení členů občanského sdružení Horská služba České republiky a dalších osob účastnících se na záchranných a pátracích akcích v horském terénu,
  - o zajišťuje materiálně technické vybavení občanského sdružení Horská služba České republiky,
  - o podporuje činnost občanského sdružení Horská služba České republiky.
- spolupracuje s ostatními záchrannými organizacemi v České republice i v zahraničí,
- spolupracuje s orgány veřejné správy, ochrany přírody a životního prostředí a jinými orgány a organizacemi.

### **Horská služba Krušné hory**

Na území Karlovarského kraje se nachází celkem 6 stanic horské služby:

- dům a stanice horské služby Boží Dar,
- stanice horské služby Klínovec,
- stanice horské služby Plešivec,
- stanice horské služby Pernink,
- stanice horské služby Nové Hamry,
- stanice horské služby Bublava.

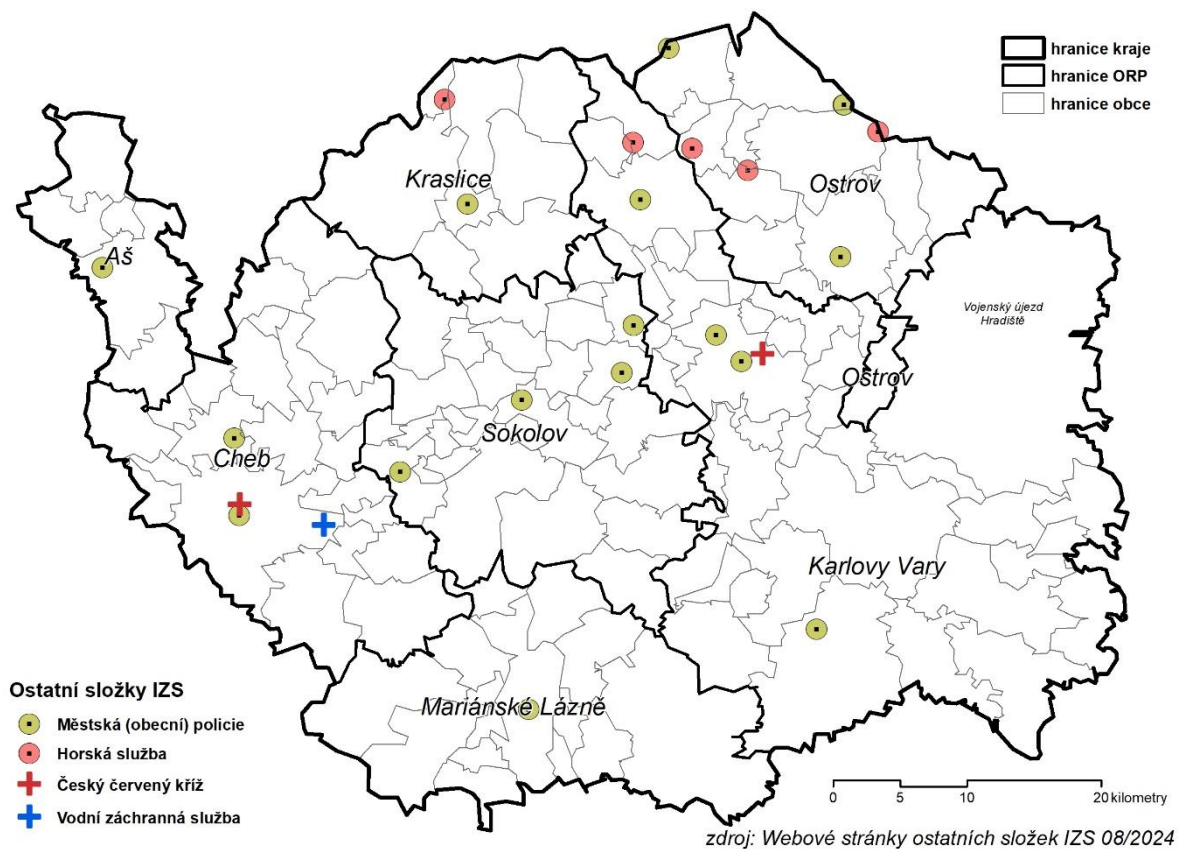
### **Vodní záchranná služba ČČK**

Vodní záchranná služba ČČK, z.s. (VZS) jako jediná celostátní organizace svého druhu působí zejména v letních měsících na vybraných vodních plochách, kde funguje v režimu 24 hod/nonstop. Jako ostatní složka IZS je využívána k primárním zásahům na vodních plochách a v jejich blízkosti krajskými operačními středisky Hasičského záchranného sboru ČR, Zdravotnických záchranných služeb, Policie ČR, nebo reaguje na tísňové výzvy přímo od občanů.

VZS je kolektivním členem Českého červeného kříže a dodržuje jeho principy a poslání.

Na území Karlovarského kraje VZS zajišťuje vodní plochu Jesenice.

Obrázek 98 - Nejvýznamnější ostatní složky IZS v Karlovarském kraji v roce 2024



### 3. Zjištění a vyhodnocení hodnot, limitů a záměrů

#### 3.1 Zjištění a vyhodnocení hodnot území

Za hodnoty jsou považovány ty skutečnosti, které pozitivně ovlivňují charakteristiku kraje, jeho atraktivnost a přispívají k udržitelnému rozvoji jeho území.

Hodnoty regionálního a vyššího významu pro území Karlovarského kraje jsou zakresleny v grafické části územně analytických podkladů, ve Výkrese hodnot území. Jsou zde zobrazeny hodnoty přírodní i civilizační, tak jak jsou významné pro územně plánovací dokumentaci kraje (ZÚR) a jak jsou z nich vybrané hodnoty podrobněji vyhodnocovány v předchozí kapitole č. 2.

Hodnoty území jsou sloučeny do skupin, podobného charakteru:

<b>Kulturní dědictví</b>	- např. nemovité památky, památkové rezervace, zóny
<b>Využití území</b>	- např. rekreační oblasti, zájmové území středisek cestovního ruchu
<b>Geologie</b>	- např. ložiska nerostných surovin, prognózní zdroje surovin
<b>Zdroje vod</b>	- např. lázeňská místa, zdroje vody
<b>Vodní hospodářství</b>	- např. úpravná vody
<b>Energetika</b>	- např. elektrické vedení, plynovod
<b>Doprava</b>	- např. silniční a železniční síť, letiště
<b>Půdní fond</b>	- např. půda v 1. a 2. třídě ochrany ZPF
<b>Přírodní podmínky</b>	- např. NPR, NPP, CHKO, VKP

**Výkres hodnot území** je k dispozici v elektronické podobě ve strukturované podobě formátu PDF v měřítku 1:50 000 a je zobrazen nad podkladovou mapou kraje. To umožňuje zobrazovat samostatně jednotlivé vrstvy nebo skupiny vrstev, což výrazně zlepšuje praktickou využitelnost (přehlednost zobrazovaných prvků).

Podrobný návod, jak efektivněji pracovat se strukturovaným elektronickým výkresem je v příloze dokumentace.

#### 3.2 Zjištění a vyhodnocení limitů využití území

Limity využití území jsou závazné podmínky realizovatelnosti záměrů územního plánování. Starý i nový stavební zákon definuje limity jako omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, vyplývajících z právních předpisů nebo stanovených na základě zvláštních právních předpisů nebo vyplývajících z vlastností území. Pro pořizovatele a projektanty ÚPD jsou limity závazné a musí je respektovat.

Obecný přehled všech druhů limitů využití území vyplývajících z platných právních předpisů zpracovává a aktualizuje Ústav územního rozvoje v Brně. Data o nich dodávají poskytovatelé dle §27 odst. 3 starého stavebního zákona.

Limity využití území spojené s prvky regionálního a vyššího významu pro území Karlovarského kraje jsou zakresleny v grafické části územně analytických podkladů, ve **Výkrese limitů využití území**. Jsou zde zobrazeny limity přírodní i civilizační, tak jak jsou významné pro územně plánovací dokumentaci kraje (ZÚR) a jak jsou z nich vybrané podrobněji vyhodnocovány v předchozí kapitole č. 2.

Limity využití území jsou sloučeny do skupin, podobného charakteru:

<b>Geologie</b>	- např. sesuvná a poddolovaná území, ochrana surovin
<b>Přírodní podmínky</b>	- např. USES, NATURA 2000
<b>Ochrana vod</b>	- např. ochranná pásma vodních zdrojů
<b>Záplavové území</b>	- např. záplavové území Q100
<b>Půdní fond</b>	- např. půda v 1. a 2. třídě ochrany ZPF
<b>Využití území</b>	- např. hranice zastavěného území obce
<b>Kulturní dědictví</b>	- např. památkové rezervace, zóny
<b>Doprava</b>	- např. ochranná pásma letišť, komunikací a železnic
<b>Energetika</b>	- např. ochranná pásma zařízení a vedení
<b>Telekomunikace</b>	- např. ochranná pásma telekomunikačních zařízení a vedení

**Ostatní jevy**

- např. ochranné pásmo vojenského újezdu

Výkres limitů využití území je k dispozici v elektronické podobě ve strukturované podobě formátu PDF v měřítku 1:50 000 a je zobrazen nad podkladovou mapou kraje. To umožňuje zobrazovat samostatně jednotlivé vrstvy nebo skupiny vrstev, což výrazně zlepšuje praktickou využitelnost (přehlednost zobrazovaných prvků).

Podrobný návod, jak efektivněji pracovat se strukturovaným elektronickým výkresem, je v příloze dokumentace.

### 3.3 Zjištění a vyhodnocení záměrů na provedení změn v území

Starý i nový stavební zákon ukládá orgánům územního plánování koordinovat veřejné a soukromé záměry na změny v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizovat ochranu veřejných zájmů vyplývajících ze zvláštních předpisů.

Záměry obecně členíme na:

**A. Všeobecné záměry**

Záměry, které platí zpravidla pro celé území kraje a nejsou graficky znázornitelné. Jsou pouze slovně formulované v tabulce. Všeobecné záměry nejsou zatím identifikovány.

**B. Konkrétní záměry**

Záměry, které platí zpravidla jen pro část území kraje a jsou graficky znázornitelné. Tyto záměry budou obsaženy ve výkresu záměrů. Vazbu s tabulkou v textové části ÚAP zajišťuje jejich kódování.

Metodika jejich dalšího členění do skupin a kódové označení je podrobně zpracováno v **Knihovně záměrů** (viz kapitola 5.3.).

Vyhodnocení záměrů na provedení změn využití území zpracovává jen nové záměry, které ještě nebyly promítnuty do řešení A2 – ZÚR KK.

Konkrétní nové záměry byly touto aktualizací zjištěny z vyhodnocení stavu území dle aktuální databáze dat ÚAP Karlovarského kraje, vyhodnocením nově zpracovaných územně plánovacích podkladů a z vyhodnocení záměrů uvedených v dokumentacích dostupných ÚAPo.

Konkrétní záměry regionálního a vyššího významu pro území Karlovarského kraje jsou souborně uvedeny v tabulce na následující stránce a zakresleny v grafické části územně analytických podkladů, ve **Výkrese záměrů na provedení změn v území**. Ten je k dispozici v elektronické podobě ve strukturované podobě formátu PDF v měřítku 1:50 000 a je zobrazen nad podkladovou mapou kraje. Tato struktura umožňuje zobrazovat samostatně jednotlivé vrstvy nebo skupiny vrstev, což výrazně zlepšuje praktickou využitelnost (přehlednost zobrazovaných prvků). Podrobný návod, jak efektivněji pracovat se strukturovaným elektronickým výkresem, je v příloze dokumentace.



Tabulka 78 - Konkrétní záměry

Kód skup.	Kód zám.	Stav 2021	Stav 2025	Název záměru	Odůvodnění	Dotčené obce	Úroveň řešení
<b>E</b>	<b>E42</b>	x	Nový	Vedení 400/110 kV Vítkov – Tisová včetně souvisejícího rozšíření el. stanice Vítkov	Záměr umožňující připojení nových výroben elektřiny do přenosové soustavy v oblasti Karlovarského kraje	Březová, Citice, Dolní Rychnov, Sokolov, Šabina	ZUR
<b>S</b>	<b>S55</b>	x	Nový	Přeložka silnice I/13, Ostrov – Klášterec nad Ohří, vícepruhová kapacitní komunikace	Zpracování výsledků Technicko ekonomické studie přeložky silnice I/13 Ostrov – Klášterec nad Ohří ve variantách 3-pruh/4-pruh, levobřežní	Krásný Les, Ostrov, Stráž nad Ohří	ZUR
<b>S</b>	<b>S56</b>	x	Nový	Varianta č. 2 - Tunelové řešení průtahu silnice I/6 (L/P)	Vybudování tunelové varianty části průtahu Karlovými Vary a propojení stávajících a budoucích úseků dálnice D6 Praha – Karlovy Vary – Cheb - státní hranice SRN – Bavorsko	Karlovy Vary	ZUR
<b>V</b>	<b>V62</b>	x	Nový	Rozšíření vedení skupinového vodovodu Karlovy Vary – Ostrov, v trase Mezirolí – Nejdek	Vymezení koridoru pro rozšíření skupinového vodovodu Karlovy Vary – Ostrov, zásobování města, Nejdek	Děpoltovice, Nejdek, Nová Role, Smolné Pece	ZUR

## 4. Přehledy

### 4.1 Seznam použitých podkladů

Plán dílčího povodí Ohře, dolního Labe a ostatních přítoků Labe a Plán dílčího povodí Berounky (období 2022–2027) pro územní působnost Karlovarského kraje

Plán pro zvládání povodňových rizik v povodí Labe pro období 2021–2027

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Karlovarského kraje, 2020–2025 (průběžná elektronická verze)

Koncepce ochrany přírody a krajiny Karlovarského kraje na období 2016–2025

Regionální surovinová politika Karlovarského kraje 2024

Povodňový plán Karlovarského kraje v aktuální verzi (březen 2024)

Plán odpadového hospodářství Karlovarského kraje na období 2016–2025 s výhledem do roku 2035 (aktualizace proběhla v roce 2023)

Statistická ročenka Karlovarského kraje 2013, ČSÚ

Statistická ročenka Karlovarského kraje 2014, ČSÚ

Statistická ročenka Karlovarského kraje 2015, ČSÚ

Statistická ročenka Karlovarského kraje 2016, ČSÚ

Statistická ročenka Karlovarského kraje 2017, ČSÚ

Statistická ročenka Karlovarského kraje 2018, ČSÚ

Statistická ročenka Karlovarského kraje 2019, ČSÚ

Statistická ročenka Karlovarského kraje 2020, ČSÚ

Statistická ročenka Karlovarského kraje 2021, ČSÚ

Statistická ročenka Karlovarského kraje 2022, ČSÚ

Statistická ročenka Karlovarského kraje 2023, ČSÚ

Statistická ročenka Karlovarského kraje 2024, ČSÚ

Statistická ročenka České republiky 2024, ČSÚ

Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Karlovarského kraje 2023, ČSÚ

Sčítání lidu, domů a bytů 2011, ČSÚ

Sčítání lidu, domů a bytů 202, ČSÚ

Malý lexikon obcí ČR 2024, ČSÚ

Srovnání krajů v České republice 2024, ČSÚ

Územně analytické podklady správních obvodů obcí s rozšířenou působností v Karlovarském kraji, 2020

Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje, 2010

Aktualizace č. 1 Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje, 2018

Úplné znění Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje po vydání Aktualizace č. 1, 2018

Návrh Aktualizace č. 2 Zásad územního rozvoje Karlovarského kraje, 2024

Úplné znění Politiky územního rozvoje ČR (po Aktualizaci č. 1, 2, 3, 5, 4, 6, 7 a Změně č. 9)

### **Internetové zdroje**

Agentura ochrany přírody a krajiny [www.ochranaprirody.cz](http://www.ochranaprirody.cz)

Český statistický úřad [www.czso.cz](http://www.czso.cz)

České geologické služby [www.geology.cz](http://www.geology.cz)

Český hydrometeorologický ústav [www.chmi.cz](http://www.chmi.cz)

Karlovarský kraj [www.kr-karlovarsky.cz](http://www.kr-karlovarsky.cz)

Internetové stránky Karlovarského kraje – [mapové služby](#)

Dataportál Karlovarského kraje - [DATAZÁPAD](#)

Portál geolokačních dat Ministerstva vnitra - [Portál geolokačních dat](#)

## Legislativa

Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 157/2024 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu

Vyhláška č. 140/2024 Sb., kterou se mění vyhláška č. 393/2020 Sb. o digitální technické mapě kraje, ve znění vyhlášky č. 186/2023 Sb.

Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon), ve znění pozdějších předpisů

## 4.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 – Porovnání základních geografických údajů krajů České republiky roce 2023 .....	13
Tabulka 2 - Porovnání základních geografických údajů krajů České republiky v roce 2023 .....	13
Tabulka 3 - Porovnání základních geografických údajů ORP Karlovarského kraje (k 31. 12. 2023) .....	14
Tabulka 4 – Seznam obcí Karlovarského kraje (k 31. 12. 2023) .....	15
Tabulka 5 – Základní charakteristiky osídlení (k 31.12.2023) .....	25
Tabulka 6 – Základní charakteristiky přírůstku obyvatel v roce 2023 .....	33
Tabulka 7 - Věková struktura obyvatel v roce 2023 (k 31.12.2023) .....	35
Tabulka 8 – Struktura obyvatelstva dle stupně ukončeného vzdělání – SLBD 2021 .....	36
Tabulka 9 – Domovní fond v krajích ČR v roce 2021 .....	37
Tabulka 10 - Srovnání domovního fondu v ORP KK v roce 2011 a 2021 .....	38
Tabulka 11 - Stáří domovního fondu dle ORP – SLBD 2021 .....	38

Tabulka 12 – Krajské srovnání charakteristik bytového fondu – SLDB 2021 .....	39
Tabulka 13 – Charakteristiky bytového fondu – SLDB 2021.....	40
Tabulka 14 - Bytová výstavba podle krajů v roce 2023.....	42
Tabulka 15 - Výstavba bytů v Karlovarském kraji v letech 2012–2023.....	42
Tabulka 16 – Počet dokončených bytů v ORP v letech 2019–2023 .....	43
Tabulka 17 – Počet zvláště chráněných území podle krajů (k 31. 12. 2023).....	46
Tabulka 18 - Plocha zvláště chráněných území podle krajů (k 31. 12. 2023).....	46
Tabulka 19 - Významné krajinné prvky ze zákona.....	48
Tabulka 20 - Významné krajinné prvky registrované.....	48
Tabulka 21 - Chráněná území přírody, NATURA 2000.....	48
Tabulka 22 - Údaje o ÚSES v ZÚR.....	50
Tabulka 23 - Podíl lesů a trvalých travních porostů v ORP v roce 2023 (%).....	54
Tabulka 24 - Nadregionálně významné druhy chráněných rostlin .....	54
Tabulka 25 - Nadregionálně významné druhy chráněných živočichů .....	55
Tabulka 26 - Vodní toky a plochy .....	58
Tabulka 27 - Lázeňská místa, léčivé zdroje.....	64
Tabulka 28 - Ochranná pásma vodních zdrojů .....	64
Tabulka 29 - Meliorace, retence území.....	66
Tabulka 30 - Záplavová území Q100, záplavou ohrožené objekty a osoby.....	66
Tabulka 31 - Záplavou ohrožené obce.....	68
Tabulka 32 - Nerostné suroviny.....	73
Tabulka 33 - Poddolované území, sesuvné území, staré důlní dílo .....	76
Tabulka 34 - Klimatické regiony a jejich klimatické charakteristiky .....	80
Tabulka 35 - Územní rozložení největších stacionárních zdrojů emisí.....	84
Tabulka 36 - Vývoj hlavních znečišťujících látek do ovzduší v Karlovarském kraji v letech 2013–2023.....	84
Tabulka 37 - Emise základních znečišťujících látek do ovzduší podle krajů v roce 2023.....	85
Tabulka 38 - Produkce odpadů podle krajů v letech 2017–2023 (t) .....	86
Tabulka 39 - Produkce odpadů podle krajů v letech 2017–2023 (kg na obyvatele) .....	87
Tabulka 40 - Údaje o aktuálně provozovaných skládkách v Karlovarském kraji.....	89
Tabulka 41 - Počet oprávněných subjektů k nakládání s odpady v Karlovarském kraji.....	89
Tabulka 42 - Množství starých ekologických zátěží v jednotlivých ORP dle míry rizika.....	91
Tabulka 43 - Půdní fond v ORP Karlovarského kraje v roce 2023.....	95
Tabulka 44 - Kategorie zemědělské půdy v roce 2023.....	97
Tabulka 45 - Kvalita zemědělské půdy.....	97
Tabulka 46 - Druhy lesa (k 31. 12. 2023) .....	99
Tabulka 47 - Vysoké školy v Karlovarském kraji v roce 2024.....	103
Tabulka 48 - Vývoj charakteristik zdravotnictví Karlovarského kraje v letech 2013–2023.....	103
Tabulka 49 - Lokalizace vybraných úřadů veřejné správy .....	110
Tabulka 50 - Intenzita osobní železniční dopravy .....	117
Tabulka 51 - Hromadná autobusová doprava .....	121
Tabulka 52 - Dopravní výkony regionální veřejné dopravy v roce 2021 (odhad) .....	121
Tabulka 53 - Vybavenost vodovodem .....	127



Tabulka 54 - Vývoj parametrů zásobování vodou v letech 2014–2023.....	127
Tabulka 55 - Vodovody pro veřejnou potřebu – územní srovnání v roce 2023.....	127
Tabulka 56 - Vybavenost kanalizací Karlovarského kraje .....	129
Tabulka 57 - Vývoj parametrů odkanalizování Karlovarského kraje v letech 2013–2023.....	130
Tabulka 58 - Parametry kanalizace – srovnání krajů a ČR v roce 2023 .....	130
Tabulka 59 - Měsíční instalovaný výkon krajů v energetické soustavě ČR v MW (4. čtvrtletí 2024) .....	133
Tabulka 60 - Vedení elektrické energie v Karlovarském kraji .....	135
Tabulka 61 - Zařízení elektrické energie (transformační stanice, rozvodna).....	136
Tabulka 62 - Kategorie plynovodní sítě v Karlovarském kraji.....	137
Tabulka 63 - Instalovaný výkon pro výrobu tepelné energie (MW).....	139
Tabulka 64 - Délka rozvodů tepelné energie (km) .....	139
Tabulka 65 - Zařízení telekomunikací .....	141
Tabulka 66 - Podíl domácností vybavených počítačem podle krajů (%).....	141
Tabulka 67 - Přímé zahraniční investice v krajích ČR v letech 2019–2023 .....	148
Tabulka 68 - Aktivní ekonomické subjekty v Karlovarském kraji v letech 2017–2023.....	150
Tabulka 69 - Míra ekonomické aktivity a míra zaměstnanosti podle krajů v roce 2023 (%) .....	151
Tabulka 70 - Zaměstnanost v sektorech hospodářství v ORP Karlovarského kraje v roce 2021.....	152
Tabulka 71 - Vyjíždka za prací v roce 2021.....	153
Tabulka 72 - Evidované nemovité památky .....	158
Tabulka 73 - Lázeňská místa, lázeňská území, léčivé zdroje.....	159
Tabulka 74 - Návštěvnost v lázeňských ubytovacích zařízeních v Karlovarském kraji .....	160
Tabulka 75 - Souhrnné údaje o cestovním ruchu Karlovarského kraje .....	162
Tabulka 76: Základní tabulka plošného pokrytí HZS .....	169
Tabulka 77 - Organizační struktura Policie ČR v Karlovarském kraji .....	171
Tabulka 78 - Konkrétní záměry .....	177

### 4.3 Seznam grafů

Graf 1 - Sídelní struktura Karlovarského kraje a České republiky bez Prahy (k 31. 12. 2023).....	27
Graf 2 - Vývoj počtu obyvatel Karlovarského kraje v letech 1970–2023.....	32
Graf 3 – Vývoj přírůstku obyvatel Karlovarského kraje v letech 2010 – 2023 .....	33
Graf 4 - Průměrné stáří rodinných domů – SLBD 2021 .....	38
Graf 5 - Podíl obydlených bytů v rodinných domech, bytových domech a v ostatních budovách dle ORP (%).....	40
Graf 6 - Výstavba bytů v Karlovarském kraji v letech 2012–2023 dle druhu domů .....	43
Graf 7 - Počet dokončených bytů v ORP v letech 2019 - 2023 .....	43
Graf 8 – Vývoj koeficientu ekologické stability v kraji v letech 2003 - 2023 .....	51
Graf 9 - Porovnání koeficientu ekologické stability v krajích v roce 2023 .....	52
Graf 10 - Vývoj těžby vybraných surovin v Karlovarském kraji v letech 2013–2023 (tis. t).....	74
Graf 11 - Vývoj hlavních znečišťujících látek do ovzduší v Karlovarském kraji za období 2013–2023 .....	84
Graf 12 - Produkce odpadů v krajích v roce 2023 (t) .....	86
Graf 13 - Produkce komunálních odpadů podle krajů v roce 2023 (kg na obyvatele).....	87
Graf 14 – Podíl ORP na produkci komunálního a nebezpečného odpadu Karlovarského kraje v roce 2023 (%) .....	88

Graf 15 - Srovnání podílu zemědělské půdy a lesních pozemků mezi kraji ČR v roce 2023 .....	95
Graf 16 - Druhy ploch podle ORP Karlovarského kraje v roce 2023 (ha).....	96
Graf 17 - Kategorie zemědělské půdy dle ORP v roce 2023 (ha).....	97
Graf 18 - Druhy lesa (ha) (k 31.12.2023) .....	99
Graf 19 - Vývoj počtu studentů v Karlovarském kraji v letech 2013–2023 .....	102
Graf 20 - Vývoj počtu lékařů v Karlovarském kraji v letech 2013–2023.....	103
Graf 21 - Počet zařízení sociálních služeb v obcích s rozšířenou působností v roce 2024 .....	107
Graf 22 - Provozní výkony letiště Karlovy Vary v letech 2013–2024.....	119
Graf 23 - Průměrná cena za 1 m <sup>3</sup> fakturované vody a průměrná cena za 1 m <sup>3</sup> odpadních vod v ČR 2023 (Kč/m <sup>3</sup> ).....	131
Graf 24 - Měsíční instalovaný výkon krajů v energetické soustavě ČR v MW (4. čtvrtletí 2024).....	134
Graf 25 - Spotřeba elektřiny netto podle krajů .....	135
Graf 26 - Podíl domácností s počítačem v krajích (%) .....	141
Graf 27 - Podíl domácností s internetem v krajích, srovnání roků 2019 a 2023 (%).....	142
Graf 28 - Vybavenost domácností v Karlovarském kraji informačními technologiemi (%) .....	142
Graf 29 - Porovnání vývoje hrubého domácího produktu na 1 obyvatele Karlovarského kraje vůči ČR (tis. Kč) .....	145
Graf 30 - Porovnání vývoje regionálního hrubého domácího produktu v krajích v letech 2018–2022 (tis. Kč) .....	146
Graf 31 - Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v Karlovarském kraji a ČR .....	146
Graf 32 - Pracovníci ve výzkumu a vývoji a výdaje na výzkum a vývoj v Karlovarském kraji.....	147
Graf 33 - Výdaje na výzkum a vývoj podle krajů v roce 2022 .....	147
Graf 34 - Výdaje na výzkum a vývoj v krajích v roce 2022 .....	148
Graf 35 - Vývoj počtu registrovaných ekonomických subjektů v Karlovarském kraji v letech 2013–2023 .....	150
Graf 36 - Ekonomické subjekty podle převažující ekonomické činnosti v Karlovarském kraji (k 31. 12. 2023) .....	151
Graf 37 - Vývoj zaměstnanosti v sektorech hospodářství v Karlovarském kraji v letech 2013–2023 (tis. osob).....	152
Graf 38 - Míra nezaměstnanosti v letech 2013–2023 ve vybraných krajích ČR (%).....	154
Graf 39 - Vývoj míry nezaměstnanosti v letech 2019–2023 podle ORP (%) .....	155
Graf 40 - Vývoj počtu hostů v lázeňských ubytovacích zařízeních v Karlovarském kraji .....	161
Graf 41 - Vývoj počtu přenocování v lázeňských ubytovacích zařízeních v Karlovarském kraji .....	161
Graf 42 - Vývoj počtu pokojů a lůžek v Karlovarském kraji.....	162
Graf 43 - Vývoj počtu přenocování v Karlovarském kraji .....	163
Graf 44 - Vývoj průměrné doby pobytu návštěvníka v Karlovarském kraji.....	163

#### 4.4 Seznam obrázků

Obrázek 1 - Schéma širších vztahů v rámci Evropy .....	9
Obrázek 2 – Schéma širších vztahů v rámci ČR.....	9
Obrázek 3 – Schéma vzájemných vztahů a vazeb v širších souvislostech.....	9
Obrázek 4 - Správní členění Karlovarského kraje .....	10
Obrázek 5 – Georeliéf Karlovarského kraje .....	12
Obrázek 6 – Správní území obcí s rozšířenou působností .....	14
Obrázek 7 – Prostorové uspořádání Karlovarského kraje .....	18
Obrázek 8 - Uspořádání území kraje dle Politiky územního rozvoje ČR a A1 ZÚR KK .....	18
Obrázek 9 - Návrh vymezení specifické oblasti SOB8, SOB9, SOB-N3 a ROS-N4 .....	21

Obrázek 10 – Vymezení důležitých rozvojových ploch v Karlovarském kraji .....	23
Obrázek 11 – Hustota zalidnění Karlovarského kraje v roce 2023 .....	25
Obrázek 12 – Významné vztahy sídel Karlovarského kraje v roce 2021 .....	26
Obrázek 13 – Struktura osídlení v roce 2023.....	28
Obrázek 14 – Struktura osídlení v roce 2023 dle Metodiky MMR.....	28
Obrázek 15 - Významné vztahy sídel Karlovarského kraje v roce 2021 .....	29
Obrázek 16 – Správní území stavebních úřadů.....	30
Obrázek 17 – Vývoj počtu obyvatel obcí v letech 2013–2023 .....	34
Obrázek 18 – Index stáří v obcích v roce 2023.....	35
Obrázek 19 – Vysokoškolsky vzdělané obyvatelstvo v obcích – SLDB 2021 (%) .....	36
Obrázek 20 – Podíl neobydlených bytů z celkového počtu bytů – SLDB 2021 (%).....	41
Obrázek 21 – Podíl obydlených bytů v rodinných domech – SLDB 2021 (%) .....	41
Obrázek 22 - Dokončené byty v obcích za rok 2021, 2022 a 2023 .....	44
Obrázek 23 - Dokončené byty na 1000 obyvatel v obcích za rok 2021, 2022 a 2023 .....	44
Obrázek 24 - Velkoplošná a maloplošná zvláště chráněná území přírody.....	47
Obrázek 25 - NATURA 2000.....	47
Obrázek 26 - Nadregionální a regionální prvky ÚSES.....	50
Obrázek 27 - Koeficient ekologické stability KES .....	51
Obrázek 28 – Fragmentace krajiny dopravou – migrace velkých savců.....	53
Obrázek 29 - Vodní toky a plochy.....	58
Obrázek 30 - Vyhodnocení ekologického stavu/potenciál útvarů povrchových vod.....	59
Obrázek 31 – Vyhodnocení chemického stavu útvarů povrchových vod .....	60
Obrázek 32 - Akumulace vod a zranitelné oblasti .....	61
Obrázek 33 - Vyhodnocení kvalitativního stavu útvarů podzemních útvarů .....	62
Obrázek 34 - Vyhodnocení kvantitativního stavu útvarů podzemních útvarů .....	62
Obrázek 35 - Zdroje pitné vody, ochranná pásma .....	65
Obrázek 36 - Zdroje minerální vody, ochranná pásma .....	65
Obrázek 37 - Retenční schopnost krajiny .....	67
Obrázek 38 – Záplavová území .....	67
Obrázek 39 - Geomorfologické členění .....	71
Obrázek 40 - Chráněná ložisková území .....	73
Obrázek 41 - Dobývací prostory.....	74
Obrázek 42 - Poddolované území .....	76
Obrázek 43 - Výsypky .....	77
Obrázek 44 - Lokální seismická síť WEBNET v Karlovarském kraji v roce 2024 .....	78
Obrázek 45 - Klimatické regiony.....	80
Obrázek 46 - Kumulativní index znečištění ovzduší za období 2018–2022.....	82
Obrázek 47 - Kumulativní index znečištění ovzduší za období 2019 – 2023 .....	82
Obrázek 48 - Evidované stacionární zdroje emisí .....	83
Obrázek 49 - Koncentrace zdrojů emisí z dopravy .....	83
Obrázek 50 - Sklárky v Karlovarském kraji.....	89
Obrázek 51 - Naplněnost velkých skládek odpadu.....	90

Obrázek 52 - Staré ekologické zátěže dle míry rizika.....	91
Obrázek 53 - Významné zdroje hluku .....	92
Obrázek 54 - Převažující kategorie radonového indexu geologického podloží .....	93
Obrázek 55 - Nej kvalitnější zemědělská půda .....	98
Obrázek 56 - Druhy lesa .....	100
Obrázek 57 - Školy v Karlovarském kraji v roce 2024.....	102
Obrázek 58 - Územní dostupnost praktických lékařů Karlovarského kraje v roce 2024 .....	104
Obrázek 59 - Dostupnost zdravotní péče v kraji v roce 2024 .....	105
Obrázek 60 - Územní rozložení pobytových sociálních služeb a pečovatelské služby v roce 2024.....	106
Obrázek 61 - Kulturní vybavenost v obcích Karlovarského kraje v roce 2024 .....	107
Obrázek 62 - Knihovny v obcích Karlovarského kraje v roce 2024.....	109
Obrázek 63 - Počet vybraných úřadů veřejné správy v roce 2024.....	111
Obrázek 64 - Silniční síť Karlovarského kraje .....	114
Obrázek 65 - Dostupnost center ORP individuální dopravou.....	115
Obrázek 66 - Dostupnost krajského města Karlových Varů individuální dopravou .....	115
Obrázek 67 - Místa přechodu státní hranice .....	116
Obrázek 68 - Železniční doprava.....	118
Obrázek 69 - Letiště v Karlovarském kraji dle kategorií .....	120
Obrázek 70 - Zónování dopravního systému IDOK .....	122
Obrázek 71 - Autobusové zastávky v kraji .....	123
Obrázek 72 - Cykloturistické trasy .....	125
Obrázek 73 - Trasy běžeckého lyžování .....	126
Obrázek 74 - Podíl obydlených bytů napojených na vodovod – SLBD 2021 (%).....	128
Obrázek 75 - Vodovodní zařízení .....	128
Obrázek 76 - Vodovodní síť kraje .....	129
Obrázek 77 - Podíl obydlených bytů napojených na kanalizaci – SLBD 2021 (%) .....	131
Obrázek 78 - Kanalizační zařízení.....	132
Obrázek 79 - Kanalizační síť .....	132
Obrázek 80 - Zdroje elektrické energie .....	134
Obrázek 81 - Zařízení elektrické energie (transformační stanice, rozvodna) .....	136
Obrázek 82 - Přenosová soustava elektrické energie.....	137
Obrázek 83 - Podíl obydlených bytů napojených na plyn – SLBD 2021 (%) .....	138
Obrázek 84 - Plynovodní síť kraje.....	138
Obrázek 85 - Zásobování teplem.....	140
Obrázek 86 - Zařízení elektronické komunikace .....	143
Obrázek 87 - Daňové příjmy rozpočtů obcí v roce 2023 (v mil. Kč) .....	149
Obrázek 88 - Vyjíždka za prací do zahraničí v roce 2021.....	153
Obrázek 89 - Podíl osob v exekuci v ORP ČR (stav v 2.Q 2025) .....	155
Obrázek 90 - Rekreační oblasti.....	157
Obrázek 91 - Nejvýznamnější regionální památkové hodnoty .....	158
Obrázek 92 - Lázeňská místa.....	160
Obrázek 93 - Sportovní vybavenost.....	164



Obrázek 94 - Nejvýznamnější místa Armády České republiky v Karlovarském kraji v roce 2024.....	167
Obrázek 95 - Stupeň nebezpečí území obcí v Karlovarském kraji .....	169
Obrázek 96 - Výjezdové základny Zdravotnické záchranné služby Karlovarského kraje .....	170
Obrázek 97 - Policie ČR v Karlovarském kraji v roce 2024.....	171
Obrázek 98 - Nejvýznamnější ostatní složky IZS v Karlovarském kraji v roce 2024 .....	174

#### 4.5 Seznam nejčastěji používaných zkratk

AČR	Armáda České republiky	KOPaS	Koordinované pořízení a správa územně analytických podkladů Karlovarského kraje
CZT	centrální zásobování teplem	KK	Karlovarský kraj
ČČK	Český červený kříž	KÚKK	Krajský úřad Karlovarského kraje
ČR	Česká republika	KVK	Karlovarský kraj (statistika)
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav	KV	Karlovy Vary
ČOV	čistírna odpadních vod	KŘP KK	Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje
ČSÚ	Český statistický úřad	LAPV	území chráněné pro akumulaci povrchových vod
D	Německo	MHD	městská hromadná doprava
DP	dobývací prostor	MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
E	Evropa	MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
EAO	ekonomicky aktivní obyvatelé	MŠ	mateřská škola
EIA	posuzování vlivů na životní prostředí	MT	klimatický region
EVL	evropsky významná lokalita	NTL	nízkotlaký plynovod
EV	Evropská trasa	MŽP	Ministerstvo životního prostředí
HDP	hrubý domácí produkt	NPP	národní přírodní památka
HPH	hrubá přidaná hodnota	NPR	národní přírodní rezervace
HZS	Hasičský záchranný sbor	NUTS 2	vymezení územních jednotek (pro účely statistiky Evropské unie)
CH	Švýcarsko	OB	rozvojová oblast
CHKO	chráněná krajinná oblast	ORP	obec s rozšířenou působností
CHOPAV	chráněná oblast přirozené akumulace vod	OP	ochranné pásmo
CHUP	chráněné území přírody	o.p.s.	obecně prospěšná společnost
CZ, ČR	Česká republika	OS	republiková rozvojová osa
IDOK	Integrovaný dopravní systém Karlovarského kraje	OSV	odbor sociálních věcí
IZS	integrováný záchranný systém	OSN	Organizace spojených národů
JOKar	Jednotná osnova pro aktualizaci územně analytických podkladů obcí Karlovarského kraje	OŠMT	odbor školství a tělovýchovy
JV	jihovýchod	OŽP	odbor životního prostředí
JZ	jihozápad	PK	Plzeňský kraj
JPO	jednotka požární ochrany	PNP	přednemocniční neodkladná péče
KES	koeficient ekologické stability	PO	ptačí oblasti
KN	katastr nemovitostí	PRVKKK	Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Karlovarského kraje

Q5, Q20, Q100	území zaplavované při pěti, dvaceti a stoleté vodě	ÚP	územní plán
RURÚ	rozbor udržitelného rozvoje území	ÚPD	územně plánovací dokumentace
SLDB	sčítání lidí, domů a bytů	URÚ	udržitelný rozvoj území
S-IO	skládka – inertní odpad	ÚV	úpravná vody
SK	Slovensko	ÚSES	územní systém ekologické stability
S-OO	ostatní odpad	VKP	významný krajinný prvek
SRN	Spolková republika Německo	VOŠ	vyšší odborná škola
STL	středotlaký plynovod	VŠ	vysoká škola
SUAS GROUP	skupina dceřiných společností společnosti Sokolovská uhelná, právní nástupce a.s (společnost zabývající se těžbou a energetikou)	VÚKOZ	Výzkumný ústav krajiny a okrasného zahradnictví
SZ	severozápad	VVN	velmi vysoké napětí
TEN-T	transevropská dopravní síť	VVP	vojenský výcvikový prostor Hradiště
TKO	tuhý komunální odpad	VZS	vodní záchranná služba
ÚK	Ústecký kraj	ZCHÚ	zvláště chráněná území
URÚ	udržitelný rozvoj území	ZPF	zemědělský půdní fond
ÚAP	územně analytické podklady	ZŠ	základní škola
ÚAPo	územně analytické podklady obcí	ZŠS	základní škola speciální
ÚAPk	územně analytické podklady kraje	ZÚR KK	Zásady územního rozvoje Karlovarského kraje
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu		

## 5. Přílohy

### 5.1 Tabulka jevů, položek a vrstev shapefile

Tabulka obsahuje přehled jevů a položek v rámci, kterých jsou shromážděna zjištění (data) k 13 tématům rozboru udržitelného rozvoje území. V tabulce jsou dále uvedeny informační vrstvy (shapefile) dle jednotného datového modelu ÚAP Karlovarského kraje.

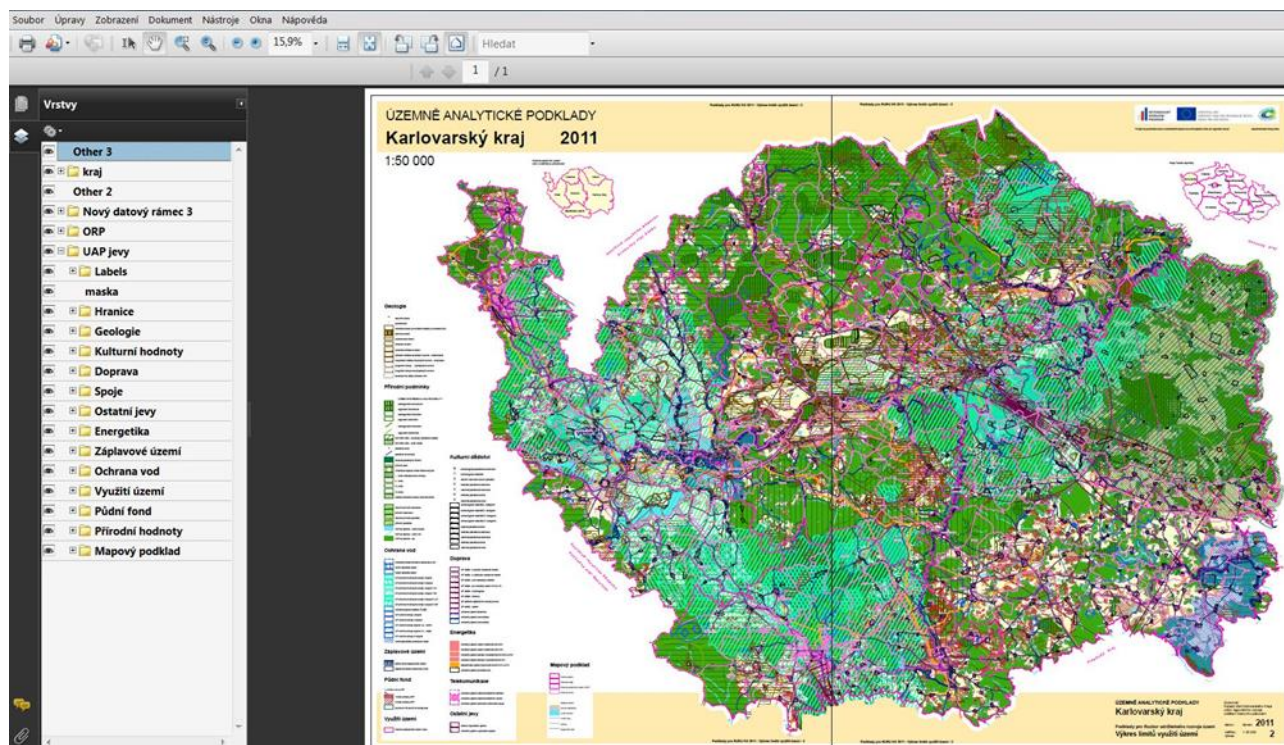
<http://geoportal.kr-karlovarsky.cz/web/AdministrationDataModelUAP/Public>

## 5.2 Návod k prohlížení jednotlivých vrstev v elektronických výkresech

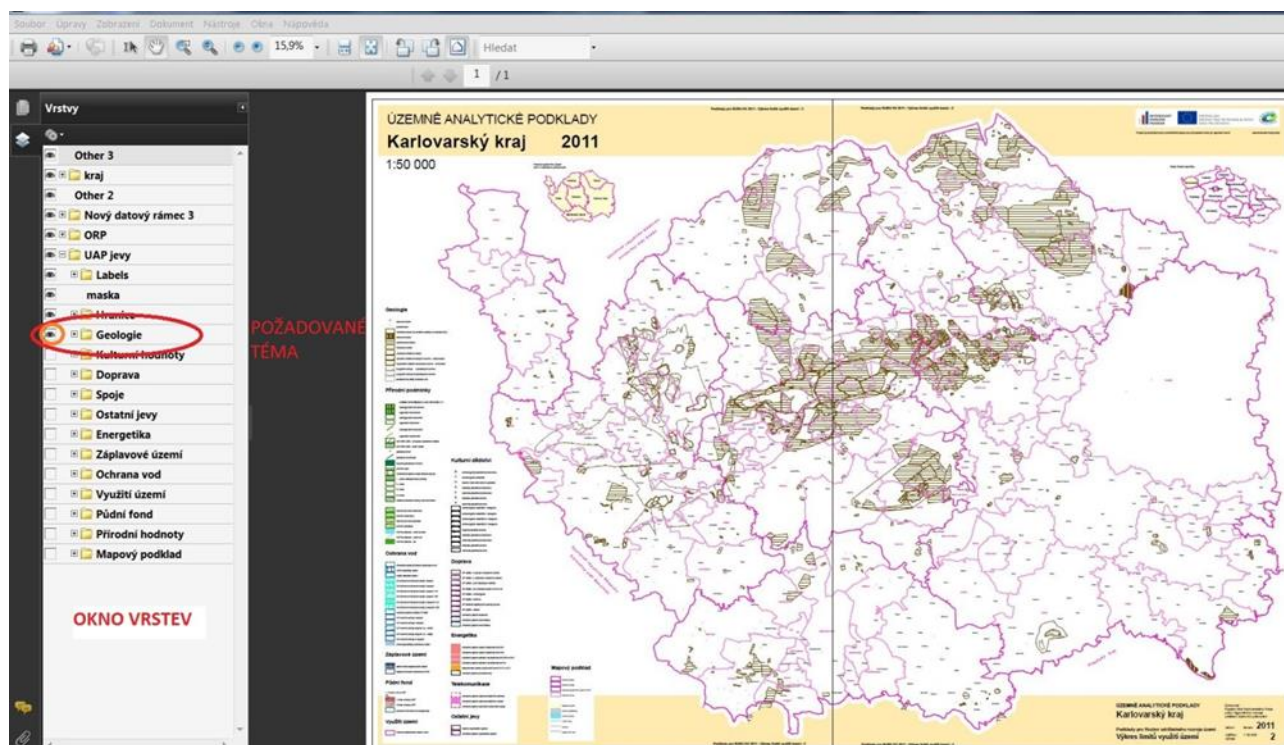
Pro účely zobrazení územně analytických podkladů v elektronické podobě je využito „vrstev“ souboru ve formátu PDF.

Takto vytvořená výkresová kompozice umožňuje v navigačním okně „**Vrstvy**“ pomocí tlačítka „**oko**“, zapínat nebo vypínat jednotlivé vrstvy nebo skupiny vrstev nebo jejich libovolné kombinace. Tímto způsobem je možné analyzovat souvislosti mezi jednotlivými jevy v území kraje. Pomocí standardních ikon prohlížeče PDF je možné výkres prohlížet v různých velikostech (dle procentního nastavení). Pro posun, zvětšování a ukazování se využije standardních ikon obsažených v prohlížeči PDF.

### Ukázka kompletního výkresu LIMITY se všemi jevy







### Ukázka výběru skupiny vrstev GEOLOGIE








### 5.3 Knihovna záměrů

- Zařazení záměrů** je na odborném rozhodnutí zpracovatele. Zařazené konkrétní záměry budou zobrazeny ve výkrese záměrů. Vazbu s tabulkou v textové části zajišťuje kódování.
- Volba topologického typu znázornění** záměru ve výkrese (bodem, linií, plochou) je na rozhodnutí zpracovatele.
- Pojmenování jednotlivých záměrů** v rámci skupiny je na rozhodnutí zpracovatele. Je možno použít přímo pojmenování z Knihovny – toto pojmenování doplnit, upravit, modifikovat, věcně nebo místně specifikovat – nebo vytvořit svoje vlastní.
- Pravidla kódování**
  - písmeno kódu skupiny záměrů + pořadové číslo v rámci skupiny a ORP (kraje)
  - záměry vyjádřené bodem pořadové číslo 01–39, linií 40–69, plochou 70–99

Skupina – pojmenování záměru	kód skupiny	barva skupiny
<b>Záměry silniční dopravy</b>	<b>(S)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Stavba dálnice nebo rychlostní komunikace</li> <li>- Stavba silnice, silniční napojení</li> <li>- Rozšíření silnice</li> <li>- Přeložka silnice</li> <li>- Mimoúrovňová křižovatka</li> </ul>		
<b>Záměry železniční dopravy</b>	<b>(Z)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Stavba železniční tratě</li> <li>- Koridor vysokorychlostní tratě (VRT)</li> <li>- Stavba železniční vlečky</li> </ul>		
<b>Záměry ostatní dopravy</b>	<b>(O)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Cyklostezka</li> <li>- Chodník</li> </ul>		
<b>Záměry v zásobování vodou</b>	<b>(V)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Stavba vodovodu</li> <li>- Rozšíření stávajícího vodovodu</li> <li>- Úpravna vody</li> </ul>		
<b>Záměry odkanalizování a čištění odpadních vod</b>	<b>(K)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Stavba kanalizační sítě</li> <li>- Rozšíření stávající kanalizační sítě</li> <li>- Čistírna odpadních vod</li> </ul>		
<b>Záměry v zásobování elektrickou energií a spojů</b>	<b>(E)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Stavba vedení VVN 400 kW</li> <li>- Stavba vedení 220 kW</li> <li>- Stavba vedení 110 kW</li> <li>- Rozvodna</li> <li>- Trafostanice</li> <li>- Větrná elektrárna</li> </ul>		
<b>Záměry v zásobování plynem</b>	<b>(P)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Stavba plynovodu VTL</li> <li>- Stavba plynovodu STL, NTL</li> <li>- Regulační stanice plynu</li> </ul>		
<b>Záměry v zásobování teplem a ostatními produkty</b>	<b>(T)</b>	
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Stavby teplovodu</li> <li>- Rozšíření teplovodu</li> <li>- Ropovod</li> <li>- Vytápna, teplárna</li> </ul>		



<b>Skupina – pojmenování záměru</b>	<b>kód skupiny</b>	<b>barva skupiny</b>
<b>Záměry pro rozvoj hospodářství, výroby a služeb</b>	<b>(H)</b>	
- Hospodářský park		
- Průmyslová zóna		
<b>Záměry pro rozvoj bydlení a občanského vybavení</b>	<b>(B)</b>	
- Plochy pro bydlení a občanskou vybavenost		
<b>Záměry pro rozvoj cestovního ruchu, rekreace a sportu</b>	<b>(C)</b>	
- Plochy s převahou pro sport, rekreaci		
- Sportovní trasy (běžecké, lyžařské, cyklotrasy, turistické)		
- Turistické příležitosti		
<b>Záměry ÚSES</b>	<b>(U)</b>	
- Nadregionální ÚSES		
- Regionální ÚSES		
- Lokální ÚSES		
<b>Jiné záměry</b>	<b>(J)</b>	
- Výhledové vodní nádrže		
- Centrum pro zpracování odpadu		
- Jinam nezařaditelné záměry		

- k o n e c -